

འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
 ལྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ལྔ་པའི་ཚུལ་གྱི་མདོན་པར་
 རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་
 བཞུགས་སོ། །

ཉི་བེ་ལྷ་ར་བ།

། རྩེ་བཟླན། ཤེར་བྱིན། ༡ །
 མཛད་པ་ལོ། འཕགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྤེ།

དཀར་ཆག

ཕྱི་ལོ་ལྷན་པ།	III
སྐབས་དང་པོའི་ཉི་མེ་ལྷན་པ།	2
སྐབས་གཉིས་པའི་ཉི་མེ་ལྷན་པ།	212
སྐབས་གསུམ་པའི་ཉི་མེ་ལྷན་པ།	267
སྐབས་བཞི་པའི་ཉི་མེ་ལྷན་པ།	285
སྐབས་ལྔ་པའི་ཉི་མེ་ལྷན་པ།	407
སྐབས་དྲུག་པའི་ཉི་མེ་ལྷན་པ།	477
སྐབས་བདུན་པའི་ཉི་མེ་ལྷན་པ།	484
སྐབས་བརྒྱད་པའི་ཉི་མེ་ལྷན་པ།	491
དཔར་བྱང་སློན་ཆིག་	549

སྟོན་སྒྲེང་།

རྟེན་འབྱུང་རང་དབང་འདོམས་མཛད་ཐུབ་དབང་དང་།
རྒྱལ་ཆབ་ཆེན་པོ་མི་པམ་བྱམས་པ་མགོན།
འཕགས་སེང་ལ་སོགས་ཤེར་བྱིན་འགྲེལ་མཛད་ཀྱི།
མཁས་བྱུང་ལོ་བཤ་རྣམས་ལ་གྲུས་པས་འདུད།

ཆོས་ལྡན་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་སྤྱི་འགོ་ཡི།
སྤྱབས་ཀྱི་དམ་པ་འཕགས་མཆོག་མིའི་རྣམ་རོལ།
བྱམས་དང་སྟོང་རྗེས་འཛམ་གླིང་དབང་བསྐྱར་མཁན།
མགོན་དེའི་ཞབས་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་སྤྱི་ལོས་འདུད།

ཅེས་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་
ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་གདུལ་བྱ་རྣམས་
ཐར་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་པའི་བྱིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་
བསྐྱོར་བ་དང་། དེ་ལས་ཤེར་བྱིན་ཀྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་དོན་དངོས་
བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་སྤྱི་དོན་མདོན་ཉོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
ནས་དང་པོ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྤྱི་སྤྱབ་ཀྱིས་དབུ་མ་
རིགས་པའི་ཆོགས་བྱུག་དང་། ཕྱི་མ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་རྒྱལ་ཆབ་བྱམས་པ་
མགོན་པོས་བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔ་སོགས་མཛད་པ་དང་། འདིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་

རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་གྲི་འགྲེལ་བ་རྒྱ་གར་
མར་གྲགས་པ་ཉེར་གཅིག་གི་འབྲུལ་དེབ་ཅིག་སྤྲིག་འདུན་གྱི་བསམ་བས་ཀྱན་
ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བྲ་ལམ་བརྒྱད་(Adarshah)རྒྱ་འགྲེལ་ཉེར་གཅིག་གི་མ་
དཔེ་ལག་སོན་བྱུང་བ་དང་། ད་ལམ་དགག་དབྱེའི་གྲུང་སེང་སྐབས་དང་སྟབས་
བསྟན་རྒྱ་འགྲེལ་ཉེར་གཅིག་གི་འབྲུལ་དེབ་རྣམས་ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ་ཤེར་ཕྱིན་
ཟབ་མའི་གཞུང་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་སྟོབ་གཉེར་བཟུང་དང་བཟུང་འབྱུང་གི་རྒྱ་
ཆེའི་སྟོག་པ་པོ་རྣམ་པའི་སྟུན་ལམ་དུ་འབྲུལ་བྱུང་བ་དགའ་བས་བཏྲས།

རྒྱ་འགྲེལ་ཉེར་གཅིག་གི་གྲངས་འདེན་ཙམ་གཟེགས་བདེའི་ཆེད་བཀོད་ན།
དེ་ལ་མདོ་རྒྱ་སྐྱར་བའི་འགྲེལ་བ་དང་མདོ་རྒྱ་མ་སྐྱར་བའི་འགྲེལ་བ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་མདོ་རྒྱ་སྐྱར་བའི་འགྲེལ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ། ཉི་མི་དང་སྐྱར་བ་བཞི།
བརྒྱད་སྟོང་བ་དང་སྐྱར་བ་གསུམ། སྟུང་བ་དང་སྐྱར་བ་གསུམ། འབྲུམ་རྒྱང་བ་
དང་སྐྱར་བ་གཅིག ཡུམ་གསུམ་དང་སྐྱར་བ་གཅིག་བཅས་བཅུ་གཉིས་སོ། །

དང་པོ་ཉི་མི་དང་སྐྱར་བ་བཞི་ནི།

༡ ་ འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཐལ་ཉི་ཤུ་ལྔ་པའི་
ཚུལ་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་གྲི་འགྲེལ་བ་ཞེས་བྲ་བ། ཉི་སྒྲིབ་། ཤེར་ཕྱིན།
༡ ་ མཇེད་པ་པོ། འཕགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྟེ།

༢ ་ འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཐལ་ཉི་ཤུ་ལྔ་པའི་
མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་གྲི་ཆོག་ལེའུར་བྲས་པའི་

ནམ་པར་འགྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ། ཉི་མི་ནམ་འགྲེལ། ཤེར་ཕྱིན། ལ་ཉེ་མཇེད་བ་ལོ།
སྒོ་བ་དཔོན་ནམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱེ།

༣༥ ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཐལ་ཉི་ཤུ་ལྔ་པ་ཞེས་བྲ་བ། ཉི་
ཁྲིའི་འགྲེལ་བ་ལེ་ཏུ་བརྒྱད་མ། ཤེས་ཕྱིན། ག༥ ང༥ ཅ༥ བོད་གསུམ། མཛོད་པ་
པོ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ།

༧༽ མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྐུན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་འགྲེལ་བ་དག་
ལྟ་ཞེས་བྱ་བ། ཉི་མི་དག་ལྟ། ཤེར་ཕྱིན། ༨༽ མཛད་པ་པོ། སློབ་དཔོན་རིན་
ཆེན་འབྲུང་གནས།

གཉིས་པ་བརྒྱད་ཉོང་པ་དང་སྐྱར་བ་གསུམ་ནི།

༡༽ འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་བཤད་པ་
མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་སྒྲུང་བ་ཞེས་བྲ་བ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ནམ་
རྒྱན་སྒྲུང་། ཤེར་ཕྱིན། ཆ༽ མཛད་པ་པོ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ།

༡༽ འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་དཀའ་
འགྲེལ་སྟོང་པོ་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ། སྟོང་པོ་མཆོག་ ཤེར་བྱིན། ཟ༽ མཛད་པ་པོ།
སྟོབ་དཔོན་རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས།

༣༽ འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྣམས་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོར་བའི་འགྲེལ་པ་
གནད་ཀྱི་ཆ་བའི་འོད་ཅེས་བྱ་བ། གནད་ཀྱི་ཆ་འོད། ཤེས་ཕྱིན། ༥༽ མཛད་པ་སོ།

བརྩོན་ཏེ་ཆེན་པོ་འཛིགས་མེད་འབྱུང་གནས།

གསུམ་པ་སྤྱད་པ་དང་སྦྱར་བ་གསུམ་ནི།

༡ ་ སྤྱད་པ་ཆེ་གས་སུ་བཅད་པའི་དཀའ་འགྲེལ་ཅེས་བྲ་བ། སྤྱད་པའི་
དཀའ་འགྲེལ། ཤེར་བྱིན། ༡ ་ མཛད་པ་པོ། སློབ་དཔོན་བྱད་ཅི་ཤི་རྩོམ་ལ།

༢ ་ བཅོམ་ལྷན་འདས་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པའི་ཆེ་གས་སུ་བཅད་པའི་
དཀའ་འགྲེལ་ཞེས་བྲ་བ། སྤྱད་འགྲེལ་རྟོགས་སྒྲ། ཤེར་བྱིན། ༣ ་ མཛད་པ་པོ།
སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ།

༤ ་ ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ལྷེ་མིག་ཅེས་བྲ་བ། ཤེར་
བྱིན་མཛོད་ཀྱི་ལྷེ་མིག ཤེར་བྱིན། ༥ ་ མཛད་པ་པོ། ཁ་ཆེའི་མཁན་པོ་སྒྲ་མ་
རྩོམ་གྱི།

བཞི་བ་འབྲུམ་རྒྱུད་པ་དང་སྦྱར་བ་གཅིག་ནི།

༡ ་ སྟོང་སྒྲག་བརྒྱུ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཞེས་བྲ་བ། ཤེར་བྱིན། ༡ ་
མཛད་པ་པོ། ཁ་ཆེའི་བརྩོན་ཏེ་རྩོམ་གྱིས་མཛད་པར་གྲགས།

ལྷ་བ་ཡུམ་གསུམ་དང་སྦྱར་བ་གཅིག་ནི།

༡ ་ འབྲུམ་དང་ཉི་མི་ལྷ་སྟོང་པ་དང་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པ་གསུམ་དོན་མཐུན་
པར་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་དུ་བསྟན་པ་ཞེས་བྲ་བ། ཡུམ་གསུམ་དོན་བརྒྱད་དུ་

མཐུན་པ། ཤེར་བྱིན། ༧ རེ་མཛད་པ་པོ། བརྟེན་ཆེན་པོ་སྤྱི་ཏེ་རྩེ་ན་གྱི་རྟེ།

གཉིས་པ་མདོ་རྒྱན་མ་སྦྱར་བའི་འབྲེལ་བ་དགུ་ནི།

༡ ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་
བར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ། འབྲེལ་རྒྱུང་ངམ་འབྲེལ་བ་
དོན་གསལ། ཤེར་བྱིན། ༨ རེ་མཛད་པ་པོ། སློབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོ།

༢ ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་
བར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་འབྲེལ་བ་ཤད་ཆོག་རབ་ཏུ་གསལ་
བ་ཞེས་བྱ་བ། འབྲེལ་བ་ཤད་ཆོག་གསལ། ཤེར་བྱིན། ༩ རེ་མཛད་པ་པོ། སློབ་
དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན།

༣ ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་
བར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་འབྲེལ་བ་རྟོགས་བར་དཀའ་བའི་སྤང་བ་ཞེས་
བྱ་བའི་འབྲེལ་བ་ཤད་ཅེས་བྱ་བ། འབྲེལ་བ་ཤད་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ། ཤེར་བྱིན།
༩ རེ་མཛད་པ་པོ། གསེར་སྤིང་བ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ།

༤ མདོན་བར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་བ་གྲགས་པའི་ཆ་ཞེས་བྱ་བ།
གྲགས་ཆ། ཤེར་བྱིན། ༩ རེ་མཛད་པ་པོ། བརྟེན་ཆེན་པོ་རྩེ་ན་གྱི་རྟེ།

༥ བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་
བསྟན་བཅོས་མདོན་བར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས་རབ་སློན་མའི་བྲེང་

བ་ཞེས་བྱ་བ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་སྒྲུང་ག། ཤེས་ཕྱིན། ༡ ་ མཛད་པ་པོ། ལ་ཆེའི་
རིགས་ཀྱི་པ་རྩེ་ཏ་ཆེན་པོ་བློ་བྱེད་ཀྱི་རྩེ་རྩེ་ག།

༢ ་ མཛོན་པར་ཉོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པའི་བསྐྱུས་དོན་ཞེས་བྱ་བ།
ཤེས་འབྱུང་སྒྲོ་བློས་ཀྱི་བསྐྱུས་དོན། ཤེས་ཕྱིན། ༣ ་ མཛད་པ་པོ། མཁས་པ་ཆེན་
པོ་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་སྒྲོ་བློས།

༤ ་ ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་བསྐྱུས་པ་ཞེས་བྱ་བ། ལ་ཆེ་
གཞོན་ཏུ་དཔལ་གྱི་བསྐྱུས་དོན། ཤེས་ཕྱིན། ༥ ་ མཛད་པ་པོ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་
པོ་ཀུ་མུ་ར་ལྷེ་ལྷ་བ།

༦ ་ ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་བསྐྱུས་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་བ། རོ་
བའི་བསྐྱུས་དོན། ཤེས་ཕྱིན། ༧ ་ མཛད་པ་པོ། དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས།

༨ ་ ཐུབ་པའི་དགོངས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ། ཐུབ་པའི་དགོངས་རྒྱན། དབྱ་
མ། ༩ ་ མཛད་པ་པོ། སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འཛིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྐྱས་པས་
མཛད་པ་བཅས་སོ། །

མ་དཔེའི་རྒྱ་ཆ་འདི་དག་སྒྲེ་དགའི་བསྐྱུས་འབྱུར་གཞིར་བཞག་ཡིན་པ་མ་
ལམ་དེར་གསལ་ཞིང་འདིའི་ནང་རྫོགས་ཆོག་ཉིས་ཤད་མེད་པ་འགའ་ལ་ཉིས་
ཤད་དང་ཆོག་མེད་པ་འགའ་ལ་ཆོག་བསྐྱུས་པ་ཅུ་མ་ལས་རང་སྒྲོར་གང་ཤར་གྱིས་
བསྐྱུར་བཅོས་སོགས་གང་ཡང་བྱས་མེད།

དཔེ་སྤྲིག་སྤྲིག་མཆན་བྱང་ནམས་བས་པོ་དང་ཡང་ན་སྤྲིག་བརྒྱད་པོ་རེ་
 རེ་བྱས་ནས་བཀོད་ཡོད། ཅ་བ་ནམས་ནག་ཤེད་དང་། འབྲེལ་བའི་སྤྲིག་སྤྲིག་
 བདེ་བའི་ཆེད་ཤོག་ངོས་རེར་ཡིག་འབེབས་གཉིས་ཙམ་བྱས་ནས་བསྤྲིགས་ཡོད།
 ཡིག་འབེབས་ཀྱང་མང་ཆེ་ཤོས་རྩོགས་ཆིག་གི་སྤྲིག་སྤྲིག་ཡོད་པ་ལས་གྲུས་
 བ་རང་ཉིད་གཞུང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བཏུ་རྒྱ་དང་མཐོང་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་པས་གཞུང་
 རོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཆིག་གི་གཅོད་མཆན་མ་ཞོར་བ་དང་མ་འཁྲུལ་བ་ཞིག་
 དགོན་པས་དེ་རོན་དགོངས་འཇགས་འཆ་ལ།

པོད་སྤེར་སྤྲིག་སྤྲིག་ཉི་མའི་འབྲེལ་བ་ལེ་ཅུ་བརྒྱད་མ་ལ་པོད་གསུམ་
 བཞུགས་པས་སྟོད་སྟོད་བར་གསུམ་དང་། བསྐྱུས་རོན་གསུམ་ག་ཤོག་གངས་ཉུང་
 བས་པོད་གཅིག་དང་། དེ་མིན་འབྲེལ་བ་གཞན་དག་པོད་རེ་རེ་བྱས་ནས་བསྤྲིགས་
 ཡོད་པས་མདོ་རྒྱན་སྐྱར་བའི་འབྲེལ་བ་ལ་པོད་བཅུ་བཞི་དང་། མདོ་རྒྱན་མ་སྐྱར་
 བའི་འབྲེལ་བ་ལ་པོད་བདུན་བཅས་ཁྱོན་པོད་ཉེར་གཅིག་ཡོད།

སྐྱེར་གྲུས་བ་རང་ཉིད་ལ་སྐྱེས་སྐྱེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་
 གཞན་ལ་པན་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་ལྟ་མེད་ཅིག་གིས་དེད་དེ་ལས་འདིར་ཞུགས་
 ཀྱང་མི་གཅིག་གི་ལས་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདི་འདྲ་ཞིག་སྐྱབ་སྤྲིག་སྤྲིག་ཞོར་འཁྲུལ་
 སོགས་གང་མང་འབྱུང་སྤྲིད་པས་ཞོར་འཁྲུལ་སོགས་བྱུང་ཡོད་ཆེ་དགོངས་སེལ་
 ཞུ་རྒྱ་དང་ཁྱེད་སྤྲིག་པ་པོ་དག་གིས་ཀྱང་དགོངས་གནང་ཡོད་པ་མཁྱེན།

མཐར་ནམ་དཀར་དགེ་བའི་ལས་འདིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་

ཕྱོགས་དུས་ཀྱན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་བསྟན་པ་དེ་
འཛིན་ཀྱན་གྱི་གཙུག་ལོར་ཡལོང་ས་ཡསྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་
གི་སྐུ་ཆེ་ཡུན་ཏུ་བརྟན་པའི་རྒྱར་འགོ་བའི་བསྟོ་སྟོན་རྒྱ་གང་ཆེ་རེ་གནང་བར་
མཁྱེན་མཁྱེན།

ཤེར་ཕྱིན་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཆོའི་མཐའ་ལྷན་ཀྱང་།།

རྒྱ་གར་མར་གྲགས་རྒྱ་འགྲེལ་ཉིར་གཅིག་ལ།།

ཐོས་བསམ་སྟོམ་པའི་ལས་ལ་འདུག་བདེའི་ཆེད།།

འབྲུལ་དེབ་པོད་སྤེང་ཉིར་གཅིག་བསྐྱེགས་པ་འདིས།།

ཆེ་འདིའི་པ་མས་མཆོན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས།།

མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་རུ་བསྟེའོ།།

ཞེས་འབྲུལ་དེབ་སྐྱེག་སྒྱུར་བ་པོ་མཁས་ཀྱིས་༡༠༣༡ལོའི་རྒྱ་ལྗོངས་༡༩ཉིན་བྲིས།

༡༡། །འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱན་པ་སྟོང་
སྤག་ཉི་ཤུ་ལྔ་པའི་ཚུལ་གྱི་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་
རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་པ་བཞུགས་སོ། །

མཛོད་པ་སོ། །འཕགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྒྲེ།

སྐབས་དང་པོའི་ཉི་མི་སྒྲུང་བ།

༣༣༣། །རྒྱ་གར་སྐད་དུ། བརྩམ་པོ་ཤ་ཉི་ལྟ་མི་ཀ་ལྟ་མེད་ལྟོ་སྐྱ་ར་མི་ཏུ་
ལུ་བ་དེ་ཤུ་ཨ་རྟེ་ས་མ་ཡ་ཨ་ལི་ཀླ་ར་ཤུ་ལྟ་མི་ཉི། བོད་སྐད་དུ། འཕགས་པ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྟོང་ཐལ་ཉི་ལྟ་ལྟ་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་
མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་མ་ལ་ཐུག་འཆའ་ལོ། །བྲང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
འཇམ་དཔལ་གཞིན་རྒྱུར་བ་ལ་ཐུག་འཆའ་ལོ། །

ཉན་ཐོས་ཞི་བ་ཆོལ་རྣམས་ཀྱན་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་ཉེར་ཞིར་བྲིད་མཛད་
གང་ཡིན་དང་། །འགྲོ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་རྣམས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་
འཇིག་རྟེན་དོན་སྦྱབ་མཛད་པ་གང་། །གང་དང་ཡང་དག་ལྡན་པས་
ཐུབ་རྣམས་རྣམ་པ་ཀྱན་ལྡན་སྦྲ་ཆོགས་འདི་གསུངས་བ། །ཉན་ཐོས་
བྲང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་བཅས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་ཡུམ་དེ་ལ་
ཐུག་འཆའ། །

དོན་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་
མཛད་ནས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་
ཏན་ཉི་བར་དགོད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་ཐུག་
འཆའ་ལོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་འདི་ནི་དེའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་མན་ངག་
བཤད་སྐར་དུ་བྱའོ་སྟམ་པས་རྣམ་པར་དགོལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་མངོན་པར་རྟོགས་

པའི་རྒྱུ་གྱི་བཤད་པ་འདི་སྤྱར་བར་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་དོན་དུ་ཞེ་ན།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཉིད་ལམ། །སྟོན་པས་འདི་རྣམས་བཤད་པ་
གང་། །གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་དེ། །ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་ཡི་བདག་
ཉིད་ཀྱི། །མདོ་དོན་བན་པ་ལ་གཞག་ནས། །སྒོ་དང་ལྡན་པས་མཐོང་
སྤྱར་ཕྱིར། །བདེ་སྒྲག་ཏུ་ནི་རྟོགས་པ་ཞེས། །བྱ་བ་བཅུམ་པའི་དགོས་
པ་ཡིན། །

ཞེས་དེ་ལྟར་བྲག་འཆའ་བ་ཉེ་བར་བཀོད་པའི་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པས་ཡང་
དག་པར་མཆོན་པའི་དོན་འདི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་
མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་འདི་གཞི་བསྐྱུས་པས་སམ། །འོན་ཏེ་གཉེན་པོ་བསྐྱུས་
པས་སམ། །དེ་སྟེ་རྣམ་པ་བསྐྱུས་པས་རྒྱུ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བརྗོད་
པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་ཀྱང་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། །སྤྱོད་པ་དང་པོ་ལྟར་ན་ནི་འབད་
པ་དོན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། །མདོ་སྟེ་འདི་ལས་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དག་ལས་
མི་སྒྲོལ་པའི་གཞི་གང་ཡིན་པ་དེ་བཤད་པ་ནི་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་
བྱང་བའི་དངོས་པོ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་པོ་མ་
བསྐྱུས་པས་འདི་གང་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་དོ། །

གསུམ་པ་ལྟར་ན་ཡང་རྣམ་པ་གཞི་མེད་པ་ཅུམ་ཞིག་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། །དོན་
རྟོགས་པ་མེད་པས་རྩང་ཟད་ཀྱང་མ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། །སྤྱོད་པ་གསུམ་ཅར་
གྱིས་ཀྱང་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །ཉན་
ཐོས་དང་། །རང་སངས་རྒྱས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །སངས་རྒྱས་

རྣམས་ཀྱི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞུགས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་
དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མཐའ་དག་
བསྐྱུས་པའི་བྱེད་རོ། །

རི་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རབ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་
ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ནི་དེ་བཞུགས་
གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་
ནོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅིའི་སྐད་དུ་ཐམས་ཅད་འཆ་ལ་བ་ཉིད་ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ལགས། རབ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ནི་བྱེད་དང་ནང་གི་ཆོས་
རྣམས་རི་སྐད་པ་འདི་ཙམ་ཡིན་ལ་དེ་དག་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་
ཀྱིས་ཤེས་ཀྱི། ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུའང་མ་
ཡིན་པས་དེའི་བྱེད་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་
པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅིའི་སྐད་དུ་ལམ་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆ་ལ་བ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལགས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ནི་
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ལམ་
ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱ་ལ་དེ་དག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་ཞིང་དེ་དག་
གིས་ལམ་ཀྱི་བྱ་བ་ཡང་བྱ་སྟེ། སྟོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་མ་བྱས་པ་དང་།

སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་མ་བྱས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
ཡོངས་སུ་མ་སྐྱུངས་པར་དེ་དག་གིས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་མི་
བྱོལ།

དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་
 ཅེས་བྱའོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཅིའི་སྐད་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙུག་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 ཀྱི་ལགས། རབ་འབྱོར་རྣམ་པ་གང་དག་དང་། ཉགས་གང་དག་དང་། མཚན་མ་
 གང་དག་གིས་ཆོས་རྣམ་པར་རབ་ཏུ་མཆོན་པའི་རྣམ་པ་དེ་དག་དང་། ཉགས་དེ་
 དག་དང་། མཚན་མ་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྐྱགས་སུ་ཆུད་དེ་དེའི་ཕྱིར་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙུག་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
 ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ལ་འབད་པའི་རྟེན་ཅན། འཕྲས་སུ་བདག་ཏུ་
 རྟོན་པ་སྤངས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །

ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཐེག་པ་རྩི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་རྟེན་ཅན། སེམས་ཅན་མ་བསྐྱུས་པ་སྐྱུད་པ་དང་།
སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མ་སྒྲིན་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་
ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེན་པ་ཉིད་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པར་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་རྟོགས་པ་དང་། བག་

ཆགས་ཀྱིས་མཆམས་སྟོར་བ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་བུས་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ནི་གཞི་དང་གཉེན་པོ་དང་རྣམ་པ་
རྣམས་བསྐྱུས་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་མཐའ་དག་བསྐྱུན་
བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དེ་
གང་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

ཤེས་རབ་ས་རོལ་བྱིན་པ་ནི། །དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡང་དག་
བཤད། །རྣམ་ཀུན་མཐུན་ཉིད་ལམ་ཤེས་ཉིད། །དེ་ནས་ཐམས་ཅད་
ཤེས་པ་ཉིད། །རྣམ་ཀུན་མངོན་རྟོགས་རྟོགས་པ་དང་། །ཅེ་མོར་བྱིན་
དང་མཐར་ཀྱིས་པ། །སྐད་ཅིག་གཅིག་མངོན་རྟོགས་བྱང་ཆུབ། །ཆོས་
ཀྱི་སྐྱེ་དང་དེ་རྣམས་བརྒྱད། །སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་གདམས་ངག་
དང་། །དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་རྣམ་བཞི་དང་། །སྐྱབ་པ་ཡི་ནི་རྟེན་གྱར་
པ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱེངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །དམིགས་པ་དག་དང་
ཆེད་དང་ནི། །གོ་ཆ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་དང་། །ཆོགས་ནི་དེས་པར་
འབྱུང་བཅས་རྣམས། །ཐུབ་པའི་རྣམ་ཀུན་མཐུན་པ་ཉིད། །མོག་མོག་
པོར་བྱེད་ལ་སོགས་དང་། །སྟོབ་མ་བསེ་རུའི་ལམ་གང་དང་། །འདི་
དང་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས། །ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་མཐོང་བའི་
ལམ། །བྱེད་པ་དང་ནི་མོས་པ་དང་། །བསྟོད་དང་བཀྱར་དང་བསྐྱགས་
པ་དང་། །བསྟོད་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྦྱ་མེད་
དག །སྐྱབ་དང་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ཞེས། །བྱ་བ་འདི་ནི་བསྟོམས་པའི་

ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཆེག་ལེ་འུར་བྱས་པ་བཙུག་མཛོད་བསྐྱུས་པ་དང་
 རྒྱས་པར་བསྐྱེད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་དོན་བསྐྱུས་པར་རིག་པར་
 བྱའོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པ་ནི། །དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡང་
 དག་བཤད། ཅེས་བྱ་བ་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་དང་དེ་རྣམས་བརྒྱད། ཅེས་བྱ་བའི་
 བར་ཀྱི་ཆེག་ལེ་འུར་བྱས་པ་གཉིས་པོ་འདི་དག་གིས་ནི་མཛོད་བསྐྱུས་པ་ཡིན་
 ནོ། །

དེ་ལ་དངོས་པོ་བརྒྱད་ནི་འདི་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པ་ཉིད་དང་། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པ་
 གུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་དང་། ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྫོགས་པ་དང་།
 མཐར་ཀྱིས་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་སྐྱེད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་
 མངོན་པར་རྫོགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད། །སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། གདམས་ངག་
 དང་། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་རྣམ་བཞི་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ།
 །རྣམ་པ་བཞེར་ནི་ཡང་དག་བཟོད། ཅེས་བྱ་བའི་བར་ཀྱི་
 ཆེག་ལེ་འུར་བྱས་པ་བཅུ་གསུམ་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་
 སོགས་པ་དོན་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱེད་པས་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་མཛོད་བསྐྱུས་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་
 ཤེས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་ཀྱི་ལྷས་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཟོད་ཟེན་ཏོ། །

འདི་པན་ཆད་ནི་དོན་གང་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་
 བའི་ཆོས་གང་དག་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་གི་གོ་རིམས་བསྐྱུ་བ་འབའ་ཞིག་བཟོད་པར་

བྱུང་། དེ་ལ་རེ་ཞིག་།

སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་གྱིས་། ཡང་དག་ཇོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་འདོད། །

འོན་ཏེ་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་འདོད་པ་དང་དེ་འདོད་
པས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་བརྩོན་པར་
བྱའོ་ཞེས་མདོ་ནས་བཤད་པ་གང་དག་ཡིན་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །འདི་མཆོན་ཉིད་ཅི་
ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་ཏེ་དོན་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་སྟོང་ཟག་ཉི་ཤུ་
ལྷ་པ་འདི་ཉིད་ལས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་འདི་ལྟར་སེམས་
བསྐྱེད་པའི་དུས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཅི་ནས་བདག་སྒྲོན་མེད་པ་ཡང་དག་
པར་ཇོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་མཛོན་པར་ཇོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བ་དང་གཞན་གྱི་
དོན་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་དེ་ལྟར་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ནི་དེ་
སེམས་བསྐྱེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ནི་ཡུལ་སོ་སོར་རིག་པའི་མཆོན་ཉིད་
ཅན་ཡིན་ལ། དོན་དུ་གཉེར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟེང་པ་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན་དེ་ནི་དེ་
ལྟར་བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པའི་མཆོན་ཉིད་དོན་དུ་
གཉེར་བ་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་འདིར་
རྒྱ་འབྲས་བྱས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འདུན་ཅིང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་དགེ་
བའི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་
རོ། །

ཡང་ན་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོན་ལས་ཡིན་ནོ། །སེམས་བསྐྱེད་

པའི་གནས་སྐབས་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བ་གཙོར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ན་དེ་དང་ལྷན་
 ཅིག་སྒྲོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་དོན་དུ་གཉེར་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་
 ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྟོན་ལམ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་
 འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་འཐད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་དང་གཞན་གྱི་དོན་དེ་ཡང་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

དེ་དང་དེ་ནི་མདོ་བཞིན་དུ། །བསྐྱུས་དང་རྒྱས་པའི་སྟོན་ས་བརྗོད། །

ཅས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དེ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་དང་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་གྱི་དོན་ནོ། །དེ་ལ་དེའི་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་འདི་
 ཡིན་ཏེ། ལྷ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་
 བ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་
 བྱིན་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དེའི་རྒྱས་པར་
 བསྟན་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ལྷ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
 ཆེན་པོ་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་གནས་ཏེ།
 བྱིན་པ་དང་། བྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། ལེན་པ་པོ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་
 བཏང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
 བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་གཞན་གྱི་དོན་གྱིས་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཕྱོགས་བཅུ་རེ་རེ་ཞིང་གསྐྱེའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་
 སྟེང་གྱི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་ན་སེམས་ཅན་གང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་

ཕྱང་པོ་ལྷ་གྲོལ་མ་མེད་པའི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་
ལས་འདའ་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་
ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་དེའི་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་སེར་སྣ་ཅན་
རྣམས་ནི་སྦྱིན་པ་ལ། ཚུལ་བྱིས་པ་འཆལ་བ་རྣམས་ནི་ཚུལ་བྱིས་པ་ལ་རབ་ཏུ་
དགོད་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པའོ། །དེ་ལྟར་སེམས་
བསྐྱེད་པའི་མཆོད་ཉིད་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་
བརྗོད་ནས། ད་ནི་དེའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་མཆོད་ཉིད་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་ཀྱི་
དབང་དུ་མཛད་པ་ནི།

དེ་ཡང་ས་གསེར་རྩྭ་བ་མེ། །གཏེར་དང་རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས་
མཆོ། །རྩི་རྩི་རི་སྒྲན་བཤེས་གཉིན་དང་། །ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ་ཉི་མ་
སྒྲ། །རྒྱལ་པོ་མཛོད་དང་ལམ་པོ་ཆེ། །བཞོན་པ་བཀོད་མའི་ཆུ་དང་
ནི། །སྒྲ་བསྟན་ཆུ་པོ་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱིས། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་སོ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་འདུན་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་ས་ལྷ་བྱའོ། །ཤུ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
དུ་མཛོད་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པ་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་

ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་འདོད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་དང་དེའི་ཆོག་ལ་བསྐྱེད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་གསེར་བཟང་པོ་ལྟ་བུའོ། །ལྷ་རིའི་བྱ་འདི་
ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་གནས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་གནས་ཏེ། བྱིན་པ་དང་གཏོང་བ་དང་ཡོངས་སུ་
ལེན་པ་མི་དམིགས་པའི་བྱིར། ཡོངས་སུ་བཏང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱིན་པའི་
པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་
ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་བྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་སྟེ། པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་གིས་
བསྐྱེད་པའི་པན་པ་དང་བདེ་བའི་བསམ་པ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་བར་དུ་གནས་པས་ན་བསམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་མ་འོངས་པ་དང་འདི་ལ་རྣམ་
པར་འགྱུར་བ་མི་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཡར་རིའི་རྩ་བ་ཆེས་པ་ལྟ་
བུའོ། །དེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་གནས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་
ཆོས་སུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་བསྟོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། མི་གཙང་བའི་འདུ་ཤེས་
དགྲ་བསྟོམ་པར་བྱ་བའི་བར་དང་། སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱད་
བསྟོམ་པར་བྱ་བའི་བར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙེ་བརྒྱད་
བསྟོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་སྟེ། དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
རྣམ་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བར་བསམ་པ་ལྷག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ལྷག་པའི་བསམ་

བ་ཞེས་བྱ་བས་སོ། །

བཞེ་བ་སྦྱོར་བ་དང་ལྷན་པ་ནི་མེ་ལྷ་བྱའོ། །ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ཤེས་
བ་དང་མཐོང་བས་བལྟས་ནས་འདའ་བར་འདོད་པ་དང་། ཕྱིར་མི་སྦྱོག་པའི་ས་ལ་
གནས་པར་འདོད་པ་དང་། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདོད་པ་དང་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་འཐོབ་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གང་
གསུངས་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ནི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
པའི་སྦྱོར་བ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས་ན་བྱད་ཤིང་གི་བྱད་པར་གྱིས་མེ་བཞེན་དུ་
གོང་ནས་གོང་དུ་བྱད་པར་དུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་བ་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
དང་ལྷན་པ་ནི་གཏེར་ཆེན་པོ་ལྷ་བྱའོ། །སེམས་ཅན་སེར་སྣ་ཅན་རྣམས་སྦྱིན་པ་ལ་
འཛོག་པར་འདོད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་རྣམས་
སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གི་ཟེལ་གྱིས་མནན་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་སྟེ། ཟང་ཟེང་གི་ཡོངས་སྦྱོད་གྱིས་སེམས་
ཅན་ཆད་མེད་པ་ཆོམ་པར་བྱེད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དུག་པ་ཆུ་ལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་
གནས་ལྷ་བྱའོ། །ཆུ་ལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་རྣམས་ཆུ་ལ་ཁྲིམས་ལ་འཛོག་པར་འདོད་
པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆུ་ལ་ཁྲིམས་རྣམས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
བ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གི་ཟེལ་གྱིས་མནན་པར་འདོད་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་

ཞེས་གང་གསུངས་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་མཐའ་ཡས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་
ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བདུན་པ་བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྟ་
བུའོ། །གཞོན་སེམས་དང་ལྷན་པ་རྣམས་བཟོད་པ་ལ་འཛོག་པར་འདོད་པ་དང་།
ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟོད་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་ལྷན་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གི་ཟིལ་གྱིས་མནན་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་
གསུངས་པ་སྟེ། མི་འདོད་པ་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབྲུག་པར་མི་
བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྒྱད་པ་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་རྩོ་
རྩེ་ལྟ་བུའོ། །ལེ་ལོ་ཅན་དག་བཙོན་འགྲུས་ལ་འཛོག་པར་འདོད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་
དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཙོན་འགྲུས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་པ་གཅིག་གི་ཟིལ་གྱིས་གནན་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་སྟེ།
དེ་ནི་ཡིད་བརྟན་བས་མི་བྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དགུ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་རིའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་
བུའོ། །སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་རྣམས་བསམ་གཏན་ལ་འཛོག་པར་འདོད་པ་
དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསམ་གཏན་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་
ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གི་ཟིལ་གྱིས་མནན་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་

གང་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ནི་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བས་མི་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། །

བརྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་སྤྲོན་ལྟ་བུའོ། །སེམས་
ཅན་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་རྣམས་ཤེས་རབ་ལ་རབ་ཏུ་འདྲིལ་བར་འདོད་པ་དང་།
ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་རབ་རྣམས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་ལྷན་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གི་ཟེལ་གྱིས་མནན་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་
གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཉན་ཐོས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ནད་ཐམས་ཅད་རབ་
ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྩ་གཅིག་པ་ཐབས་མཁས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉན་ལྟ་བུའོ། །དགེ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་
པ་གཅིག་ཙམ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པས་མི་ཟད་པར་
བྱེད་པར་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་དཔྱལ་བ་དང་
དུད་འགྲོའི་སྒྲེ་གནས་དང་གཤེན་རྗེའི་འདིག་རྟེན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་བཟོད་པར་
འདོད་པ་དང་།

བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་ལྟར་དུ་ཡང་དག་པར་བསམས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་
སེམས་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་འདོར་བར་འདོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྒྲེ་
བར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ནི་
གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ་བདེན་པ་དང་གཏོང་བ་དང་ཤེས་རབ་ཉེ་བར་ཞི་བ་

ལ་བཏེན་པ་ནམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཞན་དག་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ས་ལ་འབྱུག་པའི་སེམས་
ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མདོ་ལས་གང་གི་ཆེ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ན་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་སུ་འགྱུར་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་
ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞན་དག་ནི་ད་ལྟར་
བྱང་བའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མདོན་དུ་སྟོགས་པར་གནས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
དང་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་གཉིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །ལ་
ལ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཅས་པའི་བསྐྱབ་པ་ལ་བྱ་བར་འདོད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི་
པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ནམས་ཀྱི་ཡུམ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡབ་ནི་ཐབས་མཁས་
པ་ཡིན་པས། དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །

བརྩ་གཉིས་པ་སྟོན་ལམ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་ལྟན་པ་ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་
ནོར་བུ་ལྟ་བུའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་ཡོངས་སུ་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་དང་། སྟོགས་
བརྩ་རེ་རེ་ཞིང་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པར་ཆོས་སྟོན་པས་གོ་བར་བྱེད་
པར་འདོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འདོད་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་འབྲས་བུ་
འགྲུབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །བརྩ་གསུམ་པ་སྟོབས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་ལྟན་
པ་ནི་ཉི་མ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདོད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

བ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་
བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །

བཅུ་བཞི་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་ལྡན་པ་སྐྱེད་བྱངས་སྟོན་པ་ལྟ་
བུའོ། །སྟོང་གསུམ་ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞིའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་ཆོད་
ཤེས་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིན་པ་འདི་ལྟར་བྱིན་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཆེན་
པོར་འབྱུང་བ་དང་། སྒྲིན་པ་འདི་ལྟར་བྱིན་པ་ས་ནི་རྒྱལ་རིགས་ཤིང་སྤྲ་ལ་ཆེན་པོ་
ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བ་ནས། དེ་ལྟར་མི་དམིགས་པའི་རྒྱལ་ཀྱིས་སྒྲིན་པ་འདི་
ལྟར་བྱིན་ན་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་
ཤེས་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་
གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ནི་གདུལ་བྱ་འདུན་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་
བྱིར་རོ། །དེ་ལ་སྤྲ་ལ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་པར་མཆོན་པར་བྱ་བའི་དབང་
ལྷན་དང་ལྡན་པའི་བྱིར་རོ། །

བཅོ་ལྔ་བ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའོ། །སེམས་
བསྐྱེད་པ་གཅིག་གིས་སྤྱོད་པ་བཅུ་རེ་རེར་འཛིག་ཏེན་ཀྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་
ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བར་འདོད་པ་དང་། སྟོང་གསུམ་ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་
འཛིག་ཏེན་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཆུའི་ཕྱང་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ལན་བརྒྱར་སྐྱའི་ཅེ་
མོས་ཐམས་ཅད་གཏོར་བར་འདོད་ཅིང་ཡང་དེ་ན་གནས་པའི་སྤྱོད་ཆགས་རྣམས་
ལ་མི་གཞོད་པར་འདོད་པ་དང་། བསྐྱལ་བ་སྤྱེག་པའི་མེ་ལ་ཁའི་དབུགས་གཅིག་
གིས་ཞི་བར་བྱ་བར་འདོད་པ་དང་། རྣམ་པར་འཛོར་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་

འཁོར་སོར་མོ་གཅིག་གི་ཅེ་མོས་ཡོངས་སུ་ཁེབས་པར་བྱ་བར་འདོད་པ་དང་།
ནམ་མཁའི་ཁམས་རི་ཙམ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སྐྱེལ་མོ་ཀྱང་གཅིག་གིས་རྒྱས་པར་
ཡང་དག་པར་འདོད་པ་དང་། རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ལ་སོགས་པའི་རི་རྣམས་སྐྱ་
ཉག་མ་གཅིག་གིས་སྤམས་ཏེ་གྲེན་དུ་བཏེག་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞལ་དུ་
མེད་པར་འཕང་བར་འདོད་པ་དང་།

ཕྱོགས་བརྒྱ་རེ་རེའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་
ལྷན་འདས་ལྷའི་མིག་གིས་ལྟ་བར་འདོད་པ་དང་། དེ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཆོས་བསྟན་
པ་ལྷའི་རྣ་བས་མཉན་པར་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
སྒྲོད་པ་ཤེས་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་འདུ་སྲོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བླ་
པར་འདོད་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པའི་མདོན་པར་ཤེས་པ་སྐྱབ་པར་འདོད་
ཅིང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མདོན་དུ་མི་བྱེད་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ནི་མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ལ་སོགས་པ་སྐྱ་ཉག་མ་གཅིག་གིས་བཅིངས་
ཏེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པར་འཕེན་པ་ལ་ནི་མ་དད་པར་མི་བྱ་སྟེ།
བསམ་གཏན་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་འབྱོར་པ་སྟོན་པ་འདི་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་
པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བརྒྱ་དྲུག་པ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་པ་ནི་བང་མཛོད་ལྟ་
བུའོ། །སངས་རྒྱས་ཆད་མེད་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་དང་བཅས་པ་རི་སྟེད་
བཞུགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསོད་སྟོམས་གཅིག་གིས་བྲིད་པར་བྱ་བར་

འདོད་པ་དང་། བདེན་པ་མཐོང་བ་རྣམས་རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ནས། སྒྲ་ན་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་ལ་འཛོག་པར་འདོད་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བསོད་ནམས་
དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མང་པོའི་བང་མཛོད་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

བཅུ་བདུན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མ་ཐུན་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ནི་ལམ་
པོ་ཆེ་ལྟ་བུའོ། །སངས་རྒྱས་བཙེམ་ལྡན་འདས་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་།
ད་ལྟར་བྱང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་འཐོབ་པར་འདོད་པ་
དང་། ཆོས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པར་འདོད་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་གང་ག་སྤངས་པ་སྟེ། དེ་ནི་འཕགས་པའི་གང་
ཟག་ཐམས་ཅད་ག་ཤེགས་ཤིང་རྗེས་སུ་ག་ཤེགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །བཙེ་
བརྒྱད་པ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དང་ལྡན་པ་ནི་བཞོན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཉན་ཐོས་
དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྱོ་བར་འདོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་
བཙེམ་ལྡན་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་གི་འཁོར་དུ་འགྱུར་བར་འདོད་པ་དང་། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་འཁོར་འཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་
སྦྱར་བར་འདོད་པ་དང་།

སྒྲིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བསྐྱོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བྱ་བ་དང་། བཀྲར་
སྒྲི་དང་རྫས་ལས་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་
ཅན་རྣམས་དགོད་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བྱང་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་འཁོར་བ་དང་སྤྱི་རྣལ་འདས་པ་

གང་དུ་འང་མི་ལྟོང་བས་བདེ་སྒྲིབ་ཏུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ནང་གི་
འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསང་བར་འཇུག་
པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྲ་བར་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པར་གྱུར་པའོ། །

བཅུ་དགུ་པ་གཟུངས་དང་སྟོབས་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་བཞོད་མའི་ཆུ་ལྟ་
བུའོ། །སྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དང་
གསུང་བར་འགྱུར་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། མདོ་དང་དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དང་ལུང་བསྟན་
པ་ནས། ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་པ་དང་མདོ་དུ་བྱུང་བའི་བར་གང་ཅུང་ཟད་བསྟན་པ་དེ་
ཐམས་ཅད་ཐོས་པར་འདོད་པ་དང་། གཟུང་བར་འདོད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཆུབ་
པར་བྱ་བར་འདོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་སྒྲིབ་པར་འདོད་པ་དང་། གཞན་དག་
ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ནི་
ཆུ་འཛིན་པ་དང་མི་ཟད་པར་འབྱེན་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཐོས་པ་དང་མ་ཐོས་
པའི་ཆོས་འཛིན་པ་དང་། བསྟན་པ་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པ་འབྱེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཉི་ཤུ་པ་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དང་ལྷན་པ་ནི་སྒྲིབ་ལྟ་བུའོ། །སྟོགས་བཅུ་
རེ་རེ་ཞིང་འཛིན་ཉེན་ཀྱི་བར་ཡུན་རིང་པོར་སྟན་པ་སྟན་ནག་ཏུ་གྱུར་པ་ལུས་ཀྱི་
འོད་ཀྱིས་སྒྲིང་བར་བྱས་ནས་དེར་སྒྲེས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་སྒྲི་
དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲི་དང་། དགོ་འདུན་ཀྱི་སྒྲི་ཐོས་པར་བྱ་བར་འདོད་པ་དང་། དེ་དག་
ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ལ་དམོག་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ནི་ཐར་པ་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྟན་པ་སྟོགས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་

མི་རྟག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱུག་
བསྐྱེད་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོག་
པ་དང་། ལྷ་མོ་ལས་འདས་པ་ནི་ཞི་བར་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །

ཉི་ཤུ་གཅིག་པ་བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་ལྷན་པ་ནི་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་ལྷ་
བྱུང་། །སྤྱོད་པ་བཟུང་རེ་རེ་མཐའ་ལས་པའི་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་ཀྱི་སེམས་
ཅན་ལོང་བ་དང་། འོན་པ་དང་། སྤྱོན་པ་དང་། གཅེར་བྱ་དང་། བཤེས་པ་དང་། སྒྲོམ་
པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ངན་སོང་བྱ་ལྷུང་བ་རྣམས་སྤྱུག་བསྐྱེད་དེ་དང་དེ་ལས་ཐར་
བར་བྱས་ཏེ་མེད་ལུས་འཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱང་ཆུ་བོ་ཞིམས་དང་།
ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་
ཤེས་མཐོང་བའི་ཕྱང་པོ་ལ་དགོད་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མི་སྤྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་རང་གི་རང་
གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། བཟོད་པ་གཅིག་པ་ཉིད་ནི་ས་དེར་གཏོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་བྱ་བ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཉི་ཤུ་གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལྷན་པ་ནི་སྤྱོད་པ་བྱུང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྤྱོད་ལམ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་དང་། སྤྱང་པོ་ཆེའི་ལྷ་སྤྱངས་ཀྱིས་ལྷ་བར་
འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་ཆུ་ཆེར་ཡང་གསུངས་པ་སྟེ། དགའ་ལྷན་
གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པ་ཀྱན་དུ་སྤྱོན་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དེ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པར་མི་གཙང་
བའི་འདུ་ཤེས་དགུ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་བམ་

པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་འབྱུངས་གཞིགས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་གནག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་དམར་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་བསྐྱེད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་ཐོས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་འཐོར་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་ཆིག་པའི་འདུ་ཤེས་སོ། །

དེ་ལ་འཆོ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ལོག་ཏུ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྤྱད་པ་རྒྱུད་གིས་ཁེངས་པ་ལྟར་མཐོ་བར་སྐྱངས་ཤིང་ཚོབས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་བཅའ་བའོ། །རྣམ་པར་བཅའ་བ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་བཅའ་བ་པའོ། །ཡང་ན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་བཅོག་ཅིང་རྣམ་པར་བཅའ་བས་ན་ལྷ་བྱ་བྱ་ཏ་ཀ་ཞེས་བྱེ་བྲག་རྟོག་བྱེད་དུ་བྱང་རྒྱ་ཏ་ཀ་ཏེ་རྣམ་པར་བཅའ་བ་པའོ། །འདི་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་རོའི་ལུས་ཀྱི་ཆིག་སྒྲ་དགས་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དུ་ཡང་བཤད་པ་ནི་མིང་ལ་སྟོགས་པའི་དོན་དག་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་དབྱིབས་ལ་ཆགས་པ་རྣམས་ལ་ལུས་དེའི་དབྱིབས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་འདི་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འབྲུ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནང་དུ་བསྐྱོད་པས་ན་བེ་རྩུ་བེ་བ་ཏུ་མ་ཀ་ཏ་ཀ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་འབྱུངས་གཞིགས་པ་པ་སྟེ། དེ་ནི་ལུས་ཀྱི་མཐེགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཆགས་པ་ལ་ཁོང་སྟོང་གི་དངོས་པོ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གནས་ཐ་དད་པ་ནས་ནག་འཛག་པ་ནི་རྣམ་པར་གནག་པ་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྤང་བ་དང་དྲི་ལ་སོགས་པའི་དབང་ལས་བྱུང་བའི་ལུས་ཀྱི་དྲི་ལ་ཆགས་པ་རྣམས་ལ་ལུས་ཀྱི་མ་དང་འབྲེལ་པའི་དྲི་ར་བ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དང་དེ་ནས་ཐག་འབྱེད་ཅིང་རྣམ་པར་འཕྲོ་ལ་རབ་ཏུ་འཛག་པས་ན་རྣམ་པར་དམར་བ་པ་སྟེ། དེ་ནི་

ཐུན་གྱིས་བྱས་པའི་མཛེས་པ་ལ་ཆགས་པ་ལ་ཁྲག་གིས་སྤགས་པའི་མི་མཐུན་པ་
ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །

རྣམ་པར་གསལ་བར་སྤྱོད་བས་ན་རྣམ་པར་བསྤྱོད་པ་བ་སྟེ། དེ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཁ་
དོག་ལ་ཆགས་པ་ལ་བགས་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་
ནོ། །ཁྱི་དང་ཅེ་སྤྱང་ལ་སོགས་པས་པན་ཚུན་དུ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་པར་བོས་པ་ནི་
རྣམ་པར་བོས་པ་བ་སྟེ། དེ་ནི་རུ་མ་ལ་སོགས་པའི་ཤ་རྒྱས་པ་ལ་ཆགས་པ་ལ་ཤ་
རྒྱས་པ་རྣམ་པར་འཛིག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །ལག་པ་གཉིས་ཀྱང་གཞན་
དུ། ཀླང་པ་གཉིས་ཀྱང་གཞན་དུ། མགོ་བོ་ཡང་གཞན་དུ། སྣ་ཆོགས་པར་འཛོར་
བས་ན་རྣམ་པར་འཛོར་བ་བ་སྟེ། དེ་ནི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་གི་སྤྲེག་པ་ལ་
ཆགས་པ་ལ་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་རྣམ་པར་འཛོར་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རུས་པ་ཉིད་ནི་རུས་པ་བ་སྟེ། འདི་ནི་རུས་པ་སྤྲེལ་མ་དང་རུས་པ་གཅིག་
གི་འང་ཆོག་སྒྲ་དགས་ཏེ། དེ་ནི་སོ་ལ་སོགས་པའི་རུས་པའི་འབྱོར་པ་ལ་ཆགས་
པ་ལ་ལུས་ཀྱི་རུས་པའི་མི་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྣམ་པར་ཁྱེད་ཞིང་ཆོག་པས་རྣམ་པར་ཆོག་པ་བ་སྟེ། དེ་ནི་ཁ་དོག་དང་
དབྱིབས་ལ་ཆགས་པ་ལ་བགས་པ་དང་དབྱིབས་ཀྱན་དུ་འཁུམས་པ་སྟོན་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་འདི་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྲེས་བྱ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
བརྒྱད་བསྟོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་འདི་ནི་འདོད་པ་ཆུང་བ་
རྣམས་ཀྱི་ཡིན་གྱི། འདོད་པ་ཆེ་བ་རྣམས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོག་ཤེས་པ་དང་།
རབ་དུ་དབེན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་དང་། དམ་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་

དང་། མཉམ་པར་གཞག་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་གྱི། ཤེས་
རབ་འཆལ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་པ་སྟེ། སྦྲེས་བྱ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
བདུན་པོ་འདི་དག་གིས་གནས་བརྟན་མེད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་གནས་པར་གྱུར་
ཏོ། །

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་མེད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྦྲེས་བྱ་
ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་ལ་ཡང་རྣམ་པར་རྟོགས་ཤིག །ཆོས་
འདི་ནི་སྦྲོས་པ་མེད་པ་སྦྲོས་པ་མེད་པ་ལ་ཀྱན་དགའ་བ། སྦྲོས་པ་མེད་པ་ལ་ཀྱན་
དགའ་བའི་སྦྱོར་བ་ལ་རྗེས་སུ་བཅོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་འདོད་
པ་ཚུང་བས་ཆོས་བཞི་སྦྱོར་སྟེ། འདི་ལྟར་ཚུལ་འཆོས་པ་དང་། ཁ་གསལ་དང་།
གཞིགས་སྦྱོར་དང་། ཐོབ་ཀྱིས་འཇལ་བའོ། །དེ་ལ་ཚུལ་འཆོས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་
ཁ་ཅིག་རྟོག་པ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་རྟོག་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་དང་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་
འདོད་པ་སེམས་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་དང་འབྲེལ་བས་དགོན་པ་བཤམ། ལྷག་
དང་ཁྱོད་པཤམ། ལྟན་གཅིག་པ་ནས་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་
ལ་ཉི་བར་བསྟེན་ཏེ་གནས་པར་གྱུར་བ་ན། དེ་འདི་སྦྲམ་དུ་བདག་ལ་གཞན་དག་
གིས་བསྟེན་བཀྱར་བྱེད། ལྷ་མར་བྱེད། མཆོད་པར་བྱེད།

རྗེད་པར་བྱེད་ན་ཅི་མ་རུང་བདག་གིས་ཀྱང་རྟོག་པ་དང་། བཀྱར་སྟེ་དང་།
ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བྱུབ་པར་བྱ་ན་ཅི་མ་རུང་སྦྲམ་དུ་སེམས་ཤིང་། དེ་རྟོག་པ་དང་
བཀྱར་སྟེ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པ་དེ་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་
བཞིན་གྱི་སྦྱོད་ལམ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཚུལ་འཆོས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཁ་

གསལ་གཅེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ནི་ཁ་ཅིག་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟོང་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་
བས་གཞན་དག་ལ་འདི་སྐད་དུ་བྱིད་ནི་བདག་གི་མ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་བ་དང་། བ་ཇི་
ལྟ་བུ་དང་། སྐྱུ་རྩེ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་། ཉེ་དུ་གང་ཡང་རུང་བ་དང་། སྐྱག་གི་གཉེན་
མཆོམས་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། ང་ལ་ཡང་སྐྱེན་པར་བྱ་སྟེ་དེད་ཀྱིས་ཀྱང་བྱིད་
ལ་སྐྱེན་ནོ། །

ངའི་བྱ་བ་བཀྱིས་ཏེ་དེད་ཀྱིས་ཀྱང་བྱིད་ཀྱི་བྱའོ། །ཁོ་བོ་ནི་ཐག་རིང་པོ་ནས་
ཀྱང་བྱིད་ཀྱི་ཐད་དུ་འོང་ཞིང་ཁོ་བོ་འདིར་གནས་པ་གང་ཡིན་པའང་བྱིད་ཅག་ཉིད་
ཀྱི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་སྟེ། དེ་ནམས་ལ་གཅེས་པར་འགྱུར་རོ། །རྟེན་པ་དོན་དུ་
གཉེར་ཞིང་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་སེམས་འབྲེལ་བ་
དེ་གཞན་དག་ལ་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུར་ཁ་གསལ་གྱུར་དུ་སྒྲ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་སྒྲ་བ་
དང་། དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། ཁ་ལྷུ་འབྲེལ་པར་བཅས་པ་དང་། གཅེས་གསལ་གི་
ལས་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཁ་གསལ་གཅེས་བྱའོ། །གཞོགས་སྤོང་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་འདི་ན་ཁ་ཅིག་སོ་སོར་བརྟགས་ཤིང་རྟེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སོ་དང་དེའི་
རྒྱ་མཆོན་དུ་ལས་བྱེད་པ་སྟེ། བྱིད་ཀྱི་ལྷན་བཟེད་འདི་ནི་མཛེས་སོ་ཞེ་འཇག་

ཆོས་གོས་སུ། སྐྱུ་རྩེ་རུ། མལ་སྟན་ནུ། ལྷེ་མིག་གྲོག་པོ་འཇག་ བྱིད་
ཀྱི་ཡོ་བྱད་འདི་དང་འདི་ནི་བཟང་ངོ་། །གལ་ཏེ་ཁོ་བོས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་རྟེན་ན་
བཅང་བ་བྱ་བ་ན། སྐྱེན་པ་པོའང་རྟེན་པ་དཀའ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གང་ཡང་རུང་
བའི་བྱིས་དུའང་སོང་ནས་དེར་འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱང་སྒྲ་སྟེ། བྱིད་ཀྱི་འབྲས་ཆན་འདི་
ནི་བཟང་པོ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེན་ཆོད་བཟང་ངོ་། །སྒྲ་གོས་བཟང་ངོ་། །གོས་བཟང་

ངོ། །ཁྱེད་ཀྱི་བཅའ་བར་བྱ་བའམ། བཟའ་བར་བྱ་བ་འདི་ནི་བཟང་པོ་ཡིན་ནོ། །

སྒྲིན་ཆད་ཀྱང་བདག་ཅག་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་དང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ཁོ་ཙོ་ཅག་ཁྱེད་ཀྱིས་བྱིན་པ་དང་བསྐྱབས་པས་དགའ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ན། ད་ལྟར་ནི་ཁྱེད་ཅག་བདག་ཅག་ལ་སྒྲིན་པར་བྱ་བའམ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བར་མི་སེམས་སོ་ཞེས་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེའི་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་བཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་གཞོགས་སྤོང་གི་ལས་དངོས་པོ་དེ་དང་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་དུ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་གཞོགས་སྤོང་ཞེས་བྱའོ། །དེས་པར་སྒྲིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ན་ཁ་ཅིག་རྙེད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྙེད་པ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པ་སྒྲོས་པ་དང་བཅས་པ་སེམས་འབྲེལ་པས་གཞན་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཁྱེད་ཀྱིས་མ་ལ་ཡང་སྒྲིན་པར་མི་བྱ། བ་ལ་ཡང་མ་ཡིན། སྤང་མོ་ལ་ཡང་མ་ཡིན། ཉེ་དུ་དང་སྐྱག་གི་གཉེན་མཚམས་གང་ཡང་རུང་བ་གཞན་དག་ལ་ཡང་སྒྲིན་པར་མི་བྱ་བར་ཁྱེད་ཀྱིས་གང་ཞིག་ལ་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་འཕྲུ་བ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲིབ་ཞིང་། ཁྱིམ་འགའ་ཞིག་ཏུ་སོང་ནས་དེར་ཡང་འདི་སྐད་ཅེས་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་དབང་བཅོམ་པ་ཞུགས་ཤིང་ཁྱེད་དང་དབང་བཅོམ་པ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྤང་པ་དང་། ལྟན་ཅིག་ཏུ་འདུག་པ་དང་། གཏམ་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཁྱེད་རྙེད་པ་དང་ལྟན་པའོ། །

ཁྱེད་ཀྱིས་རྙེད་པ་ལེགས་པར་རྙེད་དོ། །ཁྱེད་ཀྱིས་འབྱོར་པ་ལེགས་པར་སྒོམ་པོ། །མིར་རྙེད་པའང་དོན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲིབ་ཞིང་། དེ་དག་འདི་སྐྱམ་དུ་བདག་ཅག་གི་ཁྱིམ་དུ་འབགས་པ་འདི་ལས་མ་གཏོགས་པར་དགེ་སྤོང་ངམ་བུམ་ཟེ་གཞན་ནི་སྤུང་མ་ཞུགས་པས་དེས་པར་འབགས་པ་འདི་ནི་དབང་བཅོམ་པ་

ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སེམས་ན་ཅི་མ་རུང་ཞེས་སེམས་བ་སྟེ། རྟེན་བ་
དོན་དུ་གཉེར་བ་རྟེན་བ་འདོད་བ་སྟོས་བ་དང་བཅས་བ་སེམས་འབྲེལ་བ་དེའི་དེ་
ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་གཞན་ཀླུ་མ་ལ་ངེས་པར་སྒྲིགས་བ་གང་ཡིན་བ་འདི་ནི་ངེས་པར་
སྟོན་བ་ཞེས་བྱའོ། །

ཆོག་ཤེས་བ་ནི་རྟེན་བས་རྟེན་བ་འདོད་བ་སྒྲོང་བར་བྱེད་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
རྟེན་བས་རྟེན་བ་ཆོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ན་ཁ་ཅིག་རྒྱལ་པོ་འཇམ་ལྷ་ལ་པོ་འཇམ་
པོ་འཇམ་། བྱམ་ཟེ་འཇམ་། བྱིམ་བདག་གམ། མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་གཞན་གང་ཡང་རུང་
བར་གྱུར་བས་ལྷ་བཟེད་དམ། ཆོས་གོས་སམ། ལྷ་སྐྱར་རམ། ལྷ་མིག་གྲོག་
པོ་འཇམ་། ལྷ་ན་ནམ། ཡོ་བྱད་གཞན་ཡང་རུང་བ་བྱིན་བ་ཡོངས་སུ་སྒྲངས་སོ་ཞེས་
གཞན་དག་ལ་སྟོན་བ་དང་། འདི་ནི་བདག་ལ་རྒྱལ་པོ་ཆེ་གོ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་འཇམ་དམ་
བར་གྱུར་བ་གཞན་ཞིག་གིས་བྱིན་ནོ་ཞེས་སྒྲིག་ཅིང་དེ་འདི་སྟུང་དུ་འདི་ཀླུ་མ་ལ་
ལྷ་རྟེན་དག་གྱུར་རེ་ཞིག་དེ་འདྲ་བར་འཕགས་བ་ལ་སྐྱེན་བར་བྱ་བ་འཇམ་། བྱ་བ་
བསྐྱེད་བར་བྱ་བར་སེམས་ན། ཁོ་པོ་ཅག་གྱུར་འཕགས་བ་ལ་སྐྱེན་བར་བྱ་བ་འཇམ་
བྱ་བ་བསྐྱེད་བར་ཅིའི་བྱིར་མི་སེམས་ཞེས་སེམས་ན་ཅི་མ་རུང་སྟུང་དུ་སེམས་
བས། དེའི་རྟེན་བ་གཞན་གྱི་རྟེན་བ་གཞན་འདོད་ཅིང་ཆོལ་བ་གང་ཡིན་བ་འདི་ནི་
རྟེན་བས་རྟེན་བ་ཆོལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །

སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ་མི་གཙང་བ་ལ་སོགས་བ་ཅི་ཞིག་འབྲེལ་ཞེ་
ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་རྒྱུན་ནི་ཀླུ་མ་བ་དགུ་སྟེ། འཕྲིག་པའི་

འདོད་ཆགས་དང་། འདོད་པ་ཆེ་བ་དང་། ཚོག་མི་ཤེས་པ་དང་། འདྲ་འཛི་ལ་མངོན་
བར་དགའ་བ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། བརྗེད་ངས་པ་དང་། རྣམ་པར་གཡིང་བ་དང་།
ཤེས་རབ་འཆལ་བ་དང་། སྤྱོད་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་རྣམས་ཏེ། དེའི་གཉེན་
པོའི་དོན་དུ་མི་གཙང་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་དབུགས་འབྱུང་བ་དང་རྩལ་པའི་འདྲ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་གཞན་
དག་ལ་ཅི་རིགས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པར་ཐམས་ཅད་
ཤེས་པ་ཉིད་ལ་མཐོང་བས་བལྟས་ནས་འདའ་བར་འདོད་པ་དང་། ལམ་ཤེས་པ་
ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བར་འདོད་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་
ཉིད་རྗེས་སུ་འཐོབ་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་གང་
གསུངས་པ་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་པར་རྟོགས་
པ་གང་ཡིན་པའོ། །ས་དང་པོ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྦྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པས་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་
པའོ། །ལམ་ཤེས་པའི་ས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་ལ་གནས་པ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
ས་ལ་གནས་པར་འདོད་པས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་སའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྒྱད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་
ལྟར་དེ་ཉིད་ལས་ཡེ་ཤེས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་ཞེས་བརྗོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གནས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ནི་གཞོན་ནུའི་ས་ལས་འདས་པར་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །གཞོན་ནུའི་ས་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ཉིད་ལས་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་

བའི་ཕྱིར་གཞིན་རྒྱུ་ལྟེ་ས་ཞེས་བརྗོད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་འདྲ་བ་ནི་
སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་བསྐྱེལ་བ་དེའི་བྱ་བ་ལྷག་མ་མངོན་པར་
འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འདེའ་བ་ནི་ནམ་པ་གཉིས་ཏེ། མཐོང་ནས་འདེའ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་སྟེ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྟོམ་པའི་ལམ་མེད་པའི་
སྤྱིར་རོ། །གནས་ནས་འདེའ་བ་ནི་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་སྟེ། བསྟོམ་པའི་ལམ་རྒྱན་
ཆགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་རིན་ཆེན་རྒྱ་བས་ཁྱེས་པའི་
མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གསུངས་པ་འདི་དང་། རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་དཔལ་བཟངས་དཔལ་བཟངས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཅན་ཅན་དཔལ་ཅན་
དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཐའ་ཡས་
པར་སྤང་བ་ཞེས་གྲགས་ཤིང་མཐའ་ཡས་པར་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཉོག་གི་
དཔལ་ཉོག་གི་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལྷ་དཔལ་མེད་པའི་དཔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་
ལྷ་དཔལ་མེད་པའི་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རིན་པོ་ཆེས་མཆོད་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་
དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རིན་ཆེན་མཆོད་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་
མཆོད་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བ་དང་།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེ་ཏྲི་ག་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གསུང་རྣམ་པར་གཞོན་པ་ཞེས་གྲགས་ཤིང་གསུང་རྣམ་པར་གཞོན་པ་ཞེས་གྲགས་པ་དང་། རྒྱལ་བ་སྐར་མ་དེ་དཔལ་སྐར་མ་དེ་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་བ་དེ་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བཙུག་ལྷན་འདས་ཡོན་ཏན་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོགས་བརྩུན་

བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཡིན་པའི་བཙེམ་ལྡན་འདས་དེ་ནམས་ཀྱི་
མཚན་གཟུང་བ་བྱས་ན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྗེ་སྙེད་ཀྱིས་བཙེམ་ལྡན་འདས་ཤྲུག་བྱ་བ་པའི་
མཚན་ཐོས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་པ་དེ་རིལ་བྱ་ཡིན་ཞེ་ན། འདིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོར་
བ་ཉིད་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ལྟོག་པ་ལས་
མཐོང་ངོ་། །བསྟན་པ་སྤྱིར་བཞིན་པ་འདི་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ་
མཚན་ཐོས་པ་ལས་རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་ལ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་བོན་སྦྱེས་པར་
གྱུར་པ་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཟིགས་ནས་
ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ནམས་མཚན་ཐོས་པའི་མོད་ལ་ཕྱིར་
མི་ལྟོག་པར་གྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདིར་ས་བོན་རྗེས་ཐོགས་ཉིད་ལ་སྦྱེས་
པ་དཔེར་བཞིན་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་བཙེམ་པ་ཉིད་
ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་སའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པར་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །

སེམས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་པར་དགེ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གྱུང་
མི་ཟད་པར་བྱ་བར་འདོད་པས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་
ཡོངས་སུ་བསྡོམས་པའི་དགེ་བའི་ཅ་བ་ཆུང་དུ་ཡང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་རྒྱུའི་ཐིགས་
པ་གཅིག་པོར་བའི་དཔེས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་ཟད་པ་
མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་བཞི་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྗེས་སུ་ཉོགས་པར་འདོད་པས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ།

ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་
ལ་སོགས་པས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་འདོད་པས་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ཁྱད་པར་གང་གིས་རིགས་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཆོས་ཉིད་གང་
ཡིན་པའོ། །ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་
འདོད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
པའི་ཆོས་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་
ཉིད་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་འོ། །རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་འདོད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
རྗེས་སུ་སྒྲོས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
རྟོགས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཅམ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་
གཉེན་པོ་མ་ལུས་པར་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་སྤོང་བ་ཡིན་
ནོ། །

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་གསུམ་པོ་འདི་རྣམས་ལ་སྤང་བར་
བྱ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱེ་བྲག་ཅི་ཞིག་མཆིས། རབ་འབྱོར་གང་ཡང་མེད་མོད་ཀྱི། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ནི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མཆོམས་སྒྱུར་བ་སྤངས་པ་ཡོད་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་བག་ཆགས་ཀྱིས་
མཆོམས་སྒྱུར་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་

འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་མུག་སྤངས་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། ལུས་དང་དག་
གི་རྣམས་པར་འགྱུར་བ་ནི་བྱེས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་
རྣམས་ལ་རབ་དུ་ཤེས་པ་ཡིན་ན།

དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ནི་མི་མངའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིར་དག་
བཅོམ་པ་དག་སྒྲོང་མཆོངས་པ་ཅན་དཔེར་བརྗོད་དོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་
བདུན་པར་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་འགོ་བར་
འདོད་པས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འཁོར་བ་དང་སྤང་བ་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་
དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དུས་གསུམ་ཀྱི་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་
བཞིན་ཉིད་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་འདོད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་
སྐྱེའི་མཆོན་ཉིད་ལ་བྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཤུ་ཙ་
གཉིས་པར་ལྟའི་རིས་ཐམས་ཅད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔེས་ཆོགས་ཆེན་པོས་
ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཞིང་མདུན་དུ་བདར་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་གང་ན་བ་དེར་
འགོ་བར་བྱ་སྒྲུམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་
བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ། ཀུན་ནས་བསྐྱོར་བ་ནི་ཡོངས་སུ་
བསྐྱོར་བའོ། །

མཆོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མདུན་སྟོགས་སུ་བྱས་པ་ནི་མདུན་དུ་བདར་
བའོ། །སྟོགས་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་མདུན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ནི། སྤྲ་མ་དང་བྱི་མ་
འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ཐམས་ཅད་བྱས་ནས་ཏེ་མདོར་ན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔེས་རྗོགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་དག་བའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་

ནི་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་རིས་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་ལྷ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་དེ་ལྟར་སེམས་པར་བྱེད་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་སྟོང་པའི་དབང་དུ་བྱས་པས་སངས་རྒྱས་ལྷུང་བར་གྱུར་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པ་འཐོབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་།

རང་གི་ཆོག་ས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་
 ཆོག་ས་སུ་ལྷུང་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྒྱལ་ཆེན་
 བཞིའི་རིས་ནི་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ལ་ཁམ་གྱི་ཟས་
 མཆོག་ཏུ་རོ་ཞིས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་མང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་གཟུགས་
 ཅན་སྣོད་པོས་ཁྲུས་པ་དཔེར་བརྗོད་དོ། །སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་
 རིམ་གྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་སྐྱུ་ཅལ་མ་ལུས་པ་ལ་མཁས་པ་ནི་
 འདོད་པ་ཅམ་ལ་རག་ལས་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆངས་རིས་ལ་སོགས་པ་
 ནི་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི་འཛིག་ཏེན་པ་
 དང་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་སྐྱལ་བ་མཉམ་པས་
 གཞན་རྣམས་དེ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་འཛིག་ཏེན་པའི་འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཆངས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་གནས་གཙང་མ་
བ་རྣམས་སོ། །འདི་ནི་པལ་ཆེ་བས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆངས་པ་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་ཀྱི་འོག་ན་ཡང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མེད་

པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ་པོ་འདི་རྟོགས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སུ་
 ཞིག་གིས་བྱས་ཤེ་ན། སུས་ཀྱང་མ་ཡིན་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་འདི་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་
 ཡོངས་སུ་གྱུར་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་བསྐྱབ་པ་ཉི་བར་གནས་པའི་
 མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཆད་
 མར་བྱའོ། །

དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་བཞི་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་བདག་པོ་ཡིན་པས་ན་རྒྱལ་ཆེན་
 བཞིའི་རིས་སོ། །ལེགས་པར་སྦྱོང་བ་ལྷན་ཅིག་སྦྱང་བ་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་དེར་
 སྐྱེས་པས་ན་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་མོ། །སྦྱག་བསྐྱེད་ལས་སྦྱོང་ཞིང་སྤངས་པས་ན་
 འཐབ་བྲལ་ལོ། །དགའ་བ་དང་ལྷན་ཞིང་ཐོབ་པར་གནས་པས་དགའ་ལྷན་ཏེ། མགུ་
 བ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །རང་གིས་སྦྱུལ་ཞིང་བྱས་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་
 རྣམས་ཀྱིས་དགའ་ཞིང་རོལ་པས་ན་འདི་ནི་འཕྲུལ་དགའོ། །གཞན་གྱིས་སྦྱུལ་བའི་
 ཡོངས་སྦྱོང་རྣམས་ལ་དབང་བྱེད་པས་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་དོ། །ཆངས་པ་
 ཆེན་པོའི་འཁོར་ཡིན་པས་ན་ཆངས་འཁོར་ཏེ། ཆངས་པ་ཆེན་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་
 བསྐྱེན་བཀུར་བའོ། །གཞན་ནི་འདིའི་མདུན་ན་འདོན་གྱི་གནས་ན་གནས་པའི་ཕྱིར་
 ཆངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་ནོ། །ཆེ་དང་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པོའི་རྒྱན་ལས་སྤྱིན་
 ཀྱིས་ཆངས་པ་ཆེན་པོའི་འཁོར་ཡིན་པས་ཆངས་ཆེན་ནོ། །

ཆངས་པ་གཞན་རྣམས་ལས་འདི་འོད་རླངས་བ་ཡིན་པས་ན་འོད་རླངས་
 རོ། །འདི་ལ་ཆད་མེད་ཅིང་ཆེ་བའི་འོད་ཡོད་པས་ན་ཆད་མེད་འོད་དོ། །འདི་དག་
 གི་དགའ་བ་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱང་པོའི་རྒྱན་ལས་སྤྱིན་

ལས་སྒྲོག་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་འདི་དང་དེ་ནས་འོད་འཕྲོ་ཞིང་འབྱུང་བས་ན་ཨྱ་ཟླ་
སྤྱི་ལོ་འོད་འཕྲོ་ལོ། །ཡང་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གྱིས་སྤང་བར་བྱེད་
བས་ན་འོད་གསལ་ལོ། །

དགེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་འོད་གཅིག་དུ་འདུག་ཅིང་མི་འགྱུར་བ་ལ་བྱ་
བར་བཤད་ལ། དེ་ནི་དེའི་གོང་གི་ཆངས་པ་རྣམས་ལས་འདི་འོད་ཆུང་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དགེ་ཆུང་ངོ་། །འདི་དག་གི་འོད་ཆེ་ཞིང་ཆང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆང་མེད་
དགེ་ལོ། །འདི་དག་གི་འོད་ཀྱི་ཚོགས་དགེ་བས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དགེ་རྒྱས་
ལོ། །རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགའ་བ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་ལས་བྱུང་བའི་བདག་
གི་ལུས་ཐམས་ཅད་བཀང་ནས་གནས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ནི་དཔེར་ན་རིན་པོ་ཆའི་
ཟ་མ་ཉོག་གི་ནང་ན་གནས་པའི་མར་མེ་ནི་རིན་པོ་ཆའི་འོད་དང་འབྲེས་པའི་རང་
གི་འོད་རྣམས་དང་འོད་ཀྱི་ཚོགས་གཅིག་དུ་གྱུར་ནས་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ་
འབར་བའི་ལུས་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །འདུ་ཤེས་ལ་འདོད་ཆགས་
དང་བྱལ་བ་བསྐྱེམས་པས་མངོན་པར་བྱུང་བའི་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཅེས་ཡོད་ཀྱི་
འདི་ལ་འདུ་ཤེས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པའོ། །

སྒྲིན་མེད་དང་བསོད་ནམས་སྒྲེས་ནི་གོ་བར་སྤྲོད། །འདི་རྣམས་ལ་བསམ་
གཏན་གྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ན་འབྲས་བྱ་ཆེའོ། །སོ་
སོའི་སྒྲེ་བོའི་མཐར་ཐུག་པར་རྣམ་པར་གནས་པའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་དང་ལྟན་པས་
གོགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་ལ་དུས་ཅུང་ཟད་ཀྱིས་བདག་གི་གནས་སྤོང་བར་
ཡང་མི་བྱེད་པས་ཨ་རྟེ་ཏ་སྟེ་མི་སྤོང་བའོ། །གཞན་དག་ནི་ཨ་སྟེ་ཏ་ཞེས་བྱ་བ་

ཡིན་པར་སེམས་སོ། །དེ་དག་གི་ལུགས་ཀྱིས་ནི་དེ་དག་ལ་འོག་མར་འདོད་པ་
མེད་པས་ན་མི་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

སུ་ལ་ཡང་གདུང་བར་མི་བྱེད་པས་མི་གདུང་བའོ། །ཤེན་ཏུ་ཡིད་འཕྲོག་
བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཆོགས་མེད་པའི་བདེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་སུ་ངི་ཤ་སྟེ་
ལེགས་པར་མཐོང་ངོ། །གཞན་ནི་སུ་དརྩ་ན་སྟེ་ལེགས་པར་ལྟ་ཞེས་སོ། །དེ་དག་
གི་ལུགས་ཀྱིས་ནི་བྱེད་པ་པོར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ལྟ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་
མཆོག་ཏུ་ལྟ་བའི་ཕྱིར་སུ་དརྩ་སྟེ་རབ་ལྟོ། །ལུན་སུ་མ་ཆོགས་པའི་མཆོག་ཏུ་
གྱུར་པའི་ཕྱིར་རམ་འདི་རྣམས་འོག་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འོག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་བཅུན་པ་ཟངས་མདོག་གི་འོ། །གཞན་དག་ནི་སྟེག་མཐའ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། སྟེག་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསགས་པར་གནས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དེར་ཤེན་ཏུ་
བཅོམ་པའི་ཕྱིར་ངོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སེམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་སྟེ་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་སྟེ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ནི་དེ་ལ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་
ངོ། །བསྐྱེད་པ་ཞེས་སྟོས་པས་ནི་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ན་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པའི་ཆོས་ལ་དང་པོའི་མཆོམས་ཀྱི་དངོས་པོ་བསྟན་པའི་
དོན་དུ་འོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

ད་ནི་གདམས་ངག་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདི་གང་ལས་ཤེ་ན། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཅི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྐྱེད་པར་བསྐྱེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལས་སོ། །དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།

དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་བསྐྱེད་པར་བཞད་
པའི་ཚོས་ནམས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བེས་བྱ་བའི་
དོན་ཏོ།

སྐབས་ཀྱི་མཐར་ཡང་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
ལ་ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པར་གདམས་པ་སྟེ་འདི་ནི་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་དོན་ཏུ་གཉེར་བའི་དོན་ཐོབ་པའི་བྱ་བ་ཉི་བར་
སྟོན་པ་ནི་གདམས་པ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོབ་ཟིན་པའི་ཡོན་ཏན་
ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བའི་དོན་གྱིས་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ནི་གདམས་ངག་ཡིན་ལ།
དེའི་འོག་ཏུ་མ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ན་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་
ཡིན་ནོ། །གདམས་ངག་དེ་ཡང་རྣམ་པ་བརྒྱར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱིར།

སྐྱུབ་དང་བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི། །སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དགོན་
མཆོག་གསུམ། །མ་ཞེན་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་དང་། །ལམ་ནི་ཡོངས་སུ་
འཇོག་པ་དང་། །སྐྱུན་ལྟ་དང་ནི་མཛོན་ཤེས། །ཡོན་ཏན་དྲག་དང་
མཐོང་ལམ་དང་། །བསྐྱོམ་ཞེས་བྱ་ལ་གདམས་ངག་ནི། །བརྩ་ཡི་
བདག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྐྱབ་པ་ལ་གདམས་པ་ནི་ཤུ་རིའི་བྱ་འདི་
 ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོང་པས་ནི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
 བརྟམས་པ་ལོ། །མི་དམིགས་པ་འི་རྣམ་པར་སྐྱབ་པ་ནས་སྐྱབ་པ། དེ་ཉན་ཐོས་ལ་

སོགས་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་འདི་དག་དགོ་སྤྱོད་
ལ་ར་དུ་ཉིདེ་བྱ་དང་།

མོད་གལ་གྱི་བྱ་ལྟ་བུ་ལ་སྟག་གིས་འདམ་བུའི་ཆལ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུར་
ཡོངས་སུ་གང་བ་དཔེར་བཅོལ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སྟོགས་བཅུ་རེ་རེ་ཞིང་འཛིག་
ཉེན་གྱི་ཁམས་གསྐྱའི་སྤྱང་གི་བྲེ་མ་སྟེད་དེས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་དགོ་སྤྱོད་རྣམས་
ཀྱི་ཤེས་རབ་བས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་ཉི་མ་གཅིག་ཏུ་
བསྒྲོམས་པ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པར་བསྟན་པ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་གལ་ཏེ་འཇམ་བུའི་
སྤྱིང་འདི་དགོ་སྤྱོད་ལྷ་རིའི་བྱ་དང་། མོད་གལ་གྱི་བྱ་ལ་སྟག་གིས་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་
ན། འདམ་བུའི་ཆལ་ལས། འོད་མའི་ཆལ་ལས། བྱ་རམ་ཤིང་གི་ཆལ་ལས། སྟིག་
མའི་ཆལ་ལས། འབྲས་ཀྱི་ཆལ་ལས། ཉིལ་གྱི་ཆལ་ལྟར་ཡོངས་སུ་གང་བར་གྱུར་
ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པའི་གང་ཟག་
ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྲེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཐ་མི་
དད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟམ་བས་དེ་བྱུང་བར་མེད་པར་ཞུས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་
རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འོ། །

ལྷ་རིའི་བྱ་འདི་རི་སྟམ་དུ་སེམས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་ཉིན་
གཅིག་ཏུ་བསྒྲོམས་པ་འབྲས་བྱ་གང་གི་དོན་དུ་ཉི་བར་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བརྩམས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བ་དང་། ས་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱོ་ཐོབ་པའི་
མཆོན་ཉིད་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་སྦྱོར་བ་དང་རྟོགས་པ་རྣམས་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པས་

དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལས་དང་། རྒྱལ་རིགས་སྤྱི་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་
དང་། ལྷའི་རིས་ཐམས་ཅད་དང་། རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཤེས་རབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མེད་ན་མི་
འབྱུང་བར་བསྟན་པས་སྦྱིན་གནས་སུ་གྱུར་པ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་པར་ལྟན་
པའི་དོན་གྱིས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་དང་མཐོང་བ་
དང་བསྐྱོམ་པའི་ལས་དག་ལ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་འདམ་བུ་ལྟར་ལས་དང་ཉོན་
མོངས་པའི་གཞོན་པ་ཆུང་དུ་མི་བཟོད་པ་དང་། འོད་མ་ལ་མེ་དང་མཆོན་དག་
གིས་བཞིན་དུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དྲག་པོའི་གཞོན་བྱེད་དང་སྤྱད་ཀྱང་དགེ་
བའི་རྩ་བ་མི་འཆད་པ་དང་བྱ་རམ་གཤིང་དང་འབྲ་བར་གནས་སྐབས་གཞན་ཐོབ་
ཀྱང་རྒྱ་སོང་ཆད་པའི་ཕྱིར་བདེ་འགྲོའི་སྐྱེ་བ་རྣམས་སུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་སྦྱོར་
བས་ཆོས་སྒྲོམ་པའི་མངར་བ་ལས་མི་འདའ་བ་ཉིད་དང་། སྦྱིག་མ་དང་འབྲ་བར་
སྦྱར་དུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དང་།
འབྲས་དང་འབྲ་བར་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་རྫོགས་པའི་འབྲས་བུ་
མཆོག་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། རི་ལྟར་མཐོང་བ་ལ་མཛོན་དུ་སྦྱོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
ཉིལ་དང་འབྲ་བར་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐ་མི་དད་དུ་ཟིན་ཀྱང་།

དུས་གཞན་དུ་བསྐྱོམ་པ་ལ་སྤངས་པའི་བྱེད་པར་མཐོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་དཔེ་དྲག་པོ་རྣམས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆོས་སྒྲོམ་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ནི་
ན། གང་ཟག་གི་བྱེད་པར་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོའི་བྱེད་པར་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་

ཡིན་ཡང་རྩོ་བར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ཐ་མི་དད་པར་ཤེས་པར་
བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། དོན་མང་པོ་བརྟག་པ་ན་ཡང་དཔེ་གཅིག་གིས་ཆོག་པར་
འགྱུར་རོ། །

རེ་ཞིག་ལམ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་སྐྱ་ས་པ་དཔེ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བྱང་བར་
བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་ཐ་མར་ལམ་སྐྱ་ས་པ་འདི་ཅིའི་དོན་དུ་ཡིན་ཞེ་ན།
འཕགས་པའི་གང་ཟག་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ཤེས་
པར་བྱེད་པའི་དཔེ་གཞན་བྱང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །འོན་དཔེ་གཞན་ཅི་སྟེ་
མ་བཟོད་ཅི་ན། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་སྐྱ་
ཆོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་བསྐྱུས་པའི་ངོ་བོ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། སོ་
སོར་དཔེར་བཟོད་པ་བརྟགས་ན་ནི་དཔེ་རི་སྟེད་ཅིག་བཟོད་པར་བྱ་ཞིང་ཉེ་བར་
བཞུགས་པ་ལ་མི་མཁས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་འདིར་ངག་གི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་
ནོ། །དག་སྟོང་ལྷ་རིའི་བྱ་དང་མྱོད་གལ་གྱི་བྱ་དང་འབྲ་བར་ཤ་སྟག་གིས་ཞེས་
གང་གསུངས་པ་འདིས་ནི་རི་སྐྱད་གསུངས་པའི་རྟོགས་པ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱི་
ཞེས་བྱ་བར་སྐྱར་རོ། །

བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆར་
གསུངས་པའི་དོན་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། འདིས་ནི་ཉིན་གཅིག་བསྐྱོམས་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གངས་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་། མཐུའི་བྱུང་པར་དང་།
རིགས་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་། རྒྱའི་བྱུང་པར་དང་། དཔེ་ལས་འདས་པ་ཉིད་བསྟན་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་གངས་དང་ཞེས་

བྱ་བའི་བར་ནི་གངས་ཀྱི་བྱ་བ་ལྟར་། །བྱ་བ་མེད་པར་གངས་གཟུང་བ་ནི་དེ་
ལས་གཞན་པའི་གངས་གཟུང་བར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་སྟེ། བརྒྱ་ལ་སོགས་
པ་སྟོས་པ་བྱ་བ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ན་བྱ་བ་མེད་པར་གངས་སྟོས་པ་ནི་གངས་
ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་རྒྱུའི་བྱ་བ་ཅན་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འོ། །

བྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་པ་ནི་ཤེས་རབ་མང་པོའི་གོ་རིམས་ཤེས་པར་བྱ་
བའི་དོན་དུ་ཡིན་ཞོ། །ཆར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐུའི་བྱ་བ་ལྟར་། །བགྱང་བར་
ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
རིགས་ལ་དེ་བགྱང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱ་བའི་བྱ་
བ་ཏེ། ཤེས་རབ་དེ་ནི་འདྲིའི་རྒྱ་ཅན་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ཡང་ཉི་བར་
མི་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་ལས་འདས་པའོ། །ཡང་འདྲིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
གང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་གི་ཤེས་རབ་ཉིན་གཅིག་དུ་བསྐྱོམས་པ་
ལ་འདི་ལྟ་བུར་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་དེའི་འོ། །ཅི་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པའམ། སྐྱོད་པ་
ལ་ཞུགས་པའམ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའམ། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ཡིན། དེ་ཞིག་
བཞི་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བཅུ་པ་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བཤད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

དོན་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛད་པས་ཉི་བར་གནས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཐུགས་སྟུ་ཆུད་པས་ནི་མ་ཡིན་ཞོ། །གསུམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ས་
བརྒྱད་པ་ལ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་བཀག་པས་ཉན་ཐོས་

ཐམས་ཅད་ལས་ཤེས་པ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྱེ་རྒྱལ་བའི་
སྤྲུལ་བྱེད་མོས་པར་བྱ། བྱེད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། གཤམ་ཏེ་སངས་རྒྱུ་བཙུང་མ་
ལྟན་འདས་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་དེ་མངོན་པར་སྤྱབ་པའི་སྒོ་ལ་
བརྩལ་པར་མ་གྱུར་པ་ན་ནི། འདི་དེའི་ཆེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་སྤྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་དེའི་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གང་ཞིག་ཡིན། གཤམ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡོངས་
སུ་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ན། དེ་ནི་རེ་ཞིག་མི་རིགས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱ་ངན་
ལས་འདས་པ་འདོད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་
རིང་དུ་ཡོངས་སུ་སྤྲངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་སངས་རྒྱུ་བྱེད་སྤྱ་ངན་
ལས་འདས་པ་ཡིན་ན་བསྒྲོམ་པས་སྤང་བ་དེ་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། འདི་བརྗོད་
པར་བྱའོ། །བསྟན་པ་འདི་ལ་ཡོངས་སུ་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྣམས་པ་མང་པོ་རྣམས་
པར་གཞག་སྟེ། འདི་ལྟར་ཅེ་མོ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འཆད་པ་
ཡོངས་སུ་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །བཟོད་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི་ངན་འགྲོ་
ཡོངས་སུ་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་དེའི་
ཡན་ལག་དག་ཡོངས་སུ་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་
ཀྱི་ནི་སྲིད་པ་བརྒྱད་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལན་ཅིག་ཕྱིར་ཁོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ནི་འདིར་སྲིད་པ་གཉིས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱ་
ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིར་མི་ཁོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་
ཡོངས་སུ་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་བཙུང་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཕྱང་པོ་ལྟག་

མ་མེད་པའི་སྐྱ་ལྷ་མོ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛེས་པ་ལྟར་བྱས་ནས། རི་
ལྷ་མོ་ལས་པ་ལྷ་མོའི་བྱ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་ལ་སོམས་དཔལ་ཆེན་པོ་རྣམས་
ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྐྱ་ལྷ་མོ་ལས་འདས་པའི་རྣམས་པར་གཞག་པ་གསུངས་པ་
དེ་བཞིན་དུ་དགོངས་པ་ཅན་ཀྱི་སྐྱ་ལྷ་མོ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
དུས་དེ་མེད་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱུ་ཆད་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སོམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་ལ་རྒྱུ་ལྷ་མོ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་འདིའི་ཡོངས་སུ་སྐྱ་ལྷ་མོ་
ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དེ་རྣམས་
ལས་ཉོགས་པ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྷ་མོ་རྒྱུ་ལྷ་མོ་ལས་
ནས་རང་སངས་རྒྱུ་ལྷ་མོ་ལས་འདས་པ་དང་སྐྱ་ལྷ་མོ་ལས་འདས་པ་དེ་ནི་བྱ་ལ་
སོམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ལྟར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས། དེ་
བས་ན་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་པར་ལས་བྱུང་བའི་སོམས་ཀྱིས་དང་
པོ་སོམས་བསྐྱེད་པའི་བྱ་ལ་སོམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ལས་འདས་པ་དང་པོར་སོམས་བསྐྱེད་
པར་བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདིར་མཛོན་པར་བཞེད་པར་མཛོན་ནོ། །

གཤམ་ཏེ་དེ་ལྷ་མོ་ཡིན་ན། ལྷ་མོའི་བྱ་ལ་འདི་རི་སྐྱ་ལྷ་མོ་སོམས། བྱ་ལ་
སོམས་དཔལ་ཆེན་པོ་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་རབ་འབྲས་བྱ་གང་གི་དོན་དུ་ཉི་
པར་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅུམས་ཏེ། སོམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྐྱ་
ལྷ་མོ་ལས་འདས་པ་དང་། ས་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་ལྷ་མོ་ལས་འདས་
ཀྱི་སྐྱ་ལྷ་མོ་ལས་འདས་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་སྐྱ་ལྷ་མོ་ལས་འདས་པ་རྣམས་ཡང་དག་

པར་ཐོབ་པས་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་དག་ནི་ཉིན་གཅིག་བསྒོམས་
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་གྱི། བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་མང་པོའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདིར་ཡང་མར་མའི་སྤྱིར་པོ་ཆོག་པའི་
 དཔེས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་དང་སྤྱི་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ནི་ལམ་ཡིན་
 རོ། །སྤྱིར་བ་ལ་གདམས་པ་བཞད་ཟིན་ཏོ། །

བདེན་པ་ལ་གདམས་པ་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་གདམས་
 པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། རྒྱ་རིའི་
 བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཟུགས་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་
 བཙོན་ན་བཙོན་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་རོ། །ཀུན་
 འབྱུང་གི་བདེན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། གལ་ཏེ་གཟུགས་སྟེ་བའི་ཆོས་ཅན་མ་
 འགག་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། གཟུགས་ཀུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པའི་ཆོས་ཅན་ནམ་རྒྱུ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་
 མི་མཐོང་། གཟུགས་ནི་ཆོར་བར་ཡང་དག་པར་འདུ་བ་ཡིན་རོ། །

ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས།
 དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རྒྱ་རིའི་བྱ་འདི་ལྟར་གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 གཟུགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རྒྱ་རིའི་བྱ་
 འདི་ལྟར་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱང་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་
 སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
 པ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ནི་སྤྱོད་འདོགས་པ་དང་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་མཐའ་གཉིས་སེལ་

བར་བྱེད་དོ། །

འགོག་པའི་བདེན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་སྟོང་
 བ་ཉིད་དེ་ནི་མི་སྐྱེ་མི་འགག་ཅིང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན། རྣམ་པར་བྱང་
 བ་མ་ཡིན། འགྲིབ་པ་མ་ཡིན་འཕེལ་བ་མ་ཡིན། འདས་པ་ཡང་མ་ཡིན། མ་འོངས་
 བ་ཡང་མ་ཡིན། ད་ལྟར་བྱང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཡང་འདི་འབྲུ་བ་དེ་ལ་ནི་
 གཟུགས་མེད་དོ། །ཆོར་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་མ་རིག་པ་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །མ་
 རིག་པ་འགག་པ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་མེད་
 དོ། །རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བྱ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་མེད་
 དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཡིན་ནོ། །ལམ་གྱི་བདེན་
 པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་
 སྟོང་པ་ན་བདག་ཉིད་ལ་སྐྱེན་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་བཙོན་ཞེས་བྱ་བའམ་མི་
 བཙོན་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 ཡིན་ནོ། །པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་ལམ་དུ་གྲགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ལམ་ཡིན་
 ནོ། །

ཡང་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་པ་
 རྣམས་ལ་ལམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱིས་
 སྟོར་བར་མི་བྱེད་དེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །མཆན་མ་མེད་པ་
 ལ་མཆན་མ་མེད་པས་སྟོར་བར་མི་བྱེད་དེ། མཆན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་མ་
 ཡིན་ནོ། །སྟོན་པ་མེད་པ་ལ་སྟོན་པ་མེད་པས་སྟོར་བར་མི་བྱེད་དེ། སྟོན་པ་མེད་

བའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ནི་ལམ་གྱི་
བདེན་པ་རྣམ་པར་མི་ཉོག་པ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །

དེ་ལ་གཟུགས་ལ་སྒྲོན་གྱི་མཐས་སྒྲོར་བར་མི་བྱེད་དེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་དང་། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ལྷ་རིའི་བྱ་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབས་
སྒྲོན་གྱི་མཐའ་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་
སྒྲོན་གྱི་མཐའ་ལ་བྱི་མའི་མཐས་སྒྲོར་བར་མི་བྱེད་དེ། བྱི་མའི་མཐའ་ལ་སྒྲོན་གྱི་
མཐས་སྒྲོར་བར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། དུས་གསུམ་
མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདིས་ནི་ལམ་གྱི་ངེས་པར་འབྱེན་པ་སྟོན་
པར་བྱེད་དོ། །ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱ་བ་ཡང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐེན་པ་ཉིད་དེ། གང་གི་བྱིར་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་ལས་འདས་
པས་སྒྲོར་བར་མི་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་འདས་པ་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་
ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །བདེན་པ་ལ་གདམས་པ་བཤད་
ཟེན་ཏོ། །

དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གདམས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་དཀོན་
མཆོག་གསུམ་ལ་གདམས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་
བྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཏེ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་
ཀྱིས་ཡང་དག་པར་བསྟུས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ལ་སྒྲོད་པའི་ཆོ། གཟུགས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་
ཀྱིས་སྒྲོར་བར་མི་བྱེད་དེ། དེ་ཅིའི་སྒྲུང་དུ་ཞེ་ན། གཟུགས་ཉིད་ཡང་སྒྲོང་པ་ཉིད།

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་གཟུགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བས་ཆོས་རྣམས་དང་། དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་
པན་ཚུན་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་སྟུགས་ནི་རྟག་པའི་མཐའ་བཀག་ལ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ནི་ཆད་པའི་
མཐའ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་པ་བཞིའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སྟུག་བསྟུག་གི་
བདེན་པའི་སྐབས་སུ་གནས་པ་མེད་པའི་དམིགས་པའི་བྱང་པར་ནི་བཅོམ་ལྷན་
འདས་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་རབ་གྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོང་པའི་ཆེ། དེས་གཟུགས་ལ་མི་རྟག་ཅེས་གནས་མི་
བགྱིའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས་གཟུགས་ལ་ཞི་བའོ། །ཞེས་བགྱི་བར་གནས་པར་མི་
བགྱིའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་རྒྱས་པར་ཏེ། དེ་ཅིའི་སྟོང་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་
དེ་ནི་འདི་ལྟར་གཟུགས་མི་རྟག་པ་ནི་གཟུགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གནས་པ་ནི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ཀྱི་
རྟེན་པའོ། །འདིར་སྟོང་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་གནས་པ་མེད་པ་ཅམ་གནས་
པར་མི་བྱ་བ་ཡིན་ན་ནི་མེད་པའི་བྱིར་གཉེན་པོ་མི་རིགས་སོ། །

འོན་ཏེ་གང་གནས་པ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་ནི་ཐལ་ཆེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
ན། མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ལ་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་འདི་ལ་ཡང་བལྟ་
བར་བྱའོ། །རྣམ་པའི་བྱང་པར་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་གཟུགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་
སྟོང་པ་ཉིད་གང་ལགས་པ་དེའང་མི་རྟག་པ་ཉིད་མ་ལགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལས་
གྲུད་ན་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་མ་མཆིས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་དང་། དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་པན་ཚུན་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་བྱང་པར་ཅན་

དང་། དེ་ནི་འདི་ལྟར་གཟུགས་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནས་སངས་རྒྱས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད་དེ།
དེ་ནི་འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཉིད་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་པོ་ཞེས་བྱ་
བ་སྟེ། འདིས་ནི་དམིགས་པར་བྱ་བ་དང་། དམིགས་པ་པོ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ནི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་བསྟན་ནོ། །ཆོས་དགོན་མཆོག་གི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ནི། དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་
ཆོ། གཟུགས་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་མི་སྦྱོར་རོ། །གཟུགས་དངོས་པོ་མེད་
ཅེས་བྱ་བར་མི་སྦྱོར་རོ། །གཟུགས་ཉག་ཅེས་བྱ་བ་དང་མི་ཉག་ཅེས་བྱ་བར་མི་
སྦྱོར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆོས་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་དུ་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སྦྱོན་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པའི་དོན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པ་ལ་མི་
སྦྱོད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྟམས་ནེ། པ་རོལ་དུ་བྱེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པ་ལ་སྦྱོད་པ་བཀག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་མི་སྦྱོག་
པའི་ས་ལ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱོན་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་། སྟོབས་རྣམས་དང་། མི་འཛིགས་པ་རྣམས་

དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་
དང་། རང་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དང་།
དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་།

ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། ལྷའི་མིག་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དང་། དེའི་ཡུལ་
ཕྱོགས་བརྩེ་རེ་རེ་ཞིང་གསལ་སྤྲེལ་གྱི་ཤེས་སྟོན་ཀྱི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་
ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ལྷའི་མིག་གིས་མཐོང་བར་བྱའོ་
ཞེས་བྱ་བའོ། །ལྷའི་རྣ་བ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དང་། དེའི་ཡུལ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་
སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱི་བསྐྱེད་པའོ། །གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་
དང་། དེའི་ཡུལ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་
པའོ། །སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་དང་བཅས་པ་དེའི་ཡུལ་ནི་བཤད་མ་ཐག་
པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་གྱི་གནས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའོ། །རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཡུལ་
ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པའི་དོན་ཏུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོན་པ་
བཀག་པ་སྟེ། དེའི་ཡུལ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཞིའི་ཡུལ་
ཏུ་འགྲོ་བས་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པའོ། །

དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་གཞལ་ཏུ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱི་
བཞུགས་འདུག་པ་དང་། བདུན་གྱིས་སྒྲགས་མི་རྟོན་པ་དང་། འདིག་རྟེན་པའི་ཉོན་
མོངས་པ་བསལ་བ་དང་། ཕྱོགས་བརྩེའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སོ་སོ་རྣམས་སུ་ད་
ལྟར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལྷའི་རིགས་
རྣམས་སྤང་བར་བྱེད་པ་དང་། མཐོང་བའི་ཚོས་ཉིད་ལ་བྱམས་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱིས་

ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་པར་དག་པ་དང་། ཆོག་ས་ཆུང་དུས་གཟུངས་དང་ཉིང་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་འཛིན་དུ་གྱུར་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་འཛིན་པར་དུ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱུས་རྣམས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་།

ཆོས་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་མི་དམིགས་པས་སྒྲུབ་པ་དང་བྲལ་བ་བཀག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྗེས་སུ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་སྒྱུར་དུ་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་བཀག་པ་དང་། ལྷ་ཆོག་ས་པར་བྱེད་པ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་རྟོགས་པ་པོའི་ཆོས་ཉེ་བར་མི་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་མི་སྒྲིབ་པར་སྒྱུར་བ་བཀག་པ་དང་། མིག་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་བཙུག་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སམ། དེ་ལ་དེ་དག་གིས་སྒྱུར་བ་བཀག་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ས་ལས་འདུལ་བ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་དང་། སྒྱུར་དུ་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མཆོག་ཏུ་བརྟེན་པ་དང་། རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ང་རྒྱལ་བཀག་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་སྒྲིབ་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྲམས་པ་ཆེན་པོ་མཛོན་པར་བསྐྱབ་པ་དང་ལྷན་པས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་གི་མི་མ་གཅིག་པའི་ཕྱོགས་སེར་སྒྲིབ་པ་སོགས་པའི་སེམས་མི་སྒྲིབ་པས་ཞེས་བྱའོ། །

འཛིན་ཉེན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བསལ་བ་དང་ཞེས་བརྟེན་པ་དེ་ལ་འཛིན་ཉེན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་མ་རིག་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པས་བསྐྱས་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དེ་དག་ཙམ་པ་ནས་ཤིན་ཏུ་གཞོལ་བའི་

བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དད་པས་ལམ་དེའི་
རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྤྱིར་དབང་པོ་རྣམས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་
འབྲང་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་རབ་ཀྱིས་ལམ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྤྱིར་རོ། །

གང་གི་སྤྱིར་དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་
ནི། དེ་ལ་ཤུ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་མིའི་ནང་
ནས་ཤི་འཕོས་ནས་མི་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་སྤྱིར་མི་
ལྷོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མ་གཏོགས་པར་དབང་པོ་རྣམས་པོ་ཡིན་
ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་རོ། །སྤྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
བཀོལ་བ་ནི་དབང་པོ་རྣམས་པོའི་ལམ་ཀྱིས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཆོས་
ཀྱིས་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི་ཤུ་རིའི་བྱ་དེ་ལ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་སངས་རྒྱུ་གི་ཞིང་གཞན་ནམ། དགའ་ལྷན་གྱི་
རིས་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདིར་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་དབང་པོ་རྣམས་པོར་འགྱུར་ཞིང་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་རོ། །

དེ་ལ་ལམ་ཞེས་པ་ཉིད་ལས་དགུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་
པོ་ལ་སོགས་པ་སྤྱང་བའི་དོན་དུ་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་སྒྲོམ་
པའི་ལམ་རྣམས་པ་དགུ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་དད་པ་དང་ཆོས་
ཀྱིས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་གང་ཡིན་པའི་གང་ཟག་དག་གིས་གལ་ཏེ་རྣམས་པ་དུག་
པའམ། བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་སྤྱར་སྤྱངས་པར་གྱུར་ན་ནི་དེ་ལས་དེ་དག་འབྲས་
བུ་གཉིས་པ་ལ་ཞུགས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྣམས་པ་དགུ་ཡང་སྤྱང་བའི་སྤྱིར་

འདོད་པའི་ཁམས་སམ་གོང་མ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་ལས་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ན་ནི་དེ་ལས་འབྲས་བྱ་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་
ནོ། །

སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་བྱུག་པ་ལ་ནི་དེ་གཉིས་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བྱ་ལ་
གནས་པར་འགྱུར་གྱི། དབྱ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་བསྐྱོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤར་ཡང་
སྤིད་པའི་ཅེ་མོའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མི་སྤིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཆེ་ཡང་
སྤར་དབང་པོ་རྩལ་པོ་དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དད་པས་ལྷག་
པར་མོས་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དད་པ་ལྷག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ལྷག་པར་མོས་པས་རབ་
རྩ་མོས་པ་རབ་རྩ་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོ་རྣོན་པོ་སྤར་ཆོས་ཀྱིས་རྗེས་
སུ་འབྲང་བར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཤེས་
རབ་ལྷག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་མཐོང་བས་རབ་རྩ་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་ལྟར་འབྲས་བྱ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་དད་པས་ལྷག་པར་
མོས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། ཤེས་པའི་བྱ་བྱང་རྒྱུ་མེད་པས་དབང་
ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་གང་དག་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་རྣམས་སྐྱབ་པར་བྱེད། ས་
རོལ་རྩ་ཕྱིན་པ་བྱུག་ལ་ཡང་སྤྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་དེས་ཀྱང་ལྷ་
ཆེ་རིང་པོའི་གནས་སུ་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་དེ་གལ་ཏེ་འདོད་པའི་
ཁམས་སུ་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེ་ན་དེ་དག་གི་དབང་པོ་རྣམས་རྩལ་པོར་
འགྱུར་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འབྲས་བྱ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་

ཞུགས་པའི་མཐོང་བས་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་དག་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་
མེད་པའི་སྟོམས་པར་འདུག་པ་རྣམས་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཤིང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་འདུག་ལ།

བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་ཐབས་ལ་
མཁས་པས་གང་དང་གང་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དེ་
དང་དེ་དག་ཏུ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བ་དག་ཡོད་དེ། དེ་དག་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པའི་རྣམ་འབྱེད་དང་མ་བུལ་བས་བསམ་པ་བཟང་པོ་འདི་ཉིད་ལ་སྒྲུབ་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་མངོན་པར་འཆང་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པ་གང་དག་ཐབས་ལ་
མཁས་པས་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ནས་རྒྱ་ཆེར་དགའ་ལྡན་ཀྱི་གནས་སུ་ངེ་སྤིད་ཀྱི་བར་དུ་གནས་ནས་ཤེས་པའི་འཕོས་
ནས་འདིར་སྦྱེ་བ་ཡང་དག་པར་བསྟན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱ་ཆོགས་པ་
རྣམས་སུ་སྒྲུབ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་
པར་འཆང་རྒྱ་བ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི་འཛིག་རྟེན་འདིར་
ལན་ཅིག་འོངས་ཏེ་གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཕྱིར་མི་འོང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་འདི་ལྷར་
ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་པོ་ཐོབ་པ་གང་དག་འདོད་

པའི་ཁམས་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་མི་སྐྱེ།
འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་དུ་འདོང་བ་ནས་བརྒྱུ་མས་
ཏེ། གང་དང་གང་ན་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་བཞུགས་པ་དེ་དང་
དེར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཕྱིར་མི་འོང་བ་ནི་ནམ་ཡང་སྐྱེ་མཆེད་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་པ་མཛོན་པར་
སྐྱབ་པར་མི་བྱེད་དེ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འདི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་
ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གང་དང་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་དང་དེར་
གཏན་མི་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པའི་ཞེས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་
རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མིའི་
རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ལ་
དང་པོ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་གང་དག་བསམ་གཏན་དང་
གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བསྐྱེད་ནས་ཐབས་ལ་མཁས་པས་མིའི་
རིགས་རྣམས་སུ་རྒྱལ་རིགས་ཤིང་སྤྲ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའམ། བྱམ་ཐེའི་རིགས་ཤིང་
སྤྲ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའམ། བྱམ་བདག་གི་རིགས་ཤིང་སྤྲ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་རིགས་
སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་
རྣམ་པ་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་སྤངས་པ་དང་།

དེའི་གཉེན་པོ་ཐག་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གཉིས་སམ་
གསུམ་སྟག་པས་ན་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་

པ་ཐོབ་པ་གང་དག་ཐབས་ལ་མཁས་པས་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ནས་གཞན་
འཕྲུལ་དབང་བྱེད་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་སྦྲེས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེར་སངས་
རྒྱས་བཙུངས་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱང་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དག་ཡོད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཡིན་
པ་ནི། སྤྱི་རིའི་བྱ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་གང་དག་བསམ་གཏན་བཞི་ནས་
འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་བར་དུ་ཐོབ་ཀྱང་དེ་དག་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དག་
ཡོད་དེ། དེ་དག་ནི་ཆེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གང་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་བདུན་དང་བརྒྱད་སྤངས་ཤིང་དེའི་
གཉེན་སོ་ཟག་པ་མེད་པའི་དབང་སོ་ཐོབ་པ་དང་སྦྲེས་པའི་ལྷག་མ་གཅིག་ལུས་པས་
ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བར་ཆད་
གཅིག་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་དགུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ན་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ས་བཤད་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྡར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། བར་མ་དོར་ཡོངས་
སུ་ལྷ་དཔྱད་ལས་འདའ་བ་ནི། སྤྱི་རིའི་བྱ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་བསམ་གཏན་ལ་
སོགས་པ་ཐོབ་པ་གང་དག་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཆངས་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ནས་
འོག་མིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་སྦྲེས་པར་འགྱུར་བ་དག་ཡོད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ནི་ཆངས་རིས་ནས་བརྒྱལ་ཏེ་འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་ལྷའི་རིས་གང་ཡང་
རུང་བར་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་འདིར་མངོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པ་ལ་སོགས་

བ་སྟོན་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །སྐྱེས་ནས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བ་ནི། ལུ་
རིའི་བྱ་བར་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་ན་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཁོང་རྒྱ་
ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ནས།

དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་པ་ལས་འདས་ནས་དམ་པའི་ཆོས་བསྐྱེད་པ་ལས།
བསྐྱེད་པ་ལས་ལྷན་པར་གནས་པ་དག་ཡོད་ཅེས་གང་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ནི་
མངོན་པར་བཙུན་པས་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་པར་འདུ་བྱས་
པས་སྤྲོད་པ་ལས་འདའ་བ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་ཏུག་ལ་སྤྱོད་པ་གང་དག་འདིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་ནས་འདིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་སུ་
འདོང་ཞིང་དེ་དག་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་ཏྲུ་བཙུན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་ཆད་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་འཆང་བྱ་བ་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མངོན་པར་བཙུན་པས་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བ་ནི། ལྷ་
 རིའི་བྱ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་
 ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོན་མེད་པ་ལས་འདའ་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཞིང་གཞན་དང་གཞན་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་
 པར་འཆང་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ལས་དུ་འཇུག་པའི་བྱིར་རོ། །ཡོང་དུ་འཕོ་བ་

ནི་ལྷ་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་གོང་དུ་འགོ་འཁྱེད། གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་ནི་ཡོངས་སུ་
སྤངས་ལས་མི་འདའ་བ་སྟེ། འཕོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་ཏོ། །

དེ་ཡང་རྣམས་པ་གཉིས་ཏེ་འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་དང་། མིང་པའི་ཅེ་མོའི་
མཐར་ཐུག་པའོ། །དེ་ལ་འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགོ་བ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱུག་ལ་སྟོན་པ་གང་དག་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་
བའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཉེ་
བར་སྐྱབ་ཅིང་ཟས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཟས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སེམས་
ཅན་རྣམས་དགེ་བ་བརྩུའི་ལས་གྱི་ལམ་ལ་བཞག་ནས་ཆངས་རིས་གྱི་ལྷ་རྣམས་
ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་སྐྱེས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་སྤྱོད་ཆོག་པ་རྣམས་སུ་སྒྲ་
ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་འཆང་བྱ་བ་དག་
ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་
པར་འགོ་བའི་གོང་དུ་འགོ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ།
འཕར་བ་དང་བྱེད་དུ་འཕར་བ་དང་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆེ་འཕོ་བའོ། །

དེ་ལ་འཕར་བ་ཞེས་པ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་བསྐྱབས་ཏེ་ཆངས་རིས་སུ་སྐྱེས་ནས་སྤར་
གོམས་པའི་དབང་གིས་བསམ་གཏན་བཞི་བ་དང་སྟེལ་ཏེ་དེ་ལས་ཤི་འཕོས་ནས་
འོག་མིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་ནི་བར་མ་དོར་བ་ཡིན་པས་ན་འཕར་བ་
ཞེས་བརྗོད་དོ། །རི་རྒྱུད་དུ། ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་
བསམ་གཏན་བཞི་རྫོགས་པར་བྱས་ནས། བསམ་གཏན་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་

ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་བསྐྱབས་ཏེ་ཆངས་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སུ་སྦྱོར་ཞིང་དེ་དག་
ཡང་བསམ་གཏན་བསྐྱབས་ནས་འོག་མིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་སུ་སྦྱོར་ཏེ་སངས་རྒྱུ་
ཀྱི་ཞིང་སྤྱོད་ཆོག་པ་རྣམས་སུ་སྦྱོར་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱུ་གསུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་
ཏུ་མཛོད་པར་འཆང་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བྱེད་དུ་འཕར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་དག་ཆངས་རིས་ནས་ཞི་འཕོས་ཏེ་
གནས་གཙང་མ་རྣམས་སུ་སྦྱོར་ནས་བར་གྱི་གནས་གཞན་གཅིག་ལས་ཀྱང་
བཀའ་ཏེ་འོག་མིན་དུ་སྦྱོར་ནས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་སྤྱོད་ཆོག་པ་རྣམས་སུ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་གནས་གཞན་ཐམས་ཅད་དུ་བརྒྱུས་ནས་འོག་མིན་དུ་འཇུག་པ་
སྟེ། རི་སྐད་དུ། ལྷ་མོའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་དགའ་ལྡན་གྱི་
གནས་སྐྱེད་ནས་ཆངས་རིས་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་སྦྱོར་ཏེ་ཐབས་མཁས་
པས་དཔྱལ་བ་བ་དང་དུད་འགྲོའི་སྦྱོར་གནས་བ་དང་། གཞིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་པའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དག་ཕྱོགས་བཅུ་རྣམས་སུ་སངས་
རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་དུ་འགྲོ་ཞིང་སངས་རྒྱུ་བཙུག་འདས་
རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀའ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་པར་བྱེད་
པ་དང་། སྦྱོར་མེད་པའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་ཅིང་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྦྱོར་པའི་ཆེ་མོའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་ནི་སྦྱོར་པར་འཇུག་པའི་ཁྱད་
པར་གཞན་རྣམས་སྦྱོར་པར་བྱེད་ཅིང་གནས་གཞན་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱོར་ནས་

གནས་གཙང་མར་མ་ཞུགས་པ་ཁོ་ནར་གཟུགས་མེད་པར་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བས་
སྲིད་པའི་ཅེ་མོར་སོང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱོད་ཆོག་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་
པར་འཆང་རྒྱ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ།

རི་རྒྱུད་དུ། ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་གང་དག་བསམ་
གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དག་ཆངས་
རིས་ནས་དགོ་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ལྷ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ནས་ནམ་
མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ནས་སྲིད་པའི་ཅེ་མོར་བར་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་
ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱོད་ཆོག་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
འདི་ནས་ཞི་འཕོས་ནས་གཟུགས་མེད་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ནི། རི་རྒྱུད་དུ། ལྷ་
རིའི་བྱ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་གང་དག་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་
པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་
མཆེད་ནས་སྲིད་པའི་ཅེ་མོར་བར་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་སྤྱོད་ཆོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕྱིར་
མི་ལྟོག་པ་དུག་ཡིན་ནོ། །

བདུན་པ་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བ་ནི། རི་རྒྱུད་དུ། ལྷ་རིའི་
བྱ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་གང་དག་ལུས་ལ་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཆོད་
སྤྱོད་ཅུ་ཅི་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཞིང་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྤྱོད་པ་རྣམས་
དང་ལྟན་ཏེ། རྣམ་ཡང་ངན་སོང་ངན་འགྲོ་ལོག་པར་སྤྱང་བར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བ་

དང་། བདག་ཉིད་སྟོང་པར་མི་བྱེད། གཞན་ལ་སྟོང་པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་དག་ལ་འགོ་
བ་མང་པོ་བྱམས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་སྟེ།

སེམས་ཅན་གང་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་མཐོང་བ་དེ་དག་
ཀྱང་སེམས་རབ་ཏུ་དང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རིམ་གྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་
ཐུང་ན་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཆེ་དཔག་ཏུ་
མེད་པ་དང་ལྷན་ཞིང་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་སྤྱོད་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་ཡོངས་སུ་
འཛིན་ཏེ་དེ་དག་ལ་གནས་ནས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་
ལ་བཀྱར་སྟོར་བྱས། ལྷ་མར་བྱས། མཆོད་པར་བྱས། རྗེད་པར་བྱས་ནས་བྱིས་
འདི་ཉིད་དུ་ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་འཁོང་
རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
ཐོབ་པའི་བྱིར་མི་ལྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་དང་འབྲས་བའི་
ཆོས་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་
ཞེས་བཤད་དོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་ན་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་ཅེ་ན། སེམས་མེད་
པས་ལུས་ལ་བརྟེན་ཏེ་དེ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །

རི་སྐད་དུ། ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་གེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོང་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཆོད་མེད་པ་དང་
གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནམས་ཀྱིས་ནམ་པར་ཅེ་ཞིང་། དེ་དག་
བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པའི་
སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལའོ། །དེ་ལས་ལངས་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་

སྒྲུབ་སྐྱོམས་པར་འཇུག་གོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྒྱ་ཆེར་ཏེ། ལྷ་རིའི་བྱ་བ་དེ་ལྷར་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོང་བ་ཐབས་ལ་མཁས་
པས་ཐོད་ཀླལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྒྲུབ་སྐྱོམས་པར་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
སྒྲ་ཆོག་གས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཤམ་ཏེ་སྤྱིད་པའི་ཅེ་མོའི་ཉོན་
མོངས་པ་རྣམས་པ་བརྒྱད་སྤངས་པར་གྱུར་ན་ནི་དེ་ལས་འདྲིར་དག་བཅོམ་པའི་
འབྲས་བྱ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་བཤད་དེ། རི་སྐད་དུ། ལྷ་རིའི་བྱ་བ་དེ་ལྷར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་ཆེན་པོ་གང་དག་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་
ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྤང་བར་བྱེད་ཅིང་བདག་ཉིད་ཀྱང་ནམ་ལྔ་ན་མེད་
པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤང་བ་དང་བྲལ་བར་མི་བྱེད་པ་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ས་བརྩུ་བ་ལ་གནས་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་
འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་མཛད་པས་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དག་བཅོམ་པ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་
ཡང་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ལ་གདམས་པར་བསྟན་པས་འདྲིར་ཡང་མ་སྒྲོས་
སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་
པ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་བ་དེ་ལྷར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་གང་དག་སངས་རྒྱས་མི་

བཞུགས་ཤིང་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་འདྲི་བ་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་རང་བྱང་ཚུབ་ཏུ་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དེ་དེ་དག་ཐབས་ལ་མཁས་པས་
སློབ་ཆགས་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་ཐོབ་པ་གསུམ་པོ་རྣམས་སུ་ཡོངས་སུ་སློན་
པར་བྱས་ནས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཡང་གསུངས་པ།

དབང་པོ་རྒྱལ་དང་རྣོན་པོ་དག །དད་དང་མཐོང་ཐོབ་རིགས་ནས་
རིགས། །བར་ཆད་གཅིག་པར་སྐྱེས་ནས་དང་། །བྱེད་དང་བྱེད་མིན་
འོག་མིན་འགྲོ། །འཕར་གསུམ་སྲིད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ། །གཟུགས་
ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་མཐོང་བ་ཡི། །ཆོས་ལ་ཞི་ལུས་མངོན་སུམ་
བྱེད། །བསེ་རུ་དང་ནི་ཉི་ཤུའོ། །

རེ་ཞིག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་ནས་བརྒྱུམས་
ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཞུགས་པ་
དང་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་རྣམ་པར་བཞག་
པར་བཅད་ཀྱི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་
པ་གང་ཡིན་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་རང་སངས་
རྒྱས་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་དེ་དང་དེས་རེ་ཞིག་
ཐོབ་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་
བུ་ནས་རང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་བར་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །

རི་རྒྱུད་དུ། ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་བྲན་པ་ཉི་

བར་གཞག་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྒྲོང་བ་དང་། རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་དང་། དབང་
པོ་དང་། སྟོབས་དང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་དང་། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཐོབ་པ་ནི་
རྒྱུ་ཏུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་བར་ཐོབ་པར་མི་བྱེད་
ཀྱང་།

དེ་དག་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་འདྲོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཡང་ངེ་ལྟར་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཐོབ་པའི་ཆོས་ལ་གཞན་དག་འདྲོག་པར་
འཐད་སྒྲུལ་ན། ལྷ་རིའི་བྱ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་
སྒྲོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་
བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བཟོད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་
ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་བལྟས་ནས་འདའ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
ཀྱང་འཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐོང་བའི་ལམ་ཉིད་ཏུ་ཉན་
ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། །

འདི་ནི་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་ཡིན་པར་
ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་དོན་དུ། ལྷ་རིའི་བྱ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་མདོན་པར་རྟོགས་པ་འདི་དག་གང་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྟོགས་
པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། མི་དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་

སྒྲོང་བ་དང་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ལེན་པའོ། །

རི་སྐད་དུ། རྒྱ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ལུས་དང་ངག་དང་
ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པའི་གོ་སྐབས་དབྱེ་བར་མི་བྱ་ཞིང་། ལུས་
དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་སངས་
རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་གང་ཟག་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཆེས་འགལ་བར་བྱ་བའི་
དོན་དུ་བཙུག་པུན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱའི།
འདི་ནི་ཁོ་ལོ་ཅག་གིས་ཉེ་བར་དགོད་པར་མ་བྱས་ཏེ། བཏགས་ཟེན་པ་འཐགས་པས་
ཅི་ཞིག་བྱ། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གདམས་པ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

མ་ཞེན་པ་ལ་གདམས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། བཙུག་
པུན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ལུས་ཀྱི་ལས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་
བཅས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ལུས་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པས་
པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སེར་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་མ་
བསྐྱེད་པས་ལུས་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་
ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་མི་ངལ་བ་ལ་གདམས་པའི་དབང་དུ་
མཛད་ནས། གཟུགས་ལ་རྣོ་མ་སེམས་མེད་པ་དང་། ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་།
འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་
ལ་རྣོ་མ་སེམས་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒྲོད་ན་སྒྲོད་པར་འགྱུར་བའི་ལུས་ཡོངས་སུ་

ཟེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣོ་མ་སེམས་པར་གྱུར་ན་ཡོངས་
སུ་སྐྱོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལམ་ཡོངས་སུ་ཟེན་པ་ལ་གདམས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། འུ་རིའི་བྱ་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་གང་དང་ལྡན་པས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འཛིག་
ཏེན་གྱི་ཁམས་གསྐྱའི་སྒྲུང་གི་བྲེ་མ་སྟེད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་གསྐྱའི་སྒྲུང་གི་བྲེ་མ་སྟེད་དག་ཀྱང་མཐོང་
རོ། །དེ་རྣམས་ལས་ཆོས་བསྟན་པ་ཡང་ཉན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་དང་རྒྱབ་དང་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མ་ཞེན་པས་ནི་ཡོངས་སུ་
ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །མི་ངལ་བས་ནི་བཟོད་པར་བྱ་བ་རི་སྟོན་པར་འགྲོ་བར་
འགྱུར་རོ། །ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བས་ནི་ལམ་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་
རོ། །སྐྱུན་ལ་གདམས་པ་ལ། འུ་རིའི་བྱ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། འུ་རིའི་བྱ་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་འུ་རིའི་མིག་གིས་དཔག་ཆད་བརྒྱ་མཐོང་བ་ཡོད་
དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ། གང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་ཏེན་གྱི་
ཁམས་མཐོང་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ནི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རམ། འུ་རིའི་མིག་ནི་བདག་པོའི་འབྲས་བུའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ལྟའི་སྐྱུན་ནི། འུ་རིའི་བྱ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་རིས་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་
གྱི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ལྟའི་མིག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་ཤེས་

ཀྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ལྷ་མོ་མིག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་
བཞིའི་རིས་ནས་འོག་མིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་
སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྷ་མོ་མིག་གི་ཡུལ་ནི་ཕྱོགས་བཅུའི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་
གང་དང་ལྡན་པས་འདུས་བྱས་སམ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་
མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་ནི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྱལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ནི། ལྷ་རིའི་
བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་མིག་གིས་གང་ཟག་འདི་ནི་དད་པའི་
རྗེས་སུ་འབྱང་བའོ། །གང་ཟག་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའོ། །ཞེས་བྱ་བ་
ནས། འདི་ནི་སྤྱན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་ཕྱིར་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་
གསུངས་པ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་གྱི་ཡུལ་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱི་དབང་དུ་མངོན་ནས་གསུངས་པ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་ལ་རྟོ་རྟེ་ལྷ་བྱའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱི་ཡུལ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་

ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །སྤྱན་ལྔ་ལ་
གདམས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་ལ་གདམས་པ་ལས་རྩུ་འབྲུལ་གྱི་མངོན་པར་ཤེས་
པའི་དབང་དུ་མངོན་ནས། དེ་ནི་ས་ཆེན་སོ་འདི་ཡང་རབ་ཏུ་གཡོ་བར་བྱེད་
དོ། །གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་མང་སོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྩུ་འབྲུལ་གྱི་རྣམ་པ་
མངོན་དུ་བྱ་བའི་མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་སྤྱབ་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་
བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟའི་རྣ་བ་ནི་དེ་ལྟའི་རྣ་བའི་ཁམས་རྣམ་པར་
དག་པ་མི་ལས་འདས་པས་སྣ་དང་མི་གཉིས་ཀའི་སྤྱོལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་ནི་དེས་སེམས་ཅན་པ་
རོལ་དང་གང་ཟག་པ་རོལ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་
ཤེས་སོ། །འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་
སེམས་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྤྱན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་ནི་དེ་སྤྱན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་མངོན་
དུ་བྱ་བའི་མངོན་པར་ཤེས་པས་སྦྱེ་བ་གཅིག་ཀྱང་རྗེས་སུ་བྲན་ནོ། །སྦྱེ་བ་བརྒྱའི་
བར་དུ་ཡང་རྗེས་སུ་བྲན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །ལྟའི་མིག་གི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི་དེ་ལྟའི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་མི་ལས་
འདས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྦྱེ་བ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་
ཏེ། སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ལུས་ཀྱི་ངན་དུ་སྦྱོད་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མིག་འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།
སྤྱན་ལྗས་བསྐྱུས་པའི་ལྗེ་སྤྱན་གང་ཡིན་པ་ནི་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་ལས་བྱུང་བ་འདི་
ཡིན་ལ། མངོན་པར་ཤེས་པས་བསྐྱུས་པ་འདི་ནི་བསམ་གཏན་མངོན་པར་འདུས་
བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

ཐག་པ་ཐད་པ་ཤེས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། སྤྱི་བ་
མངོན་དུ་བྱ་བའི་མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་བསྐྱབས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་སའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མི་ལྟུང་ངོ་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་
པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་སེམས་ཐམས་ཅད་བཀག་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རྒྱ་ཅིའི་ཕྱིར་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་གདམས་པར་མཛད་སྟུང་
ན། ལྷ་རིའི་བྱ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ཉིད་གཏོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པའི་གནས་སྐབས་རེ་རེ་ཞིང་མངོན་པར་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པ་ནི་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ལམ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དང་། སྤྱིན་པ་ལ་
སོགས་པ་གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བསལ་བའི་དོན་དུ་རབ་ཏུ་
བཞག་པ་ཡིན་པས་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་འཕྲོ་བའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

མངོན་པར་ཤེས་པའི་པན་ཡོན་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། སེམས་ཅན་རྣམས་
ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་དགོད་པ་དང་། འཕགས་པའི་སྤྱི་བོ་ཐམས་ཅད་

བྱམས་པ་ཉིད་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་དང་སྤང་བ་
དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ལྷ་འི་རིས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱལ་བྱ་བར་འོས་པ་
ཉིད་དང་།

ཀྱུན་དགའ་བོ་དགེ་སློང་སྤྲུལ་བ་རྒྱ་པོ་འདི་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་
ཏེ། དགེ་སློང་མང་པོ་ཞིག་སངས་རྒྱས་སུ་ལུང་བསྟན་པ་དང་། རྩོགས་བརྩེ་རེ་
ཞིང་གསུམ་གྱི་ཁྱེད་ཀྱི་མ་སྟེད་དང་མཉམ་པའི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་སྤང་བར་
མཛད་པའི་ལྷགས་ཀྱི་དབང་པོ་བཀའ་པའི་མཆོན་མས་ཡང་དག་པར་བསྟུལ་བ་
འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་གཞན་ནས་འོངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ལྷན་
པའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་དང་བཅས་པ་ལུང་བསྟན་པ་ནི། དེའི་དུས་སུ་བསྟན་པའི་
གདམས་ངག་གི་འབྲས་བུ་དུས་གཞན་དུ་ཐོབ་པར་བསྟན་པའི་དོན་གྱིས་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །མཛོན་པར་ཤེས་པ་བྱལ་ལ་གདམས་པ་བཤའ་བྱེད་ཏོ། །

མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གདམས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། རབ་འབྱོར་ཁྱོད་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལས་
བརྩམས་ཏེ་སྟོབས་པ་སྐྱེད་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ནས། ལྷ་རིའི་བྱ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
ཏུ་བྱིན་པ་ཐབས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བསྟན་པ་ནི་
ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་བྱིར་བཙོམ་ལྷན་འདས་གཞན་གྱི་
ཁ་ནས་སྟོན་པར་མཛད་ཅེ་ན། གཞན་དག་ཀྱང་དོན་དེ་ཐོབ་པར་མཛད་སྟོན་པ་

ཉིད་ཀྱིས་ན་བདག་ཉིད་ལ་གཟུང་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་སྤང་
བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ལོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཁ་ནས་སྟོན་པར་མཛད་ཅེ་ན། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་
ལ་མངའ་བརྟེན་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ལོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གནས་བཟུན་རབ་
འབྱོར་གྱི་ཁ་ཉིད་ནས་སྟོན་པར་མཛད་ཅེ་ན། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་གནས་
བའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྐལ་བ་མཉམ་པ་
ལྷག་པའི་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །ཉན་ཐོས་
ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
གསུངས་ཏེ་བསྟན་པ་འདི་ཡང་དེའི་ཚུལ་དང་འབྲེལ་ཞེས་འོག་ནས་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ལས་སྟུག་བསྐལ་ལ་ཆོས་
ཤེས་པའི་བཟོད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། རབ་
འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
དང་། དེའི་མིང་དུ་བྱ་བ་དེ་དག་ནི་བཏགས་པ་ཅན་ལོ། །

རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་མིང་དུ་
བཏགས་པ་ཅན་སྟེ། བཏགས་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་མིང་དང་བཟླ་ཅན་དུ་
ཐ་སྟོན་གྱིས་གདགས་པ་མ་གཏོགས་པར་སྐྱེ་བའམ་འགག་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟུག་བསྐལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ནི་བཏགས་པའི་ཆོས་གང་
ཡིན་པ་དེ་ལ་མིང་དང་བཟླ་ཅན་དུ་ཐ་སྟོན་གྱིས་གདགས་པ་མ་གཏོགས་པར་སྐྱེ་

བཤམ་འགག་བ་མེད་དོ་ཞེས་གང་གསུངས་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་རྗེས་སུ་
ཤེས་བའི་བཟོད་བ་ནི། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་
པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་བ་ལ་སྦྱོད་བས་གཟུགས་རྟག་ཅེས་བྱ་བཤམ་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་
ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་བཤམ་སྤྱང་ན་
ལས་འདས་བ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་དོ་ཞེས་གང་གསུངས་
བ་ཡིན་ནོ། །

སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་བ་ནི། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟར་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་མི་རྟོག་རྣམ་པར་
མི་རྟོག་བ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་གང་གསུངས་བ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་འབྱུང་ལ་
ཆོས་ཤེས་བའི་བཟོད་བ་ནི། དེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་བ་ལ་སྦྱོད་བའི་
ཆོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་རྣམ་པར་བྱང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གང་
གསུངས་བ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་བ་ནི་དེས་མིང་དང་བད་ལས་བྱུང་
བའི་ཆོས་བཏགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་བས་གཟུགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་
བ་མེད་དོ། །ཆོར་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་བ་གང་གསུངས་བ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་བའི་བཟོད་བ་ནི་
དེ་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །

ཆུལ་བྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་བ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཐབས་ལ་མཁས་
བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་

གང་མངོན་པར་ཞེན་པའམ་གང་གིས་མངོན་པར་ཞེན་པའམ། གང་ལ་མངོན་པར་
 ཞེན་པའི་ཆོས་དེ་རྣམས་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཀྱང་འབྱུང་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ནི་དེ་ལྟར་སྒྲིག་པ་དེ་ལྟར་སྒྲིག་པའི་པ་རོལ་
 ཏུ་བྱིན་པས་རྣམ་པར་འཕེལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིན་མེད་
 པ་ལ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་གི་པར་འབྱུང་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་
 ཡིན་ནོ། །འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི་དེ་ལྟར་སྒྲིག་པ་དེ་བྱིར་མི་སྒྲིག་
 པའི་ས་ནོན་པར་འབྱུང་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་ས་བརྒྱད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ནི་དེ་
 ལྟར་སྒྲིག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དེ། སངས་རྒྱུ་བཙུན་ལྷན་འདས་དེ་དག་ལ་མཆོད་
 པ་དང་། དེ་དག་གི་ཐད་དུ་འགོ་བ་དང་དེ་དག་ལས་ཆོས་གྲང་ཐོས་པར་འབྱུང་ཏེ་
 ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འགོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི་རབ་
 འབྱོར་དེ་རི་སྟེང་དུ་སེམས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་གང་བརྗོད་པ་དེ་
 གཞུགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་སྟེང་མཇུག་པ་

གཞུགས་པ་ཡིན་པ་གཞན་ཞིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་སྟེང་མཇུག་པ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་གཞུགས་ཡོད་སྟེང་མཇུག་པ་ གཞུགས་པ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཡོད་སྟེང་མཇུག་པ་ གཞུགས་མེད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་སྟེང་
 མཇུག་པ་ ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་གྲངས་གཞན་ལས་

མི་ཡིན་པས་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དངོས་པོ་
ཡིན་པ་བཀག་པའི་བྱིར་རོ། །

འགོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ནི་རབ་འབྱོར་དེ་རི་སྟམ་དུ་སེམས། གཟུགས་
ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་སྟམ་མཇུག། གཟུགས་
ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་གཞན་ཞིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་སྟམ་མཇུག།
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་བཞིན་དུ་གང་གསུངས་པའོ། །ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་
པའི་བཟོད་པ་ནི་རབ་འབྱོར་དེ་རི་སྟམ་དུ་སེམས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་
བྱ་བ་འདི་གཟུགས་ཀྱི་ཆོག་ལྷ་དགས་ཡིན་སྟམ་མཇུག། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཉག་
པ་ཉིད་དང་། མི་ཉག་པ་ཉིད་དང་། གཟུགས་བདེ་བ་ཉིད་དང་། གཟུགས་སྤྱག་
བསྐྱལ་བ་ཉིད་དང་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
གཟུགས་སྟོན་པ་ཉིད་དང་གཟུགས་སྟོན་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་ལྷ་དགས་ཡིན་
སྟམ་མཇུག་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ནི་
རབ་འབྱོར་ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་
ངོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་ཆོས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སྤྱབ་པའི་ཆོས་ཏེ་ལམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཏེ་
མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་གིས་གཅིག་མཐོང་བ་བཀག་པ་
ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་ཀྱིས་བེམས་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་
པའི་བཟོད་པ་ནི་རབ་འབྱོར་གཟུགས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡང་

སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་གདམས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། རབ་འབྱོར་འདུས་
བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་མེད་པར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་གདགས་པར་མི་རྒྱས་
སོ། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་མེད་པར་ཡང་འདུས་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་གདགས་
པར་མི་རྒྱས་སོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འདུས་བྱས་ནི་ལམ་
མོ། །འདུས་མ་བྱས་ནི་སྤངས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་པན་ཚུན་ཐ་དད་པར་གདགས་པར་

མི་རྒྱུས་པ་ཉིད་གྱིས་ན་སྒྲོམ་པའི་ལམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི།
མཆན་ཉིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྷར་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་སྟོགས་
པར་བྱེད་པས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་སྦྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་མི་
དམིགས་པའི་རྣམ་པ་དང་། དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་
དང་། ཉེན་གང་ཡིན་པ་སྦྱབས་གསུམ་དང་། བྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་
མ་ཆགས་པ་དང་། མི་ལྟོག་པར་འགྲོ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་བ་
དང་། ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་མི་འགྲོ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་ལམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
དང་། གཞན་གྱི་བྱིང་མི་འཛིན་པར་འགྲོ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་སྦྱོན་ལྡན་དང་། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་མངོན་པར་ཤེས་
པ་བྱུག་དང་། སྦྱབ་པ་མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་
དག་སྟེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་གི་གནས་སུ་བསྟན་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །དེ་ནས་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
སྤྱིན་པར་གདམས་པ་སྟེ། འདི་ནི་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །གདམས་ངག་བཤད་ཅིན་ཏོ། །

ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདི་དག་ལ་
བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱད་པར་རྣམ་པ་བཞི་
བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པའི་བྱད་པར་དང་། རྣམ་པའི་བྱད་པར་དང་།
རྒྱུའི་བྱད་པར་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བྱད་པར་རོ། །འཆད་པར་འགྱུར་བ་

གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྤང་བར་བྱ་བ་བཞི་
རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཡང་དག་པར་སྟག་པ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་
ཡིན་ནོ། །དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་གང་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་རྣམ་
པར་གཞག་པར་བྱ་བ་དང་། འདི་དག་གི་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་
ཡང་སོ་སོར་བརྗོད་དགོས་སོ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་ཆོག་ས་སྤྱི་བཅད་པ་གཉིས་པོ་འདི་
ཉི་བར་བཞོད་དེ།

དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། །རྒྱ་དང་ཡོངས་སྤྱི་འཛིན་པ་
ཡིས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་སྐྱོབ་པ་ཡི། །རྟོད་སོགས་བདག་ཉིད་
ཇི་བཞིན་དུ། །རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་ལྡན་བསྟེན་པ། །ཆུང་དང་འབྲིང་དང་
ཆེན་པོ་རྣམས། །ཉན་ཐོས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་། །བཅས་པ་དག་ལས་
བྱུང་བར་འཕགས། །

ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སྤྱི་བསྟེན་པའི་སྐྱོར་བ་དང་
ལྡན་པའི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་གོམས་པས་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་
ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཕུལ་དུ་བྱིན་པ་ཐོབ་པ་ལས་རྩོ་བར་
གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་བྱུང་བ་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་
རྩ་བ་སྐྱེ་སྟེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་མའི་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རྩོ་བར་གྱུར་པ་དང་འབྲས་བུ་རྩོ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་ནི་རྩེ་མོར་གྱུར་
པའོ། །དེ་ལས་ནི་བཟོད་པར་གྱུར་པའོ། །

དེ་ལས་ནི་འཛིག་རྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གོ། །གང་གི་ཕྱིར་རྩོ་བར་གྱུར་པ་

ཆུང་དུའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་དམིགས་པའི་བྱང་པར་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་
བཞི་པོ་རྣམས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་
པའི་བྱང་པར་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་གང་གི་མངོན་པར་མ་
ཞེན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདིའི་མདོ་ནི། ཞུ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་མི་
རྟག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། གཟུགས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཟུགས་སྟོང་ཞེས་
བྱ་བ་དང་། གཟུགས་བདག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་གཟུགས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་
དང་། གཟུགས་སྟོན་པ་མེད་ཅེས་བྱ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ལྷག་པར་
གནས་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་པ་འདི་ནི། ཞུ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་
མཐུན་པའི་ཆོས་ལ་སྟེན་པས་ཏེ་སྟོན་དུ་གྱུར་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་རེ་ཞིག་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་བདེན་པར་གཏོགས་པའི་
དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་བྱང་པར་རོ། །ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པར་གཏོགས་པའི་
དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་བྱང་པར་ནི། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་འདི་སྤང་བར་བྱའོ་
ཞེས་འདིས་གཟུགས་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་
ཉིད་དུ་དམིགས་ཤིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་
བྱེད་དོ། །ཅི་ཞིག་བཛྲོད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་
པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ཤིང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་

འགྱུར་ཏེ། བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་
རྒྱལ་ས་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ཤིང་དེའི་
མཛོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་སུ་ལྟ་བའི་
གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདིར་མཆོན་མ་མེད་པ་མ་སྟོས་པ་ནི་འཇུག་པའི་སྤྱོད་ས་
ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བདེན་པ་གཉིས་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

མཚན་མ་མེད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འགོག་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་
 རྣམ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། མཚན་མ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ལམ་གང་གིས་རྣམ་
 པར་རྟོག་པའི་མཚན་མ་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་བས་སོ། །ཞི་བའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 མཚན་མ་མེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་མཚན་མ་དང་
 རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དེ་དང་
 འགལ་བ་མེད་དོ། །རྣམ་པ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 གང་གསུངས་པ་ཡིན། འདི་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་མངོན་པར་ཞེན་པ་
 མེད་པ་ཙམ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་ནི་མེད་པའི་སྤྱིར་གཉེན་པོར་
 མི་རིགས་སོ། །འོན་ཏེ་གང་མངོན་པར་ཞེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ན་ནི་མིག་ལ་
 སོགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་མི་མ་སྤྱན་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་
 ནི་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ལ། ཇི་ལྟར་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ནི་མངོན་པར་ཞེན་
 པ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་རི་ལྟར་ན་མི་མ་སྐྱུ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རི་ལྟར་མི་བདེན་པའི་རྟོག་པས་ཀྱང་
དུ་བསྐྱར་བའི་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་འཇིན་པའོ། །རི་ལྟར་ན་གཉེན་པོ་ཡིན་ཞེ་ན།

རི་ལྟར་དེ་དག་མེད་པའོ། །ཡང་རི་ལྟར་ན་དེ་དག་མེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རི་ལྟར་དེ་མ་
 ཐག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ཏེ། ཆེ་དང་ལྗན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་གཤམ་ཏེ་སེམས་
 མེད་པ་དེ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དམ་མེད་པ་ཉིད་མེད་པའམ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ན། འོ་
 ན་སེམས་མེད་པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡོད་དམ་ཞེས་བརྒྱུལ་བ་དེ་རིགས་
 བར་འགྱུར་རམ་ཞེས་བྱའོ། །

འདིས་ནི་ལྷག་པར་མི་གནས་པ་དང་ཀྱན་དུ་མི་ཞེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཡང་
 བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ངོ་
 བར་གྱུར་པའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་བྱུང་པར་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་
 གསུངས་པ་ནི་འགོག་པ་འདི་ལྟར་མངོན་དུ་བྱའོ། །འདིས་འགོག་པ་མངོན་དུ་
 བྱའོ། །ལམ་འདི་ལྟར་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་ཅིང་ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལ་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བས་ནི་བདེན་པ་བཞི་ལ་དེའི་རྣམ་པ་
 བཞི་བཞི་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། འདིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་ཚོགས་སུ་གྱུར་བ་བྱང་
 རྒྱུ་གྱི་ཕྱོགས་རྣམས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་འགོག་པ་དང་ལམ་དག་ནི་
 རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་མཆན་མ་མེད་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་དེ། མཆན་མ་རྣམ་པ་
 གསུམ་སྟེ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཚོས་རྣམས་ལ་བརྟེན་
 བར་བྱ་བ་དང་།

བརྟེན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མཆན་མ་དང་། སྤྱད་
 བར་བྱ་བ་དང་སྤྱད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་སྒྲོབ་པ་དང་མི་སྒྲོབ་པའི་གཞི་
 ལྷག་པར་གནས་པའི་མཆན་མ་དང་། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་

ནམས་དང་། དེ་མ་རྒྱུ་ཕྱིན་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ལ་ཐབས་ལ་
མཁས་པ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་གྱིས་བཤི་མཆོད་མཛོ། །

འདི་དག་ལས་བསྐྱོག་པ་མཚན་མ་མེད་པ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་
ནི། འདི་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ། །འདི་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བའོ། །ཆོས་འདི་དག་
ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བའོ། །ཆོས་འདི་དག་ནི་བསྟེན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་འདི་
ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པའོ། །འདི་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་མངོན་
པར་ཞེན་པ་དང་སྟག་པར་གནས་པ་དང་ཀུན་ཤེས་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ལ་སྟེན་པ་སྟེ་སྟོན་དུ་འགྱུར་བའོ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་ཡིན་ནོ། །རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་
སྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལུགས་སུ་འདྲུག་པའི་ཆོས་ལ་སྟེན་
པའོ། །སྟོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། །རྟོགས་པའི་
ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྟེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཅེ་
མོའི་སྟོན་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་བརྗོད་དེ། དེའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། ཆེ་དང་ལྷན་པ་
ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐབས་མི་མཁས་པས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་
པ་དུག་ལ་སྟོན་ཅིང་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས།

ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སང་ཡང་མི་ལྟར་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྟོན་མེད་པ་ལ་ཡང་མི་འདྲུག་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཅེ་མོའི་
སྟོན་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
སྟོན་མེད་པ་གང་ཡིན་སྟེ་ན། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མི་མཐོང་།

ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ། དེ་རྒྱུམས་སོ་སོ་ལ་སྒྲོང་བ་ཉིད་རྒྱུམ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་
མཐོང་བ་པན་ཚུན་བཀའ་བས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ནི་རང་གི་ངོ་བོའི་
མཆོན་མ་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར་འགོག་བ་མཆོན་མ་མེད་པར་སྒྲོན་བ་ཡིན་ནོ། །འདིར་
ལམ་ཡང་མཆོན་མ་མེད་བ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དེ་ལྟར་སྒྲོབ་པས་ནི་གཟུགས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེས་
ཀྱང་རྫོམ་སེམས་སྤྲུ་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སངས་རྒྱུ་གི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་
བཅོ་བརྒྱད་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེས་ཀྱང་རྫོམ་སེམས་སྤྲུ་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
དང་བྱང་ཚུབ་གི་སེམས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེས་ཀྱང་རྫོམ་སེམས་སྤྲུ་མི་བྱའོ་ཞེས་
བྱ་བའི་བར་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་རྫོམ་པའི་མཆོན་མ་མེད་པས་མཆོན་མ་མེད་པའི་
ལམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལམ་གི་བདེན་པའི་དམིགས་པའི་བྱུང་པར་བསྟན་བ་ཡིན་
ནོ། །གཟིངས་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་དོར་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སེམས་དེ་ནི་སེམས་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་གི་རང་བཞིན་
ནི་འོད་གསལ་བའི་ཕྱིར་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་གི་རང་བཞིན་འོད་
གསལ་བ་འདི་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། ཆེ་དང་ལྗན་བ་ལྟ་རིའི་བྱ་སེམས་གང་འདོད་
ཆགས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱུ་གི་སེམས་དང་ལྗན་
བ་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡོད་པ་ཅམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་བསམས་ནས་སྤྲུས་པ་ནི། ཆེ་དང་ལྗན་
བ་རབ་འབྱོར་སེམས་གང་ཞིག་སེམས་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སེམས་དེ་ཡོད་
དམ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་པ་ཅམ་དུ་བཀའ་བས་འདེམ་མི་བཟོད་པས་སྤྲུས་པ་ནི།

ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་སེམས་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དམ། མེད་
པ་ཉིད་ཡོད་པ་འཕམ། དམིགས་པར་འགྱུར་རམ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེའི་བཀལ་བ་མི་
རིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །འོ་ན་སེམས་མེད་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོ་དང་ལྷན་པ་
ལྷ་རིའི་བྱ་སེམས་མེད་པ་ནི་འགྱུར་བ་མེད་པ་རྣམས་པར་རྟོག་པ་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བ་མེད་པ་རྣམས་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་
ཉིད་ཀྱིས་སེམས་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་རྣམས་གངས་བསྟན་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །བདེན་པ་བཞིའི་དམིགས་པ་དང་རྣམས་པའི་བྱུང་པར་བཤད་ཟེན་ཏེ། །

དོན་གྱི་རྒྱུའི་བྱུང་པར་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱོ་བར་གྱུར་
པ་གང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འདི་
ལས་གང་ལ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཐེག་པ་
གསུམ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བས་དེ་ལྟ་བུའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱོ་བ་ཐེག་པ་
གསུམ་ཀ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་
བྱུང་པར་ནི་ཐབས་མཁས་པ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

རྣམས་པར་རྟོག་པ་དང་ཡང་དག་པར་ལྷན་པ་ནི་ཕྱིས་འཆད་པར་འགྱུར་ཏེ།
འདི་ནི་རེ་ཞིག་བྱོ་བར་གྱུར་པ་ཆུང་དུ་ཡིན་ནོ། །འབྲིང་ནི་བཙུམ་ལྷན་འདས་བདག་
གིས་གཟུགས་ཀྱི་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་མ་དམིགས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་
མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་

ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་འཕེལ་བ་དང་འགྲིལ་བ་མ་དམིགས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་
མཐོང་ན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་དམིགས་པའི་བྱད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

མིང་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་ཉིད་དང་གནས་པ་དང་བྲལ་བ་
མེད་པས་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པའི་བྱད་པར་རོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བས་
རྣམ་པར་དབེན་པའོ། །དངོས་པོ་འགག་པས་ན་ཞི་བའོ། །རང་ཉིད་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་
ཀྱིས་ན་སྐྱེ་བ་མེད་པའོ། །པ་རོལ་གྱི་སྐྱེ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་རྟོགས་པར་དགའ་
བའི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་མེད་པའོ། །འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོན་ལྗན་པར་
གྱུར་པའི་མ་བྱང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའོ། །སེམས་
ཅན་དམིགས་སུ་མེད་པས་ན་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པའོ། །འཕགས་པའི་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སོ། །གཞན་དུ་འབྱུང་བ་ཉིད་མེད་པས་
དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་མཐར་ཐུག་པས་ན་ཡང་དག་པའི་
མཐའོ། །འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་མཛད་པས་ན་ཆོས་གནས་པ་ཉིད་དེ། དེ་
རྣམས་ཀྱི་འཕེལ་བ་དང་འགྲིལ་བའོ། །དེ་ལ་འཕེལ་བ་ནི་སྐྱེ་བའོ། །

འགྲིལ་བ་ནི་འགག་པའོ། །མི་དམིགས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་
བྱ་བའི་ཆོག་གཉིས་ནི་དམིགས་སུ་མེད་པའི་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པ་ལྷག་པར་མོས་པ་
དམིགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་
དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེའི་
མིང་དེའང་གནས་པ་མ་མཆིས། གནས་པ་དང་བྲལ་བ་མ་མཆིས་ལགས་སོ། །དེ་
ཅིའི་སྐད་དུ་ཞེ་ན། མིང་དེ་མ་མཆིས་པས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་གནས་པ་ནི་རྒྱན་འདྲ་

བཤོ། །གནས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་རྒྱན་མི་འདྲ་བཤོ། །

ཆེན་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་
བརྟན་བཟགས་པ་དང་། ཆོས་སྲུག་དགའ་ས་པ་གང་ལགས་པ་དེའང་ཞེས་བྱ་བ་
ནས། རྒྱ་ཆེར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བགྱི་བའི་མིང་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་
ཞེས་བགྱི་བའི་མིང་དེ་ཡང་དགེ་བའམ་མི་དགེ་བའམ་ཞེས་བ་ནས་དངོས་པོ་འམ་
དངོས་པོ་མེད་པ་གང་གིས་ཀྱང་བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་སོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། མི་
ལམ་ཞེས་བགྱི་བ་ནས་སྦྱལ་བ་ཞེས་བགྱི་བའི་བར་གྱི་མིང་ནི་གང་གིས་ཀྱང་
བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་
སྦྱོད་པ་ནི་སེམས་ཁུམ་པར་མི་འགྱུར་འགྱོད་པ་མ་མཆིས་ལ། མི་འཇིགས་མི་
དངངས་སྐྱག་པར་མི་འགྱུར་ན་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་
བ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐར་པའི་ཆ་དང་
མཐུན་པ་ལས་འདི་བྱད་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། བར་ཆད་མེད་ན་མཐོང་བའི་ལམ་དང་ཤིན་
ཏུ་ཉི་བ་ཉིད་དོ། །

དོ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་གྱུར་པ་བརྗོད་པ་ནི་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་
རིགས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ནས། ཡང་ན་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་གང་
ཐག་གི་དབྱེ་བ་ཡང་འདིའི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱད་པར་ཤེས་པར་
བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཅེ་མོར་གྱུར་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དོ་བར་
གྱུར་པ་ནི་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་པ་བཅུ་དྲུག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། དོད་
ལས་ནི་ཅེ་མོར་ཡིན་ཞིང་དེ་དག་ཀྱང་དེ་འདྲ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དོ་ཤམ་གཙུག་ལག་ཁང་
དང་མཚན་ཉིད་འབྲམ་འདི་ནི་འཇུག་པ་གཞན་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དོ་བར་གྱུར་པ་
བཤད་ཟིན་ནོ། །

ཅེ་མོ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་
བྱུང་པར་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པ་ཡང་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་
ཤེས་པར་བྱའོ། །ཅེ་མོ་རྣམས་ལ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་བཟོད་པ་རྣམས་དང་འཇིག་
རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཅེ་མོའི་དམིགས་པའི་བྱུང་
པར་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆེ། དེས་གཟུགས་ལ་
གནས་པར་མི་བགྱིའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པ་
བཀག་པ་དང་། དེ་ཅིའི་སྦྲད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་འདི་ལྟར་གཟུགས་
གཟུགས་ཀྱིས་སྦྲང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེའི་དངོས་པོ་
བཀག་པས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྣམ་པའི་བྱུང་པར་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གཟུགས་ཀྱི་སྦྲང་པ་ཉིད་གང་
ལགས་པ་དེ་ཡང་གཟུགས་མ་ལགས། སྦྲང་པ་ཉིད་ལས་གཞན་ནའང་གཟུགས་མ་
མཆིས་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་རྣམས་དང་དེའི་སྦྲང་པ་ཉིད་པན་ཚུན་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་
རྣམ་པའི་བྱུང་པར་ཅན་དང་། དེ་ཅིའི་སྦྲད་དུ་ཞེ་ན། གཟུགས་ཉིད་ཀྱང་སྦྲང་པ་ཉིད་
སྦྲང་པ་ཉིད་ཀྱང་གཟུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བས་ཆོས་རྣམས་དང་དེའི་སྦྲང་པ་ཉིད་པན་
ཚུན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྤྲ་མས་ནི་རྟག་པའི་

མཐའ་བཀག་པ་ཡིན་ལ། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ནི་ཆད་པའི་མཐའ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །

བདེན་པ་བཞིའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པའི་སྐབས་སུ་
གནས་པ་མེད་པའི་དམིགས་པའི་བྱེད་པར་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞན་ཡང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆེ། དེས་
གཟུགས་ལ་མི་རྟག་ཅེས་བགྱི་བར་གནས་པར་མི་བགྱིའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས།
གཟུགས་ལ་ཞི་བའོ་ཞེས་བགྱི་བར་གནས་པར་མི་བགྱིའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་
རྒྱས་པར་ཏེ། དེ་ཅིའི་སྦྱང་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་འདི་ལྟར་གཟུགས་མི་
རྟག་པ་ནི་གཟུགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོང་སྦྱེ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
གནས་པ་ནི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བརྟེན་པའོ། །འདིར་སྦྱང་པར་
བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་གནས་མེད་པ་ཙམ་གནས་པར་མི་བྱ་བ་ཡིན་ན་ནི་མེད་པ་
ཡིན་པའི་བྱེད་གཞན་པོར་མི་རིགས་སོ། །འོན་ཏེ་གང་གནས་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ན་དེ་
ལྟ་ནི་ཐལ་ཆེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བཤད་
པ་དེ་ལྟར་འདི་ཡང་བལྟ་བར་བྱའོ། །

རྣམ་པའི་བྱེད་པར་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོང་པ་ཉིད་གང་
ལགས་པ་དེའང་མི་རྟག་པ་ཉིད་མ་ལགས། མི་རྟག་པ་ལས་གྲུད་ན་ཡང་སྦྱོང་པ་
ཉིད་མ་མཆིས་ཏེ། ཞེས་བྱ་བས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་དེའི་སྦྱོང་
པ་ཉིད་པན་ཚུན་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་བྱེད་པར་ཅན་དང་། དེ་ཅིའི་སྦྱང་དུ་ཞེ་
ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་འདི་ལྟར་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱང་སྦྱོང་པ་ཉིད་སྦྱོང་པ་ཉིད་
ཀྱང་མི་རྟག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བས་དེ་དག་པན་ཚུན་རང་བཞིན་གཅིག་འདོད་པས་

གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མི་རྟག་པའི་དོན་ནི་མེད་པའི་དོན་དང་སྤྱག་
བསྐལ་བའི་དོན་ནི་མ་སྐྱེས་པའི་དོན་ཡིན་པ་དེས་ན་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་སྤྱག་
བསྐལ་བ་ཉིད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་པན་ཚུན་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ནི། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ནི་མི་རྟག་པ་
ཉིད་ཡིན་ལ། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ནི་སྤྱག་བསྐལ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་
དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་དེ་གཉིས་དང་སྟོང་པ་ཉིད་པན་ཚུན་
ཁྲབ་པར་གསལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱན་བརྟགས་པའི་དངོས་
པོ་ནི་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་སྤྱག་བསྐལ་བ་ཉིད་ཀྱང་སྤྱག་བསྐལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ།
དངོས་པོ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་ཀྱང་པན་ཚུན་ཁྲབ་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་
ཉིས་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀྱན་འབྱུང་གི་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེའི་
ནཱ་པ་རྒྱ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུན་ལ་བརྟེན་པའི་
དམིགས་པ་དང་ནཱ་པའི་བྱུང་པར་དག་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

འགོག་པའི་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དམིགས་པའི་བྱུང་པར་དེ་བཞིན་
ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་གནས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ལ་སྟོང་པ་
དེས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གནས་པར་མི་བགྱི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་
ལ་གནས་པར་མི་བགྱི་སྟེ། དེ་ཅིའི་སྒྲུང་དུ་ཞེན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་འདི་ལྟར་
དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་
བསམས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་ཡོད་ན་

དེར་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ནམ་པའི་ཁྱད་པར་ནི་བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོང་པ་ཉིད་གང་
ལགས་པ་དེའང་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་ཅིའི་
སྒྲོང་དུ་ཞེ་ན། བཙུག་ལྷན་འདས་འདི་ལྷ་མོ་དེ་བཞིན་ཉིད་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་སྒྲོང་པ་
ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དེ་
བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་བཏགས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་
གཞན་ནའང་སྒྲོང་པ་ཉིད་མ་མཆིས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཏགས་པ་དོན་དམ་པར་སྒྲོང་
པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་གྱིས་ན་དེ་བཞིན་
ཉིད་དོ། །དེ་ལྟ་བུས་བྱས་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་གྱིས་ན་སྒྲོང་པ་ཉིད་དོ། །དབྱེར་མི་
ཕྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ན་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་སྤྲུལ་པ་དང་འདྲའོ། །གཅིག་
ཏུ་ངེས་པར་འགྱུར་བའི་དོན་གྱིས་ན་ཆོས་ངེས་པ་ཉིད་དོ། །ཡང་དག་པའི་མཐའ་ནི་
སྤྲུལ་བཞིན་ནོ། །

ལམ་གྱི་བདེན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གནས་པ་མེད་པ་དང་མཛོན་པར་
འདུ་བྱ་བ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་བཙུག་ལྷན་འདས་གལ་
ཏེ་གཟུགས་ལ་གནས་ན་དེ་གཟུགས་མཛོན་པར་འདུ་བཞི་བ་ལ་སྒྲོད་ཀྱི། ཞེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མི་སྒྲོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཙུགས་ཏེ། དེ་ཅིའི་སྒྲོང་
དུ་ཞེ་ན། མཛོན་པར་འདུ་བཞི་བ་ལ་སྒྲོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་
ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པའི་བྱང་པར་ནི། དེ་ཅིའི་སྒྲུང་དུ་ཞེ་ན།
བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་ལྟར་གཟུགས་ནི་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་མ་མཆིས་པ་སྟེ།
གཟུགས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་མ་མཆིས་པ་གང་ལགས་པ་དེའང་རང་བཞིན་
གྱིས་སྟོང་པའི་སྒྲུང་དུ་གཟུགས་མ་ལགས་ཞེས་ཞེས་བྱ་བས་གཟུགས་ལ་སོགས་
པ་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བ་ལ་དེའི་ངོ་བོ་བཀག་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བ་ཞེས་བགྱི་བ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅེ་མོར་
གྱུར་པའོ། །དེའང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཆོགས་གཞན་དང་གཞན་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་
དགྱིལ་འཁོར་ཡངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡངས་པའོ། །མདུན་དུ་
བྱས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་བྱང་པར་དག་གིས་མདུན་དུ་
གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོད་མེད་པར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རི་རྒྱུད་དུ་བཤད་པའི་དམིགས་པ་
དང་། རྣམ་པ་དང་། རྒྱ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བྱང་པར་གྱིས་སོ། །

ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དེའང་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུང་དུ་
ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་མ་མཆིས་པའོ་ཞེས་དེ་མ་ཐག་དུ་རི་རྒྱུད་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ནི་རེ་ཞིག་ཅེ་མོར་གྱུར་པ་ཆུང་དུ་ཡིན་ནོ། །འབྲིང་པོ་ནི་དེ་ཅིའི་སྒྲུང་དུ་ཞེ་
ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་ལྟར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་མཆོན་མ་གཟུང་

བར་བཀྱི་བ་མ་ལགས་ཏེ། མཚན་མ་ལས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་ངོ་། །མཚན་མ་
དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་ནི་མཚན་མའོ། །ཚོར་བ་ནི་མཚན་མའོ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའང་མི་
ཏྲག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའོ། །འདི་གང་ལ་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་གང་གི་ཆེ་མི་ཏྲག་
པའམ་ཏྲག་པ་ཞེས་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་སྟོན་པ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པ་ལ་སྟོན་པ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་མ་
ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་པས་མཚན་མ་མེད་པ་ནི་
དམིགས་པའི་བྱང་ཆུབ་པར་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
མཚན་མར་གཟུང་བ་ཞིག་ལགས་ན་ནི་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་སྤེང་བ་ཅན་བསྟན་པ་འདི་ལ་
དད་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། དེས་ཆོས་འགའ་ཡང་
ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་སྟེ་མཚན་མ་མེད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྤྲད་དུ་འོ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྣམ་པའི་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་འདི་ལྟར་དེས་ཡེ་ཤེས་དེ་རྟོགས་པ་དང་ཐོབ་པར་
བཀྱི་བའི་ཚུལ་གྱིས་ནང་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བརྩམས་ཏེ། ནང་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་དེ་མཐོང་བ་བཞག་པའི་རྣམ་གྲངས་
གཞན་འདོད་པའི་རྣམ་པའི་བྱང་ཆུབ་པར་དང་། དེ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་
གཟུང་དུ་མ་མཆིས་པ་དང་བཏང་དུ་མ་མཆིས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་འཐད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་

ནོ། །དེ་ལ་སྐྱེད་བ་ཅན་དཔེར་བྱས་པ་ནི་དེ་ཟུ་སྟེགས་པ་དང་འབྲེལ་པས་ན་མ་དང་
བ་ཡིན་ཡང་རྟོགས་པའི་སྟོབས་འབའ་ཞིག་ཁོ་ནས་དོན་དེ་མཛོན་དུ་བྱས་པ་ལ་
དབང་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ལོ། །

ཆེན་པོ་ནི་བཙུག་ལྷན་འདས་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོན་པ་དེས་འདི་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་
བྱིན་པ་འདིས་ཅི་ཞིག་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་
མཆེད་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་གང་
གི་སྟེ། བདག་གམ་ཆོས་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་
བྱིན་པ་འདི་ནི་གང་གི་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སམ་ཡོན་ཏྲན་ནི་བྱ་བའམ་རིགས་ཡིན་ཞེས་
བྱ་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་
བཀྱིསྟེ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཅི་ཆོས་གང་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་མི་དམིགས་པ་དེ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཐམས་ཅད་
མི་དམིགས་པར་དེའི་རང་བཞིན་ཉི་བར་བརྟག་པའི་བྱང་པར་ཅན་དམིགས་པ་
ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྣམ་པའི་བྱང་པར་ནི། ཆེ་དང་ལྷན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་
པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་གཟུགས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ།
ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་བྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་
མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་འདི་ལྟར་རྟོག་ཅིང་
སེམས་པའི་ཆོ། སེམས་ཁྲུ་པ་མེད་ཅིང་མི་འཛིགས་མི་དང་སྐྱག་པར་མི་

འགྲུར་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་མ་བུལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་གཡོ་བའི་རྩ་མོར་སྤྱོད་པས་ན་རྩ་མོའོ། །རྩ་
མོར་གྱུར་པ་བཤད་ཟེན་རྟོ། །

ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཟོད་པའི་
དམིགས་པའི་བྱད་པར་ནི། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་
རང་བཞིན་དང་བུལ་བ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུ་མཁན་ཏེ། དེ་ཅིའི་སྤྱད་དུ་ཞེ་ན། ཆོ་
དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མཆོན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་
རང་བཞིན་གྱི་མཆོན་ཉིད་དག་ནི་པན་ཚུན་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་
རྒྱུ་པའི་བྱད་པར་ནི། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་མཆོན་ཉིད་ལའང་མཆོན་ཉིད་
ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལའང་མཆོན་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་མཆོན་ཉིད་ནི་སྤྱི་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་ནི་བྱད་པར་
གཞན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་པན་ཚུན་སྟོག་པར་གྱུར་ན་ནི་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་
སྤྱིར་འགའ་འང་འགའ་ཞིག་གི་མཆོན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །

པན་ཚུན་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ན་ནི་བཏགས་པའི་མཆོན་ཉིད་གཞི་དང་
མཆོན་ཉིད་རྒྱུ་པར་གཞན་པ་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་རེ་ཞིག་བཟོད་པ་ཆུང་
དུའོ། །འབྲིང་གི་དམིགས་པའི་བྱད་པར་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟེ་བ་མེད་པ་དང་།
ངེས་པར་འབྱུང་བ་མེད་པ་ནི་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་ནི་འདི་
ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟེ་བ་མེད་པ་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་

བྱ་བ་དང་། གཟུགས་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། དེ་ལ་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་དམིགས། དེས་
བར་འབྱུང་བ་ཡང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །

ནམ་བར་སྤྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ནམ་བར་དག་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་
ནམ་བའི་བྱུང་བར་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་འདྲོད་ཆགས་དང་ལྡན་
བའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅུམས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་
དང་ལྡན་པའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་པའི་བྱུང་ལུས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་
ཐོབ་པ་དང་། རྩས་ཏེ་སྐྱེ་ཞིང་གཞན་དུ་འགོ་བ་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་།
སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
བར་དུ་སངས་རྒྱས་དང་མི་འབྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ནམ་
བར་དག་པ་དེ་ཡང་ཡང་དག་པར་འདའ་བས་བསྐྱུས་པ་ནམ་བ་གསུམ་སྟེ། ནམ་
བར་སྤྱིན་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བ་ནི་དེ་རི་ལྟ་རི་ལྟར་ནམ་བ་ཐམས་ཅད་
མཐེན་པ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ལུས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། དག་
ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། སེམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། མཆན་ཡོངས་སུ་དག་པ་
ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ངན་འགྲོའི་རྒྱ་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བ་ནི་འདྲོད་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་
སེམས་མི་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་
ཉམས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བ་ནི་ནམ་ཡང་མའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བར་མི་
འགྱུར་ཏེ། ཉག་དུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་རྩས་ཏེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

བ་ཡིན་ནོ། །ཆེན་པོའི་དམིགས་པའི་བྱང་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆན་མ་མེད་པ་
ལ་སྒྲིང་བ་ནི། གཤམ་ཏེ་གཟུགས་ཉག་ཅེས་བྱ་བར་སྒྲིང་ན་མཆན་མ་ཉིད་ལ་སྒྲིང་
གི་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུ་ཏེ། འདི་སྒྲིམ་དུ་བདག་ནི་ཤེས་རབ་གི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་
བ་ལ་སྒྲིང་དོ་ཞེས་བགྱི་བར་སྒྲིང་ན་དམིགས་པ་ལ་སྒྲིང་བ་སྟེ།

དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོའི་ཐབས་མི་མཁས་པར་རིག་པར་
བགྱིའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པ་མེད་པ་དང་
ལྷག་པར་མོས་པ་མེད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་གིས་རྣམ་པའི་བྱང་
པར་ནི། དེ་ཤེས་རབ་གི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ལ་སྒྲིང་བ་ན་གཟུགས་ལ་གནས་པ་
མེད་པ་དང་། ལྷག་པར་མོས་པ་མེད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བརྒྱུ་ཏེ། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡོངས་སུ་བྱེན་པས་གཟུགས་
གི་སྒྲིང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་གཟུགས་མ་ཡིན། སྒྲིང་པ་ཉིད་ལས་གཞན་
ནའང་གཟུགས་མེད། གཟུགས་ལས་གཞན་ནའང་སྒྲིང་པ་ཉིད་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་
ནས། གཟུགས་དང་དེའི་སྒྲིང་པ་ཉིད་པན་ཚུན་གི་རང་བཞིན་ཅན་ཉིད་དུ་ཁས་
ལེན་པ་གང་འཁོར་བ་དང་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་མི་གནས་པར་སྒྲིན་པར་བྱེད་
པའི་དོན་གི་བར་གིས་གསུངས་པ་དང་།

དེ་ཤེས་རབ་གི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ལ་སྒྲིང་བ་ན། གཤམ་ཏེ་ཆོས་འགའ་ཞིག་
ཉི་བར་རྟོགས་ན་ཤེས་རབ་གི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ལ་མི་སྒྲིང་དོ། །ཉི་བར་རྟོགས་པ་
དང་ཉི་བར་མ་རྟོགས་པ་དང་། ཉི་བར་རྟོགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ཉི་བར་མ་རྟོགས་
པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཉི་བར་རྟོགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་མ་རྟོགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ན་

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྒྱལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་མི་སྤྱོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན།
འདི་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྒྱལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཏེ།
ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དང་ཉི་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཆེན་པོ་ལ་བཟོད་པས་ན་བཟོད་པ་རྣམས་སོ། །བཟོད་པ་བཞད་
ཟེན་ཏོ། །

ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་དཔའ་བར་འགོ་བ་དང་རིན་ཆེན་ཕྱག་རྒྱ་
ལ་སོགས་པ་ལྟར་དུ་སྒྲུབ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རྒྱུའི་
ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་དམིགས་པའི་བྱང་པར་
ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བརྩམས་ཏེ། ཉིང་དེ་འཛིན་བརྒྱ་ལྷག་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྟན་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བྱེད་པ་
རྣམ་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་རྣམ་པའི་བྱང་པར་ནི་དེ་ལ་དཔའ་བར་འགོ་བ་ཞེས་བྱ་
བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གང་ཞེ་ན། ཉིང་དེ་འཛིན་གང་གིས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྤྱོད་ཡུལ་སྟོན་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
བདག་ཉིད་ངེ་ལྟ་བུའི་བྱེད་པ་དེ་བསྟན་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ནི་རེ་ཞེག་འཛིག་ཉེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་རྒྱུད་དུ་ཡིན་ནོ། །འབྲིང་གི་
དམིགས་པའི་བྱང་པར་ལྟར་བསྟན་པ་ཐོབ་པ་ནི། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་དག་གིས་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་ནི་

སྒྲིབ་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་བ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
ཐུགས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱིས་སྒྲིབ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་
ཏི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པར་རྒྱལ་བར་མི་རྟོག་པ་རྒྱལ་བ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
ན་རྒྱལ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བདག་པོ་མཉམ་པར་བཞག་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཏིང་ངེ་
འཛིན་དེས་རྫོམ་སེམས་སུ་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །བདག་ནི་སྟོམས་པར་ཞུགས་པར་
འགྱུར་རོ། །བདག་ནི་སྟོམས་པར་ཞུགས་པར་གྱུར་ཏོ། །བདག་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་
སྟོམས་པར་ཞུགས་པའོ་ཞེས་རྫོམ་སེམས་སུ་འགྱུར་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་དེ་ལ་
རྒྱལ་བར་རྟོག་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་གང་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །ཆེན་པོའི་དམིགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ལྟེན་པ་ལ་
སོགས་པ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཆུན་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ནི། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུ་རིམ་བུ་
འདི་ལྟར་ཞེས་རབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ལྟེན་པ་ཡང་གཞན་ལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལྟ་བུ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡང་གཞན། ཞེས་བྱ་བ་མེད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འདུ་ཞེས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་
ཀྱིས་རྒྱལ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ལྟེན་པ་ལྟ་བུ་རིམ་བུ་རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ཏིང་ངེ་
འཛིན་དེ་ལ་འདུ་ཞེས་སུ་བྱེད་པ་མེད་དོ། །

རིམ་བུ་དེ་ལ་འདུ་ཞེས་སུ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ཞེས། རིམ་བུ་ཡང་རྟོག་པ་
མེད་པའི་བྱུང་རོ། །རིམ་བུ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས། ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པ་
ཉིད་ཀྱིས་སོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་འཛིན་ཉེན་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཟག་

བ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆོག་གྱུང་ཡིན་པས་ན་འདི་ག་
 ཉེན་ཆོས་མཆོག་གོ། །འདི་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་མི་འབྲལ་བར་འགྱུར་ཉི་
 བར་འགྱུར་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྣང་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་
 བའི་བསྟན་པའི་ཆོག་བཞིས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་བཞིའི་དོན་རིམ་བཞིན་སྟོན་
 བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིའི་དམིགས་པའི་བྱེད་པར་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་
 བར་བསྟན་པའི་བསྟུས་པ་ནི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་བདུན་པ་ཡིན་ནོ། །

དམིགས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས། །བདེན་པའི་བརྟེན་ཅན་དེ་ཡི་
 རི། །རྣམ་པ་མངོན་ཞེན་ལ་སོགས་འགོག་ །ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་ཐོབ་
 པའི་རྒྱ། །གཟུགས་སོགས་འཕེལ་འགྲིབ་གནས་བྲལ་དང་། །གནས་
 དང་བཅས་པས་དང་བརྗོད་དུ་མེད། །གཟུགས་སོགས་མི་གནས་དེ་
 དག་ནི། །དེ་ཡི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་མེད། །དེ་དག་གཅིག་གི་རང་
 བཞིན་གཅིག་ །དེ་མི་རྟག་སོགས་པར་མི་གནས། །དེ་རྣམས་དེ་ཡི་ངོ་
 བོས་སྟོང་། །དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ །ཆོས་རྣམས་མི་
 འཛིན་གང་ཡིན་དང་། །དེ་དག་མཆོན་མར་མི་མཐོང་བྱིར། །ཐམས་
 ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པ་ནི། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་རྟོགས་
 པར། །གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཉིད། །དེ་མེད་པ་ཡི་ངོ་བོ་
 ཉིད། །དེ་དག་སྟེ་མེད་ངེས་འབྱུང་མེད། །དག་དང་དེ་དག་མཆོན་ཉིད་
 མེད། །དེ་ཡི་མཆོན་མར་མི་བརྟེན་པས། །མོས་མིན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་
 ཡིན། །ཉིང་འཛིན་དེ་ཡི་བྱེད་པ་ཉིད། །ལུང་བསྟན་པ་དང་རྣོ་པ་
 ཟད། །གསུམ་པོ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ །ཉིང་འཛིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་

པ། །དེ་ལྟར་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་ནི། །ཚུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་
ཡིན། །

ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་
དང་། རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་། ཚུང་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་བཤད་
ཟིན་ཏོ། །

ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་མི་
མ་ཐུན་པའི་སྟོགས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། རི་ལྟར་ཞེ་ན། གཟུང་བའི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དངོས་པོ་ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཉེན་པོའི་
སྟོགས་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཅམ་སྟོས་པ་ནི་བྱུང་པར་གསལ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་
ནོ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
རྟེན་ཅན་དང་། རྒྱེས་བྱ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་ངེས་པར་
འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དག་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་
གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། གསུམ་དང་བཞི་པ་དག་
ཀྱང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །

གང་གི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པའི་དོན་དུ་
གསུངས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་རི་ལྟར་ངས་བྲོད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་གནས་
པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པ་ལྟར་སྟོན་པ་ནི་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ནི་

བདག་དང་གཞན་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྐྱེས་པ་འགོག་པ་ལ་མཁས་
བས་ན་གསལ་བར་བྱེད་དེ་དབང་དུ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ཤོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་གཟུང་བའི་རྣམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་དགྲར་འགྱུར་
བ་ལས། མ་རིག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་མ་རིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རི་ལྟ་བ་མ་
ཡིན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཤུ་རིའི་བྱ་ཆོས་འདི་དག་ནི་བྱིས་པ་སོ་
སའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྟར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རི་
ལྟར་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་མ་རིག་པ་
ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ནི། ཤུ་རིའི་བྱ་གཟུགས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མིང་དང་གཟུགས་ལ་མངོན་
པར་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། དེ་ལ་བྱིས་པ་སོ་སའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་མ་རིག་པ་
དང་སྲེད་པ་དག་གིས་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ། རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཆོས་རྣམས་མི་ཤེས་མི་མཐོང་སྟེ། དེ་དག་ཆོས་རྣམས་སུ་བཏགས་ནས་མངོན་
པར་ཞེན་ཏེ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

མཐའ་གཉིས་ལ་ཆགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། དེ་དག་ཆོས་རྣམས་ལ་
མངོན་པར་ཞེན་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་མཐའ་གཉིས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་
དག་ནི་གཟུགས་མི་ཤེས་མི་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེས་ན་བྱིས་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་བྱང་ས་སུ་འགྲོའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་
རྣམ་པར་བྱང་བ་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། དེ་དག་གི་མ་རིག་པ་དང་སྲེད་

པའི་རྒྱུ་མི་ཤེས་མི་མཐོང་ངོ། །ཅི་ཞིག་མི་ཤེས་མི་མཐོང་ཞེ་ན། གཟུགས་ཀྱན་
ནས་ཉོན་མོངས་པའོ་ཞེས་མི་ཤེས་མི་མཐོང་ངོ། །

དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་རྣམས་པར་བྱང་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་མི་ཤེས་མི་
མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་དག་འདོད་པའི་ཁམས་ནས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ནས།
ཉོན་མོངས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་
བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པའི་ལམ་ལ་མི་གནས་པའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ནི། དེ་དག་ནི་ཡིད་མི་ཆེས་པ་སྟེ། གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་
ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་མི་ཆེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བྱང་ཆུབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་
ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་མི་ཆེས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། དེ་དག་ནི་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་
ཏུ་བྱིན་པ་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་
རྣམས་ཀྱི་བར་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་
པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་གང་གི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
མི་དམིགས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ། །

དེ་ལྟར་སློབ་ན་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་
ཀྱིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་
ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་བདག་མི་དམིགས་ཡང་དག་པར་
རྗེས་སུ་མི་མཐོང་སྟེ། ཤེས་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱིར་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་
བཞིན་དུ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་གང་

གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་དག་པ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི།
ལྷ་རིའི་བྱ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མ་གྱུར་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་
པའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་བཤད་
ཟིན་རྟོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ཙན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་
པར་བྱང་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་སྤང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་དགྲུར་འགྱུར་རོ། །དེ་
ལ་སྤང་པོའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། དེ་ཐབས་མི་མཁས་པས་གཟུགས་ལ་
རྟོག་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་ལ་རྟོག་
ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤང་པོའི་དོན་ནི་
སྤངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་བའི་སྒྲིའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་མིག་ལ་རྟོག་
ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡིད་གྱི་བར་དང་། གཟུགས་ལ་རྟོག་
ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ལ་རྟོག་ཅིང་མངོན་
པར་ཞེན་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྐྱེ་བའི་སྒྲིའི་དོན་ནི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་ཀྱི་དོན་གྱི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། མིག་དང་གཟུགས་དང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་
སུ་རྟོག་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ཏེ། ས་བོན་གྱི་དོན་གྱིས་ཁམས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ནི་མ་རིག་པར་རྟོག་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་དེ་བཞིན་

དུ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། མ་གྱུང་བ་ལས་གྱུང་བའི་དོན་ནི་
སྐྱེ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་དེ་ནང་སྟོང་པ་
ཉིད་ནས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་རྟོག་ཅིང་མངོན་པར་
ཞེན་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། མེད་པ་ཅམ་ནི་ལྟ་བུས་
བྱས་པའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བས་འོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་
རྟོག་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པ་
ཅམ་ནི་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕྱན་སྦྱུང་ཆོག་པའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་
པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སྦྱུང་རྩ་ཙུག་ལ་རྟོག་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ཞེས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་རྣམས་ནི་བྲལ་
བ་ལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། དེ་
བསམ་གཏན་རྣམས་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་དང་། ཆོད་མེད་པ་རྣམས་
དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྦྱོམས་པར་འབྱུག་པ་རྣམས་ལ་རྟོག་ཅིང་མངོན་པར་
ཞེན་པ་ཡིན་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་ལ་གནས་པས་བསམ་གཏན་
ཀྱི་ཡན་ལག་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བ་དང་།

གཟུགས་མེད་པའི་སྦྱོམས་པར་འབྱུག་པ་ལ་དམིགས་པས་ཡང་དག་པར་
འདའ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་སྦྱོབ་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱོབས་བརྩུ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་

ལ་རྟོག་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།
དོན་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་གི་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཆོམས་སུ་བྱ་བ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གང་ཟག་རྗེས་སུ་ཡོད་པའི་རྟོག་ནམ་འཇིག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་སོ་
བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་དགྲུང་འགྲུར་ཏེ། བདག་དང་དབང་ཅན་གྱི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་བདག་ཉི་བར་མི་དམིགས། སེམས་ཅན་དང་། སློག་
དང་། གང་ཟག་ཉི་བར་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་
ཞེ་ན། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱིར་བདག་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆད་མའི་བརྟག་པ་ནི་དེའི་གཉེན་སོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
རོ། །བདག་གཅིག་སྤྱར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་གཟུགས་ཉི་བར་
མི་དམིགས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉི་བར་མི་དམིགས་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་པོའི་དོན་ནི་གཉེན་པོའི་སྤྱོགས་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་རོ། །བདག་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་མིག་མི་དམིགས་
སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱི་བར་དང་། གཟུགས་མི་དམིགས་པ་
ནས། ཆོས་ཀྱི་བར་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྤྱི་མཆེད་ཀྱི་དོན་ནི་དེའི་གཉེན་སོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ལྷ་བ་སོ་ལ་སོགས་
པའི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་མིག་དང་གཟུགས་དང་མིག་གི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡིད་དང་ཆོས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་བར་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་ཀྱི་དོན་

ནི་དེའི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་གྱི་
བདག་ཏུ་རྒྱུ་ལ་པར་རྟོག་པ་ནི། །ལྷ་པོའི་བྱ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མི་
དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་
བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ནི་དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་གྱི་བདག་ཏུ་རྒྱུ་ལ་པར་རྟོག་པ་ནི། བསམ་
གཏན་དང་པོ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོང་མ་པར་
འཇུག་པ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བསམ་
གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་རྒྱུ་ལ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་དམིགས་པ་ལས་ཡང་དག་
པར་འདའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དོན་ནི་དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །མཐོང་བའི་རྟེན་གྱི་བདག་ཏུ་རྒྱུ་ལ་པར་རྟོག་པ་ནི། འཕགས་པའི་བདེན་པ་
རྒྱུ་ལ་པར་རྟོག་པ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོང་མ་པར་
འཇུག་པ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་མ་པའི་
དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་མ་པའི་རྟེན་གྱི་བདག་ཏུ་རྒྱུ་ལ་པར་
རྟོག་པ་ནི། རྒྱུ་ལ་པར་རྟོག་པ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། གཟུགས་མེད་པའི་
སྟོང་མ་པར་འཇུག་པ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །
སྟོང་མ་པའི་དོན་ནི་དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དོན་བྱས་པའི་རྟེན་གྱི་བདག་ཏུ་རྒྱུ་ལ་པར་རྟོག་པ་ནི། སྟོང་མ་པའི་
དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྒྱུ་ལ་པར་རྟོག་པ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་མ་པའི་དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །སྟོང་མ་པའི་རྟེན་གྱི་བདག་ཏུ་རྒྱུ་ལ་པར་རྟོག་པ་ནི། རྒྱུ་ལ་པར་
རྟོག་པ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྒྱུ་ལ་པར་རྟོག་པ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་
བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་མ་པའི་དོན་ནི་དེའི་གཉེན་པོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ལ་བརྗོད་པར་
བྱའོ། །གང་ཟག་རྣམས་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་འདྲིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་
བཤད་ཅིན་ཏོ། །

སྤྱི་མཆོད་བཏགས་པ་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་འདྲིན་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་
བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་ཉི་བར་དགོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྷན་འདས་
ལ་ལ་ཞིག་འདི་སྐད་དུ་ཅི་སྒྱུ་མའི་སྤྱི་མཆོད་ལེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་
བསྐྱབས་ཤིང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རམ། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རམ། ཞེས་འདྲིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་དགྱུར་འགྱུར་བས་ཕྱང་པོ་
བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། རབ་འབྱོར་དེ་རི་སྒྲུབ་དུ་སེམས།
གཟུགས་ཀྱང་གཞན་ལ་སྒྱུ་མ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འང་གཞན་སྒྱུ་
མ་ཡང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྒྲུབ་མམ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལྟ་མ་ལགས་
སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་རྣམ་
སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྤངས་པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྤྱི་མཆོད་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། རབ་འབྱོར་དེ་རི་
སྒྲུབ་དུ་སེམས། མིག་ཀྱང་གཞན་ལ་སྒྱུ་མ་འང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྒྲུབ་མམ་ཞེས་བྱ་
བ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱང་གཞན་ལ་སྒྱུ་མ་ཡང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྒྲུབ་མམ།
གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལྟ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།
མིག་ལ་སོགས་པ་ནི་རྣམ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། སྤྱི་བའི་སྤྱོད་དོན་མེད་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁམས་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། རབ་འབྱོར་དེ་
 རི་སྒྲུབ་དུ་སེམས། མིག་དང་གཟུགས་དང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་གཞན་
 ལ་སྒྱུ་མ་ཡང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྒྲུབ་མམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་རྣམས་སྤྱི་མཐོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་ཀྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི།
 རབ་འབྱོར་དེ་རི་སྒྲུབ་དུ་སེམས། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡང་གཞན་ལ་སྒྱུ་
 མ་ཡང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྒྲུབ་མམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
 ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོན་སོ་སོ་བ་དང་ཆོགས་
 རྣམས་ལ་སྒྱུ་བའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་བྱང་བ་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། རབ་འབྱོར་དེ་རི་སྒྲུབ་དུ་སེམས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་
 ཆོས་སྤྱུལ་ཅུ་ཅ་བདུན་ཡང་གཞན་ལ་སྒྱུ་མ་ཡང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྒྲུབ་མམ་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི་གཟིངས་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་
 ཀྱིས་གཏན་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་བའི་ལམ་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་ནི། རབ་འབྱོར་དེ་རི་སྒྲུབ་དུ་སེམས། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཆོན་མ་
 མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པའང་གཞན་ལ་སྒྱུ་མ་ཡང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྒྲུབ་མམ།
 ཞེས་གང་གསུངས་པ་སྟེ།

དེ་རྣམས་ནི་མི་མ་བུ་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཆོགས་པ་ཅ་མ་
 ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་མ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱོམ་པའི་ལམ་
 ལ་བཏགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། རབ་འབྱོར་དེ་རི་སྒྲུབ་དུ་སེམས། བསམ་

གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་ཡང་གཞན་ལ་སྐྱུ་མ་ཡང་
གཞན་ཞིག་ཡིན་སྟུང་མཁ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ནམས་ནི་ཡན་ལག་དང་དམིགས་པས་ཡང་དག་པར་འདུལ་བས་རྒྱས་སྟེ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་ནི། རབ་འབྱོར་དེ་
ཇི་སྟུང་དུ་སེམས། སྟོང་བ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་ལ་སྐྱུ་མ་ཡང་གཞན་ཞིག་
ཡིན་སྟུང་མཁ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནམས་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་ཀུན་
བཏགས་པས་སྟོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་སྟོབ་པའི་ལམ་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་
ནམ་པར་རྟོག་པ་གང་གསུངས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་དེ་ཇི་སྟུང་དུ་སེམས། སྟོབས་
བརྩ་ཡང་གཞན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱང་གཞན་
ལ་སྐྱུ་མ་ཡང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྟུང་མཁ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་དེ་ནམས་ནི་སྐྱུ་
མའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས་སྐྱེས་བྱུང་བཏགས་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནམས་དང་སྐྱུ་མ་ཡང་པན་ཚུན་དེའི་རང་
བཞིན་དུ་འདོད་པ་དང་། སྐྱུ་མ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ལ་སོགས་པ་བཀག་
པའི་སྟོན་སྟུང་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དམིགས་པའི་
ཚུལ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་འགའ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་།

རབ་འབྱོར་དེ་ཇི་སྟུང་དུ་སེམས། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྟ་པོ་
འདི་ནམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་
པ་དང་། བཏགས་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་འབྱུང་རམ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྐྱུ་མའི་སྐྱེས་བྱུང་

ལྷ་བྱ་ཁོ་ནར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་ངེས་པར་གཟུང་བར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་།
བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་ལྷ་རྒྱུ་མའི་སྤྱེས་བྱ་དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལྟར་པོ་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཏགས་པ་འགོག་པ་དང་།

བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་ལྷ་རྒྱུ་མ་ལྷ་བྱའི་གཟུགས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བཅུམས་ཏེ། རང་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ལྟར་པོ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པས་དཔེའི་དོན་
དུ་མི་འཐད་པས་ལྟར་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མི་ལམ་དང་། སྤྱོད་བརྟན་དང་། མིག་
ཡོར་དང་། གཟུགས་བརྟན་དང་། སྤྱལ་པའི་དཔེ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད་པའི་
རང་བཞིན་ཡིན་པས་དཔེའི་དོན་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་བ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་མི་ཁྱུ་པ་
ཉིད་དང་མི་དང་བ་ལ་སོགས་པས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་
དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འབྱུང་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་མཆོན་མར་
འཛིན་པ་ནི་འདུ་ཤེས་སོ། །དངོས་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཀྱན་
ཤེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བདག་གི་མིག་གི་གཟུགས་རྣམས་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་འོ། །

ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་དག་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་མངོན་པར་
ཞེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གདགས་པ་འོ། །གཞན་ཟེན་པ་དང་མ་ཟེན་པའི་
དངོས་པོ་རྣམ་པ་སྤྲོ་ཆོགས་བརྗོད་པ་ནི་ཐ་སྙད་དེ། དཔེར་ན་འཛིག་ཉེན་ན་འདི་ནི་
ནས་སོ། །འདི་ནི་ཆུ་འོ། །འདི་ནི་བི་མའོ། །འདྲ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྷ་བྱའོ། །མི་ཁྱུ་མི་
འགོང་འགྱུད་པར་མི་གྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ཆོག་གསུམ་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་

བསྟན་པ་ནི་རིམ་པ་རིམ་ལྟར་བ་བཞིན་མི་དང་མི་སྐྱུ་སྐྱུ་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་
བའི་ཆོག་གསུམ་པོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་འཛིགས་པ་ནི་
དང་བ་སྟེ། ལམ་ལོག་པ་དང་འབྲེལ། །དེ་མེད་པས་ན་མི་ཞུས་པའོ། །རྒྱན་དུ་
འཛིགས་པ་ནི་སྐྱུ་པ་སྟེ། འཛིགས་པ་སྐྱེས་པ་སྐྱར་མ་ལོག་པས་སོ། །དེ་མེད་པ་
ནི་མི་འགོང་བའོ། །

འཛིགས་པ་ངེས་པར་གྱུར་པ་ནི་སྐྱུ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་
འགྲོད་པར་མི་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་ནི་དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་
ཏེ། འདི་ནི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་དག་གི་བྱང་པར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
བྱས་ནས་བརྗོད་པ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཉིས་
པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོག་སྒྲུ་མ་དང་སྒྱུར་རོ། །དེ་ཞིག་དང་པོ་ནི་གཉིས་པ་
ཡང་ཡིན་པ་དཔེར་ན། གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོར་གྱུར་པ་དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། དང་པོ་མ་ཡིན་པ་ནི་གཟུང་
བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་བཞིན་
ནོ། །ཡང་དག་པར་ལྟན་པའི་བྱང་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

རིམ་སྐད་དུ་བཤད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དབྱེ་བ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་
བཅད་པ་ནི།

གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉིན་པོ་ཡིས། །གཟུང་བར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་
གཉིས། །ཚོངས་དང་ཕྱང་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ནི་སོ་སོ་རྣམ་པ་

དགྲ། །རྩམ་དང་བཏགས་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི། །འཛིན་པའང་རྣམ་པ་
གཉིས་སུ་འདོད། །རང་དབང་བདག་སོགས་ངོ་བོ་དང་། །ཤུང་སོགས་
རྟེན་ལས་དེ་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཐབས་མཁས་པ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཐབས་
མཁས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སེམས་མི་ཞུམ་པ་ཉིད་དང་མི་དངང་བ་ལ་
སོགས་པའི་རྒྱ་ལས་བརྒྱམས་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་
པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པོ་རྣམས་ལ་སོ་སོར་མི་རྟག་
པ་དང་། རྟག་བསྐྱེད་པ་དང་། རྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། དབེན་
པ་རྣམས་སུ་མི་རྟོགས་པས་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་མི་དམིགས་པ་
དང་ལྡན་ཞིང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དེ་
དག་ཉིད་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་
ཡིན་པ་ཉིད་དང་། དེ་དག་ཉིད་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་
མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པ་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ཉིད་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་སའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་
 སོགས་པ་བཟོད་ཅིང་འདོད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་བཟོད་པའི་པ་རོལ་དུ་བྲིན་པ་ཡིན་
 པ་ཉིད་དང་། སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་སོ་སོར་
 རྟོག་ཅིང་མི་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྲིན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་
 པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མི་འདོར་བ་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྲིན་པ་ཡིན་པ་ཉིད་

དང་། ཐེག་པ་དམན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྐྱབས་མི་འབྱེད་པས་
བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་།

ཡུང་པོ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་བར་རྣམས་དེའི་
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་བཀག་པ་དང་། དེ་རྣམས་དང་དེའི་སྟོང་པ་
ཉིད་དག་པན་ཚུན་དེའི་རང་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་དང་བལ་བས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་
བར་རྣམས་སྒྲིམ་པར་བྱེད་ཅིང་དེར་དམིགས་ཏེ་སྒྲིམ་པས་ནི་དངང་བ་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་འགྱུར་བས་ན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་པར་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་བྱུང་
པར་གྱི་དོན་དུ་བསྟན་པས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་བཤད་ཟིན་
ཏོ། །

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་ཡུང་པོ་ལ་སོགས་པ་
ནས་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བར་རྣམས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་མི་
དམིགས་པར་སྟོན་ཞིང་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་འཇུག་པ་རྣམས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན་པ་
ཉིད་དང་། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམས་དང་བལ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་སྟན་དངགས་
མཁན་གྱི་རང་བཟོར་བྱས་པའི་སྟན་དངགས་སུ་རྫོང་པར་བྱེད་པ་འདི་དང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆ་བྱད་དུ་འོངས་ནས་ཁྱོད་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པས་
ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ལས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་

སངས་རྒྱལ་དང་ལྷན་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་།

ཁྱོད་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་སྤྱི་བ་ཉི་བར་སྟོན་པ་དང་། མེག་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་མཆེད་རྣམས་ནས། སངས་
རྒྱལ་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་བར་རྣམས་བདག་དང་བདག་བདག་གིས་སྟོང་བ་
ཡིན་ན། སྤྱི་བ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་
པར་སངས་རྒྱལ་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་སངས་རྒྱལ་
དང་། ཉན་ཐོས་དང་། མཁན་པོ་དང་། སྟོབ་དཔོན་དང་། ཆངས་པ་མཚུངས་པར་
སྟོང་པའི་ཆ་ལུགས་ལ་སོགས་པར་འོངས་པའི་བར་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་
ལྟར་ཉི་བར་སྟོན་པ་སོ་བདུད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་བ་ཉི་བར་སྟོན་པ་ལ། འདི་དག་ནི་བདུད་
ཀྱི་ལས་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ལ་མི་སྟོན་པ་འདི་ནི་སྤྲིག་པའི་
གྲོགས་སོ་ཡིན་ལོ་ཞེས་རིག་པར་བྱས་ནས། དེ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་དགོ་
བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་བྱད་པར་གྱི་དོན་དུ་མི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་
ཉིད་བསྟན་པས་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བར་སྐབས་ཀྱི་
ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ནི།

སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས། འོ་སོ་ཉིད་མེད་སོགས་སྟོན་
བྱེད། །དེ་ཡི་མི་མཐུན་སྤྱོད་པ་སོ་བཤེས་པ། རྣམ་པ་ཀུན་དུ་ཡོངས་འཛིན་
ཡིན། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་
རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འབྱེད་པ་ནི་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་

པར་འབྲེད་པ་ནི་ངེས་པར་འབྲེད་པ་སྟེ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམས་པར་རྟོག་པ་
བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མཐོང་བའི་ལམ་མོ། །དེའི་ཆ་སྟེ་སྤྱོད་པ་གཅིག་ལ་སྦྱེད་
པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་པན་པའི་ཕྱིར་མཐུན་པ་ནི་ངེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་
མཐུན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ངེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་བཤད་
ཐེག་རྟོ། །

སྦྱོར་པའི་རྟོན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རིགས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །དེ་ནི་སྦྱོར་
པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པའི་དབྱེ་བས་རྣམས་པ་བཅུ་གསུམ་དུ་འགྱུར་
རོ། །རྗེ་ལྷ་མོ་ཞེ་ན། རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ཆོས་དུག་དང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་
གི་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། རྟོན་ལ་རིགས་ཞེས་བརྗོད་ཅེས་མཐར་འཁལ་པར་འགྱུར་
རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། རེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་དང་། མཐོང་བ་དང་།
བསྐྱོམ་པའི་ལམ་དག་གོ། །གང་གི་ཕྱིར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རེས་
པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དང་བསྐྱོམ་པའི་
ལམ་དེ་དང་དེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བརྗོད་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གི་དོན་ཅི་ལགས། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།
རྟོགས་པའི་ཆོས་དེ་དང་དེའི་རྟོན་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི།

རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོག་གི་དོན་ནི་ཆོག་གི་དོན་མེད་པ་སྟེ།
དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་སྦྱེ་བའམ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡོད་པའམ། དམིགས་
པར་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་རྟོན་བྱང་ཆུབ་ཇུས་སུ་མེད་པའི་
འཐད་པས་སྦྱེ་མཆེད་དུག་གི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ནི་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་སྒྲིལ་ལྟུང་པའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ཆོག་གི་དོན་ནི་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སྟོན་ཏོ། །

དེ་ལ་རྩོམ་གྱུར་པའི་རྟོན་ནི། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། རྣམ་མཁའ་
ལ་བྱའི་རྗེས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། མི་ལམ་དང་། སྒྲུ་མ་དང་། སྒྲིག་རྒྱ་དང་། སྒྲི་
བརྟན་དང་། མིག་ཡོར་དང་། གཟུགས་བརྟན་དང་། རྩི་མའི་ཁྲོད་ཁྲེད་དང་། སྒྲུལ་པ་
ལ་གནས་མེད་ཅིང་། དམིགས་སྒྲུ་མེད་པའི་དཔེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་
དགྲུ་པོ་དེ་དག་གི་དོན་བསྟན་པ་ནི། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་པོ་
དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་རྣམ་པ་དགྲུར་
བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་དབྱེ་བ་དང་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། གཞུང་མངས་པ་སྤངས་
པའི་དོན་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ནི་རྣམ་པར་མ་སྟོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེས་པར་འབྱེད་
པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་གཞན་དང་། མཐོང་བ་དང་། བསྟོམ་པའི་ལམ་དག་ལ་ཡང་
བདག་ཉིད་རྩི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། དཔེའི་དོན་གྱི་བྱེད་པར་
རྣམས་ཚུལ་བསྟན་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

ཅེ་མོར་གྱུར་པའི་རྟོན་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། མ་
ནོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཆོས་ཉིད་དང་།
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། ཆོས་ཀྱི་གནས་ཉིད་དང་། ཆོས་དེས་པ་ཉིད་དང་། བདེན་
པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་མེད་པ་ཉིད་དང་། དམིགས་སྒྲུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་དཔེས་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །བརྗོད་པར་གྱུར་པའི་རྟོན་ནི་སྒྲུ་མའི་སྒྲིལ་བྱའི་གཟུགས་དང་། ཆོར་
བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་དང་། དེ་ཉིད་

ཀྱི་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་གི་དོན་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
 ཆོག་གི་དོན་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་གི་དོན་མེད་
 ཅིང་མི་དམིགས་པའི་དཔེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆོས་ཀྱི་མིག་གི་རྟེན་ནི་སྤྱི་མཐོང་གི་སྤྱི་མཐོང་ནང་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་
 དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་
 ཆོས་རྣམས་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་
 རྣམས་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁམས་རྣམས་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་མཆོད་རྣམས་དང་། དེ་
 ཉིད་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྣམས་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་།
 གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོག་གི་དོན་མེད་
 ཅིང་མི་དམིགས་པའི་དཔེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་བའི་ལམ་ཀྱི་རྟེན་ནི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོའི་ཆོག་གི་དོན་དང་། དེ་ཉིད་མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་
 བར་ཀྱི་ཆོག་གི་དོན་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་རྣམས་ནས་
 སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་བར་ཀྱི་ཆོག་གི་དོན་དང་།

འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་གནས་དང་། འདུས་
 བྱས་ཀྱི་ཁམས་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་གནས་མེད་ཅིང་རྗེས་སུ་མི་
 དམིགས་པའི་དཔེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ཀྱི་རྟེན་ནི་སྤྱི་བ་མེད་
 པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་
 བྱང་བ་མེད་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་།

དམིགས་པ་མེད་པའི་ཚིག་གི་དོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པའི་དཔེ་དང་། དེ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་ཚིག་གི་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བརྩམས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚེས་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་།

འགག་པ་དང་། མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། འབྱུང་བ་དང་། དམིགས་པ་
དང་། གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཚིག་གི་དོན་དང་། དེ་དག་
ཉིད་དཔེར་བ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་གནས་དང་། ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་
དང་བདག་དང་སྟོག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་མེད་
པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་སྟོན་པ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་
གོམས་པ་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉེན་པོ་དང་ནི་
སྟོང་བ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ། གཉེན་པོ་དང་སྤང་བ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་གང་ཡིན་ཞེ་
ན། དེགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཉེན་པོའི་རྟེན་ནི་
ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་བའི་འོད་ལ་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པའི་དཔེས་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྟོང་བའི་རྟེན་ནི་བསྐལ་པའི་མེ་འབར་
བའི་ཆེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གནས་མེད་ཅིང་རྗེས་སུ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་དཔེས་བག་
ཆགས་ཀྱི་མཚན་སྟོང་བ་སྤང་བའི་དོན་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ། གཉེན་པོ་དང་མི་
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྟོང་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའི་རྟེན་
ཞེས་རྗེས་སུ་འདུག་གོ། །དེ་ལ་གཉེན་པོ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་སྤང་བའི་རྟེན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་

དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཞེས་
རབ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཞེས་གཟེགས་པའི་ཕུང་
པོ་རྣམས་ལ་དེ་དང་དེའི་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་མེད་ཅིང་ཉེ་བར་མི་
དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབུས་ཞེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བའི་དོན་གྱིས་གསུངས་པ་གང་
ཡིན་པའོ། །

ཞེས་རབ་སྤྱིང་བཅེར་བཅས་པ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ། ཞེས་རབ་དང་
སྤྱིང་བཅེར་ཉེན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཞེས་རབ་དང་སྤྱིང་བཅེ་འབར་བ་དང་འདོད་པ་
དག་གིས་འཁོར་བ་རྩིས་པར་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བའི་ཆོས་ཉིད་དུ་
གནས་པ་ཉིད་གྱིས་གཉི་གར་མི་གནས་པར་ཞེས་པར་བྱ་བའི་དོན་གྱིས་གསུངས་
པ་གང་ཡིན་པའོ། །སྒྲོབ་མ་ཐུན་མོང་མིན་ཉིད་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ། ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཉེན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་གཟའ་དང་།
ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སྐར་མའི་ཡེ་ཞེས་རྣམས་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
མ་ཐུང་ཡས་པའི་འཛིག་ཉེན་གཞན་དུ་འཕྲོ་བའི་ཡེ་ཞེས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཉིད་གྱིས་
གསུངས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །གཞན་གྱི་དོན་གྱི་གོ་རིམས་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ།
གཞན་གྱི་དོན་གྱི་གོ་རིམས་ཀྱི་ཉེན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ལྷའི་རིས་སུ་རྣམ་པར་གཞག་
པ་དང་འབྲ་བར་འཛིག་ཉེན་གྱི་དགེ་ལེགས་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་བར་དུ་འཕྲོ་བའི་
རྒྱ་ཡིན་པ་ཉིད་གྱིས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །

ཡེ་ཞེས་རྩྱུ་ལ་བ་མི་མངའ་བར། །འབྲུག་པའོ། །དེ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། མཐར་གོ་
བར་བྱེད་པ་ནི། ཉེན་ལ་རིགས་ཞེས་བརྗོད་ཅེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་ཡེ་ཞེས་ལྷན་གྱིས་

གྲུ་བུ་པར་འཇུག་པའི་རྟེན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དང་
མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷན་གྱིས་གྲུ་བུ་ནི་འདི་ལྟར་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་
བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །

རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོད་ལ་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གནས་ནི་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་འོ། །མེད་ཅིང་
མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མེད་པ་ལས་བསྐྱེད་པ་འདི་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་མེད་པས་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་
འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་གང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་ཡིན་པ་དང་། གང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དབའ་ཡིན་པའི་ཆོག་གི་དོན་གྱི་ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ལྷན་པ་ཡང་
མ་ཡིན་མི་ལྷན་པ་ཡང་མ་ཡིན། གཟུགས་མེད་པ་བསྟན་དུ་མེད་པ། ཐོགས་པ་
མེད་པ། མཆོན་ཉིད་གཅིག་པས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མཆོན་ཉིད་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་
ཆོག་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་དང་།

མཐོང་བ་དང་བསྟོམ་པའི་ལམ་གཞིར་བྱས་ནས་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་
ཁྱད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། མ་མཐོང་བ་མཐོང་བ་དང་། མཐོང་བ་ལ་མངོན་
དུ་ཕྱོགས་པར་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ནམས་སུ་རིམ་པ་རིམ་ལྟར་བཞིན་དངོས་པོ་
དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ལྷན་པ་དང་མི་ལྷན་པ་དག་དང་། བལྟ་བར་
བྱ་བ་དང་། མཐོང་བ་དང་། བཞུགས་འབྱེད་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱེས་པ་དག་དང་། དེ་

ཡོད་པས་གཞན་མི་འདྲུག་པའི་རང་བཞིན་དང་། ཐ་དད་པ་མེད་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་ཐོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།

ཆོག་གཉིས་དང་། གསུམ་དང་། གཅིག་དང་། གཅིག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །འོན་སྐབ་པའི་རྟེན་གྱི་མཆོན་ཉིད་གང་ཡིན་སྟུང་ན། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་ཡོད་པར་
མ་གྱུར་པ་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། རྟོག་པ་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་
པས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་
དེའི་མཆོན་མ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་
དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཡོད་པར་མ་གྱུར་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་
དོ། །དེས་ན་འདིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་སྐབ་པའི་རྟེན་ཡིན་མོ་ཞེས་སྟོན་པར་
བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་
ཐོག་མ་དང་བྲལ་བའི་འཁོར་བར་གསྐྱའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཟུང་ན་ལས་འདས་ཀྱང་ད་དུང་དུ་ཡང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་
དང་ལྡན་པའི་སློབ་ཆགས་རྣམས་ཟུང་ན་ལས་འདས་ཤིང་།

དེ་ནི་ཉེས་དམིགས་རྣམ་པ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་།
གྲོགས་ངན་པ་དང་། ཐོངས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་རྣམས་ནི་དེའི་ཉེས་པ་ཡིན་
མོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ནི་བར་ཆད་མེད་པ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་
དུ་གནས་པའི་རིགས་སུ་མངོན་པར་འདོད་དོ། །གཞན་དག་ནི་རིགས་ནི་སྟེ་

མཆེད་དུག་གི་བྱང་པར་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུན་གྱིས་ཡང་དག་
པར་སྦངས་པ་དང་། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་དག་གིས་ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ལ་རང་བཞིན་དུ་བརྗོད་
པའི་དོན་བརྗོད་དགོས་སོ། །རྒྱའི་རྣམ་གངས་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། རྟེན་གྱིས་ཡང་དག་
པར་སྤངས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་པ་དེས་ན་དོན་གྱི་བྱང་པར་ཅི་ཡོད། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
གངས་ཡིན་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་འདི་མེད་དོ། །ཡང་ན་དེ་དག་གི་རིགས་ནི་བཏགས་པ་
ཡིན་ལ། འདི་ནི་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་དང་འདི་དང་འགྲིགས་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱེངས་རིགས་ཉིད་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་རིགས་ལ་
གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་སྤྱིར་གནས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། རི་ལྗང་
དམིགས་པ་ན་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་བ་དེ་ལྗང་རིགས་ཡིན་
པར་བརྗོད་བ་དེ་ན་འདིར་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་རི་སྟེ་ཆོས་བར་བྱེད། དེ་ལྟ་ན་འང་ཆོས་ཀྱི་
དབྱེངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། འདི་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་སོ། །

འདི་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སོ་ཞེས།
 རིགས་ནི་ཐ་དད་རུང་མ་ཡིན། །རི་རྐྱད་དུ། འཇམ་དཔལ་གལ་ཏེ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 གཅིག་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་གཅིག་ཡིན་ན་དེ་ལ་
 རི་ལྟར་སྟོད་དང་སྟོད་མ་ཡིན་པར་གདགས་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་
 བེ་བདེན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་མ་པའི་རྫས་གཅིག་ལས་མཛོན་པར་བྱུང་བའི་
 གཅིག་གིས་སོ་བཏང་བ་ནི་སྤང་ཅི་དང་ཡི་ཁ་ར་ལ་སོགས་པའི་སྟོད་ཐ་དད་པ་
 ཡིན་པའི་དཔེས། བརྟེན་པའི་ཚོས་ཀྱི་བྱེ་བྱག་གིས། །དེ་ཡི་དབྱེ་བར་རབ་རྩ་

བཟོད། །རི་སྐད་དུ། གང་ལ་འདུ་བྱེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་པ་
ཡིན་ལ། འདུས་མ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ཏེ།
རིགས་དེ་ནི་རྣམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་མེད་པའོ། །

རིགས་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་རོ་
གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེས་
པའི་ཆོག་ནི་ཡོན་ཏན་སྟོལ་བའི་དོན་གྱིས་ན་རིགས་ཏེ། དེ་ལས་ཡོན་ཏན་དེ་དང་
དེ་དག་སྟེ་ཞིང་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་གང་ཟག་
ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟོད་དོ། །ཡང་
གཞན་དག་ན་རེ་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་ཡིན་ལ་སའང་གནས་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་སྟོང་
པས་གནས་པ་སྟོག་ཆགས་རྣམས་ལ་གོའི་སྒྲར་ཉི་བར་འདོགས་སོ། །དེ་བས་ན་
སས་བསྐྱུས་པ་རྣམས་སྟོབ་པར་བྱེད་པས་རིགས་སོ། །ཡང་ན་ཕྱོགས་རྣམས་གོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ན་གནས་པའི་སྟོག་ཆགས་རྣམས་ལ་གོ་ཞེས་གདགས་ཏེ།
དེས་ན་གང་སྟོབ་པར་བྱེད་པས་རིགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ཐར་པ་དང་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་
རྣམས་དེ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་པོ་ཁོ་ནར་རིགས་བཤད་པར་བྱ་
བ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་དོན་གྱི་གོ་རིམས་ཡིན་ལ་འབྲས་བུས་རྒྱ་རྟོགས་པར་བྱེད་
པ་ཡིན་པ་འདི་ནི་རྟོགས་པའི་གོ་རིམས་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་རིགས་ངེས་པར་
འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ལ་འབྲུལ་པར་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །རི་སྐད་དུ།
མཆོན་ཉིད་པ་དག་གིས། གཉིས་སྟོབ་རིགས་ལས་བརྒྱུག་ནས་ནི། །སངས་རྒྱས་

སུ་འགྱུར་གཞན་གསུམ་ཡང་། །ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །སྐབ་པའི་རྟེན་བཤད་ཟིན་
རྟོ། །

སྐབ་པའི་དམིགས་པ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་
ཐམས་ཅད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གྲང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་
དགོ་ལ་སོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
སྒྲོས་པས་ནི་མི་དགོ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དག་བསྟུན། །ཅི་དེ་དག་ཁོ་ན་ཙམ་
དུ་ཟད་དམ་ཞེ་ན།

འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་རྟོག་པ་དང་། །གང་དག་འཇིག་རྟེན་འདས་འདོད་
དང་། །ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་ཆོས་དང་། །གང་དག་འདུས་བྱས་
འདུས་མ་བྱས། །སྒྲོབ་མ་སྟན་མོང་ཆོས་རྣམས་དང་། །གང་དག་སྐབ་
པའི་སྟན་མོང་མིན། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དགོ་བའི་ཆོས་ནི་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། མར་
འཇིན་པ་དང་། བར་འཇིན་པ་དང་། དགོ་སྦྱང་དུ་འཇིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་ཀྱི་
ཆེར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དགོ་སྦྱང་ཉིད་ལ་དགོ་སྦྱང་དུ་འཇིན་པས་སོ། །མི་
དགོ་བའི་ཆོས་ནི་མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཟུ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སྒོག་གཙོད་པ་
དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒོག་
གཙོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་མི་དགོ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སོ། །ལུང་དུ་མ་བསྟན་
པའི་ཆོས་རྣམས་ནི། ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཉིད་ཅེས་ངེས་པར་

གཟུང་བར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ལུས་ལ་སོགས་པའི་ལས་དག་ག་ལ་འཇ་
མི་དག་ག་ལ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །འཛིག་ཏེན་པའི་ཆོས་ནི་ཕྱང་པོ་ལྔ་དང་། སྐྱེ་
མཆེད་དང་། ཁམས་དང་། དག་ག་བརྩའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དང་། བསམ་གཏན་དང་།
ཆོད་མེད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་གང་གསུངས་
པ་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་ནི་འཛིག་ཏེན་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །

འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བརྩམས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བརྩ་བརྒྱད་ཅེས་བྱ་བའི་བར་དུ་རྒྱ་
ཆེར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པའི་ལམ་ཀྱིས་བསྐྱས་པས་ན། འཛིག་ཏེན་
ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་ནི། ཉེ་བར་ལེན་
པའི་ཕྱང་པོ་ལྔ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
བཞི་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་དག་སྟེ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟག་པ་
དང་བཅས་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སོ། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི། དཔ་
པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་
བརྩ་བརྒྱད་དག་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་ནི་
བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་ཟག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །

འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་དང་། གཟུགས་དང་། གཟུགས་
མེད་པའི་ཁམས་དང་། ཁམས་གསུམ་པར་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་

ནི་རྒྱུན་རྒྱུ་ས་ཆོག་ས་ཤིང་འདུས་ནས་བྱས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་འདུས་བྱས་ཉིད་
ཡིན་པས་སོ། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ནི། གང་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད་
པ་དང་། གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་མི་མངོན་པས་ཉི།

འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་འདུས་མ་བྱས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྤུན་མོང་གི་ཆོས་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་ནི་རྒྱ་དང་གཞན་ལ་ཡང་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སྤུན་མོང་གི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་མ་རྩ་ཅ་བདུན་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བརྩུ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །གང་དག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་དུ་སེམས་པ་དེ་དག་གིས་དམིགས་པའི་དག་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་བར་དུ་འགོ་བ་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་བརྫོད་དགོས་སོ། །

ཆུ་ཁམས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་རྣམས། །དག་པ་བཞིན་དུ་དག་པར་
འདོད། །ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ནི་མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོའི་སྟོགས་
ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤོང་བ་མེད་པས་དག་པ་སྟོགས་གཅིག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་
རྟེ། །རབ་འབྱོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་ནི་དམིགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་
འགྱུར་བས་ཁྱེད་ཀྱི་སྟོགས་ལ་ཡང་དམིགས་པ་དག་པའི་མཐར་ཐུག་པར་མི་

འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་འབྱུང་བ་ཙམ་ཉིད་ཡིན་
བའི་ཕྱིར་ཏེ། རབ་འབྱོར་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་འོ། །གཉིས་སུ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་
མེད་པ་འོ། །ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ལས་གཞན་ཅི་ཞིག་
ཡིན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་གྱི།
འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གཟུང་བ་དང་འཇིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་མི་བརྗོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ལ་བྱེད་འབྱུང་པར་ཟད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གཙོར་གྱུར་པ་ནི་རིགས་ཡིན་ལ་རྣམ་འགྱུར་གཙོར་
གྱུར་པ་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཉི་གའང་གཉི་གར་མ་བཟུགས་པ་དེས་ན་རྟེན་དང་
དམིགས་པ་དག་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་དམིགས་པ་དག་པའི་མཐར་ཐུག་
པར་འགོ་བའང་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་ཆགས་པ་ཉིད་དང་། ཡོད་པར་གྱུར་པ་མ་
ཡིན་པ་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་གང་ཞེ་ན། རང་བཞིན་
དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་
ཙམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པ་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆུལ་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་
ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་གཉིས་ནི་གཟུང་བ་དང་འཇིན་པ་བདག་གོ། །དམིགས་པ་རྣམ་
པར་དག་པ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་སྒྲོས་པས་ཆོག་གོ། །སྐྱབ་
པའི་དམིགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས།

སེམས་ཅན་ཀུན་མཆོག་ཉིད་སེམས་དང་། །སྤྲོད་དང་རྟོགས་དང་
གསུམ་པོ་ལ། །ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་རང་བྱུང་གི། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་འདི་
ཞེས་བྲ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་འདི་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་
སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མཆོག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། །སྤྲོད་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། །རྟོགས་པ་
ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། །གང་གི་སྤྱིར་མཆོག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས།
བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བགྱི་བ་
ཅིའི་སྤྲད་དུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བགྱི་ཞེས་
གསལ་བ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་
འཇུག་པའི་རྒྱ་ལས་བཅུམས་ཏེ། །སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱང་པོ་ཆེན་པོ་དང་སེམས་ཅན་
གྱི་སྤྲེ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་ནས། །སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བར་གྱི་མཆོག་ཉིད་
དུ་བྱེད་པས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱང་པོ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་རྣམས་སོ། །ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་
པའོ། །གཅིག་ཀྱང་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པར་འཇུག་པ་ན་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
བས་སྤྱང་པོ་ཞེས་སྟོས་སོ། །སེམས་ཅན་གྱི་སྤྲེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞུགས་པ་དང་ལམ་
གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་སྤྲེའི་དབྱེ་བས་སོ། །

གང་དག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་
པའི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། །དེ་ལ་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོས་རྟོ་རྟེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་

འགྱུར་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་བ་ནི་འདི་
ཡིན་ཏེ། གང་འདི་སྦྱུལ་དུ་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་འཁོར་བ་
དཔག་ཏུ་མེད་པར་གོ་ཆ་བགོ་བར་བྱའོ་སྦྱུལ་པས་འཁོར་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་།

བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་སྟེ། བདག་གིས་བདོག་པ་ཐམས་
ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་བྱའོ་ཞེས་གང་ག་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་དེ་དག་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱི་
ངན་ལས་འདས་ཀྱང་གང་ཡོངས་སུ་སྤྱི་ངན་ལས་འདས་པ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་
ཀྱིས་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་མ་འདྲེས་པས་པ་རོལ་དུ་
ཕྱིན་པ་དུག་ལ་སྤྱད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། མ་འདྲེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པའི་སེམས་དང་མ་འདྲེས་པས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་
ཆོག་གོ། །ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་སྟོང་བར་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་
བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་མཛོན་པར་སྐྱབ་པ་རྟོགས་
པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དང་།

སེམས་ཅན་ངན་འགྲོར་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ལས། སེམས་ཅན་རེ་རེའི་དོན་
ཀྱི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྱི་ངན་ལས་མ་འདས་ཀྱི་བར་དུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་
དུག་བསྐྱེད་རྣམས་ཉམས་སུ་སྟོང་བར་བྱའོ་ཞེས་ཁས་སྐྱངས་པས་ཕྱིས་རང་གི་
ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱི་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་

ཆུབ་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་ཕྱིན་ཆད་འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པ་དང་།

ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་མི་སྐྱེད་པས་སེམས་སྒྲུབས་པོ་ཆེ་དང་།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སེམས་ལ་སྒྲོམ་
པ་མེད་པས་མི་སྐྱུལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱོབ་ཅིང་ཡོངས་སུ་མི་
གཏོང་བ་དག་དང་། དེས་སྒྲོམ་སེམས་སུ་ཡང་མི་བྱེད་པས་ན་པན་པ་དང་བདེ་
བའི་སེམས་ཀྱིས་སོ། །ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དབྱེར་མེད་པ་གང་
ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་དགའ་ཞིང་མངོན་པར་དགའ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ལ་དགའ་
བའོ། །དེ་ལ་སྒྲོམ་ཞིང་མང་དུ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ལ་ཀྱན་དུ་དགའ་བ་
ཡིན་ཏེ། ཆོས་ལ་དགའ་བ་དང་། ཀྱན་དགའ་བ་དང་། ཀྱན་དགའ་བའི་རྣལ་འབྱོར་
ལ་བརྩོན་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་
རྣམས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བརྒྱ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དང་། རོ་རྩེ་ལྟ་
བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། རྣམ་མཁའ་ལྟར་ཆགས་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཞིང་
གོས་པ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བར་ཐམས་ཅད་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
གནས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་བྱེད་པས་ཏེ།

དེ་ནི་རབ་འབྱོར་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་གང་དག་ལ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོག་ས་ཆེན་པོ་དང་།
 སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱི་ཆེན་པོའི་མཆོག་ཏུ་བྱ་བའི་ཆོས་ནི་དེ་དག་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་

ཡིན་ནོ། །སྒྲོང་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། གནས་བརྟན་ལྷ་རིའི་བྱ་
སྒོ་བས་བ་སྟོན་བ་གསུངས་བ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་བདག་ཏུ་ལྷ་བ་དང་། སེམས་
ཅན་དུ་ལྷ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྟམས་ཏེ།

ཆད་བ་དང་རྟག་པར་ལྷ་བ་དང་། ཡོད་བ་དང་མེད་པར་ལྷ་བ་དང་། སྤང་པོར་
ལྷ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་བ་བརྟ་བརྟུང་དང་
སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྟོན་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བ་དང་།
བྱང་ཆུབ་རྣམ་པར་རྟོགས་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་བར་ཀྱི་ལྷ་བ་
རྣམས་སྤང་བར་བྱ་བའི་བྱིར་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་སྟོན་བ་ཉིད་ཀྱིས་
དང་། ཐབས་ལ་མི་མཁས་བ་དང་ལྷན་བ་ནི་རི་རྒྱུད་དུ་བཤད་པའི་ལྷ་བའི་ཆོགས་
བསྐྱེད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་མ་ཐག་བ་མི་དམིགས་པའི་ཐབས་ལ་
མཁས་བ་བྱུང་བར་དུ་བྱེད་བ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལ་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་པའི་དོན་
གྱིས་ན་བདག་སྟེ། འདི་ལས་ང་རྒྱལ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞུས་པའི་བདག་
ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་ན་སེམས་ཅན་ནོ། །སྟོག་གི་དབང་པོའི་དབང་གིས་སྐལ་བ་
མཉམ་པའི་རིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་པས་ན་སྟོག་གོ། །

ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་ཞིང་མི་རྟག་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བར་
བྱེད་པས་ན་སྐྱེ་བ་པའོ། །ཁས་དུ་བྱས་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བྱེད་
པས་ན་གསོ་བའོ། །བྱ་ནི་ལུས་ལ་བྱ་བར་བཤད་ལ་དེ་ལ་བརྟེན་པས་ན་བྱ་བུ་ཁ་
སྟེ་སྐྱེས་བུའོ། །གཞན་དག་ནི་སྐྱེས་པའི་དབང་པོ་དང་ལྷན་པས་སྐྱེས་བུ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་དག་གི་ལྟར་ན་གཟུགས་མཁས་བ་རྣམས་སྐྱེས་བུ་མ་ཡིན་པར་

འགྲུར་བས་མི་རིགས་སོ། །འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟེན་བས་ན་གང་
ཟག་གོ། །

གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ལས་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ལས་སྐྱེས་
སོ། །རྒྱལ་སྤང་བར་བྱེད་བ་ཡིན་པས་ན་ཤེད་བདག་གོ། །དགེ་བ་ལ་སོགས་
པའི་ལས་ལ་བརྟེན་བ་ཉིད་ཀྱིས་ན་བྱེད་བ་པོ་འོ། །དེའི་རྣམ་པར་སྤྲོན་པས་སོ་སོར་
ཀུན་དུ་སྤྱོད་བས་ན་ཆོར་བ་པོ་འོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཤེས་པ་པོ་འོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་
མཐོང་བ་པོ་འོ། །སྤྲོན་བྱུང་བ་ད་ལྟར་མེད་པས་ན་ཆད་པོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་པས་ན་རྟག་པོ། །ཡོད་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། མེད་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ལྟ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་སེར་སྐྱ་བ་ལྟ་བུ་འོ། །ལྟ་བ་
ལྟག་མ་ནི་གོ་སྐྱ་བས་མ་བཤད་དོ། །རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས།
གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གྱི་སྒོ་བས་པ་སྒྲོན་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས། མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་སེམས།

ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་མ་ལགས་པའི་
སེམས། ཟག་པ་མ་མཆིས་ཤིང་ཁམས་གསུམ་དུ་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་གང་
ལགས་པ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱད་དུ་ཆགས་པ་མ་མཆིས་ཏེ།
དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བགྱི་བའི་གངས་སུ་
མཆིའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་པའི་

དོན་གྱི་སེམས་ནི། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སོ། །མི་མཉམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་
རྒྱས་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་དང་མཉམ་པས་ན་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའོ། །

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སེམས་དེ་ནི་སེམས་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་དེ་
ལ་ཆགས་པ་མེད་དོ། །ཡང་མཉམ་པ་གང་གིས་སེམས་དེ་མི་མཉམ་པའི་སངས་
རྒྱས་དང་མཉམ་ཞེ་ན། ལྷ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་འགའ་ཡང་
སྐྱེ་བའམ་འགག་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུ་མས་
ཏེ། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སེམས་གྱི་
མཆོན་ཉིད་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྒྱུང་
སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདུ་ལས་བྱུང་བ་ནས་སོ། །ཆོས་གང་ལའང་སྐྱེ་བའམ་འགག་པ་
ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱོད་གྱི་དུས་སུ་སྤྲ་མ་དང་ཕྱི་མའི་
གནས་སྐབས་དང་འགག་པ་དང་སྐྱེ་བ་དམིགས་པའི་ཚུལ་དུ་མི་མཐོང་
བའོ། །འགྲིབ་པ་དང་འཕེལ་བ་མི་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཅེ་མའི་དུས་སུ་སྟོན་དང་
ཕྱི་མའི་གནས་སྐབས་དག་ཟད་པ་དང་བྱུང་པར་དུ་འགྲོ་བ་དམིགས་པའི་ཚུལ་
གྱིས་མི་མཐོང་བའོ། །

འོང་བ་དང་འགྲོ་བ་མི་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཟོད་པའི་དུས་སུ་རྟོགས་པའི་
ཆོས་གྱི་ཉི་བ་དང་རིང་བ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་མཐོང་བའོ། །ཀྱུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
འདིག་ཉོན་པའི་ཆོས་གྱི་མཆོག་གི་དུས་སུ་མི་མཐུན་པ་དང་། གཉོན་པོའི་སྟོགས་
དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་མཐོང་བའོ། །གང་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་

གང་གིས་མི་མཐོང་བའོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་
མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུགས་ལས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པས་བསྐྱེད་པའི་ལམ་སྟོན་པ་
ཡིན་ཏེ། རི་ལྷ་མོ་མཐོང་བ་ལ་མཛོན་དུ་བྱུགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་མེད་དོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་མེད་དོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་
དོ། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་གཟུགས་
ཀྱང་ཆགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྟམས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྦྱངས་པས་ནི་རྟོགས་པའི་ཡུལ་སྟོན་པ་ཡིན་
ནོ། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གཟུགས་མེད་པའང་གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་མེད་
དམ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྟམས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་ཀྱི་བར་
དུ་མེད་པའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྦྱངས་པས་
སེམས་དེ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དང་རྩོམ་སེམས་བཞག་ཅིང་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་
བ་གཉིས་མི་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བས་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆགས་པ་བསལ་
བར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དོ། །

དེ་ལ་མ་ཆགས་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་རྣམ་པར་དབྱེད་
པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ལྟར་སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པའི་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་ཆོགས་
ཆེན་པོ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྡེ་ཆེན་པོའི་མཚོག་ཏུ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་མ་
རྒྱལ་བ་ལ་རྒྱལ་བའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་ཆོས་མ་ཐུན་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
བྱེད་པར་ཅན་ཉིད་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དམིགས་པ་

དང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་བྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དམིགས་པ་ནི་དེའི་ཆེ་བ་ཡིན་ལ།
 ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་འོངས་པ་སྐལ་བ་ཡིན་ཏེ། མདའ་ལྟོང་སྒྱུར་བ་དང་འབེམ་ལ་
 སོགས་དང་ཆོས་མཚུངས་སོ། །སྐྱབ་པའི་རྟེན་དང་། དམིགས་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་
 བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དེ་ནི་སྐྱབ་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་
 དུལ་ལ་ནི་སྒྱུར་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱ་བ་ནི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་
 རྣམ་པ་བཞི་ལ་ནི་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་སོ་སོ་ལ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་སོ་དག་
 གིས་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། འཛིན་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གནས་བརྟན་གང་པོའི་སྒྲོབས་པ་གསལ་བར་བྱད་པས་སྐྱབ་
 པའི་དོན་གསུངས་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་སེམས་ཅན་དེ་ནི་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་
 བགོས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུམས་པས་འདི་ཙམ་ཞེས་ཆད་ཡོངས་སུ་
 མ་བཅད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་
 བྱིན་པ་རྣམས་ལ་སྒྲོད་པའི་གོ་ཆ་སྐྱབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བྱ་བ་ཤེས་པའི་
 དོན་དང་།

དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
 རྒྱུ་ལ་བཀོད་པས་སྐྱབ་པ་གཞན་གྱི་དོན་གཙོར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་ཤེས་
 པར་བྱ་བའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྐྱབ་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ།
 གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་དང་། འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་དང་། ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་དང་། དེས་པར་

འབྲུང་བའི་སྐྱབ་པ་ལོ། །དེ་ལ་གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་རྣམས་པ་བྱུག་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས།
གསུངས་པ་ནི།

དེ་དག་སོ་སོར་སྦྱིན་པ་སོགས། །རྣམས་པ་བྱུག་ཏུ་བསྐྱས་པ་ཡིས། །གོ་
ཆའི་སྐྱབ་པ་གང་ཡིན་ཏེ། །བྱུག་ཆོན་བྱུག་གིས་རི་བཞིན་བཤད། །

ཅེས་བྲུ་བ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ན་བྱུག་ཆོན་བྱུག་གིས་ཡིན་ཞེ་ན། བྲུང་ཚུབ་
སེམས་དབང་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་སྦྱོང་ཅིང་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ནི་སྦྱིན་པའི་པ་
རོལ་དུ་བྱིན་པའི་གོ་ཆ་ཉིད་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་དང་བྲལ་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་གོ་ཆ་ཉིད་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་
རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་བཟོད་པ་དང་འདོད་པ་དང་ཉེ་
བར་རྟོག་པ་ཉིད་བཟོད་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་གོ་ཆ་ཉིད་དང་། དེ་ལ་དང་པོར་ཉེ་
བར་གནས་པ་ལ་ནི་བཟོད་པའོ། །སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་ནི་
འདོད་པའོ། །རྣམས་པ་དུ་མར་ཉེ་བར་རྟོག་པ་ནི་ཉེ་བར་རྟོག་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་དགོ་
བའི་ཙ་བ་དེ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྲུང་ཚུབ་དུ་ཡོངས་སུ་བསྡོ་
བ་ནི་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་གོ་ཆ་ཉིད་དང་།

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་གཞན་ཀྱི་སེམས་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་
ཀྱིས་དགོ་བའི་ཙ་བ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྲུང་ཚུབ་དུ་ཡོངས་
སུ་བསྡོ་བ་ནི་བསམ་གཏན་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་གོ་ཆ་ཉིད་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱུ་
མར་བྲས་པའི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་གནས་པས་སྦྱིན་པར་བྲུ་བ་དང་གཏོང་བ་པོ་དང་

ལེན་པ་པོ་མི་དམིགས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩེ་ལ་ཉུ་ཕྱིན་པའི་གོ་ཆ་ཡིན་པ་ཉིད་
ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་ལས་སྒྱིན་པའི་གོ་ཆ་སྟེ་བྱག་
ཆེན་དང་པོ་ལོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རྩེ་ལ་ཉུ་ཕྱིན་པ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིང་པ་ནི་
གཉིས་པའོ། །བཟོད་པའི་པ་རྩེ་ལ་ཉུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྒྲིང་པ་ནི་གསུམ་པའོ། །བཙུན་
འགྲུས་ཀྱི་པ་རྩེ་ལ་ཉུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྒྲིང་པ་ནི་བཞི་པའོ། །བསམ་གཏན་ཀྱི་པ་རྩེ་ལ་ཉུ་
ཕྱིན་པ་ལ་སྒྲིང་པ་ནི་ལྔ་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩེ་ལ་ཉུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྒྲིང་
པ་ནི་བྱག་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་འདི་དག་བྱག་ཆེན་བྱག་དུ་འགྱུར་ཡང་གོ་ཆ་རྣམས་
བྱག་དུ་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྱིན་པ་ལ་སོགས་པར་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་
གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་བྱག་བཞད་པ་ཡིན་ནོ། །

རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱིས་པ་རྩེ་ལ་ཉུ་ཕྱིན་
པ་རྣམས་མཆན་མ་མེད་པར་བྱེད་པའི་མི་དམིགས་པ་ནི་གོ་ཆ་སྒྲུབ་པའི་རང་གི་
ངོ་བོ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། དེ་བསམ་
གཏན་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡང་བྱེད་ཅིང་དེ་དག་གི་རོ་ཐུང་བར་
ཡང་མི་བྱེད། དེ་དག་གིས་འཕྲོག་པར་ཡང་མི་འཇུག། དེ་དག་གི་དབང་གིས་སྒྲེ་
བའང་མ་ཡིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཆན་
མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་མཐོང་བས་གནས་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་
མཛོད་དུ་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བས་གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་
པས་ཐབས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་ཐབས་

ལ་མཁས་པ་དང་ལྷན་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་།
གོ་ཆའི་སྐབས་པའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་
ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་ཚུགས་བཅུའི་འཛིན་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སངས་རྒྱུ་
རྣམས་བསྐྱུགས་པ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་གོ་ཆའི་སྐབས་པ་ཡིན་
ནོ། །གོ་ཆའི་སྐབས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

འཇུག་པའི་སྐབས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལས་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།
འདི་ལྟ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་དང་དེ་ལ་འཛིན་པའོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་མདོ་
ལས་ཀྱང་། ཆེ་དང་ལྷན་པ་གང་པོ་ཇི་ཅུམ་གྱིས་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་དོན་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པ་ནི་འཛིན་པ་ཡིན་
ལ། འཛིན་པའང་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མིང་གཅིག་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པས་
རྣམ་པ་དགྱུར་འགྱུར་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་
སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་ལྷན་པའི་འཇུག་པ་དང་། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱུག་གི་
འཇུག་པ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་འཇུག་པ་དང་། ཆད་མེད་པའི་འཇུག་པ་
དང་། མི་དམིགས་པ་དང་ལྷན་པའི་འཇུག་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་
པའི་འཇུག་པ་དང་། ཆད་དུ་བྱ་བའི་འཇུག་པ་དང་། མདོན་པར་ཤེས་པའི་འཇུག་
པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་འཇུག་པའོ། །དེས་ན།

བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་སྦྱིན་སོགས་དང་། །ལམ་དང་བྱམས་ལ་
སོགས་པ་དང་། །དམིགས་པ་མེད་དང་ལྷན་པ་དང་། །འཁོར་གསུམ་

ནམ་པར་དག་པ་དང་། །ཆེད་དུ་བྱ་དང་མངོན་ཤེས་ཏུག། །ནམ་གུན་
མཁེན་པའི་ཚུལ་ལ་ནི། །འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་ཐེག་ཆེན་ལ། །འཛེག་པ་
ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་
པར་འཇུག་པ་དང་ལྡན་པའི་འཇུག་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྤྱིན་
པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོན་པ་ནམ་མཁའི་ནམ་པ་དང་རྟགས་དང་མཆན་མ་
ནམས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་
འཇུག་ཅིང་ལྡང་བ་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་སྒྲུབ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ནམ་མཁའི་ནམ་པ་དང་རྟགས་དང་མཆན་མ་ནམས་ཀྱིས་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་དང་འབྲ་བར་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ནམ་
པ་ཅན་གྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་ནམ་པ་མེད་པ་དང་རྟགས་མེད་པ་དང་
མཆན་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །

དེ་ལ་ནམ་པ་ནི། འདོད་པ་དག་ལས་དབེན་པ་སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་
ཀྱིས་དབེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་ནི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དཔྱེད་པ་དང་
བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །མཆན་མ་ནི། དབེན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་
དགའ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཡང་ན་ས་འོག་མ་དང་གོང་མའི་དབྱེ་
བས་རགས་པ་དང་ཞི་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ནམ་པའོ། །ས་གང་ལ་ཆོར་བ་གང་ཞིག་
ཡོད་པ་དེ་ནི་རྟགས་སོ། །སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་དབེན་པའི་རོ་མུང་བ་ནི་མཆན་

མཛོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དྲུག་གི་འདུག་པ་ནི་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་
དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་རབ་ཏུ་སྤང་
བའི་བྱིར་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་།
དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་དམན་པའི་སེམས་ཀྱི་གོ་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་ནི་ཚུལ་བློམས་ཀྱི་
ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་།

དེ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཆོས་
བསྟན་ཏོ་སྟོན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་།
ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱེད་པ་དང་། དེས་པར་ཉི་
བར་སེམས་པ་རྣམས་ནི་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་།
དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་གཟུང་བའི་དོན་ཡོངས་སུ་བསྐྱུང་བར་བྱ་བའི་བྱིར་
དེ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱེད་
པའོ། །དོན་དེ་ཉི་བར་གནས་པར་བཟུང་ནས་སྟོ་མ་ལུས་པར་འགོད་པར་བྱེད་པ་
ནི་སེམས་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་བཙོན་འགྲུས་མི་གཏོང་བ་ནི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་
ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་།

གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འདུག་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་
རྣམས་པར་སྟོམས་པར་འདུག་པ་ནི་བསམ་གཏན་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་
ལ་མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། རྟོང་བ་
དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པའི་རྣམས་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི། ཤེས་

རབ་ཀྱི་ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །

འཕགས་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཙུ་བདུན་
སྒྲོམ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་གསུམ་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ནི་རྣམ་པར་སྒྲོམ་
པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆད་མེད་པ་བཞི་ལ་འཇུག་པ་ནི། ཡང་ཆད་མེད་
པ་ལ་སྦྱོད་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་བཟོད་པ་ནི་བཟོད་པའི་ས་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། ཐེག་པ་དམན་པའི་སེམས་དང་མ་
འདྲེས་པ་ནི་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། བསམ་
གཏན་ཀྱི་རོ་སྤང་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་།
ཆད་མེད་པ་བཞི་ལ་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་བསམ་གཏན་ཀྱི་ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཟག་པ་ཟད་པ་སྦྱབས་པར་བྱེད་པ་
ནི་སྦྱིན་པའི་ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་།

ཆད་མེད་པ་བཞི་ལ་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་བསམ་གཏན་ཀྱི་ས་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་
རིམ་པའི་བྱེ་བྲག་འདི་ནི་ཆད་མེད་པ་བཞི་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་
བྱས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལ་སྤིང་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་ཆད་མེད་པ་དག་ནི་

རྒྱ་མ་པ་བཞི་སྟེ། འདི་ལྷ་སྟེ། བྱམས་པ་དང་། སྦྱིང་མེད་དང་། དགའ་བ་དང་། བཏང་སྟོངས་ཏེ། བྱམས་པ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དག་རེ་རེ་ཞིང་རྒྱ་མ་པ་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི། རྒྱ་རྒྱ་མ་པ་བཞིས་རྒྱ་མ་པར་བཞག་སྟེ། ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་ཉིད་དང་། མི་མ་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཉིད་དང་། རྒྱ་མ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་། འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཉེ་བར་སྐྱབ་པས་ངེ་ལྟར་ཞེ་ན། བདེ་བ་གསུམ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བྱམས་པ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་པན་པ་དང་བདེ་བ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པར་ཉེ་བར་གནས་པས་སོ། །ཡངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་པ་ན་བདེ་བ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགའ་བ་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་ས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་ནི་དགའ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་གཉིས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགའ་བ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐུགས་སྟེ། དེ་ནི་སྐྱབ་པ་སྐྱེལ་དང་དགའ་བ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲས་བུ་ཆད་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་ཆུ་འདུས་པ་དང་འབྲས་བུ། དེ་ཉིད་ཆད་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །མི་མ་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལས་ངེ་ལྟར་ཞེ་ན་འཁོར་

མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མི་འདོད་པ་ཉི་མར་སྐྱབ་པ་དང་། འདོད་པ་ཉི་མར་སྐྱབ་པའི་
གོགས་བྱེད་པའི་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་གཉིན་པོ་ཡིན་པས་སོ། །

ནམ་པར་དག་པས་ངེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། འབྲུག་རྒྱ་མེད་པས་སྤྱི་བ་པ་མེད་པ་
ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རིམ་པ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་གཉིད་དང་། རྒྱལ་པ་དང་། སྐོད་པ་དང་།
འགྲོད་པའི་སྤྱི་བ་པ་དག་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལེགས་པར་མཉམ་
པར་གཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།
གཞོན་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གཟུགས་དང་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ནམ་པར་སྤྱིན་
པ་དང་རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་གཞོན་པ་མེད་པ་ཉིད་ཅི་རིགས་པར་ཡོངས་སུ་
འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་རྒྱ་ནམ་པ་བཞིས་
ནམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་སོང་
བ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་གིས་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་སོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པ་
དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྟོད་པའི་སོ་སོའི་སྤྱོ་པ་དང་སྟོབ་པའི་ཆོས་
ངེ་སྟེད་པ་སྟེ། གང་དག་ལ་སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་དམིགས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིན་ཏུ་བསྐྱོམས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་བྱས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དམིགས་པ་མེད་པ་ནི་རྒྱ་ནམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཏེ། འཛིག་ཏེན་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཀྱིས་གྲས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་བདག་མེད་པ་གཙོར་གྱུར་པའི་འཛིག་
ཏེན་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་དོ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་

དམིགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་བྱམས་པ་དང་ལྷན་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་
དེས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཅི་ན།

དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་འདྲིལ་རྟེན་བྱུང་བར་བྱས་ཤིང་ཉི་བར་
བསྐྱབས་ནས་རྣམ་པར་གཞན་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་
འདྲིལ་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་ལྷག་པར་སོས་པས་བྱུང་བར་བྱས་
ཆུབ་པར་བྱས་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མང་པོའི་དོན་ལ་
ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལ་མཐའ་ཡས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །རིང་པོ་ནི་བསྐྱེད་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །ཉི་བར་བསྐྱབས་ནས་རྣམ་
པར་གཞན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲོ་དེ་དང་ཉི་བར་ཡང་དག་པར་སྒྲོང་ནས་དེའི་ཉི་བར་
འཆེ་བ་གཏན་ནས་སྒྲོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཉི་བར་བསྐྱུར་བ་དང་། ཁམས་རྣམས་
གྱི་དོན་ནི་འདི་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིང་རྩེ་ལ་སོགས་པའང་དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་
པར་བྱའོ། །མི་དམིགས་པ་དང་ལྷན་པའི་འཇུག་པ་ནི། ཆེ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་
གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་ནང་
ལ་སོགས་པ་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་ཤེས་ཀྱང་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་ཡིན་
པས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅུམས་ཏེ།

ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་མེད་པར་མཉམ་པར་གཞག་
པའི་ཤེས་པ་དང་། ཉག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། བདག་དང་། ཞི་བ་མ་ཡིན་པ་དང་།
སྒྲོང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། མཆོན་མ་དང་། སྒྲོན་པ་བསྐྱོག་ཆེད་བཅས་པ་རྣམས་ལ་
ཤེས་པ་མི་འཇུག་པ་དང་། དུས་གསུམ་པོ་རྣམས་དང་། ཁམས་གསུམ་པ་དང་།

འཇིག་རྟེན་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་བསྒྲིག་ཟླ་
དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་མི་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཉིད་
དང་། དེ་ལ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་འཇུག་པ་ནི། དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
སྤྱོད་པ་ལ་སྦྱོང་པའི་ཆོ། སྤྱོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་ཀྱང་
དེས་སྤྱོད་པའང་མི་དམིགས། ལེན་པ་པོའང་མི་དམིགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བའི་འཇུག་པ་ནི། དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་མ་འདྲེས་པས་བསྒྲུབ་པ་གཞིག་པའི་དོན་དུ་
སྦྱོང་པ་ཉིད་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
མ་འདྲེས་པ་བརྟ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་དག་མིང་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་
བའི་བྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །བསྒྲུབ་པ་གཞིག་པའི་དོན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པའི་དོན་གཞིག་པའི་
ཆེད་དུ་ཡིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་ནི་མ་ཡིན་པའོ། །

སྒྲུབ་པའི་དོན་ཡང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་ནི་སྒྲུབ་པའི་
དོན་ཏེ། གང་གི་བྱིར་སྒྲུབ་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ནི་རྩང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་ངོ་། །མངོན་
པར་ཤེས་པ་དུག་ལ་འཇུག་པ་ནི། དེ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྤྱིང་
པོ་བྱང་ཆུབ་ལ་འདུག་གི་བར་དུ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱིར་
སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱས་

ཀྱི་ཞིང་དུ་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུ་མཁས་ཏེ།

དེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ས་ལ་གནས་ཏེ་ཐེག་པ་དེ་དང་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་
བའི་ལུས་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ནི། དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ནས་ཀྱང་སྒྲིབ་ཆད་མ་བསྐྱོར་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་
བ་དང་། ཕྱོགས་བརྒྱའི་འཛིན་ཏེན་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་གང་ཡིན་པ་རྣམས་
ཀྱི་འཛིན་ཏེན་ཀྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་དེའི་མིང་སྟོས་པ་མཛད་ཅིང་དེ་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱོར་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་
གྲགས་པ་སྟོགས་ཤིང་དབྱངས་བརྗོད་པ་མཛད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་
དག་པར་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་བཤད་
ཐེན་ཏོ། །

ཆོག་པ་ཀྱི་སྐྱབ་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་
ཆོག་པ་ཀྱི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་དུ་འགྱུར་ཅི་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། བཅེ་
དང་སྟེན་ལ་སོགས་པ་དུག །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་བཅས་པ་དང་། །རྒྱ་དུ་འབྲེལ་
བའི་ལམ་གང་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་དང་། །ཡེ་ཤེས་དང་ནི་བསོད་
ནམས་དང་། །ལམ་དང་གཟུགས་དང་ས་བརྒྱ་དང་། །གཉེན་པོ་ཆོག་པ་ཀྱི་སྐྱབ་པ་
ཡི། །རིམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཆོག་པ་ཀྱི་སྐྱབ་
པ་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ནི་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཆོག་པ་
དང་། སྟེན་པའི་ཆོག་པ་དང་། ལྷ་ལ་ཐུགས་ཀྱི་ཆོག་པ་དང་། བཅོད་པའི་ཆོག་པ་

དང་། བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། བསམ་གཏན་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་
ཚོགས་དང་། ཞེ་གནས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་དང་། ཟུང་དུ་
འབྲེལ་བའི་ལམ་ཀྱི་ཚོགས་དང་།

ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཚོགས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། བསོད་ནམས་
ཀྱི་ཚོགས་དང་། ལམ་ཀྱི་ཚོགས་དང་། གཟུངས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། སའི་ཚོགས་
དང་། གཉེན་པོའི་ཚོགས་སོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་ནི། བཙུན་ལྷན་
འདས་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པ། གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པ་ཞེས་བགྱི་བ་ཇི་ཙམ་
ཀྱིས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་ཞེས་བགྱི་བ་ལགས་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྤྱིར་འཇུག་པའི་རྒྱ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་དབང་
དུ་མཛད་དེ། རྩོགས་བརྩུ་རེ་རེ་ཞིང་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་གསྐྱའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་
སྟོང་ཀྱི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དང་། རྩོལ་སོང་གི་སྤྱེ་གནས་དང་། གཤེན་རྗེའི་
འཇིག་རྟེན་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་སྤྱང་བར་བྱས་ནས་
སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་དང་དེ་ཞེ་བར་བྱས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྱག་འཆམ་
བ་ཐོབ་ནས། རྒྱུན་དེས་དེ་རྣམས་རན་སོང་དེ་རྣམས་ལས་ལངས་པར་གྱུར་ནས་
བྱང་ཆུབ་པའི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་མཉེས་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྤྱན་པའི་སྤྱེ་བ་ཡང་
དག་པར་འཇིན་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་
ཅན་ནི་སྤྱགས་རྗེ་ཡིན་པའི་བྱུང་རོ། །

སྤྱིན་པའི་ཚོགས་ནི་ཟས་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་དེ་དང་དེ་འདོད་པའི་
སེམས་ཅན་དེ་སྟོང་ཉིད་ལ་ཟས་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་དེ་དང་དེ་བྱིན་ནས་ཆོས་

བསྟན་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་དང་མི་འབྲལ་བར་བྱེད་པ་
ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་སེམས་ཅན་དེ་
སྟེང་ཁོ་ན་དགེ་བ་བརྟུང་ལས་ཀྱི་ལམ་དང་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་ནས།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འབྲེས་པ་བརྟ་བརྟུན་ཀྱི་བར་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་དེ།

སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀྱང་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་ཚོས་བསྟན་པ་དེ་
དང་མི་འབྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཟོད་པའི་ཚོགས་ནི། གལ་
ཉེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་ལ་རྟོ་དང་། དབྱུག་པ་དང་། བོང་བ་དང་།
ཁུ་ཚུར་དང་། ལག་ཆས་བདེག་ཅིང་མཚོན་ཀྱིས་འདེབས་ཀྱང་དེ་ལ་བདག་གིས་
འབྲུག་པ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་འགའ་ཅམ་ཡང་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ་སྟུམ་ཞིང་རང་
གི་བཟོད་པ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་
ཚོགས་ནི། སེམས་ཅན་དེ་ཅམ་པ་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྷན་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་བཙོན་འགྲུས་ལ་ལེན་དུ་འཇུག་ཅིང་
འཇུད་དེ་རབ་ཏུ་འགོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དག་པར་ངེས་པར་སྒྲུར་བ་དང་། རབ་ཏུ་
འཇོག་པ་དང་། མ་ཆང་བ་མེད་པའི་དོན་བརྟོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །

བསམ་གཏན་ཀྱི་ཚོགས་ནི། སེམས་ཅན་དེ་སྟེང་ཁོ་ན་རང་ཉིད་ལ་གནས་
ནས་ཚོས་འགའ་ཡང་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་རྣམ་པར་གཡེང་བ་མེད་པར་མ་
མཐོང་བར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་དེ་ཉིད་ལ་འཛིན་དུ་འཇུག་ཅིང་འཇུད་
དེ་འགོད་པ་དག་གིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚོགས་ནི། རི་ལྷ་ར་

རང་ཉིད་ཆོས་གང་ལ་འང་ཚུ་རྩོལ་དང་པ་རྩོལ་མི་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་
ནམས་ཀྱང་དེ་ལ་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འབྱུག་ཅིང་འཇུག་དེ་འགོད་པ་ནམས་
ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ཚུ་རྩོལ་ནི་འཁོར་བ་སྟེ། འདི་ཙམ་དུ་བྱིས་པ་ནམས་ཉམས་དགའ་བ་
ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །པ་རྩོལ་ནི་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ། རང་གི་དོན་ལྷུང་ལེན་པ་
ནམས་སྦྱོར་བའི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རྩོལ་དུ་བྱིན་པ་ཉིད་དུ་ཉམས་དགའ་བ་ཉིད་
ཀྱིས་སོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་ཆོག་པ་ནི། ཡང་བདག་ཉིད་པ་རྩོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་གནས་
པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དེ་སྟེང་ཁོ་ན་པ་རྩོལ་དུ་བྱིན་པ་བྱུག་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
ཐོགས་ཀྱི་ཆོས་ནམས་དང་། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་ནས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བརྟ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་
ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་འབྱུག་ཅིང་འཇུག་དེ་འགོད་པ་སེམས་ཅན་ཀྱི་ཁམས་འདི་
ཙམ་ཞེས་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ་ལ་དམིགས་པ་ནམས་དང་། དེའི་ཆེ་བ་དེ་བ་ཉི་བར་
སྐྱབ་པ་སྐྱིན་པའི་པ་རྩོལ་དུ་བྱིན་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་བདེ་བ་ཉི་བར་སྐྱབ་པ་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རྩོལ་དུ་བྱིན་པ་དང་། བཅོད་པ་ཅན་སྟོ་བ་དང་ལྡན་པ་ཅེ་གཅིག་
དུ་གཏོད་པས་ནི་གཅིག་དུ་ངེས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་བྱིར་ན་གཅིག་དུ་ངེས་
པའི་བདེ་བ་ཉི་བར་སྐྱབ་པ་བཅོད་པ་དང་།

བཙོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་ཀྱི་པ་རྩོལ་དུ་བྱིན་པ་དང་། གཏན་དུ་བའི་
བདེ་བ་ཉི་བར་སྐྱབ་པ་ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོལ་དུ་བྱིན་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །ལྷག་མཐོང་གི་ཆོག་པ་གསུངས་པ་ནི། སྐྱུ་མའི་མཁན་པོ་འཇམ་སྐྱུ་མའི་མཁན་

པོའི་མཆན་གྱི་མཁས་པ་ཞིག་གིས་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གཉིས་པས་སྐྱུ་མའི་རང་
བཞིན་ནི་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ཅན་མ་ཡིན་པ་འགའ་ཞིག་ཡིན་པོ་ཞེས་རང་གི་ངོ་བོ་
ཡོད་པར་དོགས་པ་འགོག་པར་བྱེད་དེ་དེ་ནི་སྒྲུབ་བ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟར་སྐྱུ་མའི་ཆོས་ཉིད་
ཉི་བར་བཟུང་ནས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གཏམ་ཡོངས་སུ་གཡོ་བས་སུན་སྤྱང་བའི་འདིག་རྟེན་པ་
ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲུབ་བ་ཅམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་
སྤྱིར། བཅོམ་ལྷན་འདས་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་
པའི་དོན་འཆལ་བ་ལྟར་ན་སྐྱུ་མའི་ཆོས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཉི་
བར་བཟུང་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ནི་རང་གི་མཆན་ཉིད་སྒྲོང་བ་
ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་དུ་གོ་ཆ་མ་མཆིས་པའི་གོ་ཆ་བགོས་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་
བས། གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གྱི་དོན་ཤེས་པ་གསལ་བར་བྱ་བ་ནས་བརྟམས་
ཏེ། དེ་ཅིའི་སྒྲུབ་དུ་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
དང་། ས་རོལ་དུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་དང་། སྒྲོང་བ་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བརྟ་
བརྟེན་ཀྱི་བར་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གོ་ཆ་རྣམས་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གོ་ཆའི་བར་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོང་བ་
ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་མེད་པའི་གོ་ཆ་བགོས་པ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་།
དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། བྱེད་པ་པོ་ཉི་བར་མི་དམིགས་པའི་སྤྱིར་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་

མཁུན་པ་ཉིད་དང་གོ་ཆའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་མ་བྱས་རྣམ་པར་མ་བྱས་
མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཡུལ་འགོག་པ་དང་། བྱང་པོ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་དང་། བདག་དང་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་།

མི་ལམ་དང་། སྐྱ་བརྟན་ལ་སོགས་པ་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། མ་ནོར་བ་དེ་
བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་
ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱེད་པ་དང་། མངོན་
པར་འདུ་བྱེད་པ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བའི་བྱེད་པ་པོ་རང་དབང་
ཅན་གཅིག་འགོག་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མི་བྱེད། རྣམ་
པར་མི་བྱེད། མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོག་གསུམ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་
དུ་གོ་ཆ་དང་། འདུག་པ་དང་། ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་རྣམས་སུ་མ་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་བ་
དང་། དེ་ཁྱད་པར་དུ་འགོ་བ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་བྱེད་
པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་གོ་ཆ་མ་མཆིས་པའི་གོ་ཆ་འཆལ་བར་རིག་པར་
བགྱེད་ཞེས་དེ་དག་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གྱི་ཆོགས་ནི། བདག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
གསུངས་པ་ནི་མི་བྱེད་རྣམ་པར་མི་བྱེད། མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། དེ་ཤིན་ཏུ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བགྱེད་པ་འདིའི་དོན་འཆལ་བ་
ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ། མེད་པ་དང་། དཔེན་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་།
ཞི་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་། མཆོན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། མངོན་པར་

འདྲུ་མ་བྱས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་དེ་ཤིན་ཏུ་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་
རྣམས་ཀྱིས་བྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནས།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཡོངས་
སུ་སྐྱོང་བ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ལས་
འདས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་བཅེངས་མ་གྲོལ་བ་ཉིད་བྱ་བའི་རང་གི་
ངོ་བོ་བཀག་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
ཤེས་རབ་དང་སྦྱང་རྩེ་དག་གིས་གོ་རིམ་ས་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་མ་བཅེངས་མ་གྲོལ་བར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ན་འདི་ནི་གནས་ཉིད་དུ་གསུངས་
པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱང་རྩེ་སྦྱང་བ་དེ་སྦྱང་དུ་སེམས་ཅན་ལ་
ཐན་འདོགས་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་དེར་གནས་སུ་ཟེན་གྲང་འཁོར་བར་ཆགས་
པར་མི་བྱེད་དོ། །སྦྱོ་ཡིས་དེར་ནི་གནས་པ་ཡང་། །བཀམ་པ་རྩེས་སུ་འབྲེལ་མ་
ཡིན། །བྱན་པ་ཡིས་ནི་བཅེངས་པའི་སེམས། །བྱི་རོལ་དུ་ནི་འཇུག་མི་འགྱུར། །སོ་
སོར་རྟོག་ལ་ཡང་དག་རེག །ས་ནི་གནས་སུ་འཛེན་པར་བྱེད། །སྐྱེས་པའི་སེམས་
ལ་བརྟེན་པ་དང་། །འགའ་ཞིག་སྐྱེད་འདའ་བར་འདོད། །འཛིན་རྟེན་ལེགས་པ་ལ་
བརྟེན་པ། །འགའ་ཞིག་འཁོར་བར་འཁོར་བར་འདོད། །ཅེས་སོ། །

ཤེས་རབ་སྦྱང་རྩེའི་སྐྱོང་བ་དང་། །དེ་དག་ཐན་ཚུན་ཐ་མི་དད་པ་དང་། མི་
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་འདས་པ་དང་། སྐྱོང་བ་ཤིན་ཏུ་སྐྱུངས་པ་དང་། རྟོགས་པ་
པོའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སྐྱོང་བ་གང་གིས་དེ་ལྟར་གང་ནས་གང་དུ་གང་ཞིག་
ངས་པར་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བའི་དེ་བ་ལྟ་གང་ཞེས་བྱ་བར་ཉི་བར་སྟོན་པའི་སྟོན་ནས་

ཞུས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་
གང་ལགས། རི་ཅམ་གྱིས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ལགས།
གང་ནས་གང་བྱང་བ་ལགས། གང་དུ་གནས་པར་གྱུར་པ་ལགས། ཐེག་པ་དེ་ནི་
གང་ཞིག་འབྱུང་བར་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ངི་བ་དང་པོ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཆོག་པ་ནི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་
བྱེད་པས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམས་སོ་སོ་ལ་བདག་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་
གྱིས་གནས་ཤིང་གཞན་དག་ལ་ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་འཇུག་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
ཡིན་པ་ཉིད་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་པ་ཀྱང་སྟོང་བ་ཉིད་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ཉི་ཤུའི་མཆན་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་རྣམ་
པ་ཉི་ཤུ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ཐེར་ཟུག་ཏུ་
གནས་པ་མེད་པ་དང་འཇིག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར་ནང་སྟོང་བ་
ཉིད་དོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཀྱུ་ཙ་ནི་ཆོག་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡོད་
པའི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་བྱིར་ཨ་ཀྱུ་ཙ་སྟེ། ཆོག་པ་བར་གནས་པ་མེད་
པའོ། །

དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དེ་ཅི་ཞིག་འཇིག་པར་འབྱུང་ཏེ། དེས་ན་འཇིག་པ་མེད་པ་
ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་ནི་འདིའི་རང་
བཞིན་ཡིན་ནོ། །བྱིའི་ཆོས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་
ཡིན་པའི་བྱིར་བྱི་སྟོང་བ་ཉིད་དོ། །བྱི་ནང་གི་ཆོས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དེ་ལྟ་བུའི་རང་

བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྤྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ནང་གི་སྤྱེ་མཆེད་ནི་དབང་པོ་
 རྣམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །

བྱི་ཞི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་གང་ཡིན་པའོ། བྱི་ནང་གི་དབང་
 པོའི་ཉིན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་བྱིར་ནང་
 ཡིན་ལ། དབང་པོས་མ་བསྐྱུས་པའི་བྱིར་ན་བྱི་རོལ་ཡང་ཡིན་རོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་
 མཆེད་ལ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་དག་གསུམ་ཅར་ཡང་སྤིང་བ་དེས་ན་འདིའི་ནང་
 ལ་སོགས་པ་ནི་ངེ་ལྟར་སྤིང་བ་བཞིན་རིག་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་
 ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་པས་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་
 བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ནི་འདིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེས་གྲང་སྟོང་
 བ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དེ། དེར་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤང་བའི་བྱིར་རོ། །སྤྱོད་པས་
 བཅུ་པ་ནི་སྤྱོད་པས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཆེན་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་དེ། དེ་རྣམས་ནི་
 དབྱིབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དོན་དམ་པ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ནི་ཐུ་
 ངན་ལས་འདས་པའི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་པ་
 སྟོང་བ་ཉིད་དེ། །དེ་ནི་བྲལ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

འདུས་བྱས་དང་ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་སྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱིས་འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་བྱལ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་
ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་གཉེན་པོར་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུས་མ་བྱས་སྟེ་བ་མེད་པ་
དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་། གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་དོན་ནི་
དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་སྟེ། སྟེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་

ནུམ་ས་ཀྱིས་གདགས་པའི་རྒྱ་མཚན་བརྒྱུག་ཆེ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །མཐའ་ནི་མཐས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཐའ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་
མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །

མཐའ་ནི་ཆ་སྟེ། དེ་ལ་དེ་དག་ཆར་ནུམ་པར་གཅོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གདགས་
རྒྱ་མཚན་གྱི་དངོས་པོར་ནུམ་པར་གཞག་པ་དེ་ནི་ཉག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་དག་
གིས་དབུས་ན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཐོག་མ་དང་བར་མ་དང་ཐ་མ་ནུམས་ནི་དེས་
སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། ཐོག་མ་ལ་སོགས་
པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཏན་དུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོར་
བ་དང་སྤངས་པ་བཏང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དོར་བ་ལས་བརྒྱུག་པ་ནི་དོར་བ་མེད་
པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དེས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་སྟེ། དོར་བའི་བྱ་བ་རང་
བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་དོར་བ་མེད་པ་གདགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་མི་འཐད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་བྱས་པས་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ་དེ་
ནི་དེས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་སྟོང་པ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་
བྱས་ནུམ་པར་འགྱུར་བ་དང་ནུམ་པར་མི་འགྱུར་བའི་གཞི་དཔེས་ཉེས་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

ཆོས་ནི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ།
འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ནི་པན་ཚུན་སྟོས་
པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པས་ན་རང་བཞིན་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གཟུགས་སུ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་

པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱེས་བྱའི་
བྱེད་པ་ནི་འཕྲོང་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ་ཞེས་བྱ་བས་སོ། །

སྒྲིགས་འདིས་ནི་སྐབས་གོ་རིམས་མ་ཆང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལ་
ཡང་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་གཞན་དགག་པའི་སྟོན་སྟོང་པ་ཉིད་འབའ་
ཞིག་ཁོ་ན་རྫོང་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། འདི་དག་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་གོ་
རིམས་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ནི་སྐབས་ཀྱི་
དོན་ཁོ་ན་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། གཙུ་བོ་བསྟན་བཅས་ཀྱི་དོན་ནི་མ་ཡིན་པར་
འགྱུར་བ་དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་རྣམས་སྟོང་བ་དང་འགྲོ་བར་བྱ་བའི་གོ་
རིམས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཉམས་པའི་ངོ་བོར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་དེ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་
སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བརྟེན་དོ། །གལ་ཏེ་གང་ཞིག་དམིགས་པར་བྱ་བ་དེ་ནི་མེད་པ་
ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བ་ཞིན་ནོ། །སྟོང་པ་ཉིད་འདི་འང་རྣམ་པར་མི་
རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེས་ན་འདིར་ཅུང་
ཟད་དཔྱད་པར་བྱའོ། །དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་འདི་ནི་རྣམ་པར་
མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅུང་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ཆ་གཉིས་ལ་
གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཆ་གཅིག་ལ་དམིགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །ལ་
ལ་ན་རེ་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་

ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ཉིད་ནི་རིགས་ཏེ། གང་ཞིག་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་
སྟོང་བ་ལ་དམིགས་བ་དེར་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་ལམ་དུ་ཤེས་བ་རྟ་ལ་
སོགས་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ལ་དམིགས་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །

སྤྱི་མཐུན་གྱི་གསལ་དག་ལ་ནི་ཡེ་ཤེས་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྤྱོད་ལུལ་ཅན་དུ་
འགྱུར་ཞིང་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱང་འདུས་བྱས་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །སྤྱི་གསལ་
གསུམ་པ་ལ་ཉེས་པ་བརྗོད་ཟེན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
གང་གི་སྤྱིར་གསོད་པ་སོ་བསཏན་ན་ལྟས་བྱེན་སྤྱོད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་
རོ། །མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་
ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་གསལ་རྣམས་པར་གཞག་པ་འདི་ནི་སྤྱི་གསལ་ཅན་
ཡིན་རོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་གསལ་ནི། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་དང་ཞེས་བྱ་བ་
ནས་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཆགས་པ་མེད་པས་རྣམས་པར་གྲོལ་ཞིང་གོས་པ་མེད་པ་ཞེས་
བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ལ་དཔའ་བར་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་
ངེ་འཇིན་གང་ཞེ་ན།

ཉིང་དེ་འཛིན་གང་གིས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡོད་ལུལ་ཉམས་སུ་
 མྱོང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། འདི་ནི་དཔའ་བར་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏེ་ཞེས་
 བྱ་བའི་བར་ཉིང་དེ་འཛིན་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་བསྟན་པས་གང་ག་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་མོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ག་སྤུམ་རབ་ཀྱི་
 མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་བའི་རྟེན་ཡིན་པས་ན་བསོད་ནམས་མང་པོ་སྟེ་བའི་རྒྱ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་གྱི་ཚོགས་གསུངས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཟན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་བཞི་སྟེ་
ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུ་ཏེ།

བསྐྱབ་པ་ལས་འདའ་བའི་གཡེང་བའི་གཉེན་པོར་གནས་པ་དང་འདུག་པ་ལ་
སོགས་པའི་སྒྲིད་ལམ་རྣམས་དང་། འགྲོ་བ་དང་། འོང་བ་དང་། ཀྱན་དུ་ལྟ་བ་དང་།
རྣམ་པར་ལྟ་བའི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་སྒྲིད་པ་དང་། དབུགས་འབྱུང་བ་
དང་རྒྱབ་པ་དག་ལ་རྩ་མཐུན་གྱི་དཔེས་རིང་བ་དང་བྱང་བར་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དང་།
རིལ་པོའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་གཉེན་པོར་བ་ལང་གསོད་པའི་དཔེས་ཁམས་རྣམས་ལ་སོ་
སོར་རྟོག་པ་དང་། གཙང་བར་སྤྱན་ཅི་ལོག་པའི་གཉེན་པོར་ཞིང་པའི་སྦྱང་གི་
དཔེས་མི་གཙང་བ་ཉིད་དུ་ནང་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ་སོར་རྟོག་པ་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་དང་ཕྱི་དང་ནང་གི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སྤྱོད་ལས་
ཟན་པ་ཉི་བར་འཛོག་པ་དང་། དེ་ལུས་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ལ་
ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོ་དང་དེའི་མཚན་མར་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །དུར་ཁྲིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རོ་བོར་བའི་གནས་སུ་ལོ། །ལུས་
འདི་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱེ་བ་འདི་ཉིད་པའོ། །

ཚུལ་དེ་དང་སྦྱར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཤི་བའི་རོ་དང་རོ། །རི་ལྟར་ཉི་བར་སྦྱར་
ཞེ་ན། ལུས་འདི་འང་འདི་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཅན་དང་འདི་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་ཏེ་ཞེས་
བྱ་བ་སྟེ། ལུ་བ་དང་ཁྲག་གི་གནས་སྐབས་ནས་གནས་སྐབས་དེ་དང་དེ་ཤི་བའི་
ལུས་སྦྱར་ནས་དེ་མི་རྟོག་པའི་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པས་

ཆོག་གཉིས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གང་ཡང་མེ་ལ་སོགས་པ་མཐར་ཐུག་
པར་བྱས་པ་དེའང་གཏན་དུ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉིད་འདི་ལས་མ་འདའ་བའོ་ཞེས་
ཆོག་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱན་པ་ནི་གདུང་བས་ན་རྒྱན་པ་སྟེ་གདུང་བ་དང་ཀུན་དུ་གདུང་བ་དང་མི་
མ་ཐུན་པར་གྱུར་པ་སྟུག་བསྐྱེད་བའོ། །རྒྱན་པའི་སྒྲིབ་བ་དེ་འདི་ལ་ཡོད་པས་ན་
རྒྱན་པ་དང་ལྡན་པའོ། །ཤེས་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་ཤིན་ཏུ་རིག་པས་
སོ། །བྲན་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་མ་བརྗེད་པའོ། །རྣམ་པར་
བསལ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱིར་བསྐྱོག་ནས་སོ། །ཅི་ཞེ་ན། འཛིག་རྟེན་ལ་ཆགས་
སེམས་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དག་གོ། །དེ་ལ་ང་དང་ངའི་ཞེས་བྱ་བར་མངོན་དུ་
ཐོགས་ནས་ལུས་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆགས་སེམས་སོ། །མི་འདོད་པ་རིག་པ་དང་
མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་ཁུམ་པ་ཉིད་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་
བདེ་བར་བྱིན་ཅི་ལོག་པའི་གཉེན་པོར་ཆོར་བ་བྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་དང་། ཉག་
པར་བྱིན་ཅི་ལོག་པའི་གཉེན་པོར་སེམས་བྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་དང་། བདག་ཏུ་
བྱིན་ཅི་ལོག་པའི་གཉེན་པོར་ཆོས་བྲན་པ་ཉི་བར་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། བྲན་པ་མེད་པ་
དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དོན་དམ་པ་མི་བྲན་པ་རྣམས་འདི་
དག་གིས་ཉི་བར་འཛོག་པར་བྱེད་པས་ན་བྲན་པ་ཉི་བར་འཛོག་པའོ། །

སྟེ་གཏོ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་སྐྱེད་པ་དང་
སྤང་བའི་བྱིར་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་དང་།
གནས་པ་དང་བྱིར་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་བྱིར་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་

དག་ཅིང་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འདི་དག་སྤོང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལ་འདུན་པ་
བསྐྱེད་དོ། །འབད་དོ། །བཙུན་འབྲུག་ཙམ་མོ། །སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་ཏོ། །ཡང་
དག་པར་རབ་ཏུ་འཛོག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དེ་མི་
སྤོང་བ་དང་ཚུལ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཆོག་གཅིག་དང་
གཉིས་དང་གཉིས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

འདུན་པ་དང་། བཙུན་འབྲུག་དང་། སེམས་དང་། སྤྱོད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྷན་པའི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་བཞིན་ཆམས་ཏེ། འདི་དག་ནི་
ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་སྣ་ཆོག་པ་འབྲུག་པའི་རྒྱུ་ལ་སྟེ་ཡན་ལག་ཡིན་པས་རྩ་འབྲུལ་
གྱི་རྒྱུ་པའོ། །དེ་ལ་འདུན་པ་ནི་བྱེད་པར་འདོད་པ་ཉིད་དོ། །ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་
སེམས་ཅེ་གཅིག་པའོ། །དེས་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་བྱིར་མཛོན་པར་འདུ་
བྱེད་པས་ན་དེའི་འདུ་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱུད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདུན་པ་དང་།
ཙམ་བ་དང་། དད་པ་དང་། ཤེན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། རྩན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་།
སེམས་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་སོ། །དེ་དང་ལྷན་པ་ནི་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ལྷན་
པའོ། །དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་སྟེ་ཡན་ལག་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་
གོ། །སྟོམ་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྟོམ་པ་གོམས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། སྦྱོར་བ་རྒྱས་
པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་སྦྱོར་བ་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་དམ། སྦྱོར་བ་བརྟན་པར་གྱུར་
པའམ། མི་དགོ་བའི་ཆོག་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆོས་མཛོན་པ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན་སྟོམ་པ་འང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། རྒྱུང་དུ་དང་།
འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། བཙུན་བྱ་མ་ཡིན་པ་བྲལ་བའི་འབྲས་བྱ་

ཅན་དོན་རྫོགས་པའོ། །དེ་ཉིད་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་འབྲས་
བྱ་ཅན་ཏེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བཞིའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་ལོ། །རྣམ་པར་སྒྲོམ་པ་ནི་
སྒྲོམ་པས་ཏེ་ལུས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བའོ། །སྒྲོམ་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ངེས་པར་སྤྱོད་
བའོ། །སྒྲོམ་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་གཞོན་པ་སེལ་བའོ། །སྒྲོམ་པ་ནི་ཤེས་རབ་བརྟེན་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ལོ། །

བདེན་པ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་
ནི་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་རྣམ་པར་དབེན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་ལྡན་པ་
སྟེ། དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་རོ། །འགོག་པ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་ལྡན་པ་
སྟེ། དགའ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེར་འགོག་པ་ཡིན་
པས་སོ། །རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་
དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། རི་ལྟར་སྤྱིད་པ་མ་སྤངས་པའི་ཤེས་པ་
གསལ་བ་སྤྱོད་དུ་འགོ་བའི་འདོར་བ་ནི་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་སོ། །གཞན་
ཡང་བག་ལ་ཉལ་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་ནི་དབེན་པའོ། །ཀུན་ནས་ལྡང་བ་དང་
བྲལ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའོ། །ཀུན་དུ་སྤྱོད་པ་ཡང་དག་པར་བཅད་པ་ནི་
འགོག་པའོ། །

ཉེ་བར་ལེན་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ནི་རྣམ་པར་སོང་བའོ། །ཡང་
ཆོས་མངོན་པ་པ་རྣམས་ན་རེ་དབེན་པས་ནི་ཁམས་ལས་དབེན་པའོ། །འདོད་

ཆགས་དང་བྲལ་བས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའོ། །འགོག་
བས་ནི་ལས་འགོག་པའོ། །རྣམ་པར་སྤྲོང་བས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་སྤྲོང་བ་སྟེ།
ཆིག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྲོང་ན་ལས་འདས་པ་ཉིད་བརྗོད་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་འཆད་
དོ། །

གཞན་ཡང་གཟུང་བ་དང་འཇིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞིའི་གཉེན་
པོ་གང་ཡིན་པ་མཐོང་བའི་ལམ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དབེན་པ་ལ་
གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆིག་བཞི་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་
གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོའི་གཉེན་པོ་ནི་དབེན་པ་སྟེ། དེས་རྣམ་པར་བྱང་
བའི་སྤྱོད་ལས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱོད་སྤྲང་བས་དབེན་པའི་བྱིར་
རོ། །གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་གཉེན་པོ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་
སྟེ། དེས་དགོ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་
བྱིར་རོ། །འཇིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོའི་གཉེན་པོ་ནི་འགོག་པ་སྟེ། དེས་
བདག་རང་དབང་ཅན་ལ་སོགས་པར་འཇིན་པ་མ་ལུས་པར་འགོག་པའི་བྱིར་ཏེ་
སྤང་བའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། །འཇིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་
པའི་གཉེན་པོ་ནི་རྣམ་པར་སྤྲོང་བ་སྟེ། དེས་སྤང་བོ་ལ་སོགས་པ་བདག་ཏུ་བཏགས་
པའི་རྒྱ་མཚན་སྣ་ཆོགས་པ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་
སྤང་བའི་བྱིར་རོ། །

དམིགས་པ་དང་ཉེན་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ནི་གནས་སོ། །རྣམ་པར་སྤྲོང་བ་ནི་
འདོར་བའོ། །ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་ནི་མཐར་ཐུག་ཅིང་ཐུར་ཐུག་པའོ། །དད་པ་དང་།

བཙུག་ཡག་པོ་དང་། རྒྱ་ལ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ནི་དབང་བྱེད་པའི་
 རོན་གྱིས་ན་དབང་པོ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ཉིད་ནི་མི་སྤྱུང་པའི་རོན་གྱིས་ན་སྟོབས་
 རྣམས་སོ། །རྒྱ་ལ་དང་ཆོས་རྣམས་པར་འབྱེད་པ་དང་། བཙུག་ཡག་པོ་དང་། དག་ལ་
 བ་དང་། ཤེས་རྒྱ་སྤངས་པ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་།

བཏང་སྟོམས་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གི་དོན་གྱིས་ན་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་སོ། །ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དང་། རྟོག་པ་
དང་། དག་དང་། ལས་གྱི་མཐའ་དང་། འཆོ་བ་དང་། རྩིས་བ་དང་། བན་བ་དང་།
ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་ལྷ་རན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་
པའི་དོན་གྱིས་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་རྣམས་སོ། །སྟོང་པ་ཉིད་
དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་བསྟུ་
བའི་དོན་གྱིས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་རྣམས་སོ། །སྟུག་བསྐྱལ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་
དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་དང་། ཟད་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་དང་། ཚས་དང་། རྗེས་སུ་
རྟོགས་པ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་དང་། ཡོངས་སུ་འབྲིས་པ་དང་། སྐྱེ་བཞིན་པའི་ཤེས་
པ་ནི་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་ཁྲབ་པའི་དོན་གྱིས་ན་ཤེས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཤི་ཤེས་
པ་ཀྱན་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཀྱན་ཤེས་པ་དང་། ཀྱན་ཤེས་པ་སྤང་བའི་
དབང་པོ་རྣམས་ནི་མཐོང་བ་དང་སྟོམ་པ་དང་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་བསྟུས་པའི་དོན་
གྱིས་སོ། །

རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྟོག་པ་མེད་པ་ལ་
དཔྱད་པ་ཅི་མ་དང་། རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དཔྱད་པ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཇིན་ནུས་མ་ཅི་

ཡན་ལག་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་།
དགོ་འདུན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། གཏོང་བ་དང་། ལྷ་དང་། སྐྱོ་བ་དང་། འཆི་བ་
དང་། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། དབུགས་རྩལ་པ་དང་། འབྱུང་བ་བྲན་པ་རྣམས་ནི་
སྟོབས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་རྟེན་དང་། གཞི་དང་། དབང་པོ་དང་།

ཡིད་མི་རྟོན་པ་དང་། རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་མ་བཟེད་པའི་དོན་
གྱིས་སོ། །དེ་ལ་རྟེན་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་སོ། །གཞི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་།
གཏོང་བ་གཉིས་སོ། །དབང་པོ་ནི་ལྷ་རྣམས་སོ། །ཡིད་མི་རྟོན་པ་རྣམས་ནི་སྐྱོ་བ་
དང་འཆི་བ་གཉིས་ཀྱིས་སོ། །རང་གི་བདག་ཉིད་མི་བཟེད་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་
དང་། དབུགས་སྤྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བ་བྲན་པ་གཉིས་སོ། །བསམ་གཏན་དང་། ཚད་མེད་
པ་དང་། གཞུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་དང་
དམིགས་པ་ལ་འདའ་བའི་དོན་གྱིས་སོ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ནི་
གཉིས་དང་གཅིག་དང་བཞི་དང་གཅིག་གི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་བ་པའི་
གཉིན་པོའི་དོན་དང་། སྐྱུལ་པ་ལ་རྒྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉིན་པོའི་དོན་དང་།
ཐར་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་གནས་པའི་དོན་དང་། ཞི་བར་གནས་པའི་དོན་གྱི་
དབང་དུ་མཛད་ནས་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་པོ་རྣམས་ནི་འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་ལམ་དུ་རྩང་བའི་དོན་གྱིས་ཏེ། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་
པས་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་
མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་དང་། ཁམས་སྣ་ཆོགས་དང་།

མོས་པ་སྒྲུབ་ཆོག་པ་དང་། དབང་པོ་མཆོག་དང་། མཆོག་མ་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་དུ་
འགྲོ་བའི་ལམ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་།
སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་།
ལྷང་བ་དང་། སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་དང་།

འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྦྱེ་བ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་བརྒྱ་པོ་
རྣམས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །མི་
འཇིགས་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ནི་མ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་མ་ལྷུང་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །སོ་
སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཡུལ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཐོགས་པ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
མ་འདྲེས་པ་བརྒྱ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ནི་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལྟར་བྱུང་བ་ཉི་ལྔ་ལྟུག་པ་ནས་བཅས་པ་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་
བརྒྱ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དེ་དག་གིས་ནི་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་བསྐྱུས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ལམ་གྱི་ཆོག་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གཟུངས་ཀྱི་ཆོག་པ་ནི། རབ་
འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུངས་
ཀྱི་སྟོན་རྣམས་ཏེ། དེའང་ཨ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྟོན་ལོ། །

ར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩལ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་ལོ། །ར་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་དོན་དམ་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡི་གེ་མཆན་མར་བྱེད་པ་དེ་དང་

དེས་བསྐྱལ་བ་མང་པོར་ཆོས་སྟོན་པའི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ལ་ཉུག་ས་བ་མེད་པར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་དང་། རྟན་པའང་ཡི་གེ་དང་དོན་འཛིན་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུངས་ཡིན་པས་
སོ། །སའི་ཆོག་ས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པོ་རྣམས་སོ་སོར་བདག་ཉིད་
ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཅུར་འགྱུར་རོ། །

གང་གི་ཕྱིར་བྱིས་པ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། རབ་འབྱོར་གང་ཡང་
ཁྱོད་འདི་སྐད་དུ་རི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་
ཞུགས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། བ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་བྱུག་པོ་དག་ལ་
སྦྱོང་བ་ས་ནས་རི་ལྟར་འཕར་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་འཕོ་བ་མེད་པས་
སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་གང་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་འོང་བ་དང་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་བཀག་པས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ས་
གང་གིས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་གྱུར་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བརྗོད་པ་ནི།

ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམ་བཅུ་ཡིས། །ས་ནི་དང་པོ་འཛོལ་འགྱུར་
ཏེ། །བསམ་པ་ཕན་པའི་དངོས་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
སེམས་མཉམ་ཉིད། །གཏོང་དང་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། །དམ་
ཆོས་དམིགས་པ་ཆོལ་བ་དང་། །རྟག་དུ་ངེས་འབྱུང་སེམས་ཉིད་
དང་། །སངས་རྒྱས་སྐུར་འདོད་དགའ་བ་དང་། །ཆོས་སྟོན་པ་དང་
དཔེན་པ་ཡི། །ཆོག་ནི་བཅུ་པ་ཡིན་པར་འདོད། །འདི་དག་རང་བཞིན་
མི་དམིགས་པས། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་

གྲིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཚུལ་ཁྲིམས་བྱས་པ་གཞོ་དང་བཞོད། །རབ་ཏུ་དགའ་དང་སྟོང་བཅེ་
ཆེ། །བཀྱར་སྟེ་སྒྲ་མ་ལ་གྲུས་ཉན། །བརྒྱད་པ་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་
བཙོན། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་
བརྒྱད་ཡིད་ལ་བྱེད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། བྱས་པ་
གཞོ་ཞིང་བྱས་པ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལ་བྱས་པ་ཤེས་པ་ནི་གང་གིས་བྱས་པ་ཤེས་པའོ། །དེ་དུ་གཞོ་བ་ནི་གང་
གིས་ཅུང་ཟད་ཅིག་བྱས་པའང་ཆུངས་པར་མི་ཅི་ཞིང་བརྟམས་པར་མི་བྱེད་པའོ། །སྒྲ་
མ་ལ་གྲུས་ཉན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲ་མས་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་དེ་བྱེད་
པར་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། ཆོག་ཙམ་ཞིག་ཐོས་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཐོས་པས་མི་ངོམས་ཉིད་དང་ནི། །ཟང་ཟིང་མེད་པར་ཆོས་སྦྱིན་
དང་། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ཀུན་སྦྱོང་བ་དང་། །འཁོར་བས་ཡོངས་སུ་
མི་སྦྱོང་དང་། །ངོ་ཆ་ཁྲིལ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ། །སྒྲ་མ་སེམས་བདག་ཉིད་དེ་
ནམས་ལྟ། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ས་གསུམ་པ་ལ་གནས་
པས་ཆོས་ལྟ་ལ་གནས་པར་བྱ་སྟེ། ལྟ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མང་དུ་ཐོས་པས་མི་
ངོམས་ཤིང་དེ་ལའང་ཡི་གེར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ནགས་གནས་འདྲི་ཆུང་ཆོག་ཤེས་དང་། །སྤངས་པ་ཡང་དག་སྒྲིམ་
བསྟན་དང་། །བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་དང་། །འདྲི་བ་རྣམས་
ལ་སྤོང་བ་དང་། །སྤངས་འདས་དང་བདོག་ཀུན་གཏོང་། །མི་ཁྱམ་པ་
དང་ལྟ་བ་མེད། །

ཅེས་བྲ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་བཞི་པ་ལ་གནས་པས་
ཆོས་བརྒྱ་པོ་འདི་དག་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་མི་བྱའོ། །བརྒྱ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ།
དགོན་པ་ལ་གནས་པ་དང་། འདྲི་བ་ཆུང་བ་དང་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་འོ། །དེ་ལ་འདྲི་བ་ཆུང་བ་ནི་གང་གིས་རྟོན་པ་རྟོན་པར་མི་
འདྲི་བའོ། །ཆོག་ཤེས་པ་ནི་གང་གིས་རི་ལྟར་རྟོན་པ་ལས་ལྟག་པར་མི་འདྲི་
བའོ། །མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་བྱང་
ཆུབ་ལའང་འདྲི་བ་མི་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་འདྲི་བ་ཆུང་བའོ་ཞེས་འཆད་པར་
འགྱུར་རོ། །འདིའི་དགོངས་པ་ནི་རང་གི་དོན་ལྟར་ལེན་པས་ཞེས་བྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ནི་གཞན་གྱི་དོན་པལ་ཆེ་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་བྱིར་རོ། །

འབྲིས་དང་བྲིས་ལ་འབྲེན་པ་དང་། །འདུ་འཛིན་འགྱུར་བའི་གནས་
དང་ནི། །བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་བརྟམས་པ་དང་། །མི་དགའི་ལས་གྱི་
ལམ་བརྒྱ་དང་། །རྫོམ་པས་ཁེངས་དང་བྱིན་ཅི་ལོག་ །ཡིད་གཉིས་
དང་ནི་ཉོན་མོངས་བཟོད། །བརྒྱ་པོ་འདི་ནི་རྣམ་སྤངས་ན། །ས་ལྟ་བ་
ནི་ཡང་དག་འཛོམ། །

ཅེས་བྲ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་ལྟ་བ་ལ་གནས་པས་ཆོས་

བརྒྱ་སྒྲིང་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་བྲིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྟེན་པ་ཡོངས་སུ་
སྒྲིང་བར་བྱ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་སྐད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྟེན་དང་ཚུལ་བྲིམས་བཅོད་བཅོན་འགྲུས། །བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་
རབ་རྫོགས་པས། །སྟོབ་མ་དང་ནི་བསེ་བུ་ལ། །དགའ་དང་སྐྱག་པའི་
སེམས་སྒྲངས་དང་། །བསྒྲངས་ནས་མི་ཞུམ་བདོག་པ་ཀྱུན། །བཏང་
ཡང་མི་དགའ་མེད་པ་དང་། །དབྱལ་ཡང་སྟོང་བ་མི་སྟོང་བས། །ས་ནི་
བྱག་པ་ཡང་དག་འཕྱོག། །

ཅེས་བྱ་བ་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་བྱག་པ་ལ་གནས་པས་
ཆོས་བྱག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱག་
གོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་བྱག་ཡོངས་སུ་སྒྲིང་བར་བྱ་སྟེ། བྱག་གང་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་
ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིང་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །

བདག་དང་སེམས་ཅན་འཛིན་པ་དང་། །སྟོན་དང་གང་ཟག་ཆད་ཉག་
དང་། །མཚན་མ་རྒྱ་དང་ཕྱང་པོ་དང་། །ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆེད་དག་
དང་ནི། །ཁམས་གསུམ་པ་ལ་གནས་དང་ཆགས། །སེམས་ནི་ཀྱུན་དུ་
ཞུམ་པ་དང་། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ཚུལ་བྲིམས་ལ། །དེར་ལྟ་བ་
ཡི་མཛོན་ཞེན་དང་། །སྟོང་བ་ཉིད་ལ་བཅོན་པ་དང་། །དེ་དང་འགལ་
བའི་ཉེས་པ་ནི། །ཉི་ཤུ་གང་ལ་རྣམ་ཆད་པ། །དེ་ཡིས་ས་ནི་བདུན་པ་
འཕྱོག། །

ཅེས་བྲ་བ་ནི། བྲང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པ་ལ་
 ཆོས་ཉི་ཤུ་མི་འབྱུང་སྟེ། ཉི་ཤུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་།
 སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་། སྟོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་ཤེས་པ་དང་། །འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་ཉིད་
 དང་། །སྒྲིང་རྗེ་དང་ནི་རྣོ་མ་མེད་དང་། །ཆོས་མཉམ་ཉིད་དང་ཚུལ་
 གཅིག་ཤེས། །མི་སྦྱེ་བ་དང་བཅོད་ཤེས་དང་། །ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་
 གཅིག་ཏུ་སྟོན། །རྟོག་པ་ཀུན་དུ་འཛོམས་པ་དང་། །འདུ་ཤེས་ལྟ་དང་
 ཉོན་མོངས་སྟོང་། །ཞི་གནས་ངེས་པར་སེམས་པ་དང་། །ལྷག་མཐོང་
 ལ་ནི་མཁས་པ་དང་། །སེམས་དུལ་བ་དང་ཐམས་ཅད་ལ། །ཐོགས་པ་
 མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། །ཆགས་པའི་ས་མིན་གར་འདོད་པར། །ཞིང་
 གཞན་དུ་ནི་མཉམ་འཇོ་དང་། །ཀུན་དུ་བདག་གི་ངོ་བོ་ནི། །སྟོན་པ་
 ཉིད་དང་ཉི་ཤུ་ལོ། །

ཞེས་བྲ་བ་ནི། བྲང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པས་
 ཆོས་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དེ། ཉི་ཤུ་གང་ཞེ་ན། སྟོང་པ་
 ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྲ་བ་དང་། མཆོན་མ་མེད་པ་སྟོན་དུ་བྲ་བ་དང་། སྟོན་
 པ་མེད་པ་ཤེས་པར་བྲ་བ་དང་། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོང་རྗེ་ཞིང་བཅེ་བ་དང་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་རི་རྒྱུད་དུ། དགེ་བ་བཅུ་འེ་

ལས་ཀྱི་ལས་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་ལས་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཁོར་
གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲིམ་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་ལས་པ་ལ་དགོངས་བ་ཡིན་ཏེ།
རི་སྐད་དུ། དག་པ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལས་འདི་དག་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་
སུ་རྒྱུ་ལས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བའི་
དོན་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་ཀྱན་ཡིད་ཤེས་
པ་དང་། མཛོན་པར་ཤེས་པས་བཅེ་བ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཞིང་བཟང་སྐྱབ་པ་
དང་། །ཡོངས་སུ་བརྟག་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བསྟེན། །དབང་པོ་ཤེས་དང་རྒྱལ་བ་
ཡི། །ཞིང་སྐྱོང་སྐྱུ་མ་ལྟར་གནས་དང་། །བསམས་བཞིན་སྤྱད་པ་ལེན་པ་
དང་། །ལས་ནི་རྣམ་པ་འདི་བརྒྱད་བཤད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བཞི་པོ་འདི་དག་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་ལས་པར་
བྱ་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད་
པར་བྱ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཆོས་བཞི་ཡོངས་སུ་
རྒྱུ་ལས་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སོ་སོར་བྱས་པ་ནི་གང་ཡང་རུང་བའང་ས་དེའི་ཡོངས་སུ་
སྐྱོང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནི་སྐྱོད་ཀྱི་འཛིན་ཏེན་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་རི་ལྟར་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཞིང་སྐྱབ་པར་འགྱུར་འོ་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་

སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཏེ།

རི་སྐད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་
 ལུ་སྐྱོང་བ་གང་ཞེ་ན། མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 སེམས་ཡོངས་ལུ་སྐྱོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་ལུ་སྐྱོང་བའོ་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་
 སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་རི་སྐད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་རྣམ་
 པར་སྟོན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལ་ཡང་
 དང་ཡང་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་
 གང་ཞིག་མི་འཕྲོ་ཞིང་ཉམས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་ཞེས་ཀྱང་དེ་དང་དེ་ནས་གསུངས་པ་
 ཡིན་ནོ། །

སྟོན་ལམ་དང་ནི་མཐའ་ཡས་དང་། །ལྷ་ལ་སོགས་པའི་སྐད་ཤེས་
 དང་། །སྟོབས་པ་ཆུ་བོ་ལྟ་བུ་དང་། །མངལ་དུ་འཇུག་པ་མཆོག་དང་
 ནི། །རིགས་དང་རུས་དང་ཆོ་འབྲང་དང་། །འཁོར་དང་སྐྱེ་བ་དག་དང་
 ནི། །ངེས་འབྱུང་བྱང་ཆུབ་ཤིང་རྣམས་དང་། །ཡོན་ཏན་སྤུན་སྦྲུམ་
 ཆོགས་པ་ཡིན། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་དགྲ་པ་ལ་གནས་པས་
 ཆོས་བརྒྱ་གཉིས་ཡོངས་ལུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། བརྒྱ་གཉིས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་
 སྟོན་ལམ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོངས་ལུ་གཟུང་བ་དང་། །ལྷ་ལ་སོགས་པའི་སྐད་ཤེས་པ་
 དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོ་འབྲང་སྤུན་སྦྲུམ་

ཆོག་མཁན་པ་ནི་དེ་སྐད་དུ་ཆོ་འབྲང་གང་ལས་སྡོན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་རྣམས་བྱང་བར་གྱུར་པ་འདི་ནི་ཆོ་འབྲང་ཕུན་སུམ་ཆོག་མཁན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
འཆད་པར་འགྱུར་བ་དང་། འཕགས་པ་སློ་བྱོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་
རིགས་ལས་ཡོངས་སུ་འདས་པའོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་བརྩུ་བ་ལ་གནས་པ་ནི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བརྟེན་པའི་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤེ་བ་གཞན་དག་ལས་ཀྱང་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཞེས་ནི་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ས་བརྩུ་བ་ཡང་།

ས་དགུ་འདས་ནས་ཡེ་ཤེས་ནི། །གང་གིས་སངས་རྒྱས་སར་གནས་
པ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས། །བརྩུ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་
བྱ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། ས་དགུ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་
ཐོས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་རིགས་ཀྱི་སའོ། །འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་
པ་ནི་བརྒྱད་པའི་སའོ། །རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ནི་མཐོང་བའི་སའོ། །ལན་ཅིག་ཕྱིར་
འོང་བ་ནི་བསྐྱབས་པའི་སའོ། །ཕྱིར་མི་འོང་བ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་
སའོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ནི་བྱས་པ་རྟོག་པའི་སའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ནི་ཐེག་པ་
གསུམ་གསལ་བར་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། ཉན་ཐོས་དང་།

རང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ས་ལྷ་མོ་ལ་འགྲུབ་པའི་ཆོག་ལྷ་དག་སོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ས་ནི་བསེ་རྩ་ལྷ་བྱ་དང་།
ཆོག་ས་ན་སྤྱོད་པའི་རང་སངས་རྒྱུ་ལྷ་མོ་སོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ནི་རི་རྒྱུད་དུ་བཤད་པ་ལྷ་མོ་ལ་དགུ་པོ་ཉིད་
དོ། །དེས་ན་རབ་འབྱོར་གང་གི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐབས་ལ་
མཁས་པས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལྷ་མོ་སྤྱོད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སངས་
རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བརྟ་བརྒྱད་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆེ། དེགས་ཀྱི་ས་དང་ཞེས་བྱ་
བ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས་སངས་རྒྱུ་
ཀྱི་ས་ལ་གནས་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོའི་ས་བརྟ་བའི་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ས་འདི་ལྷ་མོ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་
བར་བྱེད་པའི་ཆོས་བསམ་པ་ལ་སོགས་པ་རི་རྒྱུད་བསྟན་པ་ལྷ་མོ་ཀྱི་རང་གི་
མཆོད་ཉིད་བསྟན་པ་ནི་མདོ་ཉིད་ལ་ཡོད་པས་མ་སྤྱོད་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན།
གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོའི་ལྷ་ག་པའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་གང་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །སའི་ཆོག་ས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པོའི་ཆོག་ས་བརྟོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན། མཐོང་དང་གོམས་པའི་
ལམ་དག་ལ། །གཟུང་དང་འཇིག་པའི་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་སོ། །ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་
བྱིར། །གཉིས་པོ་ལྷ་མོ་བརྟན་ཅེས་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལྷ་མོ་ལ་
ལྷ་མོ་བརྟན་ནི་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཞེས་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་

ཕྱགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་བཞི་པའོ། །དེ་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་
རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དངོས་པོ་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཉེན་པོ་ལ་བརྟེན་པའོ། །འདྲིན་
པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་རྣམས་སྲུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་།
སྤྲེས་བྱ་བཏགས་པའི་རྟེན་ཅན་ནོ། །

བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་གྲང་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
དངོས་པོ་ཙམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་
བ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་
ཅད་དུ་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བཏགས་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་མ་ལ་བརྟེན་པས་
འཛིན་པའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་འང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཁམས་གསུམ་པའི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་རྣམ་པ་འདི་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ངེས་པ་གསུམ་པའི་
དབང་དུ་མཛད་ནས། རབ་འབྱོར་ཁྲིད་གིས་གང་ཡང་འདི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་དེ་གང་
ནས་འབྱུང་བར་འབྱུང་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ནི་དེ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་
ནས་འབྱུང་བར་འབྱུང་ཞིང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐེན་པ་ཉིད་གང་ན་བ་དེར་གནས་པར་འབྱུང་རོ། །

དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སྐུ་པ་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པའི་ཆོས་དེ་གཉིས་ཀ་ལྡན་པའང་མ་ཡིན་མི་
 ལྡན་པའང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་
 རོ། །དེ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོའི་གཉེན་པོའི་
 དབང་དུ་མཛད་ནས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་

མཐའ་རྣམས་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་། སྤངས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་
དབྱིངས་རྣམས་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དག་དང་། སྤང་པོ་
དང་། ཁམས་དང་།

སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མི་འཐད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་འདོད་པ་བཀག་པ་ཉིད་
དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་པོ་རྣམས་ནི་དེ་རྣམས་
ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
ཁམས་གསུམ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་ཞིང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་
གནས་པ་བཀག་པ་དང་། ཆི་ལམ་དང་། སྒྲིག་རྒྱ་དང་། སྒྲུ་མ་དང་། སྒྲ་བརྟན་དང་།
མིག་ཡོར་དང་། གཟུགས་བརྟན་དང་། སྤྱལ་པ་རྣམས་སྤྲ་མ་བཞིན་ཡིན་པ་དང་།
དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཁམས་གསུམ་ནས་འབྱུང་ཞིང་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཏུ་གནས་པ་བཀག་པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་
རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྲ་བས་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

མཐོང་བའི་ལམ་ཀྱི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་གཉེན་པོའི་
དབང་ཏུ་མཛད་ནས། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ནི་སྤྲ་མ་དང་འབྲ་བ་དང་། དེ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་དེས་སྟོང་པ་ཡིན་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་། སྟོབས་རྣམས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ཚས་མ་འདེས་པ་བཙ་བསྐྱད་ཀྱི་བར་ནི་སྲ་མ་བཞིན་ཏེ། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་
 རྣམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་སྲ་མ་བཞིན་དང་། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་
 ནི་དེས་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བས་གང་ག་སྤྱདས་པ་ཡིན་ནོ། །

མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོའི་གཉེན་པོའི་དབང་
 ཏུ་མཛད་ནས། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་པ་དང་།
 དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་
 དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྤྲ་མ་བཞིན་པ་དང་། དེ་ཅིའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
 དེ་བཞིན་དུ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་དང་། རང་བྱང་
 ཆུབ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ནི་དེས་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་འཛིན་པའི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་གཉེན་པོའི་དབང་ཏུ་མཛད་ནས། མིང་དང་། མཚན་
 མ་དང་། བད་དང་། བ་སྟེད་ཀྱིས་གདགས་པ་རྣམས་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་དང་།

དེ་ཅི་ལེ་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ལེ་སྤྱིར་རོ་
 ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ཅི་ལེ་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྤྲུལ་བ་ཞིན་དང་།
 དེ་ཅི་ལེ་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ནི་དེས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། དེ་
 བ་ཞིན་དུ་སྤྱེ་བ་མེད་པ་དང་། རྟག་པ་མེད་པ་དང་། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་
 པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་རོ་

མོ་ཉིད་ནི་དེས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལ་མིང་གི་གདགས་པ་ནི་འདྲ་ཤེས་དང་། གཟུགས་དང་། ཚོར་བ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པའོ། །

མཚན་མའི་གདགས་པ་ནི་གཟུགས་སུ་རུང་བའི་དངོས་པོ་ནི་གཟུགས་སོ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །བརྟེན་གདགས་པ་ནི་ཁམས་དང་། འགྲོ་བ་དང་། སྐྱེ་
གནས་དང་། སྐྱེ་བའི་དབྱེ་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བརྟེན་
གསུངས་པའོ། །རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གདགས་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་འདིར་ཐ་སྙད་ཅན་ཡིན་པས་དོན་དམ་པར་སྟོང་པའི་ཕྱིར་
རོ། །བསྐྱོན་པའི་ལམ་ཀྱི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོའི་གཉེན་པོའི་དབང་
དུ་མཛད་ནས། བྱིས་པ་བཞི་པའི་དབང་དུ་མཛད་དེ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཁྱོད་
ཀྱིས་གང་འདི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་དེ་གང་དུ་གནས་པ་འགྱུར། ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཐེག་པ་
དེ་གང་དུ་གནས་པར་འགྱུར་བ་མེད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་
ཅད་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རབ་འབྱོར་འོན་ཀྱང་ཐེག་པ་དེ་ནི་མི་གནས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་གནས་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱམས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་།
འགག་པ་མེད་པ་དང་། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་
མེད་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་
གནས་པ་དང་མི་གནས་པ་བཀག་པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་ནི་དེ་
རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་

ནམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནས་པ་དང་མི་གནས་པ་བཀག་པ་དང་། དེ་ཅིའི་སྐྱར་
ཞེན། དེ་ནམས་ཀྱི་རོ་པོ་ཉིད་ནི་དེས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྐྱར་རོ་ཞེས་བྱ་བས་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་འདྲིའི་རྟོག་གནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ན་གནས་པ་མེད་པ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་སོ། །དེ་ལ་གནས་པ་དང་ལྗན་པ་མེད་པས་ན་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 གནས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 གཉིས་པའི་གཉིན་པོའི་དབང་དུ་མངོན་ནས་བྱིས་པ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། རབ་
 འབྱོར་གང་ཡང་ཁྱོད་གྱིས་འདི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་དེས་སུ་ཞིག་ངེས་པར་འབྱུང་བར་
 འགྱུར་ཞེས་ཐེར་བ་ནི་ཐེག་པ་དེས་སུ་འང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཐེག་པ་དེ་གང་ཡིན་པ་དང་། གང་ངེས་པར་
 འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། གང་གིས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། གང་
 རྣམ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མེད་ཅིང་མི་
 དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པ་ལ་ཆོས་
 གང་ཞིག་ཆོས་གང་གིས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ།
 དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

འདི་ལྟར་བདག་དང་། སེམས་ཅན་དང་། སྟོག་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་
བར་དག་པའི་སྤྱིར་མི་དམིགས་པ་དང་། འདིར་ཤིན་ཏུ་རྣམ་བར་དག་པ་སྟོས་པ་ནི་
བསྟོམ་པའི་ལམ་ལ་ཡང་སྤྱིས་བྱ་བའི་མཆོན་མ་མེད་པ་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་
དུ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤང་སྟོང་ལ་སོགས་

བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་མི་དམིགས་པ་
ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། གང་ཞིག་དམིགས་སུ་མེད་པས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་ཤེ་
ན། རང་རང་གི་རང་གི་ངོ་བོ་དམིགས་སུ་མེད་པ་སྟེ།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དམིགས་སུ་མེད་པས་
ཞེས་བྱ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་ཐམས་ཅད་
དེར་དམིགས་སུ་མེད་པས་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ན། །བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ཀྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོའི་གཉེན་པོའི་དབང་
དུ་མཛད་ནས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་
ནས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་མི་དམིགས་ཞེས་བྱ་བ་
དང་། གང་ཞིག་དམིགས་སུ་མེད་པས་མི་དམིགས་ཤེ་ན། རང་རང་གི་རང་བཞིན་
དམིགས་སུ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དམིགས་
སུ་མེད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་
ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པས་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བས་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །

དོན་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་བྱའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་
ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་
རྒྱུད་ཀྱང་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དམིགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་
ཡིན་པ་དེས་ན་དེ་རྣམས་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ནི་མི་
དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར་ངོ་ཞེས་གསུང་བར་འགྱུར་རོ། །བསྐྱོམ་པའི་

ལམ་གྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་གཉེན་པོའི་དབང་དུ་མཛད་ནས།
 རྒྱུ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་དང་། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་ས་བཅུ་དང་། དཀར་སྐྱ་རྣམ་པར་མཐོང་བ་དང་། རིགས་དང་། བརྒྱད་
 བ་དང་། མཐོང་བ་དང་། བསྐྱབས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། བྱས་
 བ་རྟོགས་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དང་། འབྲས་བུ་རྒྱུ་རྒྱུ་བ་དང་། འབྲས་
 བུ་དང་ལམ་དུ་རྒྱུ་བ་པ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་དུ་རྒྱུ་བ་པ་རྣམས་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
 རོ། །སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་འདི་དག་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་
 འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་ངོ་བོའི་དོན་གྱིས་ན་ཆོགས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་
 བ་བཞུགས་ཟིན་ཏོ། །

ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་བཞུགས་པར་བྱ་སྟེ། དེའང་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ངེས་
 པར་འབྱུང་བ་ནས་བཅུམས་ཏེ། ལམ་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བར་དུ་རྣམ་པ་
 བརྒྱད་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏོ། །དེ་བས་ན།

ཆེད་དུ་བྱ་དང་མཉམ་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་དང་འབད་མེད་
 དང་། །མཐའ་འདས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། །ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་
 ངེས་འབྱུང་དང་། །རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་དུ་དང་། །ངེས་འབྱུང་ལམ་
 ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཏེ། །རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་འདི། །ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་
 བ་ཡིན་ཞེས་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏོ། །དེ་ལ་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་

གསུམ་སྟེ། མཆོག་ཉིད་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། སྤངས་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་
དང་། རྟོགས་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བའོ། །

གང་གི་ཕྱིར་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་
གསུངས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་དེ་དང་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ།
སེམས་ཅན་དེ་ནི་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བས་གོ་ཆའི་སྐྱབ་
པའི་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བས་འདྲུག་པའི་སྐྱབ་པའི་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་།
ཅའི་ཕྱིར་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པ་ཞེས་བཛྟེན་ཅེས་བྱ་བས་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པའི་
ཆེན་པོ་ཉིད་དེ། འདིའི་ཆེན་པོ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་དང་འདི་ཡིན་པ་དེ་བས་
ན་འདི་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་ལས་བརྩམས་པར་འཐད་པ་ཡིན་
ནོ། །བཙུམ་ལྟར་འདས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བགྱི་བ་ནི་ལྟ་དང་མི་
དང་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་འབྱུང་བར་འགྱུར་
ཞེས་གནས་བཟོན་རབ་འབྱོར་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་བསྟན་པ་དང་།
བསྟན་པ་དེ་ལ།

རབ་འབྱོར་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་བྱུག་དང་། གཟུངས་ཀྱི་སྒྲོ་རྣམས་
དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་སྒྲོ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་
ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙུན་ཀྱི་བར་རྣམས་
ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་བཞེན་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ཞལ་

གྱིས་བཞེས་ནས་བཅུམས་ཏེ། རབ་འབྱོར་གང་ཡང་ཁྱོད་གྱིས་འདི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་དེ་ནི་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཟེལ་གྱིས་མནན་
ཏེ་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ནི།

རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་འདོད་པའི་ཁམས་དེ་བཞིན། མ་ཞོར་བ་དེ་བཞིན།
གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་བདེན་པ་དང་། ཡང་
དག་པ་དང་། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། རྟག་པ་དང་། བརྟན་པ་དང་། ཐེར་ཟུག་དང་། མི་
འབྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན་ན་ནི་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདིས་ཀྱང་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་
ཟེལ་གྱིས་མནན་ཞིང་འབྱུང་བར་མི་འབྱུར་བ་ཞིག་ན་ཞེས་བྲ་བ་སྟེ། དེ་ལ་
དམིགས་པར་བྲ་བ་དང་། དམིགས་པ་པོ་དང་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་མཇུག་ནས།
ཆོག་དང་པོ་དང་བཞི་པ་དང་བདུན་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་
ངེས་པར་བརྟན་པ་ནི་ཆོག་གཉིས་གཉིས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནས་ཡང་གསུམ་པོ་དེ་
རྣམས་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྲས་ནས་ཆོག་གསུམ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཉིད་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ངེས་
པར་འབྱུང་བ་ལས་མི་འབྱུར་བའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ནི་ཆོག་བཅུ་གཅིག་པ་ཡིན་པར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་རབ་འབྱོར་འདོད་པའི་ཁམས་རྣམ་པར་བཏགས་པ་
ཞེས་བྲ་བ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ཀུན་དུ་རྟོག་པའི་མ་རིག་པས་སོ། །རྣམ་
པར་བསྐྱབ་པ་ཞེས་བྲ་བ་ནི་དེའི་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་
སོ། །བརྟན་པ་ཞེས་བྲ་བ་ནི་སྤེད་པ་དང་ལེན་པ་དང་སྤྲིད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་

ཡིན་པ་དེ་བས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདིས་ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་
འཛིག་ཉེན་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །

དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་འཛིག་ཉེན་ན་གྲགས་པ་ཙམ་གྱི་དོན་
རིམ་ལྟར་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་མངོན་པར་
ཞེན་པ་ནི་འཆིང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཉེན་པོར་
སྒོམ་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་དང་
གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་དག་དང་། སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དག་དང་། པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་
ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་དངོས་པོ་དང་
དངོས་པོ་མེད་པ་བཀག་པར་གསུངས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་
ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མ་དག་ཏུ་འང་ཁས་སྤྲང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྲངས་པའི་ངེས་པར་
འབྱུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་སའི་ཆོས་དང་། བརྒྱད་
པའི་སའི་ཆོས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བར་དང་།

རིགས་ཀྱི་སའི་གང་ཟག་ནས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བར་དང་། ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཛིག་ཉེན་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ་
ཞེས་བྱ་བ་སྤྲ་མ་བཞིན་སྦྱར་བས་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་
དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྤང་ཆུབ་
ཀྱི་སྦྱང་པོ་ལ་འདུག་གི་བར་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་རིམ་སྦྱོང་ཅིག་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་
པ་དེ་དག་སྤྲ་མ་བཞིན་པ་དང་། རྟོ་རྟེན་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སྤྲ་མ་བཞིན་པ་དང་། བག་

ཆགས་ཀྱི་མཆམས་སྐྱར་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་དང་། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་དང་།
སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཆམ་སྐྱུལ་ཅུ་ཙུག་ཉིས་སྤྲུལ་བ་ཞིན་ཏེ།

ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟི་
བརྗིད་དང་དཔལ་གྱི་ཟིལ་གྱིས་མཛན་ཏེ་མཛེས་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་དགྲ་བཙུག་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོད་སྤྲུལ་མ་བཞིན་ཏེ།
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གསལ་སྤྱི་སྤྱོད་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དག་རང་གི་
སྤྱི་འོད་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འགོངས་པར་མཛད་པ་དང་། གསུང་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་
དང་ལྟན་པ་འང་སྤྲུལ་བ་ཞིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱོགས་བཅུ་རེ་རེ་ཞིང་ཆད་མེད་
ཅིང་གངས་མེད་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གསུང་གིས་གོ་བར་མཛད་པས་
སོ། །དེ་ལ་གསུང་གི་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་དང་ལྟན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་
ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་
ཉི་བར་སྟོན་པར་མཛད་པའི་སྤྱིར་གཉེན་པོ་འོ། །མཐོང་བའི་ཆོས་ཉིད་ལ་བདེ་བ་ལ་
རེག་པའི་སྤྱིར་འཛོམས་པའོ། །དོན་བཟང་བའི་སྤྱིར་ཡིད་དུ་འོང་བའོ། །

ཡི་གེ་བཟང་བའི་སྤྱིར་ཡིད་དུ་འཐད་པའོ། །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྤྲོན་
མེད་པའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དག་པའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་
ཉལ་གྱི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་ངི་མ་མེད་པའོ། །ཆོག་དང་ཡི་
གེ་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་སྤྱིར་རབ་ཏུ་གསལ་བའོ། །སྤྲུལ་སྤྱིས་ཅན་སྟོང་ན་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་འཛོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པའི་སྤྱིར་སྟོན་

ཞིང་འཛེབས་པའོ། །སྐྱབ་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་ལྷན་པའི་བྱིར་ན་ཉན་པར་
འོས་པའོ། །པ་རོལ་གྱི་ཚོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་བཞི་བའི་བྱིར་མི་ཚུགས་
པའོ། །ཐམས་ཅད་དགའ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་སྟན་པའོ། །

འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་དུལ་བའོ། །བསྐྱབ་པ་
བཅས་པའི་ཐབས་བདེ་བའི་བྱིར་མི་ཚུབ་པའོ། །དེ་ལས་འདས་ན་ངེས་པར་འབྱུང་
བའི་ཐབས་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་མཛད་པའི་བྱིར་མི་བསྐྱང་བའོ། །ཐེག་པ་
གསུམ་ཆར་གྱི་འདུལ་བ་སྟོན་པའི་བྱིར་རབ་ཏུ་དུལ་བའོ། །རྣམ་པར་གཡེང་བའི་
གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྣམ་སྟན་པའོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་ལུས་ཆོམ་
པར་བྱེད་པའོ། །ལྷག་མཐོང་གིས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་མཛད་པའི་བྱིར་
སེམས་ཆོམ་པར་བྱེད་པའོ། །ཐེ་ཆོམ་གཅོད་པར་མཛད་པའི་བྱིར་སྟོང་དགའ་བར་
བྱེད་པའོ། །ལོག་པ་དང་མ་ངེས་པ་སེལ་བའི་བྱིར་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་བསྐྱེད་
པའོ། །སྐྱབ་པ་ལ་འགྱོད་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་མེད་པའོ། །ཐོས་པ་
ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཀུན་ཤེས་པར་
བྱ་བའོ། །བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་
བྱིར་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱ་བའོ། །

སྟོབ་དཔོན་གྱི་དཔེ་མཐུད་མི་མངའ་བར་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པའི་བྱིར་
རྣམ་པར་གསལ་བའོ། །རང་གི་དོན་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ་རྣམས་དགའ་བར་བྱེད་པའི་
བྱིར་དགའ་བར་བྱེད་པའོ། །རང་གི་དོན་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་བར་བྱ་བའི་
བྱིར་མཛོན་པར་དགའ་བར་བྱ་བའོ། །བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཆོས་ཡང་དག་

པར་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའོ། །བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་
པའི་ཆོས་རྣམས་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །ཆོད་མ་དང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རིགས་པའོ། །

གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ་
པའོ། །དོན་མེད་པར་མི་གསུང་བའི་ཕྱིར་སྒྲོས་པའི་སྟོན་མེད་པའོ། །ལུ་སྟེགས་
བྱེད་ཀྱི་ཆོག་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲག་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་སེང་གེའི་སྒྲའི་ཤུགས་
སོ། །གསུང་བྱ་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྒྲུང་བོ་ཆེའི་སྒྲ་སྒྲད་དོ། །ཟབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
འབྲེལ་གྱི་སྒྲ་དབྱངས་སོ། །གསུང་བར་འོས་པའི་ཕྱིར་སྒྲའི་དབང་པོའི་སྒྲའོ། །སྒྲ་
དབྱངས་ཤིན་ཏུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཟེའི་སྒྲ་དབྱངས་སོ། །རྒྱུ་བ་དང་འཛེབས་པའི་
ཕྱིར་ཀ་ལ་མིང་ཀའི་སྒྲ་དབྱངས་སོ། །ཐག་རིང་དུ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཆངས་པའི་སྒྲ་
དབྱངས་བསྒྲགས་པའོ། །བྱུ་བ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགོ་བར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་
ཤང་ཤང་ཉི་ལྟའི་སྒྲ་དབྱངས་སྒྲ་གྲགས་པའོ། །དེ་ལ་སྒྲ་སྒྲོས་པ་ནི་དོན་སྟོན་པའི་
མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པར་གོ་བར་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །དབྱངས་སྒྲོས་པ་ནི་དེ་དང་
དེའི་བཅད་གོ་བར་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །གྲགས་པ་སྒྲོས་པ་ནི་སྒྲ་དེ་དང་དེའི་བཅད་ཇེས་སྒྲ་
སྒྲོགས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་རྟོ། །འདུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲའི་དབང་
པོའི་དབྱངས་ལྟར་སྟོན་པའོ། །

བདུད་དང་ཕྱིར་སྒྲོལ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྟོན་དུ་འགོ་
བའི་ཕྱིར་ཇེའི་སྒྲའོ། །བསྟོད་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་མ་
ཁེངས་པའོ། །སྒྲད་པས་ཁྱུ་བ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་མི་དམའ་བའོ། །སྒྲའི་བསྟན་

བཅོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའོ། །བསྟེན་ཏེ་གསུང་བ་མི་
མངའ་བའི་ཕྱིར་ཆོག་བྱུང་ཆགས་པ་མེད་དོ། །

གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉེ་བར་གནས་པར་མཛད་
པའི་ཕྱིར་མ་ཆང་བ་མེད་པའོ། །རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ལ་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར་མ་
ཞུས་པའོ། །བསྟེངས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མི་ཞན་པའོ། །སྐྱོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རབ་
ཏུ་དགའ་བའོ། །རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཁྱབ་
པའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་
ཐབ་མེད་པའོ། །རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུན་ཆགས་པའོ། །རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་
སུ་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་བརྗོད་པའོ། །གསུང་གཅིག་ལ་སྒྲིའི་རྣམ་པ་དུ་མར་
གནས་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །གཅིག་ལས་དོན་དུ་མའི་
རྣམ་པར་རིག་པར་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་པར་བྱེད་
པའོ། །རི་ལྟར་དམ་བཅས་པ་བཞིན་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་མ་སྤྲད་པའོ། །ཐོབ་པའི་
དུས་སུ་རབ་ཏུ་སྐྱོར་བའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར་བའོ། །རྟབ་རྟབ་པོར་མི་གསུང་བའི་ཕྱིར་
མ་བརྟབས་པའོ། །

འཁོར་ཐག་རིང་བ་དང་ཉེ་བར་མཚུངས་པར་ཐོས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་ཀྱན་ཏུ་
གྲགས་པའོ། །འཛིག་རྟེན་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་དཔའི་ཆོས་སུ་སྐྱུར་བའི་ཕྱིར་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གསུང་
ངོ། །ལན་གསུམ་དུ་བརྒྱས་པ་རྣམ་པ་བརྟུ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་

དང་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་བཀག་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྒྲར་མ་བསྐྱོར་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བས་སོ། །དེ་ལ་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་པ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་འབགས་པའི་བདེན་པའོ། །

ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའོ། །ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་རྣམས་རེ་རེ་ལ་མིག་དང་། ཤེས་པ་དང་། རིག་པ་དང་། རྣོ་སྦྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདེན་པ་སོ་སོར་གསུམ་དང་བཅུ་གཉིས་སུ་ཆོས་མ་སྒྲུབ་པས་ན་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་པ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དང་ལྟན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མིག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་བསྐྱེད་པའོ། །ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའོ། །རིག་པ་ནི་མི་རྣོབ་པའི་རིག་པས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དོ། །རྣོ་སྦྱེས་རྣམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དོ། །སེམས་ཅན་གང་གི་དོན་དུ་དེ་བསྐྱོར་བ་ནི་དེ་རྣམས་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དགག་པ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་དུས་གསུམ་དུ་ཕྱང་པོ་སྤྱག་མ་མེད་པའི་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བཙུག་ལྟན་འདས་དངོས་པོ་ནི་གང་ཞིག་ལགས། དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་གང་ཞིག་ལགས། རབ་འབྱོར་གཉིས་ནི་དངོས་པོའོ། །

གཉིས་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གང་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་དེ་ནི་རྣམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁའ་དབེར་བྱས་པས་ནི་དེ་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་

ཕྱོགས་སུ་བཏགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལྷ་མཚམས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར།
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱོགས་སུ་འདོད་པ་བཀག་པ་དང་།

དེ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རིང་པོ་དང་བྱང་དུ་ལ་སོགས་པའི་
དབྱིབས་དང་སྒྲོན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་གི་གཟུགས་དང་དུས་
གསུམ་བཀག་པ་དང་། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་འགྲིབ་
པ་དང་འཕེལ་བ་བཀག་པ་དང་། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་དག་དང་། སྐྱེ་
བ་དང་། འགག་པ་དང་། གནས་པ་དང་། གནས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། གནས་པ་
ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་བཀག་པ་སྟེ། དེ་ལ་མེད་པ་ལས་བྱང་བ་ནི་སྐྱེ་བའོ། །བྱང་
ནས་མེད་པ་ནི་འགག་པ་འོ། །རྒྱན་འབྲུ་བ་ནི་གནས་པ་འོ། །མི་འབྲུ་བ་ནི་གནས་པ་
དང་བྲལ་བ་འོ། །རྒྱན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ནི་གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་
བའོ། །དེའི་ངོ་བོ་དང་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བ་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་བཀག་པ་དང་། དེ་དབང་པོའི་
ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་མཐོང་བ་དང་།

ཐོས་པ་དང་། སྒྲན་པ་དང་། རིག་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་དང་།
ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཀུན་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་རྣམས་
བཀག་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དེ། དེ་ནི་ཤེས་པ་
དང་མཐོང་བས་བསྟན་ནས་འདའ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་ཤེས་པར་
བྱ་བ་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དེ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་ཀུན་ཤེས་པར་

བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དེ། དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཆོས་གཙང་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་འདྲུག་པ་དང་ལྟོག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་དང་། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་རྣམས་བཀག་པ་དང་། དེ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་དང་། དེའི་ཆོས་ཅན་དག་བཀག་པ་དང་། དེ་ཁམས་གསུམ་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་སུ་རྟོག་པ་ཡིན་པ་ཉིད་བཀག་པ་དང་། དེ་རྣམ་པར་རིག་པའི་མཆོན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས། སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུ་པའི་བར་བཀག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་ནས། བྱས་པ་རྟོགས་པའི་སའི་བར་རྣམས་བཀག་པ་དང་། དེ་བཞིན་པའི་མཆོན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་རྣམས་བཀག་པ་དང་།

དེ་བསྐྱེད་ལྷའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བསྐྱེད་ལྷ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་ཅན་དང་། བསྐྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ལྡན་པ་རྣམས་དང་། ཉག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། བདག་དང་། ཞི་བ་རྣམས་དང་། མི་སྟོང་པ་དང་། མཆོན་མ་ཡོད་པ་དང་། སྟོན་པ་ཡོད་པ་རྣམས་

དང་། བཞེག་ཆེད་བཅས་པའི་དབེན་པ་དང་། སྤང་བ་དག་དང་། དེ་ལ་དངོས་པོ་
དང་། བྱད་པར་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཐོབ་
པ་དང་། ཉེ་བར་དམིགས་པ་དག་དང་། དེ་ལ་རང་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་བཟོད་པ་དང་། རབ་ཏུ་བཟོད་པ་དག་བཀག་པས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་བཟོད་པ་ནི་རང་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་རྒྱ་ཤེས་པ་སྟེ། འདིས་ཟོད་པར་
བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་ཏུ་བཟོད་པ་ནི་གཞན་གྱི་བར་བྱེད་པའི་རྒྱའི་
ཆོག་སྟེ། གཞན་ལ་བཟོད་པ་ནི་རབ་ཏུ་བཟོད་པ་ཡིན་པས་སོ། །སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་མངོན་ནས་གསུངས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གང་
ཡང་ཁྱོད་གྱིས་འདི་སྐད་དུ་དཔེར་ན། རྣམ་མཁའ་སེམས་ཅན་གཞན་དུ་མ་མཆིས་
གངས་མ་མཆིས་ཆད་མ་མཆིས་པ་རྣམས་ཀྱི་གོ་འབྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་དེའང་སེམས་ཅན་གཞན་དུ་མ་མཆིས་གངས་མ་མཆིས་ཆད་མ་མཆིས་
པ་རྣམས་ཀྱི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པ་ལགས་ཏེ། དེའི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་
བགྱེད་ཞེས་སྒྲས་པ་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བས་སེམས་ཅན་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་། ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་དུ་མེད་པ་དང་
གངས་མེད་པ་དང་ཆད་མེད་པའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པ་ཡིན་པ་དང་།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་དང་རྣམ་མཁའ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མི་
དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདིས་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པས་
བསྐྱེད་པའི་ལམ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བསྐྱེད་ཏོ། །ལམ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རྣམ་པ་བཅུས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།

གང་གི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་དང་ནམ་མཁའ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མེད་པས་གཞལ་དུ་
མེད་པས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྤར་བཤད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་
ཡིན་ཏེ།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ནི་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་དང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཡུལ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་སེམས་ཅན་དང་ནམ་མཁའ་དང་། ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་མེད་པས་གྲངས་མེད་པས་ན་དེ་ཉིད་ལ་སྤར་བརྗོད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་
གོ་སྐབས་འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་ནི་དམིགས་སུ་མེད་པ་
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་པར་ལམ་ལྷུང་དུ་འཛིན་ལྷུང་དུ་ས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཆེན་
པོའི་ཆེན་པོ་སྤངས་པ་ན་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ནམ་
མཁའ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་མེད་པས་ན་ཆད་མེད་པས་དེ་ཉིད་ལ་སྤར་
བརྗོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་
དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསུམ་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
ཆེན་པོའི་འབྲིང་གི་གཉེན་པོ་ལམ་ལྷུང་དུ་འཛིན་ནི་དེ་རྣམས་སྤོང་བར་བྱེད་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་སེམས་ཅན་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ནམ་མཁའ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་
འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་གྲངས་མེད་པ་དང་ཆད་མ་མཆིས་པ་
རྣམས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པས་ན་དེ་ཉིད་ལ་སྤར་བཞིན་

ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྲ་མ་བཞིན་ཏེ། བཞི་བ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཆེན་པོའི་ཆུང་
དུའི་གཉེན་པོ་ལམ་ཆུང་དུའི་ཆེན་པོས་དེ་རྣམས་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་སྟོག་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་
མཐའ་དང་ནམ་མཁའ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། གངས་མེད་
པ་དང་། ཆད་མེད་པ་རྣམས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པས་ན་དེ་ཉིད་
ལ་ཞེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྦྱར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྲ་མ་བཞིན་ཏེ། སྤྲ་བ་ལ་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་འབྲིང་གི་ཆེན་པོའི་གཉེན་པོ་ལམ་འབྲིང་གི་ཆུང་དུས་དེ་རྣམས་
མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཞན་ཡང་བདག་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བའི་དབྱིངས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་། གཞལ་དུ་མེད་
པ་དང་། གངས་མེད་པ་དང་། ཆད་མེད་པ་རྣམས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ལ་ཞེས་
ཐམས་ཅད་སྦྱར་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྲ་མ་བཞིན་ཏེ། དུག་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་འབྲིང་པོའི་འབྲིང་གི་གཉེན་པོ་ལམ་འབྲིང་པོའི་འབྲིང་གིས་དེ་རྣམས་དམིགས་
སྟུ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཞན་ཡང་བདག་ལ་སོགས་པ་
དང་། མིག་ལ་སོགས་པ་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་།

གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། གངས་མེད་པ་དང་། ཆད་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་
ཅད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལ་ཞེས་ཐམས་ཅད་སྦྱར་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྲ་མ་
བཞིན་ཏེ། བདུན་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འབྲིང་གི་ཆུང་དུའི་གཉེན་པོ་ལམ་འབྲིང་
གི་ཆེན་པོས་དེ་རྣམས་དམིགས་སྟུ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།

གཞན་ཡང་བདག་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་
ནམས་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་།

གཞན་དུ་མེད་པ་དང་། གངས་མེད་པ་དང་། ཆད་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་
ཅད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་དེ་ཉིད་ལ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་རྟེ། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན།
སྤྲུལ་བ་ཞིན་རྟེ། བརྒྱད་པ་ལ་ནམས་པར་རྟོག་པ་ཆུང་དུ་འཛིན་པོའི་གཉེན་པོ་ལམ་
ཆེན་པོའི་ཆུང་དུས་ནམས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཞན་
ཡང་བདག་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤྱིན་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་
ཀྱི་ཆོས་ནམས་ནས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་བར་དང་། དེགས་ལ་
སོགས་པའི་ས་ནམས་དང་། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་།
རང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཐེག་པ་དག་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཁའ་ཉིད་མེད་པའི་བྱིར་། རྣམ་མཁའ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་། ཆོས་
ཐམས་ཅད་མེད་པས་ན་དེ་ཉིད་ལ་ཞེས་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་བ་ཞིན་རྟེ། དེ་ཅིའི་བྱིར་
ཞེ་ན། སྤྲུལ་བ་ཞིན་རྟེ། དགུ་པ་ལ་ནམས་པར་རྟོག་པ་ཆུང་དུ་འཛིན་པོའི་གཉེན་པོ་
ལམ་ཆེན་པོའི་འབྲིང་གིས་དེ་ནམས་མི་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
གཞན་ཡང་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཇི་ལྟ་བ་དང་།

ནམ་མཁའ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱར་བརྗོད་པའི་སེམས་
ཅན་ཀྱི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ས་བརྩུ་པ་ལ་ནམས་པར་རྟོག་པ་ཆུང་དུ་འཛིན་
ཆུང་དུ་འཛིན་གཉེན་པོ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་
པ་དང་བྲལ་བ་ཅན་དུ་གནས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ནམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་

མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། ཞི་བའི་སྒོ་གྲོས་རི་ལྟ་རི་ལྟར་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཉི་བར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཆད་
མེད་པ་དང་། བྱངས་མེད་པ་དང་། དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ་
ཞེས་སོ། །

ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། རབ་འབྱོར་
གང་ཡང་ཁྱོད་གྱིས་འདི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་འགྲོ་བའམ། འོང་བ་མི་
དམིགས། གནས་པ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བས་འགྲོ་བ་དང་
འོང་བ་དང་གནས་པ་མེད་པ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཞལ་གྱིས་
བཞེས་པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཡོ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་པོ་རྣམས་དང་། མིག་ལ་
སོགས་པ་དང་། ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་དྲུག་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། དེ་
བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་དབྱིངས་
དང་། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་།
སྟོབས་ལ་སོགས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་བར་དང་།

ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། རོ་བོ་ཉིད་དང་། མཆོན་ཉིད་རྣམས་ལ་འགྲོ་བ་
དང་། འོང་བ་དང་གནས་པ་བཀག་པ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་
པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །མཐའ་ལས་འདས་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་
དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གང་ཡང་ཁྱོད་གྱིས་འདི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་

ཆེན་པོ་དེ་ལ་སྡོད་ཀྱི་མཐའ་མི་དམིགས། བྱི་མའི་མཐའ་མི་དམིགས། དབུས་ཀྱང་
མི་དམིགས་ཏེ། ཐེག་པ་དེ་ནི་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ལགས་ཏེ། དེའི་སྐད་དུ་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །

ཞེས་བྱ་བས་གང་སྐྱས་པ་ནི་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་མཐའ་ལས་འདས་
བའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན།
དུས་གསུམ་པོ་རྣམས་དང་། དེའི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་དེ་དང་དེའི་བདག་ཉིད་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་
པ་ཉིད་ལའང་གཅིག་ནས་བརྩེ་བར་གྱི་བྱངས་བཀག་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་
མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་
དང་། ཞེ་སྤང་དང་ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་། གཏི་ཐུག་དང་གཏི་ཐུག་མེད་པ་དང་། མིང་
དང་མིང་མེད་པ་དང་། དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་
པ་མེད་པ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་དང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་དང་། ཉོན་
མོངས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། འཛིག་ཏེན་པ་དང་འཛིག་ཏེན་ལས་
འདས་པ་དང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་།

རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། འཁོར་བ་དང་ཕྱང་ན་ལས་འདས་པ་དང་། ཉྱག་པ་
དང་། བདེ་བ་དང་། བདག་དང་། ཞི་བ་དང་། དེ་དག་ལས་བསྐྱེད་པ་དང་། འདོད་པ་
ལ་སོགས་པའི་ཁམས་རྣམས་དང་། དེ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའང་མི་
དམིགས་པ་ཉིད་དང་། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
མི་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ལ་

སོགས་པ་ནི་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་
པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ན་
འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་མི་སྲིད་པ་དང་།

དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་སོགས་པ་ནས། བརྡོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་མི་དམིགས་པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཉམ་པ་
ཉིད་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་པ་
རྡོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དམིགས་པ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། བན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་
ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་
བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བར་དུ་
སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་སོགས་པར་མི་དམིགས་པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སེམས་
ཅན་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རབ་འབྱོར་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་
ཅས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གནས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོས་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འདིག་རྟེན་གྱིས་མཉན་ཏེ། རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཐོབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། བཙོམ་
ལྷན་འདས་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་བསྐྱབས་ནས་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱུང་ཏོ། །ཐོབ་པོ། །འཐོབ་པར་འབྱུང་ངོ་

ཞེས་བྱ་བ་ཐོབ་པའི་ངས་པར་འབྱུང་བ་ཉི་ལར་འགོད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཉིད་
དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོབ་པས་བྲལ་བ་
ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་དང་།

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདུས་ཤིང་གཞིལ་བའི་
 ཐབས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོབ་པ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་
 དང་། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་།
 གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་
 རྣམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་བར་དང་། བྱང་ཆུབ་ལས་འདས་པའི་
 དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན། མི་
 ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་པ། བསྟན་ཏུ་མེད་པ། ཐོགས་པ་མེད་པ།
 འདི་ལྟར་མཆོན་ཉིད་མེད་པར་མཆོན་ཉིད་གཅིག་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་རྟོགས་པ་
 ཐོབ་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་གྲངས་ཇི་སྟན་ཏུ་བཤའ་བ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
 རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་མཐུན་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
 རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྐྱབ་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ནང་ཏུ་འདུ་བར་དགོངས་པས་ཐོབ་པ་
 གཏན་ཏུ་བ་ཉིད་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་དང་།

དེ་ཅིའི་སྤྱི་ལོ་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་ལ་
སོགས་པ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་དུ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་
མེད་པ་ཐོབ་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་བསྟན་པས་

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཐོབ་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་དོན་རྒྱུ་པ་གསུམ་
དགག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རྒྱུ་པ་གསུམ་དགག་པའང་འདི་ལྟ་སྟེ། ཐོབ་པར་བྱ་བ་དགག་པ་དང་། ཐོབ་
པ་སོ་དགག་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དགག་པ་སྟེ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་
འབྱོར་ཅིའི་སྤྱིར་ན་འདི་སྐད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྟོན་གྱི་མཐར་
དམིགས་སུ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཅིའི་སྤྱིར་ན་གཟུགས་ཀྱན་དུ་མཐའ་
ཡས་པའི་སྤྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀྱན་དུ་མཐའ་ཡས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
ཅིའི་སྤྱིར་ན་གཟུགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་མེད་ཅེས་
བྱ་བ་དང་། དེ་སྐད་དུ་ཅིའི་སྤྱིར་ན་དེ་ལྟར་བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་
ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་གང་ལ་
གདམས་ཤིང་རྗེས་སུ་བསྟན་པར་བགྱི་ཞེས་སྒྲ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཅིའི་སྤྱིར་ན་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཅུ་བས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།

ཅིའི་སྤྱིར་ན་གང་ཞིག་མངོན་པར་མ་གྱུབ་པའི་གཟུགས་དེ་གང་ཡིན། གང་
མངོན་པར་མ་གྱུབ་པ་དེ་ནི་གཟུགས་མ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མངོན་པར་མ་
གྱུབ་པས་མངོན་པར་མ་གྱུབ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་གདམས་
ཤིང་རྗེས་སུ་བསྟན་པར་བགྱི་འཕ་ཞེས་སྒྲ། དེ་སྐད་དུ་མངོན་པར་མ་གྱུབ་པ་ལས་
གྲུད་ནའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བགྱི་བ་དམིགས་སུ་མ་མཆིས་
སོ་ཞེས་སྒྲ། ཅིའི་སྤྱིར་ན་འདི་སྐད་ཅེས་གཤམ་ཏེ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་

ལ་སོགས་པ་སྤྱི་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་དྲིས་པ་དང་པོ་ངེས་པར་བསྟན་
པ་ལས་བརྒྱུ་མཁས་ཏེ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དགག་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། སེམས་ཅན་
མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་དང་། དབེན་པ་དང་།

རང་བཞིན་མེད་པས་སྟོན་གྱི་མཐའ་དང་སྤྱི་མའི་མཐའ་དང་དབུས་རྣམས་
སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁས་སྤངས་པའི་ཐོབ་པ་བཀག་པ་དུས་གསུམ་པའི་
ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དོན་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་སྤྱོད་པ་གྱི་
ཆོས་རྣམས་ནས་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙུག་གྱི་བར་དུ་མེད་པ་
དང་། སྟོང་པ་དང་། དབེན་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁས་ལེན་པའི་ཐོབ་པ་བཀག་པ་དང་།
དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མེད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་སོགས་
པ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་དང་། མེད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་གངས་གཞན་དུ་ཁས་མི་ལེན་པ་སྟེ། རི་སྐད་དུ་མདོ་ལས། སྟོང་པ་
ཉིད་གཞན་མ་ཡིན། བྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་གཞན་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་པ་དང་།

དེ་བཞིན་དུ། ཉིང་ངེ་འཇིན་དང་། གཟུངས་གྱི་སྟོན་རྣམས་དང་། ཆོས་གྱི་
དབྱིངས་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་རྣམས་ལ་ཡང་བརྟེན་པར་
བྱ་བ་དང་། གཞན་ཡང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་མེད་
པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་སོགས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

ཁས་སྒྲུང་བའི་ཐོབ་པ་བཀག་པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མེད་པ་ཉིད་ནས་
བརྩམས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཉིས་སུ་
མེད་དེ་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐོབ་པ་པོ་དག་ག་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱན་དུ་
མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་
པོ་ལ་སོགས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་བར་ལ་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་
སོགས་པ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་
བྱ་བ་དང་། གཟུགས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་བར་དུ་དེས་ལྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
ཐམས་ཅད་མ་དམིགས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་
དང་། སངས་རྒྱས་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བར་གྱིས་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོའི་མཆོན་
ཉིད་ཐམས་ཅད་དུ་འོ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་དང་
སོ་སོའི་རང་བཞིན་གྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའི་བྱང་པར་རྣམས་སུ་འོ། །ཡང་ཐམས་

ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་བསྐྱུས་པ་དང་སོ་སོ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཐམས་ཅད་
ཉིད་འདི་ནི་གཉིས་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཉིད་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་ཐོབ་པ་པོའི་འབྲེལ་པ་དགག་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་
གསུངས་པ་ནི། གང་ཡང་འདི་སྐད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྒོ་
བྱར་དུ་མིང་དུ་བཏགས་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་
ཅམ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་མངོན་པར་བྱུབ་
པ་བཞག་ཅིང་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པ་དང་། འེན་ཏུ་མངོན་པར་མ་བྱུབ་པ་
དག་གིས་ཏེ། དེ་ལ་སྒོ་བྱར་གྱི་དོན་ནི་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་དོན་ལ་བཏགས་
པའི་དོན་སྒྲོ་འདོགས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །བདག་བདག་ཅེས་བརྗོད་ཀྱང་བདག་
གཏན་དུ་མངོན་པར་མ་བྱུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་གང་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཞག་པས་
དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཉིད་གང་དང་
ཡང་བྲལ་བས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བ་དང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་གང་དང་ཡང་བྲལ་བས་མ་ཡིན་པས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་བར་དང་།
གཞན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐེར་བྱུག་ཏུ་གནས་པ་དང་འཛིག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་
དང་། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེའི་རང་བཞིན་དེ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཆོས་ཐམས་
ཅད་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པའི་སྤྱིར་མངོན་པར་བྱུབ་པ་བཞག་པ་དང་། ཅིའི་

ཕྱིར་ན་མངོན་པར་འདྲ་བྱེད་པ་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་དང་གནས་པ་ལས་
གཞན་དུ་འགྱུར་བ་བཞག་པ་དང་།

མངོན་པར་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་མངོན་
པར་མ་གྲུབ་པ་དག་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་
ཐམས་ཅད་དང་མངོན་པར་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པ་
དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཡོ་བ་མེད་པ་དང་མི་ལམ་དང་སྐྱུ་མ་དང་འབྲ་བ་ལ་
སོགས་པར་མཐོང་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་མི་འཛིགས་མི་དངང་
སྐྱག་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་དེ་དག་ལ་འདི་ལྟར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ཆེ།
གཟུགས་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་མི་འཛིན་ལ་གནས་པར་མི་བབྱིད་དེ། མངོན་པར་
ཞེན་པར་མི་བབྱིད་ལ་འདོགས་པར་མི་བབྱིད་དོ་ཞེས་བྱ་བས་ཆོས་སུ་ཁས་མི་
ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་བཞག་པས་ཏེ། དེ་ལ་གཟུགས་ལ་མི་དམིགས་ཏེ་ཁས་ལེན་
པ་དང་། དེ་ཐོབ་པ་བདག་གིར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་
པ་དང་། དེ་རྗེས་ཉིད་དུ་སྤིང་བས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་།

དེ་ཉི་ལ་རྟོག་པས་བརྟགས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། གཟུགས་ཁས་ལེན་
པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ལྟ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྐྱར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་
སྤྲད་དུ་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་
པ་ཉིད་གྱིས་ན་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་དང་དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་

གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་འགྲིལ་པ་གང་ཡིན་པ་
དེའང་ཆོས་མ་ལགས་སོ། །

དེ་ཅིའི་སྒྲུང་དུ་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་དང་འགྲིལ་པ་ནི་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་
ཤིང་གཉིས་སུ་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་སྒྲུང་དུ་འོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཟུགས་ནས་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་བར་འདི་ནི་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་
པའི་གྲངས་སུ་བགྲིས་པའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་ཐོབ་པ་པོ་
གཉིས་བཀག་པས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་
པར་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་དེས་ཀྱང་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤེས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུགས་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་
པའི་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙེ་བརྒྱད་ཀྱི་
བར་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་དེ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པས་འཇུག་པ་བཀག་པ་དང་།
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་ཉམས་དང་མཚན་མ་གང་གིས་ཆོས་རྣམས་འཛིན་
པས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།

འདི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རིང་དུ་སོང་བ་དེས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་མཐར་ཐུག་པར་དེ་
རྣམས་ལས་སོང་ཞིང་རྣམ་པར་བསྐྱངས་པས་ཏེ། དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་
པའི་ཚུལ་གྱིས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཀུན་དགའ་བོ་དེས་ན་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བཛྲོད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཐར་ཐུག་པར་རང་གི་དོན་
དེ་ལ་དགའ་བས་ཀུན་དགའ་བས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་སོ། །དེ་ལས་

སོང་ཞིང་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་
རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་དུ་རེ་རེ་ཞིང་རྟག་ཅེས་
བྱ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དབེན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མི་དབེན་ཞེས་བྱ་བར་མི་རྟོག་
པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་བསྐྱུས་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་དང་།
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཀག་པའི་བར་དང་། འགྲིབ་པ་གང་ཡིན་པ་
དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པ་གང་
ཡིན་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན། མི་ལྡན་པའང་མ་ཡིན།
གཟུགས་མེད་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ། ཐོགས་པ་མེད་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་མཆོན་ཉིད་
མེད་པར་མཆོན་ཉིད་གཅིག་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་པན་ཚུན་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ཉི་བར་
བཟུང་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པར་བགྱངས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནས་སངས་
རྒྱུ་ཀྱི་བར་དུ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཐོང་བ་ཤེས་་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་ཉི་བར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དང་།

དེ་ལྟ་ཡིན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འགྲོ་བ་ལྗེའི་བྱེ་བྲག་མེད་པ་དང་། རྒྱན་
དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ཐོབ་པ་དང་། དེའི་ལམ་བསྟོམས་པ་མེད་པ་དང་། དཀའ་
བ་སྟོད་པའང་མི་འཐད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱུ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་

འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྦྱས་
བ། ཆེ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་ཁོ་བོ་ནི་ཆོས་མ་སྦྱིས་པ་ལ་ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་
རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བྱ་བ་མི་འདོད་དོ། །

མ་སྦྱིས་པ་ལ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ཡོད་པར་མི་འདོད་དོ། །རྒྱན་དུ་ཞུགས་
པའི་འབྲས་བྱ་ཡོད་པར་མི་འདོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུ་མས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
ལ་ཁས་ལེན་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་མ་སྦྱིས་པ་དང་སྦྱིས་པ་
དག་གིས་ཐོབ་པར་བྱ། སྦྱིས་པ་དང་མ་སྦྱིས་པ་འཐོབ་པ་ངེས་པ་དང་། དེ་གཉི་
གའི་དངོས་པོ་མི་འདོད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་མ་སྦྱིས་པ་དང་སྦྱིས་པ་དག་
གིས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ངེས་པ་དང་། དེ་གཉི་གའི་དངོས་པོ་འདོད་པ་ངེས་པ་དང་།
ཐོབ་པ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་
པར་ཁས་སྐྱངས་པ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་རིགས་པ་བཞིན་དུ་དེ་
གཉི་ག་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་དུ་ཁས་སྐྱངས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མ་སྦྱིས་པ་
སྦྱིས་པ་བཀག་པ་དང་། སྦྱི་བ་མེད་པ་བརྗོད་པར་མི་སྦྱོབས་པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། སྦྱི་བ་མེད་པ་དང་། སྦྱོབས་པ་དང་། བརྗོད་པ་དང་། མི་སྦྱི་བ་རྣམས་ནི་
མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་རིགས་པས་མཆོད་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་
དང་།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱི་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
དེ་ལ་སྦྱོབས་པ་ནི་རྗོད་བྱེད་དོ། །རྗོད་པ་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་བརྗོད་པ་
སྟེ་དོན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་དང་འགྲོ་བ་ལྷའི་བྱེ་བྲག་དང་། ཐོབ་པ་དང་། མངོན་པར་

རྟོགས་པ་དང་། རྟེན་བཞི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རོན་དམ་པ་ནི་
ལས་དང་། རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་དང་། རྟེན་བཞི་དང་། འགག་པ་དང་། གུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཆོད་ཉིད་དང་བུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
བྱ་བ་དང་།

ཆོས་མ་སྦྲེས་པ་དང་སྦྲེས་པ་སྦྲེ་བར་བྲིས་པ་དང་། དེ་གཉི་ག་སྦྲེ་བར་འདོད་
པ་བཀག་པ་སྟེ། དེ་ཡོད་དུ་ཚུགས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བར་བསམས་པ་དང་། མ་སྦྲེས་པའི་
ཆོས་སྦྲེ་བར་མི་འདོད་པ་དེ་དག་གང་ཡིན་ཞེས་བྲིས་པ་དང་། གཟུགས་ནས་
བརྒྱུ་ཉེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་མ་སྦྲེས་པའི་ཆོས་རྣམས་སྦྲེ་བར་མི་འདོད་
པའི་རྣམ་གངས་ཀྱིས་བརྗོད་པ་དང་སྟོབས་པ་སྦྲེ་བ་མེད་པ་དང་། བྲིས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ལན་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བས་ན་མི་གནས་པ་ཉིད་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་
གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་མཆོག་ཏུ་བཞག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་
སྟོན་པ་པོའི་འོས་སུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
ཕྱང་སོ་རྣམས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣང་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་པར་མི་དམིགས་པ་ཉིད་སྟོན་པ་པོ་མི་
གནས་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་གྱིས་ཉེ།

འདིའི་མདོ་ནི། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་གཟུགས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
པ་སྟེ། དེ་ནི་ནང་ན་ཡང་མི་གནས་ཕྱི་རོལ་ནང་མི་གནས་གཉི་ག་མེད་པར་ཡང་
མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་
དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་

ཉུ་ཕྱིན་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་འང་ཡོད་ཅེས་བྱ་བས་
ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཉི་བར་འགོད་པ་ན།
ཕྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། ཕྱིན་པ་པོ་དང་།

ལེན་པ་པོར་དམིགས་པས་འཛིག་ཏེན་ལས་མི་གཡོ་མི་འཕག་མི་འདའ་བ་
 དེའི་ཕྱིར་འཛིག་ཏེན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་
 ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྦྱིན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱེས་པས་ནི།
 འཛིག་ཏེན་ལས་སྒྲོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། གཡོ་ཁྱིང་འཕགས་ལ་འདའ་བར་བྱེད་པ་
 དེའི་ཕྱིར་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་པ་ཉིད་
 དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བར་ལའང་བརྗོད་པར་
 བྱའོ། །དེ་ལ་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་ངེས་པར་རྟེན་པས་ན་འཛིག་ཏེན་
 ལས་གཡོ་བའོ། །དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཉི་བར་ཆོལ་བས་ན་འཕགས་པའོ། །དེའི་བར་
 ཆད་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བས་ན་འདའ་བའོ། །ཡང་ན་གཡོ་བ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་
 པའི་དུས་སོ། །འཕགས་པ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆའི་དུས་སོ། །

འདེའ་བ་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལ་ཚོས་ཤེས་པའི་དུས་སུའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནམ་
གངས་གཞན་ཡིན་ནོ། །འདི་ལས་བརྒྱུག་པས་ན་མི་གཡོ་མི་འཕག་མི་འདེའ་བ་
ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་ཞིག་འཛིག་རྟེན་མངོན་པར་གསལ་བར་གྱུར་པ་
ཡིན་པའམ། གང་ཞིག་མངོན་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པའམ། གང་ཞིག་འཛིག་རྟེན་
གྱིས་ཏེ་འཛིག་རྟེན་པར་མཉམ་པའམ། གང་ཞིག་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཕྱིར་མངོན་པར་
འབྱེན་པའམ། གང་འཛིག་རྟེན་ལས་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བའམ། གང་འཛིག་རྟེན་གྱི་

ཡིན་པའམ། གང་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་པ་
རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཉིད་ཅེས་བྲ་བ་དང་། གང་དག་གི་འཇིག་རྟེན་སྒྲོལ་པ་ཡིན་པའང་།
གང་གིས་འཇིག་རྟེན་ལས་སྒྲོལ་བའམ། གང་དག་གིས་འཇིག་རྟེན་ལ་ཀླལ་བར་
བྱེད་པའམ། གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བའམ།

གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ལས་ངེས་པར་འབྱིན་པར་བྱེད་པའམ། གང་ཞིག་
འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲོལ་བྱེད་ཡིན་པའམ། གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ན་སྒྲོལ་བྱེད་ཡིན་པ་དེ་
དག་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཉིད་ཅེས་བྲ་བ་དང་། འདས་
པ་ལ་སོགས་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྲུལ་ཅུ་ཙུ་བདུན་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པ་
ཉིད་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལས་ངེས་པར་
སྐྱེས་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་
ཉིད་དང་། སེམས་མི་ཁྱུ་པ་དང་མི་སྐྱག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་དང་མ་བྲལ་བ་ཉིད་དང་། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པར་བརྗོད་པ་
དང་། དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཆོག་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་མེད་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་
དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དབེན་པ་ཉིད་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཁོང་མི་རྒྱ་
བ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནས་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱར་བ་ནས། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གནས་པ་འདི་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདི་དང་མ་བྲལ་ལོ་ཞེས་

ཁོ་ལོ་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་བརྒྱད་པོ་
འདི་དག་གི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐབས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གོ་ཆའི་སྐབས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ནི་
རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གོ་བགོས་པ་ནི་འཇུག་གོ། །ཁྱེད་ཀྱི་པ་ནི་དབྱུང་གི་ཆོག་པས་
སོག་གོ། །དབྱུང་གི་ཆོག་པས་བསགས་པ་ནི་མ་རྒྱུ་ལ་བ་ལས་རྒྱུ་ལ་བ་ཐོབ་པས་
ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་
གདམས་པ་དང་། །ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་རྣམ་བཞི་དང་། །སྐབས་པ་ཡི་ནི་རྟོག་
གྱུར་པ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །དམིགས་པ་དག་དང་ཆེད་དང་
ནི། །གོ་ཆ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་དང་། །ཆོག་པ་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བཅས་རྣམས། །ཐུབ་
པ་རྣམས་ཀྱི་མཐུན་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་འདིར་རྗེས་སུ་འདས་པའི་
འབྲེལ་བ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་འདི་
རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ནི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
པའི་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་གདམས་པ་ཆོལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་
གདམས་པ་ལ་གནས་པ་ལ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྐྱེ་བའི་
ཕྱིར་དང་། དེ་ནས་སྐབས་པའི་ཆོས་གང་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གང་ལ་དམིགས་པ་དང་།
ཆེད་དུ་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྐབས་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་སྟེ་རྣམས་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་
རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་རབ་
འབྱོར་གྱི་ལུ་སྟེ་དང་པོའོ། །རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

སྐབས་གཉིས་པའི་ཉི་མི་སྒྲུང་བ།

དེ་ཉི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རེ་ཞིག །

ལྷ་ཆམས་རུང་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར། འོད་ཀྱིས་མོག་མོག་པོར་མཛད་
དང་། །ཡུལ་ངེས་པ་དང་བྱུང་བ་དང་། །རང་བཞིན་དང་ནི་དེ་ཡི་
ལས། །

བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷག་མའོ། །དེ་ལ་ལྷ་ཆམས་མོག་མོག་པོར་
མཛད་པ་ཉིད་ནི་ལྷ་འི་རིས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འོད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་
ཀྱི་འོད་ཀྱིས་མོག་མོག་པོར་མཛད་པ་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ལྷ་ཆམས་ཀྱི་
འཛིག་ཉེན་སྦྱོར་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། བསམ་གཏུན་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པར་
མངོན་པར་རྫོམ་པ་བསལ་བའི་དོན་ཡིན་ལོ། །

དེ་བསལ་བའང་དེ་ཆམས་རུང་བར་བྱ་བའི་དོན་ཏུ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་ཏུ་དེ་
ཆམས་ཉིད་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་རི་ལྷར་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་གནས་པར་བྱ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
གང་ཡིན་ཞེས་གནས་བཟུང་རབ་འབྱོར་གྱིས་བསྟན་པ་ཉན་པའི་དོན་ཏུ་སྤྲས་པ་
ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་ཀྱི་འོད་ནི་ཆམ་པར་སྒྲིན་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཡུལ་སོ་
སོར་ངེས་པ་ནི། རི་སྐད་ཏུ། བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་

པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པ་དང་། བསྟན་པའི་སྐལ་བ་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་ན་ལམ་
ཤེས་པ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ཁོ་ནའི་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་
ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པའི་དོན་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བྱེད་པ་ཞི་ལམ་ཞེས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་
 བརྩམས་པས་ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བྱེད་པའི་དོན་དང་། གོ་རིམས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གི་བྱེད་པར་གྱི་དོན་གྱིས་
 གསུངས་པ་གང་ཡིན་པའོ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན། འོན་ཀྱང་གཤམ་ཏེ་དེ་དག་ཀྱང་སྒྲན་མེད་
 པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ན་དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་
 རང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་སྤར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དབང་དུ་
 བྱེད་པར་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་རྒྱུ་པར་གཞག་པའི་དགོངས་
 པ་ཅན་ཡིན་གྱི། མཚན་ཉིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་
 ནི་རི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་རྒྱུས་འབྲས་བྱ་དང་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་
 སོ་སོར་ངེས་པ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཞེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་
 པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་རང་གི་རོ་བོ་བྱེད་
 པར་དུ་འཕགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བྱེད་པ་ནི་དི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ནི་
སྤངས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་ཏུ་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད་གས་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་འདིའི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་
ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེའི་

བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་དོན་གྱིས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་
པའོ། །མོག་མོག་པོར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ད་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱེད་

ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དག་
གི་ །རྣམ་པ་མི་དམིགས་སྒྲོ་ནས་ནི། །ཉན་ཐོས་ལམ་འདི་ཤེས་པར་
བྱ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །རི་ལྷར་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
བྱུང་པོ་རྣམས་དང་། བྱ་ག་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱར་བཟོད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པའི་ཁམས་བྱུག་དང་། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་རྣམས་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་
ཐེག་པ་འདོད་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་དོན་གྱིས་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་
ཉིད་དང་། བདག་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཞི་བ་ཉིད་དང་། བད་ཉིད་དང་། འབྲས་ཉིད་
དང་། ཟུག་རྩ་ཉིད་དང་། སྤྲིག་པ་ཉིད་དང་། པ་རོལ་ཉིད་དང་། འཛིག་པའི་ཆོས་
ཅན་ཉིད་དང་། གཡོ་བ་ཉིད་དང་། རབ་རྩ་འཛིག་པ་ཉིད་དང་། འགོ་བདེན་ཉིད་དང་།
འཆེ་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་
མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ནས་ཞི་བ་
ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་བར་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པའོ། །བད་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་
ནས་སྤྲིག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་བར་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པའི་རྣམ་པའོ། །

པ་རོལ་ཉིད་དང་འཇིག་པའི་ཚུལ་ཅན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་ཉིད་སོ་སོ་
ལ་ཡང་བྱུང་བའི་རྣམ་པའོ། །གཡོ་བ་ཉིད་དང་རབ་ཏུ་འཇིག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་
དེ་དག་ཉིད་སོ་སོ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པའོ། །འཇིག་པ་ཉིད་དང་
འགོ་ནད་ཉིད་དང་འཆེ་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་ཉིད་སོ་སོ་ལ་འགོག་པའི་རྣམ་
པའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཡིད་བྱུང་བ་དང་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བ་དང་འགོག་པའི་བྱིར་ཁྱུགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལུང་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་ནོ། །

དེ་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་བ་དང་འཇིག་པའི་ཚུལ་ཅན་ཉིད་ཡིན་
པའི་བྱིར་རོ། །སྤྱུག་བསྐྱལ་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དངོས་སོ་
རྣམས་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་དང་འཕགས་པའི་
ལམ་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཡང་ཟག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཕགས་པ་རྣམས་དང་མི་
མཐུན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་འདི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །བདག་
མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་བྱིར་རོ། །ཞི་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་
བ་ནི་རང་ཉིད་བདག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ནད་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འབྲས་བུའི་ས་
བོན་དང་འབྲ་བར་རྒྱུའི་རྩ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འབྲས་ཉིད་ཅེས་
བྱ་བ་ནི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཀྱན་འབྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཟུག་རྩ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་
ནི་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱུན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

སྤྱི་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱུག་བསྐྱལ་བརྒྱད་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་
ཤེན་ཏུ་འཛོམས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །པ་རོལ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བྱིར་རྒྱལ་

བར་གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འདི་
ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་ཡོད་ན་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཡིད་
བྱུང་བའི་དམིགས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། །གཡོ་བ་ཉིད་ཅེས་
བྱ་བ་ནི་རང་གི་ངོ་བོར་གནས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །རབ་ཏུ་འཇིག་པ་ཉིད་
ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་འཇིག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རྟེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དམིགས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །

འཇིག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འདི་དང་གཞན་གྱི་གཞོན་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགོ་བའི་ནད་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་ལོ་སོགས་པའི་
གཞོན་པས་སྐྱགས་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །འཆེ་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་
པོ་འབྱུགས་པ་དང་ཐོག་འབབ་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞོན་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འགོག་པའི་དམིགས་པར་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་རྣམས་ཉིད་ཀྱིས་མ་རིག་པ་འགོག་པ་ལ་བདག་མེད་པ་
ཉིད་དང་། ཞི་བ་ཉིད་དང་། དབེན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གསུམ་ནི་
འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པའོ། །ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི་གང་གི་
ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཆོན་མ་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་།
མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ་
ཞེས་གསུངས་རྟེ། ཇི་ལྟར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོགས་སུ་དང་།
གང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཡིན་པས་སོ། །

དེ་ནས་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྒྲོམ་བ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ། དེ་ནས་ཉིད་ཀྱི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་
བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་དུ་སྦྱོན་བ་ལ་
སོགས་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་བ་ལ་སྦྱོད་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། མ་
ལུས་པར་རྟོགས་པ་ནི་རིགས་པ་ཡིན་པས་སོ། །གཞན་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
དུ་བྱིན་བ་ལ་སྦྱོད་བ་ནས་བདག་གི་དང་བྲལ་བར་ཆོས་ལས་སོ་སོར་རྟོག་པར་
བྱེད་དོ། །

དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། དགེ་བའི་རྩ་བའི་སེམས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མི་
འགྲོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བསྟོར་བའི་སེམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་དགེ་
བའི་རྩ་བའི་སེམས་དག་དང་མི་འགྲོགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཡོངས་
སུ་བསྟོར་བའི་སེམས་དང་མི་འགྲོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་དང་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བའི་སེམས་དག་ནི་པན་ཚུན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་
པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱབ་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། རྟོགས་པར་བྱེད་པས་ན་སྦྱབ་པ་
ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བའི་
སེམས་དག་ནི་སེམས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། སེམས་མ་ཡིན་པའང་སེམས་
མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་ནི་མི་འཐད་པ་ཉིད་དང་།

འདི་ལྟར་སེམས་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་ཡིན་
ལ། བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེའང་སེམས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སོ་སོར་
རྟོག་པ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པར་འགོ་བ་
ནི་ངེས་པར་འབྱེན་པས་སོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་
རྣམ་པ་བཙུངས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དེ་དག་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་
དེ་དག་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེས་ན།

འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལམ་ལ་ནི། །གཟུགས་སོགས་སྤང་སོ་སྟོང་པའི་
ཕྱིར། །སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་དབྱེར་མེད་པས། །རྩོམ་

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རྩོད་ནི་ཀྡོ་ཤི་ཀ་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་
ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་
དང་། ཆོར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་
གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དག་མི་དམིགས་པས། ཅེ་མོར་གྱུར་པ་དག་ཏུ་འདོད། །

ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཀྡོ་ཤི་ཀ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོས་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུགས་ལ་གནས་པར་མི་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་
ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་རྟག་ལ་སོགས་ཚུལ་གྱིས། །གནས་པ་བཀག་པས་བརྗོད་པ་
རྣམས། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུགས་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་དང་མི་རྟག་
ཅེས་བྱ་བར་གནས་པར་མི་བྱའོ། །གཟུགས་བདེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སློན་པ་མེད་
ཅེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གནས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གང་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །

ས་བརྩུ་དག་ལ་བརྩམས་ནས་ནི། །མི་གནས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་
ཡིས། །ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བཤད་དེ། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ས་དང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་
ཚུལ་གྱིས་གནས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དམིགས་པའི་ཚུལ་
གྱིས་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གནས་པར་
མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །མཁའ་ནས་ཆོས་རྣམས་མ་
གཟིགས་ཕྱིར། །

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱེ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་བཤད་
ཟེན་ཏོ། །

རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ལམ་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རེ་ཞིག །

རང་བྱུང་བདག་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱིར། །གཞན་གྱིས་བསྟན་ཡང་མི་
དགོས་ལ། །བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཟབ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་
བཟོད། །

ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། རང་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། །དེ་ལ་
གཞན་གྱིས་བསྟན་མ་དགོས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གཞོད་སྤྱིན་གྱི་སྐད་
ལ་སོགས་པ་ནི་ཤེས་པར་རུང་གི་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཤད་པའི་དོན་
ནི་ཤེས་པར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞོད་སྤྱིན་རྣམས་ཀྱི་གཞོད་
སྤྱིན་གྱི་སྐད་དང་། གཞོད་སྤྱིན་གྱི་ཆིག་དང་། གཞོད་སྤྱིན་གྱིས་སྤྲུམ་པ་དང་།
གཞོད་སྤྱིན་གྱིས་རབ་རུ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གཞོད་སྤྱིན་གྱི་སྐད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་དག་གི་རང་གི་
བརྟན་རྟོགས་པར་བྱེད་པའོ། །ཆིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྐད་གྱི་ཆོག་པ་སོ། །སྤྲུམ་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རི་སྐད་གྱིས་བཟོད་པར་འདོད་པའི་དོན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་
འགྱུར་བའི་དག་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །རབ་རུ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏམ་གྱི་
ལན་དེ་དང་དེ་དག་རྟུ་བྱིས་པ་དང་ལན་བཏབ་པའོ། །

གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱིན་ཉི་བར་ཐོབ་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ནི་
ཤེས་པར་རུང་གི། གནས་བརྟན་འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་ཤེས་པར་གྱི་པ་རོལ་རུ་
སྤྱིན་པ་འཆད་པ་དང་། རབ་རུ་བཟོད་པ་དང་། སྤྱིན་པ་དང་། ཉི་བར་སྤྱིན་པ་ཞེས་བྱ་
བ་དེ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་སྤྱིན་པ་ནི་འཆད་པའོ། །བྱིས་ནས་ལན་དུ་སྤྲུམ་པ་ནི་

རབ་ཏུ་བརྒྱུད་པའོ། །གཉིས་པའི་ཉིད་གདུལ་བྱ་མྱོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་འཆད་པ་ནི་སྟོན་པའོ། །བག་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ནི་ཉི་བར་
འོངས་ནས་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉི་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་མོ་བྱ་དག་འདི་ལྷ་མོ་འདིར་ཡི་གེ་གཅིག་ཀྱང་མ་བརྒྱུད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བརྩམས་པས་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་དང་ཉན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དག་ནི་སྤྱལ་པ་དང་། མི་
ལམ་དང་། སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱོད་པའི་དཔེ་རྣམས་ཀྱིས་ཡི་གེ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རབ་ཏུ་བརྒྱུད་པ་དང་ཉན་པ་མེད་པས་སོ་ཞེས་བྱའོ། །རི་ལྷ་མོ་འོས་སྟོན་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ཡང་ཡིན་ལ་རབ་ཏུ་མི་བརྒྱུད་པའང་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་སྟོན་པའི་འབྲས་བྱ་
ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་གྲུབ་པའི་ཡང་ཕྱིར་
ཏེ། ཆོས་སྟོན་པ་ནི་བརྒྱུད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཆེན་པོར་
འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་གཡེང་བའང་རྒྱུད་མི་ཟད་པར་འཁྲུག་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་པར་དགོངས་ནས་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔར་གྱུར་པས་བདག་གིས་སངས་རྒྱུས་ཉིད་ཐོབ་ནས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་ལྷ་
བྱ་བརྒྱུད་པ་མེད་པར་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དེ་
ལྷ་མོ་སྟོན་ལམ་བཟབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོག་ཏུ་སྤྱོད་པ་མེད་པར་དོན་སྟོན་པའང་རྒྱུད་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གང་གང་དོན་ནི་གང་གང་ལ། །རི་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ཉན་འདོད་པ། །དེ་དེ་ལ་
དོན་དེ་དང་དེ། །སྤྱོད་པའང་དེ་དེ་ལྷ་མོ་སྤྱོད་པ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཟབ་མོ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གྲེ་མ་གནས་
བརྟན་རབ་འབྱོར་འདི་ནི་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཟབ་པ་བས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་
སྟོན་པ་སྤྲ་བ་བས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ལ་འཇུག་པའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལ་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་དོན་མི་རིག་པ་ནི་
ཤེས་པ་ཟབ་པ་ཡིན་ལ། ཡི་གེ་གཅིག་ཀྱང་མ་བཟོད་པ་ནི་བཟོད་པ་ཟབ་པ་ཡིན་
ནོ། །མདོ་སྡེ་གཞན་ལས་ཀྱང་དགེ་བ་བརྟུན་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་དག་ཉིད་རང་ཉིད་
གྱིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་དང་།

ཀྱི་ཉིད་འདི་ལ་ཟབ་མོ་རྗེས་སུ་རྫོགས་པས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་
སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བདག་ཉིད་གཅིག་ལུ་འདི་དོན་ཏེ། རྒྱ་
མཚན་དུ་གྱུར་པར་བྱས་ནས་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པས་རང་སངས་རྒྱས་
སོ། །ཉན་ཐོས་ལའང་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གཞན་གྱིས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལ་
ལྟོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཐལ་བའང་
མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དོན་ཆེད་དུ་མཛད་པས་དེ་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་རྫོགས་པ་ཙམ་གང་ཡིན་པ་དང་། རི་ཙམ་པ་ཡིན་
པ་དག་གིས་རང་གིས་ཀྱང་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་རྫོགས་
པ་ཙམ་ཡང་གང་ཞིག་དང་རི་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ཞེས།

གཟུང་དོན་རྫོགས་པ་སྤང་ཕྱིར་དང་། །འཛིན་པ་མ་སྤངས་ཕྱིར་དང་
ནི། །རྟེན་གྱི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ། །ཡང་དག་བསྐྱས་པ་ཤེས་པར་

ལ།

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་ཀྱི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་
 བ་སྤངས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཕྱང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་རྒྱ་ཆེར་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་གྱི་རང་བཞིན་ཟབ་པ་དང་
 སྤྱོད་པ་ཉིད་འགོག་པ། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་
 སྤངས་པར་སྟོན་པ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་དུ་བྱེད་
 བས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་བསྟན་པ་འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལོ། །གཟུགས་སུ་བཏགས་པའང་མེད་དམ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
 བྱང་ཆུབ་ཏུ་བཏགས་པའང་མེད་དམ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་དེ་དག་གི་གཟུང་བའི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡི་གེ་རྣམས་སུ་བཏགས་པའང་མེད་དམ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་ཉིད་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གང་དག་རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པར་འདོད་པ་ནས་རང་
 སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་འདོད་པས་བཟོད་པ་འདི་ལ་མི་བཏེན་དུ་མི་རུང་ངོ་
 ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་
 བཛྲོད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་རྣམས་ཀྱི་འཛིན་པ་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པ་མེད་པའི་དབང་དུ་
 མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་སྦྱ་མ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཆོས་ཉན་པ་དེ་
 དག་སྦྱ་མ་ལྟ་བུའི་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་འཛིན་པ་པོ་དངོས་
 པོ་མེད་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤངས་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་

གནས་སྐབས་སུ་སྐྱེ་མའི་སྐྱེས་བུ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དང་
འདི་ལས་འདི་དང་ཡང་དེ་མི་འགལ་བར་སྟོན་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ། བྱང་པོ་ལ་
སོགས་པ་ནས་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་བར་དུ་འང་མི་ལས་ལྟ་བུ་དང་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་
བརྗོད་པ་དང་།

དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། སྐྱེ་མ་དང་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ནི་
གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བས་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། ། རྟོགས་པའི་རྟོན་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི་བྱིར་མི་སྟོག་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་
ལེན་པར་བྱེད་པར་བསྟན་པ་རང་སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་དོན་ཅན་དང་། དེ་རྣམས་
ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་པན་ཚུན་དུ་རྟོག་པ་བཀག་
པ་ནས། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཆོས་གང་ཡང་མ་བརྗོད་མ་བསྟན་པའི་
བྱིར་ཏེ། རི་ལྟར་ཆོས་འགའ་མ་བརྗོད་མ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་འདིར་ཏེ་རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་སུ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་རྟོན་
ཀྱི་སྟོར་བའི་གནས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གི་དོན་མེད་
ཅིང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་རི་སྐད་དུ་བརྗོད་པ་དེ་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །

ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་ལས་ཐེག་པ་
གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་།
ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་
ནས་བརྩམས་ཏེ། མི་འདོད་པར་ཐལ་བ་རྣམ་པ་མང་སོ་བྱས་པ་དང་། ཆེ་དང་ལྡན་

པ་ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་འཛིན་ཏེན་ཐམས་ཅད་ལས་མངོན་པར་འཕགས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་
སྒྲོབས་པ་དང་ལྷན་པའི་བར་དག་ཀྱང་བསྟན་ཏེ་དེའང་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ཡང་དག་པར་བྱུང་བས་
དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ཏེན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་
དང་།

སྒྲུལ་པའི་མེ་ཏོག་གི་རྣམ་པ་ཉི་ལྔ་འགོད་པ་དང་། མེ་ཏོག་དེ་དག་ཀྱང་ངེས་
པར་མ་སྐྱེས་པ་མེ་ཏོག་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། གཟུགས་ནས་བརྩམས་པའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ནས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་ངེས་པར་མ་
སྐྱེས་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པའི་བར་དང་དེ་ནས་
བརྩམས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་སྐབས་ཀྱི་འབྲེལ་པར་བྱས་པས་ནི་རང་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ལམ་ཀྱི་རྟོགས་པའི་ཏེན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་
པས་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་བྱང་པར་དུ་བྱེད་
དོ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པ་མེད་པས་ནི་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་
ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བྱང་པར་དུ་བྱེད་དོ། །རིགས་ཀྱིས་ནི་རྟོགས་པའི་
རྒྱ་བྱང་པར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ད་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་ངེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆའི་དབང་དུ་མཛད་
ནས་གསུངས་པ་ནི། བཏགས་པའི་ཆོས་ཉིད་མི་འགལ་བར། །སྟོན་པའི་རྣམ་པ་ངོ་
གྱུར་པ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གྱེ་མ་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་འདི་དེ་ལྟར་བཏགས་

བ་དང་ཡང་མི་འགལ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་སྟོན་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཟབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་
དང་། ཀྲི་ཤི་ཀ་གཟུགས་ནི་བཀྲ་ཤིས་པ་ཅུ་མོ། །

བཀྲ་ཤིས་པ་ཅུ་མོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ནི་གནས་བརྟན་
རབ་འབྱོར་གྱིས་མི་འགལ་བར་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །ཅེ་མོར་གྱུར་པ་གཟུགས་ལ་སོགས། །འགྲིབ་པ་མེད་ལ་སོགས་པས་
སྟེ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་
འཕེལ་བར་བྱ་བ་དང་འགྲིབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་སྟོབ་པོ། །ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་
བྱ་བ་དང་། མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་སྟོབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཟོད་པ་ནི། རང་སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིས། །གཟུགས་
སོགས་མི་འཛིན་ཕྱིར་བཟོད་པ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། །གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་རང་སྟོང་པ་ཉིད་ནས། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་
བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་གྱི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་བ་མེད་སོགས་ཀྱི། །རྣམ་པ་ཅན་ནི་ཆོས་ཀྱི་
མཆོག །

ཅེས་བྱ་བ་ལ། །གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མི་མཐོང་། །འགག་པ་དང་། ལྷང་བ་དང་།
དོར་བ་དང་། ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། སྒྲིགས་པ་དང་།
འགྲིབ་པ་དང་། འགྲིབ་པ་དང་། འཕེལ་བ་མི་མཐོང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

མཐོང་བའི་ལམ་སྐོར་ཡོན་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་

བདེན་དང་བདེན་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཤེས་པའི་སྒྲིད་ཅིག་རྣམ་བཞི་
ཡིས། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ལ་མཐོང་བའི་ལམ། །པན་ཡོན་བཅས་པ་འདི་
བཤད་དོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་བ་ནི་དེ་
བཞིན་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་པན་ཚུན་གྱི་རོ་བོ་ཡིན་པ་དགག་པའི་
དོན་དུ་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཁས་མི་ལེན་པས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཀྲི་ཤི་ཀ་
གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་དམིགས་སོ། །དེ་ཞིན་
གཤེགས་པ་ལ་འང་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ནི། ཀྲི་ཤི་ཀ་
གཟུགས་ཆེན་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་
ཕྱིན་པ་འདི་ཆེན་པོ་ཉིད་དེ།

དེ་ཅིའི་བྱུང་ཞེ་ན། ཀྲི་ཤི་ཀ་དེ་ནི་འདི་ལྟར་གཞུགས་ཀྱི་སྟོན་གྱི་མཐའ་མི་
དམིགས། བྱི་མའི་མཐའ་མི་དམིགས། དབུས་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱད་བསྐལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟད་པ་
ནི། ཀྲི་ཤི་ཀ་གཞུགས་ཆད་མེད་པའི་བྱུང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་ཆད་མེད་པ་
སྟེ། དེ་ཅིའི་བྱུང་ཞེ་ན། ཀྲི་ཤི་ཀ་དེ་ནི་འདི་ལྟར་གཞུགས་ཀྱི་ཆད་མ་ནི་དམིགས་
སུ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆད་མ་ཞེས་བྱ་བ་

ནི་གང་གིས་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་འཇལ་བའོ། །སྤྱག་
བསྐྱེད་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ནི། ཀྟོ་ཤི་ཀ་གཟུགས་ཆད་མེད་པའི་ཕྱིར་པ་རྩོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་འདི་ནི་ཆད་མེད་པའོ། ཀྟོ་ཤི་ཀ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། རྣམ་མཁའི་ཆད་ནི་
དམིགས་སུ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱལ་པོ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་རྟེན་པའི་དབྱིབས་ལ་
བརྟེན་དེ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཆད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །ཀྱུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི། ཀྟོ་ཤི་ཀ་གཟུགས་མཐའ་
ཡས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་པ་རྩོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་
མཐའ་ཡས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀྟོ་ཤི་ཀ་དེ་ནི་འདི་ལྟར་གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་
དང་དབྱུས་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།
འདིས་ནི་རྒྱ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དམིགས་པ་
མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་པ་རྩོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཀྱུན་འབྱུང་བ་
བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་པ་རྩོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
མཐའ་ཡས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་མཐའ་
ཡས་པའི་ཕྱིར་པ་རྩོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྒྱ་བཀག་པ་ཡིན་
ནོ། །

སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་པ་རྩོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཉིད་
ཀྱིས་ནི་ཀྱུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་སེམས་ཅན་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཆེད་
ཉིད་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཀྱུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་

རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མ་བྲལ་བ་རྣམས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་
ཏུ་གསྐྱུང་བར་བཀྱའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཀུན་འགྱུར་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི། བཙམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་མི་ལེན་མི་འདོར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཞེས་
 བྱ་བ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དང་མཐུན་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
 རོ་མཆར་ཆེའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། བར་ཆད་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲགས་
 རྟེན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་དོན་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
 ཕྱིན་པ་འདི་འཛིན་པ་དང་། འཆང་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། ཀུན་ཆུབ་པར་བྱེད་པ་
 དང་། བསྐྱོམ་པ་དང་། གཞན་ལ་རྒྱ་ཆེར་འཆད་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་ཅིང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་དང་ཡང་མི་འབྲལ་བ་དེ་
 དག་ནི་བདུད་སྤྲིག་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲགས་རྟེན་པར་མི་འགྱུར་
 རོ་ཞེས་པན་ཡོན་བསྟན་པ་དང་།

དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་གིས་གཞུགས་སྡོང་པ་ཉིད་ལ་ལེགས་པར་གནས་པར་གྱུར་པས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་སྡོང་པ་ཉིད་ལ་སྐྱགས་མི་རྟེན་དེ། མཆོན་མ་མེད་པ་དང་། སྡོན་པ་མེད་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་གང་གིས་གང་ལ་འང་སྐྱགས་རྟེན་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ངོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ནི། གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་དམིགས་པའི་

ཚུལ་གྱིས་བྱམས་པ་དང་། སྤྱིང་རྗེ་དང་། དགའ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཤིན་ཏུ་
བསྐྱོམ་པའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་ལ་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པས་སྐྱགས་རྟེན་
པར་མི་འགྱུར་བ་དང་སྟེ།

མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱད་པ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ལ་ཆོད་མེད་པ་རྣམས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་སྐད་ཅིག་མ་དགུ་པ་
ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པས་འགོག་པར་ལྟར་བར་འགྱུར་བས་
སོ། །ཡང་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་
བསྟེན་ཞིང་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཡང་བ་སྤངས་པས་དུས་བྱེད་
པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འགོག་པ་ལ་
ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི། གཞན་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་བསྐྱོམས་
པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་འཇིགས་པ་དང་རེངས་པར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་
མེད་པར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མི་འདོད་པ་ཐོག་ཏུ་བབ་ཀྱིས་དོགས་པ་
ནི་འཇིགས་པ་ལོ། །དེ་བས་ལ་བའི་ཐབས་མི་སྐྱབ་པ་ནི་རེངས་པ་ལོ། །

འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་འཇིན་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བརྩམས་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་ལ་སེམས་ཅན་འདུལ་བ་ནི་ངོ་མཆར་ཆེའོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་འཇིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འགོག་པ་
ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་

དུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཙམས་ཏེ། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་འགྱུར་བ་ནི་ངོ་མཆར་
ཆེའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་དང་།

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་སྤྱགས་ཐམས་ཅད་
བསྐྱས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འགོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་
ནི། ཡང་རྩེ་མ་གཤིང་དཔེ་བསྟན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་ཉི་ལར་འཆེ་
བ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་མདངས་དང་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཏུ་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་ནི། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན།
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་།
གཏི་མུག་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ནས་སྤང་ན་ལས་འདས་པར་འཛིན་པའི་བར་ཏུ་
ཉི་ལར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ནི། སྤྱགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ལྷས་བྱས་པ་དང་། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་
དང་། རང་གི་བར་ཆད་ཀྱི་དབང་ཏུ་མཛད་ནས། བསྐྱང་བ་དང་། བསྐྱབ་པ་དང་། སྤྱི་
བར་མཛད་པ་དང་ལྷན་པ་དང་།

མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནས།
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་
 འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་
 ལ་རྗེས་སུ་ཞེས་པའི་བརྗོད་པ་ནི། བདག་གྲངས་སྟོག་གཅོད་པ་སྟོང་བར་འགྱུར་

ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུ་ཏེ། བདག་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་རབ་
 ཏུ་གནས་པར་འགྱུར་བ་ནས། གཞན་གང་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
 ལ་གནས་པ་དེ་དག་གི་བསྐྱབས་པ་བརྗོད་ཅིང་རྗེས་སུ་དགའ་བར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ནི། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆེ། སྦྱིན་
 བ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱོན་མོང་དུ་བྱས་ཤིང་མི་དམིགས་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་
 བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོའི་ཆོག་
 ལྷག་པ་འདི་ཆོགས་བཅད་དུ་བྱས་པ་ནི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ།

དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་དག། །ཕན་ཚུན་བརྟེན་པ་རྟེན་མེད་
 ཕྱིར། །རྣམ་གྲངས་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། །ཆེན་པོ་ཆད་མ་མེད་བཅས་
 དང་། །ཆད་མེད་པ་དང་མཐའ་མེད་དང་། །དེར་གནས་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པ་ལ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ངེས་འཛིན་དང་། །སྤང་མེད་དོར་
 བ་མེད་སོགས་དང་། །བྱམས་ལ་སོགས་དང་སྦྱང་ཉིད་དང་། །སངས་
 རྒྱས་ཉིད་ནི་འཛོལ་བ་དང་། །རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡོངས་བསྐྱེས་
 དང་། །ཉམ་ང་བ་དང་ནད་ཀྱན་སེལ། །ཟྱ་ངན་འདས་འཛིན་ཞི་ཉིད་
 དང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་ལ་སོགས། །སྟོག་མི་གཙོད་པ་
 ལ་སོགས་པ། །རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཚུལ་ལ་ནི། །བདག་ཉིད་གནས་ཏེ་
 སེམས་ཅན་དག །འགོད་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ། །རྫོགས་པའི་

བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོད་པ། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ། །

མཐོང་བའི་ལམ་བཤུད་ཟིན་ཏོ། །

ད་ནི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་བཤུད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་རེ་ཞིག་འདིའི་བྱེད་པ་
བརྗོད་ལ། དེ་ནས་འདི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་བྱེད་པ་དེའང་རྣམ་པ་དྲུག་
ཏུ་རིག་པར་བྱའོ། །རི་ལྷ་ཞེ་ན།

ཀྱན་ནས་དུལ་དང་ཐམས་ཅད་ནས། །བདུད་དང་ཉོན་མོངས་ལས་
རྒྱལ་དང་། །གཞོད་པས་བརྩི་བ་མེད་ཉིད་དང་། །བྱང་ཆུབ་དང་ནི་རྟེན་
མཆོད་ཉིད། །

ཅས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། །གང་གི་སྤྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དུལ་བར་
བྱེད་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་འདི་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་རྣམས་
ཡོངས་སུ་དུལ་བ་དང་། །ང་རྒྱལ་མ་མཆིས་པར་འགྱུར་བའི་དོན་དུ་ཉེ་བར་གནས་
པ་ངོ་མཆར་ཆེའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདུད་པའི་བྱེད་པ་ནི་
རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལའང་ངར་རྣོན་པ་བཀག་པའི་སྤྱིར་ཐམས་ཅད་ལ་
འདུད་པའི་དོན་གྱིས་ན་ཡོངས་སུ་འདུད་པའི་སྤྲད་དུ་ཉེ་བར་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཉོན་མོངས་པ་ལས་ངས་པར་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་ནི་གཡུལ་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་
པའི་མིའི་དཔེས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་མ་ལུས་པ་ལས་རྒྱལ་ཞིང་

བརྩི་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་ལས་ངེས་པར་རྒྱལ་
བས་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ལ་སྦྲར་བྱ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞོན་པས་བརྩི་བ་མེད་པའི་བྱེད་པ་ནི་ཀླུ་ཁོར་ཏ་དང་། མེ་དང་། མཚོན་
དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པའི་གཞོན་པས་མི་བརྩི་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པས་གང་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །ཀླུ་ཁོར་ཏ་ནི་བྱང་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་མི་མ་ཡིན་པའི་རིགས་སོ། །ཡང་
དག་པར་རྩོགས་པའི་བྱང་ལྷབ་ཀྱི་བྱེད་པ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་
དང་། སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་བྱང་ལྷབ་ཐོབ་ཅིང་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ལ་རྣམ་པར་བལྟ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་རྟེན་ཀྱི་ཡུལ་མཚོན་
པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པ་ནི། ཡང་སྣང་པོ་བྱང་ལྷབ་ཀྱི་སེམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཀྱི་རྟེན་ཀྱི་ཡུལ་བར་ཆད་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་
ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ལྷའི་རིས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱུང་བ་དང་བསྐྱུབ་པ་ལ་སོགས་པ་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་
པ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ནི་མོས་པ་དང་། བསྐྱོ་བ་དང་། རྩེས་སུ་
ཡི་རང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཟག་པ་མེད་པའང་མངོན་པར་བསྐྱུབ་པའི་
མཚན་ཉིད་དང་། ཤེན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གང་གི་བྱིར་མོས་པ་
ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ནི།

མོས་པ་རང་གི་དོན་དང་ནི། །རང་གཞན་དོན་དང་གཞན་དོན་
དང་། །རྣམ་གསུམ་ཤེས་བྱ།

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་དོན་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་
དོན་དང་མི་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ནི། རྒྱུ་དང་འབྲིང་
དང་ཆེན་པོ་སྟེ། །སོ་སོར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །རང་གི་དོན་གྱི་མོས་པ་ནི་རྒྱུ་
དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་སྟེ་གསུམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དུ་གཞན་དག་
ལ་འང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རང་གི་དོན་ལ་མོས་པ་རྒྱུ་དུ་དང་། འབྲིང་དང་།
ཆེན་པོ་ནི་གང་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་དོན་ལ་མོས་པའི་བར་ཡང་གང་དག་
ཡིན་ཞེས།

རྒྱུ་དུའི་རྒྱུ་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས། །དེ་ཡང་རྣམ་གསུམ།

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སོ་སོར་ཞེས་དགྲུས་མ་དང་སྦྱར་རོ། །རང་གི་དོན་
ལ་སོགས་པ་ལ་རྒྱུ་དུ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་
བའི་ཐ་ཆིག་གོ། །དེ་ལྟར་ནང་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་འདི་ནི་རྣམ་པ་དགྲུར་འགྱུར་ཏེ།
འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱུ་དུའི་རྒྱུ་དུ་དང་། རྒྱུ་དུའི་འབྲིང་དང་། རྒྱུ་དུའི་ཆེན་པོ་དང་།
འབྲིང་གི་རྒྱུ་དུ་དང་། འབྲིང་གི་འབྲིང་དང་། འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་དང་། ཆེན་པོའི་
རྒྱུ་དུ་དང་། ཆེན་པོའི་འབྲིང་དང་། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་གཞན་
གྱི་དོན་དུ་མོས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་དུ་མོས་པའི་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་ལ་འང་བརྗོད་
པར་བྱའོ། །དེ་བས་ན།

དེ་ལྟར་ན། རྣམ་པ་ཉི་ལྷུ་བདུན་དུ་འདོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགུས་མ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལ་རང་གི་དོན་ལ་མོས་པ་རྒྱུ་དེ་རྒྱུ་དེ་རྒྱུ་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
སྤྱོད་པ་ཐབ་མོ་འདི་བྲིས་ཤིང་སྒྲེགས་བཅ་དུ་བགྱིས་ཏེ་བཅངས་ལ་མཆོད་པ་
བགྱིས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཡོངས་སུ་བྱ་རན་ལས་འདས་པའི་སྐུ་གདུང་ནམས་
རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་མཆོད་རྟེན་དུ་བཅུག་སྟེ་མཆོད་པར་བྱས་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་
པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ནི་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་
པའི་བྱིར་དང་། དེ་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མཆོད་པ་བརྟེས་པའི་བྱིར་
དང་པོ་ཆེས་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །

རྒྱུ་དེའི་འབྲིང་ནི། ཀྟོ་ཤི་ཀ་དེ་རི་སྣམ་དུ་སེམས། འཛམ་བུའི་སྤྱིང་གི་མི་
དེ་དག་གང་དག་ལས་སངས་རྒྱས་ལ་ཤེས་ནས་རབ་ཏུ་དང་བ་དང་ལྷན་པ་དང་།
དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་དང་། དག་འདུན་ལ་རབ་ཏུ་དང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྟོན་པ་དེ་ཉྩ་བུ་
ནི་ཉུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅུམས་ཏེ། ཆོགས་རེ་རེ་ཞིང་སྤྲ་བ་བསྟན་པ་ནས། ཀྟོ་
ཤི་ཀ་ངས་འདི་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་སྤྱོད་པ་མེད་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་གསུམ་ལྟེ་སྤྱིང་གི་བྲེ་མ་སྟེད་དག་ན། སེམས་ཅན་ཆོད་མེད་གངས་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་
སྦྱོང་གྱུང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཐབས་མཁས་པ་དང་མི་ལྷན་པས་དེ་
ལས་གཅིག་གམ་གཉིས་ཞིག་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་གྱི།

པལ་ཆེར་ཐབས་མཁས་པ་དང་བྲལ་བས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་རང་སངས་

ཐུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པ་དག་མཐོང་ངོ་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལེ་ལོ་ཅན་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པ་ལ་ཐུགས་སྐྱོབ་དག་པ་ལ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་པོ། །དེ་ལ་ལོན་ཏན་སྤྱོད་པར་ཉམས་པ་སྤྱོད་ཏུ་འགྲོ་བའི་དད་པ་ནི་ཤེས་ནས་རབ་ཏུ་དང་བ་སྟེ། ཐེ་ཆོས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་པས་ན་ཤིན་ཏུ་སྟོན་པའོ། །ཆུང་དུ་འཛིན་པོ་ནི། ལྷ་མོ་བ་དང་བདེ་བར་སྤྱོད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་ཆུ་བར་འདོད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུ་མཐུན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞུགས་ཀྱང་རུང་། ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པས་འདས་ཀྱང་རུང་སྟེ། འདི་ནི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་སངས་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་ཆུང་ལྷ་མོ་ལ་ཉིད་ཀྱིས་མོས་པ་གསུམ་པའི་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱ་བའི་དོན་ཏུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་པོ། །འབྲིང་གི་ཆུང་དུ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་མཆོད་རྟེན་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་མཆོད་པའི་བསོད་ནམས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མཆོད་པ་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་པོ། །

འབྲིང་གི་འབྲིང་ནི། དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་སྤྱོད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ལས་བྱས་པའི་མཆོད་རྟེན་གྱིས་བཀའ་བའི་དཔེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་པོ། །འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་ཁམས་འདི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ལས་བྱས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་པོ། །ཆེན་པོའི་ཆུང་དུ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པའི་འཛིན་པའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་

བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆེན་པོའི་འབྲིང་ནི། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་
གཉིས་པ་བར་མའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་དོན་ལ་མོས་པ་
རྣམས་པ་དགུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་མོས་པ་དགུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་
ཆུང་དུའི་ཆུང་དུའི་རྣམས་པ་ནི། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
ན་སེམས་ཅན་རྗེ་སྟོན་ཡོད་པ་དེ་དག་ལས་སེམས་ཅན་རེ་རེས་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་
བདུན་ལས་བྱས་པའི་མཆོད་རྟེན་བྱས་ཏེ་མཆོད་པའི་བསོད་ནམས་པས་ཤེས་
རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་འདི་ལ་བཙོན་པ་བསོད་ནམས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མང་དུ་སྦྱེ་
བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆུང་དུའི་འབྲིང་ནི། ཀློག་གི་ཀ་ཁྱིད་
གྱིས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་འདི་ལྷང་ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ།
མཐོང་བའི་ཆོས་གྱི་པན་ཡོན་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆུང་དུའི་ཆེན་པོ་ནི། ཀུན་དགའ་བོ་འདི་རྗེ་སྟོན་དུ་སེམས། རྣམས་པ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་མ་བསྡོས་པའི་སྤྱིན་པས་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་
སྤྱིན་པའི་མིང་ཐོབ་བཅས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་རྣམས་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་གཉིས་སུ་མེད་པར་
ཡོངས་སུ་བསྡོ་བའི་ཆུལ་གྱིས་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྡོན་དུ་ཤེས་རབ་
གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་འགྲོ་བ་ཉིད་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་འདི་འཛིན་

པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྣམས་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཉིད་
ཡིན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་མོས་པ་རྣམས་པ་གསུམ་པ་ཡོངས་
སུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འབྲིང་གི་ཆུང་དུ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་འདྲིན་པ་ལ་
སོགས་པ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པ་ཉིད་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆུང་ཁྲིམས་
ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་རྣམས་ལས་ཆུང་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་ཆད་མེད་
པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲིང་གི་འབྲིང་ནི།
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ལྷའི་བྱ་དེ་
དག་སྟོབས་པ་ཉི་བར་བསྟུན་པར་སེམས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་ནི། ཡང་པ་དང་མ་ལ་སོགས་པ་ནས་མི་
སྟོབ་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་བྱམས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆེན་པོའི་ཆུང་དུ་ནི། ཡང་སྟོབས་པ་
མི་ཆོད་པར་འགྱུར་བ་ནས་བཅམས་ཏེ། རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་
འཇུག་པ་མི་ཆོད་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་བསྟོམ་པའི་ལམ་རྣམས་
བདུན་པའི་གནས་སྐབས་རྣམས་པར་ཆད་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་
གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆེན་པོའི་འབྲིང་ནི། ཕྱོགས་བཅུའི་འདྲིལ་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ལྷའི་རིས་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲིགས་བཅ་གྱི་ཡུལ་དུ་འོངས་ནས། བསྐྱུགས་པ་དང་། གཟུང་བ་
དང་། བཅང་བ་དང་། གུན་ཆུབ་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་

སྤྱིན་པ་འདི་བྱིན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ནི། ལྷའི་ཆོགས་ཐམས་
ཅད་འོངས་པས་མོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལུས་དང་
སེམས་ལས་སྐྱུ་རྩུང་བ་ཐོབ་ནས་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཤས་ཆར་ཆགས་པ་
བཀག་པ་ཞེས་བྱ་བ་མོས་པ་རྣམས་པ་དགུ་པོའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་མོས་པ་རྣམས་པ་དགུ་བཤད་ཟིན་
ཏོ། ། ॥

གཞན་གྱི་དོན་ལ་མོས་པ་དགུ་བཤེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་རྒྱུད་དུའི་
རྒྱུད་དུའི་རྣམས་པ་ནི་སྒྲིགས་བཅ་དུ་གྲིས་ཏེ་འཆང་བ་དང་། མཆོད་པ་འབའ་ཞིག་
ཅམ་བྱེད་ཀྱི། འཛིན་པ་ནས་གཞན་ལ་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པར་མི་བྱེད་པ་མ་ཆང་བར་
བྱེད་པ་བས་ཡོངས་སྐྱེད་གསལ་བར་བྱེད་པ་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་བསྐྱེད་པར་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་དུའི་འབྲིང་ནི། ཡང་གྲོ་ཤི་ཀ་ཁྲིད་ཀྱིས་འཛམ་
བུའི་སྤིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་གདུང་གིས་བྱུར་བྱར་བཀང་བ་བྱས་ཏེ་ཞེས་
བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཆ་བཞག་པ་འདི་གཉིས་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པ་འཆལ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱུད་དུའི་ཆེན་པོ་ནི། འདི་ལ་སྦྱོར་བ་དང་ལྷན་པ་འདི་ནི་ནམ་ཁྲ་ན་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སའི་
དོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་གཞན་གྱི་དོན་ལ་མོས་པ་རྣམས་པ་གསུམ་པ་
གསལ་བར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲིང་གི་རྒྱུད་དུ་ནི།

སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
སྐྱ་གདུང་གིས་བྱར་བྱར་བལྟམས་པ་ཞིག་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་
ཆ་གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་འདམ་དུ་སྦྱལ་ན་འདི་ཉིད་མཆོག་ཡིན་པ་
ཉིད་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འབྲིང་གི་འབྲིང་ནི། རྟོགས་བརྩའི་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་
ནམས་མདོ་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩུག་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་པར་
མཛད་པ་དང་། ཆོས་སྤྱོད་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྟོན་པ་ནི་འདི་ལས་
བྱུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་དེ་གཉིས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་ནི། འདི་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི་
རྒྱལ་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱེས་བྱའི་དཔེས་གང་གིས་ཀྱང་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བ་
དང་། མཆོད་པ་བརྟེས་པ་ལ་སོགས་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆེན་པོའི་
ཆུང་དུ་ནི། རྟོགས་བརྩའི་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་གསུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཅིག་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གདུང་གིས་བྱར་བྱར་བལྟམས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཉིད་ཆར་བྱས་ཏེ། གཅིག་འདམ་དུ་བརྩུག་ན་འདི་ཉིད་ལེན་པ་
མཆོག་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆེན་པོའི་འབྲིང་ནི། རྟོགས་བརྩའི་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་འཕགས་པའི་
གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་རྒྱ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་
ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་

ཆེན་པོ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུ་ཏེ། ཤིང་རྣམས་ལོ་མ་དང་། མེ་ཉོག་དང་།
འབྲས་བྱ་དང་། དབྱིབས་དང་། རྩ་ཞེང་སྒྲ་ཆོག་གས་ཀྱི་གྱིབ་མའི་དཔེས་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པ་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པར་རོ་གཅིག་
པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་གཞན་ཀྱི་དོན་ཀྱི་མོས་པ་རྣམས་པ་དགུ་པ་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་
བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མོས་པའི་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
རྩུང་དུ་འཛིན་རྩུང་དུ་ལ་སོགས་པ་དཔེ་གོང་ནས་གོང་དུ་རྒྱུར་པས་གང་དང་གང་
བསྟན་པ་དེ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱུ་
པ་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རང་གི་དོན་ལ་མོས་པ་ནི་
གཞན་ཀྱི་དོན་དུ་ཆེད་དུ་བྱ་བར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལ་ནི་སྦྱོར་བ་བར་ཆད་དང་
བཅས་པ། གསུམ་པ་ལ་ནི་སྦྱོར་བ་བར་ཆད་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །མོས་པ་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། །

ད་ནི་འདིའི་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་དགོས་པ་དེའི་བྱིར། ཤེས་རབ་པ་
རོལ་བྱིན་པ་ལ། མོས་པའི་གནས་སྐབས་རྣམས་ལ་ནི། །དགུ་ཆོན་གསུམ་གྱིས་
བསྟོད་པ་དང་། བཀྱར་བ་དང་ནི་བསྟུགས་པར་འདོད། །ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བསྟོད་པའི་ཆ་དང་པོ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་གསྐྱའི་
སྒྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གདུང་གིས་བཀའ་བ་གང་ཡིན་པ་
དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཆ་གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་འདམ་དུ་
སྦྱལ་ན་འདི་ཉིད་ལེན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།

གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱིས་ཤིང་སྟེགས་བམ་

དུ་བཀྱིས་ཏེ་གཞན་ལ་སྦྱོར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅས་ཏེ། སྤྱིན་པ་པོ་བསོད་
ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་
བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་བྱང་དུ་སོང་སྟེ། བཤད་ཅིང་བསྟན་ན་བསོད་ནམས་ཤས་ཆེར་
འཕེལ་ཏེ། དེ་ནི་སྤྱིན་པ་ཡིན་པར་བསམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་གཅིག་གཅིག་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་
འཛོག་པར་བྱེད་པ་ནི་འཛམ་བུ་གླིང་གི་སེམས་ཅན་དེ་དག་དགེ་བ་བརྟུའི་ལས་ཀྱི་
ལམ་ལ་བཀོད་པའི་བསོད་ནམས་པས་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་ཏེ། རྣམ་པར་
གྲོལ་བ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །བཞི་པ་ནི་སེམས་ཅན་གཅིག་གཅིག་ལན་ཅིག་སྤྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་
ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་གཅིག་
སྤྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དུག་པ་ནི་དེ་བཞིན་
དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་གཅིག་དབྱེ་བཅོམ་པ་ཉིད་ལ་བཀོད་ན་ཞེས་གང་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །བདུན་པ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་གཅིག་རང་བྱུང་རྒྱུ་ལ་
བཞག་ན་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱད་པ་ནི་འཛམ་བུ་གླིང་གི་སེམས་
ཅན་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་པ་བས་སེམས་ཅན་གཅིག་གཅིག་སྤྱི་
ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱུང་རྒྱུ་ལ་བཞག་ན་དེ་བསོད་ནམས་ཆེས་
མང་དུ་འཕེལ་ལོ། །

དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་དོན་དུ་

ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སོ། །བསྟོད་པ་ཆ་དགུ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་འཛམ་བུ་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལན་ཅིག་སྤྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་བཞག་པ་བས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་རེ་ཞིག་བསྟོད་པའི་ཆ་དགུ་པ་ཡིན་ནོ། །

བཀྲར་བ་ཡང་ཆ་དགུར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བཀྲར་བ་དང་པོ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་འཛམ་བུ་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་བཞག་པ་བས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ལ་བཞག་པ་བས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་རང་བྱུང་ཚུབ་ལ་བཞག་པ་བས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི་གཞན་ཡང་འཛམ་བུ་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་བརྩེ་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་བཀོད་པར་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་པས་སྒྲེགས་བམ་ལ་བྲིས་ནས་གཞན་ལ་བྲིན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་བ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བྱུང་ཚུབ་ལ་གཉིས་སུ་སྦྱོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མི་གཉིས་པར་སྦྱོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྲིན་པ་འདི་འཛིན་པ་དང་འཆང་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྔ་པ་ནི་ཡང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་ན་དོན་དེ་སྟོན་པས་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་བ་ཉིད་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དྲུག་པ་ནི་ཡང་དོན་དང་ལྡན་ཡི་གེ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་ལས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་བསོད་

ནམས་ཆེས་འཕེལ་བ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བདུན་པ་ནི་ཡང་ཕྱོགས་
བཅུའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ནམ་འཁོའི་བར་དུ་བདེ་
བའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རིམ་གྲོར་བྱས་པ་བས། འདི་ཉིད་དོན་དང་། ཡི་གེ་
མ་ཞོར་བར་འཆད་ཅིང་སྟོན་པར་བྱེད་པ་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་རྟེ། དེ་
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་དེ་རྣམས་ནི་འདི་ལས་ངེས་པར་འཁྲུངས་པ་ཉིད་
ཀྱིས་སོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བརྒྱད་པ་ནི་ཡང་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གཞལ་དུ་མེད་པར་སྤྱིན་པ་ལ་
སོགས་པ་སྟོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བས་ལྟར་བཅོས་པ་ལས་བསྒྲིག་པའི་
ཚུལ་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་དུ་སྤྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཅུ་དྲུག་པའི་ཆ་དགུ་པ་ནི་ཡང་འཇམ་
བུའི་སྤྱིང་གི་སེམས་ཅན་ནས་བཅུམས་རྟེ། ཕྱོགས་བཅུའི་ཕྱོགས་རེ་རེའི་ཞིང་
གསུམ་གྱི་ཁྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རི་སྟེད་ཡོད་པ་
རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་པ་བས། སེམས་ཅན་གཅིག་གཅིག་ལྟ་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་འདྲིན་དུ་བཅུག་ཅིང་ཕྱིར་མི་སྟོག་
པའི་ས་ལ་བཞག་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་བ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །བཅུ་དྲུག་པའི་ཆ་རྣམས་པ་དགུ་པོ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ད་ནི་བསྐྱེད་པའི་ཆ་རྣམས་པ་དགུ་པོ་བཤད་པར་བྱའོ་དེ་ལ་བསྐྱེད་པའི་
ཆ་དང་པོ་ནི་འདི་ཡིན་རྟེ། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དེ་སྟེད་ཅིག་ཁོ་ན་ལན་ཅིག་

གྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་པ་བས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
 པ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དེ་སྟེན་ཅིག་ཁོ་ན་གྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་
 བཀོད་པ་བས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་དེ་སྟོན་ཅིག་ཁོ་ན་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དེ་སྟོན་ཁོ་ན་རང་བྱང་
ཆུབ་ལ་བཀོད་པ་བས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི་ཡང་འཛམ་བུའི་
སྒྲིང་གི་སེམས་ཅན་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཡང་དག་
པར་བཀོད་པ་བས། སེམས་ཅན་གཅིག་གཅིག་སྤྱིར་མི་སྟོག་པའི་ས་ལ་བཀོད་པ་
བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་བ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དྲུག་པ་ནི་
དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིང་བཞི་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ཉིད་ལ་བཀོད་པ་བས་ཞེས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བདུན་པ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་
སེམས་ཅན་དེ་ཉིད་ལ་བཀོད་པ་བས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱད་པ་ནི་
དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་གཉིས་པ་དང་། སྟོང་གསུམ་པ་དང་། སྟོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པར་བཀོད་པ་བས་ཞེས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བསྐྱགས་པའི་ཆ་དགུ་པ་ནི། ཡང་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཕྱོགས་
བརྩའི་ཕྱོགས་རེ་རེ་ཞིང་གསྐྱའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་
སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་མི་ཕྱོག་པའི་ས་ལ་བཀོད་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས།
སྤྱིར་མི་ཕྱོག་པ་དེ་རྣམས་ལས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་།

ཡང་རྒྱུ་བ་མཛོན་པར་ཤེས་པ་སྤྱར་བ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱིན་ཅི་
མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོ་བ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་
བསྐྱགས་པའི་དོན་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་བསྟོད་པ་ལ་
སོགས་པ་འདི་དག་ནི་དོན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆའི་མཆོན་
ཉིད་ཡིན་གྱི། རིག་བྱེད་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་བརྟོག་པ་ནི་བསྟོད་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་སྒྲིམ་པ་ལྟར་དོན་བརྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་
ཆད་བྱེད་དང་བཞི་པའི་ཨོ་ནི་བཀྱར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བརྟོག་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་
ནི་སྤྱི་ཆངས་པ་ནི་དམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་བཀྱར་བ་ཡིན་པར་འགྱུར་
ན། འདིར་ནི་ཇི་སྟེད་དུ་བརྟོག་པའི་རྟོགས་པའི་ཆ་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བསྐྱགས་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོན་ཆོག་གི་རིག་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ང་སྒྲིམ་སྟེ། མར་ལྟ་བུའི་
ཆོག་རྗེས་སུ་བརྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་བསྐྱགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟོག་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ཡང་སྤྱར་གཏོགས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ན། འདིར་ནི་
ཆ་དགུ་པའི་རྟོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་བསྐྱགས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆ་ནི་ཡན་ལག་སྟེ་ཆ་ཤས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་མདོ་
གཞན་གྱི་སྒྲིང་གཞི་དེ་དང་དེ་དག་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟོད་ཅིང་བཀྱར་ལ་
བསྐྱགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་སོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་

འཐད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། བསྟོད་པ་དང་།
བཀྱར་བ་དང་། བསྐྱུགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ད་ནི་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན།
ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་བྱུང་པར་ཅན། །དེ་ཡི་བྱེད་པའི་མཆོག་ཡིན་
ནོ། །དེ་ནི་དམིགས་མེད་རྣམ་པ་ཅན། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་མཆོན་ཉིད་
དོ། །དཔེན་དང་སངས་རྒྱས་བསོད་ནམས་ཆོག་ས། །རང་བཞིན་བླ་
པའི་སྟོད་ཡུལ་ཅན། །ཐབས་བཅས་མཆོན་མ་མེད་པ་དང་། །སངས་
རྒྱས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་། །ཁམས་གསུམ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་
དང་། །རྒྱུད་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡི། །བསྟོ་བ་གཞན་ནི་རྣམ་པ་
གསུམ། །བསོད་ནམས་ཆེ་འབྱུང་བདག་ཉིད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བསྟོ་བའི་བྱུང་པར་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཉན་
ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་
བྱ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་སྒྲ་
ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་མི་དམིགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་
ཡོངས་སུ་བསྟོས་པ་འདི་ཉིད་རབ་ཅེས་བྱའོ། །དམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཙོ་བོ་ཞེས་
བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་
རབ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། བསྟོན་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་དམ་པར་གྱུར་པ་ཉིད་དང་།
གཉིས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་གཉིས་པ་དང་བྲལ་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཉིད་དོ། །དེ་
ལ་དམ་པར་གྱུར་པ་རབ་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མཆོག་

ཉིད་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །

གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མཉམ་པ་མེད་པ་ཉིད་གིས་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་
པ་དང་། ལྷག་པ་མེད་པས་གོང་ན་མེད་པ་སྟེ། ཚིག་བདུན་གིས་དེའི་བྱང་པར་གྱི་
མཚན་ཉིད་བསྟན་པས་སོ། །ཡོངས་སུ་བསྟོར་བའི་བྱེད་པ་ནི་ཡང་སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་སྟོན་པར་བྱེད་པས་རྒྱུར་
རྒྱུར་པས་ན་མཉམ་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །མི་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་
པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་རྒྱུར་པས་ན་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རང་དང་གཞན་གྱིས་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་ནི།
ཐོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྒྱུ་མས་
ཏེ། དམ་པའི་ཚོས་གནས་པའི་བར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་རྣམས་
དང་། དེ་ཡོངས་སུ་བསྐྱུས་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱས་
པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་
ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཞིང་ཡོངས་སུ་བསྟོར་ནས་
དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུ་མས་ཏེ།

དངོས་པོ་དང་། དམིགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་དགེ་བའི་རྩ་བ་
དང་རྗེས་སྤྱི་ལོ་རང་བ་དང་ལྡན་པའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ནི་གང་ཡིན་
ཞེས་བྱ་བ་དང་སེམས་ནི་ཟད་ཅིང་འགགས་ལ་བྲལ་ཞིང་རྣམ་པར་གྱུར་པ་ཉིད་
ཅེས་བྱ་བ་ནས། ཚོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའི་རྗེས་སྤྱི་ལྟོ་བ་མི་དམིགས་

པའི་རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་ལེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་ནི་རིགས་སོ། །དམིགས་པ་ནི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་དོ། །

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་སེམས་ནི་འདྲིན་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་
པའོ། །དགོ་བའི་རྩ་བ་ནི་མ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །བསོད་ནམས་བྱ་བའི་
དངོས་པོ་ནི་སེམས་པའོ། །ཟད་པ་ནི་བསགས་པ་རྣམ་པར་འཛིག་པས་
སོ། །འགགས་པ་ནི་རྒྱན་ཀྱིས་འཛིག་པས་སོ། །བྲལ་བ་ནི་རང་བཞིན་ཀྱིས་འཛིག་
པས་སོ། །རྣམ་པར་གྱུར་པ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པར་འཛིག་པས་སོ། །སྤྱིན་
ཅི་མ་ལོག་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་ནི། སེམས་གང་གིས་ཡོངས་སུ་
བསྟོན་པའི་སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེན། དེ་ནི་
འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །དབེན་པའི་གནས་སུ་བསྟོན་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་
བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མཛོན་པར་འདུ་བྱ་བ་དེ་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པས་
དབེན་པར་ཤེས་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱམས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོས་དབེན་པར་ཤེས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དགོ་བའི་རྩ་བའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་རང་བཞིན་
དན་པའི་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་རིགས་གང་
དག་ཡིན་པ་དང་། རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་

དངོས་པོ་དེ་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་ཐེད་པ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་འདི་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་ནི། འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དེ་དག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

མཚན་མ་མེད་པའི་ཡོངས་སུ་བསྡོམ་ནི། ཁ་ཟས་དུག་དང་བཅས་པའི་
དཔེས་མཚན་མའི་འདུ་ཤེས་ཅན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྡོམ་ནི། དུག་ཅན་བྱག་རྩ་
ཅན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་གྱིས་རྗེས་
སུ་གནང་བའི་བསྡོམ་ནི། རི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་གིས་
སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་ན་མེད་པས་མཐུན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་བསྡོམ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པ་
མ་ཡིན་པའི་ཡོངས་སུ་བསྡོམ་ནི། གཞན་ཡང་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་འདི་ལྟར་
ཡོངས་སུ་བསྡོམ་བར་བྱ་སྟེ། རི་ལྟར་གཟུགས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཁོངས་སུ་ཆུད་པ་
མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བསོད་ནམས་ཆེན་
པོ་འབྱུང་བའི་བསྡོམ་ཡང་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་
གསུམ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ཆུང་དུ་ནི་དག་པ་བརྩེ་ལས་ཀྱི་ལམ་ནས་བརྩམས་ཏེ། མངོན་པར་
ཤེས་པ་ལྷ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། འཛིག་རྟེན་བའི་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པ། ལྟོང་
གསུམ་གྱི་ལྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་དཔེས་ཡོངས་
སུ་བསྡེ་བ་འདི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་

གསུངས་པའོ། །འབྲིང་ནི་ཡང་དེ་སྟེང་ཅིག་ཁོ་ན་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པ་ནས། དག་
 བཅོམ་པར་གྱུར་པ་ལ་བཀུར་སྟེ་དང་། མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པའི་བསོད་
 རྣམས་ཀྱི་དཔེས། བསོད་རྣམས་འདི་སྡེ་མ་བཞིན་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
 བོ། །ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཅན་དེ་སྟེང་ཁོ་ན་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ལ་གནས་པ་ལ་སྟོགས་བཅུའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་
 རྣམས་རེ་རེས་མཆོད་པའི་བསོད་རྣམས་ཀྱི་དཔེས་མི་དམིགས་པར་ཡོངས་སུ་
 བསྟོ་བའི་བསོད་རྣམས་སྡེ་མ་བཞིན་ཏེ། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་
 མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
 བོ། །ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས།

ཐབས་དང་མི་དམིགས་པ་དག་གིས། །དགོ་བའི་རྩ་ལ་ཡི་རང་
 བ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཡིད་བྱེད་པ། །སྒྲོམ་པ་ཡིན་པ་འདྲིར་བརྗོད་དོ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་རྗེས་སུ་ཡི་
 རང་བ་རབ་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ། ཐབས་ལ་མཁས་པས་མི་
 དམིགས་པའི་ཚུལ་དུ་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་
 ཡིན་ཏོ། །དེ་ལ་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་འབྲུང་ཁུངས་དག་ནས་གསེར་གྱི་
 གར་བུ་བཞིན་དུ་བསོད་རྣམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་གསེར་མགར་གྱི་རྒྱན་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱེད་དོ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་རང་
དང་གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་བྱ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་འཛོལ་བོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་
པའི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ཟག་པ་མེད་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་ཀྱང་མངོན་པར་བསྐྱབ་པའི་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྦྱར་བའི་དབང་དུ་མངོན་ནས།

དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་ཉིད། །ཀུན་ལ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད། །ཆོས་
རྣམས་དམིགས་པ་མེད་པར་ནི། །གཏོད་པར་བྱེད་པ་དོན་ཆེན་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པས་ན་སྤང་བར་བགྱིད་པའོ། །ཞེས་
བྱ་བ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་བྱེད་
པ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱར་བ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སོ། །མཚན་ཉིད་ནི་དཔྱུས་
ལོང་མང་པོའི་དབུས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལྟ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་མེད་
པར་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་གྲོང་
ཁྱེར་ཆེན་པོར་འགྲོ་བའི་རྒྱས་པ་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་ནི། གཟུགས་མངོན་པར་
སྐྱབ་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་
འདུ་བྱེད་པ་མེད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་མངོན་པར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་
ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་མེད་

པས་མངོན་པར་ཉོགས་པ་གཏོད་པར་བྱེད་པ་ནི། དགེ་བའི་ཚོས་སྤྲོ་ངན་ལས་
འདས་པའི་བར་རྣམས་གང་ཡང་གཏོད་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གངས་སུ་འགྲོ་བའི་བར་དང་།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཉི་
བར་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མིང་ངེ་ལྟ་བ་དང་མཚན་མ་ངེ་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་གཏོད་པར་
བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མིང་ནི་མིང་དུ་
བཏགས་པའོ། །མཚན་མ་ནི་དེ་འདྲུག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུའོ། །གཏོད་པ་ནི་གཏོད་པ་
མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཉིས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དེ་ལས་རིང་དུ་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་མི་དམིགས་པས་དེས་
སོ་སོར་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི། གཟུགས་ནས་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་ཆེ་བ་དང་ཆུང་བར་བྱེད་པ་བཀག་པ་ནས་
བརྩམས་ཏེ། སངས་རྒྱུས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་སྟོབས་དང་ལྡན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྲ་བ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཉིད་ཀྱི་
དོན་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་སྐྱབ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། །

ད་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཞིག་འདིའི་རྒྱ་ནི་རྣམ་པ་
གསུམ་དུ་བརྗོད་ལ། བརྗོད་པའི་རྒྱ་འང་རྣམ་པ་བཞིར་བརྗོད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་
ལྟར།

སངས་རྒྱུས་བསྟེན་དང་སྦྱིན་སོགས་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་

ཡིན་པ། །འདི་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་དག་ཡིན། །ཆོས་ཀྱིས་ཐོངས་པའི་
རྒྱ་དག་ནི། །བདུད་ཀྱི་ཐེགས་ཀྱིས་ནོན་པ་དང་། །ཟབ་པའི་ཆོས་ལ་
མ་མོས་དང་། །ལུང་པོ་ལ་སོགས་མངོན་ཞེན་དང་། །སྤྲིག་པའི་གྲོགས་
པོས་ཡོངས་བེན་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་བསྟེན་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། །ཤུ་
རེའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པ་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆད་
མེད་གངས་མེད་པ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ནས་འདིར་འོངས་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡང་
དག་པར་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་བསྐླལ་བ་བྱེ་བ་
ཁྲག་ཁྲིག་གངས་མེད་ཆད་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པར་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་
སྤྱད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་
ནི། རབ་འབྱོར་འདི་ནི་རྣམ་པར་བྱེ་ནས་ལུང་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་
ནས་བརྒྱུམས་ཏེ། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོར་
བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆོས་ཀྱིས་ཐོངས་པར་འགྱུར་བ་དང་རྒྱ་མཐུན་པའི་ལས་ནི། རབ་འབྱོར་
གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་པའི་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་
གང་དག་གིས་ངེ་སྤྲོད་དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བསྒྲོམས་ལ། དེའང་
དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒྲོམས་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུམས་

ཏེ། དག་པ་དང་། རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། དུས་རིང་པོར་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཆེན་
 བོ་ལ་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་སྤྱད་པ་སྤྲུལ་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་ཉི་བར་བསྟན་
 བས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དག་པ་ནི་སྤྱད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །རྒྱུན་མི་
 འཆད་པ་ནི་ཉག་ཏུ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །སྤྱད་པ་སྤྲུལ་བ་ནི་མི་མ་སྤྲོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ།
 དེ་ཉི་བར་བསྟན་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་ལས་བསྒྲོག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་
 ནོ། །ཡང་ལས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་འདིའི་རྒྱ་རྣམ་པ་བཞིའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། བདུད་ཀྱི་
 སྤྱན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ་དང་། སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་
 ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། སྤྲེག་པའི་གྲོགས་པོས་ཡོངས་སུ་བེན་པ་ནི་དེའི་རྒྱ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་གསུམ་
 དང་བསྒྲོག་པའི་རྒྱ་བཤད་བྱེད་ཏོ། །

དེ་ལས་ཀྱང་རེ་ཞིག་རྣམ་པར་དག་པ་སྤྱིར་བཏོད་དེ། དེ་ནས་བྱད་པར་ཀྱི་
 དོན་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱི་ནི་འདི་ཡིན་ནོ། །

འབྲས་བུ་དག་པ་གཟུགས་ལ་སོགས། །དག་པ་ཉིད་དེ་གང་གི་
 སྤྱིར། །དེ་གཉིས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཞིང་། །གཙང་དུ་མེད་པས་དག་པར་
 བཏོད། །

ཅས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་
 བ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་དེ་དག་གཉིས་སུ་བྱར་
 མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབྱེར་མེད་གཙང་དུ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་

ཀྱམ་པར་དག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གང་ཡིན་པའི་དགེ་
སྦྱོང་གི་འབྲས་བྱ་དེ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བདག་ཏུ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ལ་
སོགས་པ་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཉིས་
སུ་མེད་པའི་དོན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་སུ་
བྱར་མེད་ཅིས་བྱ་བ་ནི་ལྷུ་མ་པོར་དགོངས་པ་གཉིས་སུ་བྱར་མི་རུས་པ་ཉིད་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་རོ། །དབྱེར་མེད་གཅད་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དབྱེ་བ་ནི་
མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་པ་ཉིད་དོ། །གཅད་པ་ནི་སོ་སོ་ཐ་དད་པར་ཡན་ལག་སོ་
སོར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཀྱམ་པར་དག་པའི་སྤྱི་བ་འད་ཟེན་ནས་བྱུང་པར་བརྗོད་པ་
ནི། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱི། ཉམས་སྤྱིར་སློབ་མ་བསེ་རུ་དང་། རྒྱལ་
སྐུ་ཀྱམས་ཀྱི་དག་པ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་ཀྱམ་ཀྱན་ལྟན་ཏུ་བ། །ཞེས་བྱ་བ་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་པ་ཀྱམ་པར་དག་པ་
ནི། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་ཐུག་ཀྱམ་པར་དག་པ་དང་། གཟུགས་
ལ་སོགས་པ་ཀྱམ་པར་དག་པ་འདི་དག་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པ་
ཉིད་ཀྱིས་དབྱེར་མེད་གཅད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་བདག་དང་། སེམས་ཅན་དང་། སློག་ལ་སོགས་པ་ཀྱམ་པར་
དག་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཀྱམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་
ཀྱམ་པར་དག་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་གཟུགས་ཀྱམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་

བ་དེ་ནི་འབྲས་བྱ་རྣམ་པར་དག་པའོ། །འབྲས་བྱ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྟུངས་ཏེ།
མ་དེག་པ་རྣམ་པར་དག་པས་འདྲུ་བྱེད་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། རབ་
འབྱོར་གཞན་ཡང་སྤྱིན་པའི་པ་རྩོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པས་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་
པ་རྩོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྟུངས་ཏེ། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་རྣམ་པར་
དག་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་དག་གཉིས་
སྟུ་མེད་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་
དག་པ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་མཐའ་ནི་
ཆའོ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དངོས་པོའི་མཐའ་དང་། རྟུ་གྱི་མཐའོ། །དེ་ལ་
ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་པོའི་མཐའ་ལས་འདས་པའི་བྱིར་
དང་། ཉག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུ་བརྟེས་པས་རྟུ་གྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་
ཏེ། མཐའ་ལས་བཀྲལ་བ་དང་མཐའ་ལས་ཤིན་ཏུ་སོང་བ་ཞེས་བྱ་བས་སོ། །

མཐའ་ལས་འདས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་བརྫོད་ལ། དེ་ལ་ཡོད་པས་ན་
ཤིན་ཏུ་བའོ། །དེ་འང་འདོད་པའི་ཁམས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་། གཟུགས་
མེད་པའི་ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ས་དགུ་པོ་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རྟོག་
པའི་རྣམ་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དགུའི་གཉིན་པོ་བསྒྲུབ་པའི་ལམ་རྒྱུང་
དུའི་རྒྱུང་དུ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དགུར་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རི་ལྟ་བུ་

དང་ཇི་སྟེང་པ་བསྐྱེམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེམ་པའི་ལམ་ལ་ཡང་བྱར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་
སྒྱུ་ཉི་བར་བསྐྱེམ་པའི་དོན་དུ་ཞིན་ཏུ་ཞེས་སྟོས་ཏེ། འདི་ལྟར།

ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། །ཆེན་པོ་ལ་སོགས་ཤི་མ་ཡི། །གཉིན་པོ་
ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་ལ། །སོགས་པའི་ལམ་ནི་དག་པ་ཡིན། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ལམ་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུའི་རྣམ་པ་ནི། རབ་
འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ། གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞེས་
བྱ་བ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆུང་དུའི་འབྲིང་ནི། རབ་
འབྱོར་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། གཟུགས་རྣམ་པར་
དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆུང་དུའི་ཆེན་པོ་ནི།
རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་འདུས་བྱས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུས་མ་
བྱས་རྣམ་པར་དག་པའོ། །འདུས་མ་བྱས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི།
འདས་པ་རྣམ་པར་དག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འབྲིང་གི་ཆུང་དུ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ནི་ཟབ་པོ་ཞེས་
བྱ་བ་དང་། ལྷ་རིའི་བྱ་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱིར། རྣམ་པར་དག་པ་ཟབ་པོ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲིང་གི་འབྲིང་ནི། བཅོམ་
ལྷན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་སྤང་བར་གྱུར་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལྷ་རིའི་བྱ་

ཞིན་ཏུ་རྒྱུ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་པར་དག་པ་སྤྲོད་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱུ་པར་དག་པ་ནི་ཉིང་མཆོམས་
སྦྱོར་བ་མ་མཆིས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལྷ་རིའི་བྱ་གཟུགས་ལ་འཕོ་བ་མེད་ཅིང་
ཉིང་མཆོམས་སྦྱོར་བ་མེད་པ་ནི་རྒྱུ་པར་དག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆེན་པོའི་ཆུང་དུ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱུ་པར་དག་པ་ནི།
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་མཆིས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལྷ་རིའི་བྱ་ཞིན་ཏུ་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཟུགས་དང་ཆོར་བ་ལ་
སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆེན་པོའི་འབྲིང་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱུ་
པར་དག་པ་ནི། ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མ་མཆིས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
ལྷ་རིའི་བྱ་ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞིན་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་
གང་གསུངས་པ་དང་། གཟུགས་དང་ཆོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་གྱི་རྒྱུ་པར་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་
རྒྱུ་པར་དག་པ་ནི། མངོན་པར་མ་གྲུབ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལྷ་རིའི་བྱ་ཞིན་ཏུ་
མངོན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཟུགས་དང་ཆོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཁམས་གསུམ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱུ་པར་དག་པ་ནི་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་།
གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སྤྱི་བ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལྷ་རིའི་བྱ་

ཁམས་གསུམ་པོའི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་མི་སྐྱེའོ་
ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འཇལ་བྱེད་དང་གཞལ་བྱ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། བཙུག་
ལྷན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་འཆལ་བ་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
ཤུ་རིའི་བྱ་ཆོས་རྣམས་བཅས་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཟུགས་
དང་ཆོར་བ་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་
རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ལྷན་ཀ་སྤངས་བྱ་བས། །ལམ་ནི་འཇལ་དང་གཞལ་བྱ་
དག །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་གྱི། །གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་
ཡིན། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་གཉིས་སུ་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་གཉེན་པོ་ནི་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་ལ་སོགས་པ་
ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་སྤྲོད་པར་ཡང་མི་བགྱིད་པ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་
དང་། ཤུ་རིའི་བྱ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཆོགས་ལ་འབད་པས་ཅི་ཞིག་བསྐྱེད་སྤྲུམ་ན། བཙུག་ལྷན་འདས་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཆོས་འགའ་ཡོངས་སུ་འཛིན་
པར་མི་བགྱིད་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཤུ་རིའི་བྱ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡོངས་སུ་
གཟུང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐོབ་པའམ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འགའ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་ཐོབ་པ་མ་མཆིས་མངོན་པར་རྟོགས་
 པ་མ་མཆིས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་ཉི་བར་གཟུང་ནས།
 རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བས་
 སྐབས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན། མོག་
 མོག་པོར་བྱེད་ལ་སོགས་དང་། །

སྟོབ་མ་བསེ་རུའི་ལམ་དག་དང་། །འདི་དང་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་
 གྱིས། །ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་མཐོང་བའི་ལམ། །བྱེད་པ་དང་ནི་མོས་པ་
 དང་། །བསྟོད་དང་བཀུར་དང་བསྐྱགས་པ་དང་། །བསྟོད་རྗེས་སུ་
 ཡི་རང་བ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྦྲ་མེད་དག །སྦྱབ་དང་ཤིན་ཏུ་དག་པ་
 ཞེས། །བྱ་བ་འདི་ནི་བསྟོམ་པའི་ལམ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 མཁས་རྣམས་གྱི། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི་དེ་འདྲར་བཤད། །

ཅེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་འདིར་འདས་ཟིན་པའི་འབྲེལ་པ་ཡིན་པར་བལྟ་
 བར་བྱའོ། །རྣམ་གངས་གྱི་ཆོག་རྣམས་གྱི་བཤད་པ་ནི། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་གྱི་དབང་
 ཏུ་བྱས་ནས་བདེན་པ་བཞིའི་དམིགས་པ་ལ་རྣམ་པ་བརྟུ་བྱུག་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་
 པར། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་པ་
 རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་ལ་གདམས་པར་བགྱེདོ། །རྗེས་སུ་བསྟན་པར་བགྱེདོ། །ལེན་
 དུ་གཞུག་པར་བགྱེདོ། །ཡང་དག་པར་བསྟན་པར་བགྱེདོ། །གཟེངས་བསྟོད་པར་

བཀྲིའོ། །ཡང་དག་པར་དགའ་བར་བཀྲིའོ། །ངེས་པར་གཞུག་པར་བཀྲིའོ། །རབ་
ཏུ་གནས་པར་བཀྲིའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དང་པོ་འདི་ལྟར་བྱ་བ་
ཡིན་ནོ། །

ཞེས་བྱ་བར་ཉེ་བར་སྟོན་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གོམས་པར་
བྱེད་པ་དང་། བག་མེད་པ་རྣམས་ཆོས་འདི་ལ་མོས་པར་བྱེད་པ་དང་། མྱོངས་པ་
རྣམས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། བཙུན་པ་ཞན་པ་རྣམས་སྟོབས་བྱེད་པ་དང་། ཞན་
པ་རྣམས་ཡང་དག་པར་མགྲ་བར་བྱེད་པ་དང་། ལམ་ལ་ངེས་པར་སྟོར་བ་དང་།
དེ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོག་བརྒྱད་རིམ་པ་བཞེན་དུ་
རིག་པར་བྱའོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་དག་གི་འཛིན་པའི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་སྤངས་པར་རྣམ་པར་བཞག་པར། བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་འདི་
ལྟར་ཟབ་པ། འདི་ལྟར་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། འདི་ལྟར་རྟོག་གའི་སྟོང་ཡུལ་
མ་ཡིན་པ། འདི་ལྟར་སྤྲ་བ། འདི་ལྟར་ཞིབ་པ། འདི་ལྟར་བལྟ་དགའ་བ། འདི་ལྟར་
རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་དགའ་བ། འདི་ལྟར་བྱ་ཞོམ་པ། འདི་ལྟར་འཕགས་པ་ལ་རུས་
པ་ཡོད་པ། འདི་ལྟར་མཁས་ཤིང་མཛངས་པས་རིག་པར་བྱ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་ལེན་པར་བྱེད་པ་སུ་དག་འཁྱུང་བར་འཁྱུང་ཞེས་གང་བརྗོད་
པ་དེ་ལ་སྟོ་སྟུར་ལས་ཁྱོལ་བ་ཉིད་དང་།

མེས་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་
ཆོས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་གི་ལས་འདས་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞེན་
ཀྱི་ངོ་བོ་སྤྲ་བ་ཉིད་དང་། རིགས་ནས་བརྒྱུ་མཉམས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོབ་ཀྱི་བར་དུ་ལམ་

བར་ཆད་མེད་པ་དང་། བལྟ་བར་བྱ་བ་དང་། མཐོང་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
མེད་པ་དང་། མཐོང་བའི་ཆོག་གིས་ཀྱང་དོན་དེ་ཐོབ་པར་མི་བྱས་པ་ཉིད་དང་།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་འབྲས་བུ་ཅན་ཉིད་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོག་དགུ་པོ་རྣམས་
གོ་རིམས་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །

ཆོག་བཅུ་པ་ནི་བྱད་པར་གྱི་མཆན་ཉིད་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་
འདིར་རི་ལྟར་ཆོས་འགའ་ཡང་མ་བཤད་མ་བསྟན་མ་བཟོད་པ་དེ་ཁོ་ན་འདིར་ལེན་
པར་བྱེད་པ་སྤངས་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། འབྲེལ་པ་དང་། དེ་
གཉིས་གཉིས་ཆོག་གསུམ་པོ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཀུར་བའི་ཆ་ལྡན་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས། ཀྲི་ཤི་ཀ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པའི་དོན་སྟོན་པ་དང་། འཆད་པ་དང་།
རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་མཆན་ཉིད་
དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་མཆན་ཉིད་དང་། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་པ་གདུལ་བྱ་རི་ལྟ་
བ་བཞིན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། དེའི་ཁར་འཇུག་པ་ལ་མཁས་པའི་སྟོན་སྟེན་ཆོག་
བཞི་པོ་རྣམས་རིམ་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
ཏུ་བྱེན་པའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་གང་གིས་གཉིས་སུ་མེད་པར་
མཐོང་གི།

གཉིས་སུ་ནི་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། མཆན་མར་མ་ཡིན་མཆན་མ་མེད་
པར་ཡང་མ་ཡིན། འོང་བར་མ་ཡིན་འགྲོ་བར་མ་ཡིན་པ་དང་། བསལ་བར་མ་ཡིན་
བཞག་པར་མ་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མ་ཡིན། རྣམ་པར་བྱང་

འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་ཕན་ཚུན་ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པར་མི་
འགྱུར་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེ་བ་
མེད་པ་དང་། ཡང་དག་པ་རྩི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཉིད་རོ་གཅིག་པ་
ཉིད་ཀྱིས་མཐའ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རིམ་པ་རྩི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
མཚན་མར་མ་ཡིན་མཚན་མ་མེད་པར་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་
ཟུང་བཅུ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་བསྟན་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་གངས་ཀྱི་ཆོག་བཤད་པ་མ་བྱས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དོན་
ཟུང་གི་རྩིས་སུ་འབྲངས་ནས་རྩི་ལྟ་བ་རིགས་པར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་
པར་འོས་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ནི་གཞུང་ལྷུ་བའི་སྐྱོན་སྤངས་པའི་དོན་དུ་ཐམས་ཅད་
ཉི་བར་བསྟན་པར་སྤངས་མ་བསྐྱེད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་མན་
ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས། ལམ་ཤེས་པའི་སྐབས་
མཐའ་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ལེ་ལྷ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །ལམ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་
ཉིད་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

སྐབས་གསུམ་པའི་ཉི་མེད་སྒྲུང་བ།

དཀྱིལ་མཐུན་ཅན་ཤེས་པ་ཉིད་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་འཁོར་བ་དང་
ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་མི་གནས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས།

ཚུ་རོལ་པ་རོལ་མཐུན་ལ་མིན། །དེ་དག་བར་ན་མི་གནས་པ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ནི་ཚུ་རོལ་གྱི་མཐུན་མ་ལགས་གཉིས་ཀ་ལས་གཞན་
དུའང་མི་དམིགས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཤེས་དུ་རྒྱས་པར་དག་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པས་འཁོར་བ་དང་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་དམིགས་
པ་བཀག་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མི་དམིགས་པའང་གང་གི་བྱིར་

དུས་རྒྱུས་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་བྱིར། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པར་
འདོད། །

ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་པའི་ཆོས་རྒྱུས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་
རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་འཐད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་སྟེ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་གཤམ་ཏེ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ཐབས་མི་
མཁས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་
པར་བགྱིད་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་འདོར་བར་འགྱུར། རིང་དུ་

བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་དང་སྤྱི་མའི་ཆེ་ལ་སྟོས་
ནས་ཆོག་གཉིས་སོ། །ཐབས་མ་ཡིན་པ་འད་གང་ཞེ་ན།

དེ་ནི་མཚན་མར་དམིགས་སྟོན་ས། །

ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། རབ་འབྱོར་མིང་ལས་ཀྱང་ཆགས་སོ། །རབ་འབྱོར་
མཚན་ལས་ཀྱང་ཆགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་
མཚན་མ་མེད་པ་མིང་མེད་པའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིས། །ཡང་དག་དགོ་བ་ཉིད་དུ་བཤད། །

ཅེས་བྱ་བ་ནི། བཙུག་ལྷན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་
ལེགས་པར་བཤད་པ་དང་། ལེགས་པར་མཐར་ཐུང་བའི་བར་ནི་ངོ་མཆར་རོ་ཞེས་
བྱ་བས། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པ་ཉི་ཆེ་བ་དང་བསྒྲོག་པས་མཐར་ཐུག་
བར་སོང་བ་དེ་ལ་ལེགས་པར་བཤད་པ་དང་ལེགས་པར་མཐར་ཐུང་བར་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི།

གཟུགས་སོགས་ཐུང་པོ་སྟོང་ཉིད་དང་། །དུས་གསུམ་གཏོགས་པའི་
ཆོས་རྣམས་དང་། །སྦྱིན་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་རྣམས་ལ། །སྦྱོད་
པའི་འདུ་ཤེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །

ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལ། ཐབས་མི་མཁས་པས་དེ་གཟུགས་སྟོང་ཞེས་བྱ་
བར་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུས་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་དང་།

འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་དང་། ས་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ནས་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་སྤྱོད་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་ཆགས་པའོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉེན་པོ་ནི།

སྤྱོད་ལ་སོགས་ལ་ངར་འཛིན་མེད། །

ཅེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་རིའི་བྱ་ཐབས་མཁས་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ནི་འདི་སྣམ་ཏུ་གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཞེས་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུགས་ཏེ། བདག་གིས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཐོབ་
པར་བྱའོ་སྣམ་ཏུ་སེམས་པ་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འདི་ལྟ་སྟེ། ཐམས་ཅད་སྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་འཐད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་མི་
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གསུངས་པ་ནི། ཀློ་ཤི་ཀ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་
པ་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་སེམས་སུ་ཤེས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བརྒྱུགས་ཏེ། ཆགས་པ་དེ་དག་ལ་ཆགས་པར་གྱུར་ན་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱི་ས་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ནི་སྤྱོད་པར་མི་རུས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་
ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་གྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བར་
མི་རུས་སོ། །གཉེན་པོ་ནི།

གཞན་དག་དེ་ལ་སྤྱོད་བྱེད་པ། །དེ་ནི་ཆགས་པའི་མཐའ་འགོག་
པས། །

ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལ་ང་རྒྱལ་བཀག་པ་སྟོན་པ་ལ་
སོགས་པས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཆགས་པའི་ཐམས་ཅད་སྟོང་བར་བྱེད་པས་གང་

གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་སྤོངས་པ་དང་། བག་མེད་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་ཞུམ་
པ་དང་། ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་དང་། ཡང་དག་
པར་ལེན་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཡང་དག་པར་གཟེངས་བསྟོད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་
དགའ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་གོ་རིམས་བཞིན་སྐྱར་བར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་།

རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་ཆགས་པ་སྤྱ། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་མཚན་མར་ཡིད་ལ་བྱེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་པས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དང་། དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་རྣམས་ནི་ཆགས་པ་
སྤྱ་མོ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ཆགས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ནི་གང་གི་
ཕྱིར།

ཆོས་ཀྱི་ལམ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས། །དབེན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ཟབ་ཉིད། །

ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པ་ཟབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་
དབེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ངེ་
ལྟར་ན་ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཡིན་ཞེ་ན།

ཆོས་རྣམས་རང་ཞིན་གཅིག་པར་ནི། །ཤེས་པས་ཆགས་པ་སྟོང་བ་
ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་

གཉིས་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་གྱི་རང་བཞིན་ནི་གཅིག་ཏུ་ཟད་དོ། །ཚོས་གྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་ཆགས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྟོང་བའི་དོན་ཅན་གྱི་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཟད་པ་ཉིད་ནི་གང་གི་ཕྱིར། །མཐོང་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡིས། །དེ་
ནི་རྟོགས་པར་དགའ་བར་བཤད། །

ཅས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། དེས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཀག་པས་ན་དེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་མངོན་པར་རྟོགས་པར་དགའ་བ་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་དགའ་བའི་རྒྱ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར།

གཟུགས་ལ་སོགས་པར་མི་ཤེས་ཕྱིར། །དེ་ནི་བསམ་མི་བྱུང་བར་
འདོད། །

ཅས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་འདིའི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཉིད་ཤེས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན།

དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ལུགས་ལ། །མི་མཐུན་སྤྱོད་པ་དང་གཉེན་པོ་
དག །རྣམ་པར་བྱེ་བ་མ་ལུས་པ། །རི་སྐད་བཤད་པ་འདིར་ཤེས་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དནི་སྐྱོར་བ་བརྗོད་པར་བྱཏོ། །དེའང་རྣམ་པ་བརྩུར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར།
གཟུགས་སོགས་དེ་མི་རྟག་སོགས་དང་། །དེ་མ་རྗོགས་དང་རབ་
རྗོགས་དང་། །དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་ཉིད་ལ། །སྐྱོད་པ་བཀག་པས་
སྐྱོར་བ་དང་། །མི་འགྱུར་བྱེད་པོ་མིན་ཉིད་དང་། །སྐྱོར་བ་བཀག་པ་
རྣམ་གསུམ་དང་། །སྐལ་བ་རི་བཞིན་འབྲས་ཐོབ་པས། །འབྲས་ཡོད་
འདོད་པའི་དེ་དང་ནི། །གཞན་ལ་རག་ལས་མིན་གང་དང་། །སྤང་བ་
རྣམ་བདུན་ཤེས་བྱེད་དོ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོར་བ་ནི།
གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་སྐྱོད་ན། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྐྱོད་དོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་སྐྱོད་པ་བཀག་
པ་དང་། །སྐྱོད་པ་དེ་རྗེས་སུ་གནང་བས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོར་བ་ནི་ཕྱང་པོ་རྣམས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོད་པ་བཀག་
པས་སྤྲ་མ་བཞིན་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་
མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྗོགས་པ་དང་མ་རྗོགས་པའི་སྐྱོར་བ་ནི། གཞན་
ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྗོགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པའི་

སྐྱོད་པ་བཀག་པ་ནི་སྐྱེ་མ་བཞིན་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་
མ་རྒྱུགས་པ་ཉིད་ལ་དེ་ནི་ཁོ་མོ་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་སྐྱོར་བ་ནི། ཡང་དེ་རྣམས་ལ་
མ་ཆགས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོད་པ་ནི་སྐྱེ་མ་བཞིན་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སྐྱོར་བ་ནི། སྐྱོར་བ་དེ་ནམ་མཁའ་འདི་བསྐྱེད་པ་ལས་
བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་བརྒྱུད་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་བསྐྱེད་པ་དང་མ་
བསྐྱེད་པ་དག་གིས་འཕེལ་བ་དང་འགྲིལ་བ་མེད་པར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།
དོན་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་ཆོག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དེར་འཕེལ་བའང་ཡོངས་སུ་འགྲིལ་བ་ཡིན་ཀྱི་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་པའོ། །བྱེད་པ་པའི་སྐྱོར་བ་ནི། སྐྱོར་བ་དེ་ནི་སྐྱེ་
མའི་སྐྱེས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་བརྒྱུད་པ་དག་གིས་རྗེས་སུ་
ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁོར་བ་མེད་པ་དང་འབྲེལ་བར་དེ་བསྐྱེད་པ་དང་མ་བསྐྱེད་པ་དག་
གིས་འཕེལ་བ་དང་ཡོངས་སུ་འགྲིལ་བ་མེད་པར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེད་
དཀའ་བའི་སྐྱོར་བ་ནི་བྱེད་དཀའ་བ་རྣམས་ལ་གསུམ་ཉིད་དོ། །ཆེད་དུ་དཀའ་བ་ཉིད་ནི་
རྣམས་ལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གང་དག་དེ་ལ་སྐྱོར་བར་
འདོད་པ་དེ་དག་ནི་རྣམས་མཁའ་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

སྐྱོར་བ་བྱེད་དཀའ་བ་ཉིད་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དེ། གང་དག་དེ་ལ་འབད་བར་
འདོད་པ་དེ་དག་ནི་རྣམས་མཁའ་བར་སྦྱང་ལ་འདེགས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ལས་
བྱེད་དཀའ་བ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དེ་གང་དག་དེ་ལ་རྩོལ་བར་འདོད་པ་

དེ་དག་ནི་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན།
 རྟོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱད་ན་ལས་འདའ་བར་མཛད་ཀྱང་སེམས་
 ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་འགྲིབ་པའམ་གང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་སྒྲོར་བ་ནི། གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་དག་སྒྲོང་གཅིག་
 ཅེས་མིང་དུ་མ་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་མ་སྟན་པའི་རྟོགས་པ་ཉི་བར་བཀོད་པས་
 འཁོར་གཞན་གང་ཡིན་པ་དག་གིས་ཀྱང་སྐལ་བ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ཐོབ་
 པར་སྟོན་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱི་རྟེན་གྱིས་མི་འགྲོ་བའི་སྒྲོར་
 བ་ནི། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་བ་དང་། བསྐྱེད་པར་ཁས་སྦྱངས་པ་ནི། སྤྱུ་མ་དང་།
 སྤྲིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲས་བུ་ལས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་གནས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། དེགས་ཀྱི་བྱའམ་དེགས་ཀྱི་བྱ་མོ་སྤྱང་བ་ལ་སོགས་
 པ་བྱེད་པར་སེམས་པ་དེ་ནི་བསམས་པ་ལྟར་མི་འགྲུབ་ཅིང་དུབ་པའི་སྐལ་བ་ཅན་
 དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་བདུན་དུ་སྤྱང་བའི་ཤེས་པའི་
 སྒྲོར་བ་ནི་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། མཉན་དུ་ཆོགས་པ་དང་། འགལ་བ་དང་།
 རྟེན་དང་། མི་འཕོ་བ་རྟེན་མེད་པ་དང་། བྱེད་པ་ལོ་མ་ཡིན་པར་སྤྱང་བ་རྣམས་ཀྱིས་
 ཆོས་རྣམས་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པར་བྱིས་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ལ་ཉན་ཐོས་
 ལ་སོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དཔའི་དོན་འཐད་པར་བྱས་པས་གང་གསུངས་
 པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོར་བ་བཤད་ཟེན་རྟོ། །

དེ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་བཛྲོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས།

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མེད་པ། རྣམ་བཞི་དེ་ཡི་མཉམ་པ་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྷོ་ན་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ཞེ་ན། གཟུགས་
རྣམས་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་ཀྱིས་རྣམས་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་
བདག་གིས་ཞེས་བྱ་བར་རྣམས་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་ལ་རྣམས་སེམས་སུ་
མི་བྱེད་ཅེས་གང་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་
ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

ད་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་དེའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱུ་
ཀྱི་མཐུས་ལྷའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱོགས་བཅུ་འཛིན་ཕྱོགས་རེ་རེ་ཞིང་སངས་
རྒྱུ་སྟོང་དང་། འཕགས་པ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱལ་བ་བཟང་པོའི་སངས་
རྒྱུ་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུར་ཆད་པ་དང་ལྷག་པ་མེད་པར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་
ཕྱིན་པ་བསྟན་པ་རྣམས་སེམས་ཀྱིས་མཐོང་བར་གྱུར་པས་གང་གསུངས་པས་ནི་
མཐོང་བའི་ལམ་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་ལས་གཏོགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཞན་
མེད་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ་དཔང་པོར་དགོད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདས་
པའི་སངས་རྒྱུ་མ་བརྗོད་པ་དེ་ནི་དེའི་བསྟན་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །

མ་འོངས་པ་བརྗོད་པ་ནི་མ་འོངས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀྱི་
དགོས་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །གངས་སྟོང་གི་ངས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་
ཀྱི་ཁམས་མི་མཐེད་དུ་བསྐྱལ་བ་བཟང་པོ་གངས་སྟོང་དུ་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐབས་
ལ་མཁས་པས་གཞན་སྐྱབ་པ་དང་དག་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་

ནོ། །མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་སོགས་བདེན་པ་རྣམས། །ཆོས་ཤེས་རྗེས་སུ་ཤེས་
པ་དང་། །ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་བདག་ཉིད་འདི། །ཀྱང་ཤེས་ཚུལ་ལ་
མཐོང་བའི་ལམ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་
བཟོད་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཉག་ཅེས་བྱ་བ་དང་མི་ཉག་ཅེས་བྱ་བར་ཆོས་
སྟོན་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅུམས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་
ཉིད་འདས་ཞེས་བྱ་བའམ་མ་ཡོངས་ཞེས་བྱ་བའམ་ད་ལྟར་བྱང་ཞེས་བྱ་བར་ཆོས་
སྟོན་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་བར་གཉེན་སོ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་པ་ཅན་བཀག་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ནི། གཟུགས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་གོ་ཞེས་
ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅུམས་ཏེ།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་གོ་ཞེས་ཤིན་ཏུ་
རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རི་སྐད་དུ་བཟོད་པའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་གཉིས་སོ་མེད་པ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྣམ་པར་ཆོས་སྟོན་པར་རྗེས་སུ་
གནང་བ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནས་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱག་བསྐྱལ་

ལ་ཐེས་སུ་ཤེས་པ་ནི། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས། རབ་འབྱོར་གྲུགས་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
དང་། འགག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུད་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་
ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་
བ་བཀག་པའི་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་
ནམ་མཁའ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྤྲད་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་
དག་པ་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུད་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་
བར་དུ་ཇི་སྤྲད་དུ་བཤད་པའི་རྣམ་པ་བཀག་པའི་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི། ཡོངས་སུ་
དག་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་
ནི། རྣམ་མཁའ་དང་འབྲེལ་བར་གྲུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་
བར་དུ་གོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་འདི་གོས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །ཀུན་འབྱུང་ལ་ཐེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་འབྲེལ་བར་
གྲུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་གྲུང་དུ་མེད་པའི་རྣམ་
པར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཀུན་འབྱུང་ལ་ཐེས་སུ་ཤེས་པ་ནི། སྐྱབས་ལྷན་གཉིས་ཀྱི་དཔེས་ནམ་མཁའ་
དང་འབྲེལ་བར་གྲུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་ཐ་སྙད་
མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཐ་སྙད་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ངོ་བོ་བཀག་པའི་དོན་གྱིས་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱབས་ལྷན་དཔེར་བཟོད་པ་ཉོན་པ་པོ་དང་འཆད་པ་པོ་
དག་གིས་འདི་བ་དང་ལན་འདེབས་པའི་ཐ་སྙད་གཉིས་དང་ཚུལ་བཞུགས་པའི་དོན་

དུ་ཡིན་ནོ། །འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི། རྣམ་མཁའ་དང་འབྲ་བར་གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་བཟོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་རབ་དུ་བཟོད་པའི་རྣམ་པར་རྒྱུད་གཞན་ལ་དོན་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་བཀག་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་བཟོད་པ་ནི་རབ་དུ་བཟོད་པ་ཡིན་པས་སོ། །

འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་མཁའ་དང་འབྲ་བར་གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་རྣམ་པར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འགོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི། རྣམ་མཁའ་དང་འབྲ་བར་གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱི་བ་དང་འགག་པ་མེད་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྣམ་པར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འགོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ནི། དེ་འཛིན་པ་དང་། འཆང་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་མིག་གི་ནད་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱང་དེའི་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་བར་གྱུར་པ་དང་། འདི་སྟོན་པ་དེར་ཡང་ཆོས་བརྒྱད་དང་།

བརྟུ་བཞི་དང་། བཅོ་ལྷ་དག་ལ་བསྟན་པ་ལ་བསོད་ནམས་མང་སོ་འཕེལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་དུ་ལྷ་རྣམས་མཆོད་པ་དང་རྣམ་པར་ལྷ་བ་ཉི་བར་གནས་པའི་འཐད་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི། རབ་འབྱོར་དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་པས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ངན་སོང་

ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཤེས་
པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དགའ་བ་རྒྱས་པར་བྱེད་པས་ན་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་པ་ཉིད་
ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ནི། ཡང་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱིས། བ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ལ་ནི་ཆོས་གང་ཡང་སྐྱེ་བའམ། འགག་བའམ། ཀྱན་ནས་ཉོན་
མོངས་བའམ། རྣམ་པར་བྱང་བའམ། ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅུམས་ཏེ། དག་བའམ། མི་
དག་བའམ། འདུས་བྱས་སམ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་
དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དག་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རིན་
པོ་ཆེ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་
བཟོད་པ་ནི། རབ་འབྱོར་བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ནི་ཆོས་གང་གིས་ཀྱང་
གོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་།
རྟགས་དང་། མཚན་མ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྟོབས་སུ་བྱེད་ཀྱང་ཆོས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
དང་མ་འབྲེལ་བས་མ་གོས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ནི་གལ་ཏེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དོན་དེའང་
རྣམ་པར་མི་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་ཤེས་པས་སོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་
བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོགས་པས་སོ། །མི་དམིགས་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་གཉིས་སུ་དམིགས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིང་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
བ་ཡིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །མདོའི་ཆོག་ལེ་ལུར་བྱས་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ།

གཟུགས་རྟག་མ་ཡིན་མི་རྟག་མིན། །མཐའ་ལས་འདས་དང་རྣམ་དག་
དང་། །མ་སྐྱེས་མ་འགག་ལ་སོགས་དང་། །མཁའ་འབྲུ་ཆགས་པ་
སྤངས་པ་དང་། །ཡོངས་སུ་འཇིན་ལས་གྲོལ་བ་དང་། །རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
བརྗོད་མེད་དང་། །གང་བྱིར་འདི་དོན་བརྗོད་པ་ཡིས། །གཞན་ལ་སྦྱིན་
ཏུ་མེད་པ་དང་། །དམིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་
དག་ནད་མི་འབྱུང་། །ངན་སོང་ཆད་དང་འབྲས་བུ་ནི། །མདོན་ཏུ་བྱ་
ལ་མི་རྟོག་ཉིད། །མཆན་མ་དག་དང་མ་འབྲེལ་དང་། །དངོས་དང་མིང་
དང་གཉིས་པོ་ལ། །ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི། །ཀྱན་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་
ཅིག་ལ། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འདི་དང་ཡང་འདི་
དང་། །ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ་རྣམ་གསུམ་མོ། །འདིས་ནི་གནས་སྐབས་
གསུམ་པོ་དག་རྫོགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན། །

ཞེས་བྱ་བ་འདི་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། །རབ་འབྱོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པ་འདི་ནི་ཆོས་གང་ཡང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། །སྟོན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ། །འདས་པ་མ་ཡིན། །མ་འོངས་པ་མ་ཡིན། །ད་ལྟར་བྱུང་
བ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པའི་ཆོག་བཅུ་དགུས་ལུགས་ལས་བརྒྱུག་པའི་རིམ་པ་
དང་པོ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནི་གཞི་

ཐམས་ཅད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཟླ་དང་ལྷན་པ་དང་། བསྐྱོག་པའི་ཟླ་དང་
ལྷན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འདི་དང་ཞེས་
བྱ་བ་ལ། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཁམས་གསུམ་ལས་
འདའ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། ཐམས་ཅད་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་
བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན།

ཕྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། སེར་སྒྲ་འདོར་བར་
བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་སྟེར་བར་བྱེད་པ་
མ་ཡིན། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདོར་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གང་གསུངས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་ལས་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འཁོར་བ་དང་ཟུང་ན་ལས་འདས་
པས་བསྐྱུས་པ་མི་མཐུན་པ་དང་གཉིན་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་གཏན་ཀྱན་ཏུ་
སྟོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རབ་འབྱོར་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཆོས་
རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སོ་སོར་སྟེར་བར་
བྱེད་པ་མ་ཡིན། འདོར་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཁམས་དང་འདུས་མ་
བྱས་ཀྱི་ཁམས་སྟེར་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། འདོར་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས། རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་ཡང་རུང་
མ་བྱང་ཡང་རུང་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་གནས་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ངེས་པ་ནི་
གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་

ལ་མངོན་པར་རྟོགས་སོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཤིང་མངོན་པར་
རྟོགས་ནས་ཀྱང་གསུངས་པར་མཛད། ལྟོན་པར་མཛད། རྣམ་པར་འགྲེལ་པར་
མཛད། རྣམ་པར་འབྲེད་པར་མཛད།

གསལ་བར་མཛད། ཡང་དག་པར་འཆད་པར་མཛད་དོ་ཞེས་གང་གསུངས་
པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་བཞིན་ཏུ་གསུམ་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་
ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་ལྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་དང་བཤད་པའི་ཆོས་དག་གི་རྒྱ་དེ་ཡིན་པར་བརྟུན་
པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ལྟོན་པ་དང་།
འཆད་པ་དང་། བརྟུན་པ་དང་། འདོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་འགྲེལ་པ་དང་། རྣམ་
པར་འབྲེད་པ་དང་། སྒྲོས་པ་དང་། གསལ་བར་བྲེད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་
ལྟོན་པ་གང་ལགས་པ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པར་
བསྐྱུན་པ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱུན་པའི་ཆོག་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
རང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་མཆོན་ཉིད་དང་། མིང་གི་ཆོགས་བསྐྱུན་
པ་དང་། ཆོག་དང་རག་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། དོན་དེ་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཉེ་བར་
བྲེད་པ་དང་།

གདུལ་བྱ་རྣམས་ཆོས་འདི་ལ་མོས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དོན་ཏུ་ཉེ་བར་བྲེད་པ་
དང་། དེ་དག་ཉིད་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་མངོན་པར་ཞེན་པར་
བྱ་བ་དང་། བརྟུན་འགྲུས་ཞན་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ནས་ལྟོན་
པ་དང་། བརྟུན་པ་བར་མ་རྣམས་ལ་སྒྲོས་པའི་ཆོས་ཉིད་གསལ་བར་བྲེད་པ་དང་།

ཤེས་ཉིད་དུ་འདོད། །

ཅེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི། འདིར་རྗེས་སུ་འདས་པའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པར་
བསྟུན། །ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅས་མངོན་པར་
རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་སྐབས་སྟོང་པའི་བྱད་པར་གྱི་ལེ་ཏུ་སྟེ་
གསུམ་པའོ། །ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། ॥

སྐབས་བཞི་བའི་ཉི་མེ་སྒྲུང་བ།

ད་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པ་རྫོགས་པ་བརྫོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་
བས།

གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས། རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་མཚན་ཉིད་དེ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་ནི་གཞི་ཤེས་པ་ལོ། །བྱེ་
བྲག་ནི་མི་མ་ཐུན་པའི་སྟོགས་གང་གི་གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་སྟེ།
དཔེར་ན་རྟག་པར་འཛིན་པ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉེན་པོའི་
སྟོགས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་བས།

ཀུན་མཐུན་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་གྱིས་ །དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །

ཅས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གོ། །དེ་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་
པ་བཞི་རྟེན་དུ་བྱས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་བདེན་པ་
གང་ལ་རྣམ་པ་རི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟོན་པས་རེ་ཞིག་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་
དབང་དུ་མཛད་ནས།

མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། །མི་གཡོ་བ་ཡི་རྣམ་པའི་

བར། །བདེན་པ་སོ་སོ་ལ་བཞི་དང་། །ལམ་ལ་དེ་ནི་བཅོ་ལྔར་བཞད། །

ཅས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞིའི་
དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། བཅོ་ལྔ་ལྔ་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་

པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་མ་མཆིས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འོ། །རབ་འབྱོར་ནམ་
མཁའ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མི་རྟོག་དོན་ནི་དོན་མེད་དོན། །ཞེས་བྱ་
བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །

ཞེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་འདི་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་
པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་བྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་མི་སྐྱེ་བའི་དོན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །ཞེས་རབ་གྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་འདི་ནི་དབེན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པའོ། །མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་
པ་ཉིད་གྱི་བྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོང་པའི་དོན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་ཏོ་ཞེས་
བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །བརྗེ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་གྱིས་ཆོས་མི་
དམིགས་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ལུ་
སྟེགས་ཐམས་ཅད་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པའི་
རྣམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ལ། གཞི་མེད་པའི་རྣམ་པས་མིང་དང་
ལུས་མེད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གཞི་ནི་རྒྱ་ལ་
བརྗོད་དོ། །དེ་ལ་མིང་ནི་གསུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྤང་པོ་བཞིའོ། །

ལུས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྟེ། དེ་གཉི་གའི་རྒྱ་འདི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ནམ་མཁའི་ནམ་པས་དབྱགས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི། གུན་འབྱུང་གི་ནམ་པས་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་གུན་འབྱུང་བ་ནི་སྡོན་
དང་ཕྱི་མའི་སྐད་ཅིག་མ་སྟོན་ཅིག་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ད་ལྟར་གྱི་འང་
འགགས་པས་ཐེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབྱགས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བ་དག་དང་འབྲ་བར་ནམ་

མཁའ་དང་མཚུངས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྗོད་དུ་མེད་པའི་
རྣམ་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་དཔྱེད་པས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པས་ཏེ། རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་དཔྱེད་པ་ནི་ལས་
འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མིང་མེད་པའི་རྣམ་པས་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤང་བོ་དམིགས་སུ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ། གཙུ་ཆེར་ཆོར་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་
ནི་ཡང་སྤྲིད་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགོག་པའི་བདེན་པའི་
རྣམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། འགྲོ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པས། ཆོས་
ཐམས་ཅད་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགོག་པའི་རྣམ་པས་ཏེ། དེ་ནི་
ལུས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། སོང་ནས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་
འགགས་པ་དེ་ནི་གང་དུ་འང་སོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་འཕྲོགས་པའི་རྣམ་པས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞི་བའི་རྣམ་པ་སྟེ། ཡུལ་
གྱི་ངོ་བོ་ནི་གཟུང་བར་བྱ་བར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །མི་ཟད་པའི་
རྣམ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་ཟད་ཅིང་འགགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲ་
ནོམ་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཤིན་ཏུ་ཟད་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །

སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགགས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་
བརྟགས་པའི་ཆོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སུ་ཞིག་སྐྱེ་བའམ་འགགས་པར་འབྱུང་

ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ནི་བཙེ་ལྷ་ལས་བཞིན་ཉོན་
མོངས་པའི་སྐྱབ་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་བ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པའི་
གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །

གང་གི་ཕྱིར་སྤྲུལ་མའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ལ། བྱེད་པ་པོ་མེད་
པའི་རྣམ་པས། བྱེད་པ་པོ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་
སྟེ། དེ་ནི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་གྱིས་བྱེད་པ་པོ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཤེས་པ་པོ་མེད་པའི་རྣམ་པས། ཤེས་པ་པོ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། མ་ལུས་པར་རྟོགས་པ་ནི་རིགས་པ་སྟེ།
ལམ་ནི་ཤེས་པ་པོའི་རྣམ་པར་རྟོགས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འསྟོར་བ་
མེད་པའི་རྣམ་པས། འཆི་བ་དང་སྐྱེ་བ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། ལམ་ནི་དམན་པ་དང་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གནས་
སྐབས་དག་སྟོང་བ་དང་ལེན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སོ་སོར་རྟོགས་པ་
ནི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །

འདུལ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གདུལ་བ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་གང་ཡིན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་འདུལ་བར་ངེས་པར་འབྱུང་
བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བས་སོ། །ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པའི་གཉེན་པོ་ལམ་ནི་
རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། བསྟོམ་པའི་ལམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་
ཟག་པ་མེད་པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་བསྟོམ་པའི་ལམ་རྣམ་པ་ལྗེའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་

གསུངས་པ་ནི། མི་ལམ་གྱི་རྣམ་པས་མི་ལམ་མཐོང་བ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །སྐྱ་བརྟན་གྱི་རྣམ་པས་སྐྱ་བརྟན་བརྗོད་བ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །མིག་ཡོར་གྱི་རྣམ་པས་གཟུགས་བརྟན་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྤྱི་ག་རྒྱུའི་རྣམ་པས་ཚུ་འབབ་བ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱ་མའི་
རྣམ་པས་མཚན་མ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གོ་
རིམས་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། མ་སྦྱེས་པ་དང་། མ་
འགག་པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་བསྐྱེད་པའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུ་འདི་
དག་མི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དང་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པའི་
གཉེན་པོའི་མཐོང་བའི་ལམ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དུག་སྤྱོད་བས་རབ་དུ་སྤྱེ་བ་ཡིན་
ནོ། །རྣམ་པ་དུག་གང་ཞེ་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤྱོད་བས་
གང་གསུངས་པ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པས། ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་མེད་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤྱོད་བས་གང་གསུངས་པ་ནི་རྣམ་པར་
བྱང་བ་མེད་པའི་རྣམ་པས་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་
བ་ཡིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤྱོད་བས་གང་
གསུངས་པ་ནི། གོས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པས་ནམ་མཁའ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་
སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བས་གང་གསུངས་པ་ནི། སྤྱོད་པ་མེད་པའི་རྣམ་པས་སྤྱོད་

བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། རང་གི་
 ཉོག་ས་པ་ལ་རོ་མྱོང་བར་བྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཚྲོམ་པ་སྤོང་བས་གང་
 གསུངས་པ་ནི། ཚྲོམ་སེམས་མེད་པའི་རྣམ་པས་ཚྲོམ་སེམས་ཐམས་ཅད་ཡང་
 དག་པར་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་རྣམ་པར་
 ཉོག་པ་སྤོང་བས་གང་གསུངས་པ་ནི། མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པས་རབ་འབྱོར་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་
 རྣམ་པ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

ལམ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་གོ་
 རིམས་ནི་དོན་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཟླ་བར་བྱའོ། །དོན་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཀུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཀུན་འབྱུང་
 དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་ནི་རྒྱ་ཡིན་ལ། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་འགོག་པའི་བདེན་པ་
 དག་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རྒྱ་དང་ལམ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། །འགོག་
 པ་ལ་ནི་གོ་རིམས་བཞིན། །དེ་དག་བརྒྱད་དང་བདུན་དང་ནི། །ལྟ་དང་བཅུ་དྲུག་
 ཅེས་བསྒྲགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཀྱུས་མ་ཡིན་
 བོ། །

དེ་ལ་རྒྱ་ནི་འདུན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། དགའ་བ་དང་ལྡན་པ་སྐྱེད་པ་
 ཡང་འབྱུང་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འདུན་པའི་གཉེན་སྦྲེད་གང་གསུངས་པ་
 ནི། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པས་འདོད་ཆགས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་འདོད་པའི་དངོས་སོའི་བསམ་པ་ནི་བསམ་པ་

ཡིན་པས་ན། འདུན་པའི་སྐབས་སུ་འདོད་ཆགས་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་མེད་ན་
ཅིག་ཤོས་ཀྱང་མེད་པར་བསྟན་རྟོ། །

འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གང་གསུངས་པ་ནི། གནས་མེད་པའི་རྣམ་པས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་
རྣམས་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
དངོས་སུ་འབྱུག་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པས་འདུན་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་མེད་ན་
ཅིག་ཤོས་ཀྱང་མེད་པར་བསྟན་རྟོ། །འདི་དག་ནི་དངོས་པོ་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་བྱེད་
པ་ཡིན་ཏེ། བཅུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྲེད་པའི་གཉེན་པོར་གང་
གསུངས་པ་ནི། ཞི་བའི་རྣམ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་
མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྲེད་པ་ནི་
གཙོ་བོ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུ་ལ་གྱིས་སོ། །ཀྱན་འབྱུང་བ་ནི་འདོད་
ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་ཐུག་ཀྱན་འབྱུང་བའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གསུམ་
ཡིན་ནོ། །དེའི་གཉེན་པོར་གང་གསུངས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་མེད་པའི་རྣམ་པས་
འདོད་ཆགས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེ་སྤང་མེད་པའི་རྣམ་པས་ཞེ་སྤང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏི་ཐུག་
མེད་པའི་རྣམ་པས་མི་ཤེས་པའི་ཐུན་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཏུ་སྦྱེ་བ་ནི་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་གཉེན་པོར་གང་གསུངས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་
པ་མེད་པའི་རྣམ་པས་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་

ནོ། །རྒྱུན་ནི་སེམས་ཅན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འདྲིག་ཆོག་གས་སུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ།
དོན་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི་སེམས་ཅན་མེད་པའི་རྣམ་པས་སེམས་ཅན་
དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ལྟར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་
རྣམ་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སེམས་ཅན་མེད་པའི་རྣམ་པའི་བར་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་
དུ་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་འདུན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། དགའ་བ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་
གང་ཡིན་པ་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་ལྷག་དང་། རབ་ཏུ་སྦྱེ་བ་གང་
ཡིན་པ་ཀྱན་དུ་རྟོག་པ་དང་། རྒྱུན་གང་ཡིན་པ་སེམས་ཅན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་
སྟེ། གསུམ་དང་། གསུམ་དང་། གཅིག་དང་། གཅིག་སྟེ། རྣམ་པ་བརྒྱད་ནི་ཀྱན་
འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་
བདུན་གྱི་དབང་དུ་མངོན་ནས་གསུངས་པ་ནི། ཆོད་མེད་པའི་རྣམ་པས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱན་ནས་ལྡང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ནི་ལྷོག་པའི་ལྷོགས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན། སེམས་ཅན་ཆོད་
མེད་པའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གོ་སྐབས་འབྱེད་པ་དེ་ནི་འཁོར་བ་དང་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་
གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་པས། མཐའ་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣམ་པས་འཁོར་བ་དང་
སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་གཉིས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ནི་ཐ་མི་དད་པའི་རྣམ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐ་དད་པ་མེད་པ་ནི་ཡང་

མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལས་
འདའ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱོག་ན་ནི། ཕྱོགས་
གཅིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཐ་དད་པར་འགྱུར་བས་མ་ལུས་པར་གཏོགས་པའི་
རིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

སྐྱུ་བ་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རྣམ་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་
དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྟོགས་པར་བྱ་བ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་རྟོག་པར་བྱེད་
པས་ན་སྐྱུ་བ་པ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །ཡང་ནི་ལྟར་ན་དེ་ལ་བྱ་བའི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཅན། གཞལ་དུ་མེད་པའི་རྣམ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆད་
མ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐོབ་པ་ཡོངས་སུ་
ཡང་བ་དང་མ་ཐོབ་པ་ལ་དམན་པ་དང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་
སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ནི། ཆགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་སྟེ། རྟོགས་པ་
དེ་དང་དེ་ལ་ནམ་མཁའ་ལྟར་མ་ཆགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་ཆད་མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཆགས་པ་མེད་པའི་བར་
འདི་རྣམས་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་སྐབས་འབྱེད་
པར་བྱེད་པའི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་
སྐབས་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། རིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་རིགས་པ་

ཡིན་པ་དང་། སྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། རི་ལྟར་སྐྱབ་པ་ཡིན་པ་དང་། རེས་པར་
འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གཉིས་དང་། གཉིས་དང་། གཉིས་
དང་། གཅིག་དང་། གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ལམ་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པ་རྣམས་བདུན་
དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམས་པ་ལྟའི་དབང་དུ་མངོན་ནས་གསུངས་པ་
ཡིན། མི་རྟག་པའི་རྣམས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཇིག་པ་དང་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་རྣམས་ནི་འཇིག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་ལྟན་
པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྣམས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུག་པར་
ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ལ་ནི་བདེ་བར་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་པའི་མཆན་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟེན་པར་བྱེད་པའི་བདག་དང་
རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་དྲི་ཙམ་ཡང་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐུགས་གོ། །བདག་མེད་པའི་
རྣམས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་
རྣམས་ནི་རང་ཉིད་བདག་མ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བདག་མེད་པ་
དེ་ཉིད་ནི་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་རྣམས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆན་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་རྣམས་ནི་འགོག་པའི་མཆན་ཉིད་བདུན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་མི་རྟག་པ་
ལ་སོགས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་རྣམས་པ་བཞི་དང་དེ་རྣམས་ཀྱང་གང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཡིན་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམས་པ་ལྟ་བུ་དང་པ་

ཡིན་ནོ། །འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱུད་པ་བརྒྱུད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འགོག་
པ་ལྷ་ལས་གང་གི་སྤྱིར་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོའི་དབྱེ་
བས། དངོས་པོ་འགོག་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི། རང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
པས་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

སྤྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་སྤྱིའི་ཆོས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྤྱི་
རང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་སྤྱི་རང་གི་ཆོས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམ་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་གཉེན་པོར་བཏགས་པ་
འགོག་པ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱུད་དོ། །དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འགོག་པ་
ནི། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་
པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་བའི་གཉེན་པོར་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་རོ། །སྟོང་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་དབྱིབས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འགོག་པ་ནི།
ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་
ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་དབྱིབས་སུ་བཀོད་པ་དངོས་པོ་མེད་པའི་
སྤྱིར་རོ། །དོན་དམ་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འགོག་པ་ནི། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་
ཀྱི་རྣམ་པས་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་ནི་གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་དོན་
ཀྱིས་སོ། །

འདུས་བྱས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འགོག་པ་ནི། འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
རྣམ་པས་འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་གང་

གསུངས་པ་སྟེ། འདུས་བྱས་ནི་བརྒྱུག་ཆེ་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། །འདུས་མ་བྱས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འགོག་པ་ནི། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་
ཀྱི་རྣམ་པས་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ལ་བརྒྱུག་ཆེ་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རྟོ། །

རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འགོག་པ་ནི། མཐའ་ལས་
འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དམིགས་སུ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་རྟོག་ཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་
ན་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །ཐོག་མ་དང་
ཐ་མ་དང་འབྲ་བར་འཁོར་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་འགོག་པ་ནི། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་
མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དམིགས་སུ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་དང་འབྲ་
བར་དབྱས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། །རྟོགས་པ་ལ་མང་དུ་བྱེད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་
འདོར་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དོར་བ་མེད་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་འགོག་
པ་ཡང་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས།

དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །ཞེས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི་གཟིངས་དང་འབྲ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་རྟོ། །བྱེད་པ་པོའི་འགོག་པ་ནི། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས། འདུས་

བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་ནི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཡུལ་དུ་འབྱུང་པ་འགོག་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ལས་བཏགས་པར་འབྱུང་པ་འགོག་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་ཆོས་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་པ་ཅ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཆོན་ཉིད་འབྱུང་པ་འགོག་པ་ནི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དབེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་ནི་གཞུགས་སུ་རུང་བའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་དབེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འདུས་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་སུ་འབྱུང་པ་འགོག་པ་ཡང་མི་དམིགས་པ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་དུས་གསུམ་ལ་དུས་གསུམ་པོ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དུས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོག་སྒྲ་དགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

ལྷ་པོ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་འགོག་པ་ནི། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་རབ་འབྱོར་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་གཞན་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཞིན་ཏུ་མ་བྱུང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ནི་འགོག་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཞེ་བའི་རྣམ་པ་དང་། བྱལ་པའི་རྣམ་པ་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། འགོག་པ་གང་ཡིན་པ་ནང་ལ་སོགས་

པའི་དངོས་པོ་དང་། རི་ལྟར་ཞི་བ་ཡིན་པ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་པ་བརྒྱད་དང་
 བྲལ་བས་དང་། རི་ལྟར་གྲུ་ལོ་མ་པ་ཡིན་པར་བཞིན་གྱིས་དང་། རི་ལྟར་ངེས་པར་
 འབྱུང་བ་འབྱུང་པ་རྣམས་པ་གསུམ་བསལ་བས་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་
 པ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ། དེ་ལྟར་རིམ་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གསུམ་དང་།
 བརྒྱད་དང་། གཅིག་དང་། གསུམ་དང་གཅིག་སྟེ། འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་
 པའི་རྣམས་པ་བརྒྱ་དྲུག་བཞུད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམས་པ་
 བཞུད་ཟིན་ཏོ། །

རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་རྣམས་པ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འཕགས་པའི་
 གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་མངོན་ནས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་རྣམས་པ་གསུམ་
 ཀྱིས་རྣམས་པ་བསྐྱུས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན།

ཀྱུན་མཐུན་ཉིད་གསུམ་སྟེ་བྲག་གི། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་མཐུན་
 པ། །བྲན་པ་ཉིད་གཞག་ནས་གཟུང་སྟེ། །ཐ་མ་སངས་རྒྱས་རྣམས་པའི་
 བར། །སློབ་མ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་
 རིམ་བཞིན་ཏེ། །སྐུ་ཕྱུ་བདུན་དང་སྐུ་ཕྱུ་བཞི། །སྐུ་ཕྱུ་ཅ་དགུ་
 དག་ཏུ་བཞེད། །

ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན།

ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྗེས་མཐུན་པར། ཀྱུན་མཐུན་གསུམ་དུ་སྟེ་བས་
 བ། །

ཞེས་བྲ་བ་གསུངས་སོ། དེ་ལ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ནི་
འདི་ཡིན་ནོ། །ལམ་ནི་གསུམ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་དང་། ལམ་
ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་དང་། དེ་ལ་
ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་རྣམ་པ་བདུན་ལས་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་
ལམ་དྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་ནི། དྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པའི་རྣམ་པས།

ལུས་དང་། ཚོར་བ་དང་། སེམས་དང་། ཚོས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ལུས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམ་པ་བཞི་
ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩོལ་བའི་ལམ་ཡང་དག་པར་སྟོང་བ་བཞི་ནི། ཡང་
དག་པར་སྟོང་བའི་རྣམ་པས་དག་པ་དང་། མི་དག་པའི་ཚོས་དམིགས་སུ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་
ནས་དེས་བཙུན་འགྲུས་རྩོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྟོང་བའི་
ལམ་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་ནི། རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པའི་རྣམ་པས་འདུན་པ་ཡང་བཙུན་
འགྲུས་དང་སེམས་དང་དཔྱོད་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་བྲས་པ་ན་དེས་
འཕགས་པའི་ལམ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ལ་བདག་པོར་གྱུར་པ་རྩོ་བར་གྱུར་པ་

མངོན་པར་རྟོགས་པར་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་ལམ་དབང་པོ་རྣམས་ནི། དབང་
པོའི་རྣམ་པས་དད་པ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྲ་བ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་བྲས་པ་ན་དེས་
འཕགས་པའི་ལམ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ལ་བདག་པོར་གྱུར་པ་རྩོ་བར་གྱུར་པ་

དང་ཅེ་མོ་ལ་སྒྲུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། འབྲེལ་བའི་ལམ་
སྟོབས་རྣམས་ནི། སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་པས་སྟོབས་ལྡན་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དབང་ཐོབ་པ་ནི་དེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བདེན་པ་
རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མ་དད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཟེལ་གྱིས་
གཞོན་པ་བཟོད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ལ་རབ་ཏུ་སྒྲུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ནི། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
ཡན་ལག་གི་རྣམ་པས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་དང་པོར་དེ་ཁོ་ན་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རྣམ་པར་དག་པར་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་
ནི། ལམ་གྱི་རྣམ་པས་རབ་འབྱོར་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དམིགས་
སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་གོང་དུ་དེས་བསྐྱོམས་
པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ངེས་པར་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་འདི་རྣམས་ཀྱི་
གོ་རིམས་ནི་འདི་ཡིན་ནོ། །དེ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལམ་
དང་། རྩལ་བའི་ལམ་དང་། ཉིང་ངེ་འཇིན་ཡོངས་སུ་སྒྲུང་བའི་ལམ་དང་། མངོན་
པར་རྟོགས་པར་སྒྲུར་བའི་ལམ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་
དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་དང་།

རྣམ་པར་དག་པར་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གོ་
རིམས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། བཞི་དང་བཞི་དང་ལྔ་དང་ལྔ་དང་བདུན་དང་བརྒྱད་དེ།

ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་སྤྱུང་ཅུ་ཙམ་བདུན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་
 བོ། །དེ་ལ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་རྣམ་པ་དུག་ལས་གཉེན་པོའི་ལམ་རྣམ་པ་
 གསུམ་སྟེ། ལྟ་བུས་བྱས་པའི་གཉེན་པོའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་
 ལྟ་བུས་བྱས་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །ལྟ་
 བའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་མཚན་མ་མེད་པ་ནི། མཚན་མ་
 མེད་པའི་རྣམ་པས་རྟོག་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་
 ཡིན་ལོ། །

ཁམས་གསུམ་པ་ལ་སྟོན་པའི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ་མེད་པ་ནི་སྟོན་པ་མེད་པའི་
 རྣམ་པས་བསྟོམ་ལམ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
 བོ། །དེ་ལ་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་
 སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །མི་རྟག་པ་དང་སྤྱུག་བསྐལ་བའི་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། ཀྱན་འབྱུང་
 གི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོན་པ་མེད་
 པའོ། །འགོག་པ་དང་ལམ་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་མཚན་
 མ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མཚན་མ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་འགོག་པ་དང་། མཚན་མའི་རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་གང་གིས་བསལ་བ་ནི་ལམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

མཚན་མེད་ནི་བའི་རྣམ་པ་ཡིས། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ནི། དངོས་པོའི་
 མཚན་མ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར་དེ་དང་འདི་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །སྤྱིལ་པའི་ལམ་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་
 གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་མ་བཤེགས་པ་ནི་བདག་ཉིད་སོ་སོར་བསམ་གཏན་

ནམ་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་
ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། གང་གིས་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ཁ་དོག་བཟང་པོ་དང་
ཁ་དོག་ངན་པ་རྣམས་ལ་ཞེས་བཤད་པའོ། །

གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཤེགས་པ་ནི་བདག་ཉིད་སོ་སོར་དེ་བཞིན་
དུ་བྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། གང་གིས་ནང་གཟུགས་
མེད་པར་འདུ་ཤེས་ཤིང་བྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་བལྟའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།
འདི་དག་ནི་སྤྱལ་པའི་སྐྱབ་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གཉིས་ཡིན་
པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྱལ་པ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།
སྤྱག་པའི་གཟུགས་སྤྱལ་པ་ལ་འབད་པ་དང་། མི་སྤྱག་པའི་གཟུགས་སྤྱལ་པ་མི་
མཐུན་པའོ། །དེའི་གཉེན་པོར་སྤྱག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལུས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་
བྱས་ནས་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་གཉིས་
སོ་སོར་སྤྱག་པའི་གཟུགས་རྣམས་ལ་པན་ཚུན་སྟོས་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་
པན་ཚུན་འབྲེལ་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་པན་ཚུན་རོ་གཅིག་པའི་འདུ་ཤེས་
ཐོབ་པས་རི་ལྟར་འདོད་པར་གཟུགས་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ལམ་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་ཐར་པ་
དང་མཐུན་པར་གནས་པའི་ལམ་ནི་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་རྣམ་
པ་བཞིའོ། །ཞི་བར་གནས་པའི་ལམ་ནི་འདུ་ཤེས་དང་། ཆོར་བ་འགོག་པ་ཞེས་
བྱའོ། །གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ངེས་པར་འབྲུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུམ་དང་།

གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཅན་རང་གི་དོན་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་
གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྷ་སྟེ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་འདི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པས་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་
དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་གཉེན་ལས་
འདས་པའི་ལམ་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་ནི་མཐར་
གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་འི་རྣམ་པས། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་
སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ཏེ། འགོ་ག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་དགུ་ནི་འདི་གཉེན་ལས་འདས་པའི་
ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་བདེན་པ་རྣམ་པ་
བཞི་ལ་བརྟེན་པ་ནི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པས། ཀུན་འབྱུང་དང་འགོ་ག་པ་དམིགས་
སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་འབྱུང་ནི་འདིའི་ཉོན་
མོངས་པ་ཀུན་འབྱུང་བའོ། །འགོ་ག་པ་ནི་དེ་དང་བཅས་པའོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་ལམ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ནི། བཙུམ་
ལྷན་འདས་འདི་ལྷ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བཙུམ་
ལྷན་འདས་འདི་ལྷ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། རབ་འབྱོར་སེར་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པའི་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་རྣམ་པ་བཅུ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་དུས་ཕྱིས་མི་
མཐུན་པའི་སྟོགས་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་རྣམས་གཉེན་

པོའི་ལམ་དང་། སྤྱལ་པོའི་ལམ་དང་། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་
ལམ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དང་། སྤོང་བའི་ལམ་དང་། སངས་
རྒྱུ་གྱི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་གསུམ་དང་གསུམ་དང་
ལྷ་དང་དགྲ་དང་བཞི་དང་བཅུ་སྟེ། ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་སྤྱུང་
ཅུ་ཅ་བཞི་གསུངས་པ་ནི་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གྱི་ལམ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་བྱ་ཁོ་ན་ཡིན་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་
ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་ལམ་འདིའི་བྱུང་བར་གྱི་མཆན་ཉིད་བྱན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་རྣམ་པས་དབྱེ་བ་བཛྲོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། སྟོབས་བཅུའི་རྣམ་པས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་གནས་སྐབས་
སུ་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་འཛིགས་
པའི་རྣམ་པས་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཁྲུམ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ལམ་དང་མཛོན་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིའི་རྣམ་པས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་
ཆགས་པ་མེད་པ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་དང་།
ཆོས་གྱི་མཆན་ཉིད་དང་། ཡུལ་གྱི་སྐད་རྣམས་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཡུལ་
ལ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་རོ་སྤྱོད་བར་མི་བྱེད་
པས་ན་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པས་ཐོགས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་རྣམ་

བས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་
འདས་པའི་བྱེད་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་དེ་དང་དེ་མི་མཐུན་པའི་ཆོས་
གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བའི་དབང་དུ་མཛད་པ་
ཡིན་ཏེ།

མདོ་ལས་ངེ་སྐད་དུ། དགོ་སྒོར་དགྲ་བཅོམ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་གྲོང་དུ་བསོད་
སྟོམས་ལ་རྒྱ་བ་ན། དེས་འགའ་སྒྲུང་པོ་ཆེ་གཏུམ་པོ་འཕམ་རྟ་མི་སྟུན་པའམ། བ་ལང་
མི་སྟུན་པ་དང་། ཁྱི་མི་སྟུན་པ་དང་ལྟན་ཅིག་འགོ་བ་དང་། ཆང་ཆིང་དང་ཆེར་མའི་
འོབས་སུ་འགོ་བའམ། སྐྱལ་ནག་པོ་རྒྱང་པ་གཉིས་ཀྱིས་བརྗེས་པའམ། དེ་ལྟ་བུའི་
ཚུལ་གྱིས་གང་ན་བུད་མེད་ཀྱི་ཆོག་གས་ཀྱིས་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པས་
མགོན་དུ་བོས་པས་བྱིས་དུ་འབྱུག་པ་དང་། དགོན་པའམ་ཡང་ན་ལམ་བུར་བོ་ནས་
ལམ་གོལ་བར་འགོ་བ་འགོ་བའམ། རྒྱན་པོ་འཕམ་ཆོམ་པོ་པ་དང་། སེང་གོ་དང་།
སྟག་དང་། གཞན་གྱི་རྒྱུར་མ་དང་ལྟན་ཅིག་འགོ་བ་སྟེ། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲུལ་བ་
དེ་ལྟ་བུའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མི་མངའོ། །

གཞན་ཡང་དགྲ་བཅོམ་པ་དེས་འགའ་དགོན་པར་ནགས་ཁོད་སྟག་པོར་རྒྱ་
བ་ན་ལམ་ལས་ཉམས་ནས་ཁང་པ་སྟོང་པར་སྐྱེ་འབྱེན་ཅིང་དབྱངས་རྗེས་སུ་
སྟོགས་ལ་སྐྱ་ཆེན་པོས་འབོད་པའམ། བག་ཆགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་
མོངས་པའི་རྟ་གད་ཆེན་པོ་དགོད་པ་དང་། སོ་འཆིགས་བྱེད་པའམ། སྟག་པའི་
ཚུལ་ཡང་ཉེ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་དགྲ་བཅོམ་པའི་

ཅ་ཅོ་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མི་
མངའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ནི་བྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་
མ་ཡིན་པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་། གསུངས་པ་རྗེས་སུ་བྲན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་དག་བཅོམ་པ་ནི་སྤང་པོ་ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་མི་མཐུན་པའི་འདུ་
ཤེས་སུ་འགྱུར་ཞིང་སྤང་པོ་མེད་པའི་སྤང་བ་ལས་འདས་པ་ལ་ནི་ཞི་བའི་འདུ་
ཤེས་སུ་འགྱུར་གྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ནི་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་མི་མངའ་སྟེ།
མཆོག་དུ་བཏང་སྟོམས་པས་བཞུགས་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དག་བཅོམ་པ་ནི་
སྟོམས་པར་བཞུགས་པ་ན་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི་ལྷང་བ་ནི་མཉམ་པར་
གཞག་པ་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ནི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་
སྤྲུགས་མཉམ་པར་མ་གཞག་པ་མི་མངའོ། །གཞན་ཡང་དག་བཅོམ་པ་ནི་སོ་སོར་
མ་བརྟགས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་
བཏང་སྟོམས་མི་མངའོ། །གཞན་ཡང་དག་བཅོམ་པ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་རྣམ་པར་
དག་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་མ་ཐོབ་པའི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་འདུན་པ་ལས་ཀྱང་
ཉམས་ཤིང་།

བཅོན་འགྲུས་དང་། བྲན་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་
པར་གྲོལ་བ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་གྱི། ཉམས་པའི་རྣམ་པ་འདི་དྲུག་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ལ་མི་མངའོ། །གཞན་ཡང་དག་བཅོམ་པ་ནི་ལན་འགའ་ལུས་ཀྱི་ལས་
དགོ་བ་ལ་འཇུག་ལ། ལན་འགའ་ནི་སྤང་དུ་མ་བསྐྱན་པ་ལའོ། །དག་དང་ཡིད་ཀྱི་

ལས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ནི་ལས་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་
ཡེ་ཤེས་སྒྲིན་དུ་འགྲོ་བ་ཉིད་དང་ཡེ་ཤེས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་དུ་མ་
བསྟན་པའི་ལས་མི་མང་ལོ། །དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཡེ་ཤེས་སྒྲིན་དུ་འགྲོ་བལོ། །

ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་ཅིག་སྒྲིད་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་འབྲང་བལོ། །གཞན་ཡང་དགྲ་
བཅོམ་པ་ནི་གང་གིས་འདིའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་བ་ཆགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ།
དུས་གསུམ་པའི་དངོས་པོ་བཅའ་བ་ཅམ་ལས་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ལ། གང་
གིས་འདིའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་བ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་
པའང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བཅའ་བ་ཅམ་གྱིས་དུས་གསུམ་པའི་
ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་བཅོ་བརྒྱད་པོ་འདི་
དག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
པས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་འགྱུར་
བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བྱུང་གི་རྣམ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱུར་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་ཐུགས་སུ་ཚུད་པ་གཞན་ཀྱི་རྒྱན་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། །

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པལོ། །རབ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་
རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མངོན་

པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་དེ་ལྟར་
བྱས་པས་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་རྣམས་རི་ལྟར་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་
དང་། འདི་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཆོས་དེ་རྣམས་ལ་
མངའ་བསྐྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་རང་བྱུང་དང་།

ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་
གང་གི་དོན་དུ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བརྩུ་དང་བཞི་དང་བཞི་དང་བཅོ་
བརྒྱད་དང་གཅིག་དང་གཅིག་དང་གཅིག་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ལམ་
ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་སྤྱུ་ཅུ་ཅད་གྲུར་བཤད་པ་ནི་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ན་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅད་གསུམ་དུ་འགྱུར་དོ། །བརྩུ་བྱུག་ལས་
གཞན་ངི་མེད་པའི། །རྣམ་པ་གཞན་མེད་ཅེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་
པའི་སྒྲིབ་པ་ཅམ་གྱི་གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པས་ན་དེ་དང་འདི་ལ་
འགལ་བ་མེད་དོ། །རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཆོས་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན།

གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས། །རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་མཆོན་ཉིད་དེ། །

ཞེས་བྱ་བ་དང་པོ་རྩོམ་པ་ཉིད་ན་མཆོན་ཉིད་བརྫོང་ཟེན་མ་ཡིན་ནམ།
དངོས་པོར། རྣམ་པར་གནས་པའི་དམིགས་པ་ཡང་། །དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་
ཐམས་ཅད་དེ། །དེ་ཡང་དགོ་ལ་སོགས་པ་ཡིན། །འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་རྟོག་པ་
དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བརྫོང་ཟེན་པ་དེས་ན་འདིར་རྣམ་པ་གཞི་མེད་
པར་འགྱུར་བའི་སྟོན་ཡང་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་དོ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་
ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབྱེ་བས་ཟག་པ་མེད་པ་

དང་ཟག་པ་དང་བཅས་པའོ། །ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་ནི་རྣམ་
གྲངས་གྱི་ཟག་པ་དང་བཅས་པས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པ་རྣམས་བཤད་ཅིན་ཏོ། །

དེ་ནི་སྐྱོར་བ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་སྐྱོར་བའི་རྟེན་སྐྱོར་བ་པོ་
བརྗོད་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་འདི་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྐྱོར་བ་པོ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ།
གང་ཞེ་ན།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བཀྱར་སྟེ་བྱས། །དེ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་
བསྐྱུན། །དགེ་བའི་བཤེས་གྱི་མགོན་བཅས་པ། །འདི་མཉན་པ་ཡི་
སྟོན་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་རི་སྐད་དུ། སྟོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་པ་དང་།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་རྣམས་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉན་པའི་སྟོན་
ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ལེན་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་། ལྟོག་པ་དང་།
ཀྱན་ཆུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་མི་དད་པ་
ལ་སོགས་པའི་སྐྱོར་བའི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ནི།

སངས་རྒྱས་བརྟེན་དང་ཀྱན་འཛི་དང་། །སྐྱིན་དང་ཚུལ་བྱིམས་

སོགས་སྒྲིད་པ། །ལེན་དང་འཇིན་ལ་སོགས་པ་ཡི། །སྒྲིད་དུ་དམ་པ་
རྣམས་བཞེད་དོ། །

ཞེས་བྲ་བ་སྟེ། སངས་རྒྱས་མང་པོ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པ་དང་། ཡོངས་
སུ་ཁྱབ་བྱས་པ་དང་། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་སྒྲིད་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་ལེན་པ་པོ་
ལ་སོགས་པའི་སྒྲིད་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་གསུངས་པའི་རྒྱ་
ལས་བརྒྱུག་པ་མི་མོས་པ་དང་ཡོང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི། བཅུན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་ཤེས་ཏུ་ཟབ་པོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ལ་ཟབ་པ་ནི་མོས་པ་ཙམ་མེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། དེ་ཡོང་བ་ནི་
སེམས་ཙན་ལ་ལོག་པར་བྱེད་པའི་ཉེས་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་
གྱིས་སོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
དག་གིས་མན་ཚུན་ངེས་པར་སྐྱེས་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་དག་གིས་ནི་ཐམས་ཅད་
ཤེས་པ་ཉིད་ལས་འདའ་བར་འདོད་པ་དང་། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་གནས་པར་
འདོད་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་བསྐྱེད་པར་འདོད་པས་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་སྦྱབ་པར་ཉེ་བར་བསྟན་པས་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ་ཉེ་བར་
དགོད་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
ལས་ངེས་པར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་མངོན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་དེའི་རྒྱུའི་དངོས་པོ་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བདག་

ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ངེས་པར་སྐྱེས་པ་དང་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བར་སྒྲོས་པ་ཡིན་
 བོ། །ཉན་པ་པོའི་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་ཉེས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཉེས་པ་དང་།
 འདུན་པ་ཞན་པའི་ཉེས་པ་བསལ་བའི་སྤྱིར་ལེགས་པར་རབ་ཏུ་ཉན་ལ་ཡིད་ལ་
 ཟུང་ཤིག་ཅེས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །སྦྱོར་བ་ཡང་རྣམ་པ་ཉི་ཤུར་འགྱུར་ཏེ།
 གང་གི་སྤྱིར།

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མི་གནས་སྤྱིར། །དེ་ལ་སྦྱོར་བ་བཀག་པའི་
 སྤྱིར། །དེ་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་སྤྱིར། །དེ་རྣམས་གཏིང་དཔག་དཀའ་
 བའི་སྤྱིར། །དེ་དག་ཚད་ནི་མེད་སྤྱིར་དང་། །ཆེགས་ཆེན་ཡུན་རིང་
 རྟོགས་པའི་སྤྱིར། །ལུང་བསྟན་སྤྱིར་མི་ལྟོག་ཉིད་དང་། །ངེས་འབྱུང་
 བར་ཆད་མེད་བཅས་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཉི་དང་སྤྱིར་བ་དང་། །གཞན་
 རོན་འཕེལ་མེད་འགྲིབ་མེད་སྤྱིར། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་སོགས་མི་
 མཐོང་། །གཟུགས་སོགས་བསམ་མི་བྱབ་མི་མཐོང་། །གཟུགས་
 སོགས་དེ་ཡི་མཆེན་མ་དང་། །དེ་ཡི་ངོ་བོར་རྣམ་མི་རྟོག །འབྲས་བུ་
 རིན་ཆེན་སྦྱིན་བྱེད་དང་། །དེ་ནི་དག་པ་མཆམས་དང་བཅས། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པ་ལ་མི་གནས་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་གང་གི་ཆེ་གཟུགས་ལ་མི་གནས་པ་དེའི་
 ཆེ་གཟུགས་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ་སངས་
 རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་ལ་གནས་པ་བཀག་པས་དེ་ལ་སྦྱོར་
 བར་བྱེད་པ་རྗེས་སུ་གནས་པ་དང་། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། གང་ལ་གནས་པར་བྱ་བ་

དང་གང་ལ་སྐྱར་བར་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་
བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

མི་སྐྱར་བ་ཉིད་སྐྱར་བ་ཡིན་པ་ནི། ཡང་གཟུགས་ལ་སྐྱར་བར་མི་བྱེད་དེ།
གང་གི་ཆེ་གཟུགས་ལ་མི་སྐྱར་བ་དེའི་ཆེ་གཟུགས་ལ་སྐྱར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་མི་སྐྱར་བ་དེའི་ཆེ་དེ་ལ་སྐྱར་
བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
སྒྲོན་གྱི་མཐའ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཟབ་པའི་སྐྱར་བ་
ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་པ་མི་དམིགས་
པའི་དོན་གྱིས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པ་ཟབ་པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཏིང་དབག་དཀའ་བའི་སྐྱར་བ་ནི་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གཏིང་དབག་དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་རྩོག་པ་
མེད་པའི་དོན་གྱིས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱིས་གཏིང་དབག་དཀའ་བ་ཉིད་
དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆད་མེད་པའི་སྐྱར་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཆད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
མཐའ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་
སྐྱབས་ཀྱི་དེ་ཆད་མེད་པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་འང་ཆུང་དུ་དང་
འབྲིང་དང་ཆེན་པོས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྐྱར་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཟུགས་ཟབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཟུགས་གཏིང་དབག་
དཀའ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཟུགས་ཆད་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་མི་སྐྱོད་ན། ཤེས་རབ་

ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྒྲོན་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཙམས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་
མ་འདྲེས་པ་བཙུང་གི་བར་གྱི་སྒྲོན་པ་གསུམ་པོ་བཀག་པས་དེའི་སྒྲོན་པ་
རྗེས་སུ་གནང་བ་དང་།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞུགས་ཀྱི་ཟབ་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་། གཏིང་དཔག་
དཀའ་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞུགས་མ་
ཡིན་པ་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དེའི་རྣམ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་
བསྟན་པས་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཟབ་མོར་མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཟུན་མོང་མ་
ཡིན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། སྒྲ་ན་མེད་པ་མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དབང་དུ་
མཛད་ནས་ཟབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོར་བ་གསུམ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །ཆོགས་ཆེན་པོ་སྒྲོ་བས་མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྒྲོར་བ་
གསུངས་པ་ནི་ལས་དང་པོ་བ་དག་ནི་ཟབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་དངང་བར་འགྱུར་ཏེ།
དང་པོར་སྐྱག་པ་སྒྲེ་བས་སོ། །གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཀུན་ཏུ་སྐྱག་
པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྐྱག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཚད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཀུན་ཏུ་སྐྱག་པས་ཟེན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེར་ངེས་
པར་མ་རྫོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ནི་ཕྱིར་མི་
སྒྲོག་པའི་མདུན་དུ་དེ་བཙུང་པར་རྗེས་སུ་གནང་བ་ཞེས་བྱ་བས་ཡིན་ནོ། །ལྷང་
བསྟན་པ་ཐོབ་པའི་སྒྲོར་བ་ནི་དེ་ལ་མི་དངང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོར་བ་དང་ལྷན་པ་
མི་ལས་ཀྱི་ནང་ན་ཡང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་དེ་བཞིན་

གཤམ་གས་པ་གཅིག་གམ་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བར་ལུང་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་བྱ་བས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་སྒྱུར་བ་ནི་རང་ཉིད་བྱུང་
བ་དེ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒྱུར་བ་ནི་སྐྱེས་བྱ་འགྲོག་དགོན་པ་དཔག་ཆད་བརྒྱ་
ཕྱག་མང་པོ་ཞིག་ན་གནས་པའི་དཔེས་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཆོས་ལས་འདས་པར་
བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བར་ཆད་མེད་པའི་སྒྱུར་བ་ནི་སྐྱེས་
བྱ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འགྲོ་བའི་དཔེས་ཉི་བར་གྱུར་ན་ཏྲག་དུ་མཚན་མའི་དངོས་པོ་
ཡང་དག་པར་མཐོང་བའི་དོན་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་རྫོགས་
པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་ཉི་བར་སྒྱུར་བ་ནི་ཅི་ཤིང་གི་ལོ་མ་དང་འདབ་མ་སྟགས་པའི་
དཔེས་ཉིན་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གསེར་གྱི་གཞིའི་དངོས་པོར་བསྟན་པས་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྱུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྒྱུར་བ་ནི་
བྱད་མེད་སྒྱུ་མ་མ་བཅར་ཉི་བའི་དཔེས་ཉིན་པ་སྒྱུ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཆོས་ཀྱི་
སྒྱུ་སྒྱུར་དུ་མངོན་པར་འབྲུབ་པར་སྟོན་པའི་དོན་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་གྱི་དོན་གྱི་སྒྱུར་བ་ནི། འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་ནི་སྐྱེ་བོ་
མང་པོ་ལ་མན་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནས་བརྟམས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ལ་གཞན་ཡང་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐྱལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི་གཉི་གའི་དོན་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན། དེ་བཞིན་

གཤམ་གསུམ་སྒྲུབ་པ་ལ་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་གཏད་པ་ཡིན་ནོ། །འཕེལ་བ་དང་
འགྲིབ་པ་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་བསྐྱོམ་པ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྟམས་ཏེ།

གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་འཕེལ་བ་དང་།
འགྲིབ་པར་མཐོང་བ་བཀག་པས་དེས་བསྐྱོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་
རྗེས་སུ་གཏད་བས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་མི་དམིགས་
པའི་སྦྱོར་བ་ནི། ཡང་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་། འདས་པ་དང་། མ་འདངས་པ་
དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། དགོ་བ་དང་། མི་དགོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། འདུས་
བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དག་དང་། འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་རྣམས་དང་།
པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམས་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་རྗེས་
སུ་མཐོང་བ་བཀག་པས་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཆོས་རྣམས་
ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་དེས་པར་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པའི་རྣམ་པའི་འདུ་ཤེས་འགོག་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་
བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པའི་རྣམ་པར་འདུ་ཤེས་པ་བཀག་པས་སྒྲུབ་པ་བཞིན་དུ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་གཟུགས་དང་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་མ་དང་།
གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མི་རྟོག་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་
བར་དུ་དེའི་མཚན་མ་དང་དེའི་རང་བཞིན་དུ་མི་རྟོག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དོན་

ཅན་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཉིད་
ཡིན་པར་མི་རྟོག་པར་རྗེས་སུ་འཐད་པར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འབྲས་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱིན་པའི་སྦྱོར་བ་ནི། རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པ་ནས་སྒྲན་མེད་
བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་ནི་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱིར་བར་བྱེད་པ་ཉིད་
ཡིན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་སྤང་པོའོ། །ཆོས་རིན་པོ་
ཆེའི་སྤང་པོ་རྣམས་སྦྱབ་པར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་སྦྱོར་
བ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྦྲད་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ནི་དག་པའི་སྤང་པོའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ས་མཆོམས་ཀྱི་
སྦྱོར་བ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་དང་འབྲས་བུ། བར་ཆད་མང་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ལོའི་
བར་གྱིས་བྲི་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་བཅོམ་པ་མི་གཏང་བར་བྱ་བར་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལོ་སྦོས་པ་ནི་དེ་ཅུམ་གྱིས་དུས་ཚོགས་ལ་སོགས་པས་
རྒྱུན་ཆོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་མཆོད་སྤྱིན་ཤིང་ཤུན་དང་། ཤིང་ཅན་
དང་། བརྗོད་འགྲུར་ཏེ་མང་དུ་ཐོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལོར་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ལོ་ལས་
ལྷག་པའི་དུས་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། གང་གིས་ལོ་ནི་མཐོང་གྲུར་པ། ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྦྱོར་བ་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་དག་གི་གོ་རིམས་འདི་ནི་
རིགས་པའི་ཆུལ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་གནས་པ་
དང་། དེ་ལ་མི་སྦྱོར་བ་ནི་དེ་དག་གི་ཟབ་པ་དང་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་དང་ཆོད་
མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྲུར་རོ། །སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ལས་དང་

པོ་པ་ཆེགས་ཆེན་པོ་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་བདེ་སྒྲག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་དང་
 ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་ཐོབ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་འགྱུར་བ་
 དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་ཉི་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷན་ཏུ་མངོན་
 པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་
 འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་པ་དང་། ཆོས་སམ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་
 འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། འབྲས་བུ་རིན་པོ་ཆེ་
 སྤྱིན་པས་མཆོག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་པ་ནི་སྤྱིན་ཉིད་ཏུ་ལཱི་
 བར་ཏུ་མངོན་པར་བརྩོན་པས་སེམས་ཀྱི་རྒྱང་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་
 བ་བཞད་ཟིན་ཏོ། །

དེའི་པན་ཡོན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས།

བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་ལ་སོགས་པས། །ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བརྩ་
 བཞིན། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་བདུད་
 བར་ཆད་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ཕྱོགས་བརྩེ་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགོངས་ཤིང་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་ནི་བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་པའི་
 རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱི་རིའི་བྱ་འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེ་
 ལ་དགོངས་པའི་འཐད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགོངས་
 ཤིང་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ལ་དགོངས་ཤིང་
 ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མཛད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་

གྲིས་གཟུང་བར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྲིས་ཚོས་སྤྲོ་བ་དེས་དགོངས་
ཤིང་མཁུན་པས་སྒྲག་པར་མོས་པ་བསྟན་པ་སྤྲིས་པ་ལས་དོགས་པ་མེད་པར་
གྱུར་པའི་ཕྱིར་བདུད་འཇུག་པའི་སྐབས་མི་རྟེན་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་
གྲིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

སངས་རྒྱས་གྲིས་མངོན་དུ་མཛད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། དེ་དག་ནི་ཡེ་ཤེས་
གྲིས་མཁུན་ཞིང་དེ་དག་ནི་ཤེས་སྤྲོད་གྲིས་གཟིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་བར་གྱུར་པའི་
ཡོན་ཏན་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དེ་དག་ནི་འདི་ལྟར་བདག་ཅག་ནི་སྤྲོ་བ་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཉེ་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བར་རིག་པར་བྱའོ་
ཞེས་བྱ་བས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི།
སྤྲེགས་བཅ་དུ་གྲིས་པ་འཆང་བ་ཅམ་ཡང་དོན་ཆེ་བ་དང་། བན་ཡོན་ཆེ་བ་དང་།
འབྲས་བྱ་ཆེ་བ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་ཆེ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་དང་མི་འབྲལ་བ་ཉིད་དང་། བདེ་འགྲོར་གཞོལ་
བར་གྱུར་བ་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བ་ཉིད་དང་།

ལྷ་འདྲུང་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་ལ་ཡང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་དབང་
དུ་མཛད་ནས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཆོག་བཞི་ཡིན་པར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་
ཐག་རིང་བར་སྤྲོད་པ་ཡིན་པས་ན་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་ཞེས་བྱ་བར་བཟླ་བར་
བྱའོ། །ཡུལ་དབྱུང་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་བར་ཏེ་དང་བྱང་
ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་སྤྲད་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོས་པ་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་

དབྱུང་བས་ཆོས་སྤྲོ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་དོགས་པ་བསལ་བའི་
དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་མི་དངང་བ་
ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་དུག་ལ་སོགས་པའི་དཀར་པོའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །སྤྲོ་བའི་སྤྲོས་བྱ་ཡོན་ཏན་ནི། ཡང་དང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་
དེ་དག་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་གཏམ་བཟོད་དེ་ཞེས་བྱ་
བས་སྟོན་ཏུ་གཏམ་སྤྲོ་བའི་སྤྲོས་བྱ་ཉིད་ཏུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མི་བྱེད་པའི་
ཡོན་ཏན་ནི་ཡང་བསྟན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་བདུད་དང་བདུད་ཀྱི་རིས་ཀྱི་ལྷ་
རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ལས་བསྒྲོག་པར་མི་རྒྱས་པ་ཉིད་ཏུ་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །དགེ་བའི་ཙུ་བ་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་སྤྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི་ཡང་དགའ་བ་
དང་། དང་བ་དང་། རབ་ཏུ་མགྲུབ་ཀྱི་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་དེ་ནི་སྤྲོ་བོ་མང་པོ་དགེ་བའི་
ཙུ་བ་སྤྲོ་བའི་རྒྱ་ཉིད་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དགའ་བ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་ཆོས་ཆོལ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །

དང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་བརྟེན་པ་གང་ཡིན་
པའོ། །མགྲུབ་ནི་དགེ་བ་ལ་སེམས་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཙུག་
ལག་ཡིན་ནོ། །དམ་བཅས་པའི་དོན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་སྤྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱར་བདག་སྟོན་ཆགས་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་བྱང་
ཆུབ་ལ་རབ་ཏུ་བཀོད་པར་བསྐྱེད་ཞེས་སངས་རྒྱས་ནས་རྗེས་སུ་དབྱེས་པའི་

ཆོག་སྤྲུལ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དོན་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པར་ཤེས་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་
 ཡོན་ཏན་ནི་དེ་དག་མོས་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྤྲུལ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་ཕྱི་ནང་གི་དེའི་འབྲས་བུ་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟེར་བའི་ཕྱིར་དང་སངས་རྒྱས་སྟོན་དུ་གྱུར་པའི་ཞིང་གཞན་
 དག་ཏུ་སྤྲུལ་པར་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་གོང་ནས་གོང་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྗེས་སུ་
 སྤྲུལ་པར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མ་རྟོན་པ་དང་
 མ་ཆང་བ་རྟོན་པ་ལས་བསྐྱོད་པས་ཆང་རྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་ཆོལ་བར་བྱེད་པ་
 རྣམས་ལས་ཀྱང་འགའ་ཞིག་གིས་འཐོབ་པ་དང་མི་འཐོབ་པ་དང་མ་ཆང་བར་ཐོབ་
 པས་དང་། ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་ནི་འདི་ལྟར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
 དེགས་པས་བར་ཆད་མེད་པར་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྟེ་བ་རྗེས་སུ་ཐེན་
 ཀྱང་གདོན་མི་བ་བར་དེ་རྟོན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་གང་གསུངས་པ་
 ཡིན་ནོ། །སྦྱོར་བའི་སུ་ཡོན་བཞད་ཐེན་ཏོ། །

དེའི་བར་ཆད་བརྟོན་པར་བྱ་བ་དེས་ན།

སྟོན་ནི་བརྩ་ཆོན་བཞེར་བཅས་པ། །དུག་ཏུ་ངེས་པར་རྟོགས་པར་
 བྱ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་ཙ་ལྟ་བུ་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཆོག་ས་ཆེན་པོས་འཐོབ་པ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཆོག་ས་ཆེན་པོ་དང་། ཡུན་རིང་པོས་སློབས་པ་སྦྱིས་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སློབས་པ་ལྟོན་ཏུ་སྦྱར་ཆེས་པ་ཉིད་ནི་སློན་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སློབ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཏ་ཅང་སྦྱར་བར་སློབས་པ་སྦྱིས་པས་བརྗོད་པའི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་ཡང་སྒྲུལ་བ་དང་། རྟོན་པ་དང་། བན་ཚུན་སྟེག་ཅིང་འབྲིན་ལུས་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་བར་ཆད་ཉིད་ཡིན་པར་གང་གསུངས་པ་སྟེ། སྟེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་ལུས་སམ་ལུས་དང་འབྲེལ་པས་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་ཀྱ་རེ་བྱེད་པའོ། །སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ནི་གསུམ་སྟེ། སེམས་གཡེང་བ་དང་བན་ཚུན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པས་འབྲི་ཁིང་ཉན་པ་དང་། བདག་གིས་འདིའི་རོ་སྒྲུང་བ་མ་རྟེན་དོ་སྦྱོར་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ལངས་ཏེ་འགྲོ་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་བར་ཆད་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་གང་གསུངས་པའོ། །བན་ཚུན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་བན་ཚུན་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །

རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པའི་ཁ་ཏྟོན་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ནི་ཡང་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་དེ་རྣམས་ཉིད་ཀྱིས་འཆད་པ་དང་ཡང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་དེ་རྣམས་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ནི་བར་དུ་གཙོད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་གང་གསུངས་པའོ། །ཕྱིར་བྱོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་འཛིན་པ་ཉིད་ནི་

ངེས་པར་མ་ཞུགས་པ་ནི་ལུང་མི་སྟོན་པར་འཐད་པས་ན། བདག་འདྲིར་ལུང་མ་
བསྟན་ཏོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་པའི་མི་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པས་ངེས་
པར་བཟག་པ་མེད་པའི་འཐད་པས་རང་གི་མིང་ཡོངས་སུ་མ་བརྗོད་པ་ལས་དང་བ་
མ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱ་ཉམས་པ་ནི་རྩ་བ་བོར་ནས་ལོ་འདབ་དང་ཡལ་ག་འཛིན་པའི་དབེས་རྒྱ་
ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་དོན་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཛིག་ཉེན་པ་དང་འཛིག་ཉེན་
པ་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཉྱེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་ངེས་
པར་སྐྱེས་པར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གྲུ་ཞོམ་པའི་རོ་སྤང་བ་ལས་ཉམས་པ་
ནི་བྱིའི་དབེས་གྲུ་ཞོམ་པའི་རོ་སྤང་བ་ལས་ཉམས་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་
པའོ། །ཐེག་པ་མཆོག་ལས་ཉམས་པ་ནི་ཡང་སྤང་པོ་ཆེ་དོན་ཏུ་གཉེར་བས་དེ་ཉིད་
བཞིན་ཏུ་དེའི་རྗེས་སུ་ཆོལ་བའི་དབེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་དོན་
གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་ཉམས་པ་ནི། ཡང་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་
དང་བ་ལང་གི་རྗེས་སྟོམས་པའི་དབེས་ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་དོན་
གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །

རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་བ་ཉམས་པ་ནི་ཡང་སྤང་པོ་ཆེ་མའི་གཞུང་མེད་
ཁང་གི་ཆོད་གྱིས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་བྱད་འདྲོད་པའི་དབེས་རྒྱ་འབྲས་་
རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེའི་གོ་རིམས་ཉམས་པའི་
དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གོང་ན་མེད་པའི་གནས་ལས་ཉམས་པ་ནི་
ཡང་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་ཐོན་སྟོམས་པའི་དབེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱའི་གནས་

ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་དོན་གྱིས་བར་དུ་གཙོད་པའི་བདུད་ཀྱི་ལས་ཉིད་ཡིན་
བར་གང་གསུངས་པའོ། །ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོབས་པ་འབྱུང་བ་ནི་ཆོས་
དེ་དང་དེ་དག་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པ་དང་།
ཆོས་དེ་དང་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོབས་པ་མང་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡི་གེ་འདྲི་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མངོན་པར་
ཞེན་པ་དང་། གྲིས་པའི་ཡི་གེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་མངོན་པར་ཞེན་
པ་དང་། འདི་ལ་ཡི་གེ་མེད་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་དང་། རྟེན་པ་དང་། བཀྱར་སྟེ་དང་། ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་རོ་སྤྱང་བ་
དང་། ལམ་མ་ཡིན་པས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཆོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བར་ཆད་རྣམ་
པ་བདུན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་མེད་
པས་དངོས་པོ་མེད་པ་གྲི་བར་མི་རྒྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་
མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། གྲིས་པའི་ཡི་གེ་ལ་དེ་ཡིན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་།
དེ་ལ་ཡི་གེ་མེད་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
དང་། རྟེན་པ་དང་། བཀྱར་སྟེ་དང་། ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་རོ་སྤྱང་བར་བྱེད་པ་
དང་།

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཐོར་ཉེ་བདུད་ཀྱིས་ཉེ་བར་གཏད་པའི་མདོ་
སྟེ་རྣམས་ལས་ཐབས་མཁས་པ་ཆོལ་བ་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །འདུན་པ་དང་། སྟོམ་ལས་ཀྱིས་བྲལ་བ་ནི་ཡང་ཉན་པ་པོ་དང་། སྟོན་པ་པོ་

དང་། མངོན་པར་འབྲེལ་བས་པན་ཚུན་འདུན་པ་ཅན་དང་། སྟོམ་ལས་ཅན་ཉིད་དུ་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདུན་པའི་ཡུལ་ཐ་དད་པས་བྲལ་བ་ནི་ཡང་དེ་དག་ཉིད་
པན་ཚུན་གྱི་འདུན་པ་ཅན་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་
བཤོ། །

རྟེན་པ་གཙོ་བོ་བྱེད་པ་དང་། འདོད་ཆེན་ཆུང་བ་གཉིས་ཀྱིས་བྲལ་བ་ནི་ཡང་
དེ་དག་ཉིད་པན་ཚུན་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་གཙོ་བོ་བྱེད་པ་དང་འདོད་པ་ཆུང་བ་ལ་
སོགས་པ་དང་ལྡན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུངས་པའི་ཡོན་ཏན་
དང་ལྡན་པ་དང་། མི་ལྡན་པ་དག་དང་། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་
ཅན་དང་། གཏོང་བ་དང་། སེར་སྒྲ་བྱེད་པ་དང་། སྟེར་བ་དང་། མི་ལེན་པ་དང་།
མགོ་སྒྲོས་པ་དང་། རྣམ་པར་སྒྲོས་པས་གོ་བ་ཉིད་དང་། མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། མི་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། བ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་དང་ལྡན་
པ་དང་། མི་ལྡན་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། མི་མཁས་པ་དང་། གཟུངས་
ཐོབ་པ་དང་། མ་ཐོབ་པ་དང་། ཡི་གེར་འབྲི་བར་འདོད་པ་དང་། མི་འདོད་པ་དང་།
འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུན་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། མ་བྲལ་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་
གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཉན་པ་སོ་དང་། སྟོན་པ་སོ་དང་།

མངོན་པར་འབྲེལ་བས་ན་བྲལ་བ་རྣམ་པ་བརྟུ་གཅིག་སོ་བར་ཆད་རྣམ་པ་
བརྟུ་གཅིག་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། གཞན་ཡང་དེ་དག་ཉིད་སྐྱུངས་པའི་
ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་། མི་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ་ཡང་དེ་དག་ཉིད་
པན་ཚུན་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུན་པ་དང་། བྲལ་བ་དང་མ་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་

ཆོག་ས་པ་དང་མི་ལྷན་པ་ལས་བདུད་ཀྱི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ངན་འགྲོའི་འགྲོ་བ་ལས་སྤྱིར་སྤྱོད་གས་པ་ནི། གཞན་འགའ་ཞིག་འོངས་ཏེ་
དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་མི་བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་ལ་ལེགས་པར་སྤྱོད་གས་པ་ནི། དེ་བཞིན་
དུ་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་སྤྱི་མ་ཉན་པ་སོ་དང་། སྤྱི་མ་འཆད་པ་སོ་ལ་ངེས་
པར་བྱས་ཏེ་བྲལ་བ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་སྤྱི་མ་འཆད་པ་སོ་དང་། སྤྱི་མ་ཉན་པ་
སོ་ལས་ངེས་པར་བྲལ་བ་རྣམས་པ་བདུན་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་
ལྟར་ཉན་པ་སོ་དང་སྟོན་པ་སོ་དག་གི་པན་ཚུན་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུན་པ་
དང་བྲལ་བ་དང་མ་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོག་ས་པ་དང་བྲལ་བས་བདུད་ཀྱི་ལས་
ཉིད་ཡིན་པས་ན། སྟོན་པ་སོ་དང་ཉན་པ་སོ་དག་སྤྱི་མ་དང་སྤྱི་མར་རྣམས་པར་བཞག་
པས་ཀྱང་བར་ཆད་རྣམས་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཉན་པ་སོ་དང་འཆད་པ་སོ་གཉི་
ག་སྤྱི་མ་དང་སྤྱི་མ་གཉི་གར་གནས་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་སྟོན་པ་སོ་དང་། ཉན་པ་སོ་དང་། མངོན་པར་འབྲེལ་བ་རྣམས་པ་བདུན་ནི་
འདི་ལྟ་སྟེ། གཅིག་སུ་ཉིད་དང་། འཁོར་ལ་དགའ་བ་ཉིད་དང་། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་
འདོད་པ་དང་། གོ་སྐབས་མི་འབྲེད་པ་ཉིད་དང་། ཟང་ཟེང་རྩེ་ཟད་ཅམ་འདོད་པ་
དང་། སྦྱིན་པར་མི་འདོད་པ་ཉིད་དང་། སྟོག་གི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། མི་
འགྱུར་བའི་སྤྱོད་གས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། མི་འགྲོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལོ་ལེགས་པ་

དང་། ལྷ་གེ་བྱང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། མི་འགྲོ་བ་དང་། ཚུལ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་དཀྱུགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། མི་འགྲོ་བ་དང་།
 བྱིས་ལ་བལྟ་བས་ཉན་པ་པོ་འདོར་བར་བྱེད་པ་ནི་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་སྟོན་པ་
 པོ་དང་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནས་བརྟམས་ནས།

ཟས་སྟེར་བའི་བྱིས་ལ་བལྟ་བས་དེ་ཡོང་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་
 གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བདུད་སྡིག་ཅན་གྱིས་འབྲེད་པའི་སྦྱོར་བ་ནི། གཞན་
 ཡང་བདུད་སྡིག་ཏོ་ཅན་འདི་སྐད་དུ་དེད་ཀྱི་མདོ་སྡེར་ཇི་ལྟར་བྱང་བ་དེ་ཡིན་གྱི།
 ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་འབྲེད་
 པའི་སྦྱོར་བས་དེ་ཉིད་ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་
 པའི་མཐའ་མདོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་དང་
 བྲལ་བའི་སྦྱོར་བ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཙུང་མ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་ནི་ཞེས་
 རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་གཟུགས་བརྟན་ནི་བདུད་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པ་བདུད་
 ཀྱིས་གཏད་པ་ལ་དེའི་ལས་སུ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡུལ་ཇི་ལྟར་བ་བཞེན་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པར་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་
 ཡང་བདུད་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆ་བྱད་འདྲིན་པ་མཐོང་ནས་འདོད་པ་སྦྱེ་བ་དང་།
 བདུད་ཀྱིས་སྐྱལ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་བ་ལ་འདོད་པ་བསྐྱེད་པས་ནི་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཅིའི་བྱིར་
 ཞེ་ན། ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྦྱོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་སོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཚོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་སྦྱོང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་

ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འཛམ་བུའི་གླིང་གི་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་དཔེས་ནི་
 དེ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་བར་ཆད་མང་པོ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་བར་ཆད་ནི་ཆོས་བསལ་བར་
 བྱས་པའི་ཕྱིར་ན་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་མཐུའི་རྒྱ་ཉིད་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱ་མང་པོ་ཡོད་པའི་མའི་དཔེས་
 དེ་ལ་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་དགོངས་པས་དེ་ལ་བརྩོན་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་བ་ལ་སོགས་པ་མཛད་པ་ཉིད་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་བསྐྱེད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་
 པ་ཡིན་ནོ། །སྦྱོར་བའི་བར་ཆད་རྣམས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དེའི་མཆན་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གང་གིས་མཆོན་ཏེ་མཆན་ཉིད་དུ། །ཤེས་བྱ་དེ་ཡི་རྣམ་པ་
 གསུམ། །ཤེས་པ་བྱུང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། །རོ་བོ་ཉིད་གང་མཆོན་བྱ་
 ཡང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་མཆན་ཉིད་རྣམ་པ་བཞེར་འགྱུར་བ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཤེས་པའི་མཆན་ཉིད་ནི་རེ་ཞིག་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། །འཛིག་རྟེན་འཛིག་མེད་བདག་
 ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་དང་། །དེ་བསྐྱུས་པ་དང་
 ཕྱིར་བལྟས་དང་། །མི་ཟད་པ་ཡི་རྣམ་པ་དང་། །ཆགས་བཅས་སོགས་

དང་རྒྱ་ཆེ་དང་། །ཆེན་པོར་གྱུར་དང་ཆོད་མེད་དང་། །རྣམ་ཤེས་
བསྟན་ཏུ་མེད་པ་དང་། །སེམས་ལྟར་མེད་དང་ཤེས་པ་སྟེ། །གཡོ་བ་
ལ་སོགས་ཤེས་བྱ་དང་། །དེ་ལས་གཞན་ཡང་དེ་དག་ནི། །དེ་བཞིན་
ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས། །ཐུབ་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་ཏེ། །གཞན་
ལ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་འདི། །ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་སྐབས་ཀྱི། །ཤེས་
པའི་མཆན་ཉིད་བསྟུས་པ་ཡིན། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཞེས་
པ་ནི་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བར་སངས་རྒྱས་སུ་
བྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཏུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འཛིག་རྟེན་
འཛིག་པ་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ནི་འཛིག་པ་མ་ཡིན་པའི་
དོན་གྱིས་ན་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིག་པ་མ་ཡིན་རབ་ཏུ་འཛིག་པ་
མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ངེས་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་
རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཤེས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྟོན་པ་མཐུན་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་རག་ལས་པའི་བྱིར་དང་།
དེ་ལ་སེམས་ཅན་དང་དེར་གདགས་པའི་རྒྱ་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནས། །རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་སྟོང་
པ་ཉིད་དང་། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེས། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཉིད་

ཀྱང་དམིགས་སྤྱི་མཐོང་པ་ནི་ཡིན་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་
ལྷ་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བའི་འཐད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

སེམས་ཅན་བསྐྱུས་པ་ཤེས་པ་དང་དེ་དག་ཉིད་གཡེངས་པ་ཤེས་པ་ནི་གང་
ལ་རེ་ཞིག་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མ་དམིགས་པ་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སེམས་བསྐྱུས་པ་དང་། སྒྲོས་པ་ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཐུན་པ་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་མི་ཟད་པའི་རྣམ་པ་ནི་ཡང་དེ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་
ཆགས་དང་བྱལ་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། སྒྲོང་བ་རྣམས་ཀྱི་མི་ཟད་པའི་རྣམ་པ་
རབ་ཏུ་མཐུན་པར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་དང་འདོད་ཆགས་དང་
བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བ་ལ་སོགས་
པ་ཤེས་པ་ནི། སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་
ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྷ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་ཡང་དག་པ་
རྗེ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ནི་དམིགས་སྤྱི་མཐོང་ཅིང་སེམས་ལས་བྱུང་
བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་དམིགས་སྤྱི་མཐོང་དོ་ཞེས་བྱ་བས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་
པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཤེས་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དམིགས་སྤྱི་མཐོང་པས་
རྒྱ་ཆེར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སེམས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་
མཐུན་པར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཤེས་པ་ནི། དེ་
བཞིན་དུ་སེམས་ཆེན་པོར་གྱུར་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་

རབ་རྒྱ་མཐེན་ཏེ་ཞེས་གང་གསུངས་པའོ། །སེམས་ཚད་མེད་པ་ཤེས་པ་ནི།
 སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ནི་རྟེན་མེད་ཅིང་ཚད་མེད་པ་སྟེ། གང་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བ་དེ་
 རྣམས་ལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་གང་གསུངས་
 པ་ཡིན་ནོ། །

སེམས་བསྟན་དུ་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱིར་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
 ནོ། །སེམས་བསྟན་མེད་པ་ཤེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱན་ལྷུ་ལ་སེམས་
 དེ་དག་སྒྲུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
 ནོ། །སེམས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་ནི་སེམས་འསྐྱོབ་དང་འདུ་བ་ལ་
 སོགས་པ་ཕྱང་པོ་ལྷུ་ལ་བརྟེན་པས་སྐྱེ་ཁིང་འགྱུར་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་སྤྲ་མ་
 བཞིན་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྐྱབ་པའི་སློན་ནས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་
 ནི། བདག་གང་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་ཅས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་གཏི་
 ཟུག་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ་སློག་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ལུས་སོ་ཞེས་བྱ་
 བ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་
 ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཡུལ་ལ་སེམས་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །

བརྩམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཀག་པའི་སློན་སེམས་ཡུལ་གཞན་དུ་མི་འཇུག་
 པ་ནི། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མི་རྟེན་ཅས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སློག་ཀྱང་གཞན་
 ལ་ལུས་ཀྱང་གཞན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་པའོ་ཞེས་བྱ་
 བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡང་

དེ་བཞིན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཕྱང་པོ་ལྟ་མཐུན་པས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་
ཡོངས་སུ་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པའོ། །

ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་
དེ་གཞན་ལ་ཡང་དག་པར་སྟོན་ཞིང་འདོགས་པ་ཤེས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་ན་
སེམས་འཕྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བརྩམས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་
འདི་ལ་བརྟེན་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་
ནས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རི་ལྟར་ལམ་ཤེས་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་
པ་དེའི་དབང་དུ་མངོན་ནས།

སྟོང་ཉིད་མཆོན་མ་མེད་བཅས་དང་། །སྟོན་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་
དང་། །སྐྱེ་མེད་འགག་པ་མེད་སོགས་དང་། །ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་
འབྱུག་མེད་དང་། །འདུ་མི་བྱེད་དང་རྣམ་མི་རྟོག །རབ་དབྱེ་མཆོན་
ཉིད་མེད་ཉིད་ལ། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱིས་ནི། །ཤེས་པའི་
མཆོན་ཉིད་ཡིན་པར་བཞེད། །

ཅས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཆོན་མ་མེད་པ་དང་།
སྟོན་པ་མེད་པ་ཤེས་པ་ནི། དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་
ནི་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་གང་

གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སོགས་པ་སྒྲོས་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་
རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་ཤེས་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཤེས་པ་
དང་། རྟེན་མེད་པ་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་མཁའི་མཆོན་ཉིད་ཤེས་པ་བསྟུ་སྟེ།

རི་སྐད་དུ། དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་སོགས་
པའི་མཆོན་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཉིད་རྣམ་
པར་འབྱུགས་པ་མེད་པ་ཤེས་པ་ནི། ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་
འཇིག་རྟེན་གྱི་མཆོན་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དེས་མཆོན་ཉིད་དེ་དོར་བ་མི་རྣམས་པ་
ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་ཤེས་པ་ནི། གཟུགས་
ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་གྱི་མཆོན་ཉིད་དེ་མངོན་པར་འདུས་
བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཤེས་པ་
ནི་དེ་དག་གིས་མཆོན་ཉིད་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་དང་འདུས་
བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་བརྗོད་ཆེ་དང་བཅས་པ་བཀག་པས་རྣམ་མཁའི་དཔེས་ལམ་
ཤེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པས་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །

རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཤེས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཡང་རྒྱང་ཞེས་བྱ་བ་
ནས་བརྩམས་ཏེ་གང་ལ་དབྱེད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མངོན་པར་རྫོགས་
པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མཛད་པ་དོ་མཆོར་
ཆེའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་བསྟན་པས་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མེད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་སྟོན་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མཆོན་ཉིད་

མེད་པར་ཤེས་པ་ཡང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གཟུགས་སུ་རུང་བ་
ལ་སོགས་པ་དང་། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་།

བསམ་གཏན་དང་། ཚད་མེད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་
འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་མི་འབྲུགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་
ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཚན་
ཉིད་མེད་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་
འཇུག་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འཕགས་པའི་ལམ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་ན་དེ་རྣམས་ནི་
འབྲུགས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་པན་ཆད་ནི་རི་ལྟར་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་བརྩུ་བྱ་གིས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་བསྐྱེད་པ་དེ་ལས་བརྩམས་པ་ནི།

དེ་ནི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བརྟེན་ནས། །གནས་དང་གྲུས་པར་བྱ་བ་དང་། །ཐུ་
མ་ཉིད་དང་མཉེས་པ་དང་། །དེ་ལ་མཚན་དང་བྱེད་མེད་དང་། །ཀྱན་
འཇུག་མཐུན་པ་གང་ཡིན་དང་། །མ་མཐོང་སྟོན་པར་མཛད་པ་
དང་། །འཛིག་རྟེན་སྟོང་ཉིད་རྣམ་པ་དང་། །བརྗོད་དང་ཤེས་མཛད་
མངོན་སུམ་མཛད། །བསམ་མི་བྱུང་དང་ཞི་ཉིད་སྟོན། །འཛིག་རྟེན་
འདུ་ཤེས་འགོག་པ་ལ། །རྣམ་པ་ཀྱན་མཐུན་ཚུལ་ལ་ནི། །ཤེས་པའི་

མཚན་ཉིད་ཅེས་བཤད་དོ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་ཤེས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གང་གིས་དེ་
 ལྟར་བསྐྱེད་པ་དང་། སྟོན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་རྒྱ་དེས་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ནི་ཆོས་འདི་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་སོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
 ནོ། །དེ་ལ་གྲུས་པར་བྱ་བ་དང་། གླ་མར་བྱ་བ་དང་། མཉེས་པར་བྱ་བ་དང་། མཆོད་
 པར་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་དེ་ལ་རིམ་གྱོར་མཛད་པ་དང་། བཀྱར་སྟོར་མཛད་པ་
 དང་། བསྟོར་སྟོར་མཛད་པ་དང་། མཆོད་པ་མཛད་པ་ནི་བྱས་པ་མཁྱེན་ཞིང་བྱས་པ་
 ཆོར་བ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཤེས་པ་ནི། བྱེད་པ་
 སོ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་བྱས་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་
 རྒྱས་སོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བ་ཤེས་པ་ནི། ཡང་
 ཡེ་ཤེས་བྱས་པ་མེད་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་མེད་པའི་བཅས་འཇུག་སྟེ་
 ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

མ་མཐོང་བའི་དོན་སྟོན་པ་ནི། གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་བར་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་དོན་
 གྱིས་མ་མཐོང་བའི་གཟུགས་མཐོང་བའི་སྤྱིར་དེ་ནི་འཛིག་ཏེན་སྟོན་པ་ཉིད་དུ་གང་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྗོད་པ་དང་། ཤེས་པར་མཛད་པ་
 དང་། མཐོང་བར་མཛད་པ་ཤེས་པ་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་བསྐྱེས་
 པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་གྱུར་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་གདུལ་

བྱ་ཆམས་ལ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་
པ་དང་། ཤེས་པར་མཛད་པ་དང་། སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་འཕགས་པའི་གང་
ཐག་ཆམ་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་དེ། གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྟོགས་གཅིག་དུ་
འཇུག་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་འཇུག་པ་དང་། མདོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་འཇུག་
པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཤེས་པ་གསུམ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསམ་གྱིས་
མི་བྱབ་པ་དང་ཞི་བ་ཤེས་པ་ནི། གཞན་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་ཅེས་བྱ་བར་
སྟོན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འཛིག་རྟེན་འགོག་པ་ཤེས་པ་ནི་ཡང་ཆོས་
ཆམས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་ནས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་འདི་དང་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་གྱི་
འདུ་ཤེས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་སྟོན་པས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ནི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པའི་མཆོན་
ཉིད་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

བྱད་པར་གྱི་མཆོན་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། བསམ་མི་བྱབ་སོགས་
བྱད་པར་གྱིས། །བྱད་ཞུགས་བདེན་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཅན། །སྐད་ཅིག་མ་ནི་བཅུ་
དྲུག་གིས། །བྱད་པར་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། བདེན་
པའི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་ཡུལ་གྱིས་
སོ། །བྱད་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱད་པར་དུ་
འཕགས་པའོ། །སྐད་ཅིག་མ་ནི་བཅུ་དྲུག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེན་པ་རེ་རེ་ཞིང་

ཚོས་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པས་བསྐྱས་པས་སོ། །

རི་ལྟར་ཞེ་ན། བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་བྲད་པར་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་སྐད་ཅིག་
མ་དང་པོས་བསྐྱས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ།
ཞེས་བྱ་བ་བསམ་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བའི་དོན་གྱིས་དང་། རབ་འབྱོར་
གཟུགས་ཀྱང་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་བརྗོད་
པས་ཡུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བར་གྱི་ཤེས་པ་དང་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་
ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །མི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་བྲད་པར་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་
པས་བསྐྱས་པ་ནི། མི་མཉམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་མཉམ་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་
པའི་དོན་གྱིས་དང་། རབ་འབྱོར་གཟུགས་ཀྱང་མི་མཉམ་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞལ་དུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྲད་པར་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པས་བསྐྱས་པ་ནི།
གཞལ་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཆད་མ་ལ་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་དོན་གྱིས་དང་།
རབ་འབྱོར་གཟུགས་ཀྱང་གཞལ་དུ་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱངས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྲད་པར་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་
བཞི་པས་བསྐྱས་པ་ནི། བྱངས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བྱངས་ལས་ཡང་དག་པར་
འདས་པའི་དོན་གྱིས་དང་། རབ་འབྱོར་གཟུགས་ཀྱང་བྱངས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ནི་མི་

མཉམ་པ་དང་མཉམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་པར་ཆེད་
དུ་བྱེད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ན་ཐམས་ཅད་སྐྱེའི་བྱུང་པར་གྱི་སྒོ་ནས་ཉེ་བར་
དགོངས་པ་ཡིན་པར་བྱ་བའམ།

ཆོས་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་བྱུང་པར་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་བརྟེན་པ་འདི་དག་
ཉིད་ཀྱིས་མི་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་མཉམ་པར་འབྱུང་རོ་ཞེས་གང་
གསུངས་པ་ནི་མཉམ་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བའི་དོན་གྱིས་ན། རབ་འབྱོར་
གཟུགས་ཀྱང་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་བྱ་བས་ཉེ་བར་
གནས་པའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་
སྐྱུང་པར་བྱེད་པའི་བྱུང་པར་ཀུན་འབྱུང་གི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོས་བསྐྱས་པ་ནི།
སྒོན་པོའི་དཔེས་འཕགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདི་ནི་བྱ་བ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པས་ཉེ་བར་
གནས་པ་ཉིད་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་
པ་དང་མཛོན་པ་ཞེན་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རི་སྐད་དུ། གཟུགས་ལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། མཛོན་པར་ཞེན་
པ་མེད་པར་ཉེ་བར་གནས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཉིད་ལས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་མི་བྱ། མཛོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱ་
ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེས་བུའི་བྱུང་པར་གྱིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་པར་སྐད་

ཅིག་མ་གཉིས་པས་བསྐྱུས་པ་ནི། དེ་ནི་སྤྲ་བ་མཛངས་པ་མཁས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་
པས་རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྤྲ་བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱིར་རོ། །

མཛངས་པ་ནི་མ་རྒྱས་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རི་ལྟ་བུ་དང་རི་སྟེང་
བ་ཉི་བར་གཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གང་དག་སྤར་སྟོ་
ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་སྐྱེ་བས་འཕྲོ་བ་པའི་ཤེས་རབ་དོན་དེ་
དག་གཉི་ག་ལ་འཇུག་པར་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པ་མཁས་པ་དང་བདེན་པ་མཐོང་
བས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་དོན་དེ་གཉི་ག་ལ་ཞུགས་པའི་ཤེས་པ་དང་
ལྡན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་པར་སྐྱད་ཅིག་མ་གསུམ་པས་
བསྐྱུས་པ་ནི་སྟོང་གསུམ་ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་
ཀྱི་གངས་སྟེང་དད་པས་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་ནས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་གྱུར་
པའི་ཤེས་པ་དང་སྤངས་པས་འདི་ཉིད་ལ་མོས་པ་ལ་སོགས་པ་མཆོག་ཉིད་དུ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་སྤྱར་བའི་བྱུང་པར་ཀྱན་འབྱུང་གི་སྐྱད་
ཅིག་མ་བཞི་པས་བསྐྱུས་པ་ནི་འདི་ནི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་འཆད་པ་
ཡིན་པས་ཐེག་པ་གཞན་པས་འདི་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པ་རྣམས་སྤྱར་དུ་སྤྱང་ན་
ལས་འདའ་བ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འགྲིབ་པ་དང་འཕེལ་བ་མེད་པའི་བྱུང་པར་འགོག་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་
པོས་བསྐྱུས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་དུ་ཟེན་ཀྱང་འདི་ལ་

འགྲིབ་པ་འཕམ་འཕེལ་བ་མེད་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དག་
ཏུ་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པའི་བྱད་པར་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པས་བསྐྱས་པ་ནི། བ་
བྱས་མ་བེའུ་གཞོན་ཏུ་མི་འདོར་བའི་དཔེས་མོས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་
ལྷན་པའི་ཐོས་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་སྟོན་གྱི་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་དུ་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་བྱད་པར་སྐྱད་ཅིག་མ་གསུམ་པས་བསྐྱས་པ་ནི་
ཡང་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་མང་པོ་ལ་བརྟེན་པས་དག་པར་ལྷན་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་
འདིར་སྐྱེས་པ་ཉིད་དང་བརྗེས་པས་འཕགས་པའི་ས་གཞན་གཉིས་པོར་ལྷུང་བ་
ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པའི་བྱད་པར་འགོག་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་
བཞི་པས་བསྐྱས་པ་ནི་ཡང་རྒྱ་མཚོར་གྱུ་ཞིག་པའི་དཔེས་བར་ཆད་དང་བཅས་པ་
དང་བར་ཆད་མེད་པར་བྱེད་པ་དག་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་
བྱེད་པའི་མཚན་མ་ལ་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་
བརྒྱལ་བའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྟེན་གྱི་བྱད་པར་ལམ་གྱི་སྐྱད་
ཅིག་མ་དང་པོས་བསྐྱས་པ་ནི་ཡང་བྱམ་པ་སོ་མ་བཏང་བ་དང་བཏང་བའི་དཔེས་
སྐྱབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་མ་ཡིན་པ་དང་རྟེན་ཡིན་པའི་ངོ་བོར་བསྐྱན་པའི་དོན་གྱིས་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

མ་ཆང་བ་མེད་པའི་བྱད་པར་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པས་བསྐྱས་པ་ནི། ཡང་
རྒྱ་མཚོའི་གྲུ་ཐག་ལྷན་མ་བྱས་པ་དང་བྱས་པའི་དཔེས་སྐྱབ་པ་མ་ཆང་བ་དང་ཆང་
བ་དང་སྟོན་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བྱད་

པར་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པས་བསྐྱུས་པ་ནི། ཡང་སྐྱེས་བྱ་གས་ཤིང་ཉམ་ཆུང་བའི་
 དཔེས་སྟུན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཤིས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་ཐབས་ལ་
 མཁས་པས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ་དང་ཡོངས་སུ་མ་བབྱུང་བར་བསྟན་པས་འཁོར་
 བ་དང་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལྷུང་བ་དང་མི་ལྷུང་བར་སྟོན་པའི་
 རོན་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྩིས་བ་མེད་པའི་བྱེད་པར་ལམ་
 ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པས་བསྐྱུས་པ་ནི་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་
 སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། འདོད་པ་མེད་པ་ཉིད་
 གྱིས་དགོ་བའི་རྩ་བ་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྡོ་བར་
 བྱེད་པ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཤད་མ་
 ཐག་པའི་ཆོག་ལྷག་པས་གསུངས་པའི་རོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་
 བསྐྱུས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།

བསམ་མི་བྱུང་དང་མི་མཉམ་དང་། །གཞལ་དང་བགྲང་ལས་ཡང་
 དག་འདས། །འཕགས་པ་ཀུན་སྐྱུད་མཁས་པ་ཡིས། །རིག་བྱ་ཐུན་
 མོང་མིན་ཤེས་ཉིད། །ཤེས་སྒྱུར་གྱི་དང་གང་མེད་དང་། །སྐྱབ་དང་
 ཡང་དག་འགྱུར་པ་དང་། །དམིགས་པ་རྟེན་དང་བཅས་པ་དང་། །མཐའ་
 དག་པ་དང་ཡོངས་འཛིན་དང་། །རྩིས་མེད་དང་བྱེད་པར་ནི། །བརྩ་
 རྒྱུ་བདག་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། །གང་གིས་ལམ་འདི་གཞན་དག་
 ལས། །བྱེད་དུ་འཕགས་པས་བྱེད་པར་ལམ། །

ཞེས་བྱའོ། །བྱེད་པར་གྱི་མཆོན་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས།

ཕན་དང་བདེ་དང་སྐྱོབ་པ་དང་། །མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྐྱབས་དག་
དང་། །གནས་དང་དཔུང་གཉིན་སྤིང་དང་ནི། །ཡོངས་འཕྲེན་པ་ཞེས་
བྱ་བ་དང་། །སྐྱོན་གྱིས་བྱུང་དང་ཐེག་གསུམ་གྱི། །འབྲས་བྱ་མཛོན་དུ་
མི་བྱེད་བདག །ཐ་མ་རྟེན་གྱི་མཛད་པ་སྟེ། །འདི་ནི་བྱེད་པའི་མཚན་
ཉིད་ཡིན། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཕན་པའི་བྱེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་
རྣམས་འགོ་བ་རྒྱུད་ལྡན་ཡོངས་སུ་བཏོན་ཅིང་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་རབ་ཏུ་
འགོད་པའི་བྱིར་འཛིག་རྟེན་ལ་ཕན་པར་ཞུགས་པས་མ་འོངས་པའི་ཕན་པས་
བསྐྱས་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བདེ་བའི་བྱེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་
རྣམས་སྐྱག་བསྐྱེད་པ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་འབྲུག་པ་རྣམས་ལས་ཡོངས་སུ་
བཏོན་ཞིང་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་པའི་བྱིར་འཛིག་རྟེན་ལ་བདེ་
བར་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པས་ཆེ་འདིའི་བདེ་བས་བསྐྱས་པའི་དོན་གྱིས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱོབ་པའི་བྱེད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་བ་ན་
ཡོད་པའི་སྐྱག་བསྐྱེད་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་ལས་སྐྱོབ་ཅིང་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་
ཆོས་སྟོན་པའི་བྱིར་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྐྱོབ་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སྟོན་པ་མེད་
པའི་ཆོས་ལ་འཛིག་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྐྱབས་ཀྱི་བྱེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་
ཕུང་པོ་མ་ལུས་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་རབ་ཏུ་འགོད་པའི་བྱིར་

འདིག་རྟེན་གྱི་སྐྱབས་སུ་གྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཏན་དུ་ཕན་བ་ལ་ཞུགས་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གནས་ཀྱི་བྱེད་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདྲེ་བ་མེད་པ་དང་། འབྲེལ་བ་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་བ་མེད་པར་སྟོན་པའི་སྤྱིར་གནས་སུ་གྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་ལས་བསྐྱོད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དབྱུང་གཉེན་གྱི་བྱེད་པ་ནི་གང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པ་རོལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཆོས་སྟོན་པའི་སྤྱིར། དབྱུང་གཉེན་དུ་གྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བ་དང་ལྷ་ལས་འདས་པ་མཉམ་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཉི་བར་བསྐྱབ་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་གྱི་བྱེད་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་གྱི་མཐའ་དང་སྤྱི་མའི་མཐའ་ཡོངས་སུ་ཆད་པས་ཆུས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའི་སྐྱམས་དང་ཆོས་མཐུན་པར་སྤེད་པ་ཟད་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལྷ་ལས་འདས་པ་སྟོན་པའི་སྤྱིར་སྤྱིར་དུ་གྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་རྟོགས་པའི་རྟེན་གྱི་རོ་བོར་གྱུར་བ་ཉི་བར་བསྐྱབ་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡོངས་སུ་འདྲེན་པའི་བྱེད་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་བ་མེད་པ་དང་། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱུང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་ལས་ཡོངས་སུ་འདྲེན་

པར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱེ་བ་པ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་གྱིས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱན་གྱིས་བྱུང་པའི་བྱེད་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གཟུགས་ནི་ནམ་
མཁའི་ངང་ཚུ་ལ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་
འགྲོ་བ་མེད་པ་སྟེ།

དེ་ནི་མི་འགྲོ་མི་འོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུ་བ་ཏེ། རབ་འབྱོར་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ངང་
 ཚུལ་དེ་ལས་མི་འདའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་དབང་དུ་
 མཛད་ནས་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ལྷུན་
 གྱིས་གྲུབ་པར་འདུག་པ་ཉི་ལྟ་བུ་བསྐྱབ་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
 བོ། །ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་དབང་དུ་མཛད་པའི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ལས་
 འདས་པར་སྟོན་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐེག་
 པ་གསུམ་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་ཞིང་དེའི་འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་ནི། རབ་
 འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེ་མི་འགག་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་
 དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུ་བ་ཏེ།

རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་གཡོ་བའི་རང་ཚུལ་ཅན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་གྱིས་ལམ་ཤེས་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་ཉིད་གྱིས་ཐེག་པ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་ངེས་པར་
འབྱུང་བ་དང་དེ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་ཉི་བར་བསྐྱབ་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །རྟོན་གྱི་བྱེད་པ་ནི། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རང་
ཚུལ་ཅན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱམས་ཏེ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མྱ་ན་

མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རང་ཚུལ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་དོན་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་
 བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དོ་ཤོ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས།

ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་མཆན་མ་དང་། །མི་མཐུན་སྟོགས་དང་གཉེན་
 སོ་དག །དཔེན་དང་དཀའ་དང་ངེས་པ་དང་། །ཆེད་དུ་བྱ་དང་མི་
 དམིགས་དང་། །མདོན་པར་ཞེན་པ་བཀག་པ་དང་། །དམིགས་པ་
 ཞེས་བྱ་གང་ཡིན་དང་། །མི་མཐུན་སྟོགས་པ་མེད་དང་དེ། །གཞི་མེད་
 འགྲོ་མེད་སྐྱེ་མེད་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་མི་དམིགས་དང་། །དོ་ཤོ་
 ཉིད་བཅུ་དྲུག་བདག་ཉིད། །མཚོན་བྱ་ལྟ་བུར་མཚོན་པས་ན། །མཆན་
 ཉིད་བཞི་པར་བཞེད་པ་ཡིན། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ངི་ལྟར་
 བརྗོད་ཅེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་ལས་དཔེན་པའི་དོ་ཤོ་ཉིད་ནི། འདོད་ཆགས་དང་། །ཞེ་
 སྤང་དང་། །གཏི་ཐུག་རྣམ་པར་བསལ་བས་དཔེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་
 དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དཔེན་པའི་དོ་ཤོ་ཉིད་ནི་འདོད་
 ཆགས་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དཔེན་པར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་
 མཆན་མས་དཔེན་པའི་དོ་ཤོ་ཉིད་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་མཆན་མས་དཔེན་པའི་རང་
 བཞིན་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྟགས་ནི་ལྷན་ལ་སོགས་པའི་གནས་

ངན་ལེན་ནོ། །མཚན་མ་ནི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །མི་མ་བྱུན་
པ་དང་གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་དག་གིས་དབེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། དེ་བཞིན་དུ་འདོད་
ཆགས་དང་།

འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་། གཉི་མུག་
དང་། གཉི་མུག་མེད་པས་དབེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཉིད་དང་། ལྷག་པར་མོས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་
བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ཉི་ལྔ་བར་བཀོད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱ་དཀའ་བ་ཉིད་
ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་
ཉིད་ཉི་ལྔ་བར་བཟུང་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་
གོ་ཆ་བྱ་དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྐྱོམ་པ་བྱ་དཀའ་
བའི་དོན་དུ་སྟོན་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ངེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་དེ་ལྟར་གོ་
ཆ་བགོས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པར་ལྷུང་བའི་གནས་ཀྱི་གོ་སྐབས་མེད་པ་
ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོམ་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་སྟོན་པའི་དོན་དུ་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བའི་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གོ་ཆ་བགོས་
པས་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བར་བསྟན་པའི་དོན་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །

མི་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐབ་སྟེ། དེ་ནི་སྤྱི་ལྔ་བར་བསྐྱོམ་པར་བབྱི་བ་མ་ལགས་སོ་

ཞེས་བྱ་བས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱོམ་པ་པོ་དང་། བསྐྱོམ་པ་མི་དམིགས་པའི་
 རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་
 བ་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་སྐྱོམ་པ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་
 པ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པ་ཉིད་
 ཏུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། རབ་འབྱོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
 ཏུ་བྱེན་པ་ཐབ་མོ་འདི་ལ་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
 ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་
 ལ་མངོན་པར་མ་ཞེན་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ། འདི་བཤད་པ་ལ་
 མི་དངང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་བསྐྱོམ་པ་ཉིད་ཏུ་གང་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་གཞིལ་བའི་བསམ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ལ་རྟོག་པ་ལགས་
 ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རབ་འབྱོར་མི་ལམ་དང་སྤྱུལ་པ་ལ་གཞིལ་བའི་
 བསམ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
 བྱེན་པ་ཐབ་མོ་འདི་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པའི་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པ་ཉི་བར་དགོད་པ་དང་།

གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་ཡང་རྟོག་པར་
 བྱེད་དམ་ཞེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ལམ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་

སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་དམིགས་པ་བསྐྱོམ་པའི་བྱད་པར་གྱི་ཞར་ལ་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་དམིགས་པའི་བྱད་པར་བསྐྱོམ་པའི་དོན་ངེས་པ་དང་།

རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་གཟུགས་ནས་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བརྩམས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་བྱད་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་
དོན་གྱིས་ལན་བསྟན་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྟོག་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་
གི་ཡེ་ཤེས་སོ། །འོ་ན། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། །དེ་ཡང་དགེ་ལ་
སོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།
གཟུགས་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་
ཉིད་གཟུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བས་དེ་དག་པན་ཚུན་གྱི་ངོ་བོའི་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། དེ་
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་དག་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པ་ཉིད་དུ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཤམ་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན། འོ་ན་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ངེ་ལྟར་འཐད་ཅེ་ན།
སངས་རྒྱས་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དག་གཉིས་སུ་
མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་པའི་དོན་དུ་
བྱགས་ལས་ཆུང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ་དམིགས་པར་བྱ་བ་
དང་། དམིགས་པར་བྱེད་པའི་དབྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་

གོ། །འདྲིལ་ཉེན་ཐམས་ཅད་དང་མི་མ་སྤུན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། ལྷའི་བྱ་དག་ནམ་
མཁའ་ཟབ་པའི་བྱིར་ཆོས་འདི་ཟབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་བརྒྱང་བའི་སྤྲད་དུ་བསྟན་པ་མ་ལགས། མི་བརྒྱང་
བའི་སྤྲད་དུ་བསྟན་པ་མ་ལགས་སོ། །

བཅོམ་ལྷན་འདས་འདྲིལ་ཉེན་ནི་འདྲིན་པ་ལ་སྤྱོད་དོ་ཞེས་བྱ་བས་འདྲིལ་
ཉེན་ཐམས་ཅད་དང་མི་མ་སྤུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་འདྲིན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྤྲོད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐོགས་པ་
མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་
ལེགས་པར་རྫོགས་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པ་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་མ་སྤུན་པའི་བྱིར་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞི་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
ཉེན་མི་དམིགས་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་
ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། ཐམས་ཅད་མཐུན་
པ་གསུམ་པོ་མཐའ་དག་ཀྱང་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་
པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བསྐྱོམ་པ་ལས་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་དཔེར་བྱས་ཏེ།

རྗེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་འོངས་
མ་སོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་མ་འོངས་མ་
སོང་བས་ན། གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྗེས་སུ་སྤྱེས་
སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་

ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྫས་སུ་འདོད་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་ཀྱི་སྤྱིའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །གནས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱན་གྱི་
ཆོས་ཉིད་དོ། །

མི་འགྱུར་ཞིང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་བ་
པའི་ཆོས་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་དང་དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་
དོ། །དབྱེར་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་
དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་
ཐེག་པ་གསུམ་ལས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཆོལ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །དུས་གསུམ་
མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའོ། །དེ་
བཞིན་དུ་སྤང་པོ་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཁམས་དང་། སྤྱི་མཆོད་དང་། རྟོན་
ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སྤྱི་བ་པའི་པ་རོལ་དུ་
བྱེན་པ་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་
བར་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ལ་གཉིས་སུ་
མེད་དེ་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་མིང་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་དང་མིང་དེའི་མཚན་མ་དབང་པོར་གྱུར་པས་སྟོང་
གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་མཐོ་བ་དང་དམའ་
བར་གྱུར་པ་ཡིན་པས།

མདོ་ལས་དེའི་ཆེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་རྣམ་
པར་འགྱུར་བ་དུག་དང་མཚན་མ་ཆེན་པོ་བཙུག་དུ་གཡོས་སོ། །རབ་དུ་

གཡོས་སོ། །ཀུན་ཏུ་རབ་ཏུ་གཡོས་སོ། །འགྲུལ་ལོ། །རབ་ཏུ་འགྲུལ་ལོ། །ཀུན་ཏུ་
རབ་ཏུ་འགྲུལ་ལོ། །ལྷེག་གོ། །རབ་ཏུ་ལྷེག་གོ། །ཀུན་ཏུ་རབ་ཏུ་ལྷེག་གོ། །ཆེས་
ཆེས། །རབ་ཏུ་ཆེས་ཆེས། །ཀུན་ཏུ་རབ་ཏུ་ཆེས་ཆེས་སོ། །འབྲུགས་རབ་ཏུ་འབྲུགས།
ཀུན་ཏུ་རབ་ཏུ་འབྲུགས་གོ། །

འུར་འུར་རབ་ཏུ་འུར་འུར། ཀུན་ཏུ་རབ་ཏུ་འུར་འུར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་
བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ནམ་བ་དྲུག་ནི་གཡོ་བ་དང་། མཐོ་བ་དང་། དམའ་བ་དང་། ལྷང་
དུ་འགོ་བ་དང་། འོག་ཏུ་འགོ་བ་དང་། སྒྲ་རྗེས་སུ་སྒྲོགས་བའོ། །ལྷས་ཆེན་པོ་བཙུ་
བརྒྱད་ནི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པའི་འགྲུར་བ་ནམ་བ་དྲུག་པོ་དེ་ནམས་ཉིད་གོ་
རིམས་བཞེན་དུ་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྒོ་ད་
ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་བ་དང་འདུས་མ་བྱས་པའི་དབང་དུ་
བྱས་བ་དང་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ན་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་བཞི་པོ་མི་དགེ་བ་ལ་
སྒོ་ད་པ་དང་ལྷ་སྒྲ་ཆོགས་ལ་མོས་བ་དང་། ད་རྒྱལ་ཅན་དང་། རིགས་བ་དང་ལྷན་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། བྱ་བ་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བས་གཡོས་སོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཀུན་ཏུ་རབ་ཏུ་འུར་འུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཆོག་བཙུ་བ་ཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་
དོན་བསྟན་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ན་ནམ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྒྲེས་བ་ཉིད་ཀྱིས་
གང་གསུངས་བ་ཡིན་ནོ། །སྒྲེ་བ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། དེ་ལྟར་ན་ལྷའི་བྱ་དག་
གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གཟུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མ་སྒྲེས། གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞེན་
ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་མ་སྒྲེས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྟམས་ཏེ། གང་ཞེག་གང་རྗེས་སུ་

སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཚོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་གྱིས། དེ་ལྟར་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་
ཉིད་འདི་ནི་ཟབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཉག་ཏུ་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པའི་
ཕྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅས་བྱ་བ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དོན་གྱིས་མ་རྟོར་བ་དེ་
བཞིན་ཉིད་ཅས་བྱ་བ་དང་། ཚོས་རྣམས་ཉིད་ལས་ཚོས་ཉིད་བཅའ་བའི་དོན་གྱིས་
གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅས་བྱ་བ་དང་། དབྱེ་བ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་
དོན་གྱིས་ཚོས་ཉིད་ཅས་བྱ་བ་དང་། འཕགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དོན་གྱི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
མཇད་པའི་དོན་གྱིས་ཚོས་གནས་པ་ཉིད་ཅས་བྱ་བ་དང་། རྒྱ་དང་རྒྱུན་མི་འབྲུལ་
བའི་ཚོས་ངེས་པ་ཉིད་ཅས་བྱ་བ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་
གྱིས་ན་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ཞེག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་
པ་ཉིད་ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད་ན། དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་པར་ལྟ་བུ་ལ་འགྱུར།
འདབ་ཆགས་བྱ་བུས་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་དཔེས་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་རབ་དུ་
ལྡན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ཐབས་མཁས་པས་
ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་ན་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སར་ལྟར་བའི་དོན་གྱིས་དེའི་ཆེ་
མང་པོ་ཞེག་བསྟན་པ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
མཆོན་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ཐར་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས།

མཚན་མེད་རབ་ཏུ་སྦྱིན་ལ་སོགས། །ཡང་དག་སྦྱབ་ལ་མཁས་པ་
ནི། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་འདི་ལ། །ཐར་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པར་
འདོད། །

ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་
བརྒྱུད་སྟེ། ཐབས་མཁས་པ་དང་མ་བྱལ་བར་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་མཚན་མར་མི་
འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་བསྐྱོམ་ཞིང་
མཚན་མར་མི་འཛིན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་དད་པ་
དང་། བཙུན་འགྱུས་དང་། བན་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བདག་
ཉིད་ཅན་གྱིས་རྣམ་པ་ལྟོད། །དེ་ལ། སངས་རྒྱས་སོགས་དམིགས་དད་པ་
དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་
ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་རྣམས་དང་མཚན་མར་མི་མེད་པ་དང་། སྦྱོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་
འཛིན་ཡིད་ལ་སེམས་ཀྱང་མཚན་མར་མི་བྱེད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ནི་
མ་སྒྲུབ་ཅིང་མ་སྦྱས་པར་སྒྲོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པར་ཕྱུང་བའོ། །སྦྱས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་
པོ་ལ་ཉམས་པའོ། །

སྦྱིན་སོགས་སྦྱོད་ཡུལ་བཙུན་འགྱུས་དང་། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ཐོག་མར་སེམས་

བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། སྤྱིན་པ་བྱིན་པ་ན། ཤེས་རབ་སྒྲོམ་པའི་བར་དུ་
མཚན་མར་མི་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བསམ་པ་ཕྱན་ཆོགས་བྲན་པ་དང་། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དང་ཐབས་མཁས་པ་དང་མ་
བྲལ་བའི་བསམ་པ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེའི་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ནི་ཐེ་ཆོས་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཏིང་འཛིན་དང་། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེས། གང་གིས་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བ་དང་། གང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་བགྱི་
བའི་གཟུགས་སམ་ཆོར་བའམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །

ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། ཤེས་པའི་ཤེས་རབ།

ཅེས་བྱ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་རྟོགས་པར་ཡང་བྱ་བ་དང་། ཆོས་དེ་དག་གྲང་མ་མཆིས་ཤིང་མི་
དམིགས་པས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་འབྱུང་བར་
དཀའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་རྣམ་ལྟ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐར་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདི་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་

ལྷར་འགྱུར་བའོ། །དད་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ལ་དབང་པོར་བརྟེན་པར་མི་བྱ་
སྟེ། དབང་པོའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་ཆུང་བུ་
དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར།

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྣམ་པོ་ཡིས། རྫོགས་སྒྲ།

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཆེན་པོས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། །དེའང་བཙུགས་
ལྷན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ལ་ནི་གང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་མ་མཆིས་ཏེ། དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་
སྟོང་པ་སྟེ། ཆོས་གང་འཕེལ་བར་བགྱི་བའམ་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་པར་བགྱི་བའི་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱལ་པོས་རྫོགས་དཀར་བཞེད།

ཅས་བྱ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གྲུའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཆེན་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་བསྟན་པས་དེ་
མངོན་པར་འཆང་བྱ་བར་དཀའ་བ་ཡིན་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་
ལས་གཞན་པ་དང་། དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་
བཞིར་ལྡོག་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་མ་ཉི་བར་མི་དམིགས་པས་མཆོན་མ་མེད་པའི་
འདྲ་ཞེས་ཅན་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འོན་ཏེ་ཐོས་
ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པ་གསུམ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
མི་འདོད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བས། ཁྱོད་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཅིག་འདོད་དམ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། བདེན་པ་གང་

གནས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཅིག་དང་དུ་མར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཆ་དང་
འཐད་པས་འབྲིང་ཡིན་པར་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལ་བདེན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པས་སོ། །གནས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཏགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རྣམ་པར་གནས་པའོ། །གང་གིས་དེ་
མཆོན་པར་བྱེད་པ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་འདིའི་རྟགས་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ།
འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་མི་ཞུས་པ་མི་དངང་བའི་མཆོན་ཉིད་དང་། མི་འགོང་བ་མི་སྐྱག་
པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། ཡིད་ལ་འགྲོད་པ་མེད་པ་སྐྱག་པར་མི་འགྱུར་བའི་མཆོན་
ཉིད་ནི་གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་རྣམས་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་གསུམ་མི་དམིགས་པས་གཤེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོའི་སེམས་མི་ཞུས་མི་འགོང་ཡིད་ཕྱིར་སྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་རོ། །དེ་ལ་སྦྱིན་པ་ལ་
སོགས་པ་མཆོན་མར་མི་བྱེད་པར་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པས་ནི་ཆུང་དུ་གསུངས་
པ་ཡིན་རོ། །

ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་རྣམ་པར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པས་ནི་འབྲིང་གསུངས་པ་ཡིན་རོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། དེ་རྣམས་
ལས་གཞན་དུ་དང་། དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པས་ནི་ཆེན་པོ་གསུངས་པ་ཡིན་རོ། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོས་པ་

དང་བསམ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་
བསྟན་པ་ལ་འདྲུག་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འདིར་ཐར་པ་ནི་བྲལ་བའི་བྱད་
བར་ཡིན་ལ། དེའི་ཆ་ལ་པན་པས་ན་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཐར་པའི་
ཆ་དང་མཐུན་པ་བཤད་ཅིན་ནོ། །

ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས།

རྫོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་
པར་བརྗོད། །དེ་དག་ཉིད་ལ་སེམས་མཉམ་སོགས། །རྣམ་པ་དག་ནི་
བཅུར་བཤད་དོ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཅི་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་
ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་བརྗོད་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལས་བྱུང་བར་
དུ་ཉོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མངོན་པར་ཉོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་
ལ་འདི་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་བྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པས་གནས་པ་ཉིད་དུ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱམས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་དེ་ལ་
དམིགས་པ་ཉིད་དང་། ང་རྒྱལ་བཙུག་པ་བསྐྱེད་ཅིང་གཡོ་བ་མེད་པ་ལ་དམིགས་
པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་པན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དང་། གཞོད་པ་མེད་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དང་། མི་འཆེ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་བརྗོད་པར་
བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་དང་། པ་དང་། སྟན་དང་། སྤང་མོ་དང་། བྱ་དང་། བྱ་མོ་དང་།

སྒྲོགས་པོ་དང་། ཡིད་བརྟན་པ་དང་། གཉེན་དང་། སྒྲག་གི་གཉེན་མཆོམས་ཀྱི་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལ་མ་དང་པ་ལ་
 སོགས་པ་གཉིས་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་རྣམ་པ་བཅུར་འབྱུར་རོ། །

བདག་ཉིད་སྤྲིག་པ་ལས་ལྡོག་ཅིང་། །སྦྱིན་ལ་སོགས་ལ་གནས་པ་
 གཞན། །དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་དང་། །བསྐྱགས་པ་བརྗོད་དང་མཐུན་
 པ་ཉིད། །ཅེར་གྱུར།

ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་དག་ལ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲིག་པ་ལས་ལྡོག་པ་དང་སྦྱིན་པ་ལ་
 སོགས་པ་ལ་གནས་པ་དག་དང་། བདག་གྱུང་སྒྲོག་གཅོད་པ་ལས་ལྡོག་པར་བྱ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། བདག་གྱུང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལྷགས་
 དང་ལྷགས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ལ་གཞན་ཡང་
 དག་པར་བསྐྱེལ་བ་དང་དེའི་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལ་སྦྱོམས་པར་འབྲུག་
 པ་གཞན་དག་ལ་མཐུན་པར་དགའ་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་དམིགས་པ་དང་།
 རྣམ་པའི་བྱུང་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་བཟོད་པ་ནི། རང་བཞིན་རྟེན་ཅན་བདེན་ཤེས་པ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རི་ལྟར་རྩེ་མོ་རྣམས་སུ་རང་བཞིན་ལ་
 བརྟེན་པའི་དབྱེ་བས་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ་སྟེ། རི་
 སྐད་དུ། བདག་གིས་གྱུང་སྒྲག་བསྐྱེལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
 བརྩམས་ཏེ། བདག་ཉིད་གྱུང་སྦྱོན་མེད་པ་ལ་འབྲུག་ཅིང་དེ་ལ་གཞན་འགོད་པ་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆོས་མཆོག་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་རྣམས། སློན་བྱེད་སོགས་ཀྱིས་
ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རང་དང་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་
ཀྱིས་སོ། །འདི་དག་གི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་བྱེད་པར་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་
སློན་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རི་སྐད་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཡོངས་
སུ་སློན་པར་བྱ་བ་ནས་བཅམས་ཏེ། དེ་ལྟར་སློབ་པ་དེ་ནི་གཞུགས་ནས་དམ་པའི་
ཆོས་གནས་པའི་བར་ལ་སློབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེས་སློན་ཁོ་ནར་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་མ་
བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡོངས་སུ་གཟུང་དུ་མེད་པ་ནི་དེའི་ངོ་
བོ་ཉིད་དགག་པར་འཐད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། འདི་ལྟར་གཞུགས་ཡོངས་སུ་གཟུང་དུ་
མེད་པ་དེ་ནི་གཞུགས་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
ཀྱི་བར་དུ་ཡོངས་སུ་གཟུང་དུ་མེད་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མ་
ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་
དང་མཐུན་པ་འདི་དག་ཀྱང་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་སོའི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་
རེ་རེ་ཞིང་གསུམ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ངོ་བར་གཏོགས་པ་ཆུང་དུ་ནི།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་དང་དེ་ལ་དམིགས་
པར་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་སྟེ། དེའི་ཆེ་ན་གཞན་ལ་
མི་འཆེ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འབྲིང་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་དེ་ལ་

སོགས་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་མ་ལ་གཞན་ལ་པན་པའི་བསམ་པ་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆེན་པོ་ནི། མ་དང་། པ་དང་། སྤང་མོ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་པ་དང་དེ་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་དང་
ཕྱི་མ་ལ་གཞན་ལ་འདོད་པ་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཅེ་མོར་གཏོགས་པ་རྒྱུད་ཏུ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱང་སྒྲོག་གཅོད་པ་ལས་སྒྲོག་
པར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
ལས་བསྒྲོག་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲིང་ནི་བདག་གིས་ཀྱང་སྒྲིན་
པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་བདེ་བའི་རྒྱ་ལ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བར་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཆེན་པོ་ནི་བདག་གིས་ཀྱང་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒྲོམ་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དག་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་བདེ་བར་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་པ་སྦྱོར་བར་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅོད་པ་རྒྱུད་ཏུ་ནི་བདག་
གིས་ཀྱང་སྤྱད་བསྐྱེད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དག་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་ངེས་པར་སྦྱོར་བར་འདོད་
པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འབྲིང་ནི་བདག་གིས་ཀྱང་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཤེས་པ་མངོན་ཏུ་
བྱ་བའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་དེ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཡང་མངོན་ཏུ་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དག་འབྲས་བུ་ལ་ངེས་པར་སྦྱོར་
བར་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆེན་པོ་ནི་བདག་གིས་ཀྱང་བྱང་རྒྱལ་

སེམས་དཔའི་སྐྱོན་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དག་སངས་རྒྱལ་ཉིད་ལས་ཡང་དག་པར་སྐྱོར་བར་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ནི་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་བཟོད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཆུང་དུ་ནི། བདག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱད་པར་མེད་པར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་དེ་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འབྲིང་ནི། བདག་གིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མངོན་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་བྱད་པར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་ངེས་པར་སྐྱོར་བར་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཆེན་པོ་ནི། བདག་གིས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དག་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་འཛོག་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །རི་ལྟར་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་རང་གི་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་འདི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་དོན་ལ་ནི་རིམ་གྱིས་གནས་སྐབས་ཡོད་པ་ཡིན་པས་དེ་དང་འདི་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །སྐྱོར་བའི་ལམ་གྱི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ཅི་སྟེ་འདི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་ནམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་
གང་ཡིན་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་ནི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་
དང་འབྲས་བུའི་ལམ་གྱི་དབྱེ་བས་སྦྱེས་བུ་ཟུང་བཞི་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་
དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི་གནས་སྐབས་གསུམ་
ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པས་བསྐྱུས་པ་སྦྱོར་བའི་ལམ་
གྱི་གནས་སྐབས་དང་། བཟོད་པ་དང་ཤེས་པས་བསྐྱུས་པ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་
གནས་སྐབས་དང་། རྒྱུན་དང་ལྡན་པ་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གནས་སྐབས་དེ་གང་གི་
ཕྱིར།

དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ། །མཐོང་དང་གོམས་པའི་ལམ་
དག་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་གནས། །དེ་འདིར་བྱིར་
མི་ལྟོག་པའི་ཆོགས། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དགོ་འདུན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །ཉན་ཐོས་ལ་
སོགས་པ་ལས་དེའི་བྱད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས།

གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྟོག་སོགས་རྟགས། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུར་
བརྗོད་པ་ཡིས། །དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ལ་གནས་པའི། །བྱིར་མི་ལྟོག་
པའི་མཆན་ཉིད་འདི། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ལྟོག་པ་ནི།
རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པ་མེད་པ། རྟགས་མེད་པ། མཆན་མ་མེད་པ་
ཞེས་བྱ་བ་རིག་པར་བྱ་བ་དང་། རིག་པ་པོའི་འབྲེལ་བ་བཀག་པས་གཟུགས་ནས་

ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་ལས་ཕྱིར་སྡོག་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཕྱིར་སྡོག་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་རྣམ་པ་ནི་གཉེན་པོའི་སྟོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའོ། །རྟགས་ནི་རང་ལ་
བརྟེན་པའི་མཆན་མས་བསྐྱུས་པའོ། །མཆན་མ་ནི་དེ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྟོང་པའི་
རྟེན་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཐེ་ཆོམ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷ་གཞན་ལ་བྱག་མི་
འཆ་ལ་ཞིང་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། ཡང་མི་ཁོམ་པ་
བརྒྱད་དང་བྱུང་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་པ་དང་སྟེ། དེ་ལ་མི་ཁོམ་པ་
བརྒྱད་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ལོག་པར་ལྷ་བ་དང་། དཔྱལ་བ་དང་། དུད་འགྲོའི་སྦྱེ་གནས་
དང་། གཤེན་རྗེའི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྦྱེ་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་མི་ཐོས་པ་
དང་། དུལ་མཐའ་འཁོབ་དུ་སྦྱེ་བ་དང་། དབང་པོ་རྣམས་སྦྱོར་ཞིང་སྦྱགས་པ་ཉིད་
དང་། ལྷ་ཆེ་རིང་པོར་སྦྱེ་བའོ། །ཡང་དག་ཉིད་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་
གནས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལ་གཞན་ཡང་དག་པར་བསྐྱུལ་བ་དང་། དེའི་བསྐྱུགས་པ་བརྫོད་
པ་དང་། དེ་ལ་མ་སྦྱོར་པས་དགའ་བ་ཉིད་དང་།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་དམིགས་ཏེ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་སྒོམ་ཞིང་
མདོ་ལ་སོགས་པ་སྦྱིན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་
ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་མེད་པས་ཆོས་ཐབ་མོ་ལ་
དོགས་པ་དང་། ཡིད་གཉིས་དང་། ཐེ་ཆོམ་མེད་པ་དང་སྟེ། དེ་ལ་ལམ་གཞན་འདོད་

པ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་དོགས་པའོ། །ལམ་དང་པོ་དང་མི་མ་བུ་ན་པ་ནི་
ཡིད་གཉིས་སོ། །རིགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དགོ་བ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་ལ་འཕེལ་བར་འགོ་
བ་མེད་པས་ན་གསོར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཐེ་ཆོམ་སོ། །

བྱམས་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་ལྷན་པ་དང་། སྦྱིབ་
པ་ལྟ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་དང་སྟེ། དེ་ལ་སྦྱིབ་པ་ལྟ་ནི་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་
དང་། གཞོད་སེམས་དང་། ཟུགས་པ་དང་། གཉིད་དང་། མྱོད་པ་དང་། འགྱོད་པ་
དང་། ཐེ་ཆོམ་སོ། །བག་ལ་ཉལ་བ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་ནི་མ་
རིག་པ་དང་ལྟ་བའི་ཐག་པས་བསྐྱས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ནི་བསམས་བཞིན་དུ་སྲིད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་འདོད་པ་དང་སྲིད་པའི་ཐག་
པས་བསྐྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འགོ་བའམ་འོང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྲོད་ལམ་ལ་བྱན་
པ་ཉི་བར་འཛོག་པ་ཉིད་དང་། གཙང་སྤྱི་ཀུན་དུ་སྲོད་པ་དང་ལྷན་ཞིང་ནད་ཉུང་བ་
ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་གོས་དང་ཡོངས་སྲོད་སྤྲད་དུ་བྱེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བས་ནི་རྟོད་དུ་
གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ནོ། །དགོ་བའི་རྩ་བ་འཛིག་ཉིན་ཐམས་ཅད་ལས་
མངོན་པར་འཕགས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ལུས་ལ་སྲིན་བྱའི་རིགས་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་
ཅུ་མེད་པ་ཉིད་དང་།

དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམ་པར་དག་པས་སེམས་བྱ་གྲུ་དང་བྲལ་བས་ཉན་ཐོས་ལ་
སོགས་པའི་ས་ལས་འདས་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་ལུས་དང་སེམས་ཡོངས་སུ་
དག་པ་འཛོན་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་། ཉིད་པ་དང་། བཀུར་སྟེ་ལ་སོགས་པ་
ལྟར་ལེན་པ་མ་ཡིན་པས་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཡང་དག་པར་སྦངས་

ཉེ་སྤྱོད་པ་དང་སྟེ། དེ་ལ་སྤྱད་ས་པའི་ཡོན་ཏྲན་བརྩུག་ཉིས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་
སྟེ། དུག་དར་ཁོད་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་གོས་གསུམ་པ་ཉིད་དང་། བྱིང་པ་པ་ཉིད་
དང་། བསོད་སྟོམས་པ་ཉིད་དང་། སྟན་གཅིག་པ་ཉིད་དང་། ཟས་བྱིར་མི་ལེན་པ་
ཉིད་དང་། དགོན་པ་པ་ཉིད་དང་། འིང་བྱང་པ་ཉིད་དང་། སྒྲ་གཞུང་པ་ཉིད་དང་།
དུར་ཁོད་པ་ཉིད་དང་། ཅོག་བྱ་པ་ཉིད་དང་། གཞི་རི་བཞིན་པ་ཉིད་དོ། །

པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སེར་སྤྲུལ་སོགས་པའི་སེམས་
མི་བསྐྱེད་པ་དང་། སྒོ་བརྟན་པ་ཡིན་ཞིང་ཟབ་པས་གཞན་ལ་ཆོས་མཉན་པ་ཉིད་
དང་སྦྱོར་བའི་བྱིར་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་དག་པར་
སྐྱབ་པ་དང་། ཡང་བདུད་སྟོན་ཅན་གྱི་སྤྲུལ་པ་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་ཆེན་པོ་
བརྒྱུད་དུ་ལྷུང་ཞིང་སྤྱུག་བསྐྱེད་བྱས་པོ་དང་། བར་ཆད་མེད་པ་སྤྱོད་བས་དབང་དུ་
བྱས་པ་བྱིར་མི་སྟོན་པའི་སར་ལུང་བསྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
ཆད་མེད་པ་བསྟན་པས་ཆར་ཟེན་གྱང་འབྱུག་པ་མེད་པར་འགྲོ་བ་ཡོངས་སུ་སྦྱོབ་
ཅིང་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་སེམས་མི་སྟོན་པ་ཉིད་
གྱིས་ནི་ཅེ་མོར་གཏོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ནོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོའི་བྱང་དུ་བདུད་སྟོན་ཅན་དགེ་སྦྱོར་གི་ཆ་བྱད་དུ་འོངས་ཏེ་འདི་སྐད་
དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུ་ཏེ། ལམ་གཞན་སྟོན་དུ་ཟེན་གྱང་དགེ་སྦྱོར་དག་བཅོམ་
པའི་དཔེས་གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་མི་འགྲོ་བ་ཉིད་དང་།

དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེས་གང་ལ་དད་པས་འགྲོ་བའི་ཆོས་གང་ཡང་
ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་འཕྲང་པས། གཞན་

ཡང་བདུད་འཛིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པ་རྩ་ས་པར་འདུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལམ་གྱི་
གཟུགས་བརྟན་སྟོན་པ་ལ་འདི་ནི་བདུད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བས་ནི་བཟོད་པར་གཏོགས་པའི་གནས་
སྐབས་ཡིན་ནོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མ་བུལ་བ་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་ཡང་དག་པར་གསུངས་པའི་སྟོན་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་བུན་པར་
གནས་ཤིང་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལས་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པའི་བསམ་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་གནས་སྐབས་སོ། །མདོའི་དོན་ཆོག་ལྷུག་པས་རྒྱ་ཆེར་
གསུངས་པའི་ཆོག་ལེ་འུར་བྱས་པ་ནི་དུག་ཡིན་ཏེ།

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལྷོག་པ་དང་། །ཐེ་ཆོམ་མི་དལ་བཟད་པ་
དང་། །བདག་ཉིད་དགེ་བ་ལ་གནས་ཤིང་། །གཞན་དག་དེ་ལ་འགོད་
པ་དང་། །གཞན་གྱི་རྟེན་ཅན་སྤྱིན་སོགས་དང་། །ཟབ་མོའི་དོན་ལའང་
སོམ་ཉི་མེད། །བྱམས་ལུས་སོགས་དང་སྤྱིབ་པ་ནི། །རྣམ་པ་ལྷ་དང་
མི་འགྲོགས་དང་། །བག་ལ་ཉལ་ཀྱན་འཛོམས་པ་དང་། །བརྟན་པ་དང་
ནི་ཤེས་བཞིན་དང་། །གོས་ལ་སོགས་པ་གཙང་བ་དང་། །ལུས་ལ་
སྤྱིན་བྱ་རྣམས་མི་འབྱུང་། །བྱ་བྱ་མེད་སེམས་སྦྱངས་པ་ནི། །ལེན་
དང་སེར་སྙེ་མེད་སོགས་དང་། །ཆོས་ཉིད་ལྷན་པ་འགྲོ་ཉིད་
དང་། །སེམས་ཅན་དོན་དུ་དཔྱལ་ཆོལ་དང་། །གཞན་གྱིས་བགྱི་བར་

མི་བདུབ་དང་། །ལམ་གཞན་ཉི་པར་སྟོན་བདུན་ལ། །བདུན་ཅེས་བྱ་
བར་རྟོགས་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་དབྱེས་པའི་སྦྱོང་བ་སྟེ། །རྟགས་ནི་
ཉི་ཤུ་དེ་དག་གིས། །རྟོན་དང་ཅེ་མོ་བཟོད་བཅས་དང་། །ཆོས་མཆོག་
རྣམས་ལ་གནས་པ་ནི། །རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་མི་ལྡོག་།

ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཆོན་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ད་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བརྟོན་པར་བྱ་སྟེ། དེའང་གང་གི་
ཕྱིར།

མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་
ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་ལྡོག་པའི། །མཆོན་ཉིད་ཡིན་པར་
ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཅུ་དྲུག་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྟུག་
བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ལས་
ཕྱིར་ལྡོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་
འདི་ལྟར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་མེད་
པར་འབྱུག་གོ། །དེས་ཆོས་དེའང་མི་དམིགས་ཏེ་དེས་ན་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་
ཅིང་དེས་ན་སྟེ་བར་མི་བྱེད་པ་དེས་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མི་སྟེ་བ་ལ་བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདུ་ཤེས་

དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་ལྷོག་པ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་
པའི་འཐད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ཡང་། བདུན་ཉེ་བར་འོངས་ཏེ། མོས་པ་བསྒྲིག་
ཅིང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་འདི་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པ་དངོས་
པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བཅུམས་ཏེ། རྟོགས་པ་པོ་དང་རྟོགས་པ་དང་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མི་དམིགས་པས་
རྗེས་ཀྱི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་སྒྲིག་པར་བྱེད་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་སེམས་བརྟན་པ་
དང་མི་གཡོ་བ་དང་མི་འཕྲོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པའི་སྦྱོར་བས་
ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལས་མི་ཉམས་པའི་དོན་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
སེམས་བརྟན་པ་ནི་རྒྱན་མི་འཆད་པས་སོ། །མི་གཡོ་བ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་
པས་སོ། །མི་འཕྲོགས་པས་ནི་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
སོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ས་དག་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལས་བསྒྲིག་པ་དང་མི་ལྷོག་པ་
ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་དང་བསྒྲིག་པ་གཉི་ག་ལ་བརྟེན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་བརྟན་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་བདེན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ན་ལྷོག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་བདེན་པ་ལ་མ་
ཞུགས་པ་ན། འདུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་འདིར་ལྷོག་པའམ་མི་ལྷོག་པར་
སྦྱར་བྱི་བསྒྲིག་པ་ཅམ་མ་འདུག་པ་ཅམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པ་ལ་
ནི་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་པས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སར་སྤྱད་བར་འགྱུར་

བ་དག་སྲིད་དེ་དེ་ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་གཉེན་པོ་འབྲུག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་
པའི་བྱིར་རོ། །

སྤྱག་བསྐལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ནི་ཡང་ཡན་ལག་ཟད་པ་དང་ལྡན་པ་སྟོང་བ་
ལ་ཀྱན་ཏུ་དགའ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མཐར་གྱིས་
གནས་པའི་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་དགྲ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་
ཅ་བདུན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་
འབྲུག་ཅིང་དེའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་མི་བྱེད་པས་ཡན་ལག་ཟད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་
སེམས་ཅན་རྣམས་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་
འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡན་ལག་ཟད་པ་དང་
ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་གཏན་ནམ་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་གང་ལ་ཡན་ལག་
གང་དག་ཡོད་པ་དེ་སྟོང་བ་ལྟར་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་སྟེ། དཔེར་ན་བསམ་
གཏན་དང་པོ་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡན་ལག་ཟད་པ་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་པ་ནི་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་གཟུགས་དང་
གཟུགས་མེད་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཡིན་ནོ། །རྗེས་
སུ་མ་ཐུན་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱག་
བསྐལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པ་ཉིད་འདོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཀྱན་འབྲུང་ལ་ཆོས་ཤེས་
པའི་བཟོད་པ་ནི། ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
དང་ལྡན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མི་འབྲལ་བ་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་

ནམ་པར་རྟོག་པར་བརྟགས་པས་བསལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་དང་སེམས་ཡང་བ་
 ཉིད་བསྐྱེད་པས་གཟུགས་སྤྱར་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སངས་རྒྱལ་སྤྱོད་བ་
 དང་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་སྤྱར་ལེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱ་ཆེར་བཀག་པ་ཉིད་
 དང་།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་དེའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་དང་
 མཉམ་ཞིང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་བྱ་བའི་འཐད་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནའང་སྟོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་
 འབྱུང་བ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་
 འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ནི་བྱིས་ཀྱི་ནང་ན་གནས་ཀྱང་ཐབས་མཁས་པས་འདོད་
 པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་ཉིད་ལ་སྟོན་པ་དང་། ཐམས་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་མང་ཞིང་སྤྱོད་
 ཆོག་སྤྱོད་པས་བདག་ཉིད་སྤྱོད་པའི་པ་རོལ་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པ་དང་།
 གཞན་ཡང་དག་པར་བསྐྱུལ་བ་དང་། དེའི་བསྐྱུལ་པ་བརྗོད་ཅིང་མཐུན་པས་
 དགའ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི། རྟག་དུ་ཆངས་པར་སྟོད་པ་
 དང་། གཞན་མི་དགའ་བར་འབྱུང་བའི་གཞོད་པ་མི་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྟག་
 དུ་ཆངས་པར་སྟོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདིའི་འབྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་སྟོང་བ་དང་།
 གཞན་ལ་གཞོད་པ་མི་བསྐྱེད་པས་འདིའི་རྒྱུད་ཞི་གནས་ཀྱིས་བརྒྱན་པར་སྟོན་པ་
 དང་། འཛམ་བུའི་སྤིང་ནས་བཅམས་ཏེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འདིག་རྟོན་
 གྱི་ཁམས་ཀྱི་བར་དུ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱོད་པའི་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཀང་བ་སྤྱོད་པར་

གཏོང་བ་དང་། ལག་ན་རྩོམ་པ་རྩོམ་སྲུ་འབྲང་བས་དེ་བདུད་ལ་སོགས་
བས་མི་བཞི་བ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཀུན་འབྲུང་ལ་རྩོམ་སྲུ་ཤེས་པ་ནི་སེམས་མི་གཡེང་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་
དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་མ་ཆང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་
རྩོམ་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་དོན་གྱིས་སྦྱེས་བྱ་དམ་པར་གྱུར་པ་ཉིད་དང་། བྱད་མེད་
དབང་དུ་འགྱུར་བའི་སྲགས་དང་། རིགས་པ་དང་། སྤྲོད་དང་། ཅི་ལ་སོགས་པ་
དང་། བྱད་མེད་དང་། སྦྱེས་པ་ལ་སོགས་པ་བེ་སྤོང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་མི་
བྱེད་པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོན་མར་མི་མཐོང་བ་དང་
འཆོ་བ་ཡོངས་སྲུ་དག་པས་གནས་པ་ཉིད་གྱིས་སོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལ་ཡན་ལག་ཆོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི་སྤྲོད་ནོ། །ཡན་ལག་གཅིག་པ་ནི་
ཅི་འོ། །ཡང་ན་ད་སྦྱེས་པ་རྣམས་གསོ་བར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སྤྲོད། མ་འོངས་པ་
མ་བསྐྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ཅི་འོ། །ཡང་འཆོམ་པའི་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པར་
བྱེད་པ་ནི་སྤྲོད་ནོ། །མི་འཆོམ་པའི་བྱད་པར་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཅི་འོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
རྣམ་གངས་གཞན་ནོ། །

འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་
ཆེ་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མི་འབྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ།
ལུང་པོ་ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་རྩོམ་སྲུ་སྦྱོར་བར་གནས་པ་
བཀག་པས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལས་བསྒྲོག་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏེ།

སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་སྦྱོས་པས་སྦྱག་བསྐྱལ་དང་། གུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་
དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་ལ་གོ་རིམས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་
བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་སྦྱོན་དང་བྱི་མར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་དང་།

དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སྦྱོང་བ་ཉིད་ལ་གནས་པས་དེས་ཆོས་གང་ལ་
ཡང་དམན་པ་དང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་
བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་འཐད་པས་གང་ག་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །འགོག་
པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ནི་རྟོགས་པའི་རྒྱ་དང་དགེ་བའི་ཕྱོགས་དག་གི་བར་ཆད་ཀྱི་
གཏམ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བས་གནས་པ་བཀག་པས་འགོག་པའི་ཤེས་
པ་ལ་དེ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་སོ་སོར་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་སྦྱོན་པའི་དོན་དང་། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་
ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོང་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་གང་
ཡང་བྱིར་བའམ་དགོག་པ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བའི་བྱིར་ངོ་ཞེས་བྱ་
བའི་འཐད་པས་གང་ག་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཏམ་སྦྱོས་པའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ནི་སྦྱག་བསྐྱལ་དང་གུན་འབྱུང་གི་ཤེས་པའི་དུས་ཉིད་ན་བཙུང་བའི་བྱིར་
འགོག་པའི་ཤེས་པ་ནི་གཏམ་ཙམ་གྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་ཤེས་པར་
བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་མིང་
ཙམ་སྟེ། འདུ་ཤེས་ཙམ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །རྫོད་པར་བྱེད་ལས་མ་གཏོགས་
པ། །བརྫོད་པར་བྱ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འགོག་པ་ལ་
རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོགས་སུ་གྱུར་པ་ནི་བྱིན་པ་ལ་

སོགས་པའི་གཏམ་རབ་ཏུ་མང་པོ་སྣ་ཚོ་གས་པ་ཚོས་གྱི་དམག་གི་གཏམ་ལ་སྒྲ་མ་
བཞིན་ཏེ། འགོག་པའི་ཤེས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ་མང་པོ་
ལ་ཉི་བར་མཁོ་བའི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་།

དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་གནས་
བས་ཚོས་གང་ཡང་ཉུང་དུ་འཕྲ་མང་པོར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་
བྱ་བའི་འཐད་པས་གང་ག་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །འགོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ནི་
གཉེན་པོ་དང་མི་མཐོང་བའི་སྤྱོད་པ་དག་ནི་གཞོད་པར་བྱ་བ་དང་། གཞོད་པར་
བྱེད་པ་གཡུལ་གྱི་གཏམ་ལ་སྒྲ་མ་བཞིན་དང་། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ལམ་གྱི་དེ་
བཞིན་ཉིད་ལ་གནས་པས་ཚོས་གང་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་ཆགས་པའཕམ་ཁོང་ཁྱོད་བར་
ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་གང་ག་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུར་
གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་ནི་རང་གི་དང་ཁོ་ནས་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་འགོག་པ་རྣམ་པ་
བཞི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དབང་པོའི་གྲོང་འགོག་པ་ནི་དེ་པན་ཆད་ནི་རྣམ་པར་སྤྲོན་
པ་ཅམ་གྱི་ལྷག་མར་གྱུར་པ་དབང་པོའི་གྲོང་གི་གཏམ་ལ་སྒྲ་མ་བཞིན་དང་། དེ་
ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་གནས་པས་ཚོས་གང་ཡང་
ཚོགས་སམ་ཚོགས་མ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བ་ཉིད་གྱིས་
གང་ག་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དབང་པོའི་རྟེན་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་གྲོང་བྱིར་འགོག་པ་ནི་དེ་
ནས་དབང་པོའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་གྲོང་བྱིར་གྱི་
གཏམ་གྱི་སྒྲུང་བ་ལ་སྒྲ་མ་བཞིན་པ་དང་། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རམ་མཁའ་སྟོང་པ་

ཉིད་ལ་གནས་པས་ཚོས་གང་ལ་ཡང་བསྐྱ་བའམ་མི་བསྐྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་
སྐྱ་མི་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དབང་པོའི་ཡུལ་གྲོང་རྒྱལ་འགོག་པ་ནི་དེ་ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
ཡུལ་གྱི་གྲོང་རྒྱལ་གྱི་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་སྐྱ་མ་བཞིན་པ་དང་། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན།
ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་གནས་པས་ཚོས་གང་ལ་ཡང་འཕེལ་བའམ་འབྲི་བར་ཡང་
དག་པར་རྗེས་སྐྱ་མི་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་ཏུ་
མངོན་པར་ཞེན་པ་འགོག་པ་ནི་དེ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་
ཚོས་ཀྱི་དབྱེངས་བསྐྱོམས་པས་དེའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏུ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་བདག་གི་གཏམ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྐྱ་མ་བཞིན་པ་དང་། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་
ཞེ་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པའི་གཏམ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བར་གནས་པའི་འཐད་
པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་འདི་འང་ཁམས་
གསུམ་ལ་སོ་སོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ཞིག་དབང་པོ་འགོག་པ་ནི་
བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་པ་གང་ལ་དབང་པོ་གང་ཞིག་ཡོད་པ་སྟེ།

རི་སྐད་ཏུ་སྤྱི་བའི་བསམ་གཏན་དག་ནི། །ཡིད་བདེ་བ་དང་བཏང་སྦྱོམས་
དང་། །བཏང་སྦྱོམས་ཡིད་བདེ་བདེ་བ་དང་། །བཏང་སྦྱོམས་བཏང་སྦྱོམས་ཚར་བ་
ཡོད། །གཟུགས་མེད་རྣམས་ལ་བཏང་སྦྱོམས་དང་། །སློག་དང་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །རི་ལྟར་ན་དེའི་དབང་པོའི་རྟེན་འགོག་པ་ཡིན་
ཞེ་ན། དེར་ནི་རིས་དང་སློག་ལ་ཡང་། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་རྟེན་པ་ཡིན། །ཞེས་

བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོའི་ཡུལ་གྲོང་རྒྱལ་འགོག་པ་ཡང་། དེ་ལ་
ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་
ན་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་འགོག་པ་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །

ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་ལ་སྦྱོད་ཅིང་
སེར་སྒྲིལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བས་གནས་པ་བཀག་པའི་དོན་
དང་། བཟོད་པ་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་
བྲལ་བའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་བ་
ཉིད་ལ་གནས་ཤིང་ཆོས་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པའི་རྗེས་སུ་
འཇུག་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སྦྱོད་ཅིང་ཆོས་
ཐམས་ཅད་མི་དད་པར་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱབ་པ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་དག་ལ་
འདུས་བྱས་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་དོར་
བ་དང་སྒྲང་བར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་། སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ཐད་དུ་བཤེས་གཉེན་དུ་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་གནས་
སྐབས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་དང་ཉོན་མོངས་ལ་སོགས་པའི་ཐེག་པ་
རྣམས་སྦྱོར་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡང་དག་པར་བསྐྱུལ་
བ་དང་།

འཇུག་པ་དང་། རབ་ཏུ་འཛོག་པ་དང་། ཉོགས་པའི་བྱད་པར་ཐོབ་པར་བྱེད་
པའི་ཆོགས་འདོད་ན་སངས་རྒྱས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་སྦྱེ་ཞིང་སྦྱེ་བ་ལ་དབང་བཤེས་
པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ནི། རྒྱན་

དུ་ལྷགས་པ་ལ་སོགས་པའི་དབེས་ཚོས་སྤྲ་རབ་ཙམ་ཡང་རྗེས་སུ་མ་དམིགས་
པས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་ནམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོན་པ་མེད་པའི་བར་ལ་གནས་པ་
ནི་རང་གི་ས་ལ་དོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་།

རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཤེས་པ་བྲལ་བ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་
 པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་ལ་གནས་པ་ནི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྦྱོན་པ་
 དང་། བདུད་ཀྱི་ལས་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པར་འཛོམས་པ་དང་། སྤབ་མོར་བྱེད་
 པས་བྲལ་བ་ཐོབ་པའི་བྱེད་པའི་དོན་དང་། མཆེས་མེད་པའི་ལས་བྱེད་པའི་སྦྱེས་
 བུའི་དབེས་ཡང་དག་པ་ལ་གནས་ཤིང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
 སེམས་ནི་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་སྤྱིར་ལྟོག་པར་མི་རུས་པ་ཉིད་དང་།
 དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་ཏེ་སྦྱོན་མེད་པར་
 ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་
 པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཐོབ་ནས་སངས་
 རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཞིང་དུ་འགྲོ་ཞིང་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་མངོན་པར་སྤྱོད་པ་རྒྱུན་མི་
 འཆད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་དང་།

བདུད་ཀྱི་ལས་རྣམས་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སྒྱུར་
བར་བྱེད་པས་རང་གི་ས་ལ་ནེམ་རྒྱར་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྒྱུར་བ་འདེན་མ་མ་ཡིན་
ཞིང་རྣམ་པར་དག་པ་ཤེས་པའི་བྱུང་མི་སྟོག་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་དང་།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་ནེམ་རྒྱར་མེད་པར་ཡང་
དག་པའི་མཐའ་ལ་གཅིག་གམ་གཉིས་སུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བས་སྐྱེ་
བ་རྗེས་སུ་ཟེན་གྱིང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་མི་སྐྱེ་བའི་སྦྱོར་བ་ཐེག་པ་
གཞན་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མེད་པས་གཅིག་དུ་ངེས་པ་ཉིད་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་
དོན་དང་།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་
སྐྱེ་བའམ་འགག་པ་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་
ས་ལས་བསྐྱོག་པར་ཤེས་པའི་འཐད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་ལ་རྗེས་
སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི། བདག་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་བར་འབྱུང་རོ་སྟམ་པའི་ངེས་པའི་སྟོང་
པས་མངོན་པར་བྱང་མི་ཆུབ་པ་དང་མ་བྲལ་བར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་དང་། དེ་
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་རང་གི་
མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གནས་པ་ནི་ས་དེ་ལ་
གཞན་གྱི་བྱིང་མི་འཛོག་པར་གནས་ཡིན་ནོ། །རང་གི་ས་ལ་བརྗེ་བ་མེད་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་སྟེ། རང་གི་ས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་གསུམ་ནི་རང་གི་ས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་གནས་པ་ནི་མི་འཛོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་
པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཡང་བྲལ་བ་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་
པ་ཉིད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ས་གསུམ་དུ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་

གཞན་ཡིན་ནོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ཉིད་དྲ་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་གྱིས་ཤིག །ཁྱོད་ནི་
སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་མ་བསྟན་ཏོ། །

གང་གིས་ཁྱོད་ལུང་བསྟན་པར་འགྱུར་བ་མི་སྤྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཡང་
ཁྱོད་ཀྱིས་མ་ཐོབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བདུད་ཀྱི་འདུན་པ་བསྒྲོག་པའི་ཆོག་
ཐོས་པས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་སེམས་མི་ཞུས་མི་འགོང་བ་ལ་
སོགས་པ་ནི་ལུང་བསྟན་པར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་སྟེ། འདི་ལ་གནས་པ་ནི་རྟོག་
པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྟར་བཤམ་བྱུང་པར་དུ་
འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལུང་བསྟན་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་
ཆོས་དེ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོན་མེད་པར་ཞུགས་པ་ནི་
ལུང་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ནི་ཡང་
བདུད་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་
བྱ། གང་ལ་ཁྱོད་སྦྱོང་པའི་མདོ་སྟེ་འདི་དག་ནི་བདུད་ཀྱིས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཟེར་ཞིང་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི།

ཀྱི་མ་འདི་ནི་བདུད་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་རྟོགས་པས་མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་
ལྟན་པའི་རྟེན་པ་ཐོབ་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱང་བ་ཉིད་
ཅེས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་
བའི་ཕྱིར་བདག་དང་སྟོག་གྱང་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་སྟེ། གཉི་ག་
སྟོས་པ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་མ་ལུས་པའི་བདག་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ཤེས་པར་
བྱ་བའི་དོན་དུ་ལོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་བདག་གིས་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་

དོན་གྱིས་དབང་འདི་མཐོང་ནས་བྲལ་བ་ཐོབ་པ་ནི་དམ་པའི་ཚོས་ཡོངས་སུ་
གཏོང་བའི་སྐལ་བ་མཉམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་དང་། ཡང་གཞུང་འཛིན་
པའི་གཞུངས་ཐོབ་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་འདྲིན་པ་དང་།

ཆུད་མི་གཞོན་པས་དེའི་བྱད་པར་གྱིས་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྐྱབ་པ་ཤེས་
པར་བྱེད་པའི་དོན་དང་། ཡང་གཞུངས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དང་ལྷ་ལ་
སོགས་པའི་སྐད་དང་བརྟེན་པ་སོགས་པ་ལ་ངེས་པ་ཉིད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲིན་པའི་ཐབས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཉིད་དང་། ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་
པའོ། །ཡོན་ཏན་གཞལ་དུ་མ་མཆིས་པ་དང་ལྷན་པའོ། །ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མ་
མཆིས་པ་དང་ལྷན་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གསུམ་པོ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བཟོད་པ་
དང་ཤེས་པ་རྣམས་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་
ཤེས་པར་བྱ་བ་རྣམས་དང་། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་དེས་ཉན་ཐོས་དང་
རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སུ་
མེད་པས་རབ་ཏུ་ཐོབ་པའི་བྱིར་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མཐའ་ཡས་
པ་ནི་རྣམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །སྐྱུ་མེད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡུལ་མ་
ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །མདོའི་དོན་རྒྱས་པ་འདིའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ནི་ལྷ་ཡིན་
ཏེ།

གཞུགས་སོགས་འདུ་ཤེས་ལྡོག་པ་དང་། །སེམས་བརྟན་ཐེག་པ་
དམན་དག་ལས། །རྣམ་ལོག་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི། །ཡན་
ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་། །ལྷས་སེམས་ཡང་བ་ཉིད་དང་།

ནི། །འདྲོད་ལ་སྦྱོད་པ་ཐབས་མཁས་དང་། །རྟག་ཏུ་ཆངས་པར་སྦྱོད་
 ཉིད་དང་། །ཆོར་བ་རྣམ་པར་དག་ཉིད་དང་། །ཕྱང་སོགས་པར་ཆད་
 བྱེད་རྣམས་དང་། །ཆོགས་དང་དབང་སོགས་བཅས་པ་ཡིན། །གཡུལ་
 འགྲོད་སེར་སྒྲུ་ལ་སོགས་ལ། །སྦྱོར་དང་ཇེས་སུ་སྦྱོར་བ་ཡི། །གནས་
 པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། །ཆོས་ནི་རྒྱལ་ཙམ་མི་དམིགས་ཉིད། །རང་
 གི་ས་ལ་ངེས་པ་ནི། །ས་གསུམ་ལ་ནི་གནས་པ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་དོན་
 དུ་སྟོག་གཏོང་བ། །དེ་འདྲའི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ནི། །སྟོ་ལྡན་མཐོང་
 བའི་ལམ་གནས་ཀྱི། །སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་དག་ཡིན། །

མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 དགོ་འདུན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ད་ནི་སྟོམ་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་རྟགས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེའི་
 བྱེད་

སྟོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་བ་སྟེ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གནས་ཟབ་མོ་ཟབ་མོ་
 རྣམས་ལེགས་པར་བསྟན་དུ་གསོལ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། བརྒྱས་ཏེ་བརྗོད་པ་
 ནི་སྟོམ་པ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །གནས་ཞེས་བྱ་བ་
 གནས་པར་བརྗོད་པས་ནི་དེ་རྒྱན་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པའི་དོན་ཏོ། །གང་ལ་
 གནས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་བྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་བཞི་ནས།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་

བཀྱིད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཉིད་གས་པ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་
ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཏོ། །ཡང་འདིའི་ཟབ་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་
མེད་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འདོད་ཆགས་
དང་བྱལ་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་
མཐའ་རྣམས་ནི་ཟབ་མོའི་གནས་ཉིད་ཡིན་པར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་
ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཟབ་མོ་ཡིན་ཞེ་ན།

ཟབ་མོ་དེ་ནི་སྟོ་འདོགས་དང་། །སྐྱར་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྟོ་བཏགས་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ནི་འདི་ཡིན་
ཏེ། གཟུགས་ལས་ཀྱང་བསྐྱོག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ནི་གཟུགས་མེད་
པ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྐྱར་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ནི་འདི་ཡིན་
ཏེ། ལྷ་ལས་འདས་པ་ཡང་བསྐྱུན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཟུགས་ལས་གྲུད་ན་ཡང་
དེ་བཞིན་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ལས་བསྐྱོག་པ་དང་། ལྷ་ལས་འདས་པ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པས་གཟུགས་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཟབ་མོ་ཉིད་བསྐྱུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྟོམ་པའི་ལམ་
གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན།

ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི། །ལམ་དང་སྟོམ་པའི་ལམ་ཉིད་
ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། །འཇལ་དང་ངེས་ཉིད་སྟོམ་

པའི་ལམ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཆེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
 དང་ལྷན་པའི་གནས་ཟབ་མོ་འདི་དག་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་བསྒྲུབ་པའི་དོན་ཏུ་བསྟན་
 པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་པར་བྱེད་ཅིང་བྱ་བ་ནི་ཐོས་པའི་རང་
 བཞིན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ། །འཇལ་བར་བྱེད་ཅིས་བྱ་བ་ནི་བསམ་པའི་རང་
 བཞིན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ། །དེས་པར་རྟོག་པར་བྱེད་ཅིས་བྱ་བ་ནི་སྒྲོམ་པའི་
 རང་བཞིན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ། །ཡང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཡུལ་གང་ལ་ཡིན་ཞེ་ན།
 དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི། །

ལམ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཉིད་ལ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། བདག་གིས་འདི་ལྟར་གནས་པར་བྱའོ་ཞེས་གང་
 གསུངས་པ་ནི་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་གི་དབང་ཏུ་མཛད་ནས་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལས་ཇི་སྐད་ཏུ་བསྟན་པ་བཞིན་དུའོ། །བདག་གིས་འདི་ལྟར་
 བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་དབང་ཏུ་མཛད་ནས་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལས་ཇི་སྐད་བཛྲོད་པ་བཞིན་དུའོ། །བདག་གིས་འདི་ལྟར་
 བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་དབང་ཏུ་མཛད་ནས་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལས་ཇི་སྐད་ཏུ་བཛྲོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེས་པར་
 འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་བཞི་དང་མཐོང་བའི་ལམ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་དབང་ཏུ་
 མཛད་ནས་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེས་པར་རྟོགས་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་ཉེ་བར་རྟོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྩོལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པ་

དང་། དེ་བཞིན་དུ་འབད་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་དྲུག་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོམ་
བའི་ལམ་ལ་གནས་པ་དེ་ཉིད་རི་ལྷོང་ཡུལ་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱུན་ཆགས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་ཡུལ་སྤྲུལ་མའི་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་པན་ཡོན་རྣམས་པ་གསུམ་ནི་ཆད་མེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་
ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས་ནི་གཞན་གྱི་བྱུང་མེད་དང་བདུས་པའི་བརྟུང་བྱས་པའི་
སྐྱེས་བྱའི་རྟོག་པ་མང་པོའི་དབེས་བསོད་ནམས་ཆད་མེད་པ་སྐྱེ་བས་བསྐྱེལ་བ་
དཔག་དུ་མེད་པར་འཁོར་བ་སྤོང་བ་དང་། རྒྱབ་གྱིས་བཏུས་པ་དང་། མཐར་བྱེད་
པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བས་ཟད་པ་དང་རྣམས་པར་གཞོན་པ་དང་སྤར་མ་སྐྱེས་པ་མི་
བསྐྱེད་པར་བརྗོད་པ་རྣམས་གྱིས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་
བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་པ་དུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན།

དེ་ནི་རྒྱུན་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་
རྣམས། །ཆུང་དུའི་ཆུང་སོགས་དབྱེ་བ་ཡི། །རྣམ་པས་རྣམ་པ་དགྲུར་
འདོད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོའི་སྤྱོད་ལ་ཞེས་བྱ་བར་
སྤྱར་རོ། །ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་གསུམ་ནི་རྩ་བའི་རྣམས་པ་ཡིན་ལ། ཡང་དེ་
རྣམས་རེ་རེ་ཞིང་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བར་བྱས་ན་རྣམས་པ་དགྲུར་
འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་དང་། ཆུང་དུའི་འབྲིང་དང་། ཆུང་དུའི་ཆེན་
པོ་དང་། འབྲིང་གི་ཆུང་དུ་དང་། འབྲིང་གི་འབྲིང་དང་། འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་དང་། ཆེན་
པོའི་ཆུང་དུ་དང་། ཆེན་པོའི་འབྲིང་དང་། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་འོ། །གཉེན་པོའི་སྤྱོད་ལ་

ལ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ལམ་
ཆུང་དུའི་ཆུང་དུས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤྲོང་བ་ནས། ཆེན་པོའི་
ཆེན་པོས་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་སྤྲོང་བའི་བར་དུ་ཡིན་ཏེ།

ཐོག་མ་ཁོ་ནར་ལམ་ཆེན་པོ་མི་སྤྲོད་པའམ། ལམ་ཆེན་པོ་སྤྲེས་པ་ན་ཉོན་
མོངས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གོས་ཀྱི་ངི་མ་ཆེན་པོ་དང་པོར་
བསལ་ནས་ཕྱིས་ནི་སྤྲོ་མོ་དག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐུན་པ་ཆེན་པོ་ནི་སྤྲོང་བ་ཆུང་
དུས་སེལ་ལ་ཆུང་དུ་ནི་ཆེན་པོས་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དཔེས་འདི་འདྲིར་འབྱོར་
བ་ཡིན་ནོ། །དཀར་པོའི་ཆོས་ནི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ་ནག་པོ་ནི་ཉམ་ཆུང་བ་
ཡིན་པས་འཕགས་པའི་ལམ་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཆུང་དུས་ཀྱང་འཁོར་བ་མེད་པ་ནས་
གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱུད་དེ་བརྟན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་རྩ་བ་ནས་འབྱེན་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་ཀྱང་དུས་མང་པོར་
བསགས་པའི་ནད་རྣམས་དུར་བྱེད་གྱིས་ཁྱས་བྱས་པ་དང་འདྲ་བར་སེལ་བ་དང་
སྐད་ཅིག་མའི་སྟོན་མ་ཆུང་དུས་ཐུན་པ་ཆེན་པོ་འཛོམས་པ་དང་འདྲའོ་ཞེས་
བཤད་དོ། །

དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
དུ་བྱིན་པ་དང་བཅས་བསྐལ་བ་གསྒྲུབ་པའི་ཕྱི་མ་སྟེད་དཀོན་མཆོག་གསུམ་
ལ་ཟང་ཟེང་གི་བྱིན་པ་བྱིན་པ་བས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །འདི་སྤྲོང་བས་ལམ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཆུང་དུ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཉན་
པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་པ་དེ་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་བ་ཉིད་

དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་འདི་ཡིན་པས་ཞེས་བྱ་བའི་འཐད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །

རྣམ་པར་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་འབྲིང་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་དེ་ཉིད་ཏུ་རྒྱན་ཏུ་
ཞུགས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་རྣམས་ལ་ཟང་ཟེང་གི་ཡོན་ལྷན་བ་བས་ཞེས་གང་གསུངས་
པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་བྲལ་
བས་ཏེ། དེ་བཞིན་ཏུ་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །འདི་སྟོང་བས་ལམ་
ཆུང་དུའི་འབྲིང་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་བཅོན་པར་བྱེད་ན་དེ་ཆེས་
བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་བ་ཉིད་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་
པའི་ས་ལས་འདས་ནས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་འཐད་པས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆུང་དུ་ནི་ཡང་དེ་ཉིད་བསྐྱལ་བ་
དེ་སྟེད་ཏུ་གནས་ཤིང་བྱིན་པ་དང་། ཆུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བཅོན་
འགྱུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་སྒྲོམ་པ་བས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །

འདི་སྟོང་བས་ལམ་ཆུང་དུའི་ཆེན་པོ་ནི་ཅིག་ཤོས་ཉིན་གཅིག་ཅིག་བྱིན་པ་
ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་བ་ཉིད་དང་། དེ་ཅིའི་

ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལ་གནས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
བསྐྱེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་འཐད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཅིག་ཤོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བཙོན་པ་དང་
ལྷན་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་འབྲིང་གི་
ཆེན་པོ་ནི། ཡང་དེ་ཉིད་བསྐྱལ་བ་དེ་ཉིད་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་ཆོས་ཕྱིན་པ་
བས་ཞེས་བྱ་བ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་སྤྱོད་བས་ལམ་འབྲིང་གི་ཆུང་དུ་ནི་
ཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཉིན་གཅིག་གིས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིན་པ་དེ་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་
འཕེལ་བ་ཉིད་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་མ་
བྲལ་བ་དང་བྲལ་བ་དག་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་མ་བྲལ་བ་དང་
བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་འཐད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་འབྲིང་ནི་
ཡང་དེ་ཉིད་བསྐྱལ་བ་དེ་སྟེད་དུ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་བྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་
རྣམས་ནས། སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་ལ་བཙོན་པར་
བྱས་པ་བས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་སྤྱོད་བས་ལམ་འབྲིང་གི་འབྲིང་ནི་ཅིག་ཤོས་དེ་རྣམས་ལ་ཉིན་ཞག་
གཅིག་མངོན་པར་བཙོན་པར་བྱས་ན་དེ་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་བ་ཉིད་དང་།
དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་མ་བྲལ་བ་དང་བྲལ་བ་དག་
ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་དང་། ལྟོག་པའི་གནས་
མེད་པ་དང་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་འཐད་པས་

གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་འབྲིང་གི་ཆུང་དུ་ནི་ཡང་དེ་ཉིད་བསྐྱལ་
བ་དེ་སྟེད་དུ་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་དང་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛོག་པ་དང་ལྷན་པའི་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་དང་ལྷན་པ་དེ་དག་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་
ཡོངས་སུ་བསྟོས་པ་བས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་སྟོང་བས་ལམ་འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་ནི་ཅིག་ཤོས་ཉི་མ་གཅིག་ཟང་ཟིང་
སྦྱིན་པ་དེ་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་བ་ཉིད་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པའི་ཡོངས་སུ་བསྟོས་པ་ནི་དམ་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཆུང་དུ་འཛིན་ཆེན་པོ་ནི་ཡང་དེ་ཉིད་བསྐྱལ་བ་
དེ་སྟེད་དུ་འདས་པ་དང་། མ་གྱོན་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་བཙུངས་
ལྷན་འདས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་གང་ཅི་
ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ན་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོས་པ་བས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །འདི་སྟོང་བས་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆུང་དུ་ནི་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཉི་མ་གཅིག་ཅིག་
དགོ་བའི་རྩ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དེ་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོས་ན་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་བ་ཉིད་དང་།
དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པའི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་བསྟོས་པ་ནི་དམ་པ་
ཉིད་ཡིན་པའི་འཐད་པས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཆུང་དུ་འཛིན་
ནི་མཛོན་པར་འདུས་བྱས་པ་ནི་བརྟགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསོད་ནམས་མང་དུ་བསྐྱེད་

བ་ཉིད་དང་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པས་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོན་
མེད་པར་འདུག་པ་དང་། སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་མི་རྒྱས་པས་མི་འདོད་པར་ཐལ་བ་ཉིད་ཏུ་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་སྟོང་བས་ལམ་ཆེན་པོ་འབྲིང་ནི། རབ་འབྱོར་མངོན་པར་བྱས་པ་དེའང་
སྟོང་བ་ཉིད་ཏུ་སྒྲུང་ངོ། །གསོག་ཉིད་དང་། གསོབ་ཉིད་དང་། སྟོང་པོ་མེད་པ་ཉིད་
ཏུ་སྒྲུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བས་སྒྲ་མ་ནི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནམ་པ་བརྒྱད་པའི་སྐབས་ཀྱི་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བསམས་པའི་དོན་གྱིས་ལན་བརྗོད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལ་ནང་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། བྱི་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། བྱི་ནང་སྟོང་བ་ཉིད་གྱིས་ནི།
མངོན་པར་འདུས་བྱས་པ་སྟོང་བ་ཉིད་ཏུ་སྒྲུང་བར་བཤད་དོ། །སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་བ་
ཉིད་དང་། ཆེན་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་སྟོང་བ་ཉིད་གྱིས་མངོན་པར་
འདུས་བྱས་པ་གསོག་ཉིད་ཏུ་སྒྲུང་བར་བཤད་དོ། །འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་
དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་། རྫོགས་པ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་དང་། དོར་བ་མེད་པ་
སྟོང་བ་ཉིད་གྱིས་ནི་དེ་གསོབ་ཉིད་ཏུ་སྒྲུང་བར་བཤད་དོ། །

རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། རང་གི་
མཆན་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་
ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་གྱིས་ནི་དེ་སྟོང་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་སྒྲུང་བར་བཤད་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་ནི་ནང་སྟོང་བ་ཉིད་ནས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་བར་

ལ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱབས་པའི་ཞེས་བྱ་བའི་འཐད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་
མངོན་པར་འདུས་བྱས་པ་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་ཏུ་གོ་ཆ་དང་འདུག་པ་དང་ཆོགས་
དང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བསྐྱབ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་སྤང་བ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་བཞིར་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ལྟར་དེ་རྣམས་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པའི་དོན་བདག་
གིས་འཆོལ་བ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་དག་གོ་
ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པ་ལགས་པར་རིག་པར་བགྱི་སྟེ། གང་འདི་ལྟར་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྤྱི་མའི་ཆོས་ཉིད་ལགས་པའི་སྤྲད་དུ་འོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་
ནོ། །རྣམས་པར་རྟོག་པ་ཆུང་དུ་འི་ཆུང་དུ་ནི་གངས་ཡོད་པ་དང་། གཞལ་དུ་ཡོད་པ་
དང་། ཆད་ཡོད་པ་རྟོགས་པས་བསྐྱུས་པས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
ས་དགུ་པ་ལ་དེའི་གཉེན་པོ་ལམ་གྱི་རྣམས་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོར་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་
གང་གསུངས་པ་ནི་རི་སྐད་དུ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ། སྒྲོམ་པའི་
ལམ་རྣམས་པ་དགུས་བསྐྱུས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་མ་བུལ་བ་ལ།
བསོད་ནམས་གངས་མེད་པ་དང་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་ཆད་མེད་པས་བསྐྱུས་
པས། དཔེ་རྣམས་པ་གསུམ་མཐར་བྱིན་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །

གངས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བྱང་པར་ནི་ཅི་ཞིག་མཆིས། ཐ་དད་དུ་བགྱི་
བ་ནི་ཅི་ཞིག་མཆིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཉི་ཉེ་བར་མཆོན་པའི་དོན་དུ་
ཡོངས་སུ་ངོས་པ་ཡིན་ནོ། །གངས་ཡོད་པ་དང་། གངས་མེད་པའི་ཁམས་འཁོར་
བ་དང་། བྱང་ན་ལས་འདས་པའི་མཆོན་ཉིད་དག་ལ་གངས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་

དང་གངས་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་དེ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་
དོན་གྱིས་ན་རྣམ་གངས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དུས་རྣམས་ལ་ནི་ཆད་མེད་མི་དམིགས་པའི་བྱིར་ཆད་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་དེ་
རྟོགས་ན་འདུས་མ་བྱས་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ཆད་མེད་པ་ཡིན་
ནོ། །གཞལ་བར་མི་རྒྱས་པའི་བྱིར་ཆད་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དབང་ཐོབ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ཆད་མེད་
པ་ཡིན་ནོ། །གངས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
མཆན་ཉིད་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་གྱིས་ན་
གངས་མེད་པ་དང་། གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། ཆད་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན།

གངས་མེད་ལ་སོགས་བསྟན་པ་རྣམས། །དམ་པའི་དོན་དུ་བཟོད་མ་
ཡིན། །

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དོན་དམ་པ་ནི་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ཐ་དད་པས་
ཀྱང་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདིའི་བསམ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་ཐུགས་བརྩེ་བའི། །རྒྱ་མཐུན་དེ་དག་ཐུབ་པ་བཞིན། །

རི་སྐད་དུ། ཡི་གེ་དང་དོན་དག་ལ་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་མི་དམིགས་པའི་བྱིར་ན་
མངོན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་བགྲང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནས། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

ཐུགས་རྗེའི་རྒྱ་མ་ཐུན་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདི་
དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེའི་རྒྱ་མ་ཐུན་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ན་ནི། འདི་
དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་དགོས་སོ་ཞེ་ན། གསོལ་བ་ནི། རི་ལྟར་
བདག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དོན་འདི་དག་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེའི་རྒྱ་མ་ཐུན་པ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་དོན་འཆལ་བ་ལྟར་ན་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་དུ་མ་
མཆིས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་བ་ཉིད་
ནི་བརྗོད་པར་མི་རུས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དངོས་སོ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ། །ཉམས་པ་དང་ནི་འཕེལ་མི་
རུང་། སྒྲོམ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། ཅི་ཞིག་ཉམས་ཤིང་ཅི་ཞིག་
འཕོབ། །

རི་སྐད་བརྗོད་པའི་རྣམ་པར་རྟག་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་
དགུ་ནི་ཅི་ཞིག་ཉམས་ཤིང་རི་སྐད་བརྗོད་པ་རྒྱུད་དུ་རྒྱུད་དུ་ལ་སོགས་པ་ལམ་
ཀྱི་རྣམ་པ་དགུ་ནི། ཅི་ཞིག་འཕོབ་ཅེས་བྱ་བ་བཙུན་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ་བརྗོད་དུ་
མེད་པའི་དོན་ལ་ཉམས་པ་དང་འཕེལ་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ན། བ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་
རྣམས་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་ཀྱི་བར་ལ་ཉམས་པ་དང་
འཕེལ་བ་བཀག་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པར་འཆང་རྒྱ་
བའི་སྐལ་བ་དང་མི་ལྡན་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་ལན་བརྗོད་

བ་ནི།

བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟ་དེ་བཞིན་དུ། །འདི་ནི་འདོད་པའི་དོན་སྦྱབ་བྱེད། །

ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །རི་སྐད་དུ་རྟོགས་
པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ངར་འཛིན་བ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་བཀག་པས་སྒྲན་མེད་
བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་ལ་
སོགས་པ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་དང་ལྡན་བ་དེ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་བ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན།

བྱང་ཆུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་མཆན་ཉིད། །དེ་ཡང་དེ་ཡི་མཆན་ཉིད་
བཞིན། །

ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནས་སྤང་ན་
ལས་འདས་པའི་བར་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་བ་སྟེ་སྒྲན་མེད་བ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་བ་ལ་
སྟོན་པའི་ཉམས་བ་དང་འཕེལ་བ་བཀག་པས་རྗེས་སུ་གནང་བ་ཉིད་ཀྱིས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དག་གམ་འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་དག་
པན་ཚུན་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་སྤྱིན་ཅི་
མ་ལོག་པར་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཡང་།

སེམས་ནི་སྤྲ་མས་བྱང་ཆུབ་པར། །རིགས་མིན་སྤྱི་མས་ཀྱང་མ་
ཡིན། །

ཇི་སྐད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་དང་ཕྱི་མ་དག་པན་ཚུན་ཐུང་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པ་པའི་དགོ་
 པའི་ཚུ་བ་བསགས་པ་མེད་པས་ན་ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
 ཚུབ་དུ་འཆང་རྒྱ་བར་འབྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གང་ཞིག་ལགས་ཞེས་ཞུས་
 བས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བར་འབྱུང་ཞེ་ན། འདིག་རྟེན་ན་
 གགས་པ།

མར་མེད་དཔེ་ཡི་ཚུལ་གྱིས་ནི། །

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་མར་མེད་སྟོང་པོ་ཆོག་པའི་དཔེས་སེམས་བསྐྱེད་
 པ་གཉིས་ཀ་འབྲས་བུ་བཅས་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེའི་ཡུལ་
 དུ་གྱུར་པས་ས་བཅུ་ལ་སྟོབ་པས་ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
 ཚུབ་ཐོབ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་དང་ཕྱི་མ་དག་
 གིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་
 ཚུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་
 བ་ཡིན་ཞེ་ན།

ཐབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད། །

ཅས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སྐབས་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བར་
 སྐར་རོ། །ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་ཞེ་ན། ཐབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ། །གང་ཞེ་ན།

སྐྱེ་བ་དང་ནི་ལགག་པ་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཤེས་བྱ་དང་། །ཤེས་
 དང་སྐྱོད་དང་གཉིས་མེད་དང་། །ཐབས་ལ་མཁལས་པ་ཐབ་པ་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་བ་ཟབ་པ་ནི་དེ་དག་གིས་གྲང་མ་ཡིན་དེ་དག་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། འགག་པའི་སེམས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐྱད་དུ་རབ་འབྱོར་དེ་རི་སྒྲུབ་དུ་སེམས། སེམས་གང་འགག་པ་དེ་སྤྱིར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འགག་པ་ཟབ་པ་ནི་སེམས་སྐྱེས་པ་ནི་འགག་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ན་དེའི་ཆོས་ཅན་ལ་འགག་པ་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རི་སྐྱད་དུ་རབ་འབྱོར་འདི་རི་སྒྲུབ་དུ་སེམས། སེམས་གང་སྐྱེས་པ་དེ་འགག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་སྒྲུབ་མམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འགག་པའི་ཆོས་ཅན་ལགས་སོ། །འདི་རི་སྒྲུབ་དུ་སེམས། འགག་པའི་ཆོས་ཅན་དེ་འགག་པར་འགྱུར་སྒྲུབ་མམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱེས་པ་ཅམ་ཉིད་ན་དེ་འགག་པ་ལ་མངོན་པར་སྤྱོགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་འགག་པས་ཟིན་པ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཡང་ཅི་ཞིག་འགོག་དུ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་གནས་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པར་དགོངས་ནས་ཡང་དག་པའི་མཐའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཤེས་བྱ་ཟབ་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་སེམས་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་ཟབ་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་

མཐོང་བ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རི་སྐད་དུ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་དེ་
བཞིན་ཉིད་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་པ་ཟབ་པ་ནི་དེ་ལྟར་སྟོང་
པ་དེ་ནི་གང་ལ་ཡང་མི་སྟོང་པའི་སྒྲིབ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྒྲིབ་པ་ཟབ་མོ་ལ་
སྟོང་པ་རྗེས་སུ་གནང་བ་ཉིད་དང་། དེ་ཅིའི་སྐད་དུ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གནས་
པ་ལ་ནི་ལུང་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོང་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་སུ་མེད་པ་ཟབ་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་སྟོང་པ་ལ་ནི་གཉིས་སུ་ཀུན་ཏུ་
སྟོང་པ་མེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་མཆོན་མ་དང་མཆོན་མ་མེད་པའི་
འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐབས་ལ་མཁས་
པ་ཟབ་པ་ནི་སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་
བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མ་བྱས་པར་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཆང་རྒྱ་བ་བཀག་པའི་ཐབས་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
ཆོས་གང་ཡང་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་བྱ་བ་བཀག་པ་ཉིད་དང་། དེ་ཅིའི་
སྐད་དུ་ཞེ་ན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ལ་གནས་པ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དེ་དང་དེ་ལ་སྟོང་
པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་དང་དེའི་གཉེན་པོ་ལ་འགོད་པས་སེམས་ཅན་ཡོངས་
སུ་སྒྲིབ་པ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་བ་དང་སྟོམ་པའི་
ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོབ་པ་སྒྲིབ་མི་སྟོག་པའི་དགོ་འདུན་
བཤད་བྱེད་ནོ། །

ད་ནི་མི་སློབ་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཁོར་
བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་
འདི་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤང་
བར་བྱ་བ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
གཉི་ག་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་ནི་མི་སློབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་པན་ཆད་བསྐྱབ་
པར་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར།

ཆོས་རྣམས་མི་ལམ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། །སྤྱིད་དང་ཞི་བར་མི་རྟོག་པ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །འདི་པན་ཆད་མི་མ་ཐུན་པ་དང་གཉེན་པོའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པའི་གནས་སྐབས་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གཉི་ག་
མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་མི་ལམ་དང་འདྲ་བར་དགོངས་པས་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉོན་མོ་སློམ་པ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་བཀག་པས་ནི་
མི་ལམ་དུ་རྟོག་པ་སློམ་པ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་བཀག་པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་མི་ལམ་དང་ཉོན་པར་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེས་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་འཐད་པས་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལས་མེད་ལ་སོགས་སྒྲུན་ཀ་ཡི། །ལན་ནི་ངི་སྐད་བཤད་པར་ཟད། །

དེ་ལ་ལས་མེད་པར་བརྟུན་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། མི་ལམ་དང་འདྲ་བའི་ཆོས་
ཅན་ཡིན་ན་མི་ལམ་དང་འདྲ་བར་དངོས་གཞི་དང་མཐུག་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཉམས་
པ་དང་འཕེལ་བ་མེད་པར་ཐལ་བ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་ལན་ནི།

འོན་ཏེ་སངས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བྱི་མས་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་ཀྱི། རྣམ་པར་
རྟོག་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བས་ལས་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་བ་བརྟེན་
ལས་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་ཉི་བར་བཀོད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཉིན་པར་སྟོག་གཅོད་པ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་མི་ལམ་གྱི་ནང་དུ་སྟོག་
གཅོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་མཆན་མོ་དང་ཉིན་མོ་ཉིད་མངོན་པར་
བརྟེན་པར་རོ། །ནང་ན་སྟོས་པས་ནི་འཁོར་བའི་མི་ལམ་བྱུང་པར་དུ་བྱ་བའི་དོན་
དུའོ། །ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་ལས་དེ་ལ་བྱོད་ཅི་སྐད་སྒྲུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་
པ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་ངེས་པས་གཉིན་པོ་འགལ་བ་ཡིན་ཡང་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་ཐལ་བས་དེ་དོན་དམ་པ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་
སྟོན་པའི་དོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཅད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་ལན་ནི། དམིགས་པ་དང་
བཅས་པ་ལས་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་བྱིར་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་
ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་བྱིར་ན་སྒྲར་དེ་བརྟེན་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དབེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་དེའི་དམིགས་པའི་
དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅད་པ་ཡིན་ནོ། །

འདིའི་ལན་ནི། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་མཆན་མར་བྱས་ནས་ཞེས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་དམིགས་པའི་དངོས་པོར་ཁས་
སྒྲུངས་པ་ན་མི་ལམ་གྱི་ནང་གི་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགོ་བའི་ཅ་བ་སྒྲན་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོས་ན་ཡང་དག་པའམ་ཡང་
དག་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟོས་པ་ཡིན་ཞེས་ངེས་པ་ནི་བཅད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་ལན་

ནི། འཕགས་པ་བྱམས་པ་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་མངོན་པར་
 རྟོགས་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྤྱོད་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་འདི་ཉིད་
 གྱིས་ངེ་བ་འདིའི་ལན་ལྟོན་པ་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
 ལོ། །

དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ངེ་བ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཉིད་གྱིས་མ་འོངས་པའི་
 སངས་རྒྱུས་བརྒྱུད་མར་འབྱུང་བ་དེས་ན་ངེ་བ་འདི་ནི་ཡོངས་སུ་མ་རྟོགས་པར་
 བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ན་ནི་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱུས་
 འབྱུང་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡོངས་སུ་མ་
 རྟོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། མིང་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལན་ལྟོན་
 པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོར་དམིགས་སུ་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འདི་དག་རང་
 ཉིད་གྱིས་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་གནས་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་མངོན་སུམ་དུ་མ་བྱས་པར་
 དམ་བཅས་པ་ནི་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དོན་ལ་ངེ་བ་དེའི་ལན་བཏབ་པ་ཡོངས་སུ་
 རྟོགས་པའི་ཉིས་པ་ཡང་སྤང་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱུས་གྱི་
 ཚུལ་ཡང་དག་པར་ཆད་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་ཉིད་གྱི་སྤྱིར་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་བྱུག་ལ་མི་དམིགས་པར་སྤྱོད་པའི་
 འཕགས་པ་བྱམས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཟབ་པ་ཉིད་གྱིས་མ་འོངས་པ་ན་འཁོར་བ་དང་
 མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་མཆོན་མ་རྟོགས་པ་དང་ལྷན་པ་
 ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་
 འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་དེའི་ཆེ་དགོངས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། མི་

དམིགས་པའི་སྒྲོད་པ་ལ་མི་སྒྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་རྫོགས་པར་བྱང་
ཆུབ་པར་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་བ་དང་ཐུངས་ལས་
འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དང་སྒྲོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དབྱེ་བས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེས་ན།

སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དེ་བཞིན་དུ། །སྒྲོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མ་དག་
པ། །དེ་ལ་དག་པར་བསྐྱབ་པ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ནི་དག་པ་
ཉིད། །

ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མ་དག་པ་བཞེས་པ་
ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གཉེན་པོར་དེ་ལ་ལྷ་ཇས་ཀྱི་ཉེ་བར་སྐྱད་པ་ལ་
སོགས་པ་སྐྱབ་པ་དང་། སྒྲོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མ་དག་པ། སྒྲོང་དུ་མ་དང་། ཆེར་མ་
ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གཉེན་པོར་དེ་ལག་མཐིལ་ལྟར་མཉམ་པ་ལ་སོགས་
པ་བསྐྱབས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་མདོར་
བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་པར་ནི་མདོ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏེ། སེམས་ཅན་བཞེས་པ་ལ་
སོགས་པ་མཐོང་ནས་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ལྷ་རིས་དྲུག་གི་ཉེ་བར་སྐྱད་
པ་དང་ཡོངས་སུ་སྒྲོད་པ་བསྐྱབས་པས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྒྲོད་པ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་སོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ལས་བརྒྱུག་པ་སྐྱབ་པ་
དང་། གཞོད་སེམས་ལ་སོགས་པ་ལས་བརྒྱུག་པ་དང་། ལེ་ལོ་ལ་སོགས་པ་ལས་
བརྒྱུག་པ་དང་། སྐྱིབ་པ་ལྟ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་མཐོབ་པ་

ལས་བསྐྱོད་པ་དང་། ཤེས་རབ་འཆམ་པ་ལས་བསྐྱོད་པ་ཉི་མེད་བར་བསྐྱབ་པའི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྤྱད་པས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་དང་།

ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དང་ཉི་མེད་འཇུག་པ་དང་། ཡང་རང་གི་སངས་
རྒྱུ་གི་ཞིང་དུ་སེམས་ཅན་ངེས་པ་དང་། མ་ངེས་པ་དང་། ལོག་པར་ངེས་པ་སྟེ།
ཕྱང་པོ་གསུམ་ལ་གནས་པ་དང་། ངན་སོང་རྣམས་དང་། སྤོང་དུ་མ་དང་། ཆེར་མ་
ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་དང་། ས་འཛིན་ལས་བྱུང་པའི་ས་ཆེན་པོ་དང་། ངའི་བར་
བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། རིགས་བཞི་པོ་རྣམས་ལས་
བསྐྱོད་པ་ཉི་མེད་བར་བསྐྱབས་པས་སོ། །དེ་ལ་དེ་ལས་བསྐྱོད་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཅི་
ནས་ཡུང་བདག་སངས་རྒྱུ་པའི་སངས་རྒྱུ་གི་ཞིང་དེ་ན་ཆུང་དུ་ན་རིགས་
བཞིའི་སྒྲ་ཡང་མི་སྤྱད་པ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ནི་རིགས་ཀྱི་དོན་
བཀག་པའི་བྱིར་ན་བྲམ་ཟེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྒྲ་ཅམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པར་བསྟན་པ་དང་། སེམས་ཅན་རབ་དང་། འབྲིང་དང་། ཐ་མ་དང་། ཁ་
དོག་བཟང་པོ་དང་། ཁ་དོག་ངན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བདག་པོ་ལས་མ་
གཏོགས་པའི་བདག་པོ་དང་།

བླན་པ་ཉི་མེད་གཞག་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ཐ་
དད་པ་དང་། རྒྱུ་ཉི་མེད་པ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་གནས་གསུམ་པོ་དང་། མདོན་པར་
ཤེས་པ་དང་བཅའ་བ་དང་། བཤང་གཅི་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པ་དང་། འོད་དང་མི་
ལྷན་པ་དང་། ཉིན་མོ་དང་། མཚན་མོ་དང་། རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཆེ་མུང་བ་

དང་། སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཆན་སྲུང་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་བལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་
ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་པར་བྱས་པའི་དགེ་བའི་ཅ་བ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། ཁམས་
མི་མཉམ་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་ནད་རྣམས་ལས་བསྐྱོག་པ་ཉི་བར་བསྐྱབས་
པས་སོ། །

དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ལྷུང་དང་། མཁྱིས་པ་དང་། བད་ཀན་དང་
འདུས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་ནད་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དག་ལ་གོ་རིམས་
བཞིན་དུ་བསལ་བ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མ་བྱུན་པའི་རྒྱུ་ཉི་བར་སྐྱབ་པ་
གང་ཡིན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཐེག་
པ་ལ་མོས་པ་དང་། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ལས་བསྐྱོག་ནས་རི་ལྟར་སྤྱོད་པར་
རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སྤྱན་སྲུང་ཆོགས་པའི་རྣམ་པ་དེ་དང་དེ་དག་
བསྐྱབས་པས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅིང་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ཉི་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཆེ་དང་། འོད་དང་། དགེ་སྦྲོང་གི་
དགེ་འདུན་ཆད་ཡོད་པ་ལས་བསྐྱོག་པས། དེ་དག་ཆད་མེད་པར་གྱུར་པས་ན་
བདག་ཉིད་མངོན་པར་འཆང་རྒྱ་བར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་།

གཞུང་གི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རི་སྟེད་བཟུང་བ་དེ་སྟེད་
ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཞིང་གཅིག་དུ་གྱུར་པ་ནི་དེ་སྒྲོན་མེད་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བ་ཐོབ་པར་
བྱེད་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་མཁའ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རྣམས་ལ་
འཁོར་བ་དང་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་

ཡིད་ལ་བྱེད་པས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་དང་ཡང་ཉི་བར་གྱུར་པ་ཉིད་དང་། སྤིང་མོ་གཏུག་པ་ལྟ་བུ་སྤྲོ་སྤྲོ་
 བྱར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྤྲུངས་པར་ཁས་སྤངས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་
 རྒྱས་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་དང་།
 འཁོར་རྣམས་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྤྲུངས་པ་ཐོབ་
 བར་ཡིད་ཆེས་པས་དབང་དུ་གྱུར་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
 རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ཐབས་ལ་མཁས་པ་བརྗོད་པར་བྱཏོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག །

ཡུལ་དང་སྦྱོར་བ་ཅན་དེ་ནི། །ཅི་ཞིག་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ། །

ཞེས་འབྲེལ་ཏོ། །དེ་ལ་ཐབས་མཁས་པའི་ཡུལ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
 པོས་ཇི་ལྟར་སྦྱོང་བ་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པར་བྱེད་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་
 ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པ་དང་། དེ་ལ་སྦྱོམས་
 བར་འདུག་པའི་སྒྲོམ་པ་ཞུགས་པས་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཡུལ་ཉི་བར་བཀོད་
 པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་རོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྦྱོར་བ་ནི། རབ་
 འབྱོར་གང་གི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་
 པའི་སྦྱོང་བ་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཡོངས་སུ་འདྲིས་
 བར་བསྒྲོམ་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་
 གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་རོ། །ཡང་ཐབས་ནི་རྣམ་པ་བཅུར་འགྱུར་བས་དེའི་

བྱིར།

དག་རྒྱལ་ལས་ནི་འདས་པ་དང་། །མི་གནས་རི་བཞིན་ཤུགས་དང་
ནི། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་མཚན་ཉིད་དང་། །མ་ཆགས་པ་དང་མི་
དམིགས་དང་། །མཚན་མ་སྟོན་ལམ་ཟད་པ་དང་། །དེ་ཡི་རྟགས་དང་
ཚད་མེད་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྣམ་པ་བཟུ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་
བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་སྐྱུ་ཅལ་མ་ལུས་པ་ལ་བྱང་བ་ཞིག་
འབྲོག་དགོན་པར་ཆས་པའི་དབེས་ཡོངས་སུ་བབྱང་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་
བྱིར་ཚོལ་བའི་ཆོས་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཤེས་པར་
བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མི་གནས་པ་གནས་པའི་ཐབས་ལ་
མཁས་པ་ནི་འདབ་ཆགས་བྱ་བར་སྒྲུང་ལ་རྒྱ་ཞིང་ས་ལ་མི་ལྷུང་བའི་དབེས་མི་
གནས་པར་གནས་པའི་ཐབས་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །སྟོན་ལམ་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་ཡང་
སྐྱེས་བུ་འཕོང་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་ཤིང་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་མདའ་བརྒྱད་མར་
འཕངས་པའི་དབེས་སྟོན་ལམ་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་ཐབས་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཤེས་
པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཡོངས་སུ་མ་བཅད་པའི་བསམ་བསམ་འདི་ལྟར་དཀའ་བའི་གནས་ལ་སྦྱོར་བ་ན་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐབས་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་

ནོ། །མ་ཆགས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་ཡང་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་
འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པར་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལས་
ཡོངས་སུ་མ་ཉམས་ཤིང་མངོན་པར་འཕེལ་བར་བརྗོད་པས་རོ་མུང་བ་མེད་པའི་
ཐབས་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

མི་དམིགས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་ཡང་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་
གྱིས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་སྒྲོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་པས་མི་དམིགས་
པའི་ཐབས་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མཆན་མ་
མེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་ཡང་མཆན་མ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་
པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་སྒྲོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་པས་མཆན་མ་མེད་པའི་
ཐབས་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་པ་མེད་པའི་
ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་ཡང་སྟོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་
སྒྲོ་སྒྲོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་པས་སྟོན་པ་མེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་
པ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་
པ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་ལ་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་ཡོད་པའི་དོན་ནོ། །

དེ་ལྟར་སྟོད་པ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པར་ལུང་བ་དང་ཁམས་གསུམ་
པ་དང་ལྟན་ཅིག་གནས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིར་མི་ལྟོག་
པའི་ཉགས་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་གཞན་གྱིས་ངེས་པ་ན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
ཉགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པར་ལུང་སྟོན་པ་དང་ལུང་མི་སྟོན་པས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་

བ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བརྒྱུད་བས་ཐབས་ནི་དེའི་རྟགས་སུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་
 གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་ཆད་མེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་གང་
 རྣམ་པ་དེ་ལྟར་ལན་ལྟོན་པ་དེ་དག་ནི་མི་འཕྲོགས་པ་ཉིད་གྱིས་ཐབས་ཀྱི་ཆད་མེད་
 བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྣམ་པ་དང་། བཅས་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་བཅས་པ་དང་།
 སན་ཡོན་དང་བཅས་པ་དང་། བར་ཆད་དང་བཅས་པ་དང་། ཡུལ་དང་བཅས་པ་
 དང་། བྱེད་པར་དང་བཅས་པ་དང་། བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་དང་
 བཅས་པ་དང་། འཇུག་པ་དང་བཅས་དང་། ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པ་དང་བཅས་པ་དང་།
 རྟེན་དང་བཅས་པ་དང་། ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཡན་ལག་དང་
 བཅས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་བཅས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཛོན་
 པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡུལ་ནི་ཤེས་པའི་མཆོན་
 ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཇུག་པ་ནི་ཐར་པའི་ཆ་
 དང་མཐུན་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ཏེ་དེ་
 རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །

རྟེན་ནི་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་ནོ། །ཡན་ལག་
 ནི་འཁོར་བ་དང་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །ཉེ་བའི་ཡན་ལག་ནི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ལྷག་མ་ནི་གོ་བར་སྦྱ་བས་རྣམ་པར་མི་
 བྱའོ། །ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཛོན་པར་

རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ལ་བྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་
གསུམ་ནི་རྣམ་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་སོ་སོར་ངེས་པར་
རི་སྐད་བཤད་པས་སོ། །

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ནི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པའི་
ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བྱད་པར་རོ། །ཡང་ན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་
ཉིད་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ནི་མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོས་རྣམ་པར་གནས་
པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ།
རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བྱད་པར་
གཞན་ཡིན་ནོ། །དེ་དེ་ལྟར་བྱས་ན།

རྣམ་པར་སྒྲུབ་པ་དང་བཅས་པ། །ཡོན་ཏན་སྒྲོན་ནི་མཚན་ཉིད་
བཅས། །ཐར་དང་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། །སྒྲོབ་པ་སྒྱུར་མི་ལྷོག་
པའི་ཚོགས། །སྤྱིད་དང་ཞི་བ་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཞིང་དག་སྦྲུང་མེད་
པ་ནི། །རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་རྫོགས་པ་སྟེ། །འདི་ནི་ཐབས་མཁས་
བཅས་པ་ཡིན། །

ཞེས་གང་བརྗོད་པ་དེ་ནི་འདིར་བཤད་ཟིན་པའི་འབྲེལ་བས་ཡིན་པར་བལྟ་
བར་བྱའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་
པར་རྫོགས་པའི་རྒྱན་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་

བའི་སྐབས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ལེ་འུ་སྟེ་བཞི་བའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་བཤད་ཟེན་རྟོ། །

སྐབས་ལྔ་པའི་ཉི་མེད་སྒྲུང་བ།

ད་ནི་ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་གང་
གིས་འདི་མཆོན་པར་འགྱུར་བ་འདིའི་རྟགས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ་དེའང་རྣམ་
པ་བརྩུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར།

མི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། མི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་ལ་སོགས། ཅེ་
མོར་བྱིན་པའི་སྦྱོར་བའི་རྟགས། རྣམ་པ་བརྩུ་གཉིས་དག་ཏུ་འདོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྟགས་དང་པོ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ། །རབ་འབྱོར་
གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མི་ལམ་གྱི་ནང་ན་འང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་
ལམ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་བརྒྱན་དང་། གཟུགས་བརྒྱན་
དང་། སྒྲིག་རྒྱ་དང་། སྦྱལ་བ་དང་། སྦྱུ་མ་དང་། རི་ཟའི་ཁྱོང་ཁྱེར་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་དུ་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟ་ཞིང་མངོན་དུ་མི་བྱེད་ན་འདི་ནི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཅེ་མོ་
ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །

དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་འབྱོར་གྱི་ཆོས་སྒྲོམ་པའི་ཅེ་མོ་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་
ནི་མི་ལམ་གྱི་ནང་ན་ཡང་འདིའི་རྣམས་འབྱོར་དང་ལྟག་མཐོང་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་
སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་སྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་

ནོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་འདི་ས་དང་ཁམས་གསུམ་པ་དག་ལ་
འདོད་པ་དང་པན་ཡིན་གྱི་སེམས་མི་བསྐྱེད་པར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །གསུམ་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཁོར་ཆེན་པོས་བསྐྱོར་བ་
མཐོང་ཞིང་། དེ་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཐོབ་པ་ཞེས་
བྱ་བར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་གྱི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་ནུམ་བར་འབྲུལ་པ་
མཐོང་བ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི་ཡང་དེ་ཉིད་འཇིག་པའི་གནས་
ཐམས་ཅད་ལ་ཁམས་གསུམ་པ་མི་ལམ་དང་འབྲ་བར་ཆོས་སྟོན་པ་ཉི་བར་བསྐྱབ་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དྲུག་པ་ནི་ཡང་དེ་ཉིད་
སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ནས་རང་གི་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་དུ་
ངན་སོང་སྤང་བ་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཅེ་མོའི་མངོན་
པར་རྟོགས་པ་ལ་འཁོར་བའི་མི་ལམ་དང་མི་ལམ་གྱི་མཐའ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་
གཉིས་སུ་མེད་དེ་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ནི་དོན་ཏོ། །གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པ་ནི་ལྷུ་མ་པོར་
དགོངས་པས་གཉིས་སུ་བྱར་མི་རུས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །

བདུན་པ་ནི་མི་ལམ་དང་སངས་པའི་གནས་སྐབས་དག་ཏུ་གྲོང་ཁྱེར་ལ་
སོགས་པ་ཆོག་པ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་བདེན་པའི་བྱིན་གྱི་བརྒྱབས་བྱུབ་པས་ཕྱིར་
མི་ལྟོག་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་བྱུབ་པས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་
ཀྱི་ཆོས་སྤང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་བསགས་པ་ཉིད་དང་། བར་དང་བཅས་པ་དང་

བར་མེད་པར་གྲུབ་པས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་
པར་སྒྲིན་པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བརྒྱད་པ་ནི་ཡང་མི་མ་ཡིན་པས་བྱེན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་རྣམས་ལ་བྱིར་མི་
ལྟོག་པའི་བདེན་པའི་བྱེན་གྱི་བརྒྱབས་གྲུབ་པས་དེ་འགྲོ་བ་དང་། བདུད་ཀྱི་བྱེན་
གྱི་བརྒྱབས་ཀྱིས་སོང་བ་ན་རང་ཉིད་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་སྤྲེས་པས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་གཞན་ལ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཅིའི་
བྱིར་ཞེ་ན། ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་དང་། ཡང་
བདུད་ཀྱིས་དེའི་མིང་དང་རིགས་ལ་སོགས་པ་འབྲེལ་བ་རྣམས་མང་པོ་བསྟན་པ་
ལ་སྤྲོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་མ་རྟོགས་པ་དང་། ཡང་བདུད་ཀྱིས་རང་གིས་བཏགས་
པའི་མིང་ལ་སོགས་པས་སྤྲོ་བ་ཉི་ལྔ་བར་བསྟན་པ་ལ་བདག་གིར་བྱེད་པ་དང་། ཅ་
བའི་ལྷུང་བ་བཞི་དང་མཆོམས་མེད་པ་ལྔ་པས་ཀྱང་མིང་ཉི་ལྔ་བར་བསྟན་པས་མངོན་
པར་རྫོམ་པ་ཆེས་ལྷི་བ་ཉིད་དང་། ཡང་བདུད་ཀྱིས་དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཉི་ལྔ་
སྟོན་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དབེན་
པ་རྗེས་སུ་གནང་བ་ཞེས་བྱ་བས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དགུ་པ་ནི་ལྟག་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་སྤང་བ་དང་། རང་གི་དོན་ལ་
སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་རྗེས་སུ་བཅོན་པ་ནི་རང་ཉིད་མངོན་པར་ཤེས་པས་པ་
རོལ་གཞོན་པ་ཉིད་དང་། དེ་རྣམས་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་
པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་བརྟེན་པར་
བྱ་བ་ཉིད་དང་། དེ་རྣམས་དགེ་བའི་ཆོས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་དུ་ཤེས་པར་

འདོད་པའི་དོན་གྱིས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་
སོགས་པའི་དགོངས་པའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བརྩུ་བ་ནི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདོད་པས་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལས་བསྐྱབ་པར་བྱ་
བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །བརྩུ་གཅིག་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཆགས་
པ་མེད་པའི་དོན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པས། གཟུང་བ་དང་འཇོག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་
པའི་ཆགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་དང་། གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བར་
ཆད་མེད་པའི་ལམ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དག་དབེན་པ་དང་སྟོང་པའི་
མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་
མཆོན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། དེ་ལྟ་ན་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་
བྱང་བ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། རབ་འབྱོར་འདི་རི་སྟམ་དུ་སེམས།
སེམས་ཅན་རྣམས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་བདག་དང་བདག་གི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྦྱོད་དམ་
ཞེས་བྱ་བས་དེ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བརྩུ་གཉིས་པ་
ནི་དེ་ལྟར་སྦྱོད་པ་ནི་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་པར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་དང་
ཉེ་བར་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་
གང་གིས་མཆོན་པར་འགྱུར་བའི་ཉགས་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། །

ད་ནི་དེའི་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེས།

འཇམ་བུའི་གླིང་གི་སྒྲེ་བོ་སྟེད། །སངས་རྒྱས་མཆོད་པའི་དགོངས་

སོགས། །རྣམ་མང་དུ་ནི་དབེར་མཛད་ནས། །རྣམ་འཕེལ་བརྩུ་བྱས།
བདག་ཉིད་དོ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་དང་པོ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།
འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་གྱི་གངས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་རིམ་གྱིས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མཆོད་པ་བྱས་ཏེ་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྡོ་བར་བྱེད་པ་བས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་
གཞན་དག་ལ་སྟོན་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་དང་མ་བུལ་བ་དེ་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་བ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣེ་སྟེད་པ་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་རབ་ཏུ་
བཀོད་པ་ནས། དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྡོ་བར་བྱེད་པའི་བར་བས་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཆེས་
མང་དུ་འཕེལ་བ་ཉིད་དང་། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་འོག་ཏུ་
བྱམས་པ་དང་། སྟོང་རྩེ་དང་། དགའ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་
པས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཞིག་གིས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་རྟེན་མ་སྟོང་བ་
ཞིག་རྟེན་པ་ལས་ཡང་སྟོར་བར་གྱུར་པའི་དབེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
ལ་གཅིག་ཏུ་གཏོད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཉིད་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དེ་དག་དང་མ་བུལ་བ་ཉིད་མེད་པར་ཐལ་བར་

འགྱུར་བ་དང་། གཤམ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་མ་བུལ་བ་
ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྟམས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་འཕེལ་བ་
དང་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་པ་བཀག་པས་མི་འབྲལ་བ་ཉིད་དུ་བསྐྱབས་པས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོན་པ་ན་འཕེལ་བའམ་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་པ་
མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྟམས་ཏེ། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་སྟེ། རབ་
འབྱོར་བཟོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་ནི་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ཡེ་
ཤེས་ཆེན་པོ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བ་
དེ་ནི་གནས་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་བར་དུ་དེ་
ལ་གཞོལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེ་བའི་སྤྲད་དུ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་པར་འགྱུར་རམ་ཅི་ལགས། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྟམས་ཏེ། རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཉི་
བར་མི་དམིགས་པ་དང་། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྟོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔལ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་
ན། ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ལ་ནི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྟ་བུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པ་རྣམས་དག་
བའི་ཙ་བ་དན་ངོན་དང་ལྡན་པ་བཀག་པས་དེ་ལ་སློབ་པའི་བསོད་ནམས་མང་པོ་
ཉི་བར་དགོད་པའི་ངོན་དང་འཇམ་བུའི་སྤྱིར་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་དག་བ་བརྩའི་
ལས་ཀྱི་ལམ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
ཐོབ་པ་བས་ཆོས་འདི་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པ་དང་ལྡན་པ་བསོད་ནམས་ཆེས་
མང་དུ་འཕེལ་བ་ཉིད་དང་། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་འཛིག་རྟོན་ཐམས་ཅད་ན་ཉན་
ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་ཐམས་
ཅད་ཟིལ་གྱིས་མཛན་ཏེ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དུག་པ་ནི་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལ་ལྟའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཉི་བར་འདོད་པར་
སེམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་གྱི་གཞོད་པ་བྱས་པ་རྣམས་དང་ཁམས་མི་
མཉམ་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་ནད་ལ་སོགས་པ་བཀག་པ་ཉིད་གྱིས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བདུན་པ་ནི་སློབ་པའི་དུས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཉན་
ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སར་ལྷུང་བ་དང་། ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཁོང་བྱ་བ་ལས་གང་ཡང་བྱུང་བ་ཞིག་ཐོབ་
པར་འགྱུར་བ་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་བདུད་
རྣམས་ཐེ་ཆོམ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་དེ་རྣམས་ཐུང་ན་གྱི་བྱག་རྩས་བྱག་པར་

འགྱུར་བ་དང་། ཡང་དེ་རྣམས་སྐར་མདའ་ལྟར་བ་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་
དང་། ཀུན་དགའ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་དུ་བདུད་སྟེག་ཅན་
ཐོ་འཆམས་པའི་བསམ་པས་འོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ།

སྟོན་གྱི་ཆེ་རབས་སུ་ཆོས་འདི་ལ་ལྟག་པར་མ་མོས་པ་དང་། དེ་ལ་ཐེ་ཆོམ་
ཟ་བར་གྱུར་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་བུལ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་རྒྱང་
ཕན་པ་ལ་སོགས་པ་དམ་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། དེའི་
བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ཐོས་
པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་གཞན་ལ་བརྟན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་འདི་
གང་ཟག་གཞན་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་འཐབ་ཅིང་མཆོང་འབྱུ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་།
ལུང་མ་བསྟན་པ་ལུང་བསྟན་པ་ལ་གཞོད་པར་སེམས་པ་དང་ལྟན་པ་ལ་ནི་བདུད་
ཀྱིས་སྒྲགས་རྟེན་པར་འགྱུར་བས་དེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡོངས་
སུ་མི་གཏོང་ན་དེ་སྟེད་ཀྱི་བསྐྱུལ་པར་དཔྱུལ་བར་གནས་པར་གོ་ཆ་བགོ་བར་
ཁས་སྒྲང་བ་ཉིད་དང་། སྒར་བསྟན་པའི་ལྟར་བ་སྟོམ་པ་དང་ལྟན་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་སྒྲིབ་
པ་དེ་ལས་ལྟར་བ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བརྒྱད་པ་ནི་སྟོན་པ་ལ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་མཆུངས་པ་རྣམས་ལ་
གནས་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་བསྐྱབ་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། རང་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་
དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དང་། གཟུགས་ནི་གཟུགས་
ཀྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བྱང་ཆུབ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་

གྲིས་བསྐྱབ་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཉི་པར་དགོད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །

དགུ་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཅི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་གཟུགས་བས་པར་བགྱི་བའི་སྤྲད་དུ་སློབ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
དུ་སློབ་པ་ལགས་སམ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་
བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག་ལ་དེ་དག་གི་དབང་གིས་
སྐྱེ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་ཐབས་མཁས་པ་འདི་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་
བས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བསྐྱབ་པ་བརྗོད་པས་བསྐྱབ་པ་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་བྱད་
པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་
དག་པའི་ཕྱིར་དེ་མི་འཐད་པ་དང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་
པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སློབ་པ་གང་
ཡིན་པ་འཐད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བརྩ་པ་ནི། གསེར་ས་ལེ་སྒྲུལ་འབྱུང་བའི་གནས་ཅུང་བའི་དཔེས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མངོན་པར་འཕེལ་བ་ཐོབ་པར་ཅུང་
བ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བརྩ་
གཅིག་པ་ནི། འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་བའི་ལས་ཡང་དག་པར་
སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཅུང་བའི་དཔེས་ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་
འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པ་རྟེན་པ་ནི་ཆེས་ཅུང་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་
པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བརྩ་གཉིས་པ་ནི། ཡང་པ་རོལ་དུ་བྱིན་

བ་དྲུག་གིས་མི་མ་སྤྲོད་པའི་སྤྱོད་གས་ཀྱི་སེམས་མི་སྤྱོད་བ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །

བརྟུ་གསུམ་པ་ནི། ཡང་གསུགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་མི་
སྤྱོད་པ་དང་། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་
ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བརྟུ་བཞི་པ་ནི། འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བའི་དཔེས། ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ཉིད་དུ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཙོ་ལྷ་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྤོབ་པ་ནི་
སྤྲོད་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དེ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སུ་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེ་
ན། དེའི་བྱིར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲོད་སུམ་ཆོགས་པ་ནི་ཤེས་པ་
དང་། མཐོང་བས་རྣམ་པར་བལྟས་ནས་འདའ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།

རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཤེས་པ་བསལ་བའི་དོན་དུ་མཐོང་བ་ཞེས་སྒྲོས་པ་ཡིན་
ལ། འབྲུལ་པའི་མཐོང་བ་བསལ་བའི་དོན་དུ་ཤེས་པ་ཞེས་སྒྲོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་
པ་དང་མཐོང་བའི་ཆོག་གིས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དག་ལ་ནི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་
ཏོ། །ཡང་རྒྱ་ཅི་ཞེག་གི་བྱིར་དེ་ལ་འདིའི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་བཀག་ཅེ་ན། རྒྱན་ཏུ་
ཞུགས་པ་ནས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཤེས་པ་དང་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་

ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་གཙོ་བོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །འདའ་བར་བྱ་བ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པའོ། །རྣམ་པར་འཕེལ་བ་བཅུ་དྲུག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡང་འདི་སྐམ་དུ་འདི་ནི་ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྟམས་ཏེ། དེའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཀག་པ་ལ་སློབ་པ་རྗེས་སུ་གནང་བས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉི་བར་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་དེ་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དེ་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ན་རྗེ་ལྟར་འདིའི་ངེས་པར་བསྟན་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པ་བརྟོག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན།

ཀྱན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་སྒྲ་མེད་པ། །སེམས་ཅན་དོན་ཡོངས་མི་གཏོང་བ། །བསྟན་པ་ཞེས་ནི་མངོན་པར་བརྟོག་པ། །

ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་རེ་ཞེག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་ལ་སྦྱོད་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐེག་གིས་གཞོན་ན། སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་པས་ལྟ་ཅི་སློབ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་དག་ནི་འདོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ངེས་པར་བསྟན་པའི་

གནས་སྐབས་ཐོབ་པ་ནི་རྟེན་དཀའ་བར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་
 དང་། མེ་ཉོག་མན་དར་བ་ཉི་བར་གཏོར་བ་དང་། མངོན་དུ་སྤྱོད་པ་ཉི་གཏོར་བ་
 དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གཏོར་བ་ལས་མཆོད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཡོངས་སུ་
 བསྟེན་བ་བསྟན་པའི་ཆོག་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་
 དང་། རང་བྱུང་གི་ཆོས་རྣམས་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པར་བསྟེན་བ་དེ་བཤད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཇི་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོར་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་
 ཉོག་པ་དང་ལྟན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བྱུང་ན་ལས་འདའ་བར་ལྟར་བ་སྤང་བའི་
 ཕྱིར། ལྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་པའི་བསམ་བས་སེམས་ཅན་མ་བཞུལ་
 བ་བསྐྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཇི་ལྟར་སྤྱིད་པར་རྣམ་པར་
 ཉོག་པ་རྣམ་པ་བཞིའི་གཉེན་པོར་མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་དག་གི་ཉོག་པ་པོ་
 རྣམ་པ་བཞི་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ལ་
 ཞུགས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་
 པ་བཞི་པོ་དེ་བསྟན་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ད་ནི་ཉིང་ངེ་འཇིན་རྣམས་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས།

སྤྱིང་བཞི་པ་དང་སྤྱོད་དག་དང་། །སྤྱོད་གཉིས་གསུམ་དག་དཔེར་
 མངོན་ནས། །བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །ཉིང་འཇིན་ཡོངས་

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་འདུག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་མཐའ་དག་ལ་བརྟེན་པ་ནི་གཉིས་
དང་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམ་པ་
དེ་ལྟ་བུ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཞིང་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བ་ངེས་པར་སྐྱོར་བས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཕྱོག་པའི་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་
རིའི་བྱ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བཅུམས་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ལ་སྐྱོད་པས་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཆང་རྒྱའི་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
གྱིས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཀག་པས་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །ཡང་རྒྱ་ཅི་ཞིག་གིས་ན་འདི་དག་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བརྟེན་ཅི་ན།
གང་གི་བྱིར་ཡུལ་རྗེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དག་ནི་ལོག་པའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ཡིན་པས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འཇིན་པའི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་པ་ངེས་ན།

སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་འཕགས་དབྱེ་བས། །སེམས་ཅན་རྣམས་དང་ཉགས་ཡོད་
པར། །རྣམ་རྟོག་འཇིན་པ་དག་ཏུ་འདོད། །དེ་དག་སོ་སོར་དགྲ་བདག་
ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་སྐྱེས་བྱ་
རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། གྱེ་མ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་
སྤྱོད་པོ་ལ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་
ཀྱི་བར་དུ་དབེན་པའི་བྱིར། དེ་ལ་མི་སྤྲུག་པ་དང་མི་ཞུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་སྤྱིས་བྱ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཀག་པས་གང་ག་སྤངས་པ་ཡིན་
ནོ། །

ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ་སོའི་
སྤྱི་བོས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོའི་
རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་མ་ཁྲབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་དེ་ནི་མོས་པ་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་
པས་སྤྱོད་པོ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་སྤྱིས་བྱ་བ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་སེམས་མི་ཞུམ་པ་དེའི་རྒྱ་
དྲིས་པ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་མཆིས་པའི་སྤྱད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་
ནས་བརྩམས་ཏེ། གང་དུ་སྤྱི་བ་དང་། གནས་པ་དང་། གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་
འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་ཉི་བར་མི་དམིགས་པ་དེ་ལ་སྤྱི་ཞིག་གནས་པར་འགྱུར་
བའམ།

གནས་ནས་ཀྱང་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་
པར་རྟོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བས་
འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་བཀག་པས་གང་ག་སྤངས་པ་ཡིན་
ནོ། །འཕགས་པ་ལ་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དག་སྤོང་དག་མཆོན་མོ་འདས་

ནས་ནང་པར་གྱི་དུས་སྤྱད་ས་སྟོན་ཆགས་ཅེ་སྤྱད་སྤྱད་འབྱེན་པའི་སྤྱོད་ས་སོ་
 ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་སྤྱད་ཅི་དགས་གྱི་རྒྱལ་པོ་མེད་གོ་
 ཡན་ལག་མ་སྤྱད་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་
 འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་མ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་རོ་
 ཞེ་ན། དེའི་ཆོག་དེ་ནི་ཐ་སྙད་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་སྙིང་པོ་
 མེད་དོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་འདི་དག་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བརྗོད་ཅེ་ན། གང་གི་
 ཕྱིར།

གལ་ཏེ་གཟུང་དོན་དེ་བཞིན་མེད། །དེ་དག་གང་གི་འཛིན་པར་
 འདོད། །དེ་ལྟར་དེ་དག་འཛིན་པ་ཡི། །ངོ་བོས་སྟོང་པའི་མཆན་ཉིད་
 དོ། །

དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་བཞི་ཆར་ཡང་རེ་རེ་ཞིང་རྣམ་པ་དགྲུར་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་རྣམ་པ་དགྲུ་པོ་གང་
 ཡིན་ཞེ་ན།

ངོ་བོ་ཉིད་དང་རིགས་དང་ནི། །ལམ་ནི་ཡང་དག་འགྲུབ་པ་དང་། །ཤེས་
 པའི་དམིགས་པ་མ་འཁྱལ་དང་། །མི་མཐུན་སྟོགས་དང་གཉིན་པོ་
 དང་། །རང་གི་རྟོགས་དང་བྱེད་པ་དང་། །དེ་ཡི་ལས་བྱའི་འབྲས་བྱ་
 ལ། །འབྲུག་པའི་སྟོགས་ཀྱི་རྟོན་ཅན་གྱི། །རྣམ་རྟོག་དེ་ནི་རྣམ་དགྲུར་
 འདོད། །

ཅས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། རབ་

འབྲོར་འདི་རི་སྐྱམ་དུ་སེམས། སྐྱམ་ལྟ་བུའི་སེམས་དེ་ཁྱོད་གྱིས་ཡང་དག་པར་
རྗེས་སུ་མཐོང་ངམ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ། རི་ལྟར་ན་དབེན་པས་དབེན་པ་
རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལགས། ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་འཛང་རྒྱ་བ་མི་འཐད་
པ་དང་། རབ་འབྲོར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །

རབ་འབྲོར་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཤིན་དུ་དབེན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནས་བརྒྱུམས་ཏེ། རབ་འབྲོར་གསུང་ཏེ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ནས། རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གྱི་བར་དུ་དབེན་པར་མ་གྱུར་ན། དེ་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་
པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པར་མི་འགྱུར་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གྱི་བར་དུ་མི་
འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་དེའི་
མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ནི་དོན་ཐབ་མོ་ལ་སྟོང་
པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཡང་རྣམ་
མཁའི་དབེས་རིགས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བསལ་བར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་
གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི།
ཡང་སྐྱམ་མའི་སྐྱེས་བུའི་དབེས་སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་བཀག་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དམིགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཡང་མིག་ཡོར་གྱི་དབེས་དམིགས་པའི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མི་མ་སྐྱུན་པའི་
ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱུ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་དབེས། གཉེན་པོ་དང་མི་མ་སྐྱུན་པའི་ཕྱོགས་

ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་
རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། ཡང་དེའི་དབུས་རང་གི་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་བཀག་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཡང་དེའི་སྤྱུལ་པའི་དབུས་སྤྱུལ་པའི་རིགས་
བརྒྱད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་དོན་གྱིས་ན། ཉན་ཐོས་དང་
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་རིང་བ་དང་ཉེ་བར་བཀག་པའི་དོན་གྱིས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
སྤྱུལ་པའི་བྱ་བའི་དབུས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་པའི་དོན་གྱིས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱ་བ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། ཡང་
ཤིང་གི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་དབུས་བྱ་བ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
བསལ་བའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་གཉིས་པ་རི་ལྟར་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་ཞེ་ན།

སྤྱིད་དང་ཞེ་བར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར། །རྟོག་པ་དམན་པ་ཉིད་དང་
ནི། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། །ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཆང་
དང་། །གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་འགོ་བ་དང་། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལོག་པ་
དང་། །ཉི་ཆེ་བ་དང་སྒྲ་ཆོགས་ཉིད། །གནས་དང་འཇུག་ལ་མོངས་པ་
དང་། །རྗེས་སུ་འགོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། །རྣམ་རྟོག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་
འདི། །ཕྱོག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཏེ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་ཡིད་ལ་
འབྱུང་། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འཁོར་བ་དང་སྤྱད་པ་ལས་འདས་པ་
གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཏུ་སྤྱད་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་དམན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
ནི། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། ཉི་མ་དང་ཆུ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་སྤྱིང་བཞེས་
ལས་བྱེད་ཅིང་རྗེས་སུ་འགྲོ་འོ་ཞེས་བྱ་བས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་
ཤེས་རབ་དང་སྤྱིང་རྗེ་དག་གིས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་འཁོར་བ་དང་
སྤྱད་པ་ལས་འདས་པ་གང་ཡང་རུང་བར་མི་སྤྱད་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དང་།

འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་དཔེས་རྟོག་པ་མ་ལུས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཏུ་
ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་
པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཡང་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་བྱེད་མེད་ཀྱི་
དཔེས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཁྲད་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཀྱིས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱབ་པ་མ་ཆང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཡང་གཡུལ་ཏུ་
ཞུགས་པའི་མི་དཔལ་པོའི་དཔེས་སྐྱབ་པའི་ཁྲད་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་
ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་འགྲོ་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་ནི་ཡང་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་དཔེས་རྟོགས་པ་ལ་
རང་དབང་ཏུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལོག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཡང་ཆུ་སྐྱང་སྤྲོ་མོ་རྣམས་གསྐྱའི་
ཆུ་དང་སྟན་ཅིག་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་འགྲོ་བའི་དཔེས་དེད་དཔོན་གྱི་གཙོ་བོ་དང་
སྟན་ཅིག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཆུ་ལ་གྱིས་བྱིར་མི་ལྟོག་པར་འགྲོ་བ་ནི་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་
འགྲོ་བ་མེད་པའི་བྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལས་

ཡོངས་སུ་མ་ཉམས་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཉི་ཆེ་བ་བྱེད་པའི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། སྤྱི་མཁའ་ལྷན་གྱིས་ལྷན་པ་དང་གཡོན་པའི་དཔེས་ཉི་ཆེ་བ་
 མ་ཡིན་པ་དང་ཉི་ཆེ་བའི་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྟོགས་པ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། ཡང་ཆུ་སྐྱང་སྤྲོ་མོ་དང་ཆུ་སྐྱང་
 ཆེན་པོའི་ཆུ་རྣམས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་བྱིན་ན་རོ་གཅིག་པར་གྱུར་པའི་དཔེས་པ་
 རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལྟ་དེའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་
 གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གནས་པ་དང་འཇུག་པ་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་ནི། ཡང་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་གནས་པ་དང་འགོ་བའི་དཔེས། པ་རོལ་ཏུ་
 བྱིན་པའི་ལྟ་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་པ་དང་འགོ་བ་དག་དེའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཤེས་
 པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེས་ལ་འགོ་བའི་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་ནི། ཡང་དེ་ཉིད་དབྱུང་གི་ཆོགས་ཀྱི་མདུན་དུ་འགོ་བའི་དཔེས། དེའི་རྗེས་
 སུ་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཤམ་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་མོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་
 བྱིར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་མེད་པར་བརྟན་པ་དང་། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆོ། འདི་
 ལྷན་དུ་ཀྱེ་མ་འཛིག་རྟོག་གནས་པ་འདི་ནི་སེམས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ་ཞེས་
 བྱ་བ་ནས་བརྟན་པ་ཉི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་མ་ཞུགས་པར་རྣམ་པ་
 གཞན་གྱིས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་མི་རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་།

དོན་གྱི་དབང་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བས་དེ་སྤངས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་ཉིད་མེད་པས་གཅིག་གཅོ་ཐོར་
གྱུར་པ་མེད་པར་བརྟན་པ་དང་།

ལུས་ཐ་དད་པ་རྣམས་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ཀྱི་བྱང་དུ་བྱིན་པའི་དཔེས་ལྟ་པོ་
རྣམས་དང་དེ་ཡང་མདོག་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེར་གྱུར་པ་གཅོ་ཐོར་འཐད་པས་དེ་
སྤངས་པ་དང་། ཡང་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ཀྱི་དཔེ་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱེད་
པའི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ལ་བྱང་པར་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་མེད་པའི་བྱིར་དེ་གཅོ་
ཐོར་གྱུར་པ་མེད་པར་བརྟན་པ་སྟེ། དོན་གྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ལ་བྱང་པར་རབ་ཏུ་
ཞུགས་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་དམ་པ་རྟོགས་པ་ལ་བྱང་པར་བྱི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དང་། འདིག་རྟོག་གྱི་ཐ་སྙད་དང་
བརྟ་ཅམ་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྟམས་ཏེ། བྱད་མེད་རིན་པོ་ཆའི་དཔེས་དག་
པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཟུང་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གང་ན་བ་དེར་
མི་གནས་པའི་རྩྭ་ལ་གྱིས་གནས་པར་འགྱུར་པའི་བསམ་པས་མཆོག་ཉིད་ཡིན་
པར་འཐད་པའི་ལན་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་འདྲིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་
པ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ཞིང་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་དགྱུར་འགྱུར་བ་བརྟོག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རེ་
ཞིག །

འདྲིན་པ་དང་ནི་འདྲོར་བ་དང་། །ཡིད་ལ་བྱེད་དང་ཁམས་རྣམས་
ནི། །གསུམ་པ་ཉི་བར་འབྲེལ་བ་དང་། །གནས་དང་མདོན་པར་ཞེན་པ་
དང་། །ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོར་བཏགས་པ་དང་། །ཆགས་པ་དང་ནི་

གཉེན་པོ་དང་། །རི་ལྷོང་འདོད་བཞིན་འགྲོ་ཉམས་ལ། །འཛིན་པ་དང་
པོར་ཞེས་པར་བྱ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ལ་འཛིན་པ་དང་འདོར་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཅི་ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཆོས་གང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
དང་། གཏོང་བར་བགྱིད་པ་ལགས་སམ་ཞེས་བྱ་བ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་བྱིར་ན་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བ་བཏང་
བ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་དང་།
པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་
ཐོབ་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བར་གང་གསུངས་པ་དང་། རབ་འབྱོར་གང་གི་
ཆེ་གཟུགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། དེའི་ཆེ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམ་པར་འཕེལ་ཞིང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་རྗེས་སུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་འཐད་པའི་ལན་
གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁམས་གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་འབྲེལ་པའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེས་བྱ་བས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་
ཁམས་གསུམ་དང་མ་འབྲེལ་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གནས་
པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་

བར་ལ་མི་གནས་པར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་
པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅིའི་སྤང་དུ་ཞེས་བྱ་བས་མངོན་པར་
ཞེན་པ་མེད་པ་ནི་དེ་ལ་མི་གནས་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དངོས་པོ་བརྟགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་
ཆེན་པོ་འདི་སྤྲུལ་དུ་གང་དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅུམས་ཏེ། དེ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་ཀྱང་འདོགས་པར་
མི་མཛད་ན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ནི་རྫོང་པ་དང་བརྫོང་པར་བྱ་བར་བཏགས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་
བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཆོས་འགའ་ཞིག་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་མེད་ཅེ་ན། གང་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
ཏེ། དེ་ལྟར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤྱོད་པ་རིང་དུ་བྱེད་ཅིང་ཉམས་པར་གསུངས་པས་
མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་གཙོ་བོར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །

ཆགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དབའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་བྱིན་པ་ལ་
སོགས་པའི་སྤྱོད་འདི་དག་མ་མཆིས་པར་འགྱུར་བ་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རབ་
འབྱོར་གང་གི་ཆེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་
མེད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉེན་པོའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ནི་གཉེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་དང་དེའི་དམིགས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དེ་དང་མ་བྲལ་བ་ཉིད་ནས།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་རྣམས་དེ་དང་མ་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ཉམས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་དམིགས་པར་བྱ་བ་དང་དམིགས་པ་པོ་དག་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལམ། འདི་ནི་གཟུགས་སོ། །འདིའི་གཟུགས་སོ་ཞེས་མངོན་པར་ཆགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་འགྲོ་བའི་དཔེས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་དུ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་གཞན་གྱི་དབང་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ད་ནི་འཇིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་དགྲུ་པོ་གཉིས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན།

ཆེད་བཞིན་ངེས་པར་མི་འབྱུང་དང་། །ལམ་དང་ལམ་མིན་ངེས་འཇིན་དང་། །འགག་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་བ་དང་། །དངོས་པོ་ལྡན་དང་མི་ལྡན་དང་། །གནས་དང་རིགས་ནི་འཇིན་པ་དང་། །དོན་དུ་གཉེར་དང་རྒྱ་མེད་དང་། །བྱིར་ཕྱོལ་བ་ནི་དམིགས་པ་དང་། །འཇིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གཞན་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་དཔེས་དེ་རྣམས་རྣམ་པ་

ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་མཉམ་པར་འགོ་བའི་དོན་དུ་དེའི་གཞན་གྱི་
དབང་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ངེས་པར་འཛིན་
པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་
ཉིད་ཀྱི་ལམ་དག་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལམ་ཡིན་པ་
ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྐྱེ་བ་དང་འགག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཆད་མར་བྱས་ནས་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་དོན་ཆེན་པོའི་སྦྱང་དུ་ཉེ་བར་གནས་སོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུགས་ཏེ། ཆོས་གང་ཡང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའམ་འགོག་པར་བྱེད་
པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། དེ་ལྟ་ན་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་མི་འཐད་པ་
དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དམིགས་པར་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་
སུ་བསྐྱེད་ཞིང་འཁོར་གསུམ་དུ་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་བསྐྱོམས་པས་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པ་དུག་ལ་མངོན་པར་བརྟོན་པ་དང་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བས་གང་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། དེའི་རྒྱ་
ཡོངས་སུ་ཞུས་པ་སོ་སོར་བསྟན་པ་ནས་བརྒྱུགས་ཏེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་བཀག་པས་མངོན་པར་
བརྟོན་པར་བྱེད་པར་བསྟན་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། ཡང་གཟུགས་
ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་གནས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བརྟོན་

པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དག་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་པོ་རྣམས་ལ་ཅུང་ཟད་མི་
གནས་པའི་འཐད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རིགས་རྣམ་པར་འཛིག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། ཨ་ཟླ་ལ་སོགས་པའི་
འབྲས་བུའི་དབེས་ཆོས་རྣམ་པར་འཛིག་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། རི་སྤྱིད་དུ་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བ་རྗེས་སུ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་
ཕྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མེད་པའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ནི། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ནི་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་གི་རིན་པོ་
ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་དབེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ནི་འཕགས་
པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་འཐད་པས་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །ཕྱིར་ཁོ་ལ་བའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། ཡང་འཕོང་
གི་སློབ་དཔོན་གྱི་དབེས་ཕྱིར་ཁོ་ལ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་ཐུབ་པར་དགའ་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་
པ་དང་། དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་དུ་མི་དམིགས་པ་ལ་སྟོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་
ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་དགོངས་པ་མཛད་པས་
འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་གཉིན་པོ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཟུ་བཞི་སྟེ། ཟུ་དང་པོ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དུག་ལ་

འཇུག་གོ། །གཉིས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྷན་པའི་རྣམ་པར་རིག་
པའོ། །གསུམ་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཞན་གྱི་དེ་ཉིད་དོ། །བཞི་པ་ནི་རྣམ་པ་དེ་དག་
དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱོར་བའོ། །

རིགས་ཉིད་ཡིན་གྱི། རིགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
ཆིག་སྤྱི་མ་དང་སྦྱར་བ་སྟེ། དེ་ཞིག་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
རིགས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གཉིན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་དུས་ཀྱི་རིགས་བཞིན་
ནོ། །རིགས་ཉིད་ཡིན་གྱི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་དཔེར་ན་ཡང་
དག་པར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་རིགས་བཞིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆིག་
སྤྱི་མ་དང་སྦྱར་ཏེ། དེ་ཞིག་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འང་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཡང་དག་པར་རྟོགས་
པའི་དམིགས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་དཔེར་ན་
དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྱོད་པ་འདིས་ལྷག་མ་ཡང་དབག་
པར་བྱའོ། །མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་མི་མ་སྦྱོར་བའི་སྤྱོད་པ་བཤད་ཐིག་ཏོ། །

ཡང་ཅིའི་སྤྱིར་འདི་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་འདོད་ཅེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་
ཐོབ་པའི་དོན་དུ། དེ་ཐོབ་པ་ཡང་རྒྱ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་།

བྱང་ཆུབ་ལ་གཞན་སྟོན་པ་དང་། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་
ཟབ་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ནི་དཀའ་བ་བགྱིད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བརྩམས་ཏེ། མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པའི་དགེ་སློང་དྲུག་སྟོང་ལུང་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་ཡོངས་གཏོད་དང་། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
ཡོངས་སུ་གཏོད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཐོབ་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱ། །བསོད་ནམས་མང་པོའི་མཆན་ཉིད་
དོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྱི་
སེམས་ཅན་རྣམས་སྟེ། བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གི་སྦྱིན་
པ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དཔེར་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ།
རྒྱ་ཆེར་སྐྱད་ཅིག་དང་ཡུད་ཅུང་དང་ཐང་ཅིག་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་
ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱད་ཅིག་ལ་སོགས་པ་སྟོས་པ་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་གང་
ཟག་དབང་པོ་རྣམས་པོ་དང་། འབྲིང་དང་། ཐ་མ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདིར་
སྐྱད་ཅིག་ནི་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
གཅིག་ནི་ཐ་སྟོན་དུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་
པ་བསྟན་པ་དང་། མི་སྒྲུང་བར་གྱུར་པའི་དཔེས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་མཐོང་

བའི་ལམ་གྱིས་ཤེས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལྟར་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ནི་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཡིན་
ནོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན།

དེ་མ་ཟད་དང་མི་སྐྱེ་བའི། །ཡི་ཤེས་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བརྗོད་དེ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །ཡང་ཟད་བ་ཤེས་བ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན་མི་སྐྱེ་བ་
ཤེས་བ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན།

ཟད་མེད་སྐྱེ་མེད་ཕྱིར་དེ་དག་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གུན་དགའ་ལོ་གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་ཟད་པར་འདོད་དུ་ཟད་དེ་ཞེས་
རྒྱ་ཆེར་ཟད་པ་ཤེས་པ་བརྗོད་པ་དང་། ཆོས་དེ་དག་ལ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་ལ་ཞེས་མི་
སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་བརྗོད་པས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཉི་ལུང་བར་བཞོན་པས་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་རི་ལྟར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། བདེན་པ་
གསུང་བར་འོས་པའི་ལྷགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དང་། འཕགས་པ་གུན་དགའ་ལོ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ངེས་པར་སྒྲུར་བ་དང་། དེ་
བཟུང་བས་ནི་གཟུངས་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཟུང་བ་ཉིད་
ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་རི་ལྟར་ན་ཟད་པ་ཤེས་པ་མི་ཟད་པའི་ནམས་པ་
ཅན་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་འཛིན་པའི་ནམས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་སྒྲུར་
བའི་དུས་སུ་ཡང་། རབ་འབྱོར་གཟུགས་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་མངོན་པར་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅུམས་ཏེ། ལྷོང་པོ་བྱང་ཆུབ་

ལ་འདུག་གི་བར་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་དང་ལྷན་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
 བ་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཟད་མི་ཤེས་པའི་མངོན་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་རྣམ་པར་ལྟ་བ་ལ་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡི་ཤེས་གཏོད་པ་ཉིད་དང་། དེ་ལྟར་ལྟ་བ་ནི་
 བདག་དང་ཆོས་སྤྱུ་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་མཐོང་བའི་ལམ་གསལ་བར་
 གྱེད་པའི་དོན་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ན་པ་དང་མ་ཤི་བའི་
 སྐྱེས་བྱའི་དཔེས་བདུད་རྣམས་རང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་པར་སེམས་པས་སྤྱུ་
 ངན་གྱི་ཟུག་རྩ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་
 ལྟར་འགའ་ཞིག་ཟད་པའམ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་
 དེས་ན།

འགོག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ། །མཐོང་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་
 རི། །རྣམ་པར་རྟོག་རིགས་ཅི་ཞིག་ཟད། །སྐྱེ་མེད་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་
 འཕྲོག། །

ཅེས་བྱ་བ་འདི་སྤོས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་དག་དངོས་པོ་འཛིག་པའི་བསམ་པས་
 ཟད་པ་ལ་ཟད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པ་ནི་ཟད་པ་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དང་། མ་འོངས་
 པའི་དངོས་པོ་མི་སྐྱེ་བའི་བསམ་པས་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་རྫོང་བར་གྱེད་པ་
 དེ་དག་ལ་འདིར་དངོས་པོའི་རིས་ཅི་ཞིག་ཟད་པའམ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཅི་ཞིག་
 འཕྲོག་ཅེས་འདྲི་བར་གྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་སྐད་དུ།

གཞན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་ལ། །ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་སྟོན་པ་
 ཡི། །སྤྱི་བ་པ་ཟད་པར་བརྫོང་བ་གང་། །དེ་ལ་ཁོ་བོས་མཆར་དུ་

བཅིས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན།

འདི་ལ་གསལ་བྱ་ཅུང་ཟད་མེད། །བཞག་པར་བྱ་བའང་ཅུང་ཟད་
མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་
གྲོལ། །

ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་སྐད་ཅིག་གཅིག་པའི་མཐོང་
བའི་ལམ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི།

སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེ་ཡང་། །དེ་དག་ཐན་ཚུན་བསྐྱུས་པ་
གང་། །སྐད་ཅིག་གཅིག་པའི་བཟོད་པ་ཡིས། །བསྐྱུས་པ་དེ་འདིར་
མཐོང་བའི་ལམ། །

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རི་སྐད་དུ་རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་
སེམས་དབའ་ཆེན་པོ་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་
ཡོངས་སུ་བསྟོ་ཞིང་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅམས་ཏེ། ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོད་པའི་བར་གྱིས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་གནས་པ་ནས་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་གནས་པའི་བར་གྱི་དུག་པོ་རེ་རེ་ཞིང་དུག་ཆན་དུ་
གྱུར་པའི་དུག་པོ་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་ཅ་དུག་ཐམས་ཅད་དུ་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་
དག་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་ན་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་བསྐྱུས་པས་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །

འདིའི་མདོ་ནི། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
 ཆེན་པོ་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པའི་ལུས་དང་དག་དང་
 ཡིད་ཀྱི་ལས་ཉི་བར་གནས་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
 པའོ། །དེ་ཉིད་ལེན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཤེ་བ་དང་། སྟོ་བ་ལ་སོགས་པ་བཟོད་པ་
 ནི་བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །དེ་ཉིད་སྟོང་མོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཤེ་བ་དང་།
 སྟོ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་ལ་སྟོ་བ་མི་འདོར་བ་ནི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་
 པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །

དེ་ཉིད་སྦྱིན་པ་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་ཞིང་
 ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སུ་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་སེམས་མེད་པ་ནི་བསམ་
 གཏན་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །དེ་ཉིད་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ན་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྟོ་ཉི་བར་
 གནས་པས་ཕན་པ་དང་གཞོད་པ་གང་ཡང་མི་མཐོང་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
 བྱིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤང་བར་བྱེད་པ་ནས། ཤེས་
 རབ་བསྐྱོམ་པའི་བར་སོ་སོར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་
 བསྐྱས་པ་ནི་མདོ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བརྫོད་པར་བྱའོ། །

འདི་དག་ནི་དུག་ཚན་དུག་གིས་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་ཅ་དུག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་
 མཐོང་བའི་ལམ་ཀྱི་བཟོད་པ་སྦྱེས་པ་ན་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་། གཟུགས་
 མེད་པའི་ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་
 ཅ་བརྒྱད་པོ་རྣམ་པར་ཉོག་པ་བཞིས་བསྐྱས་པ་རྣམས་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་
 དབང་དུ་བྱ་བའི་བྱིར་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ནི།

དེ་ནས་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེདས་པའི། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་ཁྱགས་
ནས། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་ལྷགས་མཐུན་དང་། །ལྷགས་མི་མཐུན་
ལ་རྟོག་པར་བྱེད། །

ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ལྷགས་དང་མཐུན་པ་ནི་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་
འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ལྷགས་དང་མི་མཐུན་པ་ནི་དེ་མེད་ན་
མྱ་ངན་དང་སྦྲེ་སྒྲགས་འདོན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་འབྲུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པའོ། །མཐོང་བའི་ལམ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

ད་ནི་སྟོམ་པའི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་བརྗོད་
པར་བྱ་སྟེ། རེ་ཞིག་སྟོམ་པའི་ལམ་བརྗོད་དེ། དེ་ནས་འདི་བརྗོད་པར་བྱའོ། །སྟོམ་
པའི་ལམ་ཡང་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུས་བསྐྱུས་པ་
ཡིན་ལ། དེ་དག་ཡང་ཐོད་ཀླལ་གྱི་སྟོམས་པར་འཇུག་པས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཏེ།
དེས་ན་དེ་ངས་པར་བསྐྱུན་པའི་སྟོན་མཛོར་བསྐྱུས་ཏེ་སྟོམ་པའི་ལམ་གྱི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ནི།

འགོག་དང་བཅས་པའི་སྟོམས་འཇུག་དགུར། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་
སོང་འོངས་ནས། །འདོད་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས། །མཉམ་
གཞག་མིན་པའི་མཚམས་གཟུང་སྟེ། །ཐོད་ཀླལ་དུ་ནི་སྟོམས་འཇུག་
པ། །གཅིག་དང་གཉིས་གསུམ་བཞི་དང་ལྔ། །དྲུག་དང་བདུན་དང་
བརྒྱད་བཀླལ་ནས། །འགོག་པའི་བར་དུ་མི་འབྲར་འགོ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷགས་དང་

མ་སྒྲུབ་པ་དང་། ལུགས་དང་མི་མ་སྒྲུབ་པ་ལོ། །རི་སྐད་དུ། དེ་ནས་སེང་གོ་རྣམ་པར་
བསྐྱེད་ས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་
བ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་རྗེས་ལ་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
དགུ་དང་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་གྱིས་ལུགས་དང་མ་སྒྲུབ་པ་དང་།
ལུགས་དང་མི་མ་སྒྲུབ་པར།

གཅིག་དང་། གཉིས་དང་། གསུམ་དང་། བཞི་དང་། ལྷ་དང་། རྩག་དང་།
བདུན་དང་། བརྒྱད་དང་། དགུར་ཐོད་ཀྱིས་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་
པས་རིམ་རྒྱར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་མང་དུ་དབང་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་
ན། །འདིའི་མདོ་ནི། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་འདོད་པ་དག་ལས་དབེན་པ། སྤྲིག་པ་མི་དགོ་པའི་ཆོས་རྣམས་ལས་དབེན་པ།
རྟོག་པ་དང་བཅས་པ། དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ། དབེན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་བ་
དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཉི་བར་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་པ་དང་། དེ་བཞིན་
དུ་འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བར་ཉི་བར་བསྐྱབས་
ཏེ་གནས་པ་དང་། དེ་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལས་ལངས་ནས་འདུ་
ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྟོམས་པར་
འཇུག་གོ། །

དེ་ལས་ལངས་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
ལ་ལོ། །དེ་ནས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་ལོ། །དེ་
ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་ལོ། །དེ་ནས་ནི་

བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལོ། །དེ་ནས་གསུམ་པ་ལོ། །དེ་ནས་གཉིས་པ་ལོ། །དེ་
ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །

དེ་མེད་གོ་རྣམ་པར་བསྐྱེདས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་བཏང་ནས་ཐོད་ཀྱིས་གྱི་
ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོད་ཀྱིས་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་
འགོག་པའི་བར་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །དེ་ལས་ལངས་ནས་བསམ་གཏན་
དང་པོ་ཉི་ལྔ་པར་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་ནས་འགོག་པ་ལོ། །དེ་ནས་ནི་བསམ་
གཏན་གཉིས་པ་ལོ། །དེ་ནས་འགོག་པ་ལོ། །དེ་ནས་གསུམ་པ་ལོ། །དེ་ནས་
འགོག་པ་ལོ། །དེ་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལོ། །དེ་ནས་འགོག་པ་ལོ། །དེ་
ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལོ། །དེ་ནས་འགོག་པ་ལོ། །དེ་ནས་
རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལོ། །དེ་ནས་འགོག་པ་ལོ། །དེ་ནས་ཅི་ཡང་
མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལོ། །དེ་ནས་འགོག་པ་ལོ། །དེ་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་
ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ལོ། །དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་
འཇུག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །

དེ་ལས་ལངས་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་
སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །དེ་ལས་ལངས་ནས་འདོད་པ་ན་
སྤྱོད་པའི་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་སུ་བྱེད་དོ། །མཉམ་པར་བཞག་པའི་
སེམས་ལས་འགོག་པར་འཇུག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །དེ་ལས་ལངས་

ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ལ་གནས་སོ། །དེ་ནས་འདྲ་ཤེས་མེད་འདྲ་
ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་གོ། །

དེ་ལས་ལངས་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ལ་གནས་སོ། །དེ་
ནས་ཅུང་ཟད་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་འོ། །དེ་ནས་ནི་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་
སེམས་ལ་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ལངས་ནས་མཉམ་
པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ལ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་འོ། །གང་ཡང་། ས་
བརྒྱད་རྣམ་པ་གཉིས་འབྲེལ་དང་། །གཅིག་བཞུལ་སོང་ཞིང་འོངས་ནས་
ནི། །རིགས་མི་མཐུན་པར་གསུམ་པར་འགྲོ། །ཐོད་ཀྱི་ཁྱེ་སྟོམས་འདུག་
ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་རིམ་ལྷོད་ཡིན་ཞེས། ཅི་བྱ་རྒྱུ་དང་འོ་ཐུག་མཆོད་ཉིད་
འབྲ་བ་ཡིན་ནམ། འདིའི་གནས་སྐབས་ནི་གཞན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་ལ་
མཁས་པ་ཐོབ་པས་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་སྟེད་དུ་
འདུག་ཅིང་སངས་རྒྱས་དབག་དུ་མེད་པ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་
ཆེ་བ་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་དང་། སྟོམ་པའི་ལམ་ནི་རྒྱུ་ཆད་ཡིན་པ་ཉིད་
དུ་ཤེས་པར་འདོད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོམ་པའི་ལམ་
བཤད་ཟིན་ཏོ། ། །

ད་ནི་དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་
ལ་རེ་ཞིག །

མདོར་བསྡུས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །བསྟན་བས་ཡོངས་སུ་
མ་བརྒྱུང་དང་། །དུས་གསུམ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། །ལེགས་པའི་

ལམ་ནི་རྣམ་གསུམ་ལ། གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་འདི་གཅིག་སྟེ། སྦྱོར་
བའི་རྣམ་པའི་སྦྱོད་ལུལ་ཅན། །

ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མདོར་བསྡུས་པ་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་དང་། དེ་རྒྱས་པར་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་
འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་འདི་དག་མདོ་དང་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་གང་
ལགས་པ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
དུག་པོ་འདི་མདོ་དང་རྒྱས་པར་ཀྱན་ཆུབ་པར་བགྱིའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅུམས་ཏེ།
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ཀ་ཡང་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོན་ས་བསྡུས་ཏེ་
བསྟན་ཞིང་། ཡང་མདོན་པར་རྟོགས་པ་རེ་རེའི་སྒྲོན་ས་སོ་སོར་བསྟན་པ་རྣམས་དེ་
ལྟར་ཅེ་མའི་མདོན་པར་རྟོགས་པ་ལས་བསྡུས་པ་དང་། སོ་སོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཉི་
བར་བཀོད་པས་དེ་སྤང་བར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤང་བར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
དོན་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་དང་རྒྱས་པ་འཆོལ་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དེ་བ་
དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་པ་ནི་མདོ་དང་རྒྱས་པ་ཤེས་པ་ཉིད་
དང་། དེ་ལ་ཡང་སྦྱེ་བ་དང་འགག་པ་དང་།

གཞན་དུ་འགྱུར་བ་བཀག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཤེས་
པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་ནི་མདོར་བསྡུས་པ་དང་
རྒྱས་པ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། དབང་པོ་རྣོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་མདོར་བསྡུས་པ་དང་རྒྱས་པ་མདོན་པར་བརྟུན་པ་ནི་

འདྲུག་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟུང་བ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་
ལ་སྒྲོབ་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཐོབ་ཅིང་བདུད་ཀྱི་ལས་སྦྱེས་པ་
ཡོངས་སུ་སྒྲོང་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་།

སྒྲོང་གསུམ་གྱི་སྒྲོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཟང་
ཟེང་གི་སྦྱིན་པས་ཆིམ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་
དང་། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་
ཆུབ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པ་བས། སེ་གོལ་གཏོགས་པ་ཅམ་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་དུ་བྱིན་པ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པའི་རྒྱ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་
ཐམས་ཅད་དུ་གཏོགས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་འདི་ལས་སྦྱེས་པ་
ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྱུར་བའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ནི་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པ་ལ་གནས་པ་ནི་བྱིར་མི་ལྟོག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
དགོངས་པ་དེ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་པ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་
ཟིན་པ། པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་བྱུག་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་དབག་དུ་མེད་པ་
བསྒྲོམ་པ་ཡིན་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ།

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སྒྲོད་པའི་པན་ཡོན་ནི་དེ་དག་ཡིན་པར་
རིག་པར་བྱ་བའི་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་སྟེ། སྒྱུར་བའི་ལམ་གྱི་དུས་
སུ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། ཤེས་

རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་མངོན་པར་སྐྱབ་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བའི་
ལམ་གྱི་དུས་སོ། །སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། ཤེས་
རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་བསྒྲོམ་པ་ཞེས་བྱ་བས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་དུས་སུ་
སེམས་གྱི་པན་ཡོན་མང་པོ་ཞིག་སྟོན་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྒྱུར་བའི་ལམ་གྱི་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཞི་
བ་དང་། ཡ་མ་བརྒྱ་དང་། གསོག་དང་། སྤྱང་པོ་མེད་པས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པ་ལ་སྒྱུད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྱུར་བའི་བདག་པོ་ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་འགོག་
པས་ན་ཞི་བའོ། །རྒྱུན་གྱི་དབང་ཡིན་པས་ན་ཡ་མ་བརྒྱ་འོ། །རང་བཞིན་སྟོང་བ་
ཉིད་ཡིན་པས་ན་གསོག་གོ། །རྣམ་པ་དབྱུང་མི་བཟོད་པས་ན་སྤྱང་པོ་མེད་
པའོ། །མཐོང་བའི་ལམ་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟར་སྟོང་བ་
ཉིད་མངོན་པར་བསྐྱབས་པས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་
ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ལམ་བདག་ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་
གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི།
ནམ་མཁའ་ལྟར་སྟོང་བ་ཉིད་བསྒྲོམས་པས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྒྲོམ་པ་
ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་བདག་ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་
གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ནམ་མཁའ་ཞེས་སྟོས་པས་ནི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་མཐོང་བའི་ལམ་ལས་
དངོས་པོ་ཐ་མི་དད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ནམ་མཁའ་ལྟར་

སྒྲོང་པ་ཉིད་མངོན་པར་སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནམ་མཁའ་ཞེས་སྒྲོས་པ་གཅིག་ཡིན་
ནོ། །ནམ་མཁའ་ལྟར་སྒྲོང་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲོམས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ནི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
གཉིས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེས་ན།

གཉིས་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱང་རྣམས། །འདུག་པའི་ཡུལ་གཞན་
ཡིན་བཞེད་དེ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའང་གང་ཞེ་ན།

སེམས་མི་སྐྱེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི། །སྤྱིང་པོ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་དང་། །ཐེག་
པ་དམན་པ་ཡིད་བྱེད་དང་། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡིད་མི་
བྱེད། །བསྒྲོམ་དང་སྒྲོམ་པ་མེད་པ་དང་། །དེ་དག་ལས་ནི་བསྒྲོག་ཉིད་
དང་། །རི་བཞིན་དོན་མིན་རྣམ་རྟོག་ག། །སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་ཤེས་པར་
བྱ། །

ཞེས་བྱ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་སྐྱེ་བའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ནི། །སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉི་བར་བཟུང་སྟེ་ཞེས་གང་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། །བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་དེ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། །ཐེག་པ་གཞན་གྱི་
སེམས་ཀྱི་གོ་སྐབས་མི་འབྱེད་པས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། །རྣམ་པ་ཐམས་

ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱ་བ་མི་འདོར་བས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་
སྤྱད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་།

སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་མི་རྒྱ་བས་མངོན་པར་སྤྱབ་པ་
དང་། སྒྲོམ་པ་རྗེས་སུ་གནང་བ་དང་། དེ་ལ་སྦྱོད་པ་དང་། མངོན་པར་སྤྱབ་པ་དང་།
སྒྲོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་བཀག་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
ཤིང་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་
རྒྱུ་ཆགས་པ་ཡིན་པར་མི་འཐད་པས་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོམ་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པ་མེད་
པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྒྲོབ་པའི་དུས་སུ་དེ་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་
དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་
ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པས་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་བཀག་པས་བར་ཆད་དང་བཅས་པ་དང་བར་
ཆད་མེད་པར་འབྲེན་མར་སྒྲོམ་པ་དེའི་རྒྱ་ཉིད་ཏུ་ཤེས་པར་དོན་གྱིས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དོན་རྩི་ལྟ་བུ་བཞེན་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་ནི། གང་གི་རྣམ་པར་གཞག་པ་
གཞན་དུ་སྤྱངས་ལས་འདའ་བ་ལ་གཞན་དུ་ཐོབ་པར་སེམས་པ་སྟེ། དེའི་དབང་དུ་
མངོན་ནས་དེ་བཞེན་ཉིད་རྩི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཐོབ་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་སྒྲོམ་པའི་

ལམ་གྱི་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་
ལ་རེ་ཞིག །

སེམས་ཅན་བཏགས་པའི་སྦྱོང་ལུལ་དང་། །ཆོས་བཏགས་པ་དང་
སྦྱང་མིན་ཉིད། །ཆགས་དང་རབ་འབྱེད་བདག་ཉིད་དང་། །དངོས་པོར་
བྱེད་དང་ཐེག་གསུམ་དང་། །ཡོན་ཏི་དག་པ་མ་ཡིན་དང་། །སྦྱོང་པ་
རྣམ་པར་འཇུགས་པ་ལ། །འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་པོ་སྟེ། །ཤེས་པར་
བྱ་བ་བསྐྱགས་པ་ཡིན། །

དེ་ལ་སེམས་ཅན་བཏགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་སོགས་
པ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སུ་བཏགས་པ་བཀག་པ་དང་།
དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དཔྱལ་བ་ནས་བརྩམས་ནས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་
ཀྱི་བར་དུ་བཏགས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། རབ་འབྱོར་འདི་རི་སྐྱམ་དུ་སེམས།
སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་དམིགས་སུ་ཡོད་དམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དེ་
སྤངས་པས་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་
པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་བཏགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི།
ཆོས་བཏགས་པ་ལ་སྦྱོབ་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བརྗོད་
པ་དང་།

བཅོམ་ལྡན་འདས་འོ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པ་ལ་སྦྱོང་པས་གཟུགས་ལ་བསྐྱབ་པར་མི་བགྱིའམ་ཞེས་
བྱ་བ་ཉི་བར་དམིགས་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གང་

གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། གཟུགས་ནས་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་བསལ་བ་དང་གཞག་པ་མེད་པར་
སྟོབ་པ་རྗེས་སུ་གནང་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་
མཐོང་བས་དེ་ལ་སྟོབ་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོང་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། རབ་
འབྱོར་སྟོང་པ་མེད་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོང་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནས་བརྒྱུ་ཤིང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་མི་དམིགས་པའི་
ཚུལ་གྱིས་བསྟོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་སྟོམ་པའི་ལམ་
གྱིས་གཉིས་དང་གཉིས་མེད་པ་དག་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཆགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པ་དག་ལ་
ཆགས་པ་བཀག་པ་དང་། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ས་གཞན་དུ་འཕོ་བ་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་མེད་པ་དང་། དམིགས་པར་གནས་པས་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མི་
ཅུས་པ་དང་། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡང་དམིགས་སུ་
མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འཐད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆོས་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་
པར་འབྱེད་པ་མེད་པ་དང་། ཇི་ལྟར་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམ་པར་
འབྱེད་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བས་མི་དམིགས་པར་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་
རྗེས་སུ་གནང་བར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོའི་ཆེད་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ནི། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛེད་པ་མཐའ་དག་མི་འཐད་པ་

དང་། མཛད་པ་དེ་གང་གི་ཡང་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་
ཅད་མ་བྱས་པ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མེད་པ་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་
ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་
པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་དེའི་རྣོ་མ་སེམས་དང་། དམིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་
ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
ཆོས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུ་གྱི་སྦྱོར་ལྡན་མ་གཟེགས་པ་དང་། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་
བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་ཕུང་བསྟན་པར་
མཛད་པ་མེད་པ་དང་། རྩལ་མེད་པ་ལ་རྩལ་སྤུ་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་དེ་བརྟེན་ག་
པའི་དོན་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་རྩུ་འབྲུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་ལ་
གནས་ནས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱུ་གྱི་པ་བཀག་པ་
དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲུལ་པའི་དཔེས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གྱི་
དབྱིངས་ལ་གནས་པ་བཀག་པས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་
རྒྱུ་གྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་རྩལ་སྤུ་གནང་བ་དང་།

དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་སྤྲུལ་པ་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ་
བར་འགྱུར་བས་བྱེད་པ་པོ་དང་བཅས་པའི་སྤྲུལ་པའི་དགོངས་པ་ཤེས་པར་བྱེད་
པའི་དོན་དང་། དེ་གཉི་གའི་བྱེད་པ་བྱུང་པར་མེད་པས་རྩལ་སྤུ་གནང་བ་དང་། དེ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་རྩལ་སྤུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་གྱི་བྱུང་

པར་བརྗོད་པ་དང་། སྤྱལ་པ་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། སྤྱལ་པའི་དཔེ་སྟེང་
པ་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་དོན་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡོན་མ་དག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཡོན་ཡོངས་སུ་དག་པ་
མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་སྤྱལ་པ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཐ་དད་པ་
མེད་པས་བྱད་པར་འཕགས་པའི་ཡོན་གནས་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་
དམིགས་པའི་བྱམས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དང་། དེ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་
བས་ནམ་མཁའ་ལ་མེ་རྟོག་འཐོར་བར་བྱེད་པ་རྣམས་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་བྱག་
འཆའ་བ་རྣམས་ཡོན་དེས་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དགུ་པ་སྟོན་པ་རྣམ་པར་འབྲུགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་
པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་པོ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་མི་འབྲུགས་པའི་སྟོན་པ་
རྗེས་སུ་གནང་བ་དང་། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དེས་བར་
དབྱེད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྲུག་པར་
མཛད་པར་ཐལ་བ་དང་། གཞན་རྣམས་མེད་པ་དེ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མིང་དང་མཆན་མ་བསྟན་པས་ཆོས་ཉིད་
འབྲུག་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རིགས་ཀྱི་བྱུངས་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོའམ་ཞེས་སྟེས་པ་དང་། བྱད་མེད་ཀྱི་
རྟགས་སྟོས་པ་ནི་ཟ་མ་དང་། མ་ནིང་དང་། མཆིག་པ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་
བསལ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བྱད་པར་ཁས་སྦྱངས་པ་ནི་རིགས་བཞི་རྣམ་
པར་དག་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཏོ། །བྱ་དང་བྱ་མོ་བརྗོད་པ་ནི་རབ་དུ་བྱུང་

བའི་སྐྱེ་བོ་དང་མཐུན་པའི་བརྗོད་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་རྟོ། །རིགས་སྒྲོས་པ་
ནི་རྒྱུད་ལྷན་སྐྱེས་ཆོགས་པ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་དབང་དུ་བྱ་བ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་
དོན་རྟོ། །

ཡང་ངམ་སྒྲོས་པ་ནི་སྐྱེ་གནས་དང་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་
བའི་ལས་ཀྱི་ཉེས་པས་རིགས་དམན་པ་ཡིན་ཡང་སྐྱལ་བ་དང་ལྷན་པ་ནི་འདྲིར་
དབང་དུ་བྱས་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ད་ནི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་གཉིས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེའི་བྱིར།

སེམས་ཅན་བཏགས་དང་དེའི་རྒྱ་ཡི། །ཡུལ་ཅན་དེ་ཡིས་རྣམ་
འཛོམས་པས། །སྒྲོམ་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་ཡི། །མི་མཐུན་སྤྱོད་པས་
གཞན་རྣམ་པ་དགུ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་ཐ་སྙད་དང་མིང་དང་མཚན་མ་དང་
མདོན་པར་ཞེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་
ཐོབ་པའི་བར་བསྐྱེད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་
པ་དགུ་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་བྱིར།

བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་ཀུན་མཐུན་ནི། །གསུམ་གྱི་སྤྱི་བ་པ་རྣམ་གསུམ་
དང་། །ཞི་ལམ་དེ་བཞིན་ཉིད་སོགས་དང་། །མཚུངས་པར་ལྷན་དང་
མི་ལྷན་དང་། །མི་མཉམ་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་སོགས་དང་། །ཉོན་མོངས་
རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །གཉིས་སྐྱེ་མེད་ལ་ཀུན་རྫོངས་ལ། །རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ཐ་མར་བཞེད། །

ཅེས་བྲ་བ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 ཉིད་ལ་ཀུན་དུ་ཚྫོངས་པ་ནི། ཅིའི་སྦྱང་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཙའ་པ་ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
 ཅེས་བགྱི་ཞེས་བྲ་བ་ནས་བརྒྱུ་ཏེ། རྣམ་པ་གང་དག་དང་། ཏྲགས་གང་དག་
 དང་། མཆོན་མ་གང་དག་གིས་ཆོས་རྣམས་རབ་དུ་བརྫོད་པའི་རྣམ་པ་དེ་དག་དང་།
 ཏྲགས་དེ་དག་དང་།

མཆོན་མ་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྤྲུགས་སུ་ཆུད་དེ་དེའི་ཕྱིར་རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཅེས་བྲའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་ཤེས་
 པ་ཉིད་ལ་ཀུན་དུ་ཚྫོངས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
 ཆེན་པོས་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ཀུན་དུ་ཚྫོངས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་
 ཐམས་ཅད་ཅེས་བྲ་བ་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་ཇི་སྟེད་པ་དེ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་དག་
 གྱུང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་ཏེ་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་
 གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་ལ་ཀུན་དུ་ཚྫོངས་པ་ནི། ལམ་ལ་གནས་ཏེ་ཞེས་བྲ་
 བ་ནས་བརྒྱུ་ཏེ། འདིས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་སྤྱང་ན་ལས་འདས་
 པ་མཆོག་གི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་
 གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་
 པ་ལ་ཀུན་དུ་ཚྫོངས་པ་ནི་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་ཆོས་

གྱི་དབྱིངས་རྣམས་འདིའི་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་དོན་དང་། ཆོས་གང་དང་ཡང་ལྡན་པའི་
མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །

མི་མཉམ་པ་ཉིད་དེ་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་ཀུན་དུ་ཚྲིངས་པ་ནི། ཡང་
བྱིར་གྲོལ་བ་དང་། ལྷ་སྤྲེགས་དང་། བདུད་དང་། ཐེག་པ་གཞན་དང་ལྡན་པ་རྣམས་
གྱིས་མི་ཆོད་པ་དང་མི་འཕྲོགས་པའི་དོན་གྱིས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་ལ་ཀུན་དུ་
ཚྲིངས་པ་ནི། ཡང་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱི་དོན་ནས་ཡང་དག་པ་རིམ་བུ་བཞེན་གྱི་དོན་ལ་
སྤྱད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་ལ་
ཀུན་དུ་ཚྲིངས་པ་ནི། ཡང་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་སྤྱུག་ལ་དོན་
དང་། དོན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་སྤྱད་པར་མི་བྱ་བ་ཉིད་དང་། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། འདོད་
ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་སྤྱུག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་དོན་
ནམ་དོན་མ་ཡིན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་འཐད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ལ་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པར་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་པར་བཀག་པ་དང་། དེ་
ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་
གང་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཆོས་
རྣམས་མི་བྱེད་པའི་བྱིར་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པས་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་
པར་བྱེད་པ་བཀག་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་ཡིན་པ་

དང་། རྣམ་མཁའ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་སྤྲེལ་འདི་ལ་པན་འདོགས་པ་མེད་པ་
ཉིད་དང་། རོན་དང་རོན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་མེད་པ་ནི་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་རོན་དམ་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཀུན་དུ་སྤྲོས་
པ་ནི་གཉིས་སྤྲོས་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱིས་གཉིས་སྤྲོས་མེད་པའི་ཆོས་ཐོབ་པ་བགག་པ་
དང་། གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཐོབ་པ་བགག་པ་དང་། གཉིས་དང་
གཉིས་མེད་པའི་ཆོས་མི་དམིགས་པ་ལ་ཐོབ་པར་བསྟན་པས་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །གང་གི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྒྱ་ཆེར་ངེས་པར་དུ་
བརྗོད་པས་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པ་དེས་ན།
རབ་འབྱོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་
གཅིག་པ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྤྱིར་ལས་འདས་པ་དང་ལམ་དག་
མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་
བས་བརྗོད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཉིད་དང་། འདུས་
མ་བྱས་འབྱུང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཆད་མར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ཡིན་ཞིང་།

དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རོན་དམ་པ་ནི་ངག་གི་ལམ་གྱིས་གདགས་པར་བྱ་བ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །མཐའ་རྣམ་པར་ཆད་པ་རྣམས་ལ་སྤྱི་མའི་
སྤྱིར་བྱ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་

ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ལ་དེའི་ཐུ་རབ་ཏུ་མི་ཤེས་པ་དང་། དེ་མི་ཤེས་པ་དང་ལྡན་
བཤང་དེ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་
དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། བཙུག་ལྷན་འདས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་གང་དག་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྲུབ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཚུབ་ལ་གནས་པ་ནི་དཀའ་བ་བགྱིད་པ་ལགས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམ་
སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་ཡང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །

ཡམས་ནད་འདི་རྣམས་ཟད་པ་ན། །ཡུན་རིང་ལོན་ནས་དབྱགས་སྤྱོད་
ལྟར། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགོ་བ་ཡི། །བདེ་སྤྱོད་ལོན་ཏན་སྤྱོད་ཆོགས་
ཀུན། །རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལ་ཆུ་བོ་བཞིན། །འབྲས་བུ་མཚོག་གིས་དཔའ་བ་
ཡི། །སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ནི། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཉེན་པར་བྱེད། །

རི་སྐད་དུ་ལོ་མ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། འབྲས་བུ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོགས་པའི་ལྗང་
བྱའི་དཔེས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་མང་བ་སྤྱོད་
ཆོགས་པའི་དོན་དང་། འབྲས་བུ་འདུད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་འབྲས་བུ་མཚོག་གིས་
དཔའ་བ་ཉིད་དང་། དེ་ལྟ་གྱུར་གྱུར་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དུ་གཟུང་བ་
དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་འཐད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་

བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སློབ་པ་ནི་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་དང་།

ལས་བདག་གིས་བྱེད་པ་དང་། སློན་གནས་ཤེས་པ་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་
ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་དང་། ཆོས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤངས་ལས་སྒྲོ་བའི་པན་ཡོན་
ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་མདོ་ནི། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན།
སྤྱི་ལྟ་བུ་འགའ་ཞིག་གིས་ལྗང་བྱ་འདོད་པས་ས་བོན་བཏབ་ལ། དེས་ཀྱང་ལྗང་བྱ་
དེའི་རྩ་བ་མི་ཤེས། དེའི་ལོ་འདབ་མི་ཤེས། མེ་ཏོག་མི་ཤེས། འབྲས་བྱ་མི་ཤེས་
པར་དེ་ལྗང་བྱ་དེའི་སྤྱུ་གྲུ་འཇུགས་ཤིང་། དུས་དུས་སུ་རུས་བྱ་ཏེ། དེའི་སྤོང་བྱ་
དེ་རིམ་གྱིས་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་དང་། མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བྱ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་
པར་གྱུར་པ་དང་། དེ་དེའི་འདབ་མ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། འབྲས་བྱ་ལ་སྦྱོད་དོ། །

རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་
ཅན་གྱི་བྱིར་སྒྲུབ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡང་དག་པར་
འཇུག་སྟེ། དེ་དག་རིམ་གྱིས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱུག་ལ་སྦྱོད་ཅིང་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་ཐོབ་ནས་ལོ་མ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། འབྲས་བྱ་ལྟར་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉི་བར་འཆོ་བར་འགྱུར་དོ། །དེ་ལ་ལོ་མ་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ངན་སོང་གསུམ་ལས་
ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །མེ་ཏོག་ནི་གང་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་

རིགས་ཤིང་སྤྱ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་རིགས་ནས། འདྲ་ཤེས་མེད་འདྲ་ཤེས་མེད་མིན་
སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་གྱི་ལྟ་རྟེན་སྤྱི་བའོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་རྒྱན་དུ་ཞུགས་
པའི་འབྲས་བུ་ནས། དཔྱ་བཅོམ་པ་དང་། རང་བྱང་ཆུབ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་རབ་དུ་འགོད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་སྤྱོད་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
འབྲས་བུ་མཆོག་གིས་དཔའ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །སྒྲིམ་པའི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞད་ཟེན་
ཏོ། །

ད་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པའི་དེ་མ་ཐག་པ་སྤྱི་མ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་
རེ་འཇིན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེས་ན།

སྤྱོད་གསུམ་སྐྱེ་བོ་ཉན་ཐོས་དང་། །བསེ་བུའི་རྟོགས་པ་ཕུན་ཆོགས་
དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་མེད་ལ། །བཀོད་པའི་དགོ་རྣམས་
དཔེར་མཛད་ནས། །བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །སངས་
རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་བར་མེད་དེ། །བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཇིན། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་
པར་བྱེད་པ་བས། དེ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་ངེས་པར་སྐྱེས་པ་ཉིད་
ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་

བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་བ་ཉིད་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྱི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་རིགས་གྱི་ས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བརྒྱུད་པའི་ས་དང་། དེ་བཞིན་
དུ་མཐོང་བའི་ས་དང་། བསྐྱབས་པའི་ས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་
དང་། བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཞུགས་པ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
བྱང་ཆུབ་ལ་ཞུགས་པའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་གྱི་བར་ཆད་
མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སངས་རྒྱས་ཉིད་གྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པར་
ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཞུགས་པ་ནི་འབྲས་བུ་བཞི་པ་ལ་ཞུགས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་བརྒྱུད་པའི་དོན་
ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་རི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཞུགས་པ་རྣམ་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་
དུ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ཞེས་བྱ་བས་དེ་མ་ཐག་པ་དེ་བཞིན་ཤེགས་པ་ཁྱད་
པར་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །

བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གང་གིས་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་
སངས་རྒྱས་ཉིད་དེ་འདྲ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ་གནས་སྐབས་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པས་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་བྱ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ཡི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་དེ། །བདག་པོ་བློན་པ་ཡིན་པར་
བཞེད། །རྣམ་པ་ཞི་ཉིད། །

ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་དམིགས་པ་དང་དབང་དང་རྣམ་པ་ཞུགས་པ་དང་། དེའི་
དམིགས་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། བདག་པོ་བློན་པ་ཉིད་ཡིན་པར་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འགོག་པ་ཤེས་པའང་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་
མཆན་ཉིད་ནི་མཆན་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིས་ནི་འདིར་རང་
བཞིན་གྱིས་ཞི་བར་རྫོང་བར་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་འགོག་པས་ཞི་བ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ད་ནི་ལོག་པར་རྟོག་པ་བརྫོང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེས་ན།

འདི་ལ་ནི། རབ་ཏུ་སྦྲ་རྣམས་བརྒྱད་མར་ཤོལ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གནས་འདི་ལ་རབ་ཏུ་སྦྲ་བར་ལོག་པར་ཞུགས་ལ་
རྣམ་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པའི་ཚོད་པ་སྒྲ་ཆོག་གས་ཀྱི་སྟོས་པ་རྣམ་པར་
སྟེལ་བ་སྟོད་པ་སེལ་བ་ཅན་གྱི་སྦྲ་བ་སྟོང་བ། དག་གི་བརྫོང་པའི་ལམ་མཐར་ཐུག་
པ་མེད་པ་ཤོལ་བ་བརྒྱད་མ་ཆེན་པོ་ཅོམ་པར་བྱེད་དོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་
འདི་བརྫོང་པ་ཡིན་ཏེ།

དམིགས་པ་འཐད་དང་དེ་ཡི་ནི། །རོ་བོ་ཉིད་ངེས་གཟུང་བ་དང་། །རྣམ་

ཀྱན་མཁུན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་། །དམ་པའི་དོན་དང་ཀྱན་རྫོག་
དང་། །སྦྱོར་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དང་། །ཐབས་བཅས་བྱུང་
པའི་རྟོགས་པ་དང་། །སྤྱིན་ཅི་ལོག་ནི་ལམ་བཅས་དང་། །གཉེན་པོ་མི་
མཐུན་སྦྱོགས་དག་དང་། །མཚན་ཉིད་དང་ནི་སྒྲོམ་པ་ལ། །སྦྱོར་
རྣམས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་པ། །རྣམ་པ་ཀྱན་མཁུན་ཉིད་རྟོག་ཅན། །རྣམ་པ་
བཅུ་དྲུག་དག་ཏུ་བཞེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བཅུ་དང་དྲུག་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་དམིགས་པ་འཐད་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི་འདི་
ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དེ་ཉིད་
ནས་བརྒྱུ་མཁས་ཏེ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱང་དངོས་པོ་མེད་པ་
ཉིད་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས། དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་
ཉིད་ཀྱིས་རིགས་པ་བཞེད་པ་ལ་གཞན་གྱིས་དེ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་
པ་རྗེས་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅིའི་སྦྱང་དུ་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལགས་ཞེས་
བྱ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི་ཡང་དེ་རྣམས་དེ་བཞིན་ཉིད་
ལ་སོགས་པ་ངོ་བོས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དང་། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྟོང་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་
པའི་བར་མེད་པར་ཞུས་པ་དང་། རབ་འབྱོར་དངོས་པོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ལ་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བས་དེའི་
ལན་བཏབ་པ་དང་།

ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོབས་དང་མི་
འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་ཡོངས་སུ་འདྲིས་
པར་བྱེད་པའི་དེའི་དུས་མཆམས་ཡང་དག་པར་ཤེས་པའི་དོན་དང་། དེས་ན་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས། གླད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་ཡང་
དག་པར་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་དང་།
བག་ཆགས་ཀྱིས་མཆམས་སྟོར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་མི་སྟེ་བར་སྟོང་བ་
ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་
ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི་དེས་ན་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་རྣམ་པར་བལྟས་པ་ན།
དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དམིགས་པ་དང་། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་
ལ་སྟོང་པ་དང་།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་བྱས་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་རྣམས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཉིད་དང་

བྲལ་བའི་ཕྱིར་ན། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་
དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་མི་འཐད་པའི་མཐའ་བཞི་
པ་ཉིད་དང་། འཛིག་ཉེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་སྟོན་
པར་རྗེས་སུ་གནང་བས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བདེན་པ་གཉིས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་དག་གི་
དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་པར་མ་ཤེས་པ་ནམས་ཀྱི་ཕྱིར་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་
པར་སྟོན་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྦྱོར་བ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི། བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་སྦྱོད་པས་ཉེ་ཞེས་བྱ་བས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནམས་ནས་འདུས་
བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་དག་གི་བར་ལ་སྦྱོད་པ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོད་པ་དག་གཉིས་
སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི། སངས་
རྒྱས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དག་པའི་དོན་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ་
དང་། ཡང་དག་པའི་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་
དག་པའི་དོན་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་
མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་གོ་རིམས་བཞིན་དུ། ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་
གསུམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་བརྗོད་པ་འདུག་པའི་རྒྱ་མཚན་
བཤད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོག་ལྷ་
དགས་ཞུས་པ་དང་། སྦྱོར་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོག་ལྷ་དགས་ཉིད་

ཡིན་པ་དང་། ཡང་བྱང་ཆུབ་ནི་མིང་ཙམ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། ཡང་མི་བྱེད་པའི་དོན་
ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་
ཡིན་པ་དང་། ཡང་མིང་དང་མཚན་མ་ཙམ་བྱང་ཆུབ་ཡིན་པ་དང་། འདི་སངས་
རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་པའམ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
སངས་རྒྱས་པས་ན་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བརྗོད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་བཞག་པ་དང་། དེ་ལྟ་
ཡིན་ན་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། དེ་ཉིད་
ལ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་སྤངས་པ་དང་། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་པར་མི་
འཕེལ་བའི་དོན་དང་། གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་ལ་འཕེལ་བ་མ་མཐོང་བའི་བྱིར་
གཉིས་ལ་སྦྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བརྩི་བ་མེད་པའི་དགེ་བའི་
རྩ་བ་རྣམས་པར་འཕེལ་བ་སྤངས་པ་དང་། བྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་བསྟན་པའི་
དོན་ཏུ་སངས་རྒྱས་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་པ་ལས་གཟུངས་རབ་ཏུ་ཐོབ་ཅིང་
སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་མི་འབྲལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམས་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་ཐོབ་པར་བརྗོད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི། དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཐབས་ལ་
མཁས་པ་ཡོངས་སུ་ཞུས་པ་ན་དེ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ། དང་པོ་
སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉི་བར་བཟུང་ནས་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་
ལྟན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་

གཏོང་བ་ན། སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། གཏོང་བ་པོ་དང་། ལེན་པ་པོ་མི་དམིགས་
པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ས། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱོབ་པ་ཉིད་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐབས་ལ་
མཁས་པར་བརྗོད་པ་རྒྱ་ཆེར་སྦྱར་བ་དང་། དེ་ལྟར་ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ནི་
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་དམིགས་པ་
ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་ཡོངས་སུ་མི་འདྲིན་པས་སྒོ་མཆོག་དང་ལྷན་
པ་ཉིད་དང་། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་
ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི།
དངོས་པོ་མེད་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པར་བྱ་བར་མི་རུས་པ་
ཉིད་དང་། དངོས་པོས་དངོས་པོ་མེད་པ་མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པར་མི་རུས་པ་དང་
དངོས་པོས་དངོས་པོ་མེད་པར་མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་བཀག་པ་དང་། དངོས་པོ་
མེད་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་བྱང་ཆུབ་པ་བཀག་པ་དང་། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་མདོན་པར་
རྟོགས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ལྷ་བཞི་ལས་བསྒྲོག་པས་དངོས་པོ་དང་དངོས་
པོ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་ནི་མདོན་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཞལ་
གྱིས་བཞེས་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་
རྣམས་ལ་རྟོག་པ་དང་། མི་རྟོག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་སྦྱུག་བསྐྱེད་པ་དང་། བདག་
དང་བདག་མེད་པ་དང་། ཞེ་བ་དང་། མ་ཞེ་བ་ཉིད་དུ་མདོན་པར་ཞེན་པ་ནི་སྦྱོས་པ་
ཡིན་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་

མ་གྲུས་པ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲེ་མཆེད་དང་
ཁམས་ལ་སོགས་པ་ནས་བརྒྱུ་མཁས་ཏེ། རྣམ་པར་ཐར་པ་ལེ་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་
སྒྲོམ་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྒྲོམས་
བར་འབྲུག་པ་དགུ་སྒྲོམ་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་
བུ་ནས་བརྒྱུ་མཁས་ཏེ། རང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་ལས་འདྲའ་བར་མངོན་
པར་ཞེན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
མངོན་པར་ཞེན་པ་ནས་བརྒྱུ་མཁས་ཏེ། སྒྲོན་མེད་པར་ཞུགས་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་
ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་དང་། བ་རོལ་དུ་
ཕྱིན་པ་བྲུག་གི་སྒྲོད་པ་དང་། སྒྲོང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་སྒྲོམ་པ་དང་། སྒྲོབས་དང་།
མི་འཛིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་བསྐྱེད་པ་དང་།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ་དང་། བག་ཆགས་ཀྱིས་
མཆོམས་སྒྲོར་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་སྒྲོས་
པ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་རྗེ་སྤྲེད་དུ་བཞག་པའི་
སྒྲོས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རོ་བོ་ཉིད་དམ། དངོས་པོ་མེད་པས་
དངོས་པོ་མེད་པ་སྒྲོས་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་འཐད་པ་དང་། གཟུགས་
ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྒྲོས་པ་
མེད་པའི་སྒྲོད་པ་རྗེས་སུ་གནང་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོས་པ་མེད་པར་

རྣམ་པར་ལྟ་བུ་ཉིད་ལྷན་པ་དང་། རབ་འབྱོར་གྲུགས་ལ་སོགས་པ་རྩོམ་ཉིད་
མེད་དོ་ཞེས་བྲ་བ་ནས་བཅས་ཏེ། རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནས་སྒྲིམ་པ་མེད་
པར་རྣམ་པར་ལྟ་བུ་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པས་སྒྲིམ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་མངོན་པར་
བརྗོད་པ་དང་།

རྩོམ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་བྲང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་མེད་པ་ལ་འཇུག་
པའི་ལམ་མེད་པ་དང་། དག་བཅོམ་པས་ལམ་གྱི་འབྲས་བྱ་མི་སྦྱེད་པའི་དཔེས་
ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྲང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་འབྲས་
བྱ་ཐོབ་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ནས་རྩོམ་ཉིད་འཇིག་གི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྒྲུབ་
ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །འདིའི་མདོ་ནི། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ལམ་
ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱབས་ནས་ཡང་དག་པའི་སྒྲིམ་མེད་པ་ལ་འཇུག་མོད་ཀྱི། ཇི་
སྟོན་དུ་ལམ་གྱི་འབྲས་བྱས་མ་བསྦྱེད་པ་དེ་སྟོན་དུ་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པར་མི་བྱེད་
དོ། །

རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་བྲང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཡང་
ལམ་ཐམས་ཅད་བསྦྱེད་ནས་བྲང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་མེད་པར་འཇུག་མོད་
ཀྱི། ཇི་སྟོན་དུ་རྩོམ་ཉིད་འཇིག་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་
ནོ། །ལམ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ནི། གཤམ་ཏེ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྩོགས་
པར་བྱས་ནས། བྲང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིམ་མེད་པ་ལ་འཇུག་ན་བརྒྱད་པ་ལ་

སོགས་པའི་ལམ་རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་བྱིར་ལམ་དེ་དང་དེ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ན་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་
ན། བརྒྱད་པ་དང་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བ་དང་། སེམས་དང་
པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བརྒྱུད་སྟེ།

པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་པ་ན་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བ་དག་གིས།
དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་རྣམ་པ་བརྒྱད་ལས་འདའ་བས་ན།
ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བརྟུན་པ་དང་། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། བརྒྱད་པ་ལ་
སོགས་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཤེས་པ་དང་སྟོང་བ་དག་ནི། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་བཟོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དང་པོ་ཁོ་རྩལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་
དེའི་རྫོགས་པ་བསལ་བར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་འཐད་པ་དང་། རིམ་པ་འདིས་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་འབྲས་བུ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེ་བར་
འཆོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་སྐལ་བ་རྩི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
འབྲས་བུ་ལ་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་དང་།

ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ཐ་དད་པའི་བསམ་བསལ་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་
ཡོངས་སུ་ཞུས་པ་དང་། ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་རྟགས་དང་མཚན་མ་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟགས་ཏེ། དེ་གཞན་དག་ལ་བརྟུན་པ་དང་བསྟན་པ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་

ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གོ་བར་འགྱུར་བ་དང་།
 རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་སྐད་དང་། བཏྲ་དང་། སྒྲ་དང་། སྒྲ་བརྟན་ལྟ་བུར་ཡང་དག་པར་
 རིག་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཐབས་སུན་སུམ་ཆོག་པས་ཤེས་
 པར་བྱེད་པའི་དོན་དང་།

ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་གྱི་བསམ་པ་ཤེས་པས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་སྒྲོར་བ་དོན་ཡོད་པར་ཤེས་
 པར་བྱེད་པའི་དོན་དང་། དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པ་ངན་སོང་དེ་དང་དེའི་ལམ་དང་
 འབྲས་བུ་ཤེས་ནས་དེའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལས་བསྐྱོད་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ། འདྲ་
 ཤེས་མེད་འདྲ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྒྲུ་མཆེད་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ལ་
 སོགས་པ་ཤེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་བར་
 དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལམ་རྒྱ་བ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ལ་
 འགོད་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་སྒྲུས་བྱའི་དབང་པོ་
 རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་འཐད་པས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་
 པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱེ་བས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ཞེས་
 བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །

སྒྲུས་བྱ་སྒྲོས་པས་ནི་བྱད་མེད་ཀྱང་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲུས་བྱ་ནི་བྱད་
 མེད་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུའི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་དེ་དག་ཀྱང་དད་
 པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་བྱང་ཆུབ་དང་དེའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལྡན་པ་
 ཡང་མ་ཡིན་མི་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ། གཟུགས་མེད་པ། བརྟན་དུ་མེད་པ།

ཐོགས་པ་མེད་པ། མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་བྱང་
ཆུབ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་གང་ལགས་ཞེས་ཁྱུས་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་མི་ཤེས་
པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་པར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་སོ་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་
གཞན་ཡང་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་
འཕགས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་འདི་ལ་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་
ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་
དེ་དག་གདགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ས་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ཉིད་དག་ཤེས་པ་དང་། མཐོང་བ་དག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་
བྱ་བ་ཉིད་དང་། འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་
ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་འདུལ་བ་ནི་འཕགས་པའི་ཆོས་འདུལ་
བ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་ལྡན་པ་ཡང་མ་
ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རྟོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལྡན་པ་ཡང་མ་
ཡིན་མི་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་།

དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཟུགས་མེད་པ།
བསྟན་དུ་མེད་པ། ཐོགས་པ་མེད་པ། མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་
སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་མེད་པ་དང་བསྟན་དུ་མེད་པ་
ལ་སོགས་པ་ནི་གཟུགས་མེད་པ་དང་བསྟན་དུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་

ལྷན་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་ལྷན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་འཐད་པས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མཆན་ཉིད་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི། འདིར་གཟུགས་མེད་པ།
བསྟན་དུ་མེད་པ། རོགས་པ་མེད་པ།

མཆན་ཉིད་མེད་པར་མཆན་ཉིད་གཅིག་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་བསྐྱབས་
པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་མི་དམིགས་པར་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་མེད་པ་ལ་བསྐྱབས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་
པའི་ས་ལས་འདའ་བར་བྱ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆན་
ཉིད་མེད་པ། གཟུགས་མེད་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ། རོགས་པ་མེད་པ། མཆན་ཉིད་
མེད་པར་མཆན་ཉིད་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཆན་ཉིད་ལ་སློབ་པ་མེད་པ་དང་། དེ་
ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྤར་མཆན་ཉིད་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་དེ་བྱིས་མཆན་
ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་ཅེས་བྱ་བའི་འཐད་པ་དང་། མཆན་ཉིད་དང་མཆན་
ཉིད་མེད་པ་ལ་སློབ་པ་བཀག་པ་དང་། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རྣམས་བྱང་ཡང་རུང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་མ་བྱང་ཡང་རུང་སྟེ། མཆན་
ཉིད་མེད་པའི་དབྱིངས་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་འཐད་པས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྟོམ་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆན་ཉིད་མེད་པར་མཆན་
ཉིད་གཅིག་པ་ཡིན་ན་ནི་དེ་བསྟོམས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྟོམ་
པར་མི་འཐད་པས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ས་ལས་འདའ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྟོན་མེད་པར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་དང་། དེ་སྟོམ་པ་ལ་

མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་དང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཉིད་བཀག་པས་མཚན་ཉིད་མེད་
པ་ཉིད་དེ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པར་རྗེས་སུ་གནང་བ་དང་། རི་ལྷོ་ན་ཞེས་བྱ་བས་དེ་
ཡོངས་སུ་ཞུས་པ་ལ།

གཟུགས་སྒྲོམ་པ་རྣམ་པར་མི་བསྒྲོམ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
སྒྲོམ་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། མིག་ལ་སོགས་པ་དང་།
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེའི་
འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་གྱི་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ས་
ལ་སོགས་པ་ཁམས་བྱུག་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་། དེའི་ཡན་
ལག་མུ་ངན་ལ་སོགས་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་། སྤྲོང་བའི་མཚན་ཉིད་སྤང་བ་དང་
དོར་བ་དག་དང་། དང་པོ་ལ་སོགས་པའི་བསམ་གཏན་རྣམས་དང་། བྱམས་པ་
དང་། སྦྱང་རྗེ་དང་། དགའ་བ་དང་། བཏང་སྦྱོམས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྦྱོམས་
པར་འབྱུག་པ་རྣམས་དང་། རྗེས་སུ་བྲན་པ་བྱུག་ནས་གཟུང་སྟེ། རྗེས་སུ་བྲན་པ་
རྣམས་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་བ་དང་། བདག་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་།
བདག་དང་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་།

རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་བ་དང་། ཞི་བ་དང་།
མ་ཞི་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། བྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
ཐོགས་རྣམས་དང་། སྤྲོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྒྲོན་པ་མེད་པ་
དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྦྱོམས་པར་འབྱུག་པ་
དགུ་དང་། རྟག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྟག་པ་མེད་པ་

དཔྱོད་པ་ཅམ་དང་། རྟོག་པའང་མེད་དཔྱོད་པའང་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་རྣམས་
དང་། འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་དང་།

སྤྱུག་བསྐྱལ་དང་། གུན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་པ་དང་། ལམ་དང་། ཟད་པ་
དང་། མི་སྐྱེ་བ་དང་། ཆོས་དང་། རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་། གུན་རྫོབ་དང་། ཡོངས་སུ་
འབྲིས་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་བཞིན་ཤེས་པ་རྣམས་དང་། ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམས་དང་།
སྟོང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་དང་། ཉིང་ངེ་འཇིན་དང་།
གཟུངས་ཀྱི་སྟོན་རྣམས་དང་། སྟོབས་དང་། མི་འཇིགས་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་
པར་རིག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འབྲས་པ་རྣམས་དང་། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་
དང་། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། རང་བྱུང་ཚུབ་དང་། རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དང་། བག་ཆགས་ཀྱིས་མཆོམས་སྦྱོར་བའི་ཉོན་
མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་སྟོམ་པ་རྣམ་པར་མི་བསྟོམ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྟོམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྟོམ་པ་སྟོས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་
གསུམ་སོ་སོ་པ་དང་བསྐྱུས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རི་
སྐད་དུ་བསྟན་པའི་སྟོམ་པའི་ལམ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ལོ། །རྣམ་པར་མི་བསྟོམ་པ་
སྟོས་པ་ནི་སྟོམ་པའི་ལམ་ཀྱི་བདག་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ལོ། །

རང་དང་སྤྱི་ལོ་མཆོན་ཉིད་རྣམ་པ་མང་པོར་བྱེ་བའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
ཆོས་མང་པོ་སྟོས་པ་ནི་སྤྱར་ཀྱི་སྟོམ་པའི་ལམ་ཀྱི་ཡུལ་ཀྱི་ཤེས་པའི་དོན་དུ་སྟེ།
དེ་དང་། རི་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བས་རི་སྐད་དུ་གསུངས་པ་རྒྱས་པར་ཞུས་པ་ལ་
བཞད་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་

དང་། དེའི་མི་མ་སྒྲུན་པའི་སྤྱོད་གས་བག་ལ་ཉལ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དངོས་པོའི་
ཞེས་སྒྲོམ་པ་མེད་པ་རྗེས་སུ་གནང་བ་དང་།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ནི། ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྒྲོམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དངོས་པོ་
ལ་འདི་ནི་རོལ་ཞེས་བྱ་བར་མཐའ་གཉིས་ལ་ཆགས་པ་ལ་ཐར་པ་མེད་པའི་འཐད་
བ་དང་། གཉེན་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོམ་པ་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་དང་། དངོས་
པོ་མེད་པའི་མཆོད་ཉིད་ཞུས་པ་ལ་དེ་དག་གི་མཆོད་ཉིད་གཉིས་དང་། གཉིས་མེད་
པ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། གཉིས་དང་གཉིས་མེད་པ་ཡོངས་སུ་ཞུས་པ་ལ།
གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ནས། འདུས་མ་བྱས་དང་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འདུ་
ཤེས་ཀྱི་བར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་གི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་རྣམས་རིམ་བཞིན་ལྟ་
བ་གཉིས་པ་དང་གཉིས་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། རི་སྤྱོད་དུ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་སྤྱོད་
དུ་དངོས་པོ་ལོ། །རི་སྤྱོད་དུ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱོད་དུ་འདུ་བྱེད་དོ། །

རི་སྤྱོད་དུ་འདུ་བྱེད་ཡོད་པ་དེ་སྤྱོད་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་དགེ་བའི་རྩ་བ་
ཅན་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལས་མི་འགྲོལ་བ་དང་། གཉིས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་སྤྱིན་པ་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་པར་བྱང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པ་དང་། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་
ན་དངོས་པོ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ཡང་རྣམས་པར་བྱང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
སྒྲོམ་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། རི་སྤྱོད་དུ་སྤྱིས་པ་དེ་བཞིན་ཏེ། ཞེས་ཞལ་གྱིས་
བཞེས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ལ་དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་བཀག་པས་

རྗེས་སུ་མ་སྐྱོན་པའི་བཟོད་པའི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་དག་བསྟན་པ་དང་། ལམ་དང་
མངོན་པར་རྟོགས་པ་དག་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
དམིགས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཆོས་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་།

གཤམ་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་
རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དང་། དེ་ལ་མངའ་བསྐྱུར་བ་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་
པར་ཐལ་བ་དང་། ང་སྟོན་འདོད་པ་རྣམས་ལས་དབེན་པ། སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་
ཆོས་རྣམས་ལས་དབེན་པ། རྟོག་པ་དང་བཅས་པ། དབེན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་
བ་དང་། བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཉེ་བར་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་ལ་ཞེས་བྱ་
བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཕྱང་པོ་གསུམ་དུ་ཕྱང་བསྟན་ཏོ་ཞེས་
བདག་ཉིད་དབང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་
ཆོས་བསྟན་པ་དང་། རི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བས་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད་པ་ཞུས་
པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཤམ་ཏེ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་འཕྲུལ་དངོས་པོ་མེད་པ་
ཞིག་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། མངོན་པར་བཞེད་པའི་
སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་བསྟན་པ་དང་སྟེ།

དེ་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་དངོས་པོ་འོ། ངོ་བོ་ནི་བྱ་བའོ། རྟོན་པོ་མེད་པ་ནི་
དངོས་པོ་ཉེ་བར་ཆད་པའོ། རེ་ལྟར་ན་འདི་དག་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་
ཉིད་ཉེན་དུ་བྱས་ནས་རབ་དུ་སྦྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་བཅས་པའི་
སྐབས་ཆར་བྱས་པས་ལོག་པར་རྟོག་པའི་གནས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་

ནོ། །དེ་དེ་ལྟར་བྱས་ན།

དེ་ཡི་ཉྒྱགས་དང་རྣམ་འཕེལ་དང་། །བསྟན་དང་སེམས་ཀྱན་གནས་པ་
དང་། །མཐོང་ཞེས་བྱ་དང་སྒྲོམ་པ་ཞེས། །བྱ་བའི་ལམ་ནི་སོ་སོ་
ལ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་བཞི་ཡི། །གཉེན་སོ་རྣམ་པ་བཞི་དང་
ནི། །བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཇིན། །ལོག་པར་སྒྲུབ་དང་བཅས་པ་
ནི། །ཅེ་མོའི་མངོན་རྟོགས།

ཞེས་གང་བསྟན་པ་དེ་བཤད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་
བ་ལས་ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྐབས་བསྐབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་ལེ་ཏུ་སྟེ་ལྟ་བུ། །

སྐབས་བྱུག་པའི་ཉི་མེ་སྒྲུང་བ།

ད་ནི་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཆོས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 ལགས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་
 བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པ་ནི་མཐར་གྱིས་བགྱི་བ་དང་། མཐར་གྱིས་བསྐྱབ་པ་དང་། མཐར་
 གྱིས་སྐྱབ་པར་རི་ལྟར་གདགས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་བྱི་བས་མཐར་གྱིས་པའི་
 མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཉི་མེ་བར་དགོད་པའི་དོན་ཏེ། བགྱི་བ་སྦྱོས་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་
 བ་བཟུང་བའི་དོན་དུ་ལོ། །བསྐྱབ་པ་སྦྱོས་པ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་
 བ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ལོ། །སྐྱབ་པ་སྦྱོས་པ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་དང་། སྒྲོམ་པའི་ལམ་
 ཤེས་པའི་དོན་དུ་ལོ། །གསུམ་སྦྱོས་པ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐར་གྱིས་པ་
 ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དང་རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་
 ཐོག་མ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སྒྲིའི་ཅེ་མོའི་ཆ་ཙམ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
 བརྩམས་ཏེ། གལ་ཏེ་བདག་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་སམ་མ་རྒྱས་
 གྱུང་བྱང་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པ་ཁོ་ནལོ། །ཞེས་ངེས་པར་བཟུང་
 བ་ནས་དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དེ་བསྒྲོག་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འཇུག་པ་དང་། མཐར་གྱིས་པའི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྩོམ་པ་ཉི་
 བར་བསྟན་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་གོ་རིམས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དོན་ཁས་

སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་བརྟེན་ལས་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་འདི་འདྲ་རྣམས་པ་བཅུ་
གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རི་ལྷོ་ཞེ་ན།

སྦྱིན་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་དང་། །སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་བློན་དང་
ཆོས། །དངོས་མེད་རོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་དེ། །མཐར་གྱིས་པ་ཡི་བྱ་བར་
བཞེད། །

ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པའི་མཐར་
གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱང་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་ལ་
ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ། སྦྱིན་པས་མཐར་གྱིས་པའི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་
པའི་དོན་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ནི་བདག་
ཉིད་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུམས་
ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མཐར་གྱིས་པའི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཟད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱང་བཟོད་པའི་
པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ། བཟོད་པས་མཐར་
གྱིས་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པའི་དོན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བཙུན་འགྲུས་དང་། བསམ་
གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པའི་སྦྱོད་པ་རེ་རེ་ལ་མཐར་གྱིས་པ་རྣམས་
པར་འཕེལ་བའི་བྱ་བ་རེ་རེ་མངོན་པར་བརྟེན་པས་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་
རྟོགས་པ་སྦྱིན་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བློན་པའི་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི།

ཡང་དེ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉི་བར་བཟུང་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཅན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་
བོ་ཉིད་དུ་ལྷག་པར་མོས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གཟུགས་ལ་
སོགས་པར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་དེ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་
དང་།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་
དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་ནི་བྲན་
པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རེ་རེ་ཞིང་
གཏན་ཆོག་གི་སྒྲིབ་བ་དྲུག་པ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་བསྟན་པ་ཡང་མཛད་ནས། ཡང་
མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྲན་
པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་བྱིན་གྱི་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་
དེ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟོབས་བརྩུ་ལ་སོགས་པར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་
པས་དེ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་
དེ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་རྣམས་ལ་ལྷའོ། །

དེ་ལ་དང་པོས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ངེས་པར་
འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་པོ། དེ་ལྟར་སྟོབ་པ་ན་བྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་ལ་
སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་དང་།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བར་ཀྱིས་ནི་
སྟོམ་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་

མཐར་གྱིས་པའི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རབ་དུ་ཤེས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བླ་
བ་སྒྲོམ་པར་ཉོགས་པར་བྱའོ། །

དེ་ཁོ་ན་བཞེན་དུ་དགོ་བ་དང་། མི་དགོ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཆོས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་ཆོས་རྗེས་སུ་བླ་བ་དང་། སྒྲིམ་བུ་བྱུང་
བཞི་པོ་རྣམས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་དུ་སྤྱེ་བའི་བྱིར། དངོས་པོ་
མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བླ་བ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པས་དགོ་
འདུན་རྗེས་སུ་བླ་བ་དང་། དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉི་པར་བཟུང་སྟེ། མ་
ཉམས་པ། སྒྲོན་མེད་པ། མ་འབྲེས་པ། ཉག་ལོག་མེད་པ། མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་
པ། དབང་འབྱོར་པ། མཁས་པས་མངགས་པ་ཤིན་ཏུ་རྫོགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་གནས་པས། ཚུལ་བྲིམས་དེ་དངོས་པོ་མེད་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བླ་བ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་བྲིམས་
རྗེས་སུ་བླ་བ་དང་སྟེ། དེ་ལ་ཚུལ་བྲིམས་མ་ཉམས་པ་ནི་ཐེག་པ་གཞན་ལ་མི་
བཞེན་པས་སོ། །སྒྲོན་མེད་པ་ནི་ཉམ་ང་བའི་སྤྱེ་བ་རྣམ་པར་སྤངས་པས་སོ། །

མ་འབྲེས་པ་ནི་སྤྱེ་བོ་ངན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་མ་འབྲེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
སོ། །ཉག་ལོག་མེད་པ་ནི་ཆ་གཅིག་ཏུ་དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ཉིད་
ཀྱིས་སོ། །མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པ་ནི་སྤྱེ་བར་སྒྲོན་ལམ་མི་འདེབས་པ་ཉིད་
ཀྱིས་སོ། །དབང་འབྱོར་པ་ནི་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞེན་དུ་བསྐྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
སོ། །མཁས་པས་བསྒྲགས་པ་ནི་མཛངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྤྲད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
སོ། །ཤིན་ཏུ་རྫོགས་པ་ནི་དབང་པོ་རྣམས་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཉིང་རེ་འཛིན་

སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་གི་ཚྲིགས་ཉི་ལྔ་སོགས་པ་ཉིད་
གྱིས་སོ། །

ཚེས་དང་ཟང་ཟེང་གི་སྦྱོན་པ་དག་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་
བྱེད་པས་བྲན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པའི་གཏོང་བ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་དང་།
འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་ལྷའི་རིགས་བྲལ་ཏུ་སྦྱེས་པའི་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་དང་།
གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་བྱིར་མི་འོང་བ་རྣམས་དངོས་པོ་
མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བྲན་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ལྷ་
རྗེས་སུ་བྲན་པས་མཐར་གྱིས་པའི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་གདགས་པར་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་མདོ་སྡེ་གཞན་ལས་འདི་སྐད་ཅེས་ལྷའི་རིས་གཉིས་སུ་
བྲན་པར་བྱ་སྟེ། དགའ་ལྡན་དང་། གནས་གཙང་མ་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་རི་
ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་འདྲེས་པའི་གང་ཟག་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་
ཉིས་པ་མེད་དོ། །

ཚེས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཤེས་པས་མཐར་གྱིས་
པའི་མདོན་པར་རྟོགས་པ་ནི། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་
སྟོང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྒྲིགས་ཀྱི་ཚེས་རྣམས་དང་། འཕགས་
པའི་བདེན་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་
སྟོམས་པར་འབྱུག་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་
སྟོམས་པར་འབྱུག་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། གཟུངས་ཀྱི་སྟོང་དང་། རྣམ་པར་
ཐར་པའི་སྟོང་གསུམ་དང་། སྟོབས་དང་། མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་།

པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་བརྩུ་བོ་རྣམས་དང་། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་སྒྲོབ་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་མཐར་གྱིས་པའི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཞེས་
པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།

ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་
སྤྱིང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཆད་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དངོས་པོ་
མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡོད་པའམ་མེད་པ་མི་དམིགས་པས་དེ་སྤངས་པ་དང་།
རང་ཉིད་ལ་ནེམ་རྒྱུར་མེད་ཀྱང་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ་ལྟོས་ནས་གནས་བརྟན་
རབ་འབྱོར་གྱིས་ཞུས་པ་ཡིན་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན་
སེམས་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
འཇུག་པ་མེད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་
ཞེ་ན། དམིགས་པའི་འདུ་ཞེས་ཅན་ལ་ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བཀག་པ་
དང་། མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འཇུག་པ་མེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ཐོབ་པ་
དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མིན་པ་ཉིད་དང་། དེ་ཡིན་ན་ས་བརྩུ་ལ་སོགས་པར་རྣམ་
པར་གཞག་པ་མེད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་མངོན་པར་འདོད་པ་ཡང་དག་པར་
གྱུབ་པ་དང་། མི་དམིགས་པ་དང་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་
བཀག་པ་དང་།

དེ་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་དེའི་བྱང་པར་ཞལ་
གྱིས་བཞེས་པ་དང་། སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་
པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་

དེ་ལྟར་བྱས་ན་མཐར་གྱིས་བ་རྣམ་གསུམ་རྣམ་བ་བཅུ་ཞེས་གང་གསུངས་བ་དེ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་བ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་མན་
ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ལས་མཐར་གྱིས་
མངོན་པར་རྫོགས་པའི་སྐབས་རིམ་གྱིས་འཇུག་པར་བསྐྱབ་པའི་ལེ་ཏུ་སྟེ་དྲུག་
པའོ། །

སྐབས་བདུན་པའི་ཉི་མི་སྒྲུང་བ།

ད་ནི་སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྗོད་པར་
བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་བཙུག་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པ་ན་རི་ལྷོ་སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་
མ་གཅིག་གིས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བགྱིད་ཅེས་བྱ་བའི་
དེ་བར་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཉི་བར་དགོད་པའི་དོན་དུ་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་འདི་འདྲ་རྣམ་
པ་བཞིར་རིག་པར་བྱ་བ་ལས། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བས་ཟག་པ་
མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི་
གང་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས།

སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེས་ཀྱང་། །ཟག་མེད་ཆོས་ཀྱན་བསྐྱུས་པའི་
ཕྱིར། །ཐུབ་པའི་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་པའི་ཕྱིར། །རྟོགས་པ་འདི་ནི་ཤེས་
པར་བྱ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རི་སྐྱད་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡོངས་
སུ་ཟེན་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་
བརྒྱད་ཅུའི་བར་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་
སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས་ལ་གནས་པ་ནི། གང་ལ་

གང་ཞིག་གང་གིས་སྤྱི་ན། །ཞེས་བྱ་བར་དེའི་མཆན་མ་མི་མཐོང་བར་སྤྱི་ན་པ་བྱིན་
པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་
པར་རྟོགས་པ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་།

དེ་ལྟ་ཡིན་ན་མཆན་མ་མི་མཐོང་བར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་རྣམས་ལ་
སྤྱི་ན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཉེ་བར་མཁོ་བ་
མེད་པའི་སྤྱི་ན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཏང་བས་ཁྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་འདུན་པ་བསྒྲེག་
པ་ན། མི་དམིགས་པས་ཡོངས་སུ་བསྟོས་པའི་སྤྱི་ན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་མི་སྟོག་
པ་དང་། གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་མོ་དཔེས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་
རྣམ་པར་བྱང་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བརྟུན་དེ་སྤངས་པས་གསུངས་
པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེན་
མངོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བརྟུན་པར་བྱའོ། །འདིའི་མདོ་ནི། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་
དཔེར་ན། གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་
ཐམས་ཅད་ནི་བསམས་པ་ཅམ་གྱིས་འབྱུང་ངོ་། །རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་བསམས་པ་ཅམ་གྱིས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །

ཡང་ཇི་ལྟར་ན་ཐག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་སྟོམ་པ་ལ་
ཞུགས་པ་ན་ཐག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཞིག་དོན་
འདི་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་དཔེ་ཅུང་ཐད་ཀྱང་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེས་ན།

རི་ལྷར་སྐྱེས་བུས་ཐོ་རྒྱན་བརྒྱད། །རྟོག་ཐབས་གཅིག་གིས་བསྐྱོད་པ་
ན། །ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འབྱུལ་བ་ལྟར། །སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ཤེས་དེ་
བཞིན་ནོ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་སྒྲིན་གྱི་འཕེན་པའི་ཤུགས་ལས་ཤེས་པར་
དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

ནམ་པར་སྒྲིན་པའི་ཆོས་ཉིད་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་གང་གི་དབང་དུ་མཛད་
ནས།

གང་ཆེ་ཆོས་དཀར་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་ཤེས་རབ་པ་རོལ་
ཕྱིན། །ནམ་སྒྲིན་ཆོས་ཉིད་གནས་སྐབས་སྐྱེས། །དེ་ཆེ་སྐྱད་ཅིག་
གཅིག་ཡེ་ཤེས། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྐྱོད་པའི་ཆེ། འདི་ལ་ཡང་དག་
པའམ་ཡོངས་སུ་བྱུབ་པའི་ཆོས་གང་ཡང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་བྱ་
བ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་ནམ་པར་བྱང་བའི་ཤྱོགས་ཐམས་ཅད་ནམ་པར་སྒྲིན་
པའི་གནས་སྐབས་སུ་ནམ་པར་གཞག་པ་དང་། མཆོན་མ་མེད་པའི་སྐྱོར་བས་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ནས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་
མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནམ་པར་སྒྲིན་པ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པར་
ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་
རྟོགས་པ་ནི་གང་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས།

སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་སྦྱོད་པ་ཡིས། །ཆོས་ཀྱན་མི་ལམ་འདྲར་གནས་
ནས། །ཆོས་རྣམས་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད། །སྐད་ཅིག་མ་ནི་གཅིག་
གིས་རྟོགས། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ་པན་ཚུན་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པའི་ཆོས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་ཆོས་གཅིག་གི་ཁོངས་སུ་འདུས་པར་མི་འཐད་པས། སྐད་ཅིག་མ་
གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་
པ་ན་མི་ལམ་ལྟ་བུའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྟ་གནས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བརྩམས་ཏེ། གྱུ་ཆེར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་
པར་རྟོགས་པ་ཉིད་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་ལམ་གྱི་
རང་བཞིན་ཅན་ལོ། །

མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཆོས་མཐུན་
པའི་དཔེའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དུས་སུ་བར་ཆད་དང་
བཅས་པ་དང་བར་ཆད་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ལྷག་པར་སྦྱོད་པའི་
སྤྱིར་དང་། ཆོགས་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཉིད་དུ་ཉམས་སུ་སྟོང་ནས་དེ་རྟོགས་པའི་
གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་རྣམས་རོ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་

ཀྱི་དོན་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བོ། །རི་སྐད་དུ། སྤང་མོ་ཕུང་པོ་ནི་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ།
ཤེན་ཏུ་ཡོངས་སུ་མ་བྱུང་བའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱང་མི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ། དེ་ལྟར་ན་
ཕུང་པོ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ནི་གཉིས་སུ་མེད་དེ་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་
དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་
དཔེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལྟ་བུ་མདོ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་
བརྗོད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་
མདོན་པར་རྟོགས་པ་ནི། གང་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས།

མི་ལམ་དང་ནི་དེ་མཐོང་ཉིད། །གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མི་མཐོང་
ལྟར། །ཆོས་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཡི། །དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་གཅིག་
གིས་མཐོང་། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །རི་སྐད་དུ། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པ་ན་མི་ལམ་
མི་མཐོང་། མི་ལམ་མཐོང་བ་སོ་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ནས། དེ་དག་དང་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་དེ་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དོ་
ཞེས་བྱ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་
ལ་མདོན་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དབྱེར་མེད་ན་དགེ་བ་དང་མི་
དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེར་བརྗོད་པ་ཡོད་
པར་ཐལ་བས་དེར་མདོན་པར་བརྗོད་པ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཆོན་བཙལ་བའི་དོན་

དང་། ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེས་ཉིད་ལ་བཟོད་དུ་མེད་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མཁས་པ་ནི་ཚེས་ཀྱི་སྐྱར་བཏགས་པ་ཡང་དག་
པར་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་
མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ།

མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །

ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེའི་སྐབས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་
བྱའོ། །གང་དག་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་ནི། འཕགས་པ་
ཉན་ཐོས་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་ལ་
ཀུན་འབྱུང་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལམ་ལ་ལམ་གྱི་བར་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་
ཐག་པ་མེད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཚེས་རྣམས་རྣམ་པར་
འབྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མདོ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་
འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དེས་མི་གཞོད་དེ། འདི་ནི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་
པར་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་ཉེ་བར་འབྲེལ་པ་གང་ཡིན་པ་
ལཞོར་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པར་གོམས་པ་རབ་ཏུ་བརྟན་པས་ངེས་པར་
སྐྱར་བ། དམིགས་པའི་དུག་གི་སླེགས་པ་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་རྣམས་བསྐྱོག་པར་བྱ་
བའི་དོན་དུ་འདི་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཟོད་པར་བྱ་བ་རྣམ་པ་མང་དུ་ཡོད་དོ། །

མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། མངོན་པ་ནི་
མངོན་དུ་སྤྱོད་པའོ། །སམ་གྱི་སྒྲ་ནི་ངེས་པར་མངོན་པར་བཟོད་པའོ། །ཨ་ཡ་ནི་

རྟོགས་པ་ལའོ། །དེས་ན་འདི་སྐད་དུ་མངོན་དུ་སྟོགས་པར་ཡང་དག་པར་ངི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་ངེས་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། །ཤེས་བཤམ་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་
བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྲ་བ་ལས། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་
མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྐབས་བསྐབ་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ལེ་འུ་སྟེ་བདུན་
པའོ། ། །

སྐབས་བརྒྱད་པའི་ཉི་མེད་ཀྱི་སྒྲུང་བ།

དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱབས་ལྡན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་དང་། མོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱབས་དང་། སྐྱལ་པའི་སྐྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱའི་དབང་དུ་མཛད་ནས།

ཐུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་ནི། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག །ཐོབ་
སྐྱར་རྣམ་ཀུན་རྣམ་དག་ལ། །དེ་གང་རང་བཞིན་མཆོད་ཉིད་ཅན། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ལྡན་པར་སྐྱར་བ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རང་བཞིན་ཏེ་རོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཙུན་མ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ན། བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བཙུན་མ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཛིག་ཏེན་ན་གསུམ་པ་ཡིན་ལོ། །འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ནི་དེ་འཕྲོ་བ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ལོ། །གང་དག་གིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་འཕྱར་བ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱང་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན།

བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ཀྱིས་མཐུན་ཆད་མེད་དང་། །རྣམ་པར་ཐར་དང་མཐར་གྱིས་ནི། །སྦྲེལ་ལྟུག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཟད་པར་བརྟུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམ་བརྒྱད་དང་། །ཉོན་མོངས་མེད་དང་སྦྲོན་མཁྱེན་

དང་། །མདོན་ཤེས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་
བཞི་དང་། །དབང་བཅུ་དང་ནི་སྟོབས་བཅུ་དང་། །མི་འཛིགས་པ་ནི་
བཞི་དག་དང་། །སྤང་བ་མེད་པ་རྣམ་གསུམ་དང་། །དྲན་པ་ཉི་ར་
གཞག་རྣམ་གསུམ་དང་། །བསྐྱེད་པ་མི་མངའ་ཆོས་ཉིད་དང་། །བག་
ཆགས་ཡང་དག་བཅོམ་པ་དང་། །སྦྱེ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། །ཐུབ་
པ་ཁོ་ནའི་མ་འདྲེས་ཆོས། །བཅོ་བརྒྱད་བཤད་པ་གང་ཡིན་
དང་། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་། །ཆོས་ཀྱི་སྦྱ་ཞེས་བརྗོད་
པ་ཡིན། །

ཞེས་སྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་ཕྱིས་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྦྱ་ཞེས་བྲ་སྟེ། གཞན་དུ་
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱ་ཞེས་བྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ་བོ་ཉིད་བཀག་པར་
འགྱུར་བ་དང་། སྦྱོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདུས་བྲས་སུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་
ཡོད་དོ། །དེ་ལ་སྦྱ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་སྟོན་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
ནས་ཉི་བར་བཏགས་པ་ཡིན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དྲན་པ་ཉི་བར་
གཞག་པ་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ་དང་བཅས་པའི་སྐབས་རྒྱས་པར་ལམ་ཀྱི་
ཆོགས་ལས་རི་སྐད་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆད་མེད་པ་བྱམས་
པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆད་མེད་པའི་འདུག་པར་རི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ནི་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་རྣམས་ལ་བཏྲ་བ་འདི་ནི་
དང་པོ་འོ། །ནང་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་བཏྲ་
བ་འདི་ནི་གཉིས་པའོ། །སྤྱག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལུས་ཀྱི་མདོན་སུམ་དུ་བྲས་

ནས་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་པ་འདི་ནི་གསུམ་པའོ། །ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་
དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་
མེད་མེན་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཞི་དང་། འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་
བ་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལ་ཟད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཆད་པ་དང་། ཀྱན་ཏུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་འདིའི་
མཐའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ན་མཐའ་ཡས་སོ། །ནམ་མཁའ་མཐའ་མེད་པ་ནི་ནམ་
མཁའ་མཐའ་ཡས་ཡིན་ལ། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཉིད་ནི་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་
པར་གྱུར་པ་ཡིན་རོ། །འདི་ནི་རྒྱ་མཚན་ནམ་མཁའ་མེད་པ་ཡིན་ལ། ཉེན་གྱི་དོན་
གྱིས་ན། བསམ་གཏན་འདི་ལ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་པར་གྱུར་པ་དེའི་གནས་
ཡོད་པས་ན་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཨ་ཡ་ཏ་ན་སྟེ། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ལྷའི་ཨ་ཡ་ཏ་ན་
ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ཏེ། ཨ་ཡ་ཏ་ན་ནི་གནས་ཡིན་རོ། །ཡོངས་སུ་ཆད་པ་དང་། ཀྱན་
ཏུ་ལོངས་སྤྱོད་པས་འདི་ལ་མཐའ་མེད་པས་ན་མཐའ་ཡས་སོ། །རྣམ་ཤེས་མཐའ་
མེད་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཡིན་ལ། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཉིད་ནི་རྣམ་ཤེས་
མཐའ་ཡས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་རོ། །

འདི་ནི་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མིང་ཡིན་ལ། སྤྲ་མ་
བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་འདི་ལ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་པར་གྱུར་པ་དེའི་གནས་
ཡོད་པས་ན་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །འདི་ལ་ཡན་ལག་ཅེས་ཀྱི་ལྷག་
མཐའ་ཅུང་ཟད་ལུས་པ་མེད་པས་ན་ཅུང་ཟད་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དངོས་པོ་ནི་
ཅུང་ཟད་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་རོ། །འདི་ནི་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་

རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའི་མིང་ཡིན་ལ། སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་འདི་ལ་
 ཅི་ཡང་མེད་པའི་གནས་ཡོད་པས་ན་ཅུང་ཟད་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །འདུ་ཤེས་
 རགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། སྤྲ་མོ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ན་འདུ་ཤེས་ཡོད་པའང་མ་
 ཡིན་མེད་པའང་མ་ཡིན་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་ནི། འདུ་
 ཤེས་ཡོད་མིན་མེད་མིན་ནོ། །

དེ་ནི་འདུ་ཤེས་ཡོད་མིན་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་ཡང་ཡིན་
 ནོ། །ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་གངས་སུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་
 མཆེད་ཡིན་གྱི། དེ་སྐྱེ་མཆེད་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཡོད་མིན་མེད་མིན་སྐྱེ་
 མཆེད་དོ། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དམིགས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བ་
 ཉིད་འཛོལ་གྱི་ཡན་ལག་འདའ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་ཟད་པར་ས་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་པ་མ་
 སྤངས་པ་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བར་འགྱུར་
 བ་དེ་ལྟར་འདི་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་རྣམས་ལ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་མཆོན་མ་ལས་
 འདས་པས་དང་པོ་དོ། །ནམ་མཁའ་ལས་འདས་པ་ནི་གཉིས་པའོ། །ནམ་མཁའ་ལ་
 འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་འདས་པ་ནི་གསུམ་པའོ། །

ནམ་མཁའ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལས་འདས་
 པ་ནི་བཞི་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་ལྟར་འདི་དག་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་དམིགས་པ་ལས་
 ཡང་དག་པར་འདས་པ་ཉིད་འཛོལ་པོ། །ཡན་ལག་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བ་ནི་
 མ་ཡིན་ཏེ། བཏང་སྟོམས་དང་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་དབང་གིས་ནི་འདི་དག་

ཐམས་ཅད་ཡན་ལག་གཉིས་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། །

ཇི་ལྟར་སྟོམ་པོ་དང་སྤྲ་བ་དང་འཁྱུ་ཏུ་སྤྲ་བ་དང་ཆེས་སྤྲ་བའི་དོགས་པ་ལས་
བཏགས་པའི་རས་ཡུག་ཆུ་ཞེང་མཉམ་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ལ་ཆད་བྱུང་པར་མེད་
ཀྱང་རིག་ན་བདེ་བ་དང་སྤྲ་བ་འདི་རོ་བོ་དང་རིན་ཐང་ཆེ་བ་ཉིད་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲ་མ་
སྤྲ་མ་ལས་སྤྲི་མ་སྤྲི་མ་ཆེས་འཁྱུ་ཏུ་གྲུ་ལོམ་པར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདི་རྣམས་
ཡང་ཡན་ལག་གི་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་སྤྲ་བ་དང་ཞི་བའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་
པའི་སྤྲིར་སྤྲ་མ་ལས་གཞན་རྣམས་གྲུ་ལོམ་པ་དང་། འཁྱུ་ཏུ་གྲུ་ལོམ་པ་དང་། ཆེས་
འཁྱུ་ཏུ་གྲུ་ལོམ་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་བཤུགས་པ་ལྷག་མ་ནི་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པར་ཇི་སྐད་བཤུགས་པ་བཞིན་
ནོ། །མཐར་ཀྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་
དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་དང་། འགོག་པའི་སྟོམས་
པར་འཇུག་པའོ། །ཟད་པར་གྱི་སྤྲི་མ་ཆེད་བཅུ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ས་དང་། ཆུ་དང་། མེ་
དང་། རླུང་དང་། སྟོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་སྟེ་ཟད་པར་
བརྒྱད་དང་། ཟད་པར་རྣམ་པར་འཇུག་པ་དང་། ཟད་པར་ནམ་མཁའོ། །

དེ་ལ་ཟད་པར་ས་ནི་རྣམ་འབྱོར་པ་གང་ཞིག་གོམས་པས་དབང་དུ་གྱུར་
པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལངས་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
འདི་ནི་ཉི་བར་གནས་པའི་སྤྲི་བ་པའི་གཉིན་པོ་ཡིན་ཞིང་རྫོགས་པ་རགས་པ་ཉིད་ཡིན་
པའི་སྤྲིར། ཡན་ལག་སྟོབས་ཆུང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་དེའི་སྟོན་མཐོང་
ནས། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ཞི་བ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་

པོ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བར་གཉིས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་
ཡན་ལག་རྣམས་ལ་རྟོག་པ་ཅམ་རགས་པ་ཡིན་ཞིང་དཔྱད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞི་
བ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་རགས་པའི་ཡན་ལག་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་ཞི་བའི་ཡན་ལག་ཐོབ་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་གྱི། སའོ་ཞེས་ཡང་དང་
ཡང་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཟད་པར་སར་རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ཟད་པར་རྩ་ལ་སོགས་པ་དགུ་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་ཚུལ་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་
བལྟའོ། །སྤར་སྒྲོམ་པ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་ནི་རྩ་སྤྱང་དང་། ལྷེང་ཀ་དང་། རྩང་
བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་མ་བྱས་པ་ཁོ་ནར་ཟད་པར་རྩ་འབྱུང་བར་འབྱུང་རོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ནགས་ཀྱི་མེ་འབར་ཞིང་དུ་བ་འཐུལ་བ་རྣམས་སུ་ནི་ཟད་པར་མེའོ། །རྩང་
གིས་བསྐྱོད་པའི་འོད་མ་དང་འཁྲི་ཤིང་གི་ལོ་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་རྩང་འདི་
ནི་གནས་འདི་རབ་ཏུ་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀུན་ཏུ་ལྟ་བ་ནི་རྩང་རོ། །མེ་ཉིག་དང་།
ནོར་བྱ་དང་། གོས་ལ་སོགས་པ་སྤོན་པོ་བཏིང་བ་ལ་ནི་ཟད་པར་སྤོན་པོའོ། །

དེ་དག་ཉིད་སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོར་གྱུར་པ་ལ་ནི་ཟད་པར་
སེར་པོ་ལ་སོགས་པའོ། །ཆོན་མོ་སྟེ་ས་དང་། རྩང་དང་། རྩ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཟད་པར་དཀར་པོའོ། །སྐར་ཁུང་གི་ནང་ལ་སོགས་པར་
ལྷགས་པའི་རྩ་བ་དང་ཉི་མའི་འོད་རྣམས་ཀྱི་ཅིག་པ་དང་སའི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱེད་
པའི་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ཤིང་གི་ལོ་མའི་ཆོགས་ཀྱི་གསེབ་ནས་བྱུང་བ་
རྣམས་ཁོ་ནས་ས་གཞི་ལ་བསྐྱེད་པ་རྩ་བའི་འོད་དང་ཉི་མའི་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལ་རྣམ་

པར་ལྟ་བུ་ཞི་བའ་པར་ནམ་པར་ཤེས་པའོ། །སྐར་ཁུང་གི་ནང་དང་། ཅིག་པའི་བྱ་ག་
ལ་སོགས་པ་ནམས་སུ་བའ་པར་ནམ་མཁའ་སྦྲེ་བར་འགྱུར་རོ། །

གང་ཞིག་སྒྲར་བསྒྲུབས་པ་གོམས་པར་མ་བྱས་པ་ལས་དང་པོ་པའི་སྒྲུབ་
བཅོམ་ལ་དེ་ལྟར་མི་སྦྲེ་བས་དེའི་ཡོངས་སུ་སྦྲོང་བའི་བྱ་དང་པར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །དེས་ནི་སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་གི་དབྱེ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཚུ་བྱི་མ་
མེད་པ་ནམ་མཁའ་ནས་བབ་པའམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཚུ་ཚགས་ལས་འཇག་པ་
ནམས་ཀྱིས་ལྟར་བཟེད་དང་ཁར་གཞོང་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་གང་ཡང་རུང་བ་
བཀའ་ནས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གནས་སུ་འདུག་ཅིང་བདེ་བར་གནས་པས་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་བཅུ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་བའ་པར་ཚུའི་ཡོངས་སུ་སྦྲོང་བའོ། །སྦྲུམ་
ཞིང་སྦྲིང་པོ་དང་བཅས་པའི་ཤིང་དུམ་བྱར་གཏུབས་ནས་ཤིང་བྱང་ངམ་འགྲོན་
ཁང་ཡང་རུང་སྟེ་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་རྗེས་སོག་ཏེ་བའི་ཚུ་ལ་དུ་སྦྲུངས་ཏེ། མཐོ་
གང་སོར་བཞེད་ཆད་ཀྱི་བྱ་ག་བྱས་པ་ཀྱན་ཏུ་སྒར་ནས་བགས་པའམ་རེ་ལྟེ་གང་
ཡང་རུང་བའི་སྦྲན་མདུན་དུ་བཏོང་བ་ལ་བདེ་བར་གནས་པས་འོག་ཏུ་ཤིང་དང་རྩ་
དང་སྦྲང་དུ་བྱ་འཕྱར་བར་ཡིད་ལ་བྱ་ཞིང་དབྱས་སུ་མེ་འབར་བ་མཐུག་པའི་བྱང་
པོ་ཚུ་མཚན་དུ་གཟུང་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་བའ་པར་མེའི་ཡོངས་སུ་སྦྲོང་བའོ། །

མེད་ན་བྱས་ཀྱང་རུང་སྟེ་ཅིག་པའི་བྱ་གའམ། དེའི་སྐར་ཁུང་གི་བྱ་གའམ།
ཉི་ཀོར་དུ་འདུག་སྟེ། ཡན་ལག་གི་སྒྲོགས་གང་ལ་རྒྱུང་གི་རེག་པ་དེར་བྲན་པ་
གཏད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་བའ་པར་རྒྱུང་གི་ཡོངས་སུ་སྦྲོང་བའོ། །ཁྱུ་ལྟ་སྒྲོན་པོ་
དང་གི་རི་ཀར་ནི་ཀ་ལ་སོགས་པ་ཡུ་བ་དང་། གེ་སར་གསལ་བ་དང་། གོས་དང་།

སྒྲོན་དང་། ཟ་མ་རྟོག་སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གང་ཡང་རྒྱུང་བ་བཟུང་བས་
ཁོང་པར་བྱས་པའམ། དེ་བཞིན་དུ་རས་སྒྲོན་པོ་རྩ་བོ་ཆེའི་མཐིལ་ལྟར་བརྒྱུངས་པ་
ལ་ནི་ལ་གང་པ་དང་། བ་ལ་ཤ་སྒྲོན་པོ་དང་།

མིག་སྒྲོན་སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རྒྱུང་བའི་ཆོན་གྱིས་འཕོ་བ་དང་།
མི་འཕོ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་བྱས་ནས་ཁ་དོག་མི་མ་སྤུན་པ་གང་ཡང་རྒྱུང་བས་
ཡོངས་སུ་བཅད་དེ། དེ་དང་ཉེ་བར་སྤུན་བདེ་བ་ལ་འདུག་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
འདུག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ཟད་པར་སྒྲོན་པོ་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བའོ། །ཟད་པར་སེར་པོ་
དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་ཚུལ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདིར་སྒྲོན་
པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་རྣམས་སུ་སེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་ཡིན་པར་བརྟུང་
ངོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བྱད་པར་རོ། །ཡང་བྱུང་པའི་ནང་དུ་མར་མེ་སྤར་བ་ཁ་བཅད་
ནས་དེ་ལ་བྱག་པ་ཏ་ཅང་མི་ཆེ་བ་གཏོད་དེ། ཅིག་པ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་པ་པས་
བཞག་པ་དེ་ལས་རྒྱུང་བའི་མར་མེའི་འོད་གྱིས་ཅིག་པ་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྤྲང་བའི་
དགྱིལ་འཁོར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་པ་དེ་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ཟད་པར་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བའོ། །

ཅིག་པ་དང་རེ་ལྟེ་དང་སྤུམ་བུ་རྣམས་གང་ཡང་རྒྱུང་བས་གཡོགས་པའི་
གནས་སུ་མཐོ་གང་སོར་བཞི་བའི་བྱ་གཏོད་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདུག་པར་བྱ་
སྟེ། ཡོངས་སུ་བཅད་པ་འདི་ནི་ཟད་པར་རྣམ་མཁའི་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བའོ། །དེ་ལྟ་བུ་
ནི་རེ་ཞིག་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བའི་བྱད་པར་ཡིན་པར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །བྱས་པའམ་མ་བྱས་པའི་ཟད་པར་དེ་རྣམ་པ་དགུ་ཆར་ལ་ཡང་འཛིན་པ་དང་

སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་མ་གཉིས་སྒྲིབ། །དེ་ལ་ཟད་པར་རྒྱུ་འདྲིན་པའི་མཚན་མ་ནི། དབྱ་བ་དང་རྩ་བ་དང་འབྲེས་པའི་རྩ་ལ་གཡོ་བའི་རྣམ་པ་དེ་འབྲེས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་འབད་པ་བྱས་ན་སྒྲིབ་དེ་སྔོང་བར་བྱས་ལ། མ་བྱས་ན་སྒྲིབ་ནོ། །

མ་བྱས་ན་ནི་ཟད་པར་གྱི་ཉེས་པར་གདགས་སོ། །སྒྲིབ་པའི་མཚན་མ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པའི་འོར་བུའི་རྒྱུ་ཡབ་ལྟ་བུ་དང་། འོར་བུའི་རང་བཞིན་གྱི་མེ་ལོང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཟད་པར་མེད་པའི་འདྲིན་པའི་མཚན་མ་ཡང་ཆད་ཅིང་ལྷུང་བ་ལྟ་བུར་གཡོ་བ་ཉེ་བར་གནས་པ་སྟེ། མ་བྱས་ན་ནི་འདྲིན་ཟད་པར་གྱིས་ཉེས་པར་གདགས་ཤིང་འགལ་བ་དང་། སོལ་བ་དང་། ཐལ་བ་དང་། དུ་བ་རྣམས་ལ་རྩུང་ཟད་རྩུང་ཟད་ཉེ་བར་གནས་སོ། །སྒྲིབ་པའི་མཚན་མ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པའི་ལྷ་བ་དམར་པོ་ལྟ་བུ་འཕྲ། གསེར་གྱི་རྒྱུ་ཡབ་ལྟ་བུ་འཕྲ། གསེར་གྱི་ཀ་བ་ལྟ་བུར་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཟད་པར་རྒྱུ་གི་འདྲིན་པའི་མཚན་མ་ནི་འོ་མ་བསྐྱོལ་བ་པོ་ག་མ་ཐག་པའི་རྒྱངས་པ་འཕྲུལ་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་ནས་ཉེ་བར་གནས་སོ། །སྒྲིབ་པའི་མཚན་མ་ནི་འདུག་པ་ལྟ་བུར་མི་གཡོ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

ཟད་པར་སྒྲིབ་པོ་ལ་ནི་མེ་ཏོག་གི་སར་དང་སྔོང་བུ་མེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གི་སར་དང་སྔོང་བུ་རྣམས་དང་། ཅིག་ཤོས་འདབ་མ་གཞན་དུ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཟད་པར་གྱི་ཉེས་པར་གདགས་སོ། །སྒྲིབ་པའི་མཚན་མ་ནི་ཟད་པར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་འཕགས་པས་འོར་བུའི་རྒྱུ་ཡབ་ལྟ་བུ་ནམ་མཁའ་ལ་སྒྲིབ་བའོ། །ཟད་

བར་སེར་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཚུལ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཟད་པར་རྣམ་
བར་ཤེས་པའི་འཛིན་པའི་མཆན་མ་ནི་སའམ་ཅིག་པར་སྐྱེས་པར་གྱུར་པའི་
དགྲིལ་འཁོར་དང་འབྲ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའོ། །

སྒྲུང་བའི་མཆན་མ་ནི་སྒྲུང་བའི་ཚོགས་སྒྱུག་པོ་རབ་དུ་དང་བ་དང་འབྲ་
བའོ། །ཟད་པར་རྣམ་མཁའི་འཛིན་པའི་མཆན་མ་ནི། ཅིག་པའི་མཐའ་ལ་སོགས་
བ་དང་བཅས་པར་བྱ་ག་དང་འབྲ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ་བསྐྱེད་ཀྱང་འཕེལ་བར་མི་
འགྱུར་བ་དང་། སྒྲུང་བའི་མཆན་མ་ནི་རྣམ་མཁའི་དགྲིལ་ལྟ་བུར་གྱུར་ནས་ཉི་བར་
གནས་ཤིང་བསྐྱེད་ན་ནི་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིར་བྱས་པའམ་མ་
བྱས་པའི་ཟད་པར་གྱི་འཛིན་པ་དང་སྒྲུང་བའི་མཆན་མ་དག་གི་བྱད་པར་ཤེས་
པར་བྱའོ། །མཆན་མ་རྣམས་པ་འདི་དགྲུ་ཆར་ལ་ཡང་བདེ་བར་འདུག་ནས་ཁ་དོག་
ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་མཆན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་སྤངས་ཏེ། ཟད་པར་ས་ལ་
བརྗོད་པའི་ཚུལ་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་ལ་སེམས་བཞག་ནས་ཚུ་ཚུ་མེ་མེ་ཞེས་བྱ་བ་
དེ་དང་དེའི་མིང་གསལ་བའི་དབང་ཉིད་ཀྱིས་གོམས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དེ་
དང་དེ་ལ་གོམས་པའི་བྱད་པར་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
གོམས་པ་དེ་རྣམས་ལ་སྤྲ་མ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་དེ་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །

ཟད་པར་ས་ལ་དབང་དུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་
ལྡན་པར་གྱུར་པ་ན། གཅིག་དུ་གྱུར་ནས་མང་པོར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྒྲུང་
བར་གྱུར་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་འམ་ཚུ་ལས་སར་སྤུལ་ནས་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་

འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཡོ་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་འདི་འབྲུག་
པར་འབྲུར་རོ། །ཟད་པར་རྒྱུ་དབང་གིས་ནི་ས་ལ་བྱེད་པ་བྱེད་པ་དང་། ཉེ་
དུ་འབྲུང་བ་དང་། རྒྱུ་ཆར་འབེབས་པ་དང་། ས་དང་རི་བོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྒྱ་
བོ་དང་རྒྱ་མཚོ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེལ་པ་ཡང་དག་པར་འབྲུག་པོ། །

ཟད་པར་མེད་དབང་གིས་ནི་དུ་བ་འབྲུལ་བའམ་མེ་རབ་དུ་འབར་བ་དང་།
མེ་མདག་གི་ཆར་འབེབས་པ་དང་། མེ་ཀྱན་དུ་ལེན་པ་དང་། གང་དང་གང་འདོད་
པ་དེ་དང་དེ་བསྐྱེད་པར་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་། ལྷའི་མིག་གིས་ཡུལ་གསལ་བར་བྱ་
བའི་དོན་དུ་སྒྲུང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྒྲུང་ན་ལས་འདས་པའི་དུས་ན་མེད་
ཁམས་ཀྱིས་ལུས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་འབྲུག་པར་འབྲུར་རོ། །ཟད་པར་རྒྱུ་གི་
དབང་གིས་ནི་རྒྱུ་ལྟར་མགྲོགས་པར་འགྲོ་བ་དང་རྒྱུ་གི་ཆར་རབ་དུ་འབེབས་
པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཟད་པར་སྒྲོན་པའི་དབང་གིས་ནི་གཟུགས་སྒྲོན་པོར་སྐྱེལ་པ་
དང་། རྒྱུ་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཟད་པར་སེར་པའི་དབང་གིས་ནི་
གཟུགས་སེར་པོར་སྐྱེལ་པ་དང་། གསེར་དུ་རྣམ་པར་འབྲུར་པ་ལ་སོགས་
པའོ། །ཟད་པར་དམར་པའི་དབང་གིས་ནི་གཟུགས་དམར་པོར་སྐྱེལ་པ་ལ་སོགས་
པའོ། །ཟད་པར་དཀར་པའི་དབང་གིས་ནི་གཟུགས་དཀར་པོར་སྐྱེལ་པ་དང་།
རྒྱགས་པ་དང་། གཉིད་རིང་དུ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་པ་རྣམ་པར་འཛིག་པ་དང་ལྷའི་
མིག་གིས་ནི་ཡུལ་སྒྲུང་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

ཟད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དབང་གིས་ནི་གཟུགས་གསལ་བ་དང་།
རྒྱགས་པ་དང་། གཉིད་རྒྱུ་རིང་བར་བྱེད་པ་དང་མིག་གིས་ཡུལ་སྒྲུང་བར་བྱེད་པ་

ལ་སོགས་པ་ལོ། །ཟད་པར་ནམ་མཁའི་དབང་གིས་ནི་བསྐྱིབས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་
འབྱེད་པ་དང་། ས་དང་རི་བོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་ནམ་མཁའ་སྤྱལ་ནས་
སྦྱོད་ལམ་བྱེད་པ་དང་། ཅིག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐད་ཀར་ཐོགས་པ་མེད་པར་འགོ་
བ་ལ་སོགས་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །

རྒྱན་མི་འཆད་པར་བྱས་པར་སློབ་ན་ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །ཟིལ་གྱིས་
གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་བརྒྱད་དེ། ནང་ག་ཟུགས་སུ་འདྲ་ཤེས་པས་བྱི་རོལ་གྱི་
ག་ཟུགས་ཁ་དོག་བཟང་པོ་དང་། ཁ་དོག་ངན་པ་རྣམས་ལ་བཟླ་ཞིང་ག་ཟུགས་དེ་
དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས། ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟར་འདྲ་
ཤེས་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་པོ་ལོ། །བྱི་རོལ་གྱི་
ག་ཟུགས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ལ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ནང་ག་ཟུགས་མེད་པར་འདྲ་
ཤེས་པ་ཉིད་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་བ་བཞིན་དང་། ནང་ག་ཟུགས་མེད་པར་འདྲ་
ཤེས་པ་ཉིད་སྟོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་ལ་བཟླ་བ་སྟེ།
དེ་ལྟར་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་སྟོན་པོ་ཞེས་བྲ་བ་ནི་བསྟན་པའི་ཆོག་གོ། །ཁ་
དོག་སྟོན་པོ་ཞེས་བྲ་བ་ནི་ལྷན་ཅིག་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་
རོ། །སྟོན་པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ་ཞེས་བྲ་བ་ནི་སྒྱུར་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོན་པོ་ཉིད་ཡིན་
པའི་བྱིར་རོ། །

འོད་སྟོན་པོ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྲ་བ་ནི་དེ་གཉིས་འོད་འཕྲོ་ཞིང་མདངས་གསལ་
བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཞེས་བྲ་བ་ནི་དབང་བསྐྱུར་བས་
སོ། །ཤེས་ཞེས་བྲ་བ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སོ། །ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷ་ག་མཐོང་གི་ལམ་གྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་འདྲ་ཤེས་པར་གྱུར་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ཟེལ་གྱིས་མནན་ཏམ་མ་ནོན་གྱང་བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་
འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་ལ་དཔེ་གཉིས་བཀོད་པ་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་
དང་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཁ་དོག་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་ལོ། །

དཔེར་ན་སྟོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེ་ཏོག་དང་རས་དག་ལ་སྤྱན་མོང་དུ་བསྐྱེད་
པའི་ཆོག་གོ། །ཁ་དོག་སྟོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེ་ཏོག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ནི་
ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྟོན་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་རས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོན་པོ་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོད་སྟོན་པོ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེ་ཏོག་དང་རས་གཉི་གའི་
དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། མདངས་གསལ་བ་ཉིད་གཉི་ག་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་
བྱས་ནས་དཔེར་ན་ཟར་མའི་མེ་ཏོག་གམ། དུལ་བྲ་རྩ་ཏ་སྤྱིའི་རས་ཁ་དོག་ཕྱུན་
སྤུམ་ཆོག་ས་པ་སྟོན་པོ་ཁ་དོག་སྟོན་པོ་ཞེས་དཔེ་དང་བཅས་པར་བསྐྱེད་པ་ནི་
རིག་པ་ཡིན་ཏེ། སེར་པོ་ལ་ནི་དོང་ཀའི་མེ་ཏོག་ །དམར་པོ་ལ་ནི་བན་དུ་ངོ་བ་ཀའི་
མེ་ཏོག་གམ། དཀར་པོ་ལ་ནི་སྐར་མ་པ་བ་སངས་སམ། རས་ཁ་དོག་ཕྱུན་སྤུམ་
ཆོག་ས་པའོ། །དམིགས་པ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པས་དེ་ལ་དབང་བསྐྱུར་བའི་ཕྱིར།
ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །

ཉོན་མོངས་པ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་པ་རོལ་གྱི་ཉོན་
མོངས་པ་སྐྱེ་བ་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བས་གནས་པ་ཡང་དག་པར་བྱུབ་པ་ན། ཤེས་རབ་
དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་

ཆོས་གང་དག་ཡིན་པས་ཏེ། གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་
པའི་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྐྱེ་བས་ན་ཉོན་མོངས་པ་འོ། །དེ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་བྱད་པར་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།

ཉན་ཐོས་ཉོན་མོངས་མེད་པ་ནི། །མི་ཡི་ཉོན་མོངས་ཡོངས་སྤངས་
ཉིད། །ཁྲོང་སོགས་སུ་དེའི་ཉོན་མོངས་རྣམས། །རྒྱུན་གཙོད་རྒྱལ་
བའི་ཉོན་མོངས་མེད། །

ཅེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་ཁྲོང་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་སུ་སེམས་ཅན་གང་གི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བར་འདོད་པས་དེ་ལ་ལྟ་བར་
མི་འདོད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྟར་རྣམས་ནི་འདི་ང་ལ་དམིགས་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུན་དུ་གནས་པར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ལྟག་པར་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་
གཟིགས་པར་བཞེད་དོ། །སློན་ནས་མཁྱེན་པ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་
ནས་འདི་ཤེས་པར་གྱུར་ཅིག་སྟུང་པའི་སློན་ལམ་གྲུབ་པ་ན་སྔ་མ་ལྟར་དེ་ཐོབ་པ་
ནི་ཁམས་གསུམ་ན་གནས་པའི་ཤེས་བྱ་གང་དང་གང་མཁྱེན་པར་འདོད་པ་དེ་དང་
དེ་ལ་འདི་ཤེས་པར་བྱའོ་སྟུང་དུ་ཡིད་ལ་སློན་ཏེ་བསམ་གཏན་ལ་སློམས་པར་
ཞུགས་ནས་དེ་ལས་ལངས་པ་ན་སློན་པ་དེས་ཤེས་བྱ་དེ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་
ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སློན་གནས་མཁྱེན་པའི་བྱད་
པར་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།

སངས་རྒྱས་སློན་གནས་མཁྱེན་པ་ནི། །ལྟན་གྱིས་གྲུབ་དང་ཆགས་
སྤངས་དང་། །ཐོགས་པ་མེད་དང་རྟག་གནས་དང་། །འཛི་བ་ཀུན་ལན་

འདེབས་པར་བྱེད། །

ཅེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྦྱོན་གྱིས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་ལོ། །ཆགས་སྤངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ལོ། །ཐོགས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལས་འཇུག་པ་ལོ། །ཉག་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲུགས་ཉག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པས་གནས་པ་ལོ། །འདྲི་བ་ཀྱན་ལན་འདེབས་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱེས་པའི་ལན་ཐམས་ཅད་འདེབས་པར་མཛད་པ་ལོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོན་གནས་ཤེས་པ་དེ་ལས་བསྐྱོད་པར་ངེས་པར་བྱལོ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་བྱུག་གང་ཞེ་ན། རྩ་འབྲུལ་གྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། ལྷའི་མིག་དང་། ལྷའི་རྣ་བ་དང་། བ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། སྒྲོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལོ། །འདི་དག་གི་བཤའ་བ་ནི་གདམས་ངག་གི་སྐབས་སུ་རི་སྐད་བཤའ་བ་བཞིན་ནོ། །

སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ལ། ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་དཔེར་ན་མ་རིག་པ་ལས་བརྒྱམས་ཉེ་མི་ཤེས་པ་དང་མི་མཐོང་བ་དང་མངོན་པར་མ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གྲངས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ་ན་ཉིང་དེ་འདྲིན་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་རོ། །དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྦྱིའི་མཆན་ཉིད་དང་དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྒྱ་ཆེར་རོ། །དེས་པའི་ཆོག་སོ་སོ་

ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་སྐད་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་བདག་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་
པན་ཚུན་མིང་གཞན་གྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་དང་། དཔེར་ན་འཛིག་ཅིང་རབ་དུ་འཛིག་
པ་དེའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟོག་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཟུགས་སུ་རུང་བས་ན་གཟུགས་སོ་
ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ངེས་པའི་ཆོག་ལའོ། །

སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་རྣམས་
ཐོགས་པ་མེད་པར་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ་ནས་སྒྲིམ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་རབ་དུ་དབྱེ་
བ་ནི་རྩལ་སུ་ཡོད་པ་དང་། བཏགས་པར་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཞེས་
བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་གང་
ཞེ་ན། རྟོག་ལེན་པ་དང་གཏོང་བ་དང་གཞན་པ་རྣམས་ལ་འདོད་པ་བཞིན་སྟོང་པའི་
ཕྱིར་རྟོག་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། དམིགས་པ་སྒྲིམ་པ་དང་སྒྱུར་བ་དག་ལ་འདོད་པ་
བཞིན་དུ་སྟོང་པའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་
མངའ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཐུགས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་མངའ་བརྟེན་
པའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །དབང་བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆེ་ལ་
དབང་བ་ནི་འདོད་པ་བཞིན་འཆི་བས་བསྐྱུས་པ་ཉིད་དང་། སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་
ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡོངས་སྟོང་བྱིན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཆོའི་རྒྱར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ལ་དབང་བ་ནི་མངོན་པར་འདོད་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་
སེམས་ལ་འཇུག་པས་བསྐྱུས་པ་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དེ། ཡོངས་སྟོང་བྱིན་པས་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་གཙོར་

འབྲུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོ་བྲུད་ལ་དབང་བ་ནི་བསམ་པ་རིམ་ལ་བཞེན་དུ་ཡོ་བྲུད་ཉི་
བར་གནས་པར་བྱེད་པས་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དེ། བསམ་པ་རིམ་ལ་བཞེན་དུ་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོ་བྲུད་རབ་ཏུ་སྦྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལས་ལ་དབང་བ་ནི་མངོན་པར་འདོད་པ་རིམ་ལ་བཞེན་དུ་ལུས་དང་དག་གི་
ལས་ཉི་བར་བསྐྱུས་པས་གནས་པ་སྟེ། ཚུལ་གྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་
སྤྱུ་རྒྱུགས་པས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་
ལུས་ཀྱི་ལས་དང་དག་གི་ལས་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པ་ལ་བསམ་པ་རིམ་ལ་བཞེན་
དུ་བསྐྱུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱེ་བ་ལ་དབང་བ་ནི་རིམ་ལ་མངོན་པར་འདོད་པ་བཞེན་
འགོ་བར་སྦྱེ་བས་བསྐྱུས་པ་སྟེ། དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚུལ་
གྲིམས་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོན་ལམ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མོས་པ་ལ་དབང་བ་ནི། མོས་
པ་རིམ་ལ་བཞེན་དུ། ས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གསེར་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོར་
དེའི་མོས་པའི་རྗེས་སྤྱེད་པས་བསྐྱུས་པ་སྟེ། བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
ཡོངས་སྤྱུ་རྒྱུགས་པས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲོན་གྱི་ཆེ་
རབས་རྣམས་སྤྱེད་པ་དེས་སེམས་ཅན་གྱི་མོས་པའི་རྗེས་སྤྱེད་ཀྱི་ལྷགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

སྒྲོན་ལམ་ལ་དབང་བ་ནི་རིམ་ལ་སྒྲོན་པ་བཞེན་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པས་
བསྐྱུས་པ་སྟེ། བཟོན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སྤྱུ་རྒྱུགས་པས་ཐོབ་པར་
བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲོན་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་
བཟོན་འགྲུས་མ་བཏང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་ལུས་བསྐྱུས་པའི་རྒྱ་

འབྲུལ་ལ་དབང་བ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་
 ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྡོན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དགོས་པ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་
 བསམ་གཏན་ལ་སྟོམས་པར་བྱགས་པའི་བྱིར་རོ། །

ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་ནི་དེ་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་
 བས་བསྐྱུས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཐོབ་པར་བྱ་
 རྟེ། སྡོན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་
 སྐྱར་བའི་བྱིར་རོ། །ཆོས་ལ་དབང་བ་ནི་མདོ་དང་དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་
 སོགས་པ་མངོན་པར་འདོད་པ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་སྟོན་པས་བསྐྱུས་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་
 པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དེ། སྡོན་སེམས་ཅན་
 རྣམས་འདོད་པ་དང་མཐུན་པར་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱར་བའི་བྱིར་
 རོ། །སྟོབས་བརྩེ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་
 དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཉིང་
 དེ་འཛིན་དང་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། དབང་པོ་མཆོག་དང་
 མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། མོས་པ་སྒྲུ་ཆོགས་མཐུན་པའི་སྟོབས་
 དང་། ཁམས་སྒྲུ་ཆོགས་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་།

ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་
 བ་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། སྡོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྱན་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་
 དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་སོ། །འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་རྒྱ་ཆེར་
 གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་རྒྱ་ལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་པར་

བལྟོལ། །མི་འཇིགས་པ་བཞི་ནི། གྲེ་མ་ང་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་སོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་འདི་དག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
སངས་མ་རྒྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བར།

དེར་ང་ལ་འགའ་ཞིག་གི་རྩོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་
མཐོང་སྟེ། རྒྱ་དེ་ངས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་བས་བདེ་བ་ཐོབ་ཅིང་བག་
ཆ་བ་མེད་པ་ཐོབ་ལ་མི་འཇིགས་པས་གནས་པ་འདི་ནི་དང་པོ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་གྲེ་
མ་ཟག་པ་འདི་དག་ཟད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་ཟག་པ་འདི་དག་མ་ཟད་
དོ་ཞེས་དེར་ང་ལ་རྩོད་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲ་མ་བཞིན་ཏེ་འདི་ནི་གཉིས་
པའོ། །གང་ཡང་ངས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ངས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་བསྟན་པ་ན་དེ་
བསྟེན་ཀྱང་སྤྲུག་བསྤུལ་ཡང་དག་པར་ཟད་པའི་ཕྱིར་ན་སྤྲུག་བསྤུལ་མཐར་བྱ་བའི་
ཕྱིར། དེས་པར་འབྱེན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདི་འགའ་ཞིག་གློ་ལ་བའི་རྒྱ་མཚན་
ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲ་མ་བཞིན་ཏེ། འདི་ནི་གསུམ་
པའོ། །གང་ཡང་ངས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་སུ་བསྟན་པ་དེ་
བསྟེན་ཀྱང་བར་དུ་གཅོད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ང་ལ་འགའ་ཞིག་གློ་ལ་བའི་རྒྱ་
མཚན་སྤྲ་མ་བཞིན་ཏེ། འདི་ནི་མི་འཇིགས་པ་བཞི་པའོ། །

བསྐྱུང་བ་མེད་པ་གསུམ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སྐྱའི་སྐྱོད་
པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། གང་ཞིག་གཞན་འགའ་ཞིག་གིས་ཤེས་པར་ཡོང་ཞེས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་འཆབ་པར་དགོངས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱའི་སྐྱོད་པ་
ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་མི་མངའ་བ་འདི་ནི་བསྐྱུང་བ་མེད་པ་དང་པོ་ལོ། །སྐྱའི་ཕྱིན་

ལས་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་ཐིན་ལས་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་
བྱའོ། །འཛན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་གསུམ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་
སྟོན་པར་མཛད་པ་ན་ཁ་ཅིག་གུས་པར་ཉན་ཞིང་རྣ་བ་གཏོད་ལ་ཀུན་ཤེས་པའི་
སེམས་ཉི་བར་འཛོགས་སྟེ། ཆོས་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་ཆོས་སྐབ་ན།

དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགེས་པར་མི་འགྱུར། ཡིད་བདེ་བར་མི་འགྱུར།
ཐུགས་ཡིང་ཡིང་པོར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དང་། གཞན་གུས་པར་མི་ཉན་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲིག་པ་ན། དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁོང་ཁྱོད་བར་མི་
འགྱུར། མི་བཟོད་པར་མི་འགྱུར། ཐུགས་མི་ཆེས་པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དང་། ཁ་
ཅིག་གུས་པར་ཉན་ཞིང་ཁ་ཅིག་གུས་པར་མི་ཉན་ན། དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
དགེས་པའམ་ཁོང་ཁྱོད་བ་གཉིས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐམས་ཅད་དུ་འཛན་པ་དང་ཤེས་
བཞིན་དང་ལྡན་པས་བཏང་སྟོམས་སུ་གནས་པའོ། །བསྐྱེད་པ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་
ཉིད་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་དུས་ལ་
མི་འདའ་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་འཐད་
བ་ཡིན་ནོ། །

བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་པ་བཞིན་
དུ་སྦྱོད་པ་ནི་འདིར་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་པར་བརྗོད་ལ། སངས་རྒྱས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ནི། དེའང་རྒྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་
བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་པན་
པར་དགོངས་པ་ཉིད་དེ། གང་གིས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་

ལན་གསུམ་སྟེ། ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ལན་དྲུག་དུ་བྱས་ནས། སངས་རྒྱས་བཙུངས་
ལྷན་འདས་འཛིག་རྟེན་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡིན་ལོ། །

རི་ལྷར་རྟོག་ཅེ་ན། ལྷ་ཉི་ཡོངས་སུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྟོན། ལྷ་ཉི་དགེ་བའི་རྩ་
བ་ཡོངས་སུ་མ་སྟོན། ལྷ་ཉི་མངོན་པར་མཐོ་བ་བསྟན་པའི་སྟོན་ཡིན། ལྷ་ཉི་ངེས་
པར་ལེགས་པ་བསྟན་པའི་སྟོན་ཡིན། ལྷ་ཉི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྱོར་པའི་སྟོན་ཡིན།
གང་ཞིག་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་སོ་སོར་རྟོག་གོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་
བཙུངས་བརྒྱད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འབྲུལ་པ་མི་མངའོ། །ཅ་ཅ་མི་
མངའོ། །དགོངས་པ་ཉམས་པ་མི་མངའོ། །བྱུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མི་
མངའོ། །འདུ་ཤེས་སྣ་ཆོགས་པ་མི་མངའོ། །སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་
སྟོངས་མི་མངའོ། །འདུན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའོ། །བཙུན་འགྲུས་ཉམས་པ་མི་
མངའོ། །དྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉམས་པ་མི་མངའོ། །ཤེས་
རབ་ཉམས་པ་མི་མངའོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉམས་པ་མི་མངའོ། །འདས་པ་ལ་མ་
ཆགས་པ་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཇུག་གོ། །ད་ལྟར་དང་། མ་འོངས་པ་ལ་མ་
ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཇུག་གོ། །

སྤྱི་ཐོན་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འབྱང་ངོ། །གསུང་གི་ཐོན་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
རྗེས་སུ་འབྱང་ངོ། །བྱུགས་ཀྱི་ཐོན་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་སྟེ། མ་འདྲེས་པའི་བཤད་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་
པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པར་རི་སྐད་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ལོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་

མཁུན་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ནི་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་
པ་བརྟུ་བྱུག་གིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞན་དག་ནི་དེ་འང་ཆོས་
ཐམས་ཅད་དོ་ཤོ་མེད་པ་དང་། མ་སྦྱེས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་དང་། གཞོད་མ་
ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་
བསྐྱུས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཞན་དག་ནི་འདིར་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་པ་བརྗོད་
པར་མི་འདོད་ཀྱི། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟར་དེ་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་
གཉེར་བའི་དོན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་
རོ། །ཡང་གཞན་དག་ནི་སྤངས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པའི་བྱིར་འདི་
ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་
དང་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་དང་བག་ཆགས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་སྤངས་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་
ཆར་ཡང་མངའ་བ་ཡིན་ལོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་
འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལེགས་ན། སྟོབ་དཔོན་བཟང་སྟོང་གིས་སྐྱབས་སུ་བབ་པ་
ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་བྱ་རྣམ་པ་བརྟུས་བསྐྱུས་པའི་
སྤྱང་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཤིན་
ཏུ་ཆེས་ལེགས་ཏེ། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་དམིགས་པས་སོ། །

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། རབ་འབྱོར་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །བདག་པོ་ནི་
བླ་པའོ། །རྣམ་པ་ནི་ཞི་བ་སྟེ་མཆོན་ཉིད་མེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་

བདག་པོ་བླ་མ་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་
པས་ཞེས་དེ་དང་དེར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་པོ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་
དེའང་།

རྒྱ་ནི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་གྱུར་ན། །གང་དང་གང་ལ་གང་དང་ནི། །གང་ཆེ་
བྱ་བ་མན་གྱུར་བ། །དེ་དང་དེ་ལ་དེ་སྒྲུབ་ངོ་། །

སྐྱུལ་བ་སྒྲུབ་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདིའི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་པ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོས་དགུ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་དུ་གནས་པ་ཡིན་ཡང་རང་གི་རྒྱ་
ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་དབྱང་ཡང་སྐྱེ་བའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
ལས་རྣམ་པར་མ་གྲོལ་བ་ནི་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་གསུངས་པ་ནི།

སྟ་ཡི་རྒྱལ་པོས་ཆར་པ་བྱང་། །ས་བོན་མི་རུང་མི་འཁྱུངས་
ལྟར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱང་གྱུར་གྱང་། །སྐལ་བ་མེད་པས་
བཟང་མི་སྟོང་། །

ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་མཛོད་པ་རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་བྱུང་བར་ངེས་
པར་བཅོམ་ནོ། །

དེ་ཉིད་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྟག་པ་ཞེས་གྲུབ་བཅོམ་པ་ཡིན། །

དེ་ལྟར་ན་དགོས་པ་འདིས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་དང་། རྟག་པ་
ཡིན་པར་བཤད་པས་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་མེད་ངོ་། །དེ་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བཤད་

ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སྐྱེ་དེས་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཆེན་པོ་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷན་པ་རྣམས་དང་ཐམས་ཅིག་ཏུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་
བ་མེད་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ཡོངས་སྐྱོད་ཀྱི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་སོ་སོར་
ཐོང་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཆོན་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱང་གང་
ཞེ་ན།

བྱུག་ཞབས་འཁོར་ལོས་མཚན་དང་རུས་སྤེལ་ཞབས། །བྱུག་དང་
 ཞབས་སོར་བས་འབྲེལ་བ་དང་། །བྱུག་ནི་ཞབས་བཅས་འཇམ་
 ཞིང་གཞོན་ཤ་ཆགས། །འདི་ཡི་སྐྱེ་ནི་བདུན་དག་མཐོ་བ་དང་། །སོར་
 མོ་རིང་དང་རྟིང་ཡངས་སྐྱ་ཆེ་བ་དང་། །ཞབས་འབྱར་མི་མངོན་སྐྱེ་ནི་
 གྱེན་དུ་ཐོགས། །བྱིན་བ་ཨེ་ནེ་ཡ་འདྲ་བྱུག་རིང་མཛེས། །མདོ་མས་
 གྱི་སྤྲ་བ་སྤུབས་སུ་རྒྱབ་པའི་མཚོག་། །བགས་བ་གསེར་མདོག་བགས་
 བ་སྤབ་བ་དང་། །སྐྱེ་ནི་རེ་རེ་ནས་གཡས་ལེགས་འབྱུངས་དང་། །ཞལ་
 མདོད་སྐྱས་བརྒྱན་རོ་སྟོད་སེང་གོ་འདྲ། །འདི་ཡི་དབྱུང་པའི་མགོ་
 རྒྱུ་སྤྲུག་བ་རྒྱས། །འདི་ལ་རོ་མི་ཞིམ་པའང་རོ་མཚོག་སྤྲང་། །སྐྱེ་ནི་

ཅུ་གྲོ་རྩ་ལྟར་ཆུ་ཞེང་ག་ལ། །གཙུག་ཏྲར་དབྱར་ལྡན་ལྡགས་རིང་
མཛེས་པ་དང་། །ཆངས་དབྱངས་འགྲམ་པ་སེང་གེ་འབྲ་དང་
ཆེམས། །ཤིན་ཏུ་དཀར་དང་ཆེམས་མཉམ་ཐགས་བཟང་
དང་། །གངས་ནི་བཞི་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཆང་བ་དང་། །སྤྱན་ནི་མཐོན་མཐིང་
སྤྱན་རྩི་བ་མཆོག་གི། །འབྲ་བ་འདི་དག་ག་ཟུགས་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་
མཆོན། །

ཞེས་བྲ་བ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཕྱག་ཞབས་འཁོར་ལོས་མཆོན་དང་ཞེས་བྲ་
བ་ནི་དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པའི་ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་མཐེལ་རྣམས་ལ་འཁོར་ལོ་
ཅིབས་སྟོང་དང་ལྡན་པ་སྤྲུའུ་དང་ལྟེ་བ་དང་བཅས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
སྤྱུ་རྩོགས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་རུས་པའམ་བ་སོ་ལ་ག་ཟུགས་སྤྱ་བཞོས་པ་དང་
འབྲ་བ་མངའ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞབས་ཀྱི་མཐེལ་གཉིས་མཉམ་པར་ས་ལ་འཛོག་ཅིང་
ཞབས་སྟོངས་པ་མེད་པས་ཞབས་ཤིན་ཏུ་གནས་པ་དང་། དང་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་
ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་བས་འབྲེལ་པས་ཕྱག་དང་ཞབས་བྲ་བས་འབྲེལ་པ་
དང་། ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་མཐེལ་ཤིང་བལ་གྱི་འདབ་མ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་འཇམ་ཞིང་
གཞོན་ཤ་ཆགས་པས་ཕྱག་དང་ཞབས་གཞོན་ཞིང་འཇམ་པ་དང་། ཕྱག་དང་
ཞབས་དང་ཕྱག་པ་གཉིས་དང་ལྟག་པའི་ཕྱོགས་མཐོ་བས་བདུན་མཐོ་བ་དང་།
ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་རིང་བས་སོར་མོ་རིང་བ་དང་།

རྟིང་པ་རིང་བས་རྟིང་པ་ཡངས་པ་དང་། སྤྱ་ཁྱ་བདུན་ཅམ་དུ་འཕགས་ཤིང་
ཡ་ཡོ་མེད་པས་སྤྱ་ཆེ་ཞིང་བྲང་བ་ཉིད་དང་། ལུས་མའི་ལྟ་དང་ལོང་བུ་མཛེས་

པར་རྒྱལ་བས་ཞབས་འབར་འབྱར་མི་མངོན་པ་དང་། བ་སྐྱ་བྱེན་དུ་གཡས་སྤྱོད་གས་
སུ་འབྲིལ་བས་སྐྱའི་སྐྱ་བྱེན་དུ་སྤྱོད་གས་པ་དང་། བྱེན་པ་རི་དགས་ཤིང་རྩ་དང་།
ཨེ་ནེ་ཡ་ལྷ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཡོངས་སུ་མ་ཉམས་ཤིང་རིམ་པར་འཆོམ་ལ་རྒྱས་
ཤིང་རྒྱུམ་པས་བྱེན་པ་རི་དགས་ཨེ་ནེ་ཡའི་ལྷ་བྱ་དང་།

ཞབས་དང་སྤྱག་མཉམ་པའི་བྱིར་མ་བཏུད་པར་སྤྱག་གི་མཐེལ་གཉིས་བྱིས་
བྱས་མའི་ལྷ་ང་ལ་སྤེབས་པས་སྤྱག་རིང་ཞིང་མཛེས་པ་ཉིད་དང་། སྤང་པོ་དང་ཏྲ་
ཅང་ཤེས་ལྷར་གསང་བའི་མཆོན་མ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པར་སྐྱབས་སུ་རྒྱལ་བས་
མདོམས་བྱི་སྐྱ་བ་སྐྱབས་སུ་རྒྱལ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པའི་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་
ལྷ་བྱ་དང་ལྷན་པས་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་འདྲ་བ་ཉིད་དང་། དདུལ་དང་གསེར་ས་ལེ་
སྒྲུམ་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་པ་དང་འདྲ་བར་བགས་པ་ཤིན་ཏུ་འཇམ་ཞིང་
སྒྲོམས་པའི་བྱིར་དང་། སྐྱ་ལ་རྒྱལ་བྱིས་མ་གོས་པས་བགས་པ་འཇམ་པ་ཉིད་
དང་། བ་སྐྱ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་བྱེ་ཞིང་རེ་རེ་ནས་གཉིས་པ་མེད་པར་སྐྱེས་པས་བ་
སྐྱ་རེ་རེ་བ་ཉིད་དང་། འདིའི་ཞལ་གྱི་སྒྲིན་མའི་བར་ཀྱན་ད་དང་བའི་འོ་མ་དང་ཁ་བ་
ལྷར་དཀར་ཞིང་རྒྱ་བ་དང་ཉི་མ་བས་ལྷག་པའི་འོད་དང་ལྷན་པའི་སྐྱས་བརྒྱན་པས་
ཞལ་མཛོད་སྐྱས་མཆོན་པ་ཉིད་དེ། མཛོད་སྐྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱ་དཀར་ཞིང་འཇམ་
པས་གཡས་སུ་འབྲིལ་བར་གནས་པའོ། །

སྐྱའི་སྒྲོད་འཕེལ་ཀ་ཆེ་བས་རོ་སྒྲོད་སེང་གེ་འདྲ་བ་ཉིད་དང་། མགིན་པ་
ལེགས་པར་འབྲེལ་ཞིང་ཀྱན་ནས་རྒྱུམ་པས་དབྱང་མགོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱུམ་པ་ཉིད་དང་།
གསེར་གྱི་སྤྱོད་གས་མ་ཤིན་ཏུ་བྱིས་པ་ལྷར་ཐོང་ཀ་རྒྱས་པས་སྤྱག་པའི་བར་རྒྱས་པ་

ཉིད་དང་། ལྷགས་སྒྲུབ་དང་མཁྲིས་པ་དང་བད་ཀན་གྱིས་མ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དང་
རོ་གྲོ་བ་སོ་སོར་སྒྲོང་བ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མངའ་བས་རོ་གྲོ་བ་
མཁྲིན་པ་ཉིད་དང་། སྤྱིའི་སྒྲོན་དང་འདོམ་གྱི་ཆད་དུ་མཉམ་པས་བྱ་གྲོ་རྩ་ལྟར་ཅུ་
ཞེང་གཤམ་པ་ཉིད་དང་།

དབུའི་གཙུག་ཏྲར་རྒྱུ་ཞིང་ཀུན་ནས་མཉམ་པས་གཡས་སུ་འབྲིལ་བ་དང་
ལྷན་ཞིང་དབུ་མཉམ་པ་ལ་ལེགས་པར་རྒྱས་ཤིང་ལྟ་ན་སྤྱག་པའི་གཙུག་ཏྲར་དང་
ལྷན་པས་དབུ་གཙུག་ཏྲར་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དང་། ལྷན་པ་དམར་པོའི་འདབ་མའི་
མདོག་འདྲ་ཞིང་ཡངས་པས་ལྷགས་རིང་ཞིང་སྤྱབ་པ་ཉིད་དང་། དབྱིག་གི་སྤྱིང་པོ་
དང་། བྱ་ཀ་ལ་མིང་ཀའི་ལྷ་བུའི་གསུང་མངའ་བས་ཆངས་པའི་དབྱངས་ཉིད་དང་།
འགམ་པ་མེ་ལོང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟར་ལེགས་པར་བྱུང་ཅིང་རྒྱུ་ལ་རྒྱས་ཤིང་
ལྟ་ན་སྤྱག་པས་འགམ་པ་སེང་གེ་ལྷ་བུ་ཉིད་དང་། ཀུན་ད་དང་དུང་བཅག་འཕྲོ་ལྟར་
ཤིན་ཏུ་དཀར་པའི་ཆེམས་མངའ་བས་ཆེམས་དཀར་པ་ཉིད་དང་། ཆེམས་ལ་
མཐོན་དམན་མེད་པས་ཆེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆེམས་ལ་མཆམས་མ་དོད་
པས་ཆེམས་ཐགས་བཟང་བ་ཉིད་དང་། ཆེམས་སྒྲོའོག་ལྟག་ཆད་མེད་པས་
ཆེམས་བཞི་བཅུ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་།

དཀར་ནག་གི་ཆ་མ་འདྲེས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་དང་དམར་
པོ་ར་རི་དང་མ་འདྲེས་པས་སྤྱན་མཐོན་མཐིང་ཉིད་དང་། འོག་ན་གནས་པ་དང་
སྤྱིང་ན་གནས་པའི་རྩི་མ་རྣམས་ལེགས་པར་གཞོལ་བའི་ཕྱིར་དང་མ་འདྲེས་པས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྩི་མ་བའི་རྩི་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དོ། །

འདི་ལ་མཚན་ནི་གང་གང་གི། །སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན། །དེ་
དང་དེ་ནི་རབ་རྫོགས་པས། །མཚན་ནི་འདི་དག་ཡང་དག་འབྲུག། །

ཡོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱའི་མཚན་ཉིད་འདི་རྣམས་ཀྱང་སྔོན་གྱི་ཡོངས་
སྐྱོང་བ་ཡོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལས་བྱུང་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཡང་
མཚན་གང་གི་སྔོན་གྱི་ཡོངས་སྐྱོང་བའི་རྒྱ་གང་ཞེས།

ལྷ་མ་སྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་དང་། །ཡང་དག་ལྷང་བ་བརྟན་པ་དང་། །བསྐྱ་
བ་བསྟེན་དང་གྲུ་ཞོམ་པའི། །དངོས་པོ་སྐྱེན་དང་གསད་བྱ་བ། །ཐར་
བར་བྱེད་དང་དགོ་བའི། །ཡང་དག་ལྷངས་པ་སྐྱེལ་ལ་སོགས། །སྐྱབ་
བྱེད་རྒྱ་ཡི་མཚན་ཉིད་དང་། །མདོ་ལས་རི་སྐད་འབྲུང་བ་བཞིན། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ་མདོ་ལས། ལྷ་མ་རྣམས་ལ་བསྐྱ་བ་དང་།
སྐྱེལ་བ་དག་དང་། ཚོས་ཉན་པ་དང་། མེ་ཏོག་གི་སྤང་བ་འབྲུལ་བ་དང་། གཙུག་
ལག་ཁང་དང་མཆོད་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་གན་དུ་འགོ་བ་དང་། གཡོག་འཁོར་བྱིན་
པས་བྱུག་དང་ཞབས་འཁོར་ལོའི་མཚན་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འཁོར་ཤིན་ཏུ་
མང་བའི་སྐྱ་ལྟས་སོ། །ཡི་དམ་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པས་ན་ཞབས་ཤིན་ཏུ་གནས་པ་
སྟེ། དེ་ནི་གང་གིས་རང་གི་རྫོགས་པའི་ཚོས་ལ་གཞན་གྱིས་གཡོ་བར་མི་རུས་པ་
མི་གཡོ་བའི་སྐྱ་ལྟས་སོ། །བསྐྱ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་བསྟེན་པས་ན་བྱུག་དང་ཞབས་
གྱི་སོར་མོ་བས་འབྲེལ་བ་སྟེ། དེ་ནི་གང་གིས་མ་བསྐྱས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
སྐྱད་པར་བྱེད་པ་སྐྱར་དུ་སྐྱད་པའི་སྐྱ་ལྟས་སོ། །

བཟའ་བ་དང་བརྟུང་བ་དང་། །བལྟག་པ་དང་བཅའ་བ་གྲུ་ཞོམ་པ་རྣམས་བྱིན་

པས་ན་ཕྱག་དང་ཞབས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་པ་ཆགས་པ་དང་། བདུན་མཐོ་བ་སྟེ།
དེ་གཉིས་ནི་བཟའ་བ་དང་། བརྟུང་བ་དང་། བལྟག་པ་དང་། བཅའ་བ་བྱ་ཞོམ་པ་
འཐོབ་པའི་སྤྲུལ་སྟོན་། བཅའ་པ་ཐར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟོག་བསྐྱེད་པའི་
ཕྱིར་དང་། སྟོག་གཙོན་པ་ལས་སྤྲུལ་སྟོན་པ་བཞུགས་པས་ན་སོར་མོ་རིང་བ་དང་
ཉིང་བ་ཡངས་པ་དང་སྤྲུལ་ཆེ་ཞིང་བྱང་བ་སྟེ། དེ་ནི་ཆེ་རིང་བའི་སྤྲུལ་སྟོན་། །

དགེ་བའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤངས་ཤིང་གཟུང་བ་ཡང་དག་པར་སྤེལ་བའི་
ཕྱིར་དང་། ཉམས་པར་མ་བྱས་པ་ན་ཞབས་ཀྱི་འབར་འབྱར་མི་མངོན་པ་ཉིད་དང་།
སྤྱིའི་སྤྲུལ་སྟོན་དུ་སྟོགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པའི་ཆོས་ཉིད་དམ་གཏུལ་
བྱའི་སྤྲུལ་སྟོན་ཏེ། འདིར་གཏུལ་བྱ་ནི་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་
ཁམས་གང་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་པའོ། །གྲུས་པར་བྱས་ཏེ་རིགས་དང་བཟོའི་
ལས་ཀླམས་ཉེ་བར་བྱིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷམ་བྱིན་པས་ན་བྱིན་པ་ཨེ་ནེ་ཡའི་ལྷ་བྱ་
སྟེ། དེ་ནི་གང་གིས་བཤད་པར་བྱ་བ་དང་དགོངས་པ་བྱངས་ཟེན་པའི་དོན་འཛིན་
པར་བྱེད་པ་ཐུར་དུ་འཛིན་པའི་སྤྲུལ་སྟོན་། །རང་ལ་བདོག་པའི་ནོར་སྤངས་ན་
སྟེར་བ་དང་། མེད་ཅེས་མི་སྟོད་པའི་ཕྱིར་ཕྱག་རིང་ཞིང་མཛེས་པ་སྟེ། ཕྱག་བྱང་
ཞིང་རིང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་བྱང་བ་ཉིད་ནི་བདོག་པའི་ནོར་སྤངས་པ་
མི་སྟེད་པའི་བྱ་བྱ་མེད་པ་ལས་ཡིན་ལ། རང་ཉིད་ནི་སྟོང་མོ་པ་མ་སྤངས་ཤིང་
སྐབས་བྱེ་བ་ལས་སོ། །

དེ་ནི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་འདུལ་བའི་སྤྲུལ་སྟོན་ཏེ། སེམས་དབང་དུ་གྱུར་
པས་སེར་སྤྲུལ་གཞན་གྱི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་མོངས་པ་འདུལ་

བས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་མ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་
པོ་དང་། རང་གི་སྤྱི་བོ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། ལྷན་ཅིག་འཕྱོགས་པ་རྣམས་པན་ཚུན་
མི་འབྲེད་པའི་ཕྱིར་དང་།

སེམས་ཅན་གྱི་བ་རྣམས་བསྐྱམས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་ཡང་
དག་པར་སྦངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གསང་བའི་གྲོས་བསྐྱངས་པའི་ཕྱིར་མདོམས་ཀྱི་
སྒྲ་བ་སྐྱབས་སུ་རུབ་པ་སྟེ། དེ་ནི་འཁོར་བ་རི་སྤྱོད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་
རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་སྐས་མང་བའི་སྤྲ་ལྷས་སོ། །གདིང་བ་དང་། དགབ་བ་
དང་། གོས་དང་། ཁང་བཟངས་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། གནས་ཁང་གྲུ་ཞོམ་
བ་རྣམས་བྱིན་པས་ན་མདོག་གསེར་འབྲུ་བ་དང་བགས་པ་འཇམ་པས་ཏེ། དེ་
གཉིས་ནི་གདིང་བ་དང་། དགབ་བ་དང་། གོས་དང་། ཁང་བཟངས་དང་། གཞལ་
ཡས་ཁང་དང་། གནས་ཁང་གྲུ་ཞོམ་བ་རྣམས་རྟེན་པའི་སྤྲ་ལྷས་སོ། །འདྲུ་འཇི་
སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་དང་། མ་དང་། བ་དང་། སྤྱན་རྒྱ་
དང་། སྤྱིང་མོ་རྣམས་དང་། ལྷ་མ་རྣམས་རི་ལྷ་བ་བཞིན་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་གནས་
སུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པའི་རིམ་གྲོ་བ་བྱིན་པས་ན་བ་
སྤྱི་རེ་རེ་ནས་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་ཞལ་མཛོད་སྤྱིས་བརྒྱན་པ་སྟེ། དེ་
ནི་དོ་རྒྱ་མེད་པའི་སྤྲ་ལྷས་སོ། །

སྤྱི་ཙམ་མི་སྤྱི་བ་དང་། གཞན་ལ་མི་སྦྱོད་པ་དང་། ལྷན་པར་སྤྱི་བ་དང་།
ལེགས་པར་བཞད་པ་ལ་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པར་བྱེད་པས་ན་རོ་སྦྱོད་སེང་གི་ལྷ་བྱ་
དང་། དབྱང་མགོ་ལེགས་པར་རྒྱུ་བ་སྟེ། དེ་ནི་ཐོགས་པ་མེད་པའི་སྤྲ་ལྷས་ཏེ། ཡེ་

ཤེས་དང་མ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནད་པ་རྣམས་ལ་སྦྲུག་
དང་རིམ་གྱོ་བ་དང་སྦྲུག་པ་དང་པན་པའི་ཟས་བྲིན་པ་དང་རིམ་གྱོ་བྲུས་པས་ན་
སྤྲུག་པའི་བར་རྒྱས་པ་སྟེ། འདིའི་སྤྲུག་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའོ། །

རོ་བྲོ་བ་མཐུན་པ་ཞེས་བྲུ་བ་ནི་བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པས་
ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷགས་ཀྱི་དབང་པོ་འདི་འདྲ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་དང་
རོ་བྲོ་བ་སྤྲུག་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་རོ་བྲོ་བ་མཆོག་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་བར་
མཛད་པ་སྟེ། དེ་ནི་གཞོན་པ་ཉུང་བའི་སྤྱུ་ལྷས་སོ། །ཀྱུན་དགའ་ར་བ་དང་། འདུན་
ས་དང་། བསེལ་ཁང་དང་། ཁྱོན་པ་དང་། བཟོད་དགའ་བར་ཟམ་པ་བཏགས་པ་
དང་། ཁ་ཟས་དང་། མེ་རྟོག་སྤེང་བ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་དང་། འདུག་གནས་
བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐོག་མར་འགྲོ་ཞིང་གཞན་དག་ཀྱང་སྦྱོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། སྤྱུ་མ་རྣམས་ལས་ལྷག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྤྲུག་གཉིས་བརྒྱུད་པའི་ཞེང་གི་
ཆ་ལྷི་ཙམ་ཡིན་པ་འོག་གི་ཞབས་ནས་བརྩམས་ཏེ་སྤྱི་པོའི་བར་ཀྱི་ཁྱོན་དེ་སྤྲུག་
ཡིན་པས་ན་ཅུ་གྲོ་རྩ་ལྟར་ཆུ་ཞེང་གའ་བ་པ་དང་དབུ་གཙུག་རྟོར་དང་ལྷན་པ་སྟེ། དེ་
ནི་མངའ་བརྟེན་པའི་སྤྱུ་ལྷས་སོ། །

ཡུན་རིང་པོ་ནས་འཇམ་ཞིང་སྦྲུག་ལ་མཉེན་པའི་ཆོག་བཟོད་པས་ན། སྤྱོད་
གསུམ་ཀྱི་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་རི་ཙམ་བཞེད་པའི་བར་དུ་ལྷགས་
ཀྱིས་ཞབས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། དག་གཅིག་བཟོད་པ་རྣམ་པར་རིག་པ་དུ་
མའི་རྒྱ་མཆོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྷགས་རིང་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་མང་
པོས་བར་དུ་ཆོད་པ་དང་། གམ་ལ་གནས་པའི་གདུལ་བྲུ་རྣམས་ཀྱི་རྣ་བའི་དབང་

པོའི་ཡུལ་དུ་མཚུངས་པར་གྱུར་པའི་གསུང་དབྱངས་མངའ་བའི་བྱིར་ཚངས་པའི་
དབྱངས་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི་དག་གི་ལམ་ཡན་ལག་ལྔ་དང་ལྔ་ན་པའི་གསུང་དབྱངས་
ཐོབ་པའི་སྤྲ་ལྟས་ཏེ། དག་གི་ལམ་ཡན་ལག་ལྔ་དང་ལྔ་ན་པའི་གསུང་དབྱངས་ནི།
ཀུན་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། མཉན་པར་འོས་ཤིང་མི་
མཐུན་པ་མེད་པ་དང་། ཟབ་ཅིང་རྗེས་སུ་སློགས་པ་དང་། མི་ཚུགས་ཤིང་རྣམ་སྟན་
པ་དང་། རིག་ཅིང་བྲལ་པར་བྱེད་པའོ། །རིག་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་
ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་བྲལ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གདུལ་
བྱའི་སྐྱེ་བོ་སྤྲ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱད་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །

ཡུན་རིང་པོར་ཆོག་རྒྱལ་པ་ལས་ལོག་པ་དང་། དུས་སུ་སྤྲ་བས་ན་འབྲམ་པ་
སེང་གོ་འབྲ་བ་སྟེ། དེ་ནི་དག་བཅུན་པའི་སྤྲ་ལྟས་སོ། །རིམ་གྲོར་བྱེད་པ་དང་། མི་
བརྟན་པ་དག་དང་། འཆོ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པས་ན་ཆེམས་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ་
ཆེམས་མཉམ་པ་སྟེ། དེ་ནི་འཁོར་སྤྲ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲ་ལྟས་སོ། །ཡུན་རིང་པོ་
ནས་བདེན་ཞིང་སྤྲ་མ་མེད་པའི་ཆོག་ཀུན་ཏུ་སྤྲད་པས་ན་ཆེམས་ཐགས་བཟང་བ་
དང་བཞི་བཅུ་མངའ་བས་ཏེ། དེ་ནི་འཁོར་མི་བྱེད་པའི་སྤྲ་ལྟས་སོ། །

འབྲུད་པར་བྱེད་པ་དང་སློད་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་དང་སྤང་བ་མེད་
ཅིང་མོངས་པ་མེད་པའི་སྤྲ་ལྟས་གཟིགས་པས་ན་སྤྲ་མཐོན་མཐིང་དང་རྗེ་མ་
བའི་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ནི་ཀུན་ནས་མཛེས་པའི་སྤྲ་ལྟས་ཏེ། སྤྲ་བྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་
དང་ཆོས་མཚུངས་སོ། །སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཆན་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་བཞུད་ཟེན་
ཏོ། །

དཔེ་བྱུང་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་ཆ་མས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་
གསུངས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྟེན་ཆུང་ཆུང་སྐུ་འདས་ཆ་མས་ནི་འདྲ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་
ཆགས་པ་དང་བྲལ་བས་ན་སེན་མོ་བངས་ཀྱི་མདོག་ལྟ་བུ་དང་། རང་གི་སྤྱི་པོ་
བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པ་དང་། བདེ་བར་དགོངས་པའི་ཐུགས་
མངའ་བས་ན་སེན་མོ་སྦྱུང་པ་དང་། རིགས་དང་རྒྱུད་མཐོན་པོར་བལྟམས་པས་ན་
སེན་མོ་མཐོ་བ་དང་།

ཚུལ་ཁ་ན་མ་ཐེ་བ་མི་མངའ་བས་ན་སོར་མོ་རྣམས་རྒྱལ་བ་དང་། དགེ་བའི་
 རྩ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་པས་ན། སོར་མོ་རྣམས་རྒྱས་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་
 རྣམས་རིམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་བསགས་པས་ན། སོར་མོ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྤངས་
 དང་། རྒྱ་དང་། གསུང་དང་། ཐུགས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། འཆོ་བ་དག་པ་
 སྤངས་པས་རྩ་མི་མངོན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་མདུད་པ་གྲོལ་བར་མཛད་པས་ན།
 རྩ་ལ་མདུད་པ་མེད་པ་དང་། འིན་ཏུ་ལེགས་པར་སྤངས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཅན་ཡིན་
 པས་ན། ལོང་བྱ་མི་མངོན་པ་དང་། ཉམ་ང་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ངེས་པར་སྒྲོལ་བར་
 མཛད་པས་ན། ཞབས་མི་མཉམ་པ་མེད་པ་དང་། མིའི་སེང་གོ་ཡིན་པས་ན། སེང་
 གོའི་སྟབས་སུ་གཤེགས་པ་དང་། མིའི་སྤང་པོ་ཆེ་ཡིན་པས་ན་སྤང་པོའི་སྟབས་སུ་
 གཤེགས་པ་དང་། ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་ནས་མཁའ་ལ་གཤེགས་པས་ན་ངང་པའི་
 སྟབས་སུ་གཤེགས་པ་དང་།

སྐྱེས་པའི་བྱ་མཆོག་ཡིན་པས་ན་བྱ་མཆོག་གི་སྟབས་སུ་གཤེགས་པ་དང་།
མ་སྐྱེན་པའི་ལམ་མངའ་བས་ན་གཤེགས་ཕྱོགས་སུ་གཤེགས་པ་དང་། བལྟ་ན་

མཛེས་པས་ན་མཛེས་པར་གཤེགས་པ་དང་། ཉལ་ཏུ་སྤྱགས་གྲུ་གྲུ་མི་མངའ་བས་
ན་སྐྱུ་བྲང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པར་མཛད་པས་ན་སྐྱུ་
འབྲིལ་བག་ཆགས་པ་དང་།

སྤྲིག་པའི་ཆོས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་སྐྱུངས་པས་ན་སྐྱུ་བྱི་དོར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དང་།
ཆོས་རིམ་གྱིས་སྟོན་པར་མཛད་པས་ན་སྐྱུ་རིམ་པར་འཆམ་པ་དང་། སྐྱུ་དང་
གསུང་དང་སྤྱགས་གཙང་བ་དང་ལྡན་པས་ན་སྐྱུ་གཙང་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་
སྤྱགས་འཇམ་པས་ན་སྐྱུ་འཇམ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱགས་རྣམ་པར་དག་
པས་ན་སྐྱུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཆོས་འདུལ་བ་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པས་ན་མཆོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཡངས་ཤིང་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན་བཛྲོད་
པར་མཛད་པས་ན་སྐྱུ་འོ་ལག་ཡངས་ཤིང་བཟང་བ་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱགས་
སྟོམས་པས་ན་གོམ་པ་སྟོམས་པ་དང་། གཟིགས་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པས་ན་
སྤྱན་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་འཇམ་པས་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པས་ན་སྐྱུ་
ཤིན་ཏུ་གཞོན་ཤིང་ཅན་དང་། ཉལ་ཏུ་ཁྱུ་པ་མེད་པའི་སྤྱགས་མངའ་བས་ན་སྐྱུ་
ཁྱུ་པ་མེད་པ་དང་། མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་བཅོམ་པས་ན་སྐྱུ་རྒྱས་པ་དང་།
ཡང་སྤྲིད་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་བྲང་པས་ན་སྐྱུ་ཤིན་ཏུ་གིམས་པ་དང་།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ལེགས་པར་སྟོན་
པར་མཛད་པས་ན་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་འབྲེས་པ་དང་།
གཟིགས་པ་རྣམ་པར་དག་པས་ན་གཟིགས་པ་རབ་རིབ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པ་
དང་། ཚུལ་བྱིམས་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པའི་སྟོབ་མ་མངའ་བས་ན་དགྲ་ལྷུ་པ་དང་།

འཁོར་བའི་སྟོན་རབ་ཏུ་སྦྱངས་པས་ན་དཀྱིལ་སྐབས་ཕྱིན་པ་དང་། ང་རྒྱལ་གྱི་དེག་
བ་བཅོམ་པས་ན་དཀྱིལ་སྦྱངས་པ་དང་། ཆོས་ཟད་པ་རྣམ་པར་བསྐྱོག་པར་མཛད་
པས་ན་ཕྱལ་ཕྱང་དེ་བ་དང་།

ཆོས་ཟབ་མོ་མངོན་ཏུ་མཛད་པས་ན་ལྟེ་བ་ཟབ་པ་དང་། མཐུན་པར་འཛིན་
པའི་སྟོབ་མ་མངའ་བས་ན་ལྟེ་བ་གཡས་སུ་འབྱེལ་བ་དང་། ཀྱན་ནས་མངེས་པའི་
སྟོབ་མའི་ཆོགས་མངའ་བས་ན་ཀྱན་ནས་མངེས་པ་དང་། སྤྲུགས་མཆོག་ཏུ་གཙང་
བས་ན་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པ་གཙང་བ་དང་། ཆོས་འདུལ་བ་ནག་པོ་སྟོན་པ་དང་བྲལ་
བས་ན་སྦྱུ་ལ་སྟེ་བ་དང་གནག་བག་མེད་པ་དང་། འིང་བལ་དང་འབྲ་བར་ཡང་བའི་
ལུས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པས་ན་ཕྱག་འིང་བལ་ལྟར་འཇམ་
པ་དང་། རང་གི་སྦྱེ་བོ་དང་སྦྱེ་བོ་པལ་པོ་ཆེ་ལ་སྟོམས་པར་བྱས་པས་དགོ་སྦྱོང་
ཆེན་པོ་བརྟེན་པས་ན་ཕྱག་གི་རི་མོ་མདངས་ཡོད་པ་དང་། མཆོག་ཏུ་ཟབ་ཅིང་
བརྟན་པར་གནས་པས་ན་ཕྱག་གི་རི་མོ་ཟབ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བཟོད་པའི་
ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པས་ན་ཕྱག་གི་རི་མོ་རིང་བ་དང་། འིན་ཏུ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་མ་
ཡིན་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འཆའ་བར་མཛད་པས་ན་ཞལ་ཏུ་ཅང་མི་རིང་བ་དང་།
འཛིག་ཏེན་ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྟན་དང་འབྲ་བར་སྟོན་པས་ན་ཞལ་ལ་
གཟུགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་དང་།

འཇམ་པ་སྟོན་ཏུ་བཏང་ནས་འདུལ་བས་ན་ལྡགས་མཉེན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་
པ་མའི་ཆོགས་དང་ལྡན་པས་ན་ལྡགས་སྤུང་བ་དང་། གྲིས་པའི་སྦྱེ་བོ་ཆགས་པ་
ཅན་རྣམས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་འདུལ་བས་ན་ལྡགས་དམར་བ་

དང་། སྒྲུང་པོ་ཆེ་འི་ར་རོ་དང་། འབྲུག་གི་སྐྱ་རྒྱུ་ལ་བསྐྱེམས་པ་མི་མངའ་བས་
སྒྲུང་པོ་ཆེ་དང་འབྲུག་གི་སྐྱ་དབྱུངས་དང་ལྡན་པ་དང་། སྙན་ཞིང་མཉེན་ལ་འཇམ་
བས་སྐྱ་བའི་སྒྲོ་བ་མ་མངའ་བས་ན་གསུང་སྙན་ཞིང་མཉེན་ལ་འཇམ་པ་དང་། སྤིང་
པ་ཀུན་ཏུ་སྒྲུང་བ་བསྐྱེམས་པས་ན་མཆེ་བ་ལྷུ་མ་པ་དང་།

སྐྱེ་བོ་རྣོན་པོས་འདུལ་བ་ལ་མཁས་པས་ན་མཆེ་བ་རྣོ་བ་དང་། ཆོས་འདུལ་
བ་མཆོག་ཏུ་དཀར་བས་ན་མཆེ་བ་དཀར་བ་དང་། སའི་ཆ་མཉམ་པ་ལ་ཞུགས་
བས་ན་མཆེ་བ་མཉམ་པ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་རིམ་གྱིས་སྟོན་པར་མཛད་
བས་ན་མཆེ་བ་བྱིན་གྱིས་སྤྲ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་རི་བོ་མཐོན་པོ་ལ་བཞུགས་
བས་ན་ཤངས་མཐོ་བ་དང་། གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་གཙང་མ་ཡིད་ཆེས་པས་ན་ཤངས་
གཙང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མཆོག་ཏུ་ཡངས་པ་དང་ལྡན་པས་ན་སྐྱོན་
ཡངས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་བསགས་པས་ན་རྩི་མ་སྦྱག་པ་དང་། ལྷ་
དང་ལྷ་མ་ཡིན་དང་མའི་ན་རྒྱུ་ལྷ་ར་མིག་དཀར་ནག་འབྲེས་ཤིང་བསྐྱེའི་འདབ་མ་
རངས་པ་ལྷ་བྱ་དང་ལྡན་པས་མཆོག་རྒྱུ་ལྷ་ཀྱིས་མངོན་པར་བསྟོད་པས་ན་སྐྱོན་
དཀར་ནག་འབྲེས་ཤིང་བསྐྱེའི་འདབ་མ་རངས་པ་ལྷ་བྱ་དང་། རྟག་ཏུ་ཡངས་པ་
སྟོན་པས་ན་སྟོན་ཚུགས་རིང་བ་དང་།

འཇམ་པོས་འདུལ་བ་ལ་མཁས་པས་ན་སྟོན་མ་འཇམ་པ་དང་། སྟོན་ཀུན་
ནས་མཐེན་པས་ན་སྟོན་མའི་སྤྱུ་མཉམ་པ་དང་། དགོ་བའི་རྩ་བ་ཉེ་བར་སྦྱུ་པས་
རྒྱུད་སྦྱུ་པར་གྱུར་བའི་སྐྱེ་བོ་རྒྱུ་ལ་འདུལ་བས་ན་སྟོན་མ་སྦྱུ་པ་དང་། མཆོག་
ཏུ་རྒྱས་ཤིང་རིང་བའི་བྲག་མངའ་བས་ན་བྲག་རྒྱས་ཤིང་རིང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་

པའི་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་ན་སྦྲོན་མཉམ་པ་དང་། མ་ཉམས་པའི་
སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་འདུལ་བར་མཛད་པས་ན་སྦྲོན་གྱི་དབང་པོ་མ་ཉམས་པ་དང་།
བཏུ་བར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤང་བས་ན་དབྱལ་བ་ལེགས་པར་འབྱེས་པ་
དང་།

དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་དང་པས་ཀྱི་ཚོལ་བ་རྣམས་རབ་ཏུ་བཅོམ་པས་ན་
དབྱལ་བའི་དབྱེས་ཆེ་བ་དང་། སྦྱོན་ལམ་གྱི་མཆོག་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ན་
ཡན་ལག་གི་མཆོག་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་བྱང་བའི་དགའ་བ་རྣམ་པར་
བརྫོག་པས་ན་དབྱུ་སྐྱ་བྱང་བ་ལྟར་གནག་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་སྦྱོམ་པས་སྤང་
བར་བྱ་བའི་བག་ལ་ཉལ་སྤངས་པས་ན་དབྱུ་སྐྱ་སྦྱུག་པ་དང་། སྒོ་འཇམ་པོས་བསྟན་
པའི་སྦྱང་པོ་མངོན་པར་མཁྱེན་པས་ན་དབྱུ་སྐྱ་འཇམ་པ་དང་། ཏྲག་ཏུ་མ་འབྱུགས་
པའི་ཐུགས་མངའ་བས་ན་དབྱུ་སྐྱ་མ་འཛིངས་པ་དང་། ཏྲག་ཏུ་མ་བརྒྱང་བའི་
གསུང་མངའ་བས་ན་དབྱུ་སྐྱ་མི་བཞུགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་མེ་ཏོག་
དེ་ཞེས་པོས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་མཐུན་པར་བསྐྱབས་པས་ན་དབྱུ་སྐྱ་དེ་ཞེས་པ་དང་།
ཐུག་དང་ཞབས་ཀྱི་མཐེལ་དཔལ་ལེ་ལུ་དང་བཟླ་ཤིས་དང་གཡུང་བྱང་འབྲེལ་བས་
བརྒྱན་པ་ཡིན་ནོ། །མདོའི་ཆོག་སྦྱུག་པ་བསྐྱུ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཆོག་ལེ་ལུར་བྱས་
པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ཡིན་ཏེ།

ཐུབ་པའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་དང་། །མདོག་སྦྱུམ་མཐོ་དང་སོར་མོ་
རྣམས། །རྒྱལ་རྒྱས་བྱིན་བྱིས་སྤ་བ་དང་། །རྩ་མོ་མངོན་པ་མདུད་པ་
མེད། །ཡོང་བུ་མི་མངོན་ཞབས་མཉམ་དང་། །སེང་གེ་སྤང་ཆེན་བྱ་

དང་ནི། །ཁྱུ་མཆོག་སྐྱབས་གཤེགས་གཡས་ཕྱོགས་དང་། །མངྒེས་
 གཤེགས་དྲང་དང་འབྲིལ་བག་ཆགས། །བྱི་དོར་བྱས་འདྲ་རིམ་བར་
 འཛམ། །གཙང་དང་འཇམ་དང་དག་པའི་སྒྱ། །མཚན་ནི་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པ་དང་། །སྒྱ་ཡི་ཁོ་ལག་ཡངས་ཤིང་བཟང་། །གོམ་སྟོམས་པ་
 དང་སྒྱུན་གཉིས་ནི། །དག་དང་གཞོན་ཤུ་ཅན་ཉིད་དང་། །སྒྱ་ལྷུ་མེད་
 དང་རྒྱས་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་གྲིམས་པའི་སྒྱ་ཉིད་དང་། །ཡན་ལག་ཤིན་
 ཏུ་རྣམ་འབྱེས་དང་། །གཟིགས་པ་སྤྱི་བ་མེད་དག་པ་དང་། །དཀྱ་རྒྱུ་
 སྐབས་ཕྱིན་མ་རྟོངས་དང་། །ཕྱང་ངེ་བ་དང་ལྟེ་བ་ནི། །ཟབ་དང་
 གཡས་ཕྱོགས་འབྲིལ་བ་དང་། །ཀྱན་ནས་ལྷ་ན་སྒྱག་པ་དང་། །ཀྱན་
 སྒྱོད་གཙང་དང་སྒྱ་ལ་ནི། །སྟེ་བ་གནག་བག་མེད་པ་དང་། །བྱག་ནི་
 ཤིང་བལ་ལྷར་འཇམ་དང་། །བྱག་རིས་མདངས་ཡོད་ཟབ་རིང་
 དང་། །ཞལ་ནི་ཏ་ཅང་མི་རིང་དང་། །མཆུ་ནི་བེམ་པ་ལྷར་དམར་
 དང་། །ལྷགས་མཉེན་པ་དང་སྤུ་བ་དང་། །དམར་དང་འབྲུག་གི་སྒྱ་
 ཉིད་དང་། །གསུང་མཉེན་འཇམ་དང་མཆེ་བ་རྒྱུ། །རྫོ་དང་དཀར་དང་
 མཉམ་པ་དང་། །བྱིན་གྱིས་སྤ་དང་ཤངས་མཐོ་དང་། །མཆོག་ཏུ་
 གཙང་བ་ཉིད་དང་ནི། །སྒྱུན་ཡངས་པ་དང་རྩི་མ་སྒྱག་ །བརྒྱའི་འདབ་
 མ་འདྲ་བ་དང་། །སྤོན་ཚུགས་རིང་དང་འཇམ་པ་དང་། །སྒྱུ་དང་སྒྱ་
 ནི་མཉམ་པ་དང་། །བྱག་རིང་རྒྱས་དང་སྒྱུན་མཉམ་དང་། །ཉམས་པ་
 རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། །དབྱལ་བ་ལེགས་པར་འབྱེས་པ་
 དང་། །དབྱེས་ཆེ་བ་དང་དབྱ་རྒྱས་དང་། །དབྱ་སྒྱ་བྱང་བ་ལྷར་གནག་

དང་། །སྒྲུག་དང་འཇམ་དང་མ་འཛིངས་དང་། །མི་བཤོར་ངི་ཞིམ་
སྒྲིམ་བུ་ཡི། །ཡིད་ནི་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་དང་། །དཔལ་གྱི་ཐེུ་དང་
བཟ་གིས་ནི། །སངས་རྒྱས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོར་བཞེད། །

ལོངས་སྤྱོད་ཚོགས་པའི་སྐྱ་བཤའ་ཟེན་ཏོ། །

འདི་གཉིས་ཀྱི་བཤའ་པ་ནི་སྐྱལ་པའི་སྐྱའི་ཕྱིན་ལས་སྟོན་པའི་མདོ་ལས་
འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེན་པའི་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་གྱིས་སྟོན་
པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་དང་པོར་མ་གསུངས་སོ། །སྐྱལ་པའི་སྐྱ་གང་ཞེ་ན།

གང་གིས་སྲིད་པ་རི་སྲིད་པར། །འགྲོ་ལ་པན་པ་སྣ་ཆོག་གས་
དག །མཉམ་དུ་མཛད་པའི་སྐྱ་དེ་ནི། །ཐུབ་པའི་སྐྱལ་སྐྱ་རྒྱུན་མི་
ཆད། །དེ་བཞིན་འགྲོ་ལ་རི་སྲིད་འདི་ལྟེ། །ལས་ཀྱང་རྒྱུན་མི་འཆད་
པར་འདོད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་འདི་པན་ཆད་ནི་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་
ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཐོབ་པ་ནི་འཁོར་བ་རི་སྲིད་པར་
སྤྱོད་པ་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་སྐྱལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་
ཅིང་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྣ་ཆོག་གས་པ་འབྲུག་པར་བྱེད་པའི་སྟོ་
ནས་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་དོ། །བཙུམ་ལྷན་
འདས་མི་ལམ་ལྷ་བུ་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་།

རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་།
འཛིག་ཉིན་པ་དང་། འཛིག་ཉིན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རི་ལྟར་
གཞག་ཅེས་བྱ་བའི་དྲི་བ་དེའི་མཛད་པ་ཉི་བར་འགོད་པའི་དོན་དང་།

རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པས་ནི་མི་ལམ་
ཡང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་པ་འཁོར་བའི་མི་ལམ་ལ་དགོངས་
པ་དང་། མི་ལམ་མཐོང་བ་ཡང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལས་སད་པའི་གང་
ཟག་ལ་དགོངས་པ་དང་། དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
དག་ལ་དེ་མི་མངའ་བར་གསུངས་པས་དྲིས་པའི་ལན་བརྟན་པས་ཉེ། རིམ་བ་རི་
ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པའི་གཉིན་སོ་ཉི་བར་མི་
དམིགས་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་དང་། དཀའ་བ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་
རྣམས་པར་གཞག་པར་བྱ་དཀའ་བ་ངོ་མཆར་ཆེ་བ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །འདི་བཞིན་འདི་ཡི་ལས་ཀྱང་ནི། །འཁོར་བ་རི་སྤྲིད་མི་འཆད་དོ། །ཡང་ཆོས་
ཀྱི་སྐྱེའི་ཐིན་ལས་རྣམས་པ་དུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན།

འགྲོ་རྣམས་ཞི་བའི་ལས་དང་ནི། །བསྐྱུ་རྣམས་བཞི་ལ་འགོད་པ་
དང་། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བཅས་པ་ཡི། །རྣམས་པར་བྱང་བ་རྟོགས་
པ་དང་། །བདག་ཉིད་རི་བཞིན་སེམས་ཅན་གྱི། །དོན་དང་ཕ་རོལ་
ཕྱིན་དུག་དང་། །སངས་རྒྱས་ལམ་དང་རང་བཞིན་གྱིས། །སྟོང་པ་
ཉིད་དང་གཉིས་ཟད་དང་། །བད་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། །ལུས་
ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སྤོང་དང་། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ལམ་དང་།

ནི། །མངོན་པར་ཞེན་པ་བརྒྱུག་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དང་རྒྱལ་བའི་
 ཞིང་། །རྣམ་པར་དག་དང་ངེས་པ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་ནི་ཆད་
 མེད་དང་། །སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་། །བྱང་ཆུབ་
 ཡན་ལག་ལས་རྣམས་ནི། །ཆུད་མི་བླ་དང་བདེན་མཐོང་དང་། །ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་ནི་སྤང་བ་དང་། །དེ་གཞི་མེད་པའི་ཆུལ་དང་ནི། །རྣམ་པར་
 བྱང་དང་ཆོགས་དང་ནི། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ། །ཐ་དད་
 ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་དང་། །མྱ་ངན་འདས་ལ་འགོད་པ་སྟེ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་
 ཡི་སྤོང་ལས་འདི། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་བཞེད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་འགོ་བ་རྣམས་ཞི་བའི་སྤོང་ལས་ནི་འགོ་བ་རྣམ་པ་
 ལྷས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ཏེ། །གང་གི་ཕྱིར་དཔྱལ་བའི་འགོ་བ་ཞི་བའི་སྤོང་ལས་ཀྱི་
 དབང་དུ་མཛད་ནས། །རབ་འབྱོར་འདི་ལ་ངས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེད་ཀྱིས་གཟིགས་
 བ་སྟོགས་བཙུའི་འཛིག་ཏེན་ཀྱི་ཁམས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་
 ཆེན་པོ་དག་བསམས་བཞེན་དུ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་སོང་སྟེ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག་དེ་ནས་ཐར་ཏེ་ཐེག་པ་གསུམ་
 པོ་དག་གིས་ངེས་ཀྱིས་སྐྱེག་བསྐྱེད་མཐར་འབྱེད་པ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
 དང་། །སྟོགས་བཙུའི་འཛིག་ཏེན་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བདག་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པས་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་
 གནས་ཞི་བའི་སྤོང་ལས་དང་།

དེ་བཞེན་དུ་ཡི་དགས་ཀྱི་ཡུལ་ཀྱི་སྐྱེག་བསྐྱེད་རྒྱུན་གཙོད་པས་གཤེན་རྗེའི་

འདིག་རྟེན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཞི་བའི་སྤྱིན་ལས་དང་། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་རིས་
 སྤྱུག་ལ་ཆོས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་གྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ལས་
 འདས་པ་དང་། ཆོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་བའི་རྣམ་པ་དང་སྤུལ་བ་ན་ལྷའི་འགྲོ་བ་ཞི་
 བའི་སྤྱིན་ལས་དང་།

རབ་འབྱོར་འདི་ལ་ངས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱུག་གྱིས་འདིག་རྟེན་ལ་གཟིགས་
 བ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་མི་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་བཞིས་སྤྱོད་
 པར་བྱེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུ་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
 འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་འདིས་ནི་མིའི་འགྲོ་བ་ཞི་བའི་སྤྱིན་
 ལས་དང་། གལ་ཏེ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྷ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་རྒྱུ་
 སེམས་དཔའ་ལ་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ་བས་བརྟེན་པ་དང་། གཉི་གའང་ཆེད་དུ་
 བྱ་བ་གཅིག་པ་ཡིན་གྱི། མདོན་དུ་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་
 ལྟར་བྱུང་པར་ཁས་སྐྱེད་པའི་ལན་བཏབ་པས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་འགོད་པ་ནི། ཐོག་པ་བཅུའི་འདིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱིན་པ་དང་། སྤྱིན་པར་སྤྱོད་པ་དང་། དོན་སྤྱོད་པ་
 དང་། དོན་མཐུན་པ་རྣམས་དང་། སྤྱོད་པ་ཉིད་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་གཟུང་བ་མེད་དུ་
 བྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཞན་དག་ལ་
འདི་སྐད་འདོམ་ཞིང་འདི་སྐད་རྗེས་སུ་སྟོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྟམས་ཏེ། ཡི་གེ་
མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོག་ལ་མཁས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚོད་པ་དང་བཅས་
པའི་ལན་རྒྱས་པ་དང་།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱལ་པ་དཔེར་བརྗོད་པ་དང་བཅས་པས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་མ་བཅེངས་མ་གྲོལ་བ་ཉིད་དང་། མི་གནས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་འཕགས་
པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་མཉེས་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ནས། ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལས་ཀྱང་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་མི་ལྟོག་པ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་། དེ་གཞན་མ་
ཡིན་པའི་བསམ་པས་གཤེད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སོགས་པ་ལས་མི་ལྟོག་ན། འོ་
ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གཞན་ལ་གཟུགས་ཀྱང་གཞན་ནམ་ཅི་ཞེས་བྱ་བས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སོགས་པ་ལས་གཞན་ཡིན་པར་ངེས་པས་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་མི་ལྟོག་པར་ཐལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཀྱན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་
དོན་དང་། རབ་འབྱོར་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཆད་མར་བྱས་ནས་ཞེས་བྱ་བས་དེ་
རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་།

གཤེད་འབྲས་བྱ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པ་མ་
ཡིན་ན་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱོ་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་
པོར་ཐལ་བ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་རབ་ཏུ་མ་ཞེས་པའི་ལན་ནས་

བཅུམས་ཏེ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་དག་ཆར་རྣམ་པར་བཅད་
བས་འབྲས་བྱ་རྣམ་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཀྱན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་།

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཆར་མི་གཙོད་པ་ཡིན་ན་ཀྱན་ཏུ་སྒྲུར་བ་གསུམ་སྤངས་
བས་འབྲས་བྱ་དང་པོ་ཡིན་པ་དང་། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་གཞོད་སེམས་
བསྐྱབས་པ་ཉིད་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པ་དང་། འོག་མའི་ཆ་དང་
མ་ཐུན་པའི་ཀྱན་ཏུ་སྒྲུར་བ་ལྔ་སྤངས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པ་དང་།
གོང་མའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པའི་ཀྱན་ཏུ་སྒྲུར་བ་ལྔ་སྤངས་པ་དགྲ་བཙུམ་པའི་འབྲས་
བྱ་ཡིན་པར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྒྱ་ཆེར་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་
འབྲས་བྱ་ཆར་དབྱེ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བས་བྲིས་པ་དང་། དུས་གང་གི་ཆེ་སྐད་
ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྒྲུལ་པ་དཔེར་བཞེད་པ་དང་བཅས་པ་ནས་ཆོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་རྟོགས་པ་
ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་དེའི་ལན་བཏབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཉིད་
ཞུས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲུལ་པ་དཔེར་བཞེད་པས་དེའི་ལན་བཏབ་
པ་དང་།

སྒྲུལ་པ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པའི་ལམ་སྒྲོམ་པ་
བཞིན་དུ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆོས་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་
སྒྲུལ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སྒྲུལ་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་མཐོང་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲེས་
བུའི་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འཇུག་པ་

དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་རང་ཉིད་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པས་དེ་
འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཐིན་ལས་འོག་མ་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་བཀལ་བ་དང་ལན་དང་
མཆམས་སྐྱར་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པའི་བཟོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
ཆེར་ནི་མདོ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། ཁོ་བོས་གཞུང་མངས་པའི་ཉེས་
པ་སྤང་བའི་དོན་དུ་བསྐྱུ་བ་ཙམ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་འགོད་པ་ནི་སྐྱུ་མ་མཁན་གྱི་དཔེས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་
སྐྱབ་པ་དང་ཐོབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་རྣམས་སྤྱོད་ཀྱི་དབྱེངས་མི་
འགྱུར་བའི་བྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བདག་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་
ཉོགས་པས་ན་གཞན་རྣམས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་རབ་ཏུ་འཛོག་པའི་ཐིན་ལས་
ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་འགོད་པ་ནི་དེའི་རྗེས་
ལ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་རབ་ཏུ་འཛོག་པའི་ཐིན་ལས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་འགོད་པ་ནི་དེའི་འོག་ཏུ་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་
ལམ་ནས་བརྒྱལ་བ་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་ལ་རབ་ཏུ་
འཛོག་པའི་ཐིན་ལས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འགོད་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་
པ་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་འཛོག་པའི་ཐིན་ལས་རྒྱས་པར་བསྐྱར་པས་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །གཉིས་སྤྱེད་པའི་ཆོས་ལ་འགོད་པ་དེའི་རྗེས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྤྱལ་བ་དང་། དག་བཙམ་པའི་མི་ལམ་གྱི་དཔེ་དག་གིས་གཉིས་སྤྱེད་པའི་

མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །བད་ལས་བྱང་བ་ཤེས་པ་འགོད་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་གནས་བཟུང་རབ་འབྱོར་
བདག་ཉིད་དབང་དུ་བྱས་པའི་དཔེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་འཛོག་པའི་ཕྱིན་
ལས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འགོད་པ་ནི་དེའི་འོག་ཏུ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲོམ་པ་བོ་དང་། སྒྲོམ་པ་དམིགས་
སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རབ་ཏུ་འཛོག་པའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པ་ལ་འགོད་པ་ནི་དེའི་འོག་ཏུ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
དུག་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པ་ལ་རབ་ཏུ་འཛོག་པའི་ཕྱིན་
ལས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་འགོད་པ་ནི།
དེའི་འོག་ཏུ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་རབ་
ཏུ་འཛོག་པའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤངས་པ་ལ་འགོད་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ལ་རབ་ཏུ་འཛོག་པའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །

ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་འགོད་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་
བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་རབ་ཏུ་འཛོག་པའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་འགོད་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་

ནོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་པར་སོ་སོར་ངེས་པ་ལ་འགོད་པ་ནི།
དེའི་འོག་ཏུ། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་དང་། སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་
སོ་སོར་ངེས་པ་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་འཛོག་པའི་སྤྱོད་ལས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །

སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཚད་མེད་པ་ལ་འགོད་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ། རྟོགས་
བརྩེའི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པའི་དོན་ཐོབ་པར་མཛད་
པའི་སྤྱོད་ལས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་དུ་ཉི་བར་འགོ་
བ་དང་བསྐྱེན་བཀྱར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་འགོད་པ་ནི་དེའི་འོག་ཏུ་འཛིག་ཉེན་གྱི་
ཁམས་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁིང་དུ་ཉི་བར་འགོ་བ་དང་བསྐྱེན་བཀྱར་
བྱེད་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ། མངོན་པར་ཤེས་པ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་པ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་གི་མི་མ་ཐུན་པའི་རྟོགས་དང་བྲལ་ནས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནམས་
ལ་སྒྱུར་བས་པན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་སྤྱོད་ལས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་འགོད་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་
གྱུར་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་འཛོག་པའི་སྤྱོད་
ལས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལས་དང་འབྲས་བྱུང་འབྲེལ་བ་ཆུད་མི་ཟ་བ་ལ་འགོད་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ།
ལས་དང་འབྲས་བྱུང་འབྲེལ་པའི་ཐ་དད་དང་ལྷན་པ་འགོ་བ་ལྷའི་འཁོར་བ་ཆུད་མི་
ཟ་བ་ལ་རབ་ཏུ་འཛོག་པའི་སྤྱོད་ལས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་པ་
མཐོང་བ་ལ་འགོད་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་མཉམ་པ་

ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་རབ་དུ་འཛོག་པའི་སྤྱན་ལས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །སྤྱན་ཅི་ལོག་སྤངས་པ་ལ་འགོད་པ་ནི། དེའི་ལོག་དུ། སྤྱན་ཅི་ལོག་བཞི་
སྤང་བ་ལ་རབ་དུ་འཛོག་པའི་སྤྱན་ལས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞི་མེད་པའི་སྤྱན་ཅི་ལོག་ཤེས་པ་ལ་འགོད་པ་ནི། དེའི་ལོག་དུ། སྤྱིའི་ཅེ་
མོ་བྱེ་བར་གཤགས་པའི་ཆད་ཅམ་གྱི་དངོས་པོ་འང་བཀག་པ་དང་། མི་ལམ་དང་།
གཟུགས་བརྟན་དང་། བྲག་ཅ་དང་། སྤྱིག་རྒྱ་དང་། ཇི་ཟེའི་གྲོང་ཁྲེང་དང་། སྤྱལ་
པའི་དཔེ་རྣམས་ཀྱིས་གཞི་མེད་པའི་སྤྱན་ཅི་ལོག་ཤེས་པ་ལ་རབ་དུ་འགོད་པའི་
སྤྱན་ལས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་རབ་དུ་འཛོག་པ་ནི།
དེའི་ལོག་དུ། ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་རབ་དུ་འཛོག་པའི་སྤྱན་
ལས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆོགས་ལ་འགོད་པ་ནི། དེའི་ལོག་དུ་
ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་རབ་དུ་འཛོག་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ། མཐའ་གཉིས་
མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་ལ་རབ་དུ་འཛོག་པའི་སྤྱན་ལས་ཀྱིས་
གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཐ་མི་དད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་འགོད་
པ་ནི། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དག་པན་ཚུན་ཐ་དད་པར་མི་རུས་
པ་ཉིད་དང་། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་ལྡན་པ་
ཡང་མ་ཡིན། མི་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། མཆན་ཉིད་མེད་
པར་མཆན་ཉིད་གཅིག་པ་ཉིད་དང་། རོན་དམ་པར་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འདུ་
བྱེད་བཀག་པའི་རྣམ་བྱངས་གཞན་རྗེས་སུ་གནང་བ་དང་། སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་

ཉིད་དུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་རྣམས་འདྲ་ཤིང་ཐམས་ཅད་
དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤམ་གསུམ་པ་སྦྱིས་བྱའི་བྱ་མཆོག་ཉིད་དུ་
ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐེན་ལས་ཉི་ཤུ་ཙམ་དུན་པ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་འགོད་པ་ནི། ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྦྱལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་དང་འགག་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་
བའི་ཆོས་མ་ལུས་པ་སྦྱལ་བ་ཉིད་དང་། རོ་བོ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་སྦྱལ་བ་མ་ཡིན་པ་
ཉིད་དང་། རི་ལྟར་སྟོང་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པའི་གཞུང་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པའི་ཆོག་གིས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་རབ་དུ་
འཛོག་པའི་ཐེན་ལས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐེན་ལས་འདི་རྣམས་ཀྱི་གོ་
རིམས་དང་སོ་སོའི་རང་བཞིན་གྱི་བྱུང་པར་ནི་དེ་དང་དེའི་ཐེན་ལས་ཀྱི་མཆོག་
ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་བསྟུང་ལ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དོན་ཡོངས་སུ་བསལ་
བས་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ནི་རྣམ་པར་མ་བྱེ་སྟེ། བཏགས་པ་ལ་འཐག་པས་ཅི་ཞིག་བྱ།
དེ་ལྟར་བྱས་ན། རོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྦྱལ་བ་
ནི། །ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་།

ཆོས་ཀྱི་སྦྱོལ་ཐེན་ལས་འདི། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་བཞེད། །

ཅེས་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བཤད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་དུ་བྱེན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས།
ཆོས་ཀྱི་སྦྱོལ་སྐབས་བསྐབ་པའི་འབྲས་བྱའི་ལེའུ་སྟེ་བརྒྱད་པའོ། །

འོན་ཏེ་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པ་ལྷན་ཁྲིམས་འཛུགས་འཛིན་པའི་ཁྲིམས་ཁྲིའི་
 བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ལ་སྒྲུབ་ཆོག་པའི་བསྐྱེད་པོ་དེ་
 མཆོད་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་བསྐྱེད་བ་དང་། གཞུགས་ཏེ་མཆོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 ཆོག་པ་འོངས་པ་དེ་ཅི་ལྟར་དོན་དུ་ཡིན་ཞེས།

སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་རབ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་བཤེས་པ་
 ཡོངས་སུ་རྒྱ་ལོགས་ཀྱི་བར་གྱིས་འཛིན་པའི་ཁྲིམས་ཁྲིའི་ཁྲིམས་ཁྲིའི་
 བསྐྱེད་པ་ལ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་དང་། འཛིན་པའི་ཁྲིམས་ཁྲིའི་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁྲིམས་ཁྲིའི་
 བ་ལ་དམིགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་།
 འཛུགས་པ་དང་། ཆོག་པ་འོངས་སུ་རྒྱ་ལོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 རྣམས་སོ་སོ་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སྤྱོད་པའི་ཡང་དག་པར་རྒྱ་
 བའི་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་བྱིར་སངས་རྒྱས་མང་པོ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་
 དང་། མཛོད་པར་ཤེས་པས་བཅེ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམས་འཛིན་པའི་
 ཁྲིམས་ཁྲིའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་དུ་འགྲོ་བ་དང་བཟླ་བ་དང་ཆོས་ཉན་བ་
 དང་མཆོད་པ་དང་། བསྐྱེད་བསྐྱེད་བྱེད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁྲིམས་ཁྲིའི་
 སྤྱོད་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་།

རང་གི་ཆོག་པ་འོངས་སུ་རྒྱ་ལོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་། རི་ལྷོ་མཛོད་པར་
 འདོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམས་པར་དག་པ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་དོན་དུ་
 ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གང་གི་བྱིར་གཞུང་སྤྱོད་པའི་ཉི་

ཤུ་ཙམ་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐབས་འབྱེད་པ་ནས་
བཅའ་ས་ཏེ། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བར་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་
ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་མཛེད་པ་དང་བཅས་
པའི་མཐར་ཐུག་པ་དངོས་པོ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན།

ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི། །དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡང་དག་
བཤད། །རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ལས་ཤེས་ཉིད། །དེ་ནས་ཐམས་ཅད་
ཤེས་པ་ཉིད། །རྣམ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པ་དང་། །ཅེ་མོར་ཕྱིན་
དང་མཐར་གྱིས་བ། །སྐད་ཅིག་གཅིག་མངོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ། །ཆོས་
ཀྱི་སྐྱུ་དང་དེ་རྣམ་བརྒྱད། །

ཅེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་འདི་ཉིད་བཤད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ནི་མཆོན་ཉིད་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་
པར་རྫོགས་པ་ནི་སྦྱོར་བའོ། །ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྫོགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་དང་
ལྡན་པའོ། །མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པ་ནི་གོ་རིམས་དང་ལྡན་
པའོ། །སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་མཐར་ཐུག་
པའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་མཛེད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་འདི་ནི་
བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་སྐད་ཅེས།

མཆོན་ཉིད་དེ་ཡི་སྦྱོར་བ་དང་། །དེ་ཡི་རབ་དེའི་གོ་རིམས་དང་། །དེའི་
མཐའ་དེ་ཡི་རྣམ་སྤྲིན་ནི། །དོན་བསྐྱུས་གཞན་དེ་རྣམ་པ་ཐུག །

ཅེས་བྱ་བ་འདི་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་ནི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་རྟོགས་
པ་བཞི་ནི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་དེའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ལ།
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཙ་བདུན་ནི་དེའི་སྒྲིན་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ནི་རྣམ་གངས་གཞན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་སྐད་ཅེས།

ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རྒྱ། །སྦྱོར་བ་བཞི་ཡི་བདག་ཉིད་
དང་། །ཆོས་སྐྱེ་སྒྲིན་ལས་འབྲས་བྱ་ནི། །དོན་བསྐྱུས་གཞན་ཏེ་རྣམ་པ་
གསུམ། །

ཞེས་བྱ་བ་འདི་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་དེ་དང་དེར་ངེས་པར་འབྱེད་
བའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོའི་བྱད་པར་གང་
ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཞིག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་དག་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་
ལས་བྱད་པར་རྣམ་པ་དྲུག་གིས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པའི་
བྱད་པར་གྱིས་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་
སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར་རྟོ། །རྣམ་པའི་བྱད་པར་གྱིས་ནི། མངོན་པར་ཞེན་
པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟོ། །རྒྱུའི་བྱད་པར་གྱིས་ནི་ཐེག་པ་
གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟོ། །ཡང་དག་པར་འཛིན་པའི་བྱད་པར་གྱིས་ནི་
ཐབས་མཁས་པ་དང་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་རོ། །མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་བྲད་པར་གྱིས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་
དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྣམ་པའི་བྲད་པར་ཅན་གྱིས་ནི་རྣམ་པ་ཚུང་དུ་དང་འབྲེད་དང་ཆེན་པོ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཅིག་ལོས་ཀྱི་ངེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་རྣམས་ལས་
རང་བཞིན་བྲད་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ་དེ་ཉིད་ལས། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་
པ་དང་། །རྒྱ་དང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིས། །ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་ངེས་པར་འབྲེད་
པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་དེ་དག་གྲང་སྒྲ་མ་རྣམས་ལས་
དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དག་གི་བྲད་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པའི་བྲད་པར་
གྱིས་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རྣམ་པའི་བྲད་པར་གྱིས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་
གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པ་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་སྐད་དུ་དེ་
ཉིད་ལས། གཟུགས་སོགས་ཕྱང་པོའི་སྟོང་ཉིད་ཕྱིར། །སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་དབྱེར་
མེད་པས། །ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རང་བྱུང་ཚུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་ངེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་གསུངས་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གྲང་སྒྲ་མ་དག་ལས་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པའི་བྲད་པར་དག་
གིས་བྲད་པར་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པའི་བྲད་པར་གྱིས་ནི། ཆོས་ཐམས་
ཅད་བཏགས་པ་ཅམ་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པའི་བྲད་པར་གྱིས་ནི།
བཏགས་པ་དང་མི་འགལ་བར་ཆོས་ཉིད་སྟོན་པ་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་

ལས་ཇི་སྐད་དུ། བཏགས་པའི་ཚས་ཉིད་མི་འགལ་བར། །སྟོན་པའི་རྣམ་པ་རྫོང་
གྱུར་པ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པར་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་
ཆ་དང་མ་སྟན་པ་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
བརྟེན་པའི་སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱིས་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་
པའི་བྱེད་པར་དང་། དེ་དག་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེད་
པར་གྱིས་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བྱེད་པར་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས་
ཇི་སྐད་དུ།

རྫོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་
པར་བརྟེན། །དེ་དག་ཉིད་ལ་སེམས་མཉམ་སོགས། །རྣམ་པ་དག་ནི་
བརྟེན་བཤད་དོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་རེ་ཞིག་ངེས་པར་
འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་སྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པར་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་དེ་
དང་དེར་མཐོང་བའི་ལམ་མང་པོ་རྣམ་པ་མང་པོས་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་སོ་
སོའི་བྱེད་པར་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། འཁོར་བ་དང་སྤྱངས་ལས་འདས་པ་གང་ཡང་རུང་བར་མི་ལྟང་
བའི་ཕྱིར་མི་གནས་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་དེ་ཉིད་ལས། རབ་འགྱོར་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔས་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། འདིས་ཡང་དག་པའི་
མཐའ་ནི་མངོན་དུ་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐེག་པ་དམན་
པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་དེ་ཉིད་ལས་ཉན་ཐོས་
དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱམ་སྤྲུལ་ཚོགས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་པ་
དང་མཐོང་བས་བལྟས་ནས་འདའ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་རྒྱན་དུ་ཞུགས་
པ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཤེས་པ་དང་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་ནི། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པར་བྱུང་བར་གྱི་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། མཐོང་བའི་ལམ་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་
བར་གྱི་ལམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས་རི་སྐད་དུ།

བསམ་མི་བྱུང་སོགས་བྱུང་བར་གྱི། །བྱང་ཞུགས་བདེན་པའི་སྤྱོད་
ཡུལ་ཅན། །སྐད་ཅིག་མ་ནི་བཅུ་དྲུག་གིས། །བྱང་བར་མཚན་ཉིད་
བཤད་པ་ཡིན། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
དགོ་འདུན་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་དེ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟོབ་
པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་
ལས་རི་སྐད་དུ།

མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་
ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་ལྟོག་པའི། །མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་
ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱད་ཅིག་ནི་རི་སྲིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་
བ་ལ། ཞེས་པ་སྐྱེ་བ་འབྲས་བྱ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཆན་ཉིད་དུ་རིག་པར་
བྱའོ། །རྩེ་མོའི་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་གཉེན་པོའི་ལམ་ཡིན་པར་ཞེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས་རི་སྐྱད་དུ།

མཐོང་ཞེས་བྱ་དང་སྒྲོམ་པ་ཞེས། །བྱ་བའི་ལམ་ནི་སོ་སོ་ལ། །རྣམ་
པར་རྫོགས་པ་རྣམ་བཞི་ཡི། །གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་དང་ནི། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འདི་རྣམས་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་རྣམས་ཀྱི་
བྱད་པར་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་ཕྱོགས་ཙམ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་
འདིས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
རྫོགས་པར་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་དང་། རྣམ་པར་རྫོགས་པ་དེ་དང་དེ་དག་གི་
རབ་རྒྱ་དབྱེ་བའི་བྱད་པར་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་བརྟགས་ཤིང་
བཤད་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་འདི་ནི་སོང་ཞིང་རྗེས་སོང་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་
དང་། །གང་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ལམ་གང་ཡིན་པར་སྒྲོས་བྱས་མིན་ཡང་མཐོང་བ་
སྒྲོག་གྱུར་པ། །དེས་ན་ཁོ་བོས་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་པན་ཕྱིར་མི་ཡིས་སྒྲོན་ཆད་མ་
སྒྲོང་འདི། །ཞེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ཚུལ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཕྱོགས་ཙམ་གསལ་
བར་བྱས་པ་ཡིན། །ཀྱེ་མ་མ་ལ་མི་ཞེས་རང་བཞིན་སྟོན་པ་ཡིས། །གང་སྤྱིར་
འཕགས་པའི་མིག་ནི་ཤིན་ཏུ་བཀག་གྱུར་པ། །དེས་ན་སྐྱེ་དབྱུ་འདི་དག་རབ་རྒྱ་
གསལ་བ་དང་། །བསོད་ནམས་དབང་ལྡན་རབ་རྒྱ་འཇུག་པ་མི་འདོར་

མཆར། རྟོག་གཏེ་འཐད་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ལམ་དུ་ནི། །ཐར་འདོད་ནམས་ཀྱི་
ཡིད་ཀྱིས་གོམ་འདོར་མི་རྒྱས་པས། །རབ་བྱགས་ཅམ་ཀྱི་རི་བཞིན་དོན་ཉིད་གང་
ཡིན་པ། །དེ་ཡི་དོན་དུ་རྫོགས་སངས་འབྲས་ཅན་བསྟན་པ་ཡིན། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་
གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་འགྲོ་བ་འདི། །སོང་རྗེས་འགྲོ་བས་སྤང་ཆེན་སྤྲུག་གྲུ་ལྟ་
སྟེ། །གང་ཞིག་རང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་བགྲོད་དཀའ་འཛིགས་བྱེད་པ། །སྤང་ཆེན་དེ་
ཉིད་ལ་ནི་སྡེ་ནམས་སྟེན་པར་བྱེད། །

ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་གསུམ་ནི། ཀུན་ཏུ་སྤོངས་པ་དང་། ལོག་པར་
ཞུགས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་ནམ་པ་གསུམ་
མོ། །གོ་རིམས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་གཞུག་པར་འདོད་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་
འདོད་པ་དང་། བྱེད་པར་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །ཀྱེ་མ་གཞུང་ལུགས་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས། །དུབ་པ་དག་གི་ངལ་བ་སེའི་
གནས། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱེན་པའི་ལུགས། །རིང་མོ་ཞིག་ནས་མཐོང་བ་
ཡིན། །འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱི་
མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལེགས་
པར་སྦྱད་པའི་ལས་ཅན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པ། འཕགས་པ་
མང་པོས་བཀྱར་བ་ཀྱ་རུ་ཀྱ་སྟེའི་སྡེ་པ་གཙུག་ལག་ཁང་རྒྱ་ཆེན་པོ་དུ་མའི་བདག་
པོ། སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་འབངས་ཀྱི་ཆ་པོ། རྒྱུའི་དགེ་སྟོང་འཕགས་པ་ནམ་
པར་གྲོལ་བའི་སྡེས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། །

གང་དུ་དངོས་པོར་དམིགས་པས་དཀྱགས་པ་མང་པོས་བཀྱར་བ་བཞིན་དུ་

འཁྱུལ་གྱུར་པས། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་ཚུལ་གང་ཞིག་ཐེག་ཆེན་ལམ་ལ་གཞན་
གྱིས་མ་ཉོགས་པ། །དེས་ན་འཕགས་པ་གསལ་བའི་སྒྲོ་མངའ་དེ་ཡིས་རྒྱལ་ལ་
མངོན་སུམ་ཉིད་ཞུས་ནས། །གངས་དོན་གོ་རིམས་མིང་དང་དབྱེ་བ་འབྲས་བུའི་སྒྲོ་
ནས་འདི་བཤད་དོ་མཆར་ཆེ། །རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤར་བྱོགས་ཀྱི་དགེ་བསྙེན་
ཆེན་པོ་དཔལ་གོ་མི་འཆི་མེད་དང་། ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་ཤུག་ཉི་དགེ་སྒྲོང་སྒྲོ་ལྷན་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྐྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་པབ་པའོ། །

དཔར་བྱང་སྟོན་ཆིག

༥ རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་དལ་འབབས་སྤྱང་།
ཆིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།
དྲི་མ་ཡོངས་འབྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི།
དཔར་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ།
གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ།
རེས་ལེགས་ཞོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་འཇམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ས་སྟེང་
རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམ་
འབྲེན་ཤུག་མེད་གཤེད་རིང་ལུགས་སྟོན་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲས་ལུན་
ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། རང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་
གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱེད་དང་བསྐྱེད་འགྱུར་གང་ལའང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགོ་
བསྟེན་སྟོན་ཆིག་ཏུ་ཤུག་མེད་གཤེད་ཆོས་སྤྱོད་བཤག་དབང་སྟོན་བཟང་བསྟན་འཛིན་
རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ། ། སྐབ་མདྲ་ལོ། །